Ytterligare åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

Fjärde penningstvättsdirektivet – samordning – ny penningtvättslag – m.m.

Del 2

Betänkande av 2015 års penningtvättsutredning

Stockholm 2016

STATENS OFFENTLIGA UTREDNINGAR

SOU 2016:8

SOU och Ds kan köpas från Wolters Kluwers kundservice.
Beställningsadress: Wolters Kluwers kundservice, 106 47 Stockholm
Ordertelefon: 08-598 191 90
E-post: kundservice@wolterskluwer.se
Webbplats: wolterskluwer.se/offentligapublikationer

För remissutsändningar av SOU och Ds svarar Wolters Kluwer Sverige AB
på uppdrag av Regeringskansliets förvaltningsavdelning.
Svara på remiss – hur och varför
Statsrådsberedningen, SB PM 2003:2 (reviderad 2009-05-02).
En kort handledning för dem som ska svara på remiss.
Häftet är gratis och kan laddas ner som pdf från eller beställas på regeringen.se/remisser

Layout: Kommittéservice, Regeringskansliet
Omslag: Elanders Sverige AB
Tryck: Elanders Sverige AB, Stockholm 2016

ISBN 978-91-38-24405-0
ISSN 0375-250X

Innehåll

DEL 2

FÖRFATTNINGSFÖRSLAG

25 Författningsförslag 9

25.1 Förslag till lag (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism 9

25.2 Förslag till lag (2017:000) om registrering i syfte att förebygga penningtvätt och finansiering av terrorism 44

25.3 Förslag till lag om ändring i rättegångsbalken (1942:740) 52

25.4 Förslag till lag om ändring i lotterilagen (1994:1000) 58

25.5 Förslag till lag om ändring i pantbankslagen (1995:1000) 67

25.6 Förslag till lag om ändring i lagen (1996:1006) om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet 71

25.7 Förslag till lag om ändring i kasinolagen (1999:355) 83

25.8 Förslag till lag om ändring i revisorslagen (2001:883) 87

25.9 Förslag till lag om ändring i lagen (2004:46) om värdepappersfonder 93

25.10 Förslag till lag om ändring i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse 101

25.11 Förslag till lag om ändring i lagen (2004:299) om inlåningsverksamhet 110

25.12 Förslag till lag om ändring i lagen (2005:405) om försäkringsförmedling 116

25.13 Förslag till lag om ändring i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden 124

25.14 Förslag till lag om upphävande av lagen (2008:99) om tillämpning av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1781/2006 om information om betalaren som ska åtfölja överföringar av medel 132

25.15 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) 133

25.16 Förslag till lag om ändring i lagen (2010:751) om betaltjänster 136

25.17 Förslag till lag om ändring i försäkringsrörelselagen (2010:2043) 152

25.18 Förslag till lag om ändring i fastighetsmäklarlagen (2011:666) 161

25.19 Förslag till lag om ändring i lagen (2011:755) om elektroniska pengar 167

25.20 Förslag till lag om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder 182

25.21 Förslag till lag om ändring i lagen (2014:275) om viss verksamhet med konsumentkrediter 192

25.22 Förslag till förordning om ändring i lotteriförordningen (1994:1451) 199

25.23 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2009:92) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism 201

25.24 Förslag till förordning om ändring i fastighetsmäklarförordningen (2011:668) 211

FÖRFATTNINGSKOMMENTAR

26 Författningskommentar 217

26.1 Förslaget till lag om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (2017:000) 217

26.2 Förslaget till lag om registrering i syfte att förebygga penningtvätt och finansiering av terrorism (2017:000) 299

26.3 Förslaget till lag om ändring i rättegångsbalken (1942:740) 321

26.4 Förslagen till ändringar i de rörelselagar som reglerar finansiella verksamheter 324

26.4.1 Förslaget till lag om ändring i lagen (1996:1006) om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet 324

26.4.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (2004:46) om värdepappersfonder 336

26.4.3 Förslaget till lag om ändring i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse 340

26.4.4 Förslaget till ändring i lagen (2004:299) om inlåningsverksamhet 342

26.4.5 Förslaget till lag om ändring i lagen (2005:405) om försäkringsförmedling 345

26.4.6 Förslaget till lag om ändring i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden 349

26.4.7 Förslaget till lag om ändring i lagen (2010:751) om betaltjänster 351

26.4.8 Förslaget till lag om ändring i försäkringsrörelselagen (2010:2043) 359

26.4.9 Förslaget till lag om ändring i lagen (2011:755) om elektroniska pengar 364

26.4.10 Förslaget till lag om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder 369

26.4.11 Förslaget till lag om ändring i lagen (2014:275) om viss verksamhet med konsumentkrediter 374

26.5 Förslagen till ändringar i de rörelselagar som reglerar icke-finansiella verksamheter 378
26.5.1 Förslaget till lag om ändring i lotterilagen (1994:1000) 378
26.5.2 Förslaget till lag om ändring i pantbankslagen (1995:1000) 385
26.5.3 Förslaget till lag om ändring i kasinolagen (1999:355) 388
26.5.4 Förslaget till ändring i revisorslagen (2001:883) 389
26.5.5 Förslaget till lag om ändring i fastighetsmäklarlagen (2011:666) 392

26.6 Andra författningsförslag 396
26.6.1 Förslaget till lag om upphävande av lagen (2008:99) om tillämpning av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1781/2006 om information om betalningar som ska åtfölja överföringar av medel 396
26.6.2 Förslaget till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) 396
26.6.3 Förslagen till ändringar i förordningar 397

BILAGOR

Bilaga 5 Det fjärde penningtvättsdirektivet 401

Bilaga 6 EU-förordningen om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel 447

Bilaga 7 Jämförelsetabell 465

FÖRFATTNINGSFÖRSLAG

25 Författningsförslag

25.1 Förslag till lag (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

Härmed föreskrivs följande.

1 kap. Lagens syfte, tillämpningsområde och definitioner

Lagens syfte

1 § Denna lag syftar till att förhindra att finansiell verksamhet och annan näringsverksamhet utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Med penningtvätt avses i denna lag åtgärder med avseende på egendom som härrör från brott eller brottslig verksamhet som

1. kan dölja egendomens samband med brott eller brottslig verksamhet,
2. kan främja möjligheterna för någon att tillgodogöra sig egendomen eller dess värde,
3. kan främja möjligheterna för någon att undandra sig rättsliga påföljder, eller
4. innebär att någon förvärvar, innehar, hävdar rätt till eller brukar egendomen.

Vid tillämpning av denna lag ska även åtgärder med egendom, som är ägnade att dölja att någon, genom att fullfölja en påbörjad brottsplan, avser att berika sig genom brottslig handling, jämställas med penningtvätt.

Med finansiering av terrorism avses i denna lag insamling, tillhandahållande eller mottagande av egendom i syfte att den ska användas eller med vetskap om att den är avsedd att användas

1. för att begå sådan brottslighet som avses i 5 b § lagen (2010:299) om straff för offentlig uppmaning, rekrytering och utbildning avseende terroristbrott och annan särskilt allvarlig brottslighet,

2. för att begå sådan brottslighet som avses i 2 § lagen (2002:444) om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall, eller

3. av en person eller sammanslutning av personer som begår, försöker begå eller förbereder, stämplar eller medverkar till sådan särskilt allvarlig brottslighet som avses i 2.

Lagens tillämpningsområde

2 § Denna lag är tillämplig på:

1. bank- eller finansieringsrörelse enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,

2. livförsäkringsrörelse,

3. verksamhet av det slag som beskrivs i 2 kap. 1 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,

4. verksamhet som kräver ansökan hos Finansinspektionen enligt lagen (1996:1006) om valutaväxling och annan finansiell verksamhet eller lagen (2004:299) om inlåningsverksamhet,

5. försäkringsförmedling enligt lagen (2005:405) om försäkringsförmedling, i fråga om sådan verksamhet rörande livförsäkring, bedriven av andra än anknutna försäkringsförmedlare,

6. verksamhet för utgivning av elektroniska pengar enligt lagen (2011:755) om elektroniska pengar,

7. fondverksamhet enligt lagen (2004:46) om värdepappersfonder,

8. verksamhet med att som betalningsinstitut tillhandahålla betaltjänster enligt lagen (2010:751) om betaltjänster,

9. verksamhet med att tillhandahålla betaltjänster enligt lagen om betaltjänster utan att vara betalningsinstitut,

10. förvaltning av alternativa investeringsfonder enligt lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder,

11. verksamhet med konsumentkrediter enligt lagen (2014:275) om viss verksamhet med konsumentkrediter,

12. verksamhet som fastighetsmäklare med fullständig registrering eller med registrering enbart som hyresförmedlare till lokaler enligt fastighetsmäklarlagen (2011:666),

13. kasinospel enligt kasinolagen (1999:355),

14. verksamhet som anordnare av speltjänster som bedrivs med tillstånd eller registrering enligt lotterilagen (1994:1000), dock inte till den del verksamheten avser anordnande av spel på varuspelsautomater enligt 25 § lotterilagen (1994:1000),

15. yrkesmässig handel med varor, till den del som utbetalt eller mottaget belopp i kontanter uppgår till minst ett belopp som motsvarar 5 000 euro,

16. verksamhet enligt pantbankslagen (1995:1000),

17. verksamhet som auktoriserad eller godkänd revisor eller registrerat revisionsbolag,

18. yrkesmässig verksamhet som avser bokföringstjänster eller revisionstjänster men som inte omfattas av 17,

19. yrkesmässig verksamhet som består i att lämna råd i avsikt att påverka storleken på en skatt eller avgift (skatterådgivare),

20. yrkesmässig verksamhet som advokat eller biträdande jurist på advokatbyrå, till den del verksamheten avser tjänster som anges i 3 § första stycket,

21. yrkesmässig verksamhet som annan oberoende jurist än som avses i 20, till den del verksamheten avser tjänster som anges i 3 § första stycket, eller

22. yrkesmässig verksamhet till den del verksamheten avser tjänster som anges i 3 § andra stycket och verksamhetsutövaren inte är en sådan person som avses i 17–21.

3 § Tjänster som avses i 2 § 20 och 21 omfattar

1. att handla i en klients namn för dennes räkning vid finansiella transaktioner eller transaktioner med fastigheter,

2. att hjälpa till vid planering eller genomförande av transaktioner för en klients räkning vid

a) köp och försäljning av fastigheter eller företag,

b) förvaltning av klientens pengar, värdepapper eller andra tillgångar,

c) öppnande eller förvaltning av bank-, spar- eller värdepapperskonton,

d) anskaffande av nödvändigt kapital för bildande, drift eller ledning av företag, eller

e) bildande, drift eller ledning av bolag, föreningar, stiftelser eller truster.

Tjänster som avses i 2 § 22 omfattar

1. bildande av juridiska personer, försäljning av nybildade aktiebolag och förmedling av svenska eller utländska juridiska personer,

2. fullgörande av funktion som styrelseledamot eller bolagsrättsligt ansvarig, som bolagsman i handels- eller kommanditbolag eller i någon liknande ställning i förhållande till andra juridiska personer,

3. tillhandahållande av ett registrerat kontor eller en postadress och därmed sammanhängande tjänster till en juridisk person eller en trust eller en liknande juridisk konstruktion,

4. förvaltning av en trust eller en liknande juridisk konstruktion, och

5. funktion som nominell aktieägare för en verklig huvudmans räkning.

4 § Bestämmelserna i 2 kap. 3–7 §§ samt 4 kap. 3, 5, 9 och 10 §§ ska tillämpas på drift av en auktionsplattform för handel med utsläppsrätter som en reglerad marknad i enlighet med artikel 26.1 i kommissionens förordning (EU) nr 1031/2010 av den 12 november 2010 om tidsschema, administration och andra aspekter av auktionering av utsläppsrätter för växthusgaser i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen.

5 § I fråga om verksamheter som avses i 2 § 1–8, 10 och 11 gäller lagen även filialer i Sverige till utländska juridiska personer med huvudkontor i utlandet.

Definitioner

6 § I denna lag betyder

1. affärsförbindelse: en affärsmässig förbindelse som har, eller när kontakten etableras förväntas att ha, en viss varaktighet,

2. brevlådebank: ett utländskt institut som är registrerat inom en jurisdiktion inom vilken det saknar verklig etablering och led-

ning och där institutet inte heller ingår i en finansiell grupp som omfattas av tillsyn,

3. EES: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

4. kund: den som har trätt i avtalsförbindelse med sådan verksamhetsutövare som avses i denna lag,

5. person i politiskt utsatt ställning:

a) fysisk person som har eller har haft en viktig offentlig funktion i en stat, och

b) fysisk person som har eller har haft en funktion i ledningen i en internationell organisation,

6. verklig huvudman: En fysisk person som ytterst äger eller kontrollerar en juridisk person eller en fysisk person till vars förmån någon annan handlar, och

7. verksamhetsutövare: en fysisk eller juridisk person som utför verksamhet som omfattas av denna lag.

7 § Med viktig offentlig funktion i 6 § 5 avses funktioner såsom

1. stats- eller regeringschefer, ministrar samt vice och biträdande ministrar,

2. parlamentsledamöter,

3. ledamot av ett politiskt partis styrelse,

4. domare i högsta domstol, konstitutionell domstol eller andra rättsliga organ på hög nivå vilkas beslut endast undantagsvis kan överklagas,

5. högre tjänstemän vid revisionsmyndigheter och ledamöter i centralbankers styrande organ,

6. ambassadörer, beskickningschefer samt höga officerare i försvarsmakten, och

7. personer som ingår i statsägda företags förvaltnings-, lednings- eller kontrollorgan.

2 kap. Riskbaserat förhållningssätt

Allmänna bestämmelser

1 § En verksamhetsutövare ska vidta åtgärder för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism. Dessa åtgärder ska utgå från ett riskbaserat förhållningssätt.

2 § Det riskbaserade förhållningssättet bygger på att verksamhetsutövaren känner till och förstår riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism i verksamheten.

Verksamhetsutövaren ska med en riskbedömning som utgångspunkt utforma rutiner och vidta de andra åtgärder som krävs enligt denna lag och som i övrigt fordras för att effektivt motverka de identifierade riskerna.

Rutinerna och de övriga åtgärderna ska fortlöpande anpassas efter nya och förändrade risker för penningtvätt och finansiering av terrorism.

Riskbedömning

3 § Verksamhetsutövare ska kartlägga och bedöma riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism i verksamheten. Denna riskbedömning ska dokumenteras och hållas uppdaterad. Riskbedömningen ska genomföras och utformas i syfte att kunna läggas till grund för verksamhetsutövarens rutiner och övriga åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Vid genomförandet av riskbedömningen ska verksamhetsutövaren beakta faktorer såsom verksamhetens typ av kunder, produkter, tjänster, distributionskanaler och geografiska riskfaktorer.

Verksamhetsutövaren ska även beakta de risker för penningtvätt och finansiering av terrorism som framkommer genom vidtagna åtgärder för kundkännedom, granskning och rapportering samt information från myndigheter och andra organ.

Verksamhetsutövaren ska identifiera och analysera riskerna så att den förstår på vilka sätt och i vilken omfattning verksamheten skulle kunna utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Riskbaserade rutiner

Interna rutiner

4 § Verksamhetsutövare ska ha interna riskbaserade rutiner för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Koncerngemensamma rutiner

5 § Om en verksamhetsutövare är moderföretag inom en koncern ska verksamhetsutövaren, utöver de interna rutinerna enligt 4 §, även fastställa gemensamma riskbaserade rutiner för de företag som omfattas av koncernen.

Utbildning och skydd av anställda m.fl.

Utbildning av anställda

6 § Verksamhetsutövare ska svara för att anställda fortlöpande får den utbildning och information som behövs för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Skydd av anställda m.fl.

7 § Verksamhetsutövare ska ha rutiner och vidta de åtgärder i övrigt som behövs för att skydda anställda och andra företrädare för verksamheten från hot eller fientliga åtgärder till följd av att de granskar eller rapporterar misstankar om penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Anställda hos verksamhetsutövaren, som har informerat om misstänkt penningtvätt eller finansiering av terrorism, internt eller till Polismyndigheten, får inte utsättas för ogynnsamma eller diskriminerande anställningsåtgärder om de hade anledning att räkna med att informationen borde lämnas.

Förbud mot anonyma konton och förbindelser med brevlådebanker

8 § Verksamhetsutövare som avses i 1 kap. 2 § 1–11 får inte föra anonyma konton eller utfärda anonyma motböcker.

9 § Verksamhetsutövare som avses i 1 kap. 2 § 1–11 får inte etablera eller upprätthålla korrespondentförbindelser med brevlådebanker och ska se till att sådana förbindelser inte heller etableras eller upprätthålls med institut som tillåter att deras konton används av sådana banker.

3 kap. Kundkännedom

Situationer som kräver kundkännedom

1 § En verksamhetsutövare ska vidta åtgärder för kundkännedom

1. vid etableringen av en affärsförbindelse samt därefter fortlöpande under hela den tid som affärsförbindelsen pågår,
2. vid enstaka transaktioner som uppgår till ett belopp motsvarande 15 000 euro eller mer,
3. vid transaktioner som understiger ett belopp motsvarande 15 000 euro men kan antas ha samband med en eller flera andra transaktioner och som tillsammans uppgår till minst detta belopp,
4. vid osäkerhet om tillförlitligheten eller tillräckligheten av tidigare mottagna uppgifter om kunden.

2 § Verksamhetsutövare ska, utöver i de fall som avses i 1 §, vidta åtgärder för kundkännedom vid utförandet av sådana överföringar av medel som avses i artikel 3.9 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/847av den 20 maj 2015 om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel och om upphävande av förordning (EG) nr 1781/2006, om överföringen överstiger ett belopp motsvarande 1 000 euro.

3 § Verksamhetsutövare som bedriver yrkesmässig handel med varor ska, utöver i de fall som avses i 1 §, vidta åtgärder för kundkännedom

1. vid enstaka transaktioner där utbetalt eller mottaget belopp i kontanter motsvarar 5 000 euro eller mer, och
2. vid transaktioner där utbetalt eller mottaget belopp i kontanter understiger ett belopp motsvarande 5 000 euro men kan antas ha samband med en eller flera andra transaktioner i kontanter som tillsammans uppgår till minst detta belopp.

4 § Verksamhetsutövare som tillhandahåller kasinospel enligt kasinolagen eller någon av de övriga speltjänster som omfattas av 1 kap. 2 § 14 ska, utöver i de fall som avses i 1 §, vidta åtgärder för kundkännedom

1. vid enstaka transaktioner som avser utbetalning av vinster, betalning av insatser, eller båda, och som uppgår till ett belopp som motsvarar 2 000 euro eller mer, och

2. vid transaktioner som avser utbetalning av vinster, betalning av insatser, eller båda, som understiger ett belopp motsvarande 2 000 euro men som kan antas ha samband med en eller flera andra transaktioner som tillsammans uppgår till minst detta belopp.

5 § Om det finns misstankar om penningtvätt eller finansiering av terrorism ska åtgärder för kundkännedom alltid vidtas, oavsett eventuella undantag, befrielser eller tröskelbelopp.

Tidpunkt för identitetskontroller

6 § Kontroll av kunden och den verkliga huvudmannens identitet ska slutföras innan en affärsförbindelse etableras eller en enstaka transaktion utförs.

Om det är nödvändigt för att inte avbryta verksamhetens normala gång och risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism är låg, får kontroll med anledning av en ny affärsförbindelse göras senare än enligt första stycket men ska dock alltid slutföras i nära anslutning till att förbindelsen har etablerats.

Konsekvenser av att kundkännedom inte uppnås

7 § En verksamhetsutövare får inte etablera en affärsförbindelse eller utföra en enstaka transaktion om kundkännedom inte uppnås. Om affärsförbindelsen redan har etablerats enligt 6 § andra stycket ska den avslutas.

Om förhållandena är sådana att penningtvätt eller finansiering av terrorism kan misstänkas, ska verksamhetsutövaren lämna uppgifter till Polismyndigheten enligt 4 kap. 2 §.

Första och andra styckena tillämpas inte i de situationer som anges i 4 kap. 7 §.

Åtgärder för att uppnå kundkännedom

Identifiering och kontroll av kunden

8 § En verksamhetsutövare ska identifiera kunden och kontrollera kundens identitet på ett tillförlitligt sätt, t.ex. genom identitetshandling, registerutdrag eller på annat sätt.

Om kunden företräds av någon annan person ska åtgärderna för att uppnå kundkännedom enligt första stycket omfatta kontroll av denna persons identitet och behörighet att företräda kunden.

Identifiering och kontroll av verklig huvudman

9 § En verksamhetsutövare ska, genom att utreda kundens ägarförhållanden och kontrollstruktur, identifiera den verkliga huvudmannen. Verksamhetsutövaren ska även vidta åtgärder för att kontrollera den verkliga huvudmannens identitet.

Den verkliga huvudmannen behöver dock inte identifieras och kontrolleras om kunden är

1. ett företag inom EES vars överlåtbara värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad i den mening som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU av den 15 maj 2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av direktiv 2002/92/EG och av direktiv 2011/61/EU, eller
2. ett företag utanför EES vars överlåtbara värdepapper är upptagna till motsvarande handel och omfattas av motsvarande informationsskyldighet som företag under 1.

Om verksamhetsutövaren, efter den utredning av kundens ägarförhållanden och kontrollstruktur som avses i första stycket, inte kan identifiera den verkliga huvudmannen eller om det finns skälig anledning att anta att den identifierade personen inte är den verkliga huvudmannen, ska verksamhetsutövaren betrakta de personer som ingår i kundens styrelse, är dess verkställande direktör, eller har någon annan motsvarande funktion hos kunden som verkliga huvudmän.

Information om affärsförbindelsens syfte och art

10 § En verksamhetsutövare ska inhämta information om och bedöma affärsförbindelsens syfte och art genom att skaffa sig kännedom om kundens affärsverksamhet eller ekonomiska situation och grunderna för att en produkt eller tjänst används.

Identifiering av person i politiskt utsatt ställning

11 § En verksamhetsutövare ska vidta åtgärder för att avgöra om kunden eller kundens verkliga huvudman är en person i politiskt utsatt ställning.

Fortlöpande uppföljning

12 § Fortlöpande uppföljning av pågående affärsförbindelser enligt 1 § 1 ska ske i syfte att säkerställa att kännedomen om kunden enligt 8–11 § hålls aktuell och motsvarar den bedömda risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Omfattningen av åtgärderna för att uppnå kundkännedom

13 § Omfattningen av de åtgärder som avses i 8–12 §§ ska anpassas efter de risker för penningtvätt eller finansiering av terrorism som kan förknippas med kundrelationen (kundens riskprofil). Kundens riskprofil ska bestämmas med utgångspunkt i verksamhetens riskbedömning. Vid bedömningen av riskprofilen ska verksamhetsutövaren även beakta omständigheterna i det enskilda fallet, såsom bl.a. syftet med affärsförbindelsen, affärsförbindelsens regelbundenhet eller varaktighet, hur stora tillgångar som kunden deponerar eller transaktionernas storlek.

Om det vid bedömningen enligt första stycket står klart att risken för penningtvätt och finansiering av terrorism är låg kan verksamhetsutövaren, i de fall som avses i 15–16 §§, tillämpa förenklade åtgärder i enlighet med 14 § för att uppnå kundkännedom.

Om det vid bedömningen enligt första stycket kommer fram att risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism är hög ska verksamhetsutövaren, utöver åtgärder enligt 8–12 §§, också genom-

föra sådana skärpta åtgärder som avses i 17 §. Förekomsten av en eller flera av de omständigheter som anges i 17 § andra stycket talar för att hög risk föreligger. I 18–22 §§ anges situationer där risken för penningtvätt och finansiering alltid är hög.

Förenklade åtgärder för att uppnå kundkännedom

14 § Förenklade åtgärder för kundkännedom innebär att inhämtning av information, bedömning och löpande uppföljning enligt 8–12 §§ kan ske i mindre omfattning än vid normal eller hög risk för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Verksamhetsutövaren måste dock övervaka affärsförbindelserna och transaktionerna så noga att ovanliga eller misstänkta transaktioner kan upptäckas och granskas enligt 4 kap. 1 §.

15 § Verksamhetsutövare får tillämpa förenklade åtgärder för att uppnå kundkännedom i affärsförbindelser med:

1. svenska myndigheter,
2. verksamhetsutövare som anges i 1 kap. 2 § 1–11 som har hemvist
   a) inom EES,
   b) i en stat utanför EES om staten har bestämmelser om åtgärder mot penningtvätt som motsvarar dem som föreskrivs i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/849 av den 20 maj 2015 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt eller finansiering av terrorism, om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG och kommissionens direktiv 2006/70/EG och om det finns tillsyn över att dessa bestämmelser följs,
3. företag inom EES vars överlåtbara värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad i den mening som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU av den 15 maj 2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av direktiv 2002/92/EG och av direktiv 2011/61/EU,
4. företag utanför EES vars överlåtbara värdepapper är upptagna till motsvarande handel och omfattas av motsvarande informationsskyldighet som företag under 3.

16 § Verksamhetsutövare får tillämpa förenklade åtgärder för att uppnå kundkännedom vid affärsförbindelser som avser:

1. livförsäkringar, om den årliga premien uppgår till ett belopp motsvarande högst 1 000 euro eller engångspremien uppgår till ett belopp motsvarande högst 2 500 euro,

2. pensionsförsäkringar enligt 58 kap. 4–16 §§ inkomstskattelagen (1999:1229) som inte får återköpas,

3. pensionsavtal och pensionsrätter för anställda eller i den försäkrades förvärvsverksamhet, om inbetalning sker i form av avdrag på lön och överlåtelse av rättigheter inte är tillåten.

Skärpta åtgärder för att uppnå kundkännedom

Skärpta krav på kundkännedom

17 § Skärpta åtgärder för kundkännedom innebär att åtgärder enligt 8–12 §§ ska genomföras med särskild noggrannhet och kompletteras med de ytterligare åtgärder som krävs för att motverka den höga risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Vid bedömningen om hög risk för penningtvätt eller finansiering av terrorism föreligger ska verksamhetsutövare särskilt uppmärksamma transaktioner som framstår som komplexa eller ovanligt stora, ovanliga transaktionsmönster, produkter och transaktioner som kan underlätta anonymitet, nya produkter och affärsmetoder samt användning av ny teknik.

I 18–23 §§ anges åtgärder som ska genomföras i vissa situationer.

Förbindelser med högrisktredjeländer

18 § Skärpta åtgärder ska alltid vidtas vid förbindelser med fysiska eller juridiska personer med hemvist i ett land utanför EES, som av Europeiska kommissionen har identifierats som ett högrisktredjeland.

Skärpta åtgärder enligt första stycket behöver inte vidtas i förhållande till filialer eller majoritetsägda dotterföretag till verksamhetsutövare om

1. riskbedömningen enligt 2 kap. 3 § och vidtagna åtgärder för kundkännedom enligt 8–11 §§ ger tillräckligt stöd för att hög risk inte föreligger, och

2. filialen eller dotterföretaget fullt ut tillämpar koncernens rutiner och andra förfaranden som antagits för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Korrespondentförbindelser

19 § Skärpta åtgärder ska alltid vidtas vid korrespondentförbindelser mellan verksamhetsutövare som avses i 1 kap. 2 § 1–11 och ett institut med hemvist utanför EES.

20 § Med skärpta åtgärder enligt 19 § avses alltid att

1. inhämta tillräckligt med information om motparten för att kunna förstå verksamheten samt bedöma dess anseende och tillsynens kvalitet,

2. bedöma motpartens kontroller för att förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism,

3. dokumentera respektive instituts ansvar att vidta kontrollåtgärder och de åtgärder som det vidtar,

4. inhämta godkännande från behörig beslutsfattare, och

5. förvissa sig om att motparten har kontrollerat identiteten på kunder som har direkt tillgång till konton hos kreditinstitutet eller det finansiella institutet och fortlöpande följer upp dessa kunder samt på begäran kan lämna relevanta kunduppgifter.

Affärsförbindelser eller enstaka transaktioner med personer i politisk utsatt ställning, deras familjemedlemmar och kända medarbetare

21 § Skärpta åtgärder för att uppnå kundkännedom ska alltid vidtas när en affärsförbindelse etableras eller en enstaka transaktion utförs med en person i politiskt utsatt ställning.

Första stycket ska även tillämpas när kundens verkliga huvudman är en person i politiskt utsatt ställning.

22 § Med skärpta åtgärder enligt 21 § avses alltid att

1. vidta lämpliga åtgärder för att ta reda på varifrån de tillgångar som hanteras inom ramen för affärsförbindelsen eller den enstaka transaktionen kommer,

2. tillämpa skärpt fortlöpande uppföljning av affärsförbindelsen, och

3. inhämta godkännande från behörig beslutsfattare.

23 § När förmånstagaren till en livförsäkring eller annan investeringsrelaterad försäkring eller förmånstagarens verkliga huvudman är en person i politiskt utsatt ställning ska verksamhetsutövaren, om hög risk för penningtvätt eller finansiering av terrorism bedöms föreligga, alltid

1. informera behörig beslutsfattare innan utbetalning av försäkringsersättning sker, och

2. tillämpa skärpt fortlöpande uppföljning av affärsförbindelsen.

24 § Åtgärderna i 21–23 §§ ska även tillämpas på familjemedlemmar och kända medarbetare till personer i politiskt utsatt ställning.

Med familjemedlemmar avses maka eller make, registrerad partner, sambo, barn och deras makar, registrerade partner eller sambor samt föräldrar.

Med känd medarbetare avses

1. fysisk person som, enligt vad som är känt eller finns anledning att förmoda, gemensamt med en person i politiskt utsatt ställning är verklig huvudman till en juridisk person eller juridisk konstruktion eller som på annat sätt har eller har haft nära förbindelser med en person i politisk utsatt ställning, och

2. fysisk person som är ensam verklig huvudman till en juridisk person eller juridisk konstruktion som, enligt vad som är känt eller finns anledning att förmoda, egentligen har upprättats till förmån för en person i politiskt utsatt ställning.

25 § När en person inte längre har en offentlig funktion enligt definitionen i 1 kap. 6 § 5 ska 21–23 §§ tillämpas i minst 18 månader därefter och till dess anknytningen till personens tidigare funktion inte längre bedöms innebära hög risk för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

När anknytningen till den funktion som personen enligt första stycket innehaft inte längre anses innebära hög risk för penningtvätt eller finansiering av terrorism ska 24 § inte längre tillämpas på familjemedlemmar eller kända medarbetare till personen.

Åtgärder för att uppnå kundkännedom utförda av utomstående

26 § Vid tillämpningen av 8–10 §§ får en verksamhetsutövare förlita sig på åtgärder som har utförts av en utomstående som anges i 27 § om verksamhetsutövaren utan dröjsmål

1. får del av de uppgifter som den utomstående har inhämtat, och

2. på begäran kan få del av den dokumentation som ligger till grund för uppgifterna.

Verksamhetsutövaren svarar för att de åtgärder för kundkännedom som vidtagits av utomstående är tillräckliga.

27 § Med utomstående enligt 26 § avses

1. fysiska eller juridiska personer med verksamhet som anges i 1 kap. 2 § 1–3, 5–8, 10–11 och 14 eller motsvarande verksamhet, auktoriserade eller godkända revisorer och advokater med hemvist inom EES, och

2. fysiska eller juridiska personer med verksamhet som anges 1 kap. 2 § 1–3, 5–8, 10–11 och 14 eller motsvarande verksamhet, auktoriserade eller godkända revisorer och advokater med hemvist utanför EES, om de

a) tillämpar bestämmelser rörande kundkännedom och bevarande av handlingar som motsvarar kraven i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/849 av den 20 maj 2015 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt eller finansiering av terrorism, om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG och kommissionens direktiv 2006/70/EG, och

b) står under tillsyn över att dessa bestämmelser följs.

28 § Trots bestämmelsen i 26 och 27 §§ får en verksamhetsutövare inte förlita sig på åtgärder för att uppnå kundkännedom som vidtagits av en utomstående med hemvist i ett land utanför EES som av Europeiska kommissionen identifierats som ett högrisktredjeland.

Särskilda bestämmelser för vissa verksamheter

Särskilda bestämmelser som gäller livförsäkringar och andra investeringsrelaterade försäkringar

29 § Verksamhetsutövare som avses i 1 kap. 2 § 1–11 ska i fråga om livförsäkringar och andra investeringsrelaterade försäkringar, utöver de åtgärder för kundkännedom som anges i 8–12 §§, identifiera förmånstagaren och kontrollera förmånstagarens identitet samt vidta åtgärder för att avgöra om förmånstagaren är en person i politiskt utsatt ställning. Vid behov bör verksamhetsutövaren också vidta åtgärder för att avgöra om förmånstagarens verkliga huvudman är en person i politisk utsatt ställning.

30 § Kontroll av förmånstagares identitet enligt 29 § ska ske vid utbetalningen av den första försäkringsersättningen eller när annan rättighet enligt försäkringsavtalet utövas för första gången.

Vid överlåtelser, helt eller delvis, av livförsäkringar eller andra investeringsrelaterade försäkringar ska verksamhetsutövare som avses i 1 kap. 2 § 1–11 och som har kännedom om överlåtelsen kontrollera den verkliga huvudmannens identitet när försäkringens värde övergår till förvärvaren.

31 § De åtgärder som avses i 29 § för att avgöra om förmånstagaren till en livförsäkring eller annan investeringsrelaterad försäkring eller förmånstagarens verkliga huvudman är en person i politiskt utsatt ställning ska senast vidtas när försäkringen, helt eller delvis, utbetalas eller överlåts.

Särskilda bestämmelser som gäller truster och liknande juridiska konstruktioner

32 § När kunden är en trust eller liknande juridisk konstruktion ska åtgärder för att uppnå kundkännedom, utöver de åtgärder som anges i 8–12 §§, även omfatta identifiering av förmånstagare, som utpekats genom särskilda egenskaper eller klass, och kontroll av förmånstagarens identitet.

33 § Kontroll av trusters eller liknande juridiska konstruktioners förmånstagare enligt 32 § ska ske vid utbetalningen av förmånerna eller när förmånstagaren hävdar annan förvärvad rättighet.

Undantag beträffande elektroniska pengar

34 § Verksamhetsutövare får besluta att inte vidta de åtgärder för kundkännedom som avses i 8–10 §§ ifråga om elektroniska pengar enligt lagen (2011:755) om elektroniska pengar om

1. betalningsinstrumentet inte kan återuppladdas eller har en månatlig gräns för penningtransaktioner på motsvarande 250 euro som endast kan användas här i landet,
2. det högsta belopp som lagras elektroniskt inte överstiger motsvarande 250 euro,
3. betalningsinstrumentet kan användas uteslutande för inköp av varor eller tjänster,
4. betalningsinstrumentet inte kan finansieras med anonyma elektroniska pengar, och
5. kontantinlösen eller kontantuttag av de elektroniska pengarnas penningvärde inte får ske med belopp på över motsvarande 100 euro.

Verksamhetsutövare som avses i 1 kap. 2 § 6 måste dock övervaka affärsförbindelserna och transaktionerna så noga att ovanliga eller misstänkta transaktioner kan upptäckas och granskas enligt 4 kap. 1 §.

Särskilt om gemensamma konton som förvaltas av advokater eller biträdande jurister på advokatbyrå

35 § Om omständigheterna i det enskilda fallet medför att risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism är låg behöver verksamhetsutövare inte identifiera och kontrollera verkliga huvudmän bakom gemensamma konton som förvaltas av advokater eller biträdande jurister på advokatbyrå som har hemvist

1. inom EES, om uppgifter om de verkliga huvudmännens identitet kan göras tillgängliga på verksamhetsutövarens begäran, eller

2. i en stat utanför EES, om uppgifter om de verkliga huvudmännens identitet kan göras tillgängliga på verksamhetsutövarens begäran och advokaten eller den biträdande juristen på advokatbyrå omfattas av skyldigheter som motsvarar dem som föreskrivs i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/849 av den 20 maj 2015 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt eller finansiering av terrorism, om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG och kommissionens direktiv 2006/70/EG, om det finns tillsyn över att dessa skyldigheter uppfylls.

Verksamhetsutövaren måste dock övervaka affärsförbindelsen så noga att ovanliga eller misstänkta transaktioner kan upptäckas och granskas enligt 4 kap. 1 §.

4 kap. Granskning och rapportering

Granskning- och rapporteringsskyldighet

1 § En verksamhetsutövare är, i syfte att upptäcka penningtvätt och finansiering av terrorism, skyldig att övervaka sin verksamhet och närmare granska

1. aktiviteter som avviker från vad verksamhetsutövaren har anledning att förvänta sig utifrån de kunskaper om kunden som verksamhetsutövaren skaffat sig genom åtgärder för att uppnå kundkännedom eller på annat sätt,

2. aktiviteter som avviker från vad verksamhetsutövaren har anledning att förvänta sig med hänsyn till den kunskap som verk-

samhetsutövaren har om sin verksamhet, sina kunder, de tjänster som verksamhetsutövaren tillhandahåller, de uppgifter som kunden lämnar och övriga omständigheter, samt

3. aktiviteter som utan att vara avvikande ger verksamhetsutövaren skälig grund att misstänka penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Övervakningens och granskningens inriktning och omfattning ska bestämmas med beaktande av de risker som identifierats i riskbedömningen, vid processen för kundkännedom och genom annan information om riskerna i verksamheten, som verksamhetsutövaren känner till.

2 § Om granskningen enligt 1 § efter närmare analys innebär att misstanke om penningtvätt eller finansiering av terrorism föreligger eller att egendom eljest härrör från brottslig handling, ska uppgifter om alla omständigheter som kan tyda på detta utan dröjsmål lämnas till Polismyndigheten. Om egendom som den eller de misstänkta aktiviteterna avser finns hos verksamhetsutövaren ska detta anges särskilt, liksom i förekommande fall uppgifter om vilka tillgodohavanden kunden har hos verksamhetsutövaren, om verksamhetsutövaren avstått från att genomföra en misstänkt transaktion och uppgifter om mottagare av en misstänkt transaktion.

3 § Vid tillämpning av artikel 55.2 i förordning (EU) nr 1031/2010 är Polismyndigheten finansunderrättelseenhet.

Krav på uppgiftslämning och upplysningsskyldighet

4 § På begäran av Polismyndigheten ska verksamhetsutövaren eller den som bedriver eller inom de senaste fem åren har bedrivit penninginsamling för humanitärt, välgörande, kulturellt eller annat allmännyttigt ändamål utan dröjsmål lämna alla uppgifter som behövs för en utredning om penningtvätt eller finansiering av terrorism.

När uppgifter har lämnats enligt 4 kap. 2 §, ska även andra fysiska eller juridiska personer som avses i 1 kap. 2–5 §§ lämna de uppgifter för utredningen eller finansiering av terrorism som Polismyndigheten begär.

5 § En verksamhetsutövare ska ha ett system för att snabbt och fullständigt kunna lämna upplysningar om huruvida de under de senaste fem åren har haft en affärsförbindelse med en viss person och, om så skulle vara fallet, om förbindelsens art.

6 § Om en tillsynsmyndighet vid inspektion eller på annat sätt har upptäckt en omständighet som kan antas ha samband med eller utgöra penningtvätt eller finansiering av terrorism, ska myndigheten utan dröjsmål underrätta Polismyndigheten om detta.

Detsamma gäller myndigheter som i sin verksamhet upptäcker sådana omständigheter som avses i första stycket i samband med att de hanterar kontanter och underrättelse kan ske utan hinder av sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Undantag från rapporterings- och upplysningsskyldighet

7 § Advokater och biträdande jurister på advokatbyrå, andra oberoende jurister, auktoriserade och godkända revisorer samt skatterådgivare är inte skyldiga att lämna information enligt 2, 4 och 5 §§ om informationen anförtrotts dem före, under eller efter det att de försvarar eller företräder en klient i eller i fråga om ett rättsligt förfarande, inklusive rådgivning för att inleda eller undvika ett rättsligt förfarande.

Detsamma gäller information som avser en klient och som advokater och biträdande jurister på advokatbyrå, andra oberoende jurister, auktoriserade och godkända revisorer samt skatterådgivare får del av i samband med att de bedömer en klients rättsliga situation.

Skyldighet att avstå från vissa transaktioner

8 § En verksamhetsutövare ska avstå från att utföra en transaktion så länge det finns misstanke om att den utgör ett led i penningtvätt eller finansiering av terrorism. Vid bedömningen av om misstanke föreligger efter det att verksamhetsutövaren har lämnat information till Polismyndigheten enligt 2 § ska verksamhetsutövaren beakta den information som Polismyndigheten kan lämna om hanteringen av ärendet.

Om det inte är möjligt att låta bli att utföra en misstänkt transaktion, eller om en vägran att genomföra transaktionen sannolikt skulle försvåra Polismyndighetens vidare utredning avseende den som gynnas av denna, får transaktionen genomföras och uppgifter enligt 2 § lämnas omedelbart i efterhand.

Tystnadsplikt

9 § En fysisk eller juridisk person som lämnar uppgifter med stöd av 2 eller 4–5 §§ får inte göras ansvarig för att ha åsidosatt tystnadsplikt, om den fysiska eller juridiska personen hade anledning att räkna med att uppgiften borde lämnas. Detsamma gäller en styrelseledamot eller en anställd som lämnar uppgifter för den fysiska eller juridiska personens räkning.

I fråga om europabolag och europakooperativ som har ett sådant förvaltningssystem som avses i artiklarna 39–42 i rådets förordning (EG) nr 2157/ 2001 av den 8 oktober 2001 om stadga för europabolag eller artiklarna 37–41 i rådets förordning (EG) nr 1435/2003 av den 22 juli 2003 om stadga för europeiska kooperativa föreningar (SCE-föreningar) tillämpas bestämmelsen om styrelseledamot i första stycket på ledamot i tillsynsorganet. Detsamma gäller bestämmelsen om styrelseledamöter i 10 § om tystnadsplikt.

Av 16 § andra stycket och 22 § lagen (2004:575) om europabolag samt 21 § andra stycket och 26 § lagen (2006:595) om europakooperativ framgår att bestämmelserna i andra stycket ska tillämpas också på ledamöter i ett europabolags eller ett europakooperativs lednings- eller förvaltningsorgan.

I 29 kap. 2 § aktiebolagslagen (2005:551), 13 kap. 2 § lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar, 5 kap. 2 § stiftelselagen (1994:1220) och 37 § revisionslagen (1999:1079) finns särskilda bestämmelser om ansvar för revisorer i aktiebolag, ekonomiska föreningar, stiftelser och vissa andra företag.

10 § Den fysiska personen, den juridiska personen, dess styrelseledamöter eller anställda får inte för kunden eller för någon utomstående obehörigen röja att en granskning har genomförts, att uppgifter har lämnats enligt 2 och 4–5 §§ eller att en undersökning har utförts eller kan komma att utföras.

Som obehörigt röjande avses inte att

1. uppgifter lämnas till en tillsynsmyndighet eller en brottsbekämpande myndighet, om det är motiverat,

2. uppgifter lämnas mellan kreditinstitut och finansiella institut som omfattas av denna lag eller mellan dessa institut och deras filialer och majoritetsägda dotterföretag belägna i tredje länder, förutsatt att filialerna och dotterföretagen följer koncernens rutiner och riktlinjer som beslutats i enlighet med denna lag,

3. uppgifter lämnas mellan advokater och biträdande jurister på advokatbyrå, andra oberoende jurister, revisorer, tillhandahållare av bokföringstjänster och skatterådgivare som omfattas av denna lag och som är anställda eller på annat sätt verksamma inom samma juridiska person eller olika juridiska personer med gemensamt ägande, gemensam ledning eller efterlevnadskontroll. Detsamma gäller om uppgiften lämnas till sådan person i tredjeland, förutsatt att denna tillämpar krav som är likvärdiga med dem som föreskrivs i denna lag,

4. uppgifter som rör samma kund och samma transaktion och som omfattar mer än en verksamhetsutövare lämnas mellan sådan juridiska och fysiska personer som anges i 1 kap. 2 § 1–11 och 17–21, förutsatt att de tillhör samma verksamhets- eller yrkeskategori och omfattas av skyldigheter i fråga om tystnadsplikt och skydd för personuppgifter, samt

5. en kund får kännedom om att en åtgärd enligt första stycket vidtas eller kan komma att vidtas, när ett sådant röjande inte kan undvikas till följd av verksamhetsutövarens skyldighet att avstå från en transaktion, att avstå från att inleda en affärsförbindelse eller att avsluta en sådan affärsförbindelse.

Bestämmelser om ansvar för den som bryter mot tystnadsplikten enligt första stycket finns i 20 kap. 3 § brottsbalken (1962:700).

Dispositionsförbud

11 § Om det finns skäl att misstänka att egendom i form av pengar, fordran eller annan rättighet är föremål för penningtvätt eller avsedd för finansiering av terrorism och egendomen finns hos en verksamhetsutövare, får Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen

besluta att egendomen eller ett motsvarande värde tills vidare inte får flyttas eller disponeras på annat sätt (dispositionsförbud).

Beslut om dispositionsförbud får meddelas endast om det är fara i dröjsmål och det skäligen kan befaras att egendomen annars kommer att undanskaffas och skälen för åtgärden uppväger det intrång eller men i övrigt som den innebär.

Om förutsättningarna enligt första och andra styckena är uppfyllda, får Polismyndigheten fatta beslut om dispositionsförbud även på begäran av en utländsk finansunderrättelseenhet.

12 § Ett beslut om dispositionsförbud ska så snart som möjligt anmälas till åklagare, som skyndsamt ska pröva om åtgärden ska bestå. Åklagarens beslut får inte överklagas.

Finns det inte längre skäl för åtgärden ska den hävas. Åtgärden upphör att gälla när två arbetsdagar förflutit från Polismyndighetens eller Säkerhetspolisens beslut, om den inte hävts före det.

Verksamhetsutövaren ska omedelbart underrättas om att en åtgärd har beslutats eller hävts.

Den som har drabbats av ett beslut om dispositionsförbud ska underrättas om beslutet när det kan antas att syftet med en beslutad eller förutsedd åtgärd inte motverkas och den framtida utredningen inte skadas om uppgiften röjs. Beslut om underrättelse meddelas av åklagare. En underrättelse behöver inte lämnas, om den med hänsyn till omständigheterna uppenbart är utan betydelse.

13 § Beslut om dispositionsförbud med anledning av misstänkt penningtvätt får endast avse sådan egendom som härrör från brott eller brottslig verksamhet som avses i 1 kap. 1 § andra stycket.

5 kap. Bevarande av handlingar eller uppgifter

1 § En verksamhetsutövare ska i fem år bevara handlingar och uppgifter om

1. åtgärder som vidtagits för att uppnå kundkännedom, och
2. den granskning och analys av aktiviteter som gjorts enligt 4 kap. 2 § första meningen.

I de fall som avses vid 1 ska tiden räknas från det att åtgärderna utfördes eller, i de fall då en affärsförbindelse har etablerats, affärs-

förbindelsen upphörde. I de fall som avses vid 2 ska tiden räknas från det att aktiviteten utfördes eller från det att verksamhetsutövaren avstod från att utföra en transaktion.

2 § Om det är nödvändigt för att förebygga, upptäcka eller utreda penningtvätt eller finansiering av terrorism får verksamhetsutövare bevara handlingar och uppgifter enligt 1 § under en längre tid än fem år. Den sammanlagda tiden får dock inte överstiga tio år.

Första stycket tillämpas även i fråga om handlingar och uppgifter som ska bevaras enligt artikel 16 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/847 av den 20 maj 2015 om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel och om upphävande av förordning (EG) nr 1781/2006.

6 kap. Behandling av personuppgifter

Allmänna utgångspunkter

1 § En verksamhetsutövare får behandla personuppgifter i syfte att kunna fullgöra sina skyldigheter enligt denna lag.

Vid verksamhetsutövarens behandling av personuppgifter gäller personuppgiftslagen (1998:204), om något annat inte följer av detta kapitel.

2 § Detta kapitel gäller personuppgiftsbehandling som helt eller delvis är automatiserad eller om personuppgifterna ingår i eller är avsedda att ingå i en strukturerad samling av personuppgifter som är tillgängliga för sökning eller sammanställning enligt särskilda kriterier.

Känsliga personuppgifter

3 § Känsliga personuppgifter som avses i 13 § personuppgiftslagen (1998:204) får behandlas endast om det är nödvändigt för att

1. bedöma om kunden är en sådan person som avses i 1 kap. 6 § 5 eller 3 kap. 24 §,
2. uppfylla gransknings- och rapporteringsskyldigheten enligt 4 kap. 1 § och 2 § första meningen, eller
3. bevara handlingar eller uppgifter enligt 5 kap. 1 § och 5 kap. 2 § första stycket.

Behandling av personuppgifter som gäller lagöverträdelser

4 § Personuppgifter om lagöverträdelser som avses i 21 § personuppgiftslagen (1998:204) får behandlas om det är nödvändigt för att uppfylla granskningss- och rapporteringsskyldigheten enligt 4 kap. 1 och 2 §§ samt för att bevara sådana handlingar eller uppgifter som avses i 5 kap. 1 § punkten 2.

Information till den registrerade

5 § Besked om att personuppgifter behandlas enligt 4 kap. 2 § första meningen får inte lämnas ut till den registrerade.

Samkörning

6 § En verksamhetsutövares register får inte samköras med motsvarande register hos någon annan.

Första stycket gäller dock inte samkörning av register som sker mellan verksamhetsutövare som avses i 1 kap. 2 § 1–11 som ingår i samma koncern och som har hemvist här i landet.

Om en verksamhetsutövare som avses i andra stycket är moderföretag i en koncern får denna även samköra sitt register med motsvarande register hos filialer och helägda dotterbolag med hemvist

1. i en annan stat inom EES om hemvistlandets lag inte hindrar detta, eller

2. i en stat utanför EES om hemvistlandets lag inte hindrar detta och staten har bestämmelser om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism som motsvarar dem som föreskrivs i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/849 av den 20 maj 2015 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt eller finansiering av terrorism, om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG och kommissionens direktiv 2006/70/EG, och om det finns tillsyn över att dessa bestämmelser följs.

Rättelse och skadestånd

7 § När personuppgifter behandlas enligt detta kapitel ska bestämmelserna i 28 och 48 §§ personuppgiftslagen (1998:204) tillämpas på motsvarande sätt.

Tystnadsplikt

8 § Den som är verksam hos en verksamhetsutövare får inte obehörigen röja att uppgifter behandlas enligt 3–4 §§ eller 4 kap. 2 § första meningen.

Ansvar enligt 20 kap. 3 § brottsbalken ska inte följa för den som bryter mot förbudet i första stycket.

7 kap. Gränsöverskridande verksamheter

1 § En verksamhetsutövare som avses i 2 kap. 5 § ska genomföra de koncerngemensamma rutinerna även vid sina filialer och majoritetsägda dotterföretag med hemvist i utlandet.

Verksamhetsutövaren ska i övrigt se till att filialer och majoritetsägda dotterföretag med hemvist i ett land utanför EES tillämpar bestämmelserna i denna lag, om hemvistlandets lag för att förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism är mindre ingripande.

2 § Verksamhetsutövaren ska vidta åtgärder för att effektivt hantera risken för penningtvätt och finansiering av terrorism om de gemensamma rutiner och bestämmelser som avses i 1 § inte kan tillämpas vid filialer och majoritetsägda dotterföretag med hemvist utanför EES. Verksamhetsutövaren ska även skriftligen underrätta behörig tillsynsmyndighet om detta.

8 kap. Ansvar för regelefterlevnad och intern kontroll m.m.

1 § De interna rutinerna och de koncerngemensamma rutinerna ska fastställas av verksamhetsutövarens styrelse eller motsvarande behöriga företrädare i de juridiska personer där styrelse inte förekommer. Styrelsen eller motsvarande funktion ska även fortlöp-

ande kontrollera att rutinerna är tillräckliga och vid behov uppdatera dessa.

Om det är lämpligt kan uppgifter enligt första stycket efter delegation fullgöras av andra än styrelsen eller motsvarande funktion.

2 § När det är motiverat med hänsyn till verksamhetens storlek och natur ska verksamhetsutövaren

1. identifiera den styrelseledamot som ska ha det huvudsakliga ansvaret för att kontrollera att styrelsens beslut om åtgärder enligt denna lag genomförs,

2. utse en person på ledningsnivå som är ansvarig för att kontrollera att det i verksamheten finns riktlinjer, kontroller och förfaranden som effektivt hanterar de risker för penningtvätt och finansiering av terrorism som finns i verksamheten (centralt funktionsansvarig). Den centralt funktionsansvariga ska även ansvara för att rapportering av misstänkta aktiviteter och annan uppgiftslämning till Polismyndigheten sker i enlighet med 4 kap., och

3. inrätta en oberoende granskningsfunktion för att granska de interna riktlinjer, kontroller och förfaranden som hanterar de risker för penningtvätt och finansiering av terrorism som finns i verksamheten.

3 § Om en verksamhetsutövare driver sin verksamhet som anställd hos en juridisk person ska skyldigheten att göra en riskbedömning och att upprätthålla riskbaserade rutiner gälla den juridiska personen. När det gäller verksamhet som avses i 1 kap. 2 § 12 ska skyldigheterna även gälla den fysiska personen.

4 § Verksamhetsutövare vars huvudkontor är beläget i en annan medlemsstat och som i Sverige bedriver sådan verksamhet som avses i 1 kap. 2 § 6 och 8 i annan form än filialer ska när det är motiverat utse en central kontaktpunkt här i landet.

5 § En verksamhetsutövare ska tillhandahålla ändamålsenliga rapporteringssystem för anställda som vill göra anmälningar om misstänkta överträdelser av bestämmelser i denna lag eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och som begåtts av verksamhetsutövare.

6 § Den som är eller har varit verksam hos en verksamhetsutövare får inte obehörigen röja en uppgift i en anmälan eller utsaga om en misstänkt överträdelse av en bestämmelse i denna lag eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen, om uppgiften kan avslöja anmälarens identitet.

Ansvar enligt 20 kap. 3 § brottsbalken ska inte följa för den som bryter mot förbudet i första stycket.

Om det i en annan lag finns bestämmelser som avviker från denna bestämmelse, ska de bestämmelserna gälla.

9 kap. Tillsyn

1 § I fråga om tillsyn över verksamhet som avses i 1 kap. 2 § 15, 18–19 och 21–22 tillämpas detta kapitel.

Bestämmelser om tillsyn över annan verksamhet som avses i 1 kap. 2 § finns i de lagar som reglerar dessa verksamhetsutövare.

2 § Tillsynen syftar till att förhindra att finansiell verksamhet och annan näringsverksamhet utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Genom tillsynen kontrolleras att verksamheten drivs enligt denna lag samt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen.

3 § Den som har för avsikt att bedriva verksamhet som avses i 1 kap. 2 § 15, 18–19 och 21–22 och ska anmäla detta till Bolagsverket.

4 § Verksamhet som avses i 1 kap. 2 § 15, 18–19 och 21–22 får inte bedrivas om anmälan enligt 3 § inte har gjorts.

Tillsynsmyndigheten ska förelägga den som driver verksamhet som avses i första stycket utan att ha anmält detta att göra anmälan. Är det osäkert om det finns anmälningsskyldighet för en viss verksamhet, får tillsynsmyndigheten förelägga personen att lämna de upplysningar om verksamheten som behövs för att bedöma om så är fallet.

Om personen inte rättar sig efter ett föreläggande som har beslutats enligt andra stycket, ska tillsynsmyndigheten förelägga personen att upphöra med verksamheten.

5 § Den som i väsentlig utsträckning har åsidosatt skyldigheter i näringsverksamhet eller som har gjort sig skyldig till allvarlig brottslighet får inte ägna sig åt verksamhet som är anmälningspliktig enligt 3 §. Om verksamhetsutövaren är en juridisk person, gäller detta förbud den som har ett kvalificerat innehav av andelar i den juridiska personen eller ingår i dess ledning.

Om förbud enligt första stycket ska gälla för en verksamhetsutövare som bedriver anmälningspliktig verksamhet, får tillsynsmyndigheten, om

1. verksamheten drivs av en fysisk person, förelägga denne att upphöra med verksamheten,
2. verksamheten drivs av en juridisk person, förelägga denne att göra rättelse och, om rättelse inte görs, förelägga personen att upphöra med verksamheten, och
3. det är den som har ett kvalificerat innehav av andelar i den juridiska personen som inte uppfyller kravet i första stycket, förelägga denne att avyttra så stor del av aktierna eller andelarna att innehavet därefter inte är kvalificerat eller, om innehavaren är en juridisk person, att byta ut den diskvalificerade personen i dess ledning.

Med ett kvalificerat innehav avses detsamma som i 1 kap. 5 § 15 lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

6 § När en person som står under tillsyn enligt detta kapitel får kännedom om att förändringar har skett i den krets som har ett kvalificerat innehav i företaget eller ingår i dess ledning, ska personen anmäla förändringen till tillsynsmyndigheten.

7 § Tillsynsmyndigheten får utöver det som framgår av 4 § förelägga den som driver verksamhet som omfattas av detta kapitel att lämna de upplysningar och ge tillgång till de handlingar som behövs för tillsynen.

Om ett föreläggande enligt första stycket inte följs, får tillsynsmyndigheten förelägga verksamhetsutövaren att upphöra med verksamheten.

Tillsynsmyndigheten får, när den anser det nödvändigt, genomföra en undersökning på plats hos en verksamhetsutövare som är föremål för tillsyn enligt detta kapitel.

8 § Tillsynsmyndigheten får vidare ingripa mot en verksamhetsutövare som överträder en bestämmelse i denna lag eller en föreskrift som har meddelats med stöd av denna lag.

Tillsynsmyndigheten får också ingripa mot en verksamhetsutövare om en person, som ingår i verksamhetsutövarens styrelse, är dess verkställande direktör, eller på motsvarande sätt kan företräda verksamhetsutövaren eller är ersättare för någon av dem, överträder en bestämmelse i denna lag eller en föreskrift som har meddelats med stöd av denna lag till förmån för verksamhetsutövaren. Detsamma gäller om en sådan person brister i tillsyn och kontroll av en person, som är underställd den juridiska personen, i sådan omfattning att det gjort det möjligt för den underställde att begå en överträdelse till förmån för den juridiska personen.

Ingripande i enlighet med första och andra stycket får ske enligt 9–15 §§.

9 § Vid en överträdelse enligt 8 § får tillsynsmyndigheten förelägga en verksamhetsutövare att göra rättelse.

Om överträdelsen är allvarlig, upprepad eller systematisk får tillsynsmyndigheten förelägga verksamhetsutövaren att upphöra med verksamheten.

10 § Vid en överträdelse enligt 8 §, som inte är ringa, får tillsynsmyndigheten även ingripa mot en verksamhetsutövare genom beslut om sanktionsavgift. Sanktionsavgift får inte beslutas om föreläggande om rättelse förenas med vite och inte heller vid föreläggande enligt 9 § andra stycket.

Sanktionsavgiften för verksamhetsutövaren ska högst fastställas till det största av följande belopp.

1. Två gånger den vinst som verksamhetsutövaren erhållit till följd av överträdelsen, om beloppet går att fastställa, eller

2. ett belopp motsvarande en miljon euro.

Sanktionsavgiften får inte bestämmas till ett lägre belopp än 5 000 kronor.

Avgiften tillfaller staten.

11 § Vid en överträdelse enligt 8 § får tillsynsmyndigheten även ingripa mot en person, som ingår i verksamhetsutövarens styrelse, är dess verkställande direktör, eller på motsvarande sätt kan företräda verksamhetsutövaren eller är ersättare för någon av dem.

Ett ingripande får ske endast om överträdelsen är allvarlig, upprepad eller systematisk och personen i fråga uppsåtligen eller av grov oaktsamhet orsakat överträdelsen.

Ingripande sker genom

1. beslut att personen i fråga under en viss tid, lägst tre år och högst tio år, inte får upprätthålla en funktion som avses i första stycket hos verksamhetsutövaren eller i en motsvarande verksamhet enligt 1 kap. 2 §, eller

2. beslut om sanktionsavgift.

12 § Sanktionsavgiften för en fysisk person enligt 11 § ska högst fastställas till det största av följande belopp.

1. Två gånger den vinst som den fysiska personen erhållit till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa, eller

2. ett belopp motsvarande en miljon euro.

Avgiften tillfaller staten.

13 § Vid beslut enligt 11 § ska tillsynsmyndigheten tillämpa bestämmelserna om sanktionsföreläggande i 15 kap. 9 a–9 d §§ lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

Vid beslut om sanktionsavgift enligt denna lag ska i fråga om verkställighet av beslut om sanktionsavgift tillämpas bestämmelserna i 15 kap. 11–14 §§ lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse. Det som där sägs om Finansinspektionen ska i stället avse tillsynsmyndigheten.

14 § Tillsynsmyndigheten får på sin webbplats tillhandahålla de beslut om sanktioner och åtgärder som beslutas enligt detta kapitel.

15 § Vid valet av sanktion och åtgärder enligt 9–14 §§ ska hänsyn tas till alla relevanta omständigheter, däribland överträdelsens allvarlighet, hur länge den har pågått, den vinst som erhållits genom överträdelsen om beloppet kan fastställas, den förlust för tredje man som överträdelsen vållat om beloppet kan fastställas samt tidigare överträdelser.

Vid beslut om sanktionsavgift ska även beaktas den juridiska eller fysiska personens finansiella ställning.

I förmildrande riktning ska beaktas om verksamhetsutövaren eller den fysiska personen i väsentlig mån genom ett aktivt samarbete har underlättat tillsynsmyndighetens utredning och om verksamhetsutövaren snabbt upphört med överträdelsen eller den fysiska personen snabbt verkat för att överträdelsen ska upphöra, sedan den anmälts till eller påtalats av tillsynsmyndigheten.

16 § Om en fysisk eller juridisk person som är antecknad i Bolagsverkets register anmäler att verksamheten har upphört eller om det på annat sätt framgår att så är fallet, ska verket avföra personen ur registret.

17 § Föreläggande enligt denna lag får förenas med vite.

18 § Beslut enligt 4 § andra stycket andra meningen eller 7 § första stycket eller beslut om sanktionsföreläggande får inte överklagas.

Beslut i övrigt enligt detta kapitel får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. I sådana ärenden får tillsynsmyndigheten, med undantag för beslut om sanktionsavgift, bestämma att beslutet ska gälla omedelbart.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Vid beslut om sanktion enligt 11 § ska 15 kap. 9 c § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse tillämpas i fråga om domstols prövning av tillsynsmyndighetens beslut. Det som där sägs om Finansinspektionen ska i stället avse tillsynsmyndigheten.

10 kap. Central samordning

1 § Vid Polismyndigheten ska finnas en Samordningsfunktion.

Samordningsfunktionen ska vara ett forum för utveckling och samordning av åtgärder för att förebygga penningtvätt och finansiering av terrorism.

I Samordningsfunktionen ska ingå de myndigheter som regeringen utser. Sveriges advokatsamfund ska ges möjlighet att delta.

Samordningsfunktionen ska ledas av en central ledningsgrupp.

Ordförande i den centrala ledningsgruppen ska vara rikspolischefen.

Myndigheterna som ingår i Samordningsfunktionen ska aktivt anpassa och överlämna sådan information som erfordras för samordningen samt verka för att överenskomna aktiviteter och inriktningar genomförs.

11 kap. Bemyndiganden

1 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. undantag för vissa speltjänster från hela eller delar av denna lags tillämpningsområde,
2. kartläggningen och riskbedömningen enligt 2 kap. 3 §, inbegripet undantag från kravet på dokumenterade riskbedömningar,
3. riskbaserade interna och koncerngemensamma rutiner enligt 2 kap. 4–5 §§,
4. vilken information och utbildning som ska tillhandahållas anställda enligt 2 kap. 6 §,
5. nödvändiga åtgärder och rutiner för att skydda anställda och andra företrädare enligt 2 kap. 7 §,
6. åtgärder för kundkännedom enligt 3 kap. 8–13 §§ inbegripet åtgärder för hur kundkännedomen och den fortlöpande uppföljning av affärsförbindelsen som avses i 3 kap. 12 § ska dokumenteras,
7. förenklade åtgärder för kundkännedom enligt 3 kap. 14–16 §§ inbegripet på vilka ytterligare områden förenklade åtgärder kan tillåtas,
8. skärpta åtgärder för kundkännedom enligt 3 kap. 17–25 §§, samt tillämpningen av 1 kap. 6 § 5 och bestämmande av personkretsen enligt 3 kap. 21 § och 24 § tredje stycket samt den riskbedömning som ska ske enligt 23 och 25 §§,
9. åtgärder för kundkännedom utförda av utomstående enligt 3 kap. 26–28 §§ inbegripet föreskrifter som gäller åtgärder vidtagna av utomstående inom samma koncern,
10. åtgärder för kundkännedom när det gäller livförsäkringar, andra investeringsrelaterade försäkringar och truster m.m. och undantag från vissa kundkännedomsåtgärder när det gäller elektroniska pengar enligt 3 kap. 29–34 §§,

11. åtgärder för kundkännedom i förhållande till gemensamma konton som förvaltas av advokater och biträdande jurister på advokatbyrå enligt 3 kap. 35 §,

12. granskning och uppgiftslämnande enligt 4 kap. 1–2 §§,

13. system för att lämna upplysningar enligt 4 kap. 5 §,

14. hur handlingar eller uppgifter som använts för att uppnå kundkännedom ska bevaras enligt 5 kap. 1–2 §§ inbegripet förutsättningarna för att få bevara handlingar enligt den längre tidsperiod som anges i 5 kap. 2 §,

15. vilka ytterligare åtgärder en verksamhetsutövare ska vidta enligt 7 kap. 2 §,

16. ansvar för regelefterlevnad och intern kontroll m.m. enligt 8 kap. 2–3 §§,

17. utseende av en central kontaktpunkt enligt 8 kap. 4 §,

18. rapporteringssystem enligt 8 kap. 5 §,

19. samordningsfunktionens sammansättning, uppgifter och arbetsformer, och

20. skyldighet för verksamhetsutövare enligt 1 kap. 2 § 1–11 att periodiskt, utan särskild anmaning lämna uppgifter om sin verksamhet, sina kunder och andra förhållanden som är nödvändiga för att tillsynsmyndigheter ska kunna bedriva en riskbaserad tillsyn.

---

1. Denna lag träder i kraft den 26 juni 2017, då lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism ska upphöra att gälla.

2. Verksamhetsutövare ska vidta åtgärder för att uppnå kundkännedom när det gäller affärsförbindelser som har etablerats före ikraftträdandet, när det kan anses lämpligt utifrån en bedömning av risken för penningtvätt och finansiering av terrorism.

3. För tillsynsärenden som har inletts före ikraftträdandet gäller äldre föreskrifter. Äldre föreskrifter gäller även för överträdelser som inträffat före ikraftträdandet.

25.2 Förslag till lag (2017:000) om registrering i syfte att förebygga penningtvätt och finansiering av terrorism

Härmed föreskrivs följande.

1 kap. Inledande bestämmelser

Lagens innehåll och syfte

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om insyn i juridiska personers ägar- och kontrollförhållanden. Det anges hur juridiska personer ska samla in information om sina verkliga huvudmän och hålla informationen tillgänglig. Informationen om verkliga huvudmän ska samlas i ett centralt register.

Syftet med att göra informationen om ägar- och kontrollförhållanden i juridiska personer tillgänglig är att försvåra att de används för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Tillämpningsområde

2 § Lagen är tillämplig på svenska juridiska personer.

Lagen tillämpas inte i fråga om

1. staten, landsting och kommuner samt juridiska personer där det offentliga har ett bestämmande inflytande,
2. aktiebolag vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad,
3. dödsbon enligt 18 kap. ärvdabalken (1958:637),
4. samebyar enligt rennäringslagen (1971:437), och
5. konkursbon enligt konkurslagen (1987:672).

Lagen är även tillämplig på svenska fysiska och juridiska personer som är förvaltare i truster som bildats enligt utländsk rätt.

Definition av verklig huvudman

3 § Med en verklig huvudman avses en fysisk person som ytterst äger eller kontrollerar en juridisk person eller en fysisk person till vars förmån någon annan handlar.

I 4–9 §§ anges vem som ska antas vara verklig huvudman i en juridisk person. I 10 § definieras den verkliga huvudmannen i truster som bildats med stöd av utländsk rätt.

4 § En fysisk person som kontrollerar mer än 25 procent av det totala antalet röster i en juridisk person ska antas vara den juridiska personens verkliga huvudman.

Vid en bedömning av hur många röster en fysisk person kontrollerar ska, utöver sådana röster som grundas på personens ägande av aktier, andelar, medlemskap eller liknande, det även beaktas sådana röster som en person kontrollerar på grund av avtal med andra delägare eller medlemmar eller föreskrift i bolagsordningen, stadgar eller en annan liknande handling.

5 § En fysisk person som har rätt att utse eller avsätta mer än hälften av den juridiska personens styrelseledamöter eller motsvarande funktionärer ska antas vara den juridiska personens verkliga huvudman.

6 § Om en fysisk person är verklig huvudman i en eller flera juridiska personer som kan utöva kontroll över en annan juridisk person enligt 3, 4 eller 5 §, ska han eller hon också antas vara verklig huvudman i den juridiska person som kontrolleras på ett sådant sätt.

7 § Om en fysisk person tillsammans med annan kontrollerar en juridisk person enligt 3, 4, 5 eller 6 § ska han eller hon antas vara den juridiska personens verkliga huvudman.

8 § En fysisk person som kontrollerar en juridisk person enligt 3, 4, 5 eller 6 § om den fysiska personens kontroll räknas samman med en närståendes kontroll ska antas vara den juridiska personens verkliga huvudman. Med närstående avses maka eller make, registrerad partner, sambo, barn och deras makar, registrerade partner eller sambo samt föräldrar.

Särskilt om stiftelser

9 § Verklig huvudman för en stiftelse ska antas vara

1. en fysisk person som enligt föreskrifterna i stiftelseförordnandet kan få del av en väsentlig andel av stiftelsens utdelade medel, och
2. ledamöterna i stiftelsens styrelse eller motsvarande funktion eller, om stiftelsen har anknuten förvaltning, förvaltarens styrelseledamöter eller personer med motsvarande funktion.

Definition av verklig huvudman i en trust som bildats med stöd av utländsk rätt

10 § Verkliga huvudmän för en trust som bildats med stöd av utländsk rätt är de fysiska personer som är

1. trustens instiftare,
2. förmånstagare eller om detta saknas, förmånstagarkategorierna,
3. trustens beskyddare,
4. den eller de som utövar faktisk kontroll över trusten, och
5. trustens förvaltare, eller den som har rätt att företräda förvaltaren om förvaltningen utövas av en juridisk person.

2 kap. Krav på dokumentation och anmälan m.m.

1 § En juridisk person ska ha tillförlitliga uppgifter om vem som är dess verkliga huvudman och om arten och omfattningen av personens intresse i den juridiska personen. Om den juridiska personen saknar verklig huvudman eller om den inte har tillförlitliga uppgifter om vem som är verklig huvudman ska sådan uppgift i stället finnas. Informationen ska hållas aktuell och kontrolleras i den utsträckning som omständigheterna kräver.

Den juridiska personen ska dokumentera den utredning som görs för att bestämma vem som är verklig huvudman enligt första stycket. Dokumentation avseende äldre förhållanden ska bevaras i fem år.

2 § En juridisk person ska på begäran från en myndighet utan dröjsmål lämna ut den dokumentation som anges i 1 §.

En juridisk person ska också på begäran av verksamhetsutövare som anges i 1 kap. 2 § lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism tillhandahålla den dokumentation som anges i 1 §, om verksamhetsutövaren genomför åtgärder för kundkännedom med anledning av en transaktion eller en affärsrelation med den juridiska personen.

3 § En juridisk person ska anmäla uppgifterna enligt 1 § första stycket för registrering i registret över verkliga huvudmän.

En anmälan ska göras senast fyra veckor från det att den juridiska personen har registrerats av behörig registreringsmyndighet.

När ett förhållande som avses i 1 § första stycket ändras, ska den juridiska personen utan dröjsmål anmäla förändringen för registrering.

4 § För en juridisk person som inte omfattas av ett krav på registrering enligt en annan författning gäller 1–3 §§ först när en uppgift om verklig huvudman lämnas till en verksamhetsutövare enligt 1 kap. 2 § lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism med anledning av åtgärder för kundkännedom. I ett sådant fall ska en anmälan för registrering i registret över verkliga huvudmän göras inom fyra veckor.

En juridisk person som avses i första stycket får även anmäla uppgifter om sina styrelseledamöter eller motsvarande och firmatecknare om sådana uppgifter inte tidigare anmälts till ett offentligt register.

Om en juridisk person som avses i första stycket tar emot eller samlar in pengar eller annan egendom i syfte att främja ett varaktigt ändamål som innebär att pengar eller egendom överförs till en annan fysisk eller juridisk person ska uppgifter enligt andra stycket anmälas.

5 § En juridisk person som avses i 2 kap. 4 § och som har ett politiskt, religiöst kulturellt eller annat sådant ändamål eller är ett trossamfund som inte registrerats i handelsregistret enligt handelsregisterlagen (1974:157) är inte skyldig att i anmälan ange uppgifter om fysiska personer som är medlemmar i den juridiska personen,

om en sådan anmälan medför att medlemmen därigenom ger sin åskådning i något av dessa avseenden till känna.

Undantaget i första stycket gäller även om en anmälan medför att en fysisk person ger sitt medlemskap i en fackförening till känna samt om en anmälan avslöjar uppgift om en fysisk persons hälsotillstånd eller sexualliv.

6 § För en förvaltare av en trust som bildats enligt utländsk rätt gäller det som sägs om en juridisk person i 1–3 §§ i tillämpliga delar i fråga om förvaltarens skyldigheter att dokumentera, anmäla och på begäran tillhandahålla uppgift om trustens verkliga huvudmän.

Vid tillämpningen av 3 § andra stycket ska fristen beräknas från det att förvaltarens uppdrag inleds.

3 kap. Registrering m.m.

Registreringsmyndighet

1 § Bolagsverket ska föra ett register över verkliga huvudmän och andra uppgifter som anmälts enligt denna lag.

Brister i anmälan

2 § Om den som gjort en registreringsanmälan inte har följt vad som gäller om anmälan, får Bolagsverket förelägga den juridiska personen att yttra sig i frågan eller vidta rättelse inom viss tid.

Om den som har gjort anmälan inte följer ett föreläggande enligt första stycket, får registrering vägras.

Utebliven anmälan

3 § Om en juridisk person inte anmält uppgifter för registrering i registret över verkliga huvudmän inom den tid som anges i 2 kap. 3 eller 4 §, eller om registrering vägrats enligt 2 §, får Bolagsverket förelägga den juridiska personen att lämna in en sådan anmälan inom viss tid.

Felaktiga uppgifter

4 § Om det kan antas att uppgifter i registret över verkliga huvudmän är felaktiga, får Bolagsverket förelägga den juridiska personen att komma in med uppgifter om dess verkliga huvudman. Detsamma gäller om uppgifterna i en anmälan om registrering kan antas vara felaktiga.

Sanktionsavgift

5 § Om en juridisk person inte följer ett föreläggande enligt 2, 3 eller 4 § att fullgöra en skyldighet enligt denna lag ska Bolagsverket besluta om en sanktionsavgift.

En avgift får beslutas endast om det av föreläggandet framgår att den juridiska personen kan bli skyldig att betala en sanktionsavgift om inte föreläggandet följs.

Regeringen får meddela föreskrifter om sanktionsavgiftens storlek.

6 § En sanktionsavgift ska inte beslutas, om underlåtenheten att följa föreläggandet framstår som ursäktlig med hänsyn till omständigheter som den juridiska personen inte har kunnat råda över. Avgiften ska också efterges om det framstår som uppenbart oskäligt att ta ut den.

Bestämmelserna om eftergift ska beaktas även om något yrkande om detta inte har framställts, om det föranleds av vad som har kommit fram i ärendet.

7 § Om en sanktionsavgift inte har betalats efter betalningsuppmaning, ska avgiften lämnas för indrivning. Bestämmelser om indrivning finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. Vid indrivning får verkställighet enligt utsökningsbalken ske.

Vite

8 § Om en juridisk person inte följt ett föreläggande enligt 2, 3 eller 4 § får Bolagsverket, om det finns skäl, förelägga den juridiska personen eller en verkställande direktör, styrelseledamot eller en annan motsvarande funktionär att vid vite göra en anmälan eller inkomma med uppgifter som den juridiska personen är skyldig att lämna enligt denna lag.

9 § Om en juridisk person inte lämnat ut dokumentation enligt 2 kap. 2 § första stycket till en myndighet ska Bolagsverket på begäran av myndigheten förelägga den juridiska personen eller en verkställande direktör, styrelseledamot eller en annan motsvarande funktionär att vid vite lämna ut dokumentationen till den myndighet som gjort begäran.

10 § Frågor om utdömande av vite enligt 8 och 9 § prövas av Bolagsverket.

I anslutning till att vite döms ut får Bolagsverket även förelägga nytt vite.

Föreläggande vid vite får inte förenas med föreläggande om sanktionsavgift.

Anmälan om oriktiga eller ofullständiga uppgifter i registret

11 § En verksamhetsutövare i 1 kap. 2 § lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism och myndigheter som använder registret ska anmäla till Bolagsverket om de har anledning att misstänka att uppgifterna i registret är felaktiga.

Detsamma gäller om en registreringsskyldig juridisk person inte gjort en anmälan enligt 2 kap. inom den tid som anges i 2 kap. 3 och 4 §.

Överklagande

12 § Ett beslut att förelägga eller döma ut ett vite samt beslut om sanktionsavgift får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Bemyndigande

13 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avgifter i ärenden om registrering samt ingivning och registerhållning enligt denna lag.

---

1. Denna lag träder i kraft den 26 juni 2017.

2. För de juridiska personer som vid lagens ikraftträdande omfattas av registreringsskyldighet enligt lagen ska en anmälan enligt 2 kap. ske senast inom sex månader efter att denna lag har trätt i kraft.

25.3 Förslag till lag om ändring i rättegångsbalken (1942:740)

Härigenom föreskrivs i fråga om rättegångsbalken (1942:740) *dels* att 8 kap. 6–8 §§ samt 56 kap. 12 § ska ha följande lydelse, *dels* att det ska införas två nya paragrafer, 8 kap. 7 a § och 7 b §.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
8 kap.	
6 §[1]	
Tillsyn över advokatväsendet utövas av advokatsamfundets styrelse och disciplinnämnd, vilka har att tillse att en advokat vid utförande av talan inför domstol och i sin övriga verksamhet fyller de plikter som åvilar honom. Frågor om disciplinära ingripanden mot advokater enligt 7 § första–*fjärde* stycket prövas av disciplinnämnden och, i enlighet med vad som bestäms i stadgarna, av styrelsen.	Tillsyn över advokatväsendet utövas av advokatsamfundets styrelse och disciplinnämnd, vilka har att tillse att en advokat vid utförande av talan inför domstol och i sin övriga verksamhet fyller de plikter som åvilar honom. Frågor om disciplinära ingripanden mot advokater enligt 7 § första–*femte* stycket prövas av disciplinnämnden och, i enlighet med vad som bestäms i stadgarna, av styrelsen.

En advokat är skyldig att lämna samfundet de uppgifter som behövs för tillsynen.

Justitiekanslern får begära åtgärd hos disciplinnämnden mot en advokat som åsidosätter sin plikt och hos styrelsen mot den som inte längre är behörig att vara advokat.

Den som har deltagit i handläggningen av ett tillsynsärende hos advokatsamfundet får inte obehörigen röja vad han därvid har erfarit om någons personliga eller ekonomiska förhållanden.

[1] Senaste lydelse SFS 1997:273.

7 §[2]

En advokat, som i sin verksamhet uppsåtligen gör orätt eller som annars förfar oredligt, ska uteslutas ur advokatsamfundet. När det gäller en sådan advokat som avses i 2 a § ska registreringen upphävas. Är omständigheterna mildrande, får advokaten i stället tilldelas en varning.

En advokat som annars åsidosätter sina plikter som advokat får meddelas en varning eller erinran. Är omständigheterna synnerligen försvårande, får advokaten uteslutas ur samfundet eller, i fråga om en sådan advokat som avses i 2 a §, registreringen upphävas.

En advokat som tilldelas en varning får, om det finns särskilda skäl även åläggas att utge en straffavgift till samfundet med lägst ettusen och högst femtiotusen kronor.

Om det bedöms tillräckligt får disciplinnämnden, i stället för att tilldela en advokat erinran, göra ett uttalande om att advokatens åtgärd är felaktig eller olämplig.

När en advokat har tilldelats en erinran eller varning för en överträdelse av lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism ska disciplinnämnden, om den anser att advokaten, utöver den straffavgift som kan beslutas enligt 7 § tredje stycket, bör åläggas att betala en sanktionsavgift enligt 7 a §, överlämna sitt beslut till Justitiekanslern för prövning enligt 7 b §.

En advokat är skyldig att genast träda ur samfundet om det inträffar en sådan omständighet som gör att han eller hon enligt 2 § femte eller sjätte stycket inte får antas till ledamot av samfundet, om inte styrelsen i fall som avses i 2 § sjätte stycket andra meningen medger undantag. Om advokaten inte träder ur samfundet, trots att han eller hon är skyldig att utträda, ska styrelsen förordna om hans eller hennes uteslutning. Detsamma gäller, om en advokat inte längre uppfyller hemvistkravet enligt 2 § första stycket 1 och styrelsen inte medger att han eller hon får stå kvar som ledamot av sam-

[2] Senaste lydelse SFS 2008:420.

fundet. Om en sådan advokat som är registrerad enligt 2 a § fråntas rätten att uppträda som advokat i den stat där han eller hon är auktoriserad, ska styrelsen upphäva registreringen.

I beslut varigenom någon uteslutits ur samfundet får förordnas att beslutet genast ska verkställas. Detsamma gäller ett beslut att upphäva en registrering.

Brott mot tystnadsplikt enligt 4 § första stycket andra meningen får inte åtalas av någon annan än Justitiekanslern. Åtal får väckas endast om det är påkallat från allmän synpunkt.

7 a §

En advokat som enligt 7 § femte stycket har tilldelats en erinran, varning eller en varning i kombination med straffavgift, får åläggas att utge en sanktionsavgift.

Sanktionsavgiften ska högst fastställas till det största av följande belopp.

1. Två gånger den vinst som advokaten erhållit till följd av överträdelsen, om beloppet går att fastställa, eller

2. ett belopp motsvarande en miljon euro.

Sanktionsavgiften enligt andra stycket får inte bestämmas till ett lägre belopp än 5 000 kronor.

Avgiften tillfaller staten.

Vid bedömningen av om sanktionsavgift ska beslutas och vid bestämmande av avgiftens storlek, ska de omständigheter som anges i 9 kap. 15 § lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism beaktas.

Vid beslut enligt andra stycket ska i fråga om verkställighet av beslut om sanktionsavgift tillämpas bestämmelserna i 15 kap. 11–14 §§ lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse. Det som där sägs om Finansinspektionen ska i stället avse Justitiekanslern.

7 b §

Justitiekanslern ska när ett beslut av disciplinnämnden överlämnas enligt 7 § femte stycket besluta om advokaten ska betala en sanktionsavgift enligt 7 a §. Detsamma gäller när disciplinnämnden eljest har tilldelat en advokat en erinran eller varning för en överträdelse enligt 7 § femte stycket, eller i samband med överklagande av disciplinnämndens beslut, som avser en sådan överträdelse.

8 §[3]

Den som vägrats inträde i eller uteslutits ur advokatsamfundet får överklaga beslutet hos Högsta domstolen. Detsamma gäller den som vägrats registrering enligt 2 a § eller vars registrering upphävs enligt 7 §. Justitiekanslern får hos Högsta domstolen överklaga ett beslut enligt 7 § av samfundets styrelse eller disciplinnämnd.

Den som har ålagts att betala en sanktionsavgift enligt 7 a eller 7 b § får hos Högsta domstolen överklaga beslutet om sanktionsavgift och ett anslutande beslut om erinran eller varning.

[3] Senaste lydelse SFS 1999:791.

56 kap.

12 §[4]

I fråga om överklagande enligt 8 kap. 8 § tillämpas 1–11 §§ med följande avvikelser:

1. Klaganden ska ge in sin skrivelse till advokatsamfundet. Skrivelsen ska ha kommit in till samfundet inom fyra veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet.	1. Klaganden ska, *vid överklagande enligt 8 kap. 8 § första stycket* ge in sin skrivelse till advokatsamfundet. Skrivelsen ska ha kommit in till samfundet inom fyra veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet.
	2. Klaganden ska, vid överklagande enligt 8 kap. 8 § andra stycket ge in sin skrivelse till Justitiekanslern. Skrivelsen ska ha kommit in till Justitiekanslern inom fyra veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet.
2. Om inte särskilda skäl föranleder annat, ska klaganden och, när talan förs av Justitiekanslern, även motparten höras muntligen i Högsta domstolen.	*3.* Om inte särskilda skäl föranleder annat, ska klaganden och, när talan förs av Justitiekanslern, även motparten höras muntligen i Högsta domstolen.
3. Det organ inom advokatsamfundet som meddelat beslutet ska lämnas tillfälle att ge in en skriftlig förklaring och att yttra sig i samband med att en part hörs muntligen.	*4.* Det organ inom advokatsamfundet som meddelat beslutet ska lämnas tillfälle att ge in en skriftlig förklaring och att yttra sig i samband med att en part hörs muntligen.
4. Ett beslut av advokatsamfundet genom vilket överklagandet avvisas får överklagas hos Högsta domstolen. Bestämmelserna i 1 ska då tillämpas.	*5.* Ett beslut av advokatsamfundet genom vilket överklagandet avvisas får överklagas hos Högsta domstolen. Bestämmelserna i 1 ska då tillämpas.

[4] Senaste lydelse SFS 1994:1034.

1. Denna lag träder i kraft den 26 juni 2017.

2. För disciplinärenden som inletts före ikraftträdandet gäller äldre föreskrifter. Äldre föreskrifter gäller även för överträdelser av lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism som inträffat före ikraftträdandet.

25.4 Förslag till lag om ändring i lotterilagen (1994:1000)

Härigenom föreskrivs i fråga om lotterilagen (1994:1000)

dels att 1, 45 och 59 §§ ska ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast före 10 § ska lyda ”Allmänna förutsättningar för tillstånd och registrering”,

dels att det i lagen ska införas tio nya bestämmelser, 10 a §, 48 a–48 d §§, 50 a § och 52 a–52 d §§, och två nya rubriker närmast före 48 a § och 52 b § av följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*

1 §[5]

Denna lag skall tillämpas på lotterier som anordnas för allmänheten.

Ett lotteri skall anses anordnat för allmänheten även när det som villkor för deltagande krävs medlemskap i en viss sammanslutning, om denna väsentligen har till uppgift att anordna lotterier eller när lotteriet annars med hänsyn till omfattningen eller till villkoren för deltagande är att jämställa med ett lotteri som är anordnat för allmänheten.

Lagen skall tillämpas också på lotterier i form av bingospel, automatspel, roulettspel, tärningsspel och kortspel som inte anordnas för allmänheten, om spelet anordnas i förvärvssyfte.

Skyldigheter för anordnare av vissa lotterier enligt denna lag finns även i lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

10 a §

Den som i väsentlig utsträckning har åsidosatt skyldigheter i näringsverksamhet eller som har gjort sig skyldig till allvarlig brottslighet får inte ges tillstånd att anordna lotterier enligt denna lag

[5] Senaste lydelse 1994:1000.

eller registreras för att anordna lotterier enligt 17 §. Om anordnaren är en juridisk person, gäller detta förbud den som har ett kvalificerat innehav av andelar i den juridiska personen eller ingår i dess ledning.

Med ett kvalificerat innehav avses detsamma som i 1 kap. 5 § 15 lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

45 §[6]

Regeringen får meddela särskilt tillstånd att anordna lotteri i andra fall och annan ordning än som anges i denna lag. Sådant tillstånd får dock inte avse kedjebrevspel eller liknande spel eller automatspel som ger vinst i form av pengar, värdebevis, spelpolletter eller liknande.

Särskilt tillstånd att anordna lotterier i samarbete med utländska organisationer får endast meddelas om organisationen uppfyller de krav som anges i 3 kap. 26–28 §§ lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Tillsyn enligt lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism och registrering av vissa ombud m.m.

48 a §

Lotteriinspektionen ska utöva tillsyn enligt lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

[6] Senaste lydelse 1994:1000.

48 b §

För att en anordnare av lotterier som omfattas av reglerna i lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism ska få tillhandahålla lotterier genom ombud, måste ombudet vara registrerat hos Lotteriinspektionen. Anordnaren ska anmäla ombudet för registrering.

Anmälan ska innehålla

1. ombudets namn, adress samt personnummer, organisationsnummer eller motsvarande,

2. om ombudet är en juridisk person, dessutom namn, personnummer eller motsvarande samt adress för de som ingår i ombudets styrelse, är verkställande direktör eller på motsvarande sätt företräder ombudet, och

3. uppgifter som visar att de personerna som avses i 2 är lämpliga för en sådan uppgift eller, om ombudet är en fysisk person, att han eller hon är lämplig att tillhandahålla lotterier.

Med ombud avses den som efter medgivande av anordnaren säljer lotter, tar emot insatser eller förmedlar vinster i ett lotteri.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om villkor som ska gälla för att tillhandahålla lotterier genom ombud och den ytterligare information som anmälan enligt andra stycket ska innehålla.

48 c §

När anordnaren får kännedom om att förändringar har skett i förhållande till det som har anmälts enligt 48 b § ska anordnaren anmäla förändringen till Lotteriinspektionen.

48 d §

Om anmälan uppfyller kraven i 48 b § ska Lotteriinspektionen registrera ombudet i ett särskilt register som ska hållas tillgängligt vid myndigheten.

Registret ska innehålla uppgift om vilken eller vilka anordnare som ombudet i fråga har rätt att företräda.

Om anordnaren begär det eller ombudet inte längre bedöms vara lämpligt ska Lotteriinspektionen upphäva registreringen.

50 a §

När den som har tillstånd enligt denna lag eller anordnar lotterier med stöd av 17 § får kännedom om att förändringar har skett i den krets som har ett kvalificerat innehav i anordnaren eller ingår i dess ledning ska tillståndshavaren eller den registreringsskyldiga snarast anmäla förändringen till den myndighet som har meddelat tillstånd eller till registreringsmyndigheten. Om en juridisk person har ett kvalificerat innehav i anordnaren ska den juridiska personen snarast anmäla

ändringar av vilka som ingår i dess ledning till den myndighet som har meddelat tillstånd eller till registreringsmyndigheten.

Med ett kvalificerat innehav avses detsamma som i 1 kap. 5 § 15 lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

52 a §

Om den som har tillstånd enligt denna lag eller med stöd av 17 § anordnar lotterier väsentligen har åsidosatt skyldigheter i näringsverksamhet eller har gjort sig skyldig till allvarlig brottslighet får den myndighet som har lämnat tillståndet eller registrerat anordnaren om

1. verksamheten drivs av en fysisk person, återkalla tillståndet eller förelägga den registrerade att upphöra med verksamheten,

2. verksamheten drivs av en juridisk person, förelägga denne att göra rättelse och, om rättelse inte görs, återkalla tillståndet eller förelägga den registrerade att upphöra med verksamheten.

Om den som har ett kvalificerat innehav av andelar i anordnaren väsentligen åsidosatt sina skyldigheter i näringsverksamhet eller gjort sig skyldig till allvarlig brottslighet, får den myndighet som har lämnat tillstånd till anordnaren eller registrerat anordnaren förelägga denne att avyttra så stor del av aktierna eller andelarna att innehavet där-

efter inte är kvalificerat eller, om innehavaren är en juridisk person, att byta ut den diskvalificerade personen i dess ledning.

Med ett kvalificerat innehav avses detsamma som i 1 kap. 5 § 15 lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

Åtgärder vid överträdelser av lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

52 b §

Lotteriinspektionen får, när den anser det nödvändigt, genomföra en undersökning på plats hos en anordnare som har tillstånd att anordna lotterier eller är registrerad för att anordna lotterier.

52 c §

Ett ombud för en anordnare av lotterier är skyldig att på begäran av Lotteriinspektionen lämna de upplysningar och tillhandahålla de handlingar som behövs för tillsynen av anordnaren.

Lotteriinspektionen får, när den anser det nödvändigt genomföra en undersökning på plats hos ombudet.

52 d §

Lotteriinspektionen får ingripa mot en anordnare eller en person som ingår i ledningen om anordnaren är en juridisk person, som

överträder en bestämmelse i lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller en föreskrift som har meddelats med stöd av den lagen.

Ingripande får ske med tillämpning av 9 kap. 8 § andra stycket, 10–15 §§ och 17 § i lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Det som där sägs om tillsynsmyndigheten ska i stället avse Lotteriinspektionen.

Vid en överträdelse enligt första stycket som är allvarlig, upprepad eller systematisk får Lotteriinspektionen förelägga anordnaren att upphöra med verksamheten eller, när den har meddelat tillstånd, återkalla tillståndet.

När Lotteriinspektionen har förelagt anordnaren att upphöra med verksamheten ska inspektionen underrätta registreringsmyndigheten eller den myndighet som har meddelat tillståndet. Tillståndet ska återkallas eller registreringen upphävas när Lotteriinspektionens beslut gäller.

Vid en överträdelse enligt första stycket, som inte är ringa, får Lotteriinspektionen i stället för åtgärd enligt tredje stycket, förelägga anordnaren att göra rättelse eller, om det bedöms tillräckligt, meddela varning.

Varning och föreläggande som inte förenas med vite får förenas med sanktionsavgift.

59 §[7]

Ett beslut enligt denna lag av en kommunal nämnd, en länsstyrelse eller Lotterinspektionen får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Vid beslut om ingripande enligt 52 d § ska 9 kap. 18 § andra och fjärde stycket lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism tillämpas.

Beslut om sanktionsföreläggande får inte överklagas.

Upphäver domstolen Lotteriinspektionens beslut att förelägga anordnaren att upphöra med verksamheten enligt 52 d § tredje stycket ska domstolen upphäva anslutande beslut om återkallande av tillstånd eller upphävande av registrering enligt 52 d § fjärde stycket.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

---

1. Denna lag träder i kraft den 26 juni 2017.

2. Anordnare som vid lagens ikraftträdande tillhandahåller lotterier genom ombud ska anmäla ombuden för registrering senast den 2 januari 2018. Har ansökan gjorts senast den dagen, får anordnaren fortsätta att tillhandahålla lotterierna genom ombud i avvaktan på att beslutet i registreringsfrågan vunnit laga kraft.

3. Anordnare som vid lagens ikraftträdande tillhandahåller lotterier genom ombud får, om Lotteriinspektionen inte beviljar registrering av ombudet, under tre månader efter det att beslutet i registreringsfrågan vann laga kraft, genom ombudet fullfölja åtaganden i förhållande till kunder som uppstått före det att Lotteriinspektionens beslut vann laga kraft.

---

[7] Senaste lydelse 1994:1000.

4. För tillsynsärenden som inletts före ikraftträdandet gäller äldre föreskrifter. Äldre föreskrifter gäller för överträdelser som inträffat före ikraftträdandet.

25.5 Förslag till lag om ändring i pantbankslagen (1995:1000)

Härigenom föreskrivs i fråga om pantbankslagen (1995:1000)

dels att 4 §, 5 §, 28 §, 31 § och 35 § ska ha följande lydelse,

dels att en ny rubrik ska införas närmast före 23 a § med följande lydelse,

dels att det ska införas två nya paragrafer, 23 a § och 24 a med följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
4 §[8]	
Tillstånd skall ges om företaget med hänsyn till organisation, ledning och ägare med bestämmande inflytande kan antas komma att bedriva en sund pantbanksverksamhet och i övrigt uppfylla kraven enligt bestämmelserna i denna lag.	Tillstånd skall ges om företaget med hänsyn till organisation, ledning och ägare med bestämmande inflytande kan antas komma att bedriva en sund pantbanksverksamhet och i övrigt uppfylla kraven enligt bestämmelserna i denna lag *och lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.*

Tillstånd till ett utländskt företag får ges endast om företaget i det land där det har sitt säte bedriver pantbanksverksamhet och står under tillsyn av behörig myndighet.

5 §[9]	
Frågan om tillstånd prövas av länsstyrelsen.	
Innan en pantbank öppnar ett nytt kontor, ska anmälan göras till länsstyrelsen.	
	När länsstyrelsen har fattat beslut angående tillstånd ska den länsstyrelse som meddelat tillståndet underrätta den länsstyrelse som avses i 24 a §.

[8] Senaste lydelse 1995:1000.
[9] Senaste lydelse 2012:86.

Åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

23 a §

Bestämmelser om skyldighet för den som driver verksamhet enligt denna lag att medverka till att förhindra penningtvätt eller finansiering av terrorism finns i lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

24 a §

I fråga om efterlevnad av lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism och föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen, står en pantbank under tillsyn av den myndighet som ska utöva tillsyn enligt 9 kap. i den lagen.

Vid tillsyn enligt första stycket ska 9 kap. 7–15 §§ lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism tillämpas.

28 §[10]

Ett tillstånd att bedriva pantbanksverksamhet skall återkallas av länsstyrelsen om

1. företaget inom ett år efter tillståndsbeslutet inte har börjat driva verksamheten eller dessförinnan har förklarat sig avstå från tillståndet,

2. företaget under en sammanhängande tid av ett år inte har drivit någon verksamhet, *eller*

2. företaget under en sammanhängande tid av ett år inte har drivit någon verksamhet,

[10] Senaste lydelse 1995:1000.

3. företaget genom att överträda bestämmelser i denna lag eller någon annan författning eller på något annat sätt visat sig inte uppfylla kravet på en sund pantbanksverksamhet	3. företaget genom att överträda bestämmelser i denna lag eller någon annan författning eller på något annat sätt visat sig inte uppfylla kravet på en sund pantbanksverksamhet, *eller*
	4. den myndighet som avses i 24 a § genom beslut som ska gälla har förelagt företaget att upphöra med verksamheten.
	Den tillståndsgivande myndigheten ska besluta hur verksamheten ska avvecklas enligt 31 §. Den myndighet som avses i 24 a § ska underrätta den tillståndsgivande myndigheten när ett beslut att förelägga företaget att upphöra med sin verksamhet har fattats och när beslutet har vunnit laga kraft.

31 §[11]

Om länsstyrelsen återkallar ett tillstånd enligt *28 § 3*, får länsstyrelsen besluta hur verksamheten skall avvecklas.	Om länsstyrelsen återkallar ett tillstånd enligt *28 § 3 eller 4*, får länsstyrelsen besluta hur verksamheten skall avvecklas.

Länsstyrelsen får också besluta hur en olovlig pantbanksverksamhet skall avvecklas.

35 §[12]

Länsstyrelsens beslut enligt 30 § andra stycket får inte överklagas.	Länsstyrelsens beslut enligt 30 § andra stycket *i denna lag, 9 kap. 7 § första stycket lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller beslut om sank-*

[11] Senaste lydelse 1995:1000.
[12] Senaste lydelse 1995:1000.

tionsföreläggande får inte överklagas.

Andra beslut som länsstyrelsen meddelar enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Vid beslut om sanktion enligt 9 kap. 11 § lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism ska 15 kap. 9 c § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse tillämpas i fråga om domstols prövning av länsstyrelsens beslut. Det som där sägs om Finansinspektionen ska i stället avse länsstyrelsen.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Upphäver domstolen länsstyrelsens beslut att upphöra med verksamheten enligt 24 a § ska domstolen upphäva beslutet om återkallelse av tillstånd enligt 28 § första stycket 4.

---

1. Denna lag träder i kraft den 26 juni 2017.

2. För tillsynsärenden som inletts före ikraftträdandet gäller äldre föreskrifter. Äldre föreskrifter gäller för överträdelser som inträffat före ikraftträdandet.

25.6 Förslag till lag om ändring i lagen (1996:1006) om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1996:1006) om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet

dels att rubriken till lagen, och rubrikerna närmast 2 § ska ha följande lydelse,

dels att nuvarande 11–13 §§ ska betecknas 18–20 §§,

dels att 1–3 a §§ och 7–10 §§, och 18–20 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas sju nya paragrafer, 11–17 §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
Lag (1996:1006) om *anmälningsplikt avseende viss* finansiell verksamhet	**Lag (1996:1006) om *valutaväxling och annan* finansiell verksamhet**
1 §[13]	
I denna lag avses med	
1. valutaväxling: yrkesmässig handel med utländska sedlar och mynt samt resecheckar utställda i utländsk valuta.	
2. annan finansiell verksamhet: yrkesmässig verksamhet som huvudsakligen består i att utföra en eller flera av de verksamheter som anges i 7 kap. 1 § andra stycket, 2, 3 och 5–12 lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse, *och*	2. annan finansiell verksamhet: yrkesmässig verksamhet som huvudsakligen består i att utföra en eller flera av de verksamheter som anges i 7 kap. 1 § andra stycket, 2, 3 och 5–12 lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse *samt verksamhet som värdebolag med tillstånd enligt lagen (1974:191) om bevakningsföretag till den del verksamheten avser tjänster för insamling, uppräkning, redovisning och försäljning av kontanter, och*

[13] Senaste lydelse 2010:759.

3. finansiellt institut: fysisk eller juridisk person som ägnar sig åt valutaväxling eller annan finansiell verksamhet.

Anmälningsplikt	*Registrering*
	2 §[14]
En fysisk eller juridisk person som avser att ägna sig åt valutaväxling i väsentlig omfattning eller annan finansiell verksamhet ska *anmäla verksamheten till* Finansinspektionen. *Anmälan* behöver inte göras av	En fysisk eller juridisk person som avser att ägna sig åt valutaväxling i väsentlig omfattning eller annan finansiell verksamhet ska *ansöka om registrering hos* Finansinspektionen. *Ansökan* behöver inte göras av
1. företag som avses i 1 kap. 2 § *1–3, 6, 17 och 20* lagen (*2009:62*) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, *och*	1. företag som avses i 1 kap. 2 § *1–3,* 6, *8 och 11* lagen *(2017:000)* om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism,
2. fysiska eller juridiska personer som driver försäkringsförmedling enligt lagen (2005:405) om försäkringsförmedling.	2. fysiska eller juridiska personer som driver försäkringsförmedling enligt lagen (2005:405) om försäkringsförmedling, *och*
	3. fysiska eller juridiska personer som undantagits från tillståndsplikt att tillhandahålla betaltjänster enligt lagen (2010:751) om betaltjänster.
Finansinspektionen ska föra register över personer som har gjort anmälan enligt första stycket.	*Finansinspektionen ska registrera personer som kommit in med ansökan om*
	1. det finns skäl att anta att verksamheten kommer att drivas enligt lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism och föreskrifter som meddelats med stöd av den lagen, och
	2. kravet på ägare och ledning i 3 § första stycket är uppfyllt.

[14] Senaste lydelse 2014:279.

Den som har blivit införd i registret ska tas bort ur registret när ett beslut om föreläggande enligt *8–10 §§* att upphöra med verksamheten har vunnit laga kraft. Ett finansiellt institut ska också tas bort ur registret om det anmäler att det inte längre ägnar sig åt *anmälningspliktig* verksamhet eller om det på något annat sätt framgår att verksamheten har upphört.	Den som har blivit införd i registret ska tas bort ur registret när ett beslut om föreläggande enligt *7, 9 och 11 §§* att upphöra med verksamheten har vunnit laga kraft. Ett finansiellt institut ska också tas bort ur registret om det anmäler att det inte längre ägnar sig åt verksamhet *som omfattas av lagen* eller om det på något annat sätt framgår att verksamheten har upphört.
3 §[15]	
Den som i väsentlig utsträckning har åsidosatt skyldigheter i näringsverksamhet eller som har gjort sig skyldig till allvarlig brottslighet får inte ägna sig åt verksamhet som *är anmälningspliktig enligt 2 § första stycket.* För en juridisk person gäller detta förbud den som har ett kvalificerat innehav av andelar i den juridiska personen eller ingår i dess ledning.	Den som i väsentlig utsträckning har åsidosatt skyldigheter i näringsverksamhet eller som har gjort sig skyldig till allvarlig brottslighet får inte ägna sig åt verksamhet som *ska registreras enligt denna lag*. För en juridisk person gäller detta förbud den som har ett kvalificerat innehav av andelar i den juridiska personen eller ingår i dess ledning.
Med ett kvalificerat innehav avses detsamma som i 1 kap. 5 § 15 lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.	
När ett finansiellt institut som *anmält sin verksamhet* enligt 2 § *första stycket* får kännedom om att förändringar har skett i den krets som anges i första stycket, ska institutet snarast anmäla förändringen till Finansinspektionen. Om en juridisk person har ett kvalificerat innehav i institutet,	När ett finansiellt institut som *är registrerat* enligt 2 § *andra stycket* får kännedom om att förändringar har skett i den krets som anges i första stycket, ska institutet snarast anmäla förändringen till Finansinspektionen. Om en juridisk person har ett kvalificerat innehav i institutet,

[15] Senaste lydelse 2015:183.

ska den juridiska personen snarast anmäla ändringar av vilka som ingår i dess ledning till inspektionen.	ska den juridiska personen snarast anmäla ändringar av vilka som ingår i dess ledning till inspektionen.
3 a §[16]	
Skyldigheten enligt 8 kap. 46 a § aktiebolagslagen (2005:551) för styrelsen i ett publikt aktiebolag att årligen fastställa en skriftlig arbetsordning för sitt arbete gäller även för styrelsen i ett privat aktiebolag som ägnar sig åt verksamhet som är *anmälningspliktig* enligt 2 § *första* stycket. Detta gäller dock inte i fråga om bolag vars styrelse har endast en ledamot.	Skyldigheten enligt 8 kap. 46 a § aktiebolagslagen (2005:551) för styrelsen i ett publikt aktiebolag att årligen fastställa en skriftlig arbetsordning för sitt arbete gäller även för styrelsen i ett privat aktiebolag som ägnar sig åt verksamhet som är *registrerad* enligt 2 § *andra* stycket. Detta gäller dock inte i fråga om bolag vars styrelse har endast en ledamot.
Skyldigheten enligt 8 kap. 46 b § aktiebolagslagen för styrelsen i ett publikt aktiebolag att i skriftliga instruktioner ange arbetsfördelningen mellan bolagsorganen gäller även för styrelsen i ett privat aktiebolag som ägnar sig åt verksamhet som är *anmälningspliktig enligt* 2 § *första stycket.*	Skyldigheten enligt 8 kap. 46 b § aktiebolagslagen för styrelsen i ett publikt aktiebolag att i skriftliga instruktioner ange arbetsfördelningen mellan bolagsorganen gäller även för styrelsen i ett privat aktiebolag som ägnar sig åt verksamhet som är *registrerad enligt* 2 § *andra stycket.*
Styrelsens ordförande ska bevaka att styrelsen fullgör de uppgifter som anges i denna paragraf.	
7 §[17]	
Finansiella institut som har *anmält* sin *verksamhet* enligt 2 § *första* stycket ska på begäran lämna Finansinspektionen de upplysningar om verksamheten som behövs för att inspektionen ska	Finansiella institut som är *registrerade* enligt 2 § *andra* stycket ska på begäran lämna Finansinspektionen de upplysningar om verksamheten som behövs för att inspektionen ska kunna kon-

[16] Senaste lydelse 2014:561.
[17] Senaste lydelse 2009:67.

kunna kontrollera att instituten följer lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, lagen (2002:444) om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall *och förordningen (EG) nr 1781/2006 om information om betalaren som ska åtfölja överföringar av medel.*	trollera att instituten följer lagen *(2017:000)* om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism och lagen (2002:444) om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall. *Finansinspektionen får förelägga institut att göra rättelse om upplysningar enligt första stycket inte lämnas.* *Om rättelse inte görs får Finansinspektionen förelägga institutet att upphöra med verksamheten.*

7 a §[18]

Finansinspektionen får, när inspektionen anser att det är nödvändigt, genomföra en undersökning hos ett finansiellt institut som omfattas av denna lag.

En sådan undersökning får endast omfatta *den verksamhet som är anmälningspliktig enligt denna lag.*	En sådan undersökning får endast omfatta *sådan verksamhet som avses i 2 § första stycket.*

8 §[19]

Om en fysisk eller juridisk person ägnar sig åt sådan verksamhet som *är anmälningspliktig enligt 2 § första stycket* utan att *ha gjort anmälan, skall* Finansinspektionen förelägga personen att *göra anmälan*. Om personen inte rättar sig efter föreläggandet, *skall* inspektionen förelägga den att upphöra med verksamheten.	Om en fysisk eller juridisk person ägnar sig åt sådan verksamhet som *avses i 2 § första stycket i denna lag* utan att *vara registrerad, ska* Finansinspektionen förelägga personen att *komma in med ansökan*. Om personen inte rättar sig efter föreläggandet, *ska* inspektionen förelägga den att upphöra med verksamheten.
Är det osäkert om *anmäl-*	Är det osäkert om *registre-*

[18] Senaste lydelse 2008:100.
[19] Senaste lydelse 2004:319.

ningsskyldighet föreligger beträffande viss verksamhet, får Finansinspektionen förelägga personen att lämna de upplysningar om verksamheten som behövs för att bedöma om så är fallet.	*ringsskyldighet som avses i 2 § första stycket i denna lag föreligger,* får Finansinspektionen förelägga personen att lämna de upplysningar om verksamheten som behövs för att bedöma om så är fallet.

9 §[20]

Finansinspektionen *skall* när en anmälan enligt *2 § första stycket eller* 3 § tredje stycket kommer in, och därutöver minst en gång per år, kontrollera att villkoret i 3 § första stycket är uppfyllt.	Finansinspektionen *ska* när en anmälan enligt 3 § tredje stycket kommer in och därutöver minst en gång per år kontrollera att villkoret i 3 § första stycket är uppfyllt.

Om kravet i 3 § första stycket inte är uppfyllt får inspektionen, om verksamheten drivs av en fysisk person, förelägga denne att upphöra med verksamheten.

Om verksamheten drivs av en juridisk person får inspektionen förelägga denne att göra rättelse. Om rättelse inte görs får inspektionen förelägga personen att upphöra med verksamheten.

Om det är en innehavare som avses i 3 § andra stycket som inte uppfyller kravet i 3 § första stycket, får inspektionen förelägga denne att avyttra så stor del av aktierna eller andelarna att innehavet därefter inte är kvalificerat eller, om innehavaren är en juridisk person, att byta ut den i dess ledning diskvalificerade personen.

10 §[21]

Finansinspektionen får *förelägga ett finansiellt institut att göra rättelse om*	Finansinspektionen får *ingripa mot ett institut som, efter registrering enligt 2 § andra stycket, överträder en bestämmelse i lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller en föreskrift som har meddelats med stöd av den lagen.*
1. upplysningar enligt 7 § inte lämnas, eller	
2. institutet, efter en anmälan enligt 2 § första stycket, överträder en bestämmelse i lagen (2009:62)	

[20] Senaste lydelse 2004:319.
[21] Senaste lydelse 2009:67.

om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller en föreskrift som har meddelats med stöd av den lagen eller en bestämmelse i förordningen (EG) nr 1781/2006 om information om betalaren som ska åtfölja överföringen av medel.

Om rättelse inte görs, får inspektionen förelägga institutet att upphöra med verksamheten.

Finansinspektionen får också ingripa mot ett institut om en sådan person som ingår i institutets styrelse eller är dess verkställande direktör eller på motsvarande sätt företräder institutet, eller ersättare för någon av dem överträder en bestämmelse som anges i första stycket till förmån för verksamhetsutövaren. Detsamma gäller om en sådan person som avses i 13 § första stycket brister i tillsyn och kontroll av en person, som är underställd den juridiska personen, i sådan omfattning att det gjort det möjligt för den underställde att begå en överträdelse till förmån för den juridiska personen.

Ingripande i enlighet med första och andra stycket får ske enligt 11–17 §§.

11 §

Vid en överträdelse enligt 10 § får Finansinspektionen förelägga ett institut att göra rättelse.

Om överträdelsen är allvarlig, upprepad eller systematisk får Finansinspektionen förelägga institutet att upphöra med verksamheten.

12 §

Vid en överträdelse enligt 10 §, som inte är ringa, får Finansinspektionen även ingripa mot ett institut genom beslut om sanktionsavgift.

Sanktionsavgift får inte beslutas om föreläggande om rättelse förenas med vite och inte heller vid föreläggande att upphöra med verksamheten.

Sanktionsavgiften ska fastställas till minst 5 000 kronor och högst till det största av följande belopp.

1. Tio procent av institutets omsättning närmaste föregående räkenskapsår,

2. tio procent av koncernens omsättning närmaste föregående räkenskapsår, om överträdelsen begåtts av ett moderföretag eller dotterföretag i en koncern där moderföretaget är skyldigt att upprätta en koncernredovisning,

3. två gånger den vinst som institutet erhållit till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa, eller

4. ett belopp motsvarande fem miljoner euro.

Om överträdelsen har skett under institutets första verksamhetsår eller om uppgifter om omsättningen annars saknas eller är bristfällig får den uppskattas.

Avgiften tillfaller staten.

13 §

Vid en överträdelse enligt 10 § får Finansinspektionen även ingripa mot en person som ingår i institutets styrelse eller är dess verkställande direktör eller på motsvarande sätt företräder institutet, eller ersättare för någon av dem.

Ett ingripande får ske endast om institutets överträdelse är allvarlig, upprepad eller systematisk och personen i fråga uppsåtligen eller av grov oaktsamhet orsakat överträdelsen.

Ingripande sker genom

1. beslut att personen i fråga under en viss tid, lägst tre år och högst tio år, inte får vara styrelseledamot eller verkställande direktör i ett finansiellt institut eller på motsvarande sätt företräda ett institut, eller vara ersättare för någon av dem, eller

2. beslut om sanktionsavgift.

14 §

Sanktionsavgiften för en fysisk person enligt 13 § ska högst fastställas till det största av följande belopp.

1. Ett belopp som per den 25 juni 2015 motsvarade fem miljoner euro, eller

2. två gånger den vinst som den fysiska personen erhållit till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa.

Avgiften tillfaller staten.

15 §

Vid beslut enligt 13 § ska Finansinspektionen tillämpa bestämmelserna om sanktionsföreläggande i 15 kap. 9 a–9 d §§ lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

Vid beslut om sanktionsavgift enligt denna lag ska i fråga om

verkställighet av beslut om sanktionsavgift tillämpas bestämmelserna i 15 kap. 11–14 §§ lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

16 §

Finansinspektionen får på sin webbplats tillhandahålla de beslut om sanktioner och åtgärder som beslutats enligt denna lag.

17 §

Vid valet av sanktioner och åtgärder enligt 11–16 §§ ska hänsyn tas till alla relevanta omständigheter, däribland överträdelsens allvarlighet, hur länge den har pågått, den vinst som erhållits genom överträdelsen om beloppet kan fastställas, den förlust för tredje man som överträdelsen vållat om beloppet kan fastställas samt tidigare överträdelser.

Vid beslut om sanktionsavgift ska även beaktas den juridiska eller fysiska personens finansiella ställning.

I förmildrande riktning ska beaktas om institutet eller den fysiska personen i väsentlig mån genom ett aktivt samarbete har underlättat Finansinspektionens utredning och om institutet snabbt upphört med överträdelsen eller den fysiska personen snabbt verkat för att överträdelsen ska upphöra, sedan den anmälts till eller påtalats av Finansinspektionen.

11 §

Förelägganden enligt *8–10 §§* får förenas med vite.

Finansinspektionen får bestämma att ett beslut om föreläggande skall gälla omedelbart.

18 §

Förelägganden enligt *7–9 och 11 §§* får förenas med vite.

Finansinspektionen får bestämma att ett beslut om föreläggande ska gälla omedelbart.

12 §

Finansinspektionens beslut enligt 2 § tredje stycket första meningen och 8 § andra stycket får inte överklagas.

19 §

Finansinspektionens beslut enligt 2 § tredje stycket första meningen och 8 § andra stycket *samt beslut om sanktionsföreläggande* får inte överklagas.

Inspektionens beslut i övrigt enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Vid beslut om sanktion enligt 13 § ska 15 kap. 9 c § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse tillämpas i fråga om domstols prövning av inspektionens beslut.

13 §[22]

Anmälningspliktiga finansiella institut skall med årliga avgifter bekosta Finansinspektionens verksamhet med anknytning till denna lag.

20 §

Registrerade finansiella institut ska med årliga avgifter bekosta Finansinspektionens verksamhet med anknytning till denna lag.

Regeringen får meddela föreskrifter om sådana avgifter som avses i första stycket.

---

1. Denna lag träder i kraft den 26 juni 2017.

2. Bestämmelsen i 2 § tillämpas inte på fysiska och juridiska personer som upptagits i Finansinspektionens register före ikraftträdandet.

---

[22] Senaste lydelse 2004:319.

3. Värdebolag med tillstånd enligt lagen (1974:191) om bevakningsföretag som vid lagens ikraftträdande bedriver verksamheten som avser sådana tjänster för insamling, uppräkning, redovisning och försäljning av kontanter som fordrar registrering enligt 2 § ska ansöka om registrering enligt denna lag senast den 2 januari 2018. Har ansökan gjorts senast den dagen, får verksamheten drivas vidare i avvaktan på att beslutet i registreringsfrågan har vunnit laga kraft.

4. För tillsynsärenden som inletts före ikraftträdandet gäller äldre föreskrifter. Äldre föreskrifter gäller även för överträdelser som inträffat före ikraftträdandet.

25.7 Förslag till lag om ändring i kasinolagen (1999:355)

Härigenom föreskrivs i fråga om kasinolagen (1999:355)
dels att 2 §, 14 §, 14 b § och 17 § ska ha följande lydelse,
dels att det ska införas tre nya paragrafer, 14 d–14 f §§.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
2 §[23]	
Kasinospel får inte anordnas utan tillstånd.	
Tillstånd till kasinospel får även omfatta spel på penningautomater och andra automatspel som avses i 6 § lotterilagen (1994:1000).	
Bestämmelser om vissa skyldigheter för den som driver verksamhet enligt denna lag finns i lagen *(2009:62)* om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.	Bestämmelser om vissa skyldigheter för den som driver verksamhet enligt denna lag finns i lagen *(2017:000)* om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.
14 §[24]	
Lotteriinspektionen ska utöva tillsyn över att denna lag och de villkor och bestämmelser som har meddelats med stöd av lagen följs.	
Inspektionen ska vidare inom sitt verksamhetsområde utöva tillsyn enligt lagen (*2009:62*) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism och föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen.	Inspektionen ska vidare inom sitt verksamhetsområde utöva tillsyn enligt lagen (*2017:000*) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism och föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen.

[23] Senaste lydelse SFS 2009:70
[24] Senaste lydelse SFS 2009:70.

14 b §[25]

Lotteriinspektionen får meddela de förelägganden och förbud som behövs för efterlevnaden av denna lag, av föreskrifter som har meddelats med stöd av denna lag, eller med stöd av lagen (*2009:62*) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Lotteriinspektionen får meddela de förelägganden och förbud som behövs för efterlevnaden av denna lag, av föreskrifter som har meddelats med stöd av denna lag, eller med stöd av lagen (*2017:000*) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

14 d §

Den som i väsentlig utsträckning har åsidosatt skyldigheter i näringsverksamhet eller som har gjort sig skyldig till allvarlig brottslighet får inte ingå i ledningen av tillståndshavaren.

Om förbud enligt första stycket ska gälla får Lotteriinspektionen förelägga tillståndshavaren att göra rättelse.

Om rättelse inte görs ska det som sägs om återkallelse enligt 15 § tillämpas.

14 e §

När tillståndshavaren får kännedom om att förändringar har skett i den krets som ingår i dess ledning ska tillståndshavaren snarast anmäla förändringen till Lotteriinspektionen.

[25] Senaste lydelse 2009:70.

14 f §

Lotteriinspektionen får ingripa mot en tillståndshavare eller en person som ingår i ledningen som överträder en bestämmelse i lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller en föreskrift som har meddelats med stöd av den lagen.

Ingripande får ske med tillämpning av 9 kap. 8 § andra stycket och 10–15 §§ i lag (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Det som där sägs om tillsynsmyndigheten ska i stället avse Lotteriinspektionen.

Vid föreläggande om rättelse eller återkallelse av tillstånd med anledning av en överträdelse enligt första stycket tillämpas 14 b § och 15 §.

17 §[26]

Beslut i ärenden om tillsyn i fråga om penningtvätt och finansiering av terrorism enligt denna lag eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. I sådana ärenden får Lotteriinspektionen bestämma att beslutet ska gälla omedelbart.

Beslut om sanktionsföreläggande får inte överklagas.

Övriga beslut i ärenden om tillsyn i fråga om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism enligt denna lag eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. I sådana ärenden får Lotteriinspektionen bestämma att beslutet ska gälla omedelbart.

[26] Senaste lydelse 2009:70.

Vid beslut om sanktion som avses i 9 kap. 11 § lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism ska 15 kap. 9 c § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse tillämpas i fråga om domstols prövning av tillsynsmyndighetens beslut. Det som där sägs om Finansinspektionen ska i stället avse Lotteriinspektionen.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Övriga beslut som har meddelats med stöd av denna lag får inte överklagas.

---

1. Denna lag träder i kraft den 26 juni 2017.

2. För tillsynsärenden som inletts före ikraftträdandet gäller äldre föreskrifter. Äldre föreskrifter gäller även för överträdelser som inträffat före ikraftträdandet.

25.8 Förslag till lag om ändring i revisorslagen (2001:883)

Härigenom föreskrivs i fråga om revisorslagen (2001:883)
dels att 34 § och 36 § ska ha följande lydelse,
dels att det ska införas sju nya paragrafer, 29 a §, 32 a–c §§, 34 a–b §§ och 35 a § samt en ny rubrik närmast före 29 a § av följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	Åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism
	29 a § *Revisorsnämnden får, när den anser det nödvändigt för en utredning om en överträdelse av lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, genomföra en undersökning på plats hos en revisor eller ett registrerat revisionsbolag.*
	32 a § *Om en revisor överträder en bestämmelse i lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller en föreskrift som har meddelats med stöd av den lagen får Revisorsnämnden förena ett beslut om varning eller erinran enligt 32 § med en sanktionsavgift.* *Första stycket gäller även när en revisor som ingår i ett registrerat revisionsbolags styrelse, är dess verkställande direktör eller på motsvarande sätt kan företräda bolaget eller är ersättare för någon*

av dem, överträder en bestämmelse i lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller en föreskrift som har meddelats med stöd av den lagen till förmån för det registrerade revisionsbolaget. Detsamma gäller om en revisor brister i tillsyn och kontroll av en person som är underställd den juridiska personen, i sådan omfattning att det gjort det möjligt för den underställde att begå en sådan överträdelse till förmån för det registrerade revisionsbolaget.

32 b §

Revisorsnämnden får, i andra fall än som avses i 32 a §, ingripa mot en styrelseledamot, verkställande direktör i ett registrerat revisionsbolag eller någon som på motsvarande sätt företräder bolaget eller är ersättare för någon av dem, om det registrerade revisionsbolaget har befunnits ansvarig för en överträdelse av lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller en föreskrift som meddelas med stöd av den lagen.

Ingripande enligt första stycket får endast ske om överträdelsen är allvarlig, upprepad eller systematisk och personen i fråga uppsåtligen eller av grov oaktsamhet orsakat överträdelsen.

Ingripande sker genom

1. beslut om att personen i fråga under en viss tid, lägst tre år och högst tio år, inte får upprätthålla en funktion som avses i första stycket i ett registrerat revisionsföretag, eller

2. beslut om sanktionsavgift.

32 c §

Vid val av åtgärd och sanktion enligt 32 a och 32 b §§ ska Revisorsnämnden beakta samtliga relevanta omständigheter, däribland dem som anges i 9 kap. 15 § lagen (2017:000) om åtgärder om penningtvätt och finansiering av terrorism.

34 §[27]

Föreskrifterna i 32 § gäller även för registrerade revisionsbolag och revisorer från tredjeland. Det som sägs där om upphävande av auktorisation eller godkännande ska i stället avse upphävande av registrering.

Föreskrifterna i 32 § *och 32 a § första stycket* gäller även för registrerade revisionsbolag och revisorer från tredjeland. Det som sägs där om upphävande av auktorisation eller godkännande ska i stället avse upphävande av registrering.

Revisorsnämnden får också ingripa mot ett registrerat revisionsbolag enligt 32 a § första stycket om en person som ingår i bolagets styrelse, är dess verkställande direktör, eller på motsvarande sätt kan företräda det registrerade revisionsbolaget eller är ersättare för någon av dem, överträder en bestäm-

[27] Senaste lydelse 2013:217.

melse i lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller en föreskrift som har meddelats med stöd av den lagen till förmån för bolaget. Detsamma gäller om en sådan person brister i tillsyn och kontroll av en person, som är underställd den juridiska personen, i sådan omfattning att det gjort det möjligt för den underställde att begå en överträdelse till förmån för den juridiska personen.

Om ett registrerat revisionsbolag inte längre uppfyller de för bolaget gällande kraven i 10, 11, 13 och 14 §§, ska registreringen upphävas. Detsamma gäller i fråga om en revisor från tredjeland, om kraven för registrering enligt 16 b § inte längre är uppfyllda.

Om det för ett registrerat revisionsbolag inträder någon omständighet som innebär hinder för registrering, ska bolaget genast anmäla detta till Revisorsnämnden. Detsamma gäller för en revisor från tredjeland.

34 a §

Sanktionsavgiften enligt 32 a § och 32 b § ska högst fastställas till det största av följande belopp.

1. Två gånger den vinst som erhållits till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa, eller

2. ett belopp motsvarande en miljon euro.

Vid ingripande enligt 32 a § får avgiften inte bestämmas till ett lägre belopp än 5 000 kronor.

Avgiften tillfaller staten.

34 b §

Vid beslut enligt 32 b § ska Revisorsnämnden tillämpa bestämmelserna om sanktionsföreläggande i 15 kap. 9 a–9 d §§ lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

Vid beslut om sanktionsavgift enligt denna lag ska i fråga om verkställighet av beslut om sanktionsavgift tillämpas bestämmelserna i 15 kap. 11–14 §§ lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse. Det som där sägs om Finansinspektionen ska i stället avse Revisorsnämnden.

35 a §

Revisorsnämnden får på sin webbplats tillhandahålla beslut om sanktioner och åtgärder som beslutas enligt denna lag.

36 §[28]

Revisorsnämndens beslut enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Beslut som rör examination enligt 4 § första stycket 5 *eller* särskild lämplighetsprövning enligt 5 § får dock inte överklagas.

Beslut som rör examination enligt 4 § första stycket 5, särskild lämplighetsprövning enligt 5 § *eller beslut om sanktionsföreläggande* får dock inte överklagas.

Vid beslut om sanktion enligt 32 b § ska 15 kap. 9 c § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse tillämpas i fråga om domstols prövning av Revisors-

[28] Senaste lydelse 2013:217.

nämndens beslut. Det som där sägs om Finansinspektionen ska i stället avse Revisorsnämnden.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

---

1. Denna lag träder i kraft den 26 juni 2017.

2. För tillsynsärenden som inletts före ikraftträdandet gäller äldre föreskrifter. Äldre föreskrifter gäller även för överträdelser som inträffat före ikraftträdandet.

25.9 Förslag till lag om ändring i lagen (2004:46) om värdepappersfonder

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2004:46) om värdepappersfonder

dels att 12 kap. 1–2 §§, 7–9 §§, 11–14 §§ samt 14 kap. 1 § och rubrikerna närmast före 7 § och 11 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas fyra stycken nya paragrafer, 1 a §, 2 a §, 8 a § och 9 a §, och en ny rubrik närmast före 9 a § av följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
12 kap.	
1 §[29]	
Om ett fondbolag har åsidosatt sina skyldigheter enligt denna lag, andra författningar som reglerar bolagets verksamhet, fondbestämmelserna, bolagsordningen eller interna instruktioner som har sin grund i en författning som reglerar bolagets verksamhet, ska Finansinspektionen ingripa.	
	Finansinspektionen ska även ingripa mot ett bolag om en person som ingår i bolagets styrelse eller är dess verkställande direktör eller på motsvarande sätt företräder fondbolaget eller ersättare för någon av dem överträder en bestämmelse i lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller en föreskrift som har meddelats med stöd av den lagen till förmån för fondbolaget. Detsamma gäller om en sådan person brister i tillsyn och kontroll av en person, som är underställd den juridiska perso-

[29] Senaste lydelse 2008:282.

	nen, i sådan omfattning att det gjort det möjligt för den underställde att begå en sådan överträdelse till förmån för den juridiska personen.
Finansinspektionen ska *då* förelägga bolaget att inom viss tid begränsa verksamheten i något avseende, minska riskerna i den eller vidta någon annan åtgärd för att komma till rätta med situationen, ett förbud att verkställa beslut eller en anmärkning. Om överträdelsen är allvarlig, ska fondbolagets tillstånd återkallas eller, om det är tillräckligt, varning meddelas.	Finansinspektionen ska *i de fall som avses i första och andra styckena* förelägga bolaget att inom viss tid begränsa verksamheten i något avseende, minska riskerna i den eller vidta någon annan åtgärd för att komma till rätta med situationen, ett förbud att verkställa beslut eller en anmärkning. Om överträdelsen är allvarlig, ska fondbolagets tillstånd återkallas eller, om det är tillräckligt, varning meddelas.
	1 a §
	Finansinspektionen ska ingripa mot någon som ingår fondbolagets styrelse eller är dess verkställande direktör eller på motsvarande sätt företräder bolaget, eller ersättare för någon av dem, om bolaget har befunnits ansvarigt för en överträdelse av lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.
	Ett ingripande enligt första stycket får ske endast om överträdelsen är allvarlig, upprepad eller systematisk och personen i fråga uppsåtligen eller av grov oaktsamhet orsakat överträdelsen.
	Ingripande sker genom
	1. beslut att personen i fråga under en viss tid, lägst tre och högst

tio år, inte får inneha en funktion som avses i första stycket i ett fondbolag, eller

2. beslut om sanktionsavgift.

2 §[30]

Vid valet av åtgärd eller sanktion ska Finansinspektionen ta hänsyn till alla relevanta omständigheter, däribland hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den pågått, den vinst som erhållits genom överträdelsen om beloppet kan fastställas och den förlust för tredje man som överträdelsen vållat om beloppet kan fastställas.

Finansinspektionen får avstå från ingripande enligt *1 §* om en överträdelse är ringa eller ursäktlig, om fondbolaget gör rättelse eller om något annat organ har vidtagit åtgärder mot fondbolaget *som bedöms tillräckliga.*

Finansinspektionen får avstå från ingripande enligt *1 och 1 a §§* om en överträdelse är ringa eller ursäktlig, om fondbolaget gör rättelse *eller om den fysiska personen verkat för att fondbolaget gör rättelse* eller om något annat organ har vidtagit åtgärder mot fondbolaget *eller den fysiska personen och dessa åtgärder bedöms som tillräckliga*.

2 a §

Utöver det som anges i 2 § första stycket ska i försvårande riktning beaktas om fondbolaget eller den fysiska personen tidigare har begått en överträdelse. Vid denna bedömning bör särskild vikt fästas vid om överträdelserna är likartade och den tid som har gått

[30] Senaste lydelse 2008:282.

mellan de olika överträdelserna.

I förmildrande riktning ska beaktas om

1. bolaget eller den fysiska personen i väsentlig mån genom ett aktivt samarbete har underlättat Finansinspektionens utredning, och

2. bolaget snabbt har upphört med överträdelsen, eller den fysiska personen snabbt verkat för att överträdelsen ska upphöra, sedan den anmälts till eller påtalats av Finansinspektionen.

Straffavgift	*Sanktionsavgift*
7 §[31]	
Om ett fondbolag har fått anmärkning eller varning enligt 1 § eller varning enligt 4 § andra stycket, får Finansinspektionen besluta att fondbolaget ska betala en *straffavgift*. Detta gäller dock inte om varningen bara omfattar fall som avses i 4 § första stycket 2 eller 4.	Om ett fondbolag har fått anmärkning eller varning enligt 1 § eller varning enligt 4 § andra stycket, får Finansinspektionen besluta att fondbolaget ska betala en *sanktionsavgift*. Detta gäller dock inte om varningen bara omfattar fall som avses i 4 § första stycket 2 eller 4.
Avgiften tillfaller staten.	
8 §[32]	
Straffavgiften ska uppgå till lägst 5 000 kronor och *högst 50 miljoner kronor.*	*Sanktionsavgiften* ska uppgå till lägst 5 000 kronor och *högst till det största av följande belopp.*
Avgiften får inte överstiga tio procent av fondbolagets omsättning under närmast föregående	*1. Tio procent av fondbolagets omsättning närmaste föregående räkenskapsår; om överträdelsen har*

[31] Senaste lydelse 2008:282.
[32] Senaste lydelse 2008:282.

räkenskapsår. Om överträdelsen har skett under bolagets första verksamhetsår eller om uppgifter om omsättningen annars saknas eller är bristfälliga, får omsättningen uppskattas.

skett under bolagets första verksamhetsår eller om uppgifter om omsättningen annars saknas eller är bristfälliga, får den uppskattas,

2. tio procent av koncernens omsättning närmaste föregående räkenskapsår när det är fråga om en överträdelse av lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism och överträdelsen begåtts av ett moderföretag eller dotterföretag i en koncern där moderföretaget är skyldigt att upprätta en koncernredovisning,

3. två gånger den vinst som bolaget erhållit till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa, eller

4. ett belopp motsvarande fem miljoner euro.

8 a §

En sanktionsavgift för en fysisk person ska högst fastställas till det största av följande belopp.

1. Ett belopp som per den 25 juni 2015 motsvarade fem miljoner euro, eller

2. två gånger den vinst som den fysiska personen erhållit till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa.

Avgiften tillfaller staten.

	9 §[33]
När *straffavgiftens* storlek beslutas, ska särskild hänsyn tas till *hur allvarlig den överträdelse är som har föranlett anmärkningen eller varningen och hur länge överträdelsen har pågått.*	När *sanktionsavgiftens* storlek beslutas, ska särskild hänsyn tas till *sådana omständigheter som anges 2 § första stycket och 2 a § samt till fondbolagets eller den fysiska personens finansiella ställning.*
	Sanktionsföreläggande
	9 a § *Frågor om ingripanden mot fysiska personer vid överträdelser enligt 1 a § tas upp av Finansinspektionen genom sanktionsföreläggande.* *Finansinspektionen ska då tillämpa bestämmelserna om sanktionsföreläggande i 15 kap. 9 a–9 d §§ lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.*
Verkställighet av beslut om *straffavgift* eller förseningsavgift	**Verkställighet av beslut om *sanktionsavgift* eller förseningsavgift**
	11 §[34]
En *straffavgift* eller förseningsavgift ska betalas till Finansinspektionen inom trettio dagar från det att avgiftsbeslutet har vunnit laga kraft eller den längre tid som anges i beslutet.	En *sanktionsavgift* eller förseningsavgift ska betalas till Finansinspektionen inom trettio dagar från det att avgiftsbeslutet har vunnit laga kraft *eller sanktionsföreläggandet godkänts* eller den längre tid som anges i beslutet.

[33] Senaste lydelse 2008:282.
[34] Senaste lydelse 2008:282.

12 §[35]

Finansinspektionens beslut om *straffavgift* eller förseningsavgift får verkställas enligt utsökningsbalkens bestämmelser, om avgiften inte har betalats inom den tid som anges i 11 §.	Finansinspektionens beslut om *sanktionsavgift* eller förseningsavgift får verkställas enligt utsökningsbalkens bestämmelser, om avgiften inte har betalats inom den tid som anges i 11 §.

13 §[36]

Om *straffavgiften* eller förseningsavgiften inte betalas inom den tid som anges i 11 §, ska Finansinspektionen lämna den obetalda avgiften för indrivning. Bestämmelser om indrivning av statliga fordringar finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.	Om *sanktionsavgiften* eller förseningsavgiften inte betalas inom den tid som anges i 11 §, ska Finansinspektionen lämna den obetalda avgiften för indrivning. Bestämmelser om indrivning av statliga fordringar finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.

14 §[37]

En *straffavgift* eller förseningsavgift som har beslutats faller bort i den utsträckning verkställighet inte har skett inom fem år från det att beslutet vann laga kraft.	En *sanktionsavgift* eller förseningsavgift som har beslutats faller bort i den utsträckning verkställighet inte har skett inom fem år från det att beslutet vann laga kraft *eller sanktionsföreläggandet godkändes.*

14 kap.

1 §[38]

Finansinspektionens beslut enligt 10 kap. 10 § och 12 kap. 19 § andra stycket får inte överklagas.	Finansinspektionens beslut enligt 10 kap. 10 § och 12 kap. 19 § andra stycket *samt beslut om sanktionsföreläggande* får inte överklagas.

[35] Senaste lydelse 2008:282.
[36] Senaste lydelse 2008:282.
[37] Senaste lydelse 2008:282.
[38] Senaste lydelse 2008:282.

Andra beslut av Finansinspektionen enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Detta gäller dock inte beslut i ärenden som avses i 20 § första stycket 5 förvaltningslagen (1986:223).

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Vid beslut om sanktion enligt 12 kap. 1 a § ska 15 kap. 9 c § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse tillämpas i fråga om domstols prövning av inspektionens beslut.

Finansinspektionen får bestämma att ett beslut om förbud, föreläggande eller återkallelse ska gälla omedelbart.

---

1. Denna lag träder i kraft den 26 juni 2017.

2. För tillsynsärenden som inletts före ikraftträdandet gäller äldre föreskrifter. Äldre föreskrifter gäller även för överträdelser som inträffat före ikraftträdandet.

25.10 Förslag till lag om ändring i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse

Härigenom föreskrivs ifråga om lagen (2004:297) att 15 kap. 1–1 a §§, 8–8 a §§ och 16 kap. 1 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*

15 kap.

1 §[39]

Om ett kreditinstitut har åsidosatt sina skyldigheter enligt denna lag, andra författningar som reglerar institutets verksamhet, institutets bolagsordning, stadgar eller reglemente eller interna instruktioner som har sin grund i författningar som reglerar institutets verksamhet, ska Finansinspektionen ingripa.

Finansinspektionen ska även ingripa mot ett kreditinstitut om en person som ingår i bolagets styrelse eller är dess verkställande direktör eller på motsvarande sätt företräder kreditinstitutet, eller är ersättare för någon av dem överträder en bestämmelse i lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, en föreskrift som har meddelats med stöd av den lagen eller Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/847 av den 20 maj 2015 om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel och om upphävande av förordning (EG) nr 1781/2006 till förmån för kreditinstitutet. Detsamma gäller om en sådan person brister i tillsyn och kontroll av en person,

[39] Senaste lydelse 2014:982.

Finansinspektionen ska *då* utfärda ett föreläggande att inom viss tid begränsa eller minska riskerna i rörelsen i något avseende, begränsa eller helt underlåta utdelning eller räntebetalningar eller vidta någon annan åtgärd för att komma till rätta med situationen, meddela ett förbud att verkställa beslut eller genom att göra en anmärkning. Om överträdelsen är allvarlig ska kreditinstitutets tillstånd återkallas eller, om det är tillräckligt, varning meddelas.

Finansinspektionen ska även ingripa genom att utfärda ett föreläggande i enlighet med *andra stycket*, om det är sannolikt att ett kreditinstitut inom tolv månader inte längre kommer att uppfylla sina skyldigheter enligt denna lag eller andra författningar som reglerar institutets verksamhet.

som är underställd den juridiska personen, i sådan omfattning att det gjort det möjligt för den underställde att begå en sådan överträdelse till förmån för den juridiska personen.

Finansinspektionen ska *i de fall som avses i första och andra styckena* utfärda ett föreläggande att inom viss tid begränsa eller minska riskerna i rörelsen i något avseende, begränsa eller helt underlåta utdelning eller räntebetalningar eller vidta någon annan åtgärd för att komma till rätta med situationen, meddela ett förbud att verkställa beslut eller genom att göra en anmärkning. Om överträdelsen är allvarlig ska kreditinstitutets tillstånd återkallas eller, om det är tillräckligt, varning meddelas.

Finansinspektionen ska även ingripa genom att utfärda ett föreläggande i enlighet med *tredje stycket*, om det är sannolikt att ett kreditinstitut inom tolv månader inte längre kommer att uppfylla sina skyldigheter enligt denna lag eller andra författningar som reglerar institutets verksamhet.

1 a §[40]

Finansinspektionen ska ingripa mot någon som ingår i ett kreditinstituts styrelse eller är dess verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem, om kreditinstitutet	Finansinspektionen ska ingripa mot någon som ingår i ett kreditinstituts styrelse eller är dess verkställande direktör *eller på motsvarande sätt företräder institutet,* eller ersättare för någon av dem, om kreditinstitutet

1. har fått tillstånd att driva bank- eller finansieringsrörelse genom att lämna falska uppgifter eller på annat otillbörligt sätt,

2. i strid med 14 kap. 4 § första stycket låter bli att till Finansinspektionen anmäla sådana förvärv och avyttringar som avses där,

3. i strid med 14 kap. 4 § tredje stycket låter bli att till Finansinspektionen anmäla namnen på de ägare som har ett kvalificerat innehav av aktier eller andelar i institutet samt storleken på innehaven,

4. inte uppfyller kraven i 6 kap. 1–4 a, 4 c eller 5 § eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 1 § 4,

5. låter bli att lämna information till Finansinspektionen eller lämnar ofullständig eller felaktig information om efterlevnaden av skyldigheten att uppfylla kapitalbaskraven enligt artikel 92 i tillsynsförordningen, i strid med artikel 99.1 i den förordningen,

6. låter bli att rapportera eller lämnar ofullständig eller felaktig information till Finansinspektionen när det gäller data som avses i artikel 101 i tillsynsförordningen,

7. låter bli att lämna information till Finansinspektionen eller lämnar ofullständig eller felaktig information om en stor exponering i strid med artikel 394.1 i tillsynsförordningen,

8. låter bli att lämna information till Finansinspektionen eller lämnar ofullständig eller felaktig information om likviditet i strid med artikel 415.1 och 415.2 i tillsynsförordningen,

9. låter bli att lämna uppgifter till Finansinspektionen eller lämnar ofullständig eller felaktig information om sin bruttosoliditet i strid med artikel 430.1 i tillsynsförordningen,

10. vid upprepade tillfällen eller systematiskt låter bli att hålla likvida tillgångar i strid med artikel 412 i tillsynsförordningen,

[40] Senaste lydelse 2015:1029.

11. utsätter sig för en exponering som överskrider gränserna enligt artikel 395 i tillsynsförordningen,

12. är exponerat för kreditrisken i en värdepapperiseringsposition utan att uppfylla villkoren i artikel 405 i tillsynsförordningen,

13. låter bli att lämna information eller lämnar ofullständig eller felaktig information i strid med någon av artiklarna 431.1–431.3 och 451.1 i tillsynsförordningen,

14. gör betalningar till innehavare av instrument som ingår i institutets kapitalbas i strid med 8 kap. 3 och 4 §§ lagen (2014:966) om kapitalbuffertar eller artikel 28, 51 eller 63 i tillsynsförordningen, när dessa artiklar förbjuder sådana betalningar till innehavare av instrument som ingår i kapitalbasen,

15. har befunnits ansvarigt för en allvarlig överträdelse av lagen *(2009:62)* om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, *eller*

15. har befunnits ansvarigt för en allvarlig överträdelse av lagen *(2017:000)* om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism,

16. har befunnits ansvarigt för en allvarlig överträdelse av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/847 av den 20 maj 2015 om uppgifter som ska åtföljа överföringar av medel och om upphävande av förordning (EG) nr 1781/2006,

16. har tillåtit en styrelseledamot, verkställande direktören eller ersättare för någon av dem att åta sig ett sådant uppdrag i institutet eller kvarstå i institutet trots att kraven i 3 kap. 2 § första stycket 4 eller 5, 10 kap. 8 a–8 c §§, 12 kap. 6 a–6 c §§ eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 1 § 2 inte är uppfyllda.

17. har tillåtit en styrelseledamot, verkställande direktören eller ersättare för någon av dem att åta sig ett sådant uppdrag i institutet eller kvarstå i institutet trots att kraven i 3 kap. 2 § första stycket 4 eller 5, 10 kap. 8 a–8 c §§, 12 kap. 6 a–6 c §§ eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 1 § 2 inte är uppfyllda,

17. i strid med 6 a kap. 2 § låter bli att upprätta eller lämna in en koncernåterhämtningsplan,

18. i strid med 6 a kap. 2 § låter bli att upprätta eller lämna in en koncernåterhämtningsplan,

18. i strid med 6 b kap. 11 § låter bli att anmäla att koncerninternt finansiellt stöd ska lämnas,	*19.* i strid med 6 b kap. 11 § låter bli att anmäla att koncerninternt finansiellt stöd ska lämnas,
19. i strid med 13 kap. 4 a och 5 a §§ låter bli att underrätta Finansinspektionen om institutet fallerar eller sannolikt kommer att fallera, eller	*20.* i strid med 13 kap. 4 a och 5 a §§ låter bli att underrätta Finansinspektionen om institutet fallerar eller sannolikt kommer att fallera, eller
20. i strid med 28 kap. 1 § lagen (2015:1016) om resolution låter bli att lämna begärda upplysningar till Riksgäldskontoret.	*21.* i strid med 28 kap. 1 § lagen (2015:1016) om resolution låter bli att lämna begärda upplysningar till Riksgäldskontoret.

Om en sådan person som anges i första stycket omfattas av tillstånds- eller underrättelseskyldighet enligt 14 kap. 1 eller 3 § för förvärv eller avyttring av aktier eller andelar i institutet, ska första stycket 2 och 3 inte gälla för den personen i fråga om dessa aktier eller andelar.

Ett ingripande enligt första stycket får ske endast om institutets överträdelse är allvarlig och personen i fråga uppsåtligen eller av grov oaktsamhet orsakat överträdelsen.

Ingripande sker genom

1. beslut att personen i fråga under en viss tid, lägst tre år och högst tio år, *inte får vara styrelseledamot eller verkställande direktör i ett kreditinstitut, eller ersättare för någon av dem*, eller	1. beslut att personen i fråga under en viss tid, lägst tre år och högst tio år, *inte får upprätthålla en funktion som avses i första stycket i ett kreditinstitut*, eller
2. beslut om sanktionsavgift.	2. beslut om sanktionsavgift.

8 §[41]

Sanktionsavgiften för ett kreditinstitut ska fastställas till högst	Sanktionsavgiften för ett kreditinstitut ska fastställas till högst *det största av följande belopp.*

1. tio procent av kreditinstitutets omsättning närmast föregående räkenskapsår,

[41] Senaste lydelse 2015:184.

	2. tio procent av koncernens omsättning närmast föregående räkenskapsår när det är fråga om överträdelse av lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/847 av den 20 maj 2015 om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel och om upphävande av förordning (EG) nr 1781/2006 och överträdelsen begåtts av ett moderföretag eller dotterföretag i en koncern där moderföretaget är skyldigt att upprätta en koncernredovisning,
2. två gånger den vinst som institutet erhållit till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa, *eller*	*3.* två gånger den vinst som institutet erhållit till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa,
3. två gånger de kostnader som institutet undvikit till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa.	*4.* två gånger de kostnader som institutet undvikit till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa, *eller*
	5. ett belopp motsvarande fem miljoner euro.

Sanktionsavgiften får inte bestämmas till ett lägre belopp än 5 000 kronor. Om överträdelsen har skett under institutets första verksamhetsår eller om uppgifter om omsättningen annars saknas eller är bristfälliga, får den uppskattas.

Avgiften får inte vara så stor att institutet därefter inte uppfyller kraven enligt 6 kap. 1 §.

8 a §[42]

Sanktionsavgiften för en fysisk person ska fastställas till högst	Sanktionsavgiften för en fysisk person ska fastställas till högst *det största av följande belopp*
1. ett belopp som per den 17 juli 2013 i svenska kronor motsvarade fem miljoner euro,	
	2. ett belopp som per den 25 juni 2015 i svenska kronor motsvarade fem miljoner euro när det är fråga om överträdelser av lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/847 av den 20 maj 2015 om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel och om upphävande av förordning (EG) nr 1781/2006,
2. två gånger den vinst som den fysiska personen erhållit till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa, eller	*3.* två gånger den vinst som den fysiska personen erhållit till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa, eller
3. två gånger de kostnader som den fysiska personen undvikit till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa.	*4.* två gånger de kostnader som den fysiska personen undvikit till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa.
Avgiften tillfaller staten.	Avgiften tillfaller staten.

[42] Senaste lydelse 2015:184.

16 kap.[43]

1 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. vilken information ett kreditinstitut ska lämna till sina kunder eller till dem som institutet erbjuder sina tjänster,

2. de krav som ska gälla för deltagande i ledningen av ett kreditinstitut enligt 3 kap. 2 § första stycket 4 och 5 och 14 kap. 2 § andra stycket 1,

3. vilka poster som får räknas in i startkapitalet enligt 3 kap. 5–7 §§,

4. vilka åtgärder som ett kreditinstitut ska vidta för att uppfylla de krav på soliditet och likviditet, riskhantering, genomlysning, system för hantering av uppgifter om insättare och deras insättningar, sundhet samt riktlinjer och instruktioner som avses i 6 kap. 1–5 §§,

5. innehållet i en återhämtningsplan enligt 6 a kap. 1 § och en koncernåterhämtningsplan enligt 6 a kap. 2 §, när planerna ska upprättas och hur ofta de ska uppdateras,

6. innehållet i en ansökan om godkännande av avtal gällande koncerninternt finansiellt stöd enligt 6 b kap. 3 § första stycket,

7. vad det beslut som styrelsen i det stödgivande företaget fattar enligt 6 b kap. 8 § ska innehålla,

8. innehållet i en anmälan om givande av koncerninternt finansiellt stöd enligt 6 b kap. 11 §,

9. offentliggörandet av information enligt 6 b kap. 16 §,

10. kreditinstituts mångfaldspolicy vid tillsättandet av styrelse samt resurser för introduktion och utbildning av styrelseledamöter,

11. vilka begränsningar som gäller när ett bankaktiebolag eller ett kreditmarknadsbolag tar emot egna aktier eller aktier i sitt moderbolag som pant enligt 10 kap. 12 §,

12. vilka upplysningar ett kreditinstitut och sådana utländska kreditinstitut som inrättat filial i Sverige ska lämna till Finansinspektionen för dess tillsynsverksamhet,

13. vilka kreditinstitut som ska upprätta register som avses i 13 kap. 8 a §, vad registren ska innehålla och inom vilken tid

13. vilka kreditinstitut som ska upprätta register som avses i 13 kap. 8 a §, vad registren ska innehålla och inom vilken tid

[43] Senaste lydelse 2015:1029.

kreditinstitutet ska ge in registren för olika typer av avtal, *och*	kreditinstitutet ska ge in registren för olika typer av avtal,
14. sådana avgifter för tillsyn, ansökningar, anmälningar och underrättelser som avses i 13 kap. 16 §.	14. sådana avgifter för tillsyn, ansökningar, anmälningar och underrättelser som avses i 13 kap. 16 §, *och*
	15. rapporteringssystem enligt 6 kap. 2 a §.

---

1. Denna lag träder i kraft den 26 juni 2017.

2. För tillsynsärenden som inletts före ikraftträdandet gäller äldre föreskrifter. Äldre föreskrifter gäller även för överträdelser som inträffat före ikraftträdandet.

25.11 Förslag till lag om ändring i lagen (2004:299) om inlåningsverksamhet

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2004:299) om inlåningsverksamhet

dels att 18 § och 21 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas åtta stycken nya paragrafer, 18 a–18 h §§ och det ska införas nya rubriker närmast före 18 d §, 18 g § och 18 h § av följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	18 §[44]
Finansinspektionen får förelägga ett företag som driver inlåningsverksamhet att göra rättelse om *företaget*	Finansinspektionen får förelägga ett företag som driver inlåningsverksamhet att göra rättelse om
1. inte uppfyller kravet i 5 § första stycket eller 6 § första stycket,	1. *företaget* inte uppfyller kravet i 5 § första stycket eller 6 § första stycket,
2. överträder en bestämmelse i 9 §, 10 § andra stycket, 11 §, 12 § eller 14 § andra stycket,	2. *företaget* överträder en bestämmelse i 9 §, 10 § andra stycket, 11 §, 12 § eller 14 § andra stycket,
3. överträder en bestämmelse i lagen *(2009:62)* om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, eller en föreskrift som har meddelats med stöd av den lagen, *eller*	3. *företaget* överträder en bestämmelse i lagen *(2017:000)* om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, eller en föreskrift som har meddelats med stöd av den lagen.
	4. en person som ingår i företagets styrelse eller är dess verkställande direktör eller på motsvarande sätt företräder företaget, eller är ersättare för någon av dem överträder en bestämmelse i lagen (2017:000)

[44] Senaste lydelse 2009:279.

om åtgärder om penningtvätt och finansiering av terrorism eller en föreskrift som meddelats med stöd av den lagen till förmån för företaget. Detsamma gäller om en sådan person brister i tillsyn och kontroll av en person, som är underställd den juridiska personen, i sådan omfattning att det gjort det möjligt för den underställde att begå en sådan överträdelse till förmån för den juridiska personen, eller

4. överträder någon annan bestämmelse i en författning som reglerar företagets inlåningsverksamhet.

5. överträder någon annan bestämmelse i en författning som reglerar företagets inlåningsverksamhet.

Om en innehavare som avses i 6 § andra stycket inte uppfyller kravet i 6 § första stycket, får inspektionen förelägga denne att avyttra så stor del av aktierna eller andelarna att innehavet därefter inte är kvalificerat eller, om innehavaren är en juridisk person, att byta ut den i dess ledning diskvalificerade personen.

Om ett företag inte gör rättelse får inspektionen avföra det ur registret. Ett företag ska också avföras ur registret om det anmäler att det inte längre driver inlåningsverksamhet eller om det på annat sätt framgår att inlåningsverksamheten har upphört.

18 a §

Vid överträdelser, enligt 18 §, som inte är ringa, får Finansinspektionen även ingripa mot ett företag genom beslut om sanktionsavgift. Sanktionsavgift får inte beslutas om föreläggande om rättelse förenas med vite och inte om företaget avförs ur registret enligt 18 § tredje stycket.

18 b §

Finansinspektionen ska ingripa mot någon som ingår företagets styrelse eller är dess verkställande direktör eller på motsvarande sätt företräder företaget, eller är ersättare för någon av dem, om företaget har befunnits ansvarigt för en överträdelse av lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Ett ingripande enligt första stycket får ske endast om överträdelsen är allvarlig, upprepad eller systematisk och personen i fråga uppsåtligen eller av grov oaktsamhet orsakat överträdelsen.

Ingripande sker genom

1. beslut att personen i fråga under en viss tid, lägst tre och högst tio år, inte får upprätthålla en funktion som avses i första stycket i ett företag, eller

2. beslut om sanktionsavgift.

18 c §

Vid valet av åtgärd eller sanktion ska Finansinspektionen ta hänsyn till alla relevanta omständigheter, däribland överträdelsens allvarlighet, hur länge den pågått, den vinst som erhållits genom överträdelsen om beloppet kan fastställas, den förlust för tredje man som överträdelsen vållat om beloppet kan fastställas samt tidigare överträdelser.

I förmildrande riktning ska beaktas om

1. företaget eller den fysiska personen i väsentlig mån genom ett aktivt samarbete har underlättat Finansinspektionens utredning, och

2. företaget snabbt har upphört med överträdelsen, eller den fysiska personen snabbt verkat för att överträdelsen ska upphöra, sedan den anmälts till eller påtalats av Finansinspektionen.

Sanktionsavgift

18 d §

Sanktionsavgiften för ett företag ska uppgå till lägst 5 000 kronor och högst fastställas till det största av följande belopp.

1. Tio procent av företagets omsättning närmaste föregående räkenskapsår; om överträdelsen har skett under företagets första verksamhetsår eller om uppgifter om omsättningen annars saknas eller är bristfälliga, får den uppskattas,

2. tio procent av koncernens omsättning närmaste föregående räkenskapsår när det är fråga om en överträdelse av lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism och överträdelsen begåtts av ett moderföretag eller dotterföretag i en koncern där moderföretaget är skyldigt att upprätta en koncernredovisning,

3. två gånger den vinst som företaget erhållit till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa, eller

4. ett belopp motsvarande fem miljoner euro.

Avgiften, som tillfaller staten, får inte vara så stor att företaget därefter inte uppfyller kravet i 5 §.

18 e §

En sanktionsavgift för en fysisk person ska högst fastställas till det största av följande belopp.

1. Två gånger den vinst som den fysiska personen erhållit till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa, eller

2. ett belopp som per den 25 juni 2015 motsvarade fem miljoner euro.

Avgiften tillfaller staten.

18 f §

När sanktionsavgiftens storlek beslutas, ska särskild hänsyn tas till sådana omständigheter som anges i 18 c § samt till företagets eller den fysiska personens finansiella ställning.

Sanktionsföreläggande

18 g §

Frågor om ingripanden mot fysiska personer vid överträdelser enligt 18 b § tas upp av Finansinspektionen genom sanktionsföreläggande.

Finansinspektionen ska då tillämpa bestämmelserna om sank-

	tionsföreläggande i 15 kap. 9 a–9 d §§ lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.
	Verkställighet av beslut om sanktionsavgift
	18 h § *Vid verkställighet av beslut om sanktionsavgift enligt denna lag ska tillämpas bestämmelserna i 15 kap. 11–14 §§ lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.*
21 §[45]	
Finansinspektionens beslut enligt 15 § andra stycket får inte överklagas. Inspektionens beslut i övrigt enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.	Finansinspektionens beslut enligt 15 § andra stycket och *beslut om sanktionsföreläggande* får inte överklagas. Inspektionens beslut i övrigt enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten. *Vid beslut om sanktion enligt 18 b § ska 15 kap. 9 c § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse tillämpas i fråga om domstols prövning av inspektionens beslut.*

1. Denna lag träder i kraft den 26 juni 2017.

2. För tillsynsärenden som inletts före ikraftträdandet gäller äldre föreskrifter. Äldre föreskrifter gäller även för överträdelser som inträffat före ikraftträdandet.

[45] Senaste lydelse 2004:299.

25.12 Förslag till lag om ändring i lagen (2005:405) om försäkringsförmedling

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2005:405) om försäkringsförmedling

dels att 8 kap. 1 §, 12–13 §§ och 15–18 §§ samt 10 kap. 1 § och rubrikerna närmast före 8 kap. 1 §, 12 § och 15 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas sex nya paragrafer, 8 kap. 1 a–1 c §§ och 13 a–13 c §§ samt en ny rubrik närmast 8 kap. 13 c § av följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	8 kap.
Ingripande mot försäkringsförmedlare	**Ingripande mot försäkringsförmedlare *och vissa fysiska personer***
	1 §[46]
Om en försäkringsförmedlare har åsidosatt sina skyldigheter enligt denna lag, enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen, eller enligt andra författningar som reglerar försäkringsförmedlarens verksamhet, samt föreskrifter som har meddelats med stöd av sistnämnda författningar, ska Finansinspektionen ingripa.	*Finansinspektionen ska även ingripa mot en försäkringsförmedlare om en person som ingår i förmedlarens styrelse eller är dess verkställande direktör eller på motsvarande sätt företräder förmedlaren, eller ersättare för någon av dem överträder en bestämmelse i lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller en före-*

[46] Senaste lydelse 2009:75.

skrift som har meddelats med stöd av den lagen till förmån för försäkringsförmedlaren. Detsamma gäller om en sådan person brister i tillsyn och kontroll av en person, som är underställd den juridiska personen, i sådan omfattning att det gjort det möjligt för den underställde att begå en sådan överträdelse till förmån för den juridiska personen.

Finansinspektionen ska *då* utfärda ett föreläggande att vidta åtgärd inom viss tid, ett förbud att verkställa beslut eller en anmärkning. Om överträdelsen är allvarlig ska försäkringsförmedlarens tillstånd återkallas eller, om det är tillräckligt, varning meddelas.

Finansinspektionen får avstå från ingripande om en överträdelse är ringa eller ursäktlig, om försäkringsförmedlaren gör rättelse eller om någon annan myndighet har vidtagit åtgärder mot försäkringsförmedlaren och dessa åtgärder bedöms tillräckliga.

Finansinspektionen ska *i de fall som avses i första och andra styckena* utfärda ett föreläggande att vidta åtgärd inom viss tid, ett förbud att verkställa beslut eller en anmärkning. Om överträdelsen är allvarlig ska försäkringsförmedlarens tillstånd återkallas eller, om det är tillräckligt, varning meddelas.

1 a §

Finansinspektionen ska ingripa mot någon som ingår i försäkringsförmedlarens styrelse eller är dess verkställande direktör eller på motsvarande sätt företräder försäkringsförmedlaren, eller ersättare för någon av dem, om förmedlaren har befunnits ansvarigt för en överträdelse av lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finan-

siering av terrorism.

Ett ingripande enligt första stycket får ske endast om överträdelsen är allvarlig, systematisk eller upprepad och personen i fråga uppsåtligen eller av grov oaktsamhet orsakat överträdelsen.

Ingripande sker genom

1. beslut att personen i fråga under en viss tid, lägst tre och högst tio år, inte får upprätthålla en funktion som avses i första stycket hos en försäkringsförmedlare, eller

2. beslut om sanktionsavgift.

1 b §

Vid valet av åtgärd eller sanktion ska Finansinspektionen ta hänsyn till alla relevanta omständigheter, däribland överträdelsens allvarlighet och hur länge den pågått, den vinst som erhållits genom överträdelsen om beloppet kan fastställas och den förlust för tredje man som överträdelsen vållat om beloppet kan fastställas.

Finansinspektionen får avstå från ingripande enligt 1 och 1 a §§ om en överträdelse är ringa eller ursäktlig, om försäkringsförmedlaren gör rättelse eller om den fysiska personen verkat för att försäkringsförmedlaren gör rättelse eller om någon annan myndighet har vidtagit åtgärder mot försäkringsförmedlaren eller den fysiska personen och dessa åtgärder bedöms tillräckliga.

	1 c § *Utöver det som anges i 1 b § första stycket ska i försvårande riktning beaktas tidigare överträdelser. Vid denna bedömning bör särskild vikt fästas vid om överträdelserna är likartade och den tid som har gått mellan de olika överträdelserna.* *I förmildrande riktning ska beaktas om* *1. förmedlaren eller den fysiska personen i väsentlig mån genom ett aktivt samarbete har underlättat Finansinspektionens utredning, och* *2. förmedlaren snabbt har upphört med överträdelsen, eller den fysiska personen snabbt verkat för att överträdelsen ska upphöra, sedan den anmälts till eller påtalats av Finansinspektionen.*
Straffavgift	***Sanktionsavgift***
12 §[47]	
Om en försäkringsförmedlare, ett försäkringsföretag eller en utländsk försäkringsförmedlare som utövar försäkringsförmedling i Sverige enligt 3 kap. 2 § har meddelats beslut om anmärkning eller varning enligt 1, 8 eller 11 §, får Finansinspektionen besluta att försäkringsförmedlaren, försäkringsföretaget eller den utländska försäkringsförmedlaren *skall* betala *straffavgift.* Avgiften tillfaller staten.	Om en försäkringsförmedlare, ett försäkringsföretag eller en utländsk försäkringsförmedlare som utövar försäkringsförmedling i Sverige enligt 3 kap. 2 § har meddelats beslut om anmärkning eller varning enligt 1, 8 eller 11 §, får Finansinspektionen besluta att försäkringsförmedlaren, försäkringsföretaget eller den utländska försäkringsförmedlaren *ska* betala *sanktionsavgift.*

[47] Senaste lydelse 2005:405.

13 §[48]

Straffavgiften ska uppgå till lägst 5 000 kronor och högst *50 miljoner kronor.*	*Sanktionsavgiften* ska uppgå till lägst 5 000 kronor och högst *till det största av följande belopp.*
Avgiften får inte överstiga tio procent av omsättningen närmast föregående räkenskapsår för försäkringsförmedlaren, försäkringsföretaget eller filialen till en sådan utländsk försäkringsförmedlare som avses i 3 kap. 2 §. Om överträdelsen har skett under försäkringsförmedlarens, försäkringsföretagets eller filialens första verksamhetsår eller om uppgifter om omsättningen annars saknas eller är bristfälliga, får den uppskattas.	*1. Tio procent av omsättningen närmaste föregående räkenskapsår för försäkringsförmedlaren, försäkringsföretaget eller filialen till en sådan utländsk försäkringsförmedlare som avses i 3 kap. 2 §; om överträdelsen har skett under försäkringsförmedlarens, försäkringsföretagets eller filialens första verksamhetsår eller om uppgifter om omsättningen annars saknas eller är bristfälliga, får den uppskattas,* *2. tio procent av koncernens omsättning närmaste föregående räkenskapsår när det är fråga om en överträdelse av lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism och överträdelsen begåtts av ett moderföretag eller dotterföretag i en koncern där moderföretaget är skyldigt att upprätta en koncernredovisning,* *3. två gånger den vinst som försäkringsförmedlaren, försäkringsföretaget eller filialen erhållit till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa, eller* *4. ett belopp motsvarande fem miljoner euro.*

Avgiften får inte vara så stor att försäkringsförmedlaren eller försäkringsföretaget därefter inte uppfyller kraven i 8 kap. 3 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, 6 kap. 1 § lagen (2004:297) om

[48] Senaste lydelse 2010:2070.

bank- och finansieringsrörelse eller 4 kap. 1 § försäkringsrörelselagen (2010:2043).

När avgiftens storlek beslutas, ska särskild hänsyn tas till hur allvarlig den överträdelse är som har föranlett anmärkningen eller varningen och hur länge överträdelsen har pågått.

13 a §

En sanktionsavgift för en fysisk person enligt 1 a § ska högst fastställas till det största av följande belopp.

1. Ett belopp som per den 25 juni 2015 motsvarade fem miljoner euro, eller

2. två gånger den vinst som den fysiska personen erhållit till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa.

Avgiften tillfaller staten.

13 b §

När sanktionsavgiftens storlek beslutas, ska särskild hänsyn tas till sådana omständigheter som anges 1 b § första stycket och 1 c § samt till försäkringsförmedlarens, försäkringsföretagets, filialens till en sådan utländsk försäkringsförmedlare som avses i 3 kap. 2 § eller den fysiska personens finansiella ställning.

Sanktionsföreläggande

13 c §

Frågor om ingripanden mot fysiska personer vid överträdelser enligt 1 a § tas upp av Finans-

	inspektionen genom sanktionsföreläggande. *Finansinspektionen ska då tillämpa bestämmelserna om sanktionsföreläggande i 15 kap. 9 a–9 d §§ lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.*
Verkställighet och beslut om *straffavgift* eller förseningsavgift	**Verkställighet och beslut om *sanktionsavgift* eller förseningsavgift**
15 §[49]	
Straffavgiften eller förseningsavgiften skall betalas till Finansinspektionen inom trettio dagar efter det att beslutet om den har vunnit laga kraft eller den längre tid som anges i beslutet.	*Sanktionsavgiften* eller förseningsavgiften skall betalas till Finansinspektionen inom trettio dagar efter det att beslutet om den har vunnit laga kraft *eller sanktionsföreläggandet godkänts* eller den längre tid som anges i beslutet.
16 §[50]	
Finansinspektionens beslut att påföra *straffavgift* eller förseningsavgift får verkställas utan föregående dom eller utslag om avgiften inte har betalats inom den tid som anges i 15 §.	Finansinspektionens beslut att påföra *sanktionsavgift* eller förseningsavgift får verkställas utan föregående dom eller utslag om avgiften inte har betalats inom den tid som anges i 15 §.
17 §[51]	
Om *straffavgiften* eller förseningsavgiften inte betalas inom den tid som anges i 15 §, skall Finansinspektionen lämna den	Om *sanktionsavgiften* eller förseningsavgiften inte betalas inom den tid som anges i 15 §, skall Finansinspektionen lämna den

[49] Senaste lydelse 2005:405.
[50] Senaste lydelse 2005:405.
[51] Senaste lydelse 2005:405.

obetalda avgiften för indrivning. Bestämmelser om indrivning finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.	obetalda avgiften för indrivning. Bestämmelser om indrivning finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.
18 §[52]	
En *straffavgift* eller förseningsavgift som påförts faller bort i den utsträckning verkställighet inte har skett inom fem år från det att beslutet vann laga kraft.	En *sanktionsavgift* eller förseningsavgift som påförts faller bort i den utsträckning verkställighet inte har skett inom fem år från det att beslutet vann laga kraft *eller sanktionsföreläggandet godkändes.*

10 kap.

1 §[53]	
Finansinspektionens beslut enligt 8 kap. 19 § andra stycket får inte överklagas.	Finansinspektionens beslut enligt 8 kap. 19 § andra stycket *och beslut om sanktionsföreläggande* får inte överklagas.

Andra beslut av Finansinspektionen enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Vid beslut om sanktion enligt 8 kap. 1 a § ska 15 kap. 9 c § tillämpas i fråga om domstols prövning av inspektionens beslut.

Finansinspektionen får bestämma att ett beslut om förbud, föreläggande eller återkallelse skall gälla omedelbart.

---

1. Denna lag träder i kraft den 26 juni 2017.

2. För tillsynsärenden som inletts före ikraftträdandet gäller äldre föreskrifter. Äldre föreskrifter gäller för överträdelser som inträffat före ikraftträdandet.

---

[52] Senaste lydelse 2005:405.
[53] Senaste lydelse 2005:405.

25.13 Förslag till lag om ändring i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden att 23 kap. 15 §, 25 kap. 1–1 a §§, 9–9 a §§ och 12 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
23 kap.	
15 §[54]	
Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om	
1. vilka upplysningar ett företag ska lämna till Finansinspektionen enligt 2 § första stycket och när upplysningarna ska lämnas,	
2. hur uppgiftsskyldigheten enligt 3 § ska fullgöras,	
3. vilka värdepappersbolag som ska upprätta register som avses i 3 b §, vad registren ska innehålla och inom vilken tid värdepappersbolaget ska ge in registren för olika typer av avtal,	
4. löpande bokföring, årsbokslut och årsredovisning hos börser, clearingorganisationer samt sådana utländska företag som har tillstånd att driva en reglerad marknad från filial i Sverige, *samt*	4. löpande bokföring, årsbokslut och årsredovisning hos börser, clearingorganisationer samt sådana utländska företag som har tillstånd att driva en reglerad marknad från filial i Sverige,
5. sådana avgifter för tillsyn, ansökningar, anmälningar och underrättelser som avses i 12 och 13 §§.	5. sådana avgifter för tillsyn, ansökningar, anmälningar och underrättelser som avses i 12 och 13 §§, *samt*
	6. rapporteringssystem enligt 8 kap. 4 a §.

[54] Senaste lydelse 2015:1032.

25 kap.

1 §[55]

Om ett svenskt värdepappersinstitut, en börs eller en svensk clearingorganisation har åsidosatt sina skyldigheter enligt denna lag, andra författningar som reglerar företagets verksamhet, företagets bolagsordning, stadgar eller reglemente eller interna instruktioner som har sin grund i en författning som reglerar företagets verksamhet, ska Finansinspektionen ingripa.

Finansinspektionen ska ingripa mot ett värdepappersbolag om en person som ingår i bolagets styrelse eller är dess verkställande direktör eller på motsvarande sätt företräder bolaget, eller ersättare för någon av dem överträder en bestämmelse i lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller en föreskrift som har meddelats med stöd av den lagen till förmån för bolaget. Detsamma gäller om en sådan person brister i tillsyn och kontroll av en person, som är underställd den juridiska personen, i sådan omfattning att det gjort det möjligt för den underställde att begå en sådan överträdelse till förmån för den juridiska personen.

Finansinspektionen ska *då* utfärda ett föreläggande att inom viss tid begränsa eller minska riskerna i rörelsen i något avseende, begränsa eller helt underlåta utdelning eller räntebetalningar eller vidta någon annan åtgärd för att komma till rätta

Finansinspektionen ska *i de fall som avses i första och andra styckena* utfärda ett föreläggande att inom viss tid begränsa eller minska riskerna i rörelsen i något avseende, begränsa eller helt underlåta utdelning eller räntebetalningar eller vidta någon

[55] Senaste lydelse 2014:985.

med situationen, meddela ett förbud att verkställa beslut eller genom att göra en anmärkning. Om överträdelsen är allvarlig, ska företagets tillstånd återkallas eller, om det är tillräckligt, varning meddelas.	annan åtgärd för att komma till rätta med situationen, meddela ett förbud att verkställa beslut eller genom att göra en anmärkning. Om överträdelsen är allvarlig, ska företagets tillstånd återkallas eller, om det är tillräckligt, varning meddelas.
Finansinspektionen ska även ingripa genom att utfärda ett föreläggande i enlighet med *andra stycket* om det är sannolikt att ett värdepappersbolag inom tolv månader inte längre kommer att uppfylla sina skyldigheter enligt denna lag eller andra författningar som reglerar bolagets verksamhet.	Finansinspektionen ska även ingripa genom att utfärda ett föreläggande i enlighet med *tredje stycket* om det är sannolikt att ett värdepappersbolag inom tolv månader inte längre kommer att uppfylla sina skyldigheter enligt denna lag eller andra författningar som reglerar bolagets verksamhet.
1 a §[56]	
Finansinspektionen ska ingripa mot någon som ingår i ett värdepappersbolags styrelse eller är dess verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem, om värdepappersbolaget	Finansinspektionen ska ingripa mot någon som ingår i ett värdepappersbolags styrelse eller är dess verkställande direktör eller *på motsvarande sätt företräder värdepappersbolaget*, *eller* ersättare för någon av dem, om värdepappersbolaget

1. har fått tillstånd att driva värdepappersrörelse genom att lämna falska uppgifter eller på annat otillbörligt sätt,

2. i strid med 24 kap. 5 § första stycket låter bli att till Finansinspektionen anmäla sådana förvärv och avyttringar som avses där,

3. i strid med 24 kap. 5 § tredje stycket låter bli att till Finansinspektionen anmäla namnen på de ägare som har ett kvalificerat innehav av aktier eller andelar i företaget samt storleken på innehaven,

[56] Senaste lydelse 2015:1032.

4. inte uppfyller kraven i 8 kap. 3–6, 8, 8 e, 9 eller 11 § eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av 8 kap. 42 § 2, 4 och 6,

5. låter bli att lämna information till Finansinspektionen eller lämnar ofullständig eller felaktig information om efterlevnaden av skyldigheten att uppfylla kapitalbaskraven enligt artikel 92 i tillsynsförordningen, i strid med artikel 99.1 i den förordningen,

6. låter bli att rapportera eller lämnar ofullständig eller felaktig information till Finansinspektionen när det gäller data som avses i artikel 101 i tillsynsförordningen,

7. låter bli att lämna information till Finansinspektionen eller lämnar ofullständig eller felaktig information om en stor exponering i strid med artikel 394.1 i tillsynsförordningen,

8. låter bli att lämna information till Finansinspektionen eller lämnar ofullständig eller felaktig information om likviditet i strid med artikel 415.1 och 415.2 i tillsynsförordningen,

9. låter bli att lämna uppgifter till Finansinspektionen eller lämnar ofullständig eller felaktig information om sin bruttosoliditet i strid med artikel 430.1 i tillsynsförordningen,

10. vid upprepade tillfällen eller systematiskt låter bli att hålla likvida tillgångar i strid med artikel 412 i tillsynsförordningen,

11. utsätter sig för en exponering som överskrider gränserna enligt artikel 395 i tillsynsförordningen,

12. är exponerat för kreditrisken i en värdepapperiseringsposition utan att uppfylla villkoren i artikel 405 i tillsynsförordningen,

13. låter bli att lämna information eller lämnar ofullständig eller felaktig information i strid med någon av artiklarna 431.1–431.3 och 451.1 i tillsynsförordningen,

14. gör betalningar till innehavare av instrument som ingår i institutets kapitalbas i strid med 8 kap. 3 och 4 §§ lagen(2014:966) om kapitalbuffertar eller artikel 28, 51 eller 63 i tillsynsförordningen, när dessa artiklar förbjuder sådana betalningar till innehavare av instrument som ingår i kapitalbasen,

15. har befunnits ansvarigt för en allvarlig överträdelse av lagen *(2009:62)* om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism,	15. har befunnits ansvarigt för en allvarlig överträdelse av lagen *(2017:000)* om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism,

16. har tillåtit en styrelseledamot, verkställande direktören eller ersättare för någon av dem att åta sig ett sådant uppdrag i bolaget eller kvarstå i bolaget trots att kraven i 3 kap. 1 § första stycket 5 eller 6 eller 8 kap. 8 b–8 d §§ eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av 3 kap. 12 § 2 inte är uppfyllda,

17. i strid med 8 a kap. 3 § låter bli att upprätta eller lämna in en koncernåterhämtningsplan,

18. i strid med 8 b kap. 11 § låter bli att anmäla att koncerninternt finansiellt stöd ska lämnas,

19. i strid med 23 kap. 3 a § låter bli att underrätta Finansinspektionen om att värdepappersbolaget fallerar eller sannolikt kommer att fallera, eller

20. i strid med 28 kap. 1 § lagen (2015:1016) om resolution låter bli att lämna begärda upplysningar till Riksgäldskontoret.

Om en sådan person som anges i första stycket omfattas av tillstånds- eller underrättelseskyldighet enligt 24 kap. 1 eller 4 § för förvärv eller avyttring av aktier eller andelar i bolaget, ska första stycket 2 och 3 inte gälla för den personen i fråga om dessa aktier eller andelar.

Ett ingripande enligt första stycket får ske endast om bolagets överträdelse är allvarlig och personen i fråga uppsåtligen eller av grov oaktsamhet orsakat överträdelsen.

Ingripande sker genom

1. beslut att personen i fråga under en viss tid, lägst tre och högst tio år, inte får *vara styrelseledamot eller verkställande direktör i ett värdepappersbolag*, eller ersättare för någon av dem, eller

2. beslut om sanktionsavgift.

1. beslut att personen i fråga under en viss tid, lägst tre och högst tio år, inte får *upprätthålla en funktion som avses i första stycket* i ett värdepappersbolag, eller

2. beslut om sanktionsavgift.

9 §[57]

Sanktionsavgiften för ett svenskt värdepappersinstitut, en börs eller en svensk clearingorganisation ska fastställas till högst

Sanktionsavgiften för ett svenskt värdepappersinstitut, en börs eller en svensk clearingorganisation ska fastställas till högst *det största av följande belopp*.

[57] Senaste lydelse 2015:186.

1. tio procent av företagets omsättning närmast föregående räkenskapsår,

2. tio procent av koncernens omsättning närmast föregående räkenskapsår när det är fråga om överträdelse av lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism och överträdelsen begåtts av ett moderföretag eller dotterföretag i en koncern där moderföretaget är skyldigt att upprätta en koncernredovisning,

2. två gånger den vinst som företaget erhållit till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa, eller

3. två gånger de kostnader som företaget undvikit till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa.

3. två gånger den vinst som företaget erhållit till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa,

4. två gånger de kostnader som företaget undvikit till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa, *eller*

5. ett belopp motsvarande fem miljoner euro.

Sanktionsavgiften får inte bestämmas till ett lägre belopp än 5 000 kronor. Om överträdelsen har skett under företagets första verksamhetsår eller om uppgifter om omsättningen annars saknas eller är bristfälliga, får den uppskattas.

För värdepappersinstitut får avgiften inte vara så stor att institutet därefter inte uppfyller kraven i 8 kap. 3 § denna lag eller 6 kap. 1 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

9 a §[58]

Sanktionsavgiften för en fysisk person ska fastställas till högst

Sanktionsavgiften för en fysisk person ska fastställas till högst det största av följande belopp.

1. ett belopp som per den 17 juli 2013 i svenska kronor motsvarade fem miljoner euro,

[58] Senaste lydelse 2015:186.

	2. ett belopp som per den 25 juni 2015 i svenska kronor motsvarade fem miljoner euro när det är fråga om en överträdelse av lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism,
2. två gånger den vinst som den fysiska personen erhållit till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa, eller	*3.* två gånger den vinst som den fysiska personen erhållit till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa, eller
3. två gånger de kostnader som den fysiska personen undvikit till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa.	*4.* två gånger de kostnader som den fysiska personen undvikit till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa.
Avgiften tillfaller staten.	

12 §[59]

Finansinspektionen får förelägga ett utländskt värdepappersföretag som hör hemma inom EES och som driver verksamhet från filial i Sverige, att göra rättelse om det överträder någon av följande bestämmelser eller föreskrifter som meddelats med stöd av dem eller överträder bestämmelser i genomförandeförordningen som hänför sig till någon av följande bestämmelser:

– uppföranderegler m.m. i 8 kap. 1, 12 och 22–33 §§,
– hantering av limitorder i 9 kap. 1 §,
– systematiska internhandlare i 9 kap. 2–8 §§,
– information efter handel i 9 kap. 9 §,

– dokumentation i 10 kap. 2 §, *eller*	– dokumentation i 10 kap. 2 §,
– rapportering av transaktioner i 10 kap. 3 och 4 §§.	– rapportering av transaktioner i 10 kap. 3 och 4 §§, *eller*
	– regler i lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Om företaget inte följer föreläggandet, ska Finansinspektionen underrätta den behöriga myndigheten i företagets hemland.

[59] Senaste lydelse 2012:197.

Om rättelse inte sker, får Finansinspektionen förbjuda värdepappersföretaget att påbörja nya transaktioner i Sverige. Innan förbud meddelas ska inspektionen underrätta den behöriga myndigheten i företagets hemland. Europeiska kommissionen och Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten ska omedelbart informeras när ett förbud meddelas.

---

1. Denna lag träder i kraft den 26 juni 2017.

2. För tillsynsärenden som inletts före ikraftträdandet gäller äldre föreskrifter. Äldre föreskrifter gäller för överträdelser som inträffat före ikraftträdandet.

25.14 Förslag till lag om upphävande av lagen (2008:99) om tillämpning av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1781/2006 om information om betalaren som ska åtfölja överföringar av medel

Härigenom föreskrivs att lagen (2008:99) om tillämpning av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1781/2006 om information om betalaren som ska åtfölja överföringar av medel ska upphöra att gälla den 26 juni 2017.

Denna lag träder i kraft den 26 juni 2017.

25.15 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Härigenom föreskrivs i fråga om offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

dels att 30 kap. 4 b § och 31 kap. 30 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 30 kap. 23 a §.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
30 kap.	
4 b §[60]	
Sekretess gäller i en statlig myndighets verksamhet som består i tillståndsgivning eller tillsyn med avseende på bank- och kreditväsendet, värdepappersmarknaden eller försäkringsväsendet för uppgift i en anmälan eller utsaga om överträdelse av bestämmelse som gäller för den som myndighetens verksamhet avser, om uppgiften kan avslöja anmälarens identitet.	Sekretess gäller i en statlig myndighets verksamhet som består i tillståndsgivning eller tillsyn med avseende på bank- och kreditväsendet, *betaltjänstverksamhet, utgivning av elektroniska pengar*, värdepappersmarknaden eller försäkringsväsendet för uppgift i en anmälan eller utsaga om överträdelse av bestämmelse som gäller för den som myndighetens verksamhet avser, om uppgiften kan avslöja anmälarens identitet.
För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år.	
	23 a §
	Sekretess gäller i en statlig myndighets verksamhet som består i tillsyn över efterlevnaden av lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism och föreskrifter som har meddelats med stöd av den

[60] Senaste lydelse 2014:987.

lagen, för uppgift i en anmälan eller utsaga om överträdelse av dessa bestämmelser, om uppgiften kan avslöja anmälarens identitet.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år.

30 kap.

30 §[61]

Den tystnadsplikt som följer av 2 § första stycket första meningen, 4 § första stycket 2, 4 a § första stycket 2, 4 b §, 12 § första stycket och andra stycket 2, 13 §, 15 § första stycket 2, 23 § första stycket 2 och 27 § första stycket 2 och den tystnadsplikt som följer av ett förbehåll som gjorts med stöd av 9 § andra meningen, 14 § andra meningen, 26 § andra meningen eller 29 § andra meningen inskränker rätten enligt 1 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 1 och 2 §§ yttrandefrihetsgrundlagen att meddela och offentliggöra uppgifter.

Den tystnadsplikt som följer av 2 § första stycket första meningen, 4 § första stycket 2, 4 a § första stycket 2, 4 b §, 12 § första stycket och andra stycket 2, 13 §, 15 § första stycket 2, 23 § första stycket 2, *23 a §* och 27 § första stycket 2 och den tystnadsplikt som följer av ett förbehåll som gjorts med stöd av 9 § andra meningen, 14 § andra meningen, 26 § andra meningen eller 29 § andra meningen inskränker rätten enligt 1 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 1 och 2 §§ yttrandefrihetsgrundlagen att meddela och offentliggöra uppgifter.

Den tystnadsplikt som följer av 24 § inskränker rätten att meddela och offentliggöra uppgifter, när det är fråga om uppgift om andra ekonomiska eller personliga förhållanden än affärs- och driftförhållanden för den som trätt i affärsförbindelse eller liknande förbindelse med den som är föremål för myndighetens verksamhet.

Den tystnadsplikt som följer av 18 § inskränker rätten att meddela och offentliggöra uppgifter, när det är fråga om uppgift om en enskilds personliga förhållanden vars röjande kan vålla allvarligt men.

[61] Senaste lydelse 2014:987.

Denna lag träder i kraft den 26 juni 2017.

25.16 Förslag till lag om ändring i lagen (2010:751) om betaltjänster

Härigenom föreskrivs följande i fråga om lagen (2010:751) om betaltjänster

dels att 3 kap. 12 §, 29 §, 8 kap. 8–9 §§, 14–16 §§ och 18–21 §§ samt 23 § och 26 § ska ha följande lydelse,

dels att rubrikerna närmast före 8 kap. 8 §, 14 § och 18 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas 12 stycken nya paragrafer 1 kap. 8 §, 3 kap. 28 a § och 8 kap. 8 a–8 c §§, 9 a §, 15 a §, 16 a § samt 23 a–23 d §§ och två nya rubriker närmast före 3 kap. 28 a § och före 8 kap. 16 a § av följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	1 kap.
	8 §
	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/847 av den 20 maj 2015 om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel och om upphävande av förordning (EG) nr 1781/2006 ska inte tillämpas på överföringar av medel inom Sverige till en betalningsmottagares betalkonto som uteslutande möjliggör betalning för tillhandahållande av varor eller tjänster, om förutsättningarna enligt artikel 2.5 a–c i förordningen är uppfyllda.

3 kap.

12 §[62]

Den som är eller har varit knuten till ett betalningsinstitut eller en registrerad betaltjänstleverantör som anställd eller uppdragstagare får inte obehörigen röja eller utnyttja vad han eller hon i anställningen eller under uppdraget i verksamheten med betaltjänster har fått veta om enskildas förhållanden till institutet eller leverantören.

Detsamma gäller en uppgift i en anmälan eller utsaga om en misstänkt överträdelse av en bestämmelse som gäller för ett betalningsinstituts eller registrerad betaltjänstleverantörs verksamhet om uppgiften kan avslöja anmälarens identitet.

Ansvar enligt 20 kap. 3 § brottsbalken ska inte följa för den som bryter mot förbudet.

I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

I 6 kap. 9 § finns särskilda bestämmelser om tystnadsplikt vid behandling av personuppgifter i register som förs av en betaltjänstleverantör eller den som ansvarar för ett betalningssystem enligt 6 kap. 1 §.

I 5 a § kreditupplysningslagen (1973:1173) finns bestämmelser om att det som gäller om tystnadsplikt enligt första stycket inte hindrar att uppgifter i vissa fall utväxlas för kreditupplysningsändamål.

Rapporteringssystem

28 a §

Ett betalningsinstitut eller registrerad betaltjänstleverantör ska tillhandahålla ändamålsenliga rapporteringssystem för anställda som vill göra anmälningar om

[62] Senaste lydelse 2010:751.

misstänkta överträdelser av bestämmelser som gäller för betalningsinstitutets eller den registrerade betaltjänstleverantörens verksamhet.

Personuppgiftslagen (1998:204) gäller vid behandling av personuppgifter inom ramen för sådana rapporteringssystem som avses i första stycket.

29 §[63]

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. beräkningen av kapitalkrav enligt 2 § första stycket,

2. hur betalningsinstitut och registrerade betaltjänstleverantörer ska hantera medel enligt 6 §,

3. hur betalningsinstitut och registrerade betaltjänstleverantörer ska hantera de medel för genomförandet av betalningstransaktioner som avses i 7 § andra stycket och hur stor andel av medlen hos betalningsinstitut eller registrerade betaltjänstleverantörer som omfattas av skyddskraven enligt 7 § tredje stycket,

4. vilka uppgifter som ska anses relevanta enligt 8 §, *och*

5. vad ett betalningsinstitut eller en registrerad betaltjänstleverantör ska iaktta och vilka krav som betalningsinstitutet eller den registrerade betaltjänstleverantören ska uppfylla vid uppdragsavtal enligt 28 §.

4. vilka uppgifter som ska anses relevanta enligt 8 §,

5. vad ett betalningsinstitut eller en registrerad betaltjänstleverantör ska iaktta och vilka krav som betalningsinstitutet eller den registrerade betaltjänstleverantören ska uppfylla vid uppdragsavtal enligt 28 §, *och*

6. rapporteringssystem enligt 28 a §.

[63] Senaste lydelse 2010:751.

8 kap.	
Ingripande mot betalningsinstitut	**Ingripande mot betalningsinstitut** *och vissa fysiska personer*
8 §[64]	
Om ett betalningsinstitut har åsidosatt sina skyldigheter enligt denna lag, Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 924/2009, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 260/2012, andra författningar som reglerar institutets verksamhet, institutets bolagsordning, stadgar, reglemente eller interna instruktioner som har sin grund i en författning som reglerar institutets verksamhet, ska Finansinspektionen ingripa.	
Finansinspektionen ska då utfärda ett föreläggande att inom viss tid begränsa verksamheten i något avseende, minska riskerna i den eller vidta någon annan åtgärd för att komma till rätta med situationen, ett förbud att verkställa beslut eller en anmärkning. Om överträdelsen är allvarlig ska betalningsinstitutets tillstånd återkallas eller, om det är tillräckligt, varning meddelas.	
	8 a §
	Finansinspektionen ska även ingripa mot ett betalningsinstitut om en person som ingår i institutets styrelse eller är dess verkställande direktör eller på motsvarande sätt företräder institutet, eller ersättare för någon av dem överträder en bestämmelse i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/847 av den 20 maj 2015 om

[64] Senaste lydelse 2014:220.

uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel och om upphävande av förordning (EG) nr 1781/2006 eller lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller en föreskrift som har meddelats med stöd av den lagen till förmån för betalningsinstitutet. Detsamma gäller om en sådan person brister i tillsyn och kontroll av en person, som är underställd den juridiska personen, i sådan omfattning att det gjort det möjligt för den underställde att begå en sådan överträdelse till förmån för den juridiska personen.

8 b §

Finansinspektionen ska i de fall som avses i 8 och 8 a §§ utfärda ett föreläggande att inom viss tid begränsa verksamheten i något avseende, minska riskerna i den eller vidta någon annan åtgärd för att komma till rätta med situationen, ett förbud att verkställa beslut eller en anmärkning. Om överträdelsen är allvarlig ska betalningsinstitutets tillstånd återkallas eller, om det är tillräckligt, varning meddelas.

8 c §

Finansinspektionen ska ingripa mot någon som ingår i betalningsinstitutets styrelse eller är dess verkställande direktör, eller på mot-

svarande sätt företräder institutet eller ersättare för någon av dem, om institutet har befunnits ansvarigt för en överträdelse av lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/847 av den 20 maj 2015 om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel och om upphävande av förordning (EG) nr 1781/2006.

Ett ingripande enligt första stycket får ske endast om överträdelsen är allvarlig, upprepad eller systematisk och personen i fråga uppsåtligen eller av grov oaktsamhet orsakat överträdelsen.

Ingripande sker genom

1. beslut att personen i fråga under en viss tid, lägst tre och högst tio år, inte får upprätthålla en funktion som avses i första stycket hos ett betalningsinstitut, eller

2. beslut om sanktionsavgift.

9 §[65]

Vid valet av åtgärd eller sanktion ska Finansinspektionen ta hänsyn till samtliga relevanta omständigheter, däribland överträdelsens allvarlighet, hur länge den har pågått, den vinst som erhållits genom överträdelsen om beloppet kan fastställas och den förlust för tredje man som över-

[65] Senaste lydelse 2010:751.

	trädelsen vållat om beloppet kan fastställas.
Finansinspektionen får avstå från ingripande enligt 8 §, om en överträdelse är ringa eller ursäktlig, om betalningsinstitutet gör rättelse eller om någon annan myndighet har vidtagit åtgärder mot institutet som bedöms vara tillräckliga.	Finansinspektionen får avstå från ingripande enligt *8 och 8 a–8 c §§*, om en överträdelse är ringa eller ursäktlig, om betalningsinstitutet gör rättelse *eller om den fysiska personen verkat för att institutet gör rättelse* eller om någon annan myndighet har vidtagit åtgärder mot institutet *eller den fysiska personen* som bedöms vara tillräckliga.
	9 a §
	Utöver det som anges i 9 § första stycket ska i försvårande riktning beaktas om institutet eller den fysiska personen tidigare har begått en överträdelse. Vid denna bedömning bör särskild vikt fästas vid om överträdelserna är likartade och den tid som har gått mellan de olika överträdelserna.
	I förmildrande riktning ska beaktas om
	1. institutet eller den fysiska personen i väsentlig mån genom ett aktivt samarbete har underlättat Finansinspektionens utredning, och
	2. institutet snabbt har upphört med överträdelsen, eller den fysiska personen snabbt verkat för att överträdelsen ska upphöra, sedan den anmälts till eller påtalats av Finansinspektionen.

Straffavgift	*Sanktionsavgift*
14 §[66]	
Om ett betalningsinstitut har fått anmärkning eller varning enligt *8 §* eller varning enligt 11 §, får Finansinspektionen besluta att institutet ska betala en *straffavgift.*	Om ett betalningsinstitut har fått anmärkning eller varning enligt *8 b §* eller varning enligt 11 §, får Finansinspektionen besluta att institutet ska betala en *sanktionsavgift.*
Avgiften tillfaller staten.	
15 §[67]	
Straffavgiften ska uppgå till lägst 5 000 kronor och högst *50 miljoner kronor.*	*Sanktionsavgiften* ska uppgå till lägst 5 000 kronor och högst *till det största av följande belopp.*
Avgiften får inte överstiga tio procent av betalningsinstitutets omsättning närmast föregående räkenskapsår. Om överträdelsen har skett under institutets första verksamhetsår eller om uppgifter om omsättningen annars saknas eller är bristfälliga, får den uppskattas.	*1. Tio procent av betalningsinstitutets omsättning närmaste föregående räkenskapsår; om överträdelsen har skett under institutets första verksamhetsår eller om uppgifter om omsättningen annars saknas eller är bristfälliga, får den uppskattas,*
	2. tio procent av koncernens omsättning närmaste föregående räkenskapsår, när det är fråga om en överträdelse av lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/847 av den 20 maj 2015 om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel och om upphävande av förordning (EG) nr 1781/2006 om överträdelsen begåtts av ett moderföretag

[66] Senaste lydelse 2010:751.
[67] Senaste lydelse 2010:751.

eller dotterföretag i en koncern där moderföretaget är skyldigt att upprätta en koncernredovisning,

3. två gånger den vinst som institutet erhållit till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa, eller

4. ett belopp motsvarande fem miljoner euro.

För ett betalningsinstitut som även bedriver annan verksamhet än tillhandahållande av betaltjänster enligt 1 kap. 2 § ska omsättningen enligt *andra stycket* avse endast verksamheten med betaltjänster.

För ett betalningsinstitut som även bedriver annan verksamhet än tillhandahållande av betaltjänster enligt 1 kap. 2 § ska omsättningen enligt *första stycket* avse endast verksamheten med betaltjänster.

Avgiften får inte vara så stor att institutet därefter inte uppfyller kraven i 3 kap. 2 §.

15 a §

En sanktionsavgift för en fysisk person ska högst fastställas till det största av följande belopp.

1. Ett belopp som per den 25 juni 2015 motsvarade fem miljoner euro, eller

2. två gånger den vinst som den fysiska personen erhållit till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa.

Avgiften tillfaller staten.

16 §[68]

När *straffavgiftens* storlek fastställs, *ska särskild hänsyn tas till hur allvarlig den överträdelse är som har föranlett anmärkningen*

När *sanktionsavgiftens* storlek fastställs, *ska särskild hänsyn tas till sådana omständigheter som anges 9 § första stycket och 9 a §§*

[68] Senaste lydelse 2010:751.

eller varningen och hur länge överträdelsen har pågått.	*samt till betalningsinstitutets eller den fysiska personens finansiella ställning.*
	Sanktionsföreläggande
	16 a § *Frågor om ingripanden mot fysiska personer för överträdelser enligt 8 c § tas upp av Finansinspektionen genom sanktionsföreläggande.* *Finansinspektionen ska då tillämpa bestämmelserna i 15 kap. 9 a–9 d §§ lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.*
Verkställighet av beslut om *straffavgift* och förseningsavgift	**Verkställighet av beslut om *sanktionsavgift* och förseningsavgift**
18 §[69]	
En *straffavgift* eller förseningsavgift ska betalas till Finansinspektionen inom trettio dagar från det att beslutet om den har vunnit laga kraft eller den längre tid som anges i beslutet.	En *sanktionsavgift* eller förseningsavgift ska betalas till Finansinspektionen inom trettio dagar från det att beslutet om den har vunnit laga kraft *eller sanktionsföreläggande godkänts* eller den längre tid som anges i beslutet.
19 §[70]	
Finansinspektionens beslut om *straffavgift* eller förseningsavgift får verkställas enligt utsökningsbalkens bestämmelser, om avgiften inte har betalats inom den tid som anges i 18 §.	Finansinspektionens beslut om *sanktionsavgift* eller förseningsavgift får verkställas enligt utsökningsbalkens bestämmelser, om avgiften inte har betalats inom den tid som anges i 18 §.
Om *straffavgiften* eller förse-	Om *sanktionsavgiften* eller för-

[69] Senaste lydelse 2010:751.
[70] Senaste lydelse 2010:751.

ningsavgiften inte betalas inom den tid som anges i 18 §, ska inspektionen lämna den obetalda avgiften för indrivning. Bestämmelser om indrivning av statliga fordringar finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.	seningsavgiften inte betalas inom den tid som anges i 18 §, ska inspektionen lämna den obetalda avgiften för indrivning. Bestämmelser om indrivning av statliga fordringar finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.
20 §[71]	
En *straffavgift* eller förseningsavgift som har beslutats faller bort i den utsträckning verkställighet inte har skett inom fem år från det att beslutet vann laga kraft.	En *sanktionsavgift* eller förseningsavgift som har beslutats faller bort i den utsträckning verkställighet inte har skett inom fem år från det att beslutet vann laga kraft *eller sanktionsföreläggandet godkändes.*
21 §[72]	
Finansinspektionen får förelägga ett utländskt företag som tillhandahåller betaltjänster i enlighet med 3 kap. 26 eller 27 § att göra rättelse, om dess verksamhet med betaltjänster i Sverige inte bedrivs enligt gällande bestämmelser om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller i enlighet med *Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1781/2006 av den 15 november 2006 om information om betalaren som skall åtfölja överföringar av medel och sådan lag som kompletterar den förordningen.*	Finansinspektionen får förelägga ett utländskt företag som tillhandahåller betaltjänster i enlighet med 3 kap. 26 eller 27 § att göra rättelse, om dess verksamhet med betaltjänster i Sverige inte bedrivs enligt gällande bestämmelser om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller i enlighet med *Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/847 av den 20 maj 2015 om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel och om upphävande av förordning (EG) nr 1781/2006.*

[71] Senaste lydelse 2010:751.
[72] Senaste lydelse 2010:751.

Finansinspektionen får förelägga ett utländskt företag som tillhandahåller betaltjänster från en filial eller genom ett ombud enligt 3 kap. 26 § att göra rättelse om dess verksamhet med betaltjänster i Sverige inte bedrivs i enlighet med 4 och 5 kap.

Om ett företag inte följer ett föreläggande enligt första eller andra stycket ska Finansinspektionen underrätta den behöriga myndigheten i företagets hemland.

Om rättelse inte sker, får Finansinspektionen förbjuda företaget att påbörja nya betalningstransaktioner här i landet. Innan förbud meddelas ska inspektionen underrätta den behöriga myndigheten i företagets hemland. I brådskande fall får inspektionen meddela förbud utan föregående underrättelse till myndigheten i företagets hemland. Denna ska dock underrättas så snart det kan ske.

23 §[73]

Om en registrerad betaltjänstleverantör eller den som ansvarar för ett betalningssystem har åsidosatt sina skyldigheter enligt denna lag, Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 924/2009, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 260/2012 eller andra författningar som reglerar dess verksamhet, ska Finansinspektionen förelägga den registrerade betaltjänstleverantören eller den som ansvarar för ett betalningssystem att inom viss tid vidta åtgärder för att komma till rätta med situationen eller att upphöra med verksamheten.

Finansinspektionen ska även ingripa mot en registrerad betaltjänstleverantör om en person som ingår i betaltjänstleverantörens styrelse eller är dess verkställande direktör eller på motsvarande sätt företräder betaltjänstleverantören, eller ersättare för någon av dem överträder en bestämmelse i lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, en föreskrift som har meddelats med stöd av den lagen eller Europaparla-

[73] Senaste lydelse 2014:220.

mentets och rådets förordning (EU) 2015/847 av den 20 maj 2015 om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel och om upphävande av förordning (EG) nr 1781/2006 till förmån för betaltjänstleverantören. Detsamma gäller om en sådan person brister i tillsyn och kontroll av en person, som är underställd den juridiska personen, i sådan omfattning att det gjort det möjligt för den underställde att begå en sådan överträdelse till förmån för den juridiska personen. Finansinspektionen ska då förelägga den registrerade betaltjänstleverantören att inom viss tid vidta åtgärder för att komma till rätta med situationen eller att upphöra med verksamheten.

Om en registrerad betaltjänstleverantör som avses i 2 kap. 5 § inte inkommer med ansökan om tillstånd, ska Finansinspektionen förelägga betaltjänstleverantören att inkomma med en ansökan. Om betaltjänstleverantören inte rättar sig efter föreläggandet ska inspektionen förelägga denne att upphöra med verksamheten.

Om det är osäkert om tillståndsplikt föreligger beträffande viss betaltjänstverksamhet, får Finansinspektionen förelägga den som driver verksamheten att lämna de upplysningar om verksamheten som behövs för att bedöma om så är fallet.

23 a §

Vid en överträdelse enligt 23 §, som inte är ringa, får Finansinspektionen även ingripa mot en registrerad betaltjänstleverantör genom beslut om sanktionsavgift som bestäms i enlighet med 15 §. Sanktionsavgift får inte beslutas om föreläggande om rättelse förenas

med vite och inte heller vid föreläggande om att upphöra med verksamheten.

Avgiften tillfaller staten.

23 b §

Finansinspektionen ska ingripa mot en person som ingår i en registrerad betaltjänstleverantörs styrelse eller är dess verkställande direktör eller på motsvarande sätt företräder betaltjänstleverantören, eller ersättare för någon av dem, om den registrerade betaltjänstleverantören har befunnits ansvarigt för en överträdelse av lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/847 av den 20 maj 2015 om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel och om upphävande av förordning (EG) nr 1781/2006.

Ett ingripande enligt första stycket får ske endast om överträdelsen är allvarlig, upprepad eller systematisk och personen i fråga uppsåtligen eller av grov oaktsamhet orsakat överträdelsen.

Ingripande sker genom

1. beslut att personen i fråga under en viss tid, lägst tre och högst tio år, inte får upprätthålla en funktion som avses i första stycket hos en registrerad betaltjänstleverantör, eller

2. beslut om sanktionsavgift.

23 c §

Vid beslut om åtgärd eller sanktion enligt 23 b § gäller 15 a § och 16 a §.

Vid verkställighet av beslut om sanktionsavgift m.m. gäller 18–20 §§.

23 d §

Vid valet av åtgärd eller sanktion enligt 23 § och 23 a–23 c §§ och vid bestämmande av sanktionsavgiftens storlek ska Finansinspektionen ta hänsyn till de omständigheter som anges i 9 § första stycket, 9 a § och 16 §.

26 §[74]

Finansinspektionens beslut enligt 23 § *tredje stycket* och 24 § andra stycket får inte överklagas.	Finansinspektionens beslut enligt 23 § *fjärde stycket* och 24 § andra stycket *samt beslut om sanktionsföreläggande* får inte överklagas.

Andra beslut av Finansinspektionen enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Detta gäller dock inte beslut i ärenden som avses i 20 § första stycket 5 förvaltningslagen (1986:223).

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Vid beslut om sanktion enligt 8 c § och 23 b § ska 15 kap. 9 c § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse tillämpas i fråga om domstols prövning av inspektionens beslut.

Finansinspektionen får bestämma att ett beslut om förbud, föreläggande eller återkallelse ska gälla omedelbart.

[74] Senaste lydelse 2010:751.

1. Denna lag träder i kraft den 26 juni 2017.

2. För tillsynsärenden som inletts före ikraftträdandet gäller äldre föreskrifter. Äldre föreskrifter gäller även för överträdelser som inträffat före ikraftträdandet.

25.17 Förslag till lag om ändring i försäkringsrörelselagen (2010:2043)

Härigenom föreskrivs i fråga om försäkringsrörelselagen (2010:2043)

dels att 18 kap. 1, 3, 16–18, 20–23 §§ och 21 kap. 1§ och 3 § samt rubriken före närmast före 18 kap.1 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas fem nya paragrafer, 18 kap. 1 a §, 2 a §, 3 a §, 17 a § och 18 a § av följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	18 kap.
Ingripande mot försäkringsföretag	**Ingripande mot försäkringsföretag** ***och vissa fysiska personer***
	1 §[75]
Finansinspektionen ska ingripa om	Finansinspektionen ska ingripa *mot ett försäkringsföretag* om
1. *ett försäkringsföretag* har åsidosatt sina skyldigheter enligt denna lag, andra författningar som reglerar företagets verksamhet, företagets bolagsordning eller stadgar eller företagets försäkringstekniska riktlinjer, beräkningsunderlag, riktlinjer för hantering av intressekonflikter eller sådana styrdokument som har sin grund i författningar som reglerar företagets verksamhet,	1. *företaget* har åsidosatt sina skyldigheter enligt denna lag, andra författningar som reglerar företagets verksamhet, företagets bolagsordning eller stadgar eller företagets försäkringstekniska riktlinjer, beräkningsunderlag, riktlinjer för hantering av intressekonflikter eller sådana styrdokument som har sin grund i författningar som reglerar företagets verksamhet,
2. bolagsordningen, stadgarna, de försäkringstekniska riktlinjerna, beräkningsunderlaget, riktlinjerna för hantering av intressekonflikter	2. bolagsordningen, stadgarna, de försäkringstekniska riktlinjerna, beräkningsunderlaget, riktlinjerna för hantering av intresse-

[75] Senaste lydelse SFS 2015:700.

eller styrdokumenten inte längre är tillfredsställande med hänsyntill omfattningen och arten av företagets verksamhet, *eller*

3. försäkringsbeståndet inte är tillräckligt för erforderlig riskutjämning.

konflikter eller styrdokumenten inte längre är tillfredsställande med hänsyn till omfattningen och arten av företagets verksamhet,

3. försäkringsbeståndet inte är tillräckligt för erforderlig riskutjämning, *eller*

4. en person som ingår i företagets styrelse eller är dess verkställande direktör eller på motsvarande sätt företräder företaget, eller ersättare för någon av dem överträder en bestämmelse i lagen (2017:000) om åtgärder om penningtvätt och finansiering av terrorism eller en föreskrift som meddelats med stöd av den lagen till förmån för företaget. Detsamma gäller om en sådan person brister i tillsyn och kontroll av en person, som är underställd den juridiska personen, i sådan omfattning att det gjort det möjligt för den underställde att begå en sådan överträdelse till förmån för den juridiska personen.

1 a §

Finansinspektionen ska ingripa mot någon som ingår i försäkringsföretagets styrelse eller är dess verkställande direktör eller på motsvarande sätt företräder företaget, eller ersättare för någon av dem, om företaget har befunnits ansvarigt för en överträdelse av lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Ett ingripande enligt första stycket får ske endast om överträdelsen är allvarlig, upprepad eller systematisk och personen i fråga uppsåtligen eller av grov oaktsamhet orsakat överträdelsen.

2 a §

Ingripande enligt 1 a § sker genom

1. beslut att personen i fråga under en viss tid, lägst tre och högst tio år, inte får upprätthålla en funktion som avses i 1 a § första stycket i ett försäkringsföretag, eller

2. beslut om sanktionsavgift.

När Finansinspektionen får avstå från ingripande

Vilka omständigheter ska beaktas vid ingripande och när får Finansinspektionen avstå?

3 §[76]

Vid valet av åtgärd eller sanktion ska Finansinspektionen ta hänsyn till samtliga relevanta omständigheter, däribland överträdelsens allvarlighet, hur länge den har pågått, den vinst som erhållits genom överträdelsen om beloppet kan fastställas och den förlust för tredje man som överträdelsen vållat om beloppet kan fastställas.

Finansinspektionen får avstå från ingripande om

1. en överträdelse är ringa eller ursäktlig,

2. försäkringsföretaget gör rättelse, eller

2. försäkringsföretaget gör rättelse *eller om den fysiska per-*

[76] Senaste lydelse 2015:700.

	sonen verkat för att företaget gör rättelse, eller
3. någon annan myndighet har vidtagit åtgärder mot företaget och dessa åtgärder bedöms tillräckliga.	3. någon annan myndighet har vidtagit åtgärder mot företaget *eller den fysiska personen* och dessa åtgärder bedöms tillräckliga.
	3 a §
	Utöver det som anges i 3 § första stycket ska i försvårande riktning beaktas om försäkringsföretaget eller den fysiska personen tidigare har begått en överträdelse. Vid denna bedömning bör särskild vikt fästas vid om överträdelserna är likartade och den tid som har gått mellan de olika överträdelserna.
	I förmildrande riktning ska beaktas om
	1. företaget eller den fysiska personen i väsentlig mån genom ett aktivt samarbete har underlättat Finansinspektionens utredning, och
	2. företaget snabbt har upphört med överträdelsen, eller den fysiska personen snabbt verkat för att överträdelsen ska upphöra, sedan den anmälts till eller påtalats av Finansinspektionen.

Straffavgift	*Sanktionsavgift*
16 §[77]	
Om Finansinspektionen har meddelat ett beslut om anmärkning eller varning mot ett försäkringsföretag, får inspektionen besluta att företaget ska betala en *straffavgift*.	Om Finansinspektionen har meddelat ett beslut om anmärkning eller varning mot ett försäkringsföretag, får inspektionen besluta att företaget ska betala en *sanktionsavgift*.
Avgiften tillfaller staten.	
17 §[78]	
Straffavgiften ska fastställas till lägst femtusen kronor och högst *femtio miljoner kronor*.	*Sanktionsavgiften* ska fastställas till lägst femtusen kronor och högst *till det största av följande belopp*.
Avgiften får inte överstiga tio procent av försäkringsföretagets omsättning närmast föregående räkenskapsår. Om överträdelsen har skett under försäkringsföretagets första verksamhetsår eller om uppgifter om omsättningen annars saknas eller är bristfälliga, får omsättningen uppskattas.	*1. Tio procent av försäkringsföretagets omsättning närmaste föregående räkenskapsår; om överträdelsen har skett under företagets första verksamhetsår eller om uppgifter om omsättningen annars saknas eller är bristfälliga, får den uppskattas,*
	2. tio procent av koncernens omsättning närmaste föregående räkenskapsår, om överträdelsen begåtts av ett moderföretag eller dotterföretag i en koncern där moderföretaget är skyldigt att upprätta en koncernredovisning,
	3. två gånger den vinst som försäkringsföretaget erhållit till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa, eller

[77] Senaste lydelse 2015:700.
[78] Senaste lydelse 2015:700.

4. ett belopp motsvarande fem miljoner euro.

Första stycket 2–4 ska endast tillämpas vid överträdelser av lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller föreskrifter som har beslutats med stöd av den lagen. Vid överträdelser av andra bestämmelser får sanktionsavgiften inte överstiga femtio miljoner kronor.

Avgiften får inte vara så stor att försäkringsföretaget efter det att avgiften har påförts inte uppfyller kraven enligt 4 kap. 1 §.

17 a §

En sanktionsavgift för en fysisk person ska högst fastställas till det största av följande belopp.

1. Ett belopp som per den 25 juni 2015 motsvarande fem miljoner euro, eller

2. två gånger den vinst som den fysiska personen erhållit till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa.

Avgiften tillfaller staten.

18 §[79]

När *straffavgiftens* storlek fastställs, ska särskild hänsyn tas till *hur allvarlig den överträdelse är som har föranlett anmärkningen eller varningen och hur länge överträdelsen har pågått.*

När *sanktionsavgiftens* storlek fastställs, ska särskild hänsyn tas till *sådana omständigheter som anges 3 § första stycket och 3 a §§ samt till försäkringsföretagets eller den fysiska personens finansiella ställning.*

[79] Senaste lydelse 2015:700.

Sanktionsföreläggande

18 a §

Frågor om ingripanden mot fysiska personer för överträdelser enligt 1 a och 2 a §§ tas upp av Finansinspektionen genom sanktionsföreläggande.

Finansinspektionen ska då tillämpa bestämmelserna om sanktionsföreläggande i 15 kap. 9 a–9 d §§ lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

Verkställighet av beslut om *straffavgift* och förseningsavgift

20 §[80]

Straffavgiften eller förseningsavgiften ska betalas till Finansinspektionen inom trettio dagar efter det att beslutet om den har vunnit laga kraft eller inom den längre tid som anges i beslutet.

21 §[81]

Finansinspektionens beslut att ta ut *straffavgift* eller förseningsavgift får verkställas utan föregående dom eller utslag, om avgiften inte har betalats inom den tid som anges i 20 §.

Verkställighet av beslut om *sanktionsavgift* och förseningsavgift

Sanktionsavgiften eller förseningsavgiften ska betalas till Finansinspektionen inom trettio dagar efter det att beslutet om den har vunnit laga kraft *eller sanktionsföreläggandet godkänts* eller inom den längre tid som anges i beslutet.

Finansinspektionens beslut att ta ut *sanktionsavgift* eller förseningsavgift får verkställas utan föregående dom eller utslag, om avgiften inte har betalats inom den tid som anges i 20 §.

[80] Senaste lydelse 2015:700.
[81] Senaste lydelse SFS 2015:700.

22 §[82]

Om *straffavgiften* eller förseningsavgiften inte betalas inom den tid som anges i 18 §, ska Finansinspektionen lämna den obetalda avgiften för indrivning. Bestämmelser om indrivning av statliga fordringar finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.

Om *sanktionsavgiften* eller förseningsavgiften inte betalas inom den tid som anges i 18 §, ska Finansinspektionen lämna den obetalda avgiften för indrivning. Bestämmelser om indrivning av statliga fordringar finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.

23 §[83]

En beslutad *straffavgift* eller förseningsavgift faller bort i den utsträckning verkställighet inte har skett inom fem år från det att beslutet vann laga kraft.

En beslutad *sanktionsavgift* eller förseningsavgift faller bort i den utsträckning verkställighet inte har skett inom fem år från det att beslutet vann laga kraft *eller sanktionsföreläggandet godkändes.*

21 kap.

1 §[84]

Finansinspektionens beslut i ärenden enligt 17 kap. 13 § första stycket och 18 kap. 26 § andra stycket får inte överklagas.

Finansinspektionens beslut i ärenden enligt 17 kap. 13 § första stycket och 18 kap. 26 § andra stycket *samt beslut om sanktionsföreläggande* får inte överklagas.

3 §[85]

Andra beslut av Finansinspektionen i enskilda fall enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Vid beslut om sanktion enligt 18 kap. 2 a § ska 15 kap. 9 c § lagen (2004:297) om bank- och

[82] Senaste lydelse SFS 2015:700.
[83] Senaste lydelse SFS 2015:700.
[84] Senaste lydelse SFS 2015:700.
[85] Senaste lydelse SFS 2015:700.

finansieringsrörelse tillämpas i fråga om domstols prövning av inspektionens beslut.

---

1. Denna lag träder i kraft den 26 juni 2017.

2. För tillsynsärenden som inletts före ikraftträdandet gäller äldre föreskrifter. Äldre föreskrifter gäller även för överträdelser som inträffat före ikraftträdandet.

25.18 Förslag till lag om ändring i fastighetsmäklarlagen (2011:666)

Härigenom föreskrivs i fråga om fastighetsmäklarlagen (2011:66)

dels att 5–7 §§ och 28–29 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas fyra stycken nya paragrafer, 29 a–29 d §§ av följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
5 §[86]	
Varje fastighetsmäklare ska vara registrerad hos Fastighetsmäklarinspektionen.	
Skyldigheten att vara registrerad gäller inte advokater och inte heller sådana fastighetsmäklare som ägnar sig åt enbart	
1. kommunal förmedling av hyresrätter,	
2. kostnadsfri förmedling av hyresrätter till studerande,	
3. förmedling av hyresrätter för fritidsändamål,	3. förmedling av hyresrätter för fritidsändamål, *eller*
4. förmedling av hyresrätter till lokaler eller	
5. förmedling av hyresrätter till rum där hyrestiden uppgår till högst två veckor.	*4.* förmedling av hyresrätter till rum där hyrestiden uppgår till högst två veckor.
Registreringen ska avse antingen yrkesmässig förmedling av all den egendom som anges i 1 § (fullständig registrering) eller yrkesmässig förmedling av enbart hyresrätter (registrering för hyresförmedlare).	Registreringen ska avse antingen yrkesmässig förmedling av all den egendom som anges i 1 § (fullständig registrering) eller yrkesmässig förmedling av enbart hyresrätter (registrering för hyresförmedlare). *Registrering för hyresförmedlare kan avse förmedling av hyresrätter för bostadsändamål eller förmedling av hyresrätter till lokaler.*

[86] Senaste lydelse 2012:19.

Mäklaren ska betala registreringsavgift i form av ansökningsavgift och årlig avgift.

6 §[87]

För att en fastighetsmäklare ska registreras krävs att mäklaren

1. inte är underårig, försatt i konkurs, underkastad näringsförbud eller har förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken,
2. har försäkring för skadeståndsansvar enligt 25 §,
3. har tillfredsställande utbildning,
4. har för avsikt att vara yrkesverksam som fastighetsmäklare samt
5. är redbar och i övrigt lämplig som fastighetsmäklare.

Bestämmelsen i första stycket 2 gäller inte förmedlare av hyresrätter till lokaler.

7 §[88]

Bestämmelser om vissa skyldigheter för den som driver verksamhet som fastighets mäklare med fullständig registrering finns i lagen *(2009:62)* om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Bestämmelser om vissa skyldigheter för den som driver verksamhet som fastighetsmäklare med fullständig registrering *eller med registrering som hyresförmedlare till lokaler* finns i lagen *(2017:000)* om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

28 §[89]

Fastighetsmäklarinspektionen utövar tillsyn över de fastighetsmäklare som är registrerade enligt 5 §. Inspektionen ska se till att fastighetsmäklarna i sin verksamhet uppfyller sina skyldigheter enligt denna lag. Inspek-

Fastighetsmäklarinspektionen utövar tillsyn över de fastighetsmäklare som är registrerade enligt 5 §. Inspektionen ska se till att fastighetsmäklarna i sin verksamhet uppfyller sina skyldigheter enligt denna lag. Inspek-

[87] Senaste lydelse 2011:666.
[88] Senaste lydelse 2011:666.
[89] Senaste lydelse 2012:19.

tionen ska inom sitt verksamhetsområde utöva tillsyn även enligt lagen *(2009:62)* om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism och föreskrifter som har meddelats i anslutning till den lagen.	tionen ska inom sitt verksamhetsområde utöva tillsyn även enligt lagen *(2017:000)* om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism och föreskrifter som har meddelats i anslutning till den lagen.

En registrerad mäklare är skyldig att låta Fastighetsmäklarinspektionen granska akter, bokföring och övriga handlingar som hör till verksamheten samt att lämna de uppgifter som begärs för tillsynen.

Vid tillsyn enligt lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, får Fastighetsmäklarinspektionen, när den anser det nödvändigt, genomföra en undersökning på plats hos en registrerad mäklare.

29 §[90]

Fastighetsmäklarinspektionen ska återkalla registreringen för den fastighetsmäklare som

1. inte längre uppfyller kraven enligt 6 §,
2. inte betalar registreringsavgift eller
3. handlar i strid mot sina skyldigheter enligt denna lag.

4. överträder en bestämmelse i lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller en föreskrift som har meddelats med stöd av den lagen.

Om det kan anses tillräckligt, får Fastighetsmäklarinspektionen i stället meddela varning eller erinran. Är förseelsen ringa, får påföljd underlåtas.

Fastighetsmäklarinspektionen eller, efter överklagande, domstol får besluta att en återkallelse av registrering ska gälla omedelbart.

[90] Senaste lydelse 2012:19.

29 a §

När en mäklare meddelas beslut om varning eller erinran för en överträdelse enligt 29 § första stycket 4 får Fastighetsmäklarinspektionen besluta att mäklaren ska betala en sanktionsavgift.

Sanktionsavgiften ska högst fastställas till det största av följande belopp.

1. Två gånger den vinst som erhållits till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa, eller

2. ett belopp motsvarande en miljon euro.

Sanktionsavgiften får inte bestämmas till ett lägre belopp än 5 000 kronor.

Avgiften tillfaller staten.

29 b §

Vid beslut om sanktionsavgift enligt denna lag ska i fråga om verkställighet av beslut om sanktionsavgift tillämpas bestämmelserna i 15 kap. 11–14 §§ lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse. Det som sägs om Finansinspektionen ska i stället avse tillsynsmyndigheten.

29 c §

Vid valet av åtgärd eller sanktion enligt 29 § 4 och 29 a § ska hänsyn tas till alla relevanta omständigheter, däribland överträdelsens allvarlighet, hur länge den har pågått, den vinst som erhållits

genom överträdelsen om beloppet kan fastställas, den förlust för tredje man som överträdelsen vållat om beloppet kan fastställas samt tidigare överträdelser.

Vid beslut om sanktionsavgift ska även beaktas mäklarens finansiella ställning.

I förmildrande riktning ska beaktas om mäklaren i väsentlig mån genom ett aktivt samarbete har underlättat Fastighetsmäklarinspektionens utredning och om mäklaren snabbt upphört med överträdelsen eller snabbt verkat för att överträdelsen ska upphöra, sedan den anmälts till eller påtalats av Fastighetsmäklarinspektionen.

29 d §

Fastighetsmäklarinspektionen får på sin webbplats tillhandahålla beslut om sanktioner och åtgärder som beslutats enligt denna lag.

---

1. Denna lag träder i kraft den 26 juni 2017.

2. Den som vid lagens ikraftträdande bedriver yrkesmässig förmedling av hyresrätter till lokaler som omfattas av krav på registrering enligt denna lag och som inte är registrerad som fastighetsmäklare med fullständig registrering enligt 5 § ska ansöka om registrering enligt denna lag senast den 2 januari 2018. Har ansökan gjorts senast den dagen, får verksamheten drivas vidare i avvaktan på att beslutet i registreringsfrågan har vunnit laga kraft.

3. Den som är skyldig att vara registrerad enligt 5 § men saknar sådan utbildning som avses i 6 § första stycket 3 kan trots detta registreras enligt denna lag om han eller hon vid lagens ikraftträd-

ande sedan minst ett år bedriver yrkesmässig förmedling av hyresrätter till lokaler.

4. Den som vid lagens ikraftträdande bedriver yrkesmässig förmedling av hyresrätter till lokaler som omfattas av krav på registrering enligt denna lag och som och som inte är registrerad som fastighetsmäklare med fullständig registrering enligt 5 § får, om ansökan om registrering inte beviljas, under tre månader efter det att beslutet i registreringsfrågan vann laga kraft fullfölja de förmedlingsuppdrag som har lämnats före det att Fastighetsmäklarinspektionens beslut vann laga kraft.

5. För tillsynsärenden som inletts före ikraftträdandet gäller äldre föreskrifter. Äldre föreskrifter gäller för överträdelser som inträffat före ikraftträdandet.

25.19 Förslag till lag om ändring i lagen (2011:755) om elektroniska pengar

Härigenom föreskrivs följande i fråga om lagen (2011:755) om elektroniska pengar

dels att 3 kap. 12 §, 5 kap. 8–9 §§,14–16 §§, 18–21 §§, 23 §, 26 § och 27 § samt rubrikerna närmast före 5 kap. 14 §, 18 § och 23 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas elva stycken nya paragrafer, 3 kap. 13 a §, 5 kap. 8 a–8 c §§, 9 a §, 15 a §, 16 a § och 23 a–23 d §§ samt två nya rubrik närmast före 3 kap. 13 a § och 5 kap. 16 a § av följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	3 kap.
12 §[91]	
Den som är eller har varit knuten till ett institut för elektroniska pengar eller en registrerad utgivare som anställd eller uppdragstagare får inte obehörigen röja eller utnyttja vad han eller hon i anställningen eller under uppdraget i verksamheten med utgivning av elektroniska pengar eller betaltjänster har fått veta om enskildas förhållanden till institutet eller utgivaren.	
	Detsamma gäller en uppgift i en anmälan eller utsaga om en misstänkt överträdelse av en bestämmelse som gäller för ett instituts eller en registrerad utgivares verksamhet om uppgiften kan avslöja anmälarens identitet.
Ansvar enligt 20 kap. 3 § brottsbalken ska inte följa för den som bryter mot förbudet.	
I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).	
I 6 kap. 9 § lagen (2010:751) om betaltjänster finns särskilda bestämmelser om tystnadsplikt vid behandling av personuppgifter i	

[91] Senaste lydelse 2011:755.

register som förs av en betaltjänstleverantör eller den som ansvarar för ett betalningssystem enligt 6 kap. 1 § lagen om betaltjänster.

I 5 a § kreditupplysningslagen (1973:1173) finns bestämmelser om att det som gäller om tystnadsplikt enligt första stycket inte hindrar att uppgifter i vissa fall utväxlas för kreditupplysningsändamål.

	Rapporteringssystem
	13 a § *Ett institut för elektroniska pengar eller en registrerad utgivare ska tillhandahålla ändamålsenliga rapporteringssystem för anställda som vill göra anmälningar om misstänkta överträdelser av bestämmelser som gäller för institutets eller den registrerade utgivarens verksamhet.* *Personuppgiftslagen (1998:204) gäller vid behandling av personuppgifter inom ramen för sådana rapporteringssystem som avses i första stycket.*
5 kap.	
Ingripande mot institut för elektroniska pengar	**Ingripande mot institut för elektroniska pengar *och vissa fysiska personer***
8 §[92]	
Om ett institut för elektroniska pengar har åsidosatt sina skyldigheter enligt denna lag, andra författningar som reglerar institutets verksamhet, institutets bolagsordning, stadgar, reglemente eller interna instruktioner som har sin grund i en författning som reglerar institutets verksamhet, ska Finansinspektionen ingripa.	

[92] Senaste lydelse 2011:755.

Finansinspektionen ska då utfärda ett föreläggande att inom viss tid begränsa verksamheten i något avseende, minska riskerna i den eller vidta någon annan åtgärd för att komma till rätta med situationen, ett förbud att verkställa beslut eller en anmärkning. Om överträdelsen är allvarlig ska institutets tillstånd återkallas eller, om det är tillräckligt, varning meddelas.

8 a §

Finansinspektionen ska även ingripa mot ett institut om en person som ingår i institutets styrelse eller är dess verkställande direktör eller på motsvarande sätt företräder institutet, eller ersättare för någon av dem överträder en bestämmelse i lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, en föreskrift som har meddelats med stöd av den lagen eller Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/847 av den 20 maj 2015 om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel och om upphävande av förordning (EG) nr 1781/2006 till förmån för institutet för elektroniska pengar. Detsamma gäller om en sådan person brister i tillsyn och kontroll av en person, som är underställd den juridiska personen, i sådan omfattning att det gjort det möjligt för den underställde att begå en sådan överträdelse till förmån för den juridiska personen.

8 b §

Finansinspektionen ska i de fall som avses i 8 och 8 a §§ utfärda ett föreläggande att inom viss tid begränsa verksamheten i något avseende, minska riskerna i den eller vidta någon annan åtgärd för att komma till rätta med situationen, ett förbud att verkställa beslut eller en anmärkning. Om överträdelsen är allvarlig ska institutets tillstånd återkallas eller, om det är tillräckligt, varning meddelas.

8 c §

Finansinspektionen ska ingripa mot någon som ingår i institutets för elektroniska pengar styrelse eller är dess verkställande direktör eller på motsvarande sätt företräder institutet, eller ersättare för någon av dem, om institutet har befunnits ansvarigt för en överträdelse av lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/847 av den 20 maj 2015 om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel och om upphävande av förordning (EG) nr 1781/2006.

Ett ingripande enligt första stycket får ske endast om överträdelsen är allvarlig, upprepad eller systematisk och personen i fråga uppsåtligen eller av grov oaktsamhet orsakat överträdelsen.

Ingripande sker genom

1. beslut att personen i fråga under en viss tid, lägst tre och högst tio år, inte får upprätthålla en funktion som avses i första stycket hos en utgivare av elektroniska pengar, eller

2. beslut om sanktionsavgift.

9 §[93]

Vid valet av åtgärd eller sanktion ska Finansinspektionen ta hänsyn till samtliga relevanta omständigheter, däribland överträdelsens allvarlighet, hur länge den har pågått, den vinst som erhållits genom överträdelsen om beloppet kan fastställas och den förlust för tredje man som överträdelsen vållat om beloppet kan fastställas.

Finansinspektionen får avstå från ingripande enligt 8 § om en överträdelse är ringa eller ursäktlig, om institutet för elektroniska pengar gör rättelse eller om någon annan myndighet har vidtagit åtgärder mot institutet som bedöms vara tillräckliga.

Finansinspektionen får avstå från ingripande enligt 8 § *och 8 a–8 c §§* om en överträdelse är ringa eller ursäktlig, om institutet för elektroniska pengar gör rättelse *eller om den fysiska personen verkat för att institutet gör rättelse* eller om någon annan myndighet har vidtagit åtgärder mot institutet *eller den fysiska personen* som bedöms vara tillräckliga.

[93] Senaste lydelse 2011:755.

9 a §

Utöver det som anges i 9 § första stycket ska i försvårande riktning beaktas om institutet eller den fysiska personen tidigare har begått en överträdelse. Vid denna bedömning bör särskild vikt fästas vid om överträdelserna är likartade och den tid som har gått mellan de olika överträdelserna.

I förmildrande riktning ska beaktas om

1. institutet eller den fysiska personen i väsentlig mån genom ett aktivt samarbete har underlättat Finansinspektionens utredning, och

2. institutet snabbt har upphört med överträdelsen, eller den fysiska personen snabbt verkat för att överträdelsen ska upphöra, sedan den anmälts till eller påtalats av Finansinspektionen.

Straffavgift	***Sanktionsavgift***
	14 §[94]
Om ett institut för elektroniska pengar har fått anmärkning eller varning enligt *8 §* eller varning enligt 11 §, får Finansinspektionen besluta att institutet ska betala en *straffavgift*.	Om ett institut för elektroniska pengar har fått anmärkning eller varning enligt *8 b §* eller varning enligt 11 §, får Finansinspektionen besluta att institutet ska betala en *sanktionsavgift*.
Avgiften tillfaller staten.	

[94] Senaste lydelse 2011:755.

15 §[95]

Straffavgiften ska uppgå till lägst 5 000 kronor och högst *50 miljoner kronor.*	*Sanktionsavgiften* ska uppgå till lägst 5 000 kronor och högst *till det största av följande belopp.*
Avgiften får inte överstiga tio procent av omsättningen i institutet för elektroniska pengar närmast föregående räkenskapsår. Om överträdelsen har skett under institutets första verksamhetsår eller om uppgifter om omsättningen annars saknas eller är bristfälliga, får den uppskattas.	*1. Tio procent av omsättningen i institutet för elektroniska pengar närmaste föregående räkenskapsår; om överträdelsen har skett under institutets första verksamhetsår eller om uppgifter om omsättningen annars saknas eller är bristfälliga, får den uppskattas,* *2. tio procent av koncernens omsättning närmaste föregående räkenskapsår när det är fråga om en överträdelse av lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/847 av den 20 maj 2015 om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel och om upphävande av förordning (EG) nr 1781/2006 och överträdelsen begåtts av ett moderföretag eller dotterföretag i en koncern där moderföretaget är skyldigt att upprätta en koncernredovisning* *3. två gånger den vinst som institutet erhållit till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa, eller* *4. ett belopp motsvarande fem miljoner euro.*
För ett institut för elektroniska pengar som även bedriver annan verksamhet än utgivning	För ett institut för elektroniska pengar som även bedriver annan verksamhet än utgivning

[95] Senaste lydelse 2011:755.

av elektroniska pengar ska omsättningen enligt *andra stycket* avse endast verksamheten med utgivning av elektroniska pengar.

av elektroniska pengar ska omsättningen enligt *första stycket* avse endast verksamheten med utgivning av elektroniska pengar.

Avgiften får inte vara så stor att institutet därefter inte uppfyller kraven i 3 kap. 2 §.

15 a §

En sanktionsavgift för en fysisk person ska högst fastställas till det största av följande belopp.

1. Ett belopp som per den 25 juni 2015 motsvarande fem miljoner euro, eller

2. två gånger den vinst som den fysiska personen erhållit till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa.

Avgiften tillfaller staten.

16 §[96]

När *straffavgiftens* storlek fastställs, *ska särskild hänsyn tas till hur allvarlig den överträdelse är som har föranlett anmärkningen eller varningen och hur länge överträdelsen har pågått.*

När *sanktionsavgiftens* storlek fastställs, *ska hänsyn tas till sådana omständigheter som anges 9 § första stycket och 9 a § samt till institutets eller den fysiska personens finansiella ställning.*

Sanktionsföreläggande

16 a §

Frågor om ingripanden mot fysiska personer för överträdelser enligt 8 c § tas upp av Finansinspektionen genom sanktionsföreläggande.

[96] Senaste lydelse 2011:755.

	Finansinspektionen ska då tillämpa bestämmelserna i 15 kap. 9 a–9 d §§ lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.
Verkställighet av beslut om *straffavgift* och förseningsavgift	**Verkställighet av beslut om *sanktionsavgift* och förseningsavgift**
18 §[97]	
En *straffavgift* eller förseningsavgift ska betalas till Finansinspektionen inom trettio dagar från det att beslutet om den har vunnit laga kraft eller den längre tid som anges i beslutet.	En *sanktionsavgift* eller förseningsavgift ska betalas till Finansinspektionen inom trettio dagar från det att beslutet om den har vunnit laga kraft eller *sanktionsföreläggande godkänts* den längre tid som anges i beslutet.
19 §[98]	
Finansinspektionens beslut om *straffavgift* eller förseningsavgift får verkställas enligt utsökningsbalkens bestämmelser, om avgiften inte har betalats inom den tid som anges i 18 §.	Finansinspektionens beslut om *sanktionsavgift* eller förseningsavgift får verkställas enligt utsökningsbalkens bestämmelser, om avgiften inte har betalats inom den tid som anges i 18 §.
Om *straffavgiften* eller förseningsavgiften inte betalas inom den tid som anges i 18 §, ska inspektionen lämna den obetalda avgiften för indrivning. Bestämmelser om indrivning av statliga fordringar finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.	Om *sanktionsavgiften* eller förseningsavgiften inte betalas inom den tid som anges i 18 §, ska inspektionen lämna den obetalda avgiften för indrivning. Bestämmelser om indrivning av statliga fordringar finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.

[97] Senaste lydelse 2011:755.
[98] Senaste lydelse 2011:755.

20 §[99]

En *straffavgift* eller förseningsavgift som har beslutats faller bort i den utsträckning verkställighet inte har skett inom fem år från det att beslutet vann laga kraft.	En *sanktionsavgift* eller förseningsavgift som har beslutats faller bort i den utsträckning verkställighet inte har skett inom fem år från det att beslutet vann laga kraft *eller sanktionsföreläggandet godkändes.*

21 §[100]

Finansinspektionen får förelägga ett utländskt företag som ger ut elektroniska pengar eller tillhandahåller betaltjänster i enlighet med 3 kap. 26–28 §§ att göra rättelse om utgivningen av elektroniska pengar eller tillhandahållandet av betaltjänster i Sverige inte bedrivs enligt gällande bestämmelser om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning *(EG) nr 1781/2006 av den 15 november 2006 om information om betalaren som skall åtfölja överföringar av medel och sådan lag som kompletterar den förordningen.*	Finansinspektionen får förelägga ett utländskt företag som ger ut elektroniska pengar eller tillhandahåller betaltjänster i enlighet med 3 kap. 26–28 §§ att göra rättelse om utgivningen av elektroniska pengar eller tillhandahållandet av betaltjänster i Sverige inte bedrivs enligt gällande bestämmelser om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning *(EU) 2015/847 av den 20 maj 2015 om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel och om upphävande av förordning (EG) nr 1781/2006.*

Finansinspektionen får förelägga ett utländskt företag att göra rättelse, om

1. det är fråga om ett företag som enligt 3 kap. 26 §

a) ger ut elektroniska pengar eller tillhandahåller betaltjänster genom filial i Sverige, eller

b) tillhandahåller betaltjänster, distribuerar elektroniska pengar eller löser in elektroniska pengar genom ombud i Sverige, och

[99] Senaste lydelse 2011:755.
[100] Senaste lydelse 2011:755.

2. utgivningen av elektroniska pengar eller tillhandahållandet av betaltjänster i Sverige inte bedrivs i enlighet med bestämmelserna i 4 kap. denna lag eller 4 och 5 kap. lagen (2010:751) om betaltjänster.

Om ett företag inte följer ett föreläggande enligt första eller andra stycket, ska Finansinspektionen underrätta den behöriga myndigheten i företagets hemland.

Om rättelse inte sker, får Finansinspektionen förbjuda företaget att ge ut elektroniska pengar eller tillhandahålla betaltjänster här i landet. Innan förbud meddelas ska inspektionen underrätta den behöriga myndigheten i företagets hemland. I brådskande fall får inspektionen meddela förbud utan föregående underrättelse till myndigheten i företagets hemland. Denna ska dock underrättas så snart det kan ske.

Ingripande mot registrerade utgivare	**Ingripande mot registrerade utgivare** ***och vissa fysiska personer***
23 §[101]	
Om en registrerad utgivare har åsidosatt sina skyldigheter enligt denna lag eller andra författningar som reglerar dess verksamhet, ska Finansinspektionen förelägga den registrerade utgivaren att inom viss tid vidta åtgärder för att komma till rätta med situationen eller att upphöra med verksamheten.	*Finansinspektionen ska även ingripa mot en registrerad utgivare om en person som ingår i utgivarens styrelse eller är dess verkställande direktör eller på motsvarande sätt företräder utgivaren, eller är ersättare för någon av dem överträder en bestämmelse i lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, en föreskrift som har meddelats med stöd av den lagen eller Europaparlamentets och rådets förordning (EU)*

[101] Senaste lydelse 2011:755.

2015/847 av den 20 maj 2015 om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel och om upphävande av förordning (EG) nr 1781/2006 till förmån för utgivaren. Detsamma gäller om en sådan person brister i tillsyn och kontroll av en person, som är underställd den juridiska personen, i sådan omfattning att det gjort det möjligt för den underställde att begå en sådan överträdelse till förmån för den juridiska personen. Finansinspektionen ska då förelägga den registrerade utgivaren att inom viss tid vidta åtgärder för att komma till rätta med situationen eller att upphöra med verksamheten.

Om en registrerad utgivare som avses i 2 kap. 5 § inte ansöker om tillstånd, ska Finansinspektionen förelägga utgivaren att göra detta. Om den registrerade utgivaren inte följer föreläggandet, ska inspektionen förelägga utgivaren att upphöra med verksamheten.

Om det är osäkert om tillståndsplikt föreligger beträffande viss verksamhet, får Finansinspektionen förelägga den som driver verksamheten att lämna de upplysningar om verksamheten som behövs för att bedöma om så är fallet.

23 a §

Vid en överträdelse enligt 23 §, som inte är ringa, får Finansinspektionen även ingripa mot en registrerad utgivare genom beslut om sanktionsavgift, som ska bestämmas i enlighet med 15 §. Sanktionsavgift får inte beslutas om föreläggande om rättelse förenas med vite och inte heller vid föreläggande om att upphöra med verksamheten.

Avgiften tillfaller staten.

23 b §

Finansinspektionen ska ingripa mot en person som ingår i den registrerade utgivarens styrelse eller är dess verkställande direktör eller på motsvarande sätt företräder utgivaren, eller är ersättare för någon av dem, om den registrerade utgivaren har befunnits ansvarigt för överträdelse av lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/847 av den 20 maj 2015 om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel och om upphävande av förordning (EG) nr 1781/2006.

Ett ingripande enligt första stycket får ske endast om överträdelsen är allvarlig, systematisk eller upprepad och personen i fråga uppsåtligen eller av grov oaktsamhet orsakat överträdelsen.

Ingripande sker genom

1. beslut att personen i fråga under en viss tid, lägst tre och högst tio år, inte får upprätthålla en funktion som avses i första stycket hos en utgivare av elektroniska pengar, eller

2. beslut om sanktionsavgift.

23 c §

Vid beslut om åtgärd eller sanktion enligt 23 b § gäller 15 a § och 16 a §.

Vid verkställighet av beslut om sanktionsavgift m.m. gäller 18–20 §§.

23 d §

Vid valet av åtgärd eller sanktion enligt 23 § och 23 a–23 c §§ och vid bestämmande av sanktionsavgiftens storlek ska Finansinspektionen ta hänsyn till de omständigheter som anges i 9 § första stycket, 9 a § och 16 §.

26 §[102]

Finansinspektionens beslut att förelägga den som bedriver en viss verksamhet att lämna de uppgifter som behövs för att inspektionen ska kunna bedöma om verksamheten är tillståndspliktig enligt denna lag får inte överklagas.

Finansinspektionens beslut att förelägga den som bedriver en viss verksamhet att lämna de uppgifter som behövs för att inspektionen ska kunna bedöma om verksamheten är tillståndspliktig enligt denna lag *samt beslut om sanktionsföreläggande* får inte överklagas.

Andra beslut av Finansinspektionen enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Detta gäller dock inte beslut i ärenden som avses i 20 § första stycket 5 förvaltningslagen (1986:223).

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätt.

Vid beslut om sanktion enligt 8 c § eller 23 b § ska 15 kap. 9 c § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse tillämpas i fråga om domstols prövning av inspektionens beslut.

Finansinspektionen får bestämma att ett beslut om förbud, föreläggande eller återkallelse ska gälla omedelbart.

[102] Senaste lydelse 2011:755.

27 §[103]

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. beräkningen av genomsnittligt utestående skulder enligt 2 kap. 3 § 5,

2. vad som utgör tillräckliga styr- och kontrollformer vid prövning av en ansökan enligt 2 kap. 6 § första stycket 2 a,

3. beräkningen av kapitalkrav enligt 3 kap. 2 § första stycket,

4. hur institut för elektroniska pengar och registrerade utgivare ska hantera medel enligt 3 kap. 6 §,

5. hur institut för elektroniska pengar och registrerade utgivare ska hantera medel enligt 3 kap. 7 § andra stycket som tagits emot i utbyte mot utgivna elektroniska pengar och andra medel som tagits emot för genomförandet av betalningstransaktioner och hur stor andel av medlen hos instituten eller utgivarna som omfattas av skyddskraven enligt 3 kap. 7 § tredje och fjärde styckena,

6. vilka uppgifter som ska ges till Finansinspektionen enligt 3 kap. 8 §,

7. vilka uppgifter som ska anses relevanta enligt 3 kap. 9 §,

8. vad institut för elektroniska pengar och registrerade utgivare ska iaktta och vilka krav som institutet eller utgivaren ska uppfylla vid uppdragsavtal enligt 3 kap. 29 §,

9. vilka upplysningar ett institut för elektroniska pengar eller en registrerad utgivare ska lämna till Finansinspektionen för dess tillsynsverksamhet enligt 2 §, *och*

10. sådana avgifter som avses i 7 §.

9. vilka upplysningar ett institut för elektroniska pengar eller en registrerad utgivare ska lämna till Finansinspektionen för dess tillsynsverksamhet enligt 2 §,

10. sådana avgifter som avses i 7 § *och*

11. rapporteringssystem enligt 3 kap. 13 a §.

---

1. Denna lag träder i kraft den 26 juni 2017.

2. För tillsynsärenden som inletts före ikraftträdandet gäller äldre föreskrifter. Äldre föreskrifter gäller även för överträdelser som inträffat före ikraftträdandet.

---

[103] Senaste lydelse 2010:751.

25.20 Förslag till lag om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder

dels att 14 kap. 1–2 §§, 9 §, 11 §, 13 §, 15–18 §§ och 16 kap. 1 § samt rubrikerna närmast före 14 kap. 1 §, 9 §, 11 § och 15 § ska ha följande lydelse ,

dels att det ska införas sex stycken nya paragrafer, 14 kap. 1 a §, 2 a §, 9 a–9 b §§, 12 a § och 13 a § samt en ny rubrik närmast före 13 a § av följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
	14 kap.
Ingripanden mot svenska AIF-förvaltare	**Ingripanden mot svenska AIF-förvaltare** ***och vissa fysiska personer***
	1 §[104]
Om en AIF-förvaltare har åsidosatt sina skyldigheter enligt denna lag, andra författningar som reglerar företagets verksamhet, fondbestämmelserna, bolagsordningen eller motsvarande regelverk för en alternativ investeringsfond, företagets bolagsordning, stadgar eller reglemente och interna instruktioner som har sin grund i en författning som reglerar företagets verksamhet, ska Finansinspektionen ingripa.	
	Finansinspektionen ska även ingripa mot en AIF-förvaltare om en person som ingår i förvaltarens styrelse eller är dess verkställande direktör eller på motsvarande sätt företräder förvaltaren, eller ersättare för någon av dem överträder en bestämmelse i lagen (2017:000) om åtgärder

[104] Senaste lydelse 2013:561.

mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller en föreskrift som har meddelats med stöd av den lagen till förmån för förvaltaren. Detsamma gäller om en sådan person brister i tillsyn och kontroll av en person, som är underställd den juridiska personen, i sådan omfattning att det gjort det möjligt för den underställde att begå en sådan överträdelse till förmån för den juridiska personen.

Finansinspektionen ska *då* förelägga förvaltaren att inom viss tid begränsa verksamheten i något avseende, minska riskerna i den eller vidta någon annan åtgärd för att komma till rätta med situationen, meddela ett förbud att verkställa beslut eller utfärda en anmärkning. Om överträdelsen är allvarlig, ska förvaltarens tillstånd återkallas. Om det är tillräckligt får varning meddelas.

Finansinspektionen ska *i de fall som avses i första och andra styckena* förelägga förvaltaren att inom viss tid begränsa verksamheten i något avseende, minska riskerna i den eller vidta någon annan åtgärd för att komma till rätta med situationen, meddela ett förbud att verkställa beslut eller utfärda en anmärkning. Om överträdelsen är allvarlig, ska förvaltarens tillstånd återkallas. Om det är tillräckligt får varning meddelas.

1 a §

Finansinspektionen ska ingripa mot någon som ingår förvaltarens styrelse eller är dess verkställande direktör eller på motsvarande sätt företräder förvaltaren, eller ersättare för någon av dem, om förvaltaren har befunnits ansvarigt för en överträdelse av lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Ett ingripande enligt första stycket får ske endast om överträdelsen är allvarlig, upprepad eller systematisk och personen i fråga uppsåtligen eller av grov oaktsamhet orsakat överträdelsen.

Ingripande sker genom

1. beslut att personen i fråga under en viss tid, lägst tre och högst tio år, inte får upprätthålla en funktion som avses i första stycket hos en förvaltare, eller

2. beslut om sanktionsavgift.

2 §[105]

Vid valet av åtgärd eller sanktion ska Finansinspektionen ta hänsyn till samtliga relevanta omständigheter, däribland överträdelsens allvarlighet, hur länge den har pågått, den vinst som erhållits genom överträdelsen om beloppet kan fastställas och den förlust för tredje man som överträdelsen vållat om beloppet kan fastställas.

Finansinspektionen får avstå från ingripande enligt *1 §* om en överträdelse är ringa eller ursäktlig, om AIF-förvaltaren gör rättelse eller om något annat organ har vidtagit åtgärder mot förvaltaren som bedöms tillräckliga.

Finansinspektionen får avstå från ingripande enligt *1 och 1 a §§* om en överträdelse är ringa eller ursäktlig, om AIF-förvaltaren gör rättelse *eller om den fysiska personen verkat för att förvaltaren gör rättelse* eller om något annat organ har vidtagit åtgärder mot förvaltaren *eller den fysiska personen* som bedöms tillräckliga.

[105] Senaste lydelse 2011:755.

2 a §

Utöver det som anges i 2 § första stycket ska i försvårande riktning beaktas om AIF-förvaltaren eller den fysiska personen tidigare har begått en överträdelse. Vid denna bedömning bör särskild vikt fästas vid om överträdelserna är likartade och den tid som har gått mellan de olika överträdelserna.

I förmildrande riktning ska beaktas om

1. förvaltaren eller den fysiska personen i väsentlig mån genom ett aktivt samarbete har underlättat Finansinspektionens utredning, och

2. förvaltaren snabbt har upphört med överträdelsen, eller den fysiska personen snabbt verkat för att överträdelsen ska upphöra, sedan den anmälts till eller påtalats av Finansinspektionen.

Ingripanden mot AIF-förvaltare som förvaltar alternativa investeringsfonder som inte överstiger vissa tröskelvärden

Ingripanden mot AIF-förvaltare som förvaltar alternativa investeringsfonder som inte överstiger vissa tröskelvärden *och vissa fysiska personer*

9 §[106]

Om en AIF-förvaltare som är registrerad enligt 2 kap. har åsidosatt sina skyldigheter enligt denna lag, andra författningar som reglerar företagets verksamhet, fondbestämmelserna, bolagsordningen eller motsvarande regelverk för en alternativ investeringsfond, företagets bolagsordning, stadgar eller reglemente och

[106] Senaste lydelse 2013:561.

interna instruktioner som har sin grund i en författning som reglerar företagets verksamhet, ska Finansinspektionen ingripa.

Finansinspektionen ska även ingripa mot en AIF-förvaltare som är registrerad om en person som ingår i förvaltarens styrelse eller är dess verkställande direktör eller på motsvarande sätt företräder förvaltaren, eller ersättare för någon av dem överträder en bestämmelse i lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller en föreskrift som har meddelats med stöd av den lagen till förmån för förvaltaren. Detsamma gäller om en sådan person brister i tillsyn och kontroll av en person, som är underställd den juridiska personen, i sådan omfattning att det gjort det möjligt för den underställde att begå en sådan överträdelse till förmån för den juridiska personen.

Finansinspektionen ska *då* förelägga förvaltaren att inom viss tid vidta åtgärder för att komma till rätta med situationen, meddela ett förbud att verkställa beslut eller utfärda en anmärkning. Om överträdelsen är allvarlig, ska förvaltaren avregistreras eller, om det är tillräckligt, varning meddelas. *Finansinspektionen får avstå från ingripande om en överträdelse är ringa eller ursäktlig eller om förvaltaren gör rättelse.*

Finansinspektionen ska *i de fall som avses i första och andra styckena* förelägga förvaltaren att inom viss tid vidta åtgärder för att komma till rätta med situationen, meddela ett förbud att verkställa beslut eller utfärda en anmärkning. Om överträdelsen är allvarlig, ska förvaltaren avregistreras eller, om det är tillräckligt, varning meddelas.

9 a §

Finansinspektionen ska även ingripa mot en person som ingår i den registrerade förvaltarens styrelse eller är dess verkställande direktör eller på motsvarande sätt företräder förvaltaren, eller ersättare för någon av dem, om den registrerade förvaltaren har befunnits ansvarigt för överträdelse av lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Ett ingripande enligt första stycket får ske endast om överträdelsen är allvarlig, upprepad eller systematisk och personen i fråga uppsåtligen eller av grov oaktsamhet orsakat överträdelsen.

Ingripande sker genom

1. beslut att personen i fråga under en viss tid, lägst tre och högst tio år, inte får upprätthålla en funktion som avses i första stycket hos en AIF-förvaltare, eller

2. beslut om sanktionsavgift.

9 b §

Vid valet av åtgärd eller sanktion enligt 9 § och 9 a § ska Finansinspektionen ta hänsyn till de omständigheter som anges i 2 § första stycket och 2 a §.

Finansinspektionen får avstå från ingripande om en överträdelse är ringa eller ursäktlig eller om förvaltaren gör rättelse eller den fysiska personen verkat för att förvaltaren gör rättelse.

Straffavgift	*Sanktionsavgift*
11 §[107]	
Om en AIF-förvaltare har fått anmärkning eller varning, får Finansinspektionen besluta att förvaltaren ska betala en *straffavgift.* Detta gäller dock inte om varningen bara omfattar fall som avses i 4 § första stycket 2 eller 4 eller 10 § första stycket 2 eller 4.	Om en AIF-förvaltare har fått anmärkning eller varning, får Finansinspektionen besluta att förvaltaren ska betala en *sanktionsavgift.* Detta gäller dock inte om varningen bara omfattar fall som avses i 4 § första stycket 2 eller 4 eller 10 § första stycket 2 eller 4.
Avgiften tillfaller staten.	
12 §[108]	
Straffavgiften ska uppgå till lägst 5 000 kronor och högst *50 miljoner kronor. Avgiften får inte överstiga tio procent av förvaltarens omsättning under närmast föregående räkenskapsår. Om överträdelsen har skett under förvaltarens första verksamhetsår eller om uppgifter om omsättningen annars saknas eller är bristfälliga, får omsättningen uppskattas.*	*Sanktionsavgiften* ska uppgå till lägst 5 000 kronor och högst *till det största av följande belopp.* *1. Tio procent av förvaltarens omsättning närmaste föregående räkenskapsår; om överträdelsen har skett under förvaltarens första verksamhetsår eller om uppgifter om omsättningen annars saknas eller är bristfälliga, får den uppskattas,* *2. tio procent av koncernens omsättning närmaste föregående räkenskapsår när det är fråga om en överträdelse av lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism och överträdelsen begåtts av ett moderföretag eller dotterföretag i en koncern där moderföretaget är skyldigt att upprätta en koncernredovis-*

[107] Senaste lydelse 2013:561.
[108] Senaste lydelse 2013:561.

ning,

3. två gånger den vinst som förvaltaren erhållit till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa, eller

4. ett belopp motsvarande fem miljoner euro.

12 a §

En sanktionsavgift för en fysisk person ska högst fastställas till det största av följande belopp.

1. Ett belopp som per den 25 juni 2015 motsvarande fem miljoner euro, eller

2. två gånger den vinst som den fysiska personen erhållit till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa.

Avgiften tillfaller staten.

13 §[109]

När *straffavgiftens* storlek beslutas, *ska särskild hänsyn tas till hur allvarlig den överträdelse är som har föranlett anmärkningen eller varningen och hur länge överträdelsen har pågått.*

När *sanktionsavgiftens* storlek beslutas, *ska hänsyn tas till sådana omständigheter som anges 2 § första stycket och 2 a § samt till förvaltarens eller den fysiska personens finansiella ställning.*

Sanktionsföreläggande

13 a §

Frågor om ingripanden mot fysiska personer enligt 1 a § och 9 a § tas upp av Finansinspektionen genom sanktionsföreläggande.

[109] Senaste lydelse 2013:561.

	Finansinspektionen ska då tillämpa bestämmelserna om sanktionsföreläggande i 15 kap. 9 a–9 d §§ lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.
Verkställighet av beslut om *straffavgift* eller förseningsavgift	**Verkställighet av beslut om *sanktionsavgift* eller förseningsavgift**
15 §[110]	
En *straffavgift* eller förseningsavgift ska betalas till Finansinspektionen inom 30 dagar efter det att beslutet om att ta ut avgiften har vunnit laga kraft eller den längre tid som anges i beslutet.	En *sanktionsavgift* eller förseningsavgift ska betalas till Finansinspektionen inom 30 dagar från det att beslutet om den har vunnit laga kraft eller *sanktionsföreläggande godkänts eller* den längre tid som anges i beslutet.
16 §[111]	
Finansinspektionens beslut om *straffavgift* eller förseningsavgift får verkställas enligt utsökningsbalken, om avgiften inte har betalats inom den tid som anges i 15 §.	Finansinspektionens beslut om *sanktionsavgift* eller förseningsavgift får verkställas enligt utsökningsbalken, om avgiften inte har betalats inom den tid som anges i 15 §.
17 §[112]	
Om *straffavgiften* eller förseningsavgiften inte har betalats inom den tid som anges i 15 §, ska Finansinspektionen lämna den obetalda avgiften för indrivning.	Om *sanktionsavgiften* eller förseningsavgiften inte har betalats inom den tid som anges i 15 §, ska Finansinspektionen lämna den obetalda avgiften för indrivning.

Bestämmelser om indrivning finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.

[110] Senaste lydelse 2013:561.
[111] Senaste lydelse 2013:561.
[112] Senaste lydelse 2013:561.

18 §[113]

En *straffavgift* eller förseningsavgift faller bort i den utsträckning verkställighet inte har skett inom fem år från det att beslutet att ta ut avgiften vann laga kraft.	En *sanktionsavgift* eller förseningsavgift faller bort i den utsträckning verkställighet inte har skett inom fem år från det att beslutet att ta ut avgiften vann laga kraft *eller sanktionsföreläggandet godkändes.*

16 kap.

1 §[114]

Finansinspektionens beslut enligt 13 kap. 14 § och 14 kap. 23 § andra stycket får inte överklagas.	Finansinspektionens beslut enligt 13 kap. 14 § och 14 kap. 23 § andra stycket samt *beslut om sanktionsföreläggande* får inte överklagas.

Andra beslut av Finansinspektionen enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Detta gäller dock inte ärenden som avses i 20 § första stycket 5 förvaltningslagen (1986:223).

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Vid beslut om sanktion enligt 14 kap. 1 a § eller 9 a § ska 15 kap. 9 c § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse tillämpas i fråga om domstols prövning av inspektionens beslut.

Finansinspektionen får bestämma att ett beslut om förbud, föreläggande eller återkallelse ska gälla omedelbart.

---

1. Denna lag träder i kraft den 26 juni 2017.

2. För tillsynsärenden som inletts före ikraftträdandet gäller äldre föreskrifter. Äldre föreskrifter gäller även för överträdelser som inträffat före ikraftträdandet.

---

[113] Senaste lydelse 2013:561.
[114] Senaste lydelse 2013:561.

25.21 Förslag till lag om ändring i lagen (2014:275) om viss verksamhet med konsumentkrediter

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2014:275) om viss verksamhet med konsumentkrediter

dels att 20 §, 26 §, 27 §, 29 §, 31 § och 35 § samt rubriken närmast före 20 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas fem stycken nya paragrafer, 20 a–20 c §§, 26 a § och 27 a § samt en ny rubrik före 27 a § av följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
Ingripanden mot företag som driver verksamhet enligt denna lag	**Ingripanden mot företag som driver verksamhet enligt denna lag *och vissa fysiska personer***
20 §[115]	
Om ett företag åsidosätter sina skyldigheter enligt denna lag, andra författningar som reglerar företagets verksamhet, bolagsordning, stadgar eller interna instruktioner som har sin grund i en författning som reglerar verksamheten, ska Finansinspektionen ingripa.	
	Finansinspektionen ska även ingripa mot ett företag om en person som ingår i företagets styrelse eller är dess verkställande direktör eller på motsvarande sätt företräder företaget, eller ersättare för någon av dem överträder en bestämmelse i lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller en föreskrift som har meddelats med stöd av den lagen till förmån för företaget. Detsamma gäller om en

[115] Senaste lydelse 2014:275.

	sådan person brister i tillsyn och kontroll av en person, som är underställd den juridiska personen, i sådan omfattning att det gjort det möjligt för den underställde att begå en sådan överträdelse till förmån för den juridiska personen.
Finansinspektionen ska *då* utfärda ett föreläggande att inom viss tid begränsa verksamheten, minska riskerna i den eller vidta någon annan åtgärd för att komma till rätta med situationen, ett förbud att verkställa beslut eller en anmärkning. Om överträdelsen är allvarlig ska företagets tillstånd återkallas eller, om det är tillräckligt, varning meddelas.	Finansinspektionen ska *i de fall som avses i första och andra styckena* utfärda ett föreläggande att inom viss tid begränsa verksamheten, minska riskerna i den eller vidta någon annan åtgärd för att komma till rätta med situationen, ett förbud att verkställa beslut eller en anmärkning. Om överträdelsen är allvarlig ska företagets tillstånd återkallas eller, om det är tillräckligt, varning meddelas.
Finansinspektionen får avstå från ingripande om en överträdelse är ringa eller ursäktlig, om företaget gör rättelse eller om någon annan myndighet har vidtagit åtgärder mot företaget och dessa åtgärder bedöms tillräckliga.	
	20 a §
	Finansinspektionen ska ingripa mot någon som ingår företagets styrelse eller är dess verkställande direktör eller på motsvarande sätt företräder företaget, eller ersättare för någon av dem, om företaget har befunnits ansvarigt för överträdelse av lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Ett ingripande enligt första stycket får ske endast om överträdelsen är allvarlig, upprepad eller systematisk och personen i fråga uppsåtligen eller av grov oaktsamhet orsakat överträdelsen.

Ingripande sker genom

1. beslut att personen i fråga under en viss tid, lägst tre och högst tio år, inte får upprätthålla en funktion som avses i första stycket hos ett företag, eller

2. beslut om sanktionsavgift.

20 b §

Vid valet av åtgärd eller sanktion ska Finansinspektionen ta hänsyn till samtliga relevanta omständigheter, däribland överträdelsens allvarlighet, hur länge den har pågått, den vinst som erhållits genom överträdelsen om beloppet kan fastställas och den förlust för tredje man som överträdelsen vållat om beloppet kan fastställas.

Finansinspektionen får avstå från ingripande om en överträdelse är ringa eller ursäktlig, om företaget gör rättelse eller om den fysiska personen verkat för att företaget gör rättelse eller om någon annan myndighet har vidtagit åtgärder mot företaget eller den fysiska personen och dessa åtgärder bedöms tillräckliga.

20 c §

Utöver det som anges i 20 b § ska i försvårande riktning beaktas om företaget eller den fysiska personen tidigare har begått en överträdelse. Vid denna bedömning bör särskild vikt fästas vid om överträdelserna är likartade och den tid som har gått mellan de olika överträdelserna.

I förmildrande riktning ska beaktas om

1. företaget eller den fysiska personen i väsentlig mån genom ett aktivt samarbete har underlättat Finansinspektionens utredning, och

2. företaget snabbt har upphört med överträdelsen, eller den fysiska personen snabbt verkat för att överträdelsen ska upphöra, sedan den anmälts till eller påtalats av Finansinspektionen.

26 §[116]

Sanktionsavgiften ska uppgå till lägst 5 000 kronor och högst *50 miljoner kronor. Avgiften får inte överstiga tio procent av företagets omsättning det närmast föregående räkenskapsåret.*

Om överträdelsen har skett under företagets första verksamhetsår eller om uppgifter om omsättningen annars saknas eller är bristfälliga, får omsättningen uppskattas.

Sanktionsavgiften ska uppgå till lägst 5 000 kronor och högst *fastställas till det största av följande belopp.*

1. Tio procent av företagets omsättning under närmaste föregående räkenskapsår; om överträdelsen har skett under företagets första verksamhetsår eller om uppgifter om omsättningen annars saknas eller är bristfälliga, får den uppskattas,

[116] Senaste lydelse 2014:375.

2. tio procent av koncernens omsättning närmaste föregående räkenskapsår när det är fråga om en överträdelse av lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism och överträdelsen begåtts av ett moderföretag eller dotterföretag i en koncern där moderföretaget är skyldigt att upprätta en koncernredovisning,

3. två gånger den vinst som företaget erhållit till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa, eller

4. ett belopp motsvarande fem miljoner euro.

För ett företag som även driver annan verksamhet än den tillståndspliktiga enligt denna lag ska omsättningen enligt första stycket avse endast verksamheten med konsumentkrediter.

26 a §

En sanktionsavgift för en fysisk person ska högst fastställas till det största av följande belopp.

1. Ett belopp som per den 25 juni 2015 motsvarande fem miljoner euro, eller

2. två gånger den vinst som den fysiska personen erhållit till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa.

Avgiften tillfaller staten.

27 §[117]	
När sanktionsavgiftens storlek beslutas, *ska särskild hänsyn tas till hur allvarlig den överträdelse är som föranlett anmärkningen eller varningen och hur länge överträdelsen har pågått*.	När sanktionsavgiftens storlek beslutas, *ska hänsyn tas till sådana omständigheter som anges 20 b § första stycket och 20 c § samt till företagets eller den fysiska personens finansiella ställning.*
	Sanktionsföreläggande
	27 a §
	Frågor om ingripanden mot fysiska personer för överträdelser enligt 20 a § tas upp av Finansinspektionen genom sanktionsföreläggande.
	Finansinspektionen ska då tillämpa bestämmelserna om sanktionsföreläggande i 15 kap. 9 a–9 d §§ lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.
29 §[118]	
Sanktionsavgiften eller förseningsavgiften ska betalas till Finansinspektionen inom trettio dagar efter det att beslutet om att ta ut avgiften har vunnit laga kraft eller den längre tid som anges i beslutet.	Sanktionsavgiften eller förseningsavgiften ska betalas till Finansinspektionen inom trettio dagar efter det att beslutet om att ta ut avgiften har vunnit laga kraft *eller sanktionsföreläggandet godkänts* eller den längre tid som anges i beslutet.

[117] Senaste lydelse 2014:375.
[118] Senaste lydelse 2014:275.

31 §[119]

En sanktionsavgift eller förseningsavgift faller bort i den utsträckning verkställighet inte har skett inom fem år från det att beslutet att ta ut avgiften vann laga kraft.	En sanktionsavgift eller förseningsavgift faller bort i den utsträckning verkställighet inte har skett inom fem år från det att beslutet att ta ut avgiften vann laga kraft *eller sanktionsföreläggandet godkändes.*

35 §[120]

Finansinspektionens beslut enligt 24 § andra stycket får inte överklagas.	Finansinspektionens beslut enligt 24 § andra stycket och *beslut om sanktionsföreläggande* får inte överklagas.

Finansinspektionens beslut i övrigt enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Detta gäller dock inte beslut i ärenden som avses i 20 § första stycket 5 förvaltningslagen (1986:223).

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Vid beslut om sanktion enligt 20 a § ska 15 kap. 9 c § lagen 2004:297) om bank- och finansieringsrörelse tillämpas i fråga om domstols prövning av inspektionens beslut.

Finansinspektionen får bestämma att ett beslut om förbud, föreläggande eller återkallelse ska gälla omedelbart

---

1. Denna lag träder i kraft den 26 juni 2017.

2. För tillsynsärenden som inletts före ikraftträdandet gäller äldre föreskrifter. Äldre föreskrifter gäller även för överträdelser som inträffat före ikraftträdandet.

[119] Senaste lydelse 2014:275.
[120] Senaste lydelse 2014:275.

25.22 Förslag till förordning om ändring i lotteriförordningen (1994:1451)

Härigenom föreskrivs i fråga om lotteriförordningen (1994:1451)

dels att nuvarande 4 a–4 e §§ ska betecknas 4 d–4 h §§,

dels att 4 a–4 c §§ och rubriken närmast före 4 a § ska ha följande lydelse och att rubriken närmast före 4 d § ska lyda ”Föreskrifter”.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
Föreskrifter	***Register***
	4 a §[121]
Lotteriinspektionen får meddela sådana föreskrifter om spelplats, speltid och märkning av spelautomater som avviker från 25 § första stycket 1 och 4 lotterilagen (1994:1000). Förordning (2000:11).	*Lotteriinspektionen är personuppgiftsansvarig enligt personuppgiftslagen (1998:204) för det register som förs enligt 48 d § lotterilagen (1994:1000).*
	4 b §[122]
Lotteriinspektionen får meddela föreskrifter om krav på utrustning som används av anordnaren av tillståndspliktiga lotterier som avses i 21 a § lotterilagen (1994:1000). För sådana lotterier får Lotteriinspektionen även meddela föreskrifter till skydd för sociala intressen.	*Bestämmelserna i personuppgiftslagen (1998:204) om rättelse och skadestånd gäller vid behandling av personuppgifter enligt denna förordning.*

[121] Senaste lydelse 2000:11.
[122] Senaste lydelse 2002:758.

4 c §[123]

Lotteriinspektionen får meddela föreskrifter om tillämpningen av 22 och 24 §§ lotterilagen (1994:1000).	*I registret registreras uppgifter för varje ombud. Utöver vad som följer av 48 d § lotterilagen (1994:1000) ska registret innehålla uppgift om namn eller firma och om personnummer, samordningsnummer eller organisationsnummer.*

Denna förordning träder i kraft den 26 juni 2017.

[123] Senaste lydelse 2004:1067.

25.23 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2009:92) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

Härigenom föreskrivs i fråga om förordningen (2009:92) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

dels att 1, 2, 5, 7 och 13–18 §§ ska ha följande lydelse,

dels att rubrikerna närmast före 5 § och 13 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*
1 §[124]	
Denna förordning innehåller närmare bestämmelser för tillämpningen av lagen *(2009:62)* om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.	Denna förordning innehåller närmare bestämmelser för tillämpningen av lagen *(2017:000)* om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.
2 §[125]	
En anmälan om registrering enligt *6 kap. 3 §* lagen *(2009:62)* om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism ska göras skriftligen hos Bolagsverket.	En anmälan om registrering enligt *9 kap. 3 §* lagen *(2017:000)* om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism ska göras skriftligen hos Bolagsverket.

Om en utländsk verksamhetsutövare bedriver anmälningspliktig verksamhet i Sverige genom filial, ska anmälan om registrering göras av filialen.

[124] Senaste lydelse 2009:92.
[125] Senaste lydelse 2009:92.

Register över verksamhetsutövare som anmält verksamhet enligt lagen *(2009:62)* om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.	**Register över verksamhetsutövare som anmält verksamhet enligt lagen *(2017:000)* om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.**
5 §[126]	
Bolagsverket ska med hjälp av automatiserad databehandling föra ett register över de fysiska och juridiska personer som har gjort anmälan enligt *6 kap. 3 §* lagen *(2009:62)* om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.	Bolagsverket ska med hjälp av automatiserad databehandling föra ett register över de fysiska och juridiska personer som har gjort anmälan enligt *9 kap. 3 §* lagen *(2017:000)* om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.
Bolagsverket är personuppgiftsansvarigt för registret enligt personuppgiftslagen (1998:204).	
7 §[127]	
Registret ska ge offentlighet åt den information som ingår i registret.	
I fråga om personuppgifter ska registret ha till ändamål att tillhandahålla uppgifter för	
1. den tillsyn som länsstyrelserna i Stockholms, Västra Götalands och Skåne län ska utöva enligt lagen *(2009:62)* om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, och	1. den tillsyn som länsstyrelserna i Stockholms, Västra Götalands och Skåne län ska utöva enligt lagen *(2017:000)* om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, och
2. information till allmänheten om verksamhetsutövare som har införts i registret.	2. information till allmänheten om verksamhetsutövare som har införts i registret.

[126] Senaste lydelse 1998:204.
[127] Senaste lydelse 2009:92.

Samordningsorgan för tillsyn över åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism	*Samordningsfunktionen*
13 §[128]	
Inom Finansinspektionen ska det finnas ett särskilt samordningsorgan för tillsyn när det gäller lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.	*Samordningsfunktionen ska bestå av företrädare för Bolagsverket, Brottsförebyggande rådet, Ekobrottsmyndigheten, Fastighetsmäklarinspektionen, Finansinspektionen, Kronofogdemyndigheten, Lotteriinspektionen, Revisorsnämnden, Polismyndigheten, Skatteverket, Säkerhetspolisen, Tullverket, Åklagarmyndigheten samt länsstyrelserna i Stockholms, Västra Götalands och Skåne län. Sveriges advokatsamfund ska ges möjlighet att delta.* *Företrädare för Finanspolissektionen (Finanspolisen) i Polismyndigheten ska också ingå i Samordningsfunktionen.*
14 §[129]	
Samordningsorganet ska *1. ha det övergripande samordningsansvaret för tillsynsmyndigheternas verksamhet när det gäller metoder och regelgivning samt utvärdering och uppföljning av den utförda tillsynen,* *2. ge stöd till tillsynsmyndigheterna i frågor om utbildning,* *3. verka för en effektiv samverkan mellan tillsynsmyndigheter*	*Samordningsfunktionen ska samordna det nationella förebyggande arbetet mot penningtvätt och finansiering av terrorism genom att* *1. löpande identifiera, kartlägga och analysera risker,* *2. inhämta, analysera och strukturera information om metoder som används eller kan förväntas användas för penningtvätt och finansie-*

[128] Senaste lydelse 2009:92.
[129] Senaste lydelse 2014:1211.

och Polismyndigheten när det gäller verksamhetsutövarnas uppgiftsskyldighet och tillsynsmyndigheternas underrättelseskyldighet,

4. samverka med och ge stöd till Regeringskansliet, och

5. initiera förslag till förändringar i lagstiftning, arbetssätt och prioriteringar i syfte att skapa en effektivare tillsyn på området.

ring av terrorism samt om erfarenheter och metoder för att motverka sådan brottslighet,

3. tillse att verksamhetsutövare får tillgång till väl strukturerad information, ägnad att underlätta för verksamhetsutövaren att vidta konkreta ändamålsenliga åtgärder,

4. årligen genomföra nationella riskanalyser,

5. årligen till regeringen lämna förslag på en nationell strategi,

6. samverka med och ge stöd till regeringskansliet,

7. delta i och samordna internationellt informationsutbyte och, i den omfattning regeringen eller regeringskansliet bestämmer, företräda Sverige i internationella sammanhang,

8. initiera förslag till förändringar i författningar, arbetssätt och prioriteringar,

9. verka för en effektiv samverkan mellan tillsynsmyndigheten och Polismyndigheten när det gäller verksamhetsutövarnas uppgiftsskyldighet och tillsynsmyndigheternas underrättelseskyldighet samt vara en kanal för återkoppling från Finanspolissektionen (Finanspolisen),

10. ge stöd till de deltagande myndigheterna i frågor om utbildning,

11. ha det övergripande samordningsansvaret för tillsynsmyndigheternas verksamhet när det gäller metoder och regelgivning för

	tillsyn, och
	12. analysera och följa upp genomförda insatser.
	15 §[130]
Samordningsorganet ska bestå av representanter för Fastighetsmäklarinspektionen, Finansinspektionen, Lotteriinspektionen, Revisorsnämnden samt länsstyrelserna i Stockholms, Västra Götalands och Skåne län. Sveriges advokatsamfund ska ges möjlighet att delta.	*Beslut i den centrala ledningsgruppen ska fattas i samförstånd (konsensus).* *Samordningsfunktionen ska biträdas av ett kansli. Polismyndigheten ska ansvara för Samordningsfunktionens kanslifunktioner.* *Kansliet ska ledas av en kanslichef.* *I Samordningsfunktionen ska ingå en expertgrupp som ska bestå av personer från de myndigheter och organ som deltar i arbetet.* *Ordförande i expertgruppen ska vara kanslichefen.* *Samordningsfunktionen ska i övrigt bestämma sina arbetsformer.*
	16 §[131]
Tillsynen över efterlevnaden av lagen *(2009:62)* om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism i fråga om verksamhet enligt 1 kap. 2 § *11, 12 och 14–16* samma lag ska utövas av länsstyrelserna i Stockholms, Västra Götalands och Skåne län.	Tillsynen över efterlevnaden av lagen *(2017:000)* om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism i fråga om verksamhet enligt 1 kap. 2 § *15, 18, 19, 21 och 22* samma lag ska utövas av länsstyrelserna i Stockholms, Västra Götalands och Skåne län.

[130] Senaste lydelse 2012:24.
[131] Senaste lydelse 2009:92.

Länsstyrelsen i Stockholms län ska utöva tillsyn över följande verksamhetsutövare:

1. juridiska personer med säte i Stockholms län, Södermanlands län, Gotlands län, Västmanlands län, Uppsala län, Jämtlands län, Västernorrlands län, Västerbottens län och Norrbottens län,

2. fysiska personer som är folkbokförda i Stockholms län, Södermanlands län, Gotlands län, Västmanlands län, Uppsala län, Jämtlands län, Västernorrlands län, Västerbottens län och Norrbottens län eller, om folkbokföringsadress saknas, har uppgett en adress där den anmälningspliktiga verksamheten huvudsakligen ska bedrivas som är belägen i något av dessa län, och

3. filialer till utländska verksamhetsutövare som bedriver anmälningspliktig verksamhet i Sverige.

Länsstyrelsen i Västra Götalands län ska utöva tillsyn över följande verksamhetsutövare:

1. juridiska personer med säte i Västra Götalands län, Hallands län, Värmlands län, Örebro län, Dalarnas län och Gävleborgs län, och

2. fysiska personer som är folkbokförda i Västra Götalands län, Hallands län, Värmlands län, Örebro län, Dalarnas län och Gävleborgs län eller, om folkbokföringsadress saknas, har uppgett en adress där den anmälningspliktiga verksamheten huvudsakligen ska bedrivas som är belägen i något av dessa län.

Länsstyrelsen i Skåne län ska utöva tillsyn över följande verksamhetsutövare:

1. juridiska personer med säte i Skåne län, Blekinge län, Kronobergs län, Jönköpings län, Kalmar län och Östergötlands län, och

2. fysiska personer som är folkbokförda i Skåne län, Blekinge län, Kronobergs län, Jönköpings län, Kalmar län och Östergötlands län eller, om folkbokföringsadress saknas, har uppgett en adress där den anmälningspliktiga verksamheten huvudsakligen ska bedrivas som är belägen i något av dessa län.

17 §[132]

När en tillsynsmyndighet har underrättats av Bolagsverket om att en anmälan enligt 2 § har registrerats, ska tillsynsmyndig-

När en tillsynsmyndighet har underrättats av Bolagsverket om att en anmälan enligt 2 § har registrerats, ska tillsynsmyndig-

[132] Senaste lydelse 2009:92.

heten kontrollera att verksamhetsutövaren uppfyller villkoren i *6 kap. 5 §* lagen *(2009:62)* om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. En sådan kontroll ska även göras när tillsynsmyndigheten underrättas om att en anmälan om ändrade förhållanden enligt 6 kap. 6 § samma lag har registrerats. Tillsynsmyndigheten får även utföra kontroller vid andra tidpunkter om det behövs.	heten kontrollera att verksamhetsutövaren uppfyller villkoren i *9 kap. 5 §* lagen *(2017:000)* om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. En sådan kontroll ska även göras när tillsynsmyndigheten underrättas om att en anmälan om ändrade förhållanden enligt *9 kap. 6 §* samma lag har registrerats. Tillsynsmyndigheten får även utföra kontroller vid andra tidpunkter om det behövs.
18 §[133]	
När det gäller lagen *(2009:62)* om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism får Finansinspektionen, Lotteriinspektionen, Fastighetsmäklarinspektionen samt länsstyrelserna i Stockholms, Västra Götalands och Skåne län, för de verksamhetsutövare som står under respektive myndighets tillsyn, meddela föreskrifter om	När det gäller lagen *(2017:000)* om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism får Finansinspektionen, Lotteriinspektionen, Fastighetsmäklarinspektionen samt länsstyrelserna i Stockholms, Västra Götalands och Skåne län, för de verksamhetsutövare som står under respektive myndighets tillsyn, meddela föreskrifter om
1. åtgärder för riskbaserad kundkännedom enligt 2 kap. 1 §,	*1. kartläggningen och riskbedömningen enligt 2 kap. 3 §, inbegripet undantag från kravet på dokumenterade riskbedömningar,*
2. grundläggande åtgärder för kundkännedom enligt 2 kap. 3 §,	*2. riskbaserade interna och koncerngemensamma rutiner enligt 2 kap. 4–5 §§,*
3. undantag från bestämmelser om grundläggande åtgärder för kundkännedom enligt 2 kap. 5 §,	*3. vilken information och utbildning tillhandahållas anställda enligt 2 kap. 6 §,*
4. vilka stater utanför EES som uppfyller villkoren i 2 kap. 5 § 2 b, 4 och 9 b samt uppfyller villkor för tillämpning av bestämmelserna om	*4. nödvändiga åtgärder och*

[133] Senaste lydelse 2015:273.

utomstående enligt 2 kap. 3 § fjärde stycket,

5. skärpta åtgärder för kundkännedom enligt 2 kap. 6 §,

6. skärpta åtgärder för kundkännedom enligt 2 kap. 6 a §,

7. riskbedömningen enligt 2 kap. 7 b §,

8. åtgärder för fortlöpande uppföljning av affärsförbindelsen enligt 2 kap. 10 § och hur dessa ska dokumenteras,

9. hur handlingar eller uppgifter som har använts för att uppnå kundkännedom ska bevaras enligt 2 kap. 13 §,

10. granskning och uppgiftslämnande enligt 3 kap. 1 §,

11. bevarande av uppgifter om granskning och analys av transaktioner enligt 3 kap. 1 b §,

12. kartläggningen, riskbedömningen, rutiner som ska följas samt vilken information och utbildning som ska tillhandahållas anställda enligt 5 kap. 1 §, och

13. nödvändiga åtgärder och rutiner för att skydda anställda enligt 5 kap. 2 §.

rutiner för att skydda anställda och andra företrädare enligt 2 kap. 7 §,

5. åtgärder för kundkännedom enligt 3 kap. 8–13 §§ inbegripet åtgärder för hur kundkännedom och fortlöpande uppföljning av affärsförbindelsen som avses i 3 kap. 12 § ska dokumenteras,

6. förenklade åtgärder för kundkännedom enligt 3 kap. 14–16 §§ inbegripet på vilka ytterligare områden förenklade åtgärder kan tillåtas,

7. skärpta åtgärder för kundkännedom enligt 3 kap. 17–25 § inbegripet tillämpningen av 1 kap. 6 § 5 och bestämmande av personkretsen enligt 3 kap. 21§ och 24 § tredje stycket samt den riskbedömning som erfordras enligt 23 och 25 §§,

8. åtgärder för kundkännedom utförda av utomstående enligt 3 kap. 26–28 §§ inbegripet föreskrifter som gäller åtgärder vidtagna av utomstående inom samma koncern,

9. åtgärder för kundkännedom när det gäller livförsäkringar, andra investeringsrelaterade försäkringar och truster m.m. och undantag från vissa kundkännedomsåtgärder när det gäller elektroniska pengar enligt 3 kap. 29–34 §§,

10. åtgärder för kundkännedom i förhållande till gemensamma konton som förvaltas av advokater och andra oberoende jurister enligt 3 kap. 35 §,

11. granskning och uppgifts-

lämnande enligt 4 kap. 1–2 §§,

12. system för att kunna lämna upplysningar enligt 4 kap. 5 §,

13. hur handlingar eller uppgifter som använts för att uppnå kundkännedom ska bevaras enligt 5 kap. 1–2 §§ inbegripet förutsättningarna för att få bevara handlingar och uppgifter under den längre tidsperiod som avses i 5 kap. 2 §,

14. vilka ytterligare åtgärder en verksamhetsutövare ska vidta enligt 7 kap. 2 §,

15. ansvar för regelefterlevnad och intern kontroll m.m. enligt 8 kap. 2–3 §§,

16. utseende av en centralkontaktpunkt enligt 8 kap. 4 §, och

17. rapporteringsystem enligt 8 kap. 5 §.

Lotteriinspektionen får, efter en riskbedömning, meddela undantag för vissa speltjänster från hela eller delar av lagens tillämpningsområde.

Finansinspektionen får meddela föreskrifter om skyldighet för verksamhetsutövare enligt 1 kap. 2 § 1–11 att periodiskt, utan särskild anmaning lämna uppgifter om sin verksamhet, sina kunder och andra förhållanden som är nödvändiga för att tillsynsmyndigheter ska kunna bedriva en riskbaserad tillsyn.

Bolagsverket får meddela föreskrifter om hur information ska

lämnas till verket enligt 2 §.

Tillsynsmyndigheterna ska samråda inom ramen för samordningsfunktionen innan de meddelar föreskrifter enligt första stycket.

Denna förordning träder i kraft den 26 juni 2017.

25.24 Förslag till förordning om ändring i fastighetsmäklarförordningen (2011:668)

Härigenom föreskrivs att 1 §, 15 §, 23 och 26 §§ fastighetsmäklarförordningen (2011:668) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse	*Föreslagen lydelse*

1 §[134]

Den som vill bli registrerad som fastighetsmäklare ska ansöka om det skriftligen hos Fastighetsmäklarinspektionen.

Ansökningen ska innehålla uppgift om sökandens namn, personnummer, bostadsadress, e-postadress och telefonnummer samt, i förekommande fall, den firma som sökanden avser att driva sin verksamhet under.

Det ska framgå av ansökningen om registrering söks för förmedling av all den egendom som anges i 1 § fastighetsmäklarlagen (2011:666), fullständig registrering, eller för förmedling av enbart hyresrätter, registrering för hyresförmedlare.

Om ansökningen avser registrering för förmedling av enbart hyresrätter ska det också framgå om ansökan gäller registrering för förmedling av hyresrätter för bostadsändamål eller förmedling av hyresrätter till lokaler.

Om sökanden ska bedriva förmedlingsverksamhet som anställd, ska arbetsgivarens namn, adress och telefonnummer anges. Är arbetsgivaren en juridisk person, ska dessutom organisationsnummer anges.

15 §[135]

Den utbildning som avses i 6 § 3 fastighetsmäklarlagen (2011:666) ska omfatta fastighetsförmedling, fastighetsrätt och annan civilrätt, skatterätt, ekonomi, byggnadsteknik samt fastighetsvärdering.

---

[134] Senaste lydelse 2012:26
[135] Senaste lydelse 2012:26.

Första stycket gäller inte fastighetsmäklare som förmedlar enbart hyresrätter. För dem ska utbildningen omfatta handledd praktik hos en registrerad fastighetsmäklare som ägnar sig åt förmedling av hyresrätter avseende bostadslägenheter.	Första stycket gäller inte fastighetsmäklare som förmedlar enbart hyresrätter. För dem ska utbildningen omfatta handledd praktik hos en registrerad fastighetsmäklare som ägnar sig åt förmedling av hyresrätter avseende bostadslägenheter *eller lokaler.*

Fastighetsmäklarinspektionen får medge undantag från första och andra styckena om det finns särskilda skäl för det i ett enskilt fall.

Fastighetsmäklarinspektionen får meddela närmare föreskrifter om utbildningens innehåll och omfattning.

23 §[136]

I fastighetsmäklarregistret ska följande uppgifter antecknas om varje fastighetsmäklare:

1. namn, personnummer eller födelsedatum, bostadsadress, e-postadress och telefonnummer,
2. den firma som mäklaren driver sin verksamhet under,
3. arbetsgivarens namn, adress och telefonnummer samt, om arbetsgivaren är en juridisk person, organisationsnummer,

4. typ av registrering (fullständig registrering eller registrering för hyresförmedlare); avser registreringen tillfällig verksamhet ska det anges,	4. typ av registrering (fullständig registrering eller registrering för hyresförmedlare *för bostadsändamål eller till lokaler*); avser registreringen tillfällig verksamhet ska det anges,

5. nuvarande och tidigare ansvarsförsäkring,
6. datum för beslut om registrering, och
7. datum för beslut om avregistrering.

I registret får även uppgift om medlemskap i en branschorganisation antecknas, om mäklaren lämnat uppgift om detta.

[136] Senaste lydelse 2011:668.

26 §[137]

Fastighetsmäklarinspektionen ska i fråga om en registrerad fastighetsmäklare på sin webbplats hålla följande uppgifter i registret tillgängliga:

1. mäklarens namn,
2. tidpunkten för den senaste registreringen,
3. typ av registrering (fullständig registrering eller registrering för hyresförmedlare),

3. typ av registrering (fullständig registrering eller registrering för hyresförmedlare),	3. typ av registrering (fullständig registrering eller registrering för hyresförmedlare *för bostadsändamål eller till lokaler*),

4. den firma som mäklaren driver sin verksamhet under,
5. arbetsgivarens namn och adress om mäklaren är anställd, och
6. mäklarens etableringsmedlemsstat och den tid för vilken registreringen gäller om mäklaren bedriver tillfällig verksamhet.

Denna förordning träder i kraft den 26 juni 2017.

[137] Senaste lydelse 2012:26.

FÖRFATTNINGSKOMMENTAR

26 Författningskommentar

26.1 Förslaget till lag om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (2017:000)

Utredningens förslag till ny penningtvättslag bygger i flera delar på den nuvarande penningtvättslagen. Förslaget utgår dock från en förändrad struktur. Den nya lagen har också tillförts ett antal bestämmelser, till stora delar som en följd av genomförandet av det fjärde penningtvättsdirektivet. Vidare har lagtexten i flera delar fått en ny utformning. Reglerna har bl.a. delats upp i flera kapitel och paragrafer och mellan paragraferna har nya rubriker förts in. I författningskommentaren hänvisas ibland till uttalanden från äldre förarbeten. Vad som uttalats i äldre förarbeten kan också i övrigt utgöra ledning vid tillämpningen av sådana bestämmelser som går tillbaka till tidigare lagar.

1 kap. Lagens syfte, tillämpningsområde och definitioner

Lagens syfte

1 §

Paragrafen innehåller bestämmelser som anger syftet med lagen och vad som närmare ska avses med penningtvätt och finansiering av terrorism. Bestämmelsen motsvaras delvis av 1 kap. 1 § i den nuvarande lagen.

Tillsammans med 2 § utgör bestämmelsen ramen för lagens tillämpningsområde. Definitionen av penningtvätt i första stycket har utformats för att dels omfatta definitionen i direktivets artikel 1, dels innefatta de straffbara åtgärder med egendom som härrör från brott som enligt svensk rätt utgör penningtvättsbrott eller vissa

andra brott som fångar upp förfaranden som utgör penningtvätt. Beskrivningen av åtgärderna omfattar de objektiva rekvisitomständigheter som måste föreligga för att ett brott ska föreligga. För att handlandet ska vara straffbart som penningtvättsbrott måste vissa andra förutsättningar vara uppfyllda t.ex. att åtgärden ska ha vidtagits med visst syfte.

De åtgärder som beskrivs ska vara av sådan art att de typiskt sett kan medföra att t.ex. egendomens samband med brott döljs. Att sambandet faktiskt dolts krävs inte för att penningtvätt ska anses föreligga. I stället för att använda uttrycket ”typiskt” används i paragrafen ordet ”kan”.

I *tredje stycket* utvidgas lagens tillämpningsområde i förhållande till gällande rätt. Syftet är att verksamhetsutövarna ska förebygga och i övrigt reagera på typiska penningtvättsåtgärder som kan misstänkas vara vidtagna inom ramen för ett planerat brott. Tillämpningen begränsas här genom att förfarandet dels ska vara en del av en brottsplan, även om gränsen för straffbarhet ännu inte har överskridits, dels vara ägnat, dvs. faktiskt komma att bidra eller typiskt sett skulle kunna bidra till, att dölja att någon berikar sig genom brottslig handling samt att avsikten med åtgärden ska vara att berika sig. Att någon berikar sig innebär att personens förmögenhetssituation förbättras genom brottet.

Definitionen av finansiering av terrorism i *fjärde stycket* motsvarar i sak definitionen i 1 kap. 5 § 4 i den nuvarande penningtvättslagen med tillägg av det som föranleds av de förändringar i lagen (2002:444) om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall (finansieringslagen) som träder i kraft den 1 april 2016. Definitionen är utformad så att den ska täcka åtgärder som vidtas för att samla in, tillhandahålla eller motta egendom med syfte att den ska användas eller med vetskap om att den är avsedd att användas för att begå vissa typer av brott. Området för vad som är straffbar finansiering omfattar också osjälvständiga brottsformer.

I 3 a § finansieringslagen införs en bestämmelse som hänvisar till 5 b § i lagen (2010:299) om straff för offentlig uppmaning, rekrytering och utbildning avseende terroristbrott och annan särskilt allvarlig brottslighet. Detta motsvaras i definitionen av punkten 1.

I 3 § första stycket finansieringslagen införs en bestämmelse som innebär förbud mot finansiering av personer eller sammanslutningar av personer som begår, försöker begå eller förbereder,

stämplar eller medverkar till särskilt allvarlig brottslighet. Detta motsvaras i definitionen av punkten 3.

Övervägandena finns i kapitel 9.

Lagens tillämpningsområde

2 §

I paragrafen regleras vilka fysiska och juridiska personer som omfattas av den nya lagen och genomför artikel 2 i direktivet. Bestämmelsen överensstämmer i sak till stor del med 1 kap. 2 § i den nuvarande lagen. Lagens tillämpningsområde har dock utvidgats till att omfattar flera verksamheter.

Punkten 4 har en något förändrad utformning. Denna är föranledd av utredningens förslag till förändringar i fråga om lagen (1996:1006) om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet (se närmare den särskilda kommentaren till lagen nedan). Bestämmelsen inbegriper numera också värdebolag som har tillstånd enligt lagen (1974:191) om bevakningsföretag; deras s.k. uppräkningsverksamhet görs registreringsskyldig genom föreslagna ändringar av anmälningslagen. Värdebolagen har en särskild roll i kontanthanteringskedjan. Förutom att transportera kontanter till och från banker, tömma och ladda uttagsautomater, erbjuder dessa företag också tjänster till handlare. Bankernas tjänster avseende insamling och uppräkning av dagskassor har i princip helt överlåtits till värdebolagen. Värdebolagens verksamhet omfattas i vissa delar redan av penningtvättslagens tillämpningsområde. Detta exempelvis till de delar deras verksamhet avser valutaväxling. För att motverka penningtvätt och finansiering av terrorism ska även värdebolagens uppräkningsverksamhet omfattas av penningtvättslagen. Förändringen innebär, mer specifikt, att värdebolagen omfattas av penningtvättslagen till de delar verksamheten avser tjänster för insamling, uppräkning, redovisning eller försäljning av kontanter. Detta innebär att bl.a. den del av värdebolagens verksamhet som består i att hämta dagskassor hos olika kunder, uppräkningen av dagskassorna samt redovisningen och eventuell vidare försäljning av kontanterna inbegrips.

Även *punkten 12* innebär att lagens tillämpningsområde utvidgas i förhållande till tidigare. Punkten 12 reglerar lagens tillämpning i

fråga om fastighetsmäklare. Sedan tidigare omfattas fastighetsmäklare med fullständig registrering av lagen. Genom utredningens förslag utsträcks kretsen till att även omfatta de fastighetsmäklare som utgörs av hyresförmedlare till lokaler. Förutom det nära samband som hyresförmedlare till lokaler har med övriga fastighetsmäklare sammanfaller de tjänster de erbjuder med dem som företagsmäklare tillhandahåller. Företagsmäklare fördes in under penningtvättslagen i samband med genomförandet av det tredje penningtvättsdirektivet. Detta motiverades av att dessa ofta har en direkt eller indirekt koppling till särskilt kontantintensiva verksamheter, såsom restauranger, hår- och hudvård. Utredningens ståndpunkt motiveras av att de stora likheterna mellan verksamheterna sannolikt ger upphov till likartade risker för penningtvätt och finansiering av terrorism.

För att penningtvättslagen ska få genomslag på dessa aktörer föreslår utredningen att de görs registreringsskyldiga enligt fastighetsmäklarlagen (se även kommentaren till fastighetsmäklarlagen nedan).

Det fjärde penningtvättsdirektivet kräver vidare att även andra tillhandahållare av speltjänster än dem som driver kasinospel ska omfattas av nationell reglering. Genom *punkten 14* utvidgas därför lagens tillämpningsområde till att även omfatta de speltjänster som bedrivs med stöd av tillstånd eller registrering enligt lotterilagen. Lagen ska dock inte tillämpas ifråga om de speltjänster som erbjuds genom s.k. varuspelsautomater. Det föreslås även att undantag ska kunna meddelas för andra speltjänster där risken för penningtvätt och finansiering av terrorism kan konstateras vara låg (se vidare kommentaren till 11 kap. 1 §). Den grupp aktörer som föreslås omfattas av lagens tillämpningsområde är anordnare av angivna speltjänster. Med anordnare menas dem som har tillstånd eller är registrerade enligt lotterilagen för att tillhandahålla spelet i fråga. Ombud som tillhandahåller speltjänster till kunder för anordnarens räkning (säljer spel, löser in vinster m.m.), omfattas inte av lagen i egenskap av verksamhetsutövare. Däremot kommer de indirekt att träffas av vissa regler i penningtvättslagen.

Punkten 15 motsvarar delvis 1 kap. 2 § punkten 16 i den nuvarande lagen. Nuvarande bestämmelse omfattar fysiska och juridiska personer som driver yrkesmässig handel med varor, i de fall betalning görs kontant med ett belopp motsvarande 15 000 euro eller mer. Den föreslagna förändringen innebär att den angivna belopps-

gränsen sänks till motsvarande 5 000 euro. Penningtvättslagen ska därtill tillämpas både på utbetalda och mottagna belopp. All yrkesmässig kontanthandel med varor till angivet minimibelopp omfattas således. Med yrkesmässig handel får här sådan som bedrivs med regelbundenhet, viss varaktighet och med viss omfattning. Auktionsförsäljning är ett exempel. Vidare omfattas exempelvis rotposter av skog och försäljning av klockor och smycken.

Punkten 16 utvidgar tillämpningsområdet till att omfatta all verksamhet som bedrivs i pantbanker som uppfyller kriterierna i pantbankslagen (1995:1000). Det innefattar t.ex. försäljning av återropade panter och pantbankernas kärnverksamhet, dvs. kreditgivning med därtill förenat mottagande av lösöre eller värdepapper samt utbetalning av kreditbelopp. De nuvarande bestämmelserna i penningtvättslagen, som tar sikte på kontanthandel med varor över viss beloppsgräns, innebär att de pantbanker, som bedriver verksamhet som avser yrkesmässig försäljning av varor till ett belopp som uppgår till motsvarande 15 000 euro redan i dag omfattas av regelverket. Genom den föreslagna bestämmelsen tydliggörs således att all verksamhet som bedrivs i pantbanker enligt pantbankslagen ska omfattas. Detta inbegriper också, enligt utredningens bedömning, s.k. nätauktioner där försäljning av pantsatt egendom sker över internet för det fall den bedrivs i samma företag. Om sådana nätauktioner bedrivs i ett separat företag skilt från pantbanken, omfattas inte dessa av penningtvättslagen. Dock kan ett sådant företag omfattas om det bedriver någon verksamhet i övrigt enligt 1 kap. 2 § penningtvättslagen. Att försäljning av panter sker i ett annat företag än pantbanken kan också aktualisera frågor om den närmare tillämpningen av bl.a. 20 § pantbankslagen. En försäljning som sker genom en tredje part behöver inte innebära att pantbanken befrias från att uppfylla sina skyldigheter enligt penningtvättslagen.

När det gäller *punkten 18* föreslås visserligen inte någon ändring i den nuvarande författningstexten. Utredningen vill dock förtydliga att bestämmelsen inte tar sikte på verksamhet som avser bokföring eller revision för egen räkning. Helägda bolag i en koncern (s.k. koncernredovisande företag) som har hand om redovisningsfunktionen endast för koncernens räkning omfattas t.ex. inte av penningtvättsregleringen med stöd av denna punkt. Inte heller omfattas t.ex. jordbrukare som sköter sin egen bokföring. Dessa

funktioner har inga externa kunder utan deras verksamhet till den del den avser bokföring eller revision är rent intern.

Vissa språkliga ändringar har också gjorts i bestämmelsen. Dessa är dock inte avsedda att medföra någon ändring i sak.

Övervägandena finns i kapitel 10.

3 §

Innehållet i bestämmelsen motsvarar fullt ut 1 kap. 3 § i tidigare lag och genomför artikel 2.3 b) i–v samt artikel och 3.7 i direktivet.

Paragrafens *första stycke*, som genomför artikel 2.3 b) i–v) ska läsas tillsammans med 2 § 20 och 21.

Andra stycket, som genomför artikel 3.7, ska läsas tillsammans med 2 § 22. Bestämmelsen omfattar tjänster som yrkesmässigt erbjuds av fysiska och juridiska personer till utomstående. Flera av de tjänster som omfattas förekommer inte Sverige, bl.a. av legala skäl (se vidare prop. 2008/09:70, s. 182). Däremot förekommer det att de tjänster som avses erbjuds genom utländska företag som etablerar sig i Sverige.

Enligt *punkten 1* i andra stycket omfattas tjänster som avser bildande av juridiska personer, försäljning av nybildade aktiebolag och förmedling av svenska eller utländska juridiska personer. Dessa tjänster tillhandhålls av t.ex. advokater, revisorer och andra branscher som erbjuder företagsförmedling. Advokaternas och revisorernas tjänster omfattas av penningtvättsregleringen redan enligt andra bestämmelser (jfr bl.a. 2 § och första stycket i förevarande bestämmelse). Denna punkt tar således sikte på de andra typer av yrkesmässiga verksamheter som erbjuder ifrågavarande tjänster.

Punkten 2 gäller fullgörande av funktion som styrelseledamot eller bolagsrättsligt ansvarig (s.k. company secretary), som bolagsman i ett handels- eller kommanditbolag eller i någon liknande ställning i förhållande till andra juridiska personer. Punkten är tillämplig även på den som yrkesmässigt vidtar åtgärder för att någon annan ska kunna utföra dessa funktioner. Verksamhet som tar sikte på rekrytering omfattas dock inte.

Fullgörandet av funktion som styrelseledamot eller bolagsrättsligt ansvarig medför inte direkt att personen driver verksamhet av detta slag. Det handlar om att de som driver verksamhet fullgör

funktionen som styrelseledamot eller bolagsrättsligt ansvarig för en utomstående tredje part. Verksamheten är inte någon svensk företeelse. Den förekommer däremot inte sällan i s.k. offshore-bolag. Ett sådant förvärvas genom köp och samtidigt ingås ofta avtal som tar sikte på förvaltningstjänster. Avtalsparten som sålt bolaget börjar administrera det sålda bolaget och en styrelse registreras. Denna typ av styrelse sitter ofta i ett flertal bolag av samma typ.

I *punkten 3* avses tjänster som tar sikte på tillhandahållande av ett registrerat kontor eller en postadress och därmed sammanhängande tjänster till en juridisk person eller trust eller en liknande juridisk konstruktion. Vad som avses är verksamhet som tillhandahåller kontor, postadresser och andra tjänster som i det närmaste enbart är att avse som ”kulisser”. Som verksamhet av det här slaget betraktas alltså inte företag som allmänt tillhandahåller lokaler och inte heller företagsparker.

Punkten 4 gäller förvaltning av truster eller liknande juridiska konstruktioner. Truster förekommer inte som svensk företeelse och har ingen tydlig motsvarighet i den svenska lagstiftningen. Ett svenskt företag kan ändå verka som t.ex. kapitalförvaltare för en trust eller en juridisk konstruktion. Sådan förvaltning är exempel på en tjänst som faller in under penningtvättslagen enligt denna punkt.

Slutligen är *punkten 5* tillämplig på den som yrkesmässigt erbjuder funktion som nominell aktieägare. Den omfattar även att man yrkesmässigt vidtar åtgärder för att någon annan ska kunna utföra denna funktion – om inte åtgärden erbjuds i ett företag som är noterat på en reglerad marknad som omfattas av informationsskyldighet i överensstämmelse med unionsrätten eller motsvarande internationella normer (se prop. 2008/09:70, s. 181–182).

4 §

Bestämmelsen motsvarar 1 kap. 2 a § i den nuvarande penningtvättslagen.

Paragrafen infördes i syfte att leva upp till Europeiska kommissionens förordning om auktionering av utsläppsrätter (Kommissionens förordning (EU) nr 1031/2010 av den 12 november 2010). För en närmare redogörelse av denna bestämmelse, se prop. 2011/12:143, s. 43.

5 §

Bestämmelsen motsvarar 1 kap. 4 § i den nuvarande penningtvättslagen och genomför delvis artikel 3.1 samt artikel 3.2 f.).

Av bestämmelsen följer att penningtvättslagen, i fråga om de verksamheter som avses i bestämmelsen, ska tillämpas på filialer i Sverige till utländska juridiska personer med huvudkontor i utlandet, se även prop. 2008/09:70, s. 182. De verksamhetsutövare som träffas av bestämmelsen är dem som enligt penningtvättsdirektivet definieras som kreditinstitut eller finansiella institut. Bestämmelsen omfattar dock inte de verksamheter som tillhandahåller betaltjänster enligt lagen om betaltjänster utan att vara betalningsinstitut. Skälet till detta är att dessa tillhandahållare inte har möjlighet att bedriva gränsöverskridande verksamhet.[1]

Bestämmelsen ska inte läsas E contrario. Penningtvättslagen är de facto tillämplig på fler utländska aktörer än de som omfattas av paragrafen. Samtliga aktörer som är att betrakta som verksamhetsutövare omfattas av penningtvättslagens bestämmelser. Även en utländsk person som i Sverige bedriver verksamhet som omfattas av lagens tillämpningsområde (dvs. som omfattas av 1 kap. 2 §) är att betrakta som verksamhetsutövare i lagens mening. När det frågan om i vilken utsträckning penningtvättslagen träffar verksamhetsutövare i utlandet, se kommentaren till 7 kap. 1–2 §§.

Övervägandena finns i avsnitt 15.4.

Definitioner

6 §

Bestämmelsen motsvarar i stora delar 1 kap. 5 § i den nuvarande lagen. Den innehåller ett antal definitioner som är grundläggande för förståelsen av lagen.

I den nuvarande penningtvättslagen behandlas samtliga definitioner i samma bestämmelse. I utredningens förslag till ny penningtvättslag behandlas dock definitionerna av penningtvätt och finansiering av terrorism lagens första paragraf (se kommentaren till 1 § ovan). I övrigt skiljer sig bestämmelsen från den nuvarande lagen

[1] Jfr 3 kap. 18–23 §§ lagen (2010:751) om betaltjänster.

på så sätt att definitionerna av affärsförbindelse *(punkten 1)* och verklig huvudman *(punkten 6)* är något förändrade.

I *punkten 1* definieras affärsförbindelse som en affärsmässig förbindelse som har, eller när kontakten etableras förväntas att ha, en viss varaktighet.

I tidigare förarbeten uttalas bl.a. att uttrycket affärsförbindelse, för svenskt vidkommande, avser en förbindelse av mera stadigvarande slag (se prop. 1992/93:207, s. 16). En person som vid enstaka tillfällen växlar sedlar eller mynt etablerar således inte någon affärsförbindelse med verksamhetsutövaren, i dessa fall handlar det om enstaka transaktioner. I linje med detta ligger att en affärsförbindelse ofta grundar sig på ett avtalsförhållande av mera varaktig karaktär än t.ex. de mera tillfälliga köpeavtal m.m. som är aktuella vid enstaka transaktioner. En kund som öppnar ett bankkonto hos en bank etablerar otvivelaktigt en affärsförbindelse med verksamhetsutövaren. Så gör även den kund som ger en fastighetsmäklare ett förmedlingsuppdrag. Även en spelare som öppnar den typ av spelkonto som Svenska Spel i dagsläget erbjuder för online spel torde etablera en affärsförbindelse.

Även vissa former av konkludenta handlanden kan innebära att en affärsförbindelse etableras. En affärsförbindelse torde t.ex. uppstå med en kund som regelbundet använder sig av verksamhetsutövarens produkter eller tjänster. Det kan vara fråga om en kund regelbundet begär att verksamhetsutövaren genomför transaktioner av liknande eller varierande slag. Kunden kanske t.o.m. återkommer med en sådan regelbundenhet att denna erbjuds vissa förmåner för att den väljer verksamhetsutövarens tjänster. I dessa situationer finns det sällan något egentligt avtal om att etablera en affärsförbindelse i botten, men kundrelationen har utvecklats på ett sådant sätt att den, genom parternas handlande, fått en mera varaktig karaktär. En affärsförbindelse har då etablerats – även om detta inte stod klart vid de inledande kontakterna.

Detta betyder, för verksamhetsutövarens del, att denna måste vidta åtgärder för kundkännedom även i de fall som en affärsförbindelse etableras senare än vid de inledande kontakterna. Om en affärsförbindelse uppstår i ett senare skede bör verksamhetsutövaren genomföra kundkontrollerna vid den tidpunkten, dvs. då det inte längre går att tala om några enstaka transaktioner utan

kundrelationen får anses utgöra en förbindelse av mera varaktigt slag.

Punkten 6 i utredningens förslag definierar verklig huvudman som en fysisk person som ytterst äger eller kontrollerar en juridisk person eller en fysisk person till vars förmån någon annan handlar.

Den första situationen avser samtliga fall där den fysiska personen utövar ett bestämmande inflytande över en kund. Den situationen är tillämplig på i stort sett alla associationsformer som en kund kan ha förutsatt att kunden är en juridisk person. För en närmare redogörelse av hur kontrollen kan utövas och vem som ska anses som verklig huvudman, se författningskommentarerna till 1 kap. 3–8 §§ i den föreslagna lagen om registrering i syfte att förebygga penningtvätt och finansiering av terrorism.

Den andra situationen avser fall där kunden etablerar en affärsförbindelse eller utför en transaktion till någon annans förmån. Det kan t.ex. vara fråga om att egendom avsatts i en stiftelse eller en trust för att användas i enlighet med den upprättade stiftelse- eller trusturkunden. Kunden utgörs då av stiftelsen eller trusten. För en närmare redogörelse över vem som ska anses vara verklig huvudman i dessa fall, se författningskommentarerna till 1 kap. 9–10 §§ i förslaget till lag om registrering i syfte att förebygga penningtvätt och finansiering av terrorism.

Övervägandena finns i avsnitt 12.3.3 (definitionen av affärsförbindelse) och 12.6.3 (definitionen av verklig huvudman).

7 §

Bestämmelsen har sin motsvarighet i 1 kap. 5 a § i den nuvarande penningtvättslagen.

I bestämmelsen definieras vad som avses med viktig offentlig funktion i den definition av person i politiskt utsatt ställning som finns i 6 § punkten 5.

Den föreslagna definitionen skiljer sig från den som i dag gäller på två punkter. För det första har uppräkningen av viktiga offentliga funktioner gjorts exemplifierande. Detta för att återspegla direktivets angreppssätt (se artikel 3.9). Innebörden av den föreslagna förändringen är att bestämmelsens uppräkning av viktiga offentliga funktioner inte ska anses vara uttömmande. Även en

annan person som har en offentlig funktion som kan jämställas med någon av de funktioner som räknas upp kan således vara att anse som en person i politisk utsatt ställning.

Till skillnad från den nuvarande definitionen anges vidare ledamot av ett politiskt partis styrelse som en viktig offentlig funktion *(punkten 3)*. Detta tillägg föreslås som en följd av de uttryckliga kraven i det fjärde penningtvättsdirektivet (artikel 3.9).

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter i fråga om den krets personer som ska vara att anse som personer i politisk utsatt ställning.

Övervägandena finns i avsnitt 12.9.3.

2 kap. Riskbaserat förhållningssätt

Allmänna bestämmelser

1–2 §§

Bestämmelserna saknar motsvarighet i den nuvarande lagen. De utgör portalparagrafer för omfattningen av verksamhetsutövarens arbete för att förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism.

I *den första paragrafen* anges de allmänna utgångspunkterna för verksamhetsutövarens arbete. Av bestämmelsen följer att en verksamhetsutövare ska vidta åtgärder för att förhindra att den egna verksamheten utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism. Omfattningen av dessa åtgärder ska bestämmas med utgångspunkt i det riskbaserade förhållningssättet.

I *den andra paragrafen* behandlas innebörden av det riskbaserade förhållningssättet närmare. Det riskbaserade förhållningssättet bygger på att verksamhetsutövaren känner till och förstår riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism i sin verksamhet. Det riskbaserade förhållningssättet utgår därför från en riskbedömning (se närmare kommentaren till 3 §). Med riskbedömningen som utgångspunkt ska verksamhetsutövaren utforma rutiner och vidta de andra åtgärder som penningtvättslagen kräver och som är nödvändiga för att motverka riskerna. Det riskbaserade förhållningssättet kräver vidare att rutiner och övriga åtgärder fortlöpande anpassas efter förändrade och nya risker för penningtvätt och

finansiering av terrorism. Detta förutsätter att riskbedömningen fortlöpande ses över och uppdateras.

Samtliga led i verksamhetsutövarens arbete mot penningtvätt och finansiering av terrorism är avhängiga av varandra och knyts samman av det riskbaserade förhållningssättet. Riskbedömningen och de riskbaserade rutinerna är t.ex. nödvändiga för att verksamhetsutövaren ska kunna vidta proportionerliga åtgärder för att uppnå kundkännedom. Detta innebär i sin tur att åtgärderna för kundkännedom fortlöpande måste anpassas efter kundens riskprofil, dvs. de risker för penningtvätt och finansiering av terrorism som kan förknippas med den enskilda kunden och de metoder och mönster som förekommer i kundrelationen. Verksamhetsutövaren kan inte heller uppfylla kraven rörande granskning och rapportering av misstänkta aktiviteter om inte riskanpassade åtgärder för kundkännedom har vidtagits. Riskbedömningen och de riskbaserade rutinerna kan inte hållas uppdaterade om verksamhetsutövaren inte fortlöpande beaktar erfarenheter från kundkännedomsprocessen, granskningen, rapporteringen och annan relevant information.

Övervägandena finns i avsnitt 11.2.4.

Riskbedömning

3 §

Bestämmelsen motsvarar delvis 5 kap. 1 § första stycket i den nuvarande lagen. Den genomför artikel 8.1–2 i direktivet.

Av bestämmelsens *första stycke* följer att verksamhetsutövare ska kartlägga och bedöma riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism i verksamheten. Bedömningen ska dokumenteras och hållas uppdaterad. I vissa fall ska dock undantag från krav på dokumenterade riskbedömningar kunna beviljas (se även kommentaren till 11 kap. 1 §).

Den riskbedömning som en verksamhetsutövare måste göra är grundläggande för verksamhetsutövarens rutiner och övriga åtgärder för att förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism. Riskbedömningen ska tala om var riskerna finns, vilka de är, var de är som störst och var de är mindre. Kort sagt ska den ge en lägesbild av riskerna för att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Målsättningen med riskbedömningen

är att den ska kunna läggas till grund för verksamhetsutövarens rutiner och övriga åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Det är därför angeläget att dokumentationen av riskbedömningen utformas så konkret att den påtagligt underlättar utformning av rutiner och genomförande av övriga åtgärder (kundkännedomsåtgärder, granskning och rapportering m.m.). Det innebär bl.a. att konkretisera brottsliga tillvägagångssätt och på vilka sätt dessa kan befaras komma att tillämpas i samband med kundrelationer.

Bestämmelsens *andra stycke* anger exempel på vilka faktorer en verksamhetsutövare ska beakta vid kartläggningen och analyserna av riskerna. Som exempel på faktorer att beakta anges verksamhetens typ av kunder, produkter, tjänster, distributionskanaler och geografiska riskfaktorer. Med geografiska riskfaktorer avses t.ex. verksamhetsutövarens verksamhetsområde och var kunderna är etablerade. Av betydelse är t.ex. om kunderna är etablerade i de länder som Europeiska kommissionen identifierar som s.k. högrisktredjeländer. I dessa fall förutsätts verksamhetsutövaren, i stort sett genomgående, nämligen vidta skärpta åtgärder för kundkännedom.

Även *tredje stycket* anger faktorer som en verksamhetsutövare bör beakta i sin riskbedömning. För att effektivt förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism bör verksamhetsutövaren i sin riskbedömning analysera erfarenheter från vidtagna åtgärder för kundkännedom, granskning och rapportering. De risker som genomförda åtgärder visar är viktiga element att analysera. Sådan kunskap ger verksamhetsutövaren bättre förutsättningar att skapa effektiva system. Även information från myndigheter och andra organ är av stor betydelse. Information som tillsynsmyndigheter och självreglerande organ lämnar kan t.ex. utgöra ett betydelsefullt redskap. Vidare är återkoppling från Polismyndigheten (Finanspolisen) värdefull. Information som framkommer i de nationella riskbedömningarna och i de europeiska riskbedömningar som kommissionen ska svara för är också av betydelse. Slutligen är den information som den föreslagna samordningsfunktionen förväntas tillhandahålla en viktig källa.

Uppräkningen i de andra och tredje styckena är dock inte uttömmande. Vilka faktorer en verksamhetsutövare kan och bör beakta är också beroende av verksamhetens typ och storlek.

Riskbedömningen syftar till att verksamhetsutövaren ska *förstå* riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism i den egna verksamheten. Först då är det möjligt att avgöra vilka rutiner som bör införas, var åtgärder bör sättas in och vilka insatser som är lämpliga. En god insikt om riskerna är en förutsättning för att verksamhetsutövaren ska kunna leva upp till de övriga kraven i penningtvättsregleringen. I *fjärde stycket* har införts en bestämmelse av denna innebörd.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer för meddela närmare föreskrifter om riskbedömningen och dess innehåll.

Övervägandena finns i avsnitt 11.3.3.

Riskbaserade rutiner

Interna rutiner

4 §

Bestämmelsen motsvarar 5 kap. 1 § andra stycket i den nuvarande lagen och genomför artikel 8.3–4 i direktivet.

I bestämmelsen ställs ett generellt krav på riskbaserade interna rutiner upp. Rutinerna ska omfatta åtgärder för kundkännedom, rapportering, registerhållning, intern kontroll, efterlevnadskontroll (inbegripet utnämning av en efterlevnadsansvarig på ledningsnivå om det motiveras av verksamhetens storlek och natur), samt bakgrundskontroll av personal. Det bör också finnas rutiner för modellriskhantering. Hur långtgående rutiner som ska finnas beror självfallet på verksamhetens art och omfattning – och – riskerna för att verksamheten utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism.

Verksamhetsutövarens rutiner utgör en ”beskrivning” av hur arbetet mot penningtvätt och finansiering av terrorism ska bedrivas. De inbegriper t.ex. olika policy- och styrdokument. Rutinerna ska syfta till att motverka de risker som identifierats i verksamheten. Att det finns ett nära samband mellan riskbedömningen och de riskbaserade rutinerna är därför av väsentlig betydelse. Vidare är det av stor vikt att rutinerna hålls uppdaterade och anpassas efter förändrade och nya risker.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmelser får meddela föreskrifter om rutiner som ska följas.

Övervägandena finns i avsnitt 11.4.3.

Koncerngemensamma rutiner

5 §

Bestämmelsen, som är ny, genomför delvis artikel 45.1.

I bestämmelsen regleras krav på koncerngemensamma rutiner. Skyldigheten att anta och genomföra koncerngemensamma rutiner bör gälla den verksamhetsutövare som är moderföretag i en koncern. Uttrycket moderföretag är inte definierat i penningtvättslagen, men ansluter sig för svenskt vidkommande till definitionen i 1 kap. 11 § aktiebolagslagen (2005:551). De koncerngemensamma rutinerna bör omfatta koncernens övergripande riktlinjer, förfaranden och kontroller för att förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism och således antas vid sidan av verksamhetsutövarens egna riskbaserade rutiner. De ska, i enlighet med artikel 45 i direktivet, inbegripa rutiner för hantering av personuppgifter och för informationsutbyte inom koncernen. Kravet på koncerngemensamma rutiner betyder inte att de enskilda verksamhetsutövarna behöver ha likartade *interna* rutiner på samtliga områden. De koncerngemensamma rutinerna är övergripande och reglerar koncernens arbete. En enskild verksamhetsutövare inom en koncern ska vid sidan av dessa ha interna rutiner som är anpassade efter den enheten.

Övervägandena finns i avsnitt 11.4.3.

Utbildning och skydd av anställda

Utbildning av anställda

6 §

Bestämmelsen motsvarar delvis av 5 kap. 1 § andra stycket i den nuvarande lagen. Den genomför delvis artikel 46.1 i direktivet.

I paragrafen behandlas krav på att anställda fortlöpande får den information och utbildning som behövs för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism.

Utbildningsprogrammen för anställda ska utgå från de risker som identifierats i verksamheten. De ska syfta till att motverka de identifierade riskerna.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter i fråga om utbildningskravet.

Övervägandena finns i avsnitt 11.5.1.

Skydd av anställda m.fl.

7 §

Bestämmelsen motsvarar delvis 5 kap. 2 § i den nuvarande lagen. Den genomför artikel 38 i direktivet.

Till skillnad från den nuvarande bestämmelsen omfattar förslaget en skyldighet för verksamhetsutövaren att ha rutiner och vidta andra åtgärder för skydda anställda *och andra företrädare* för verksamhetsutövaren. Alla fysiska personer hos en verksamhetsutövare som rapporterar misstänkt penningtvätt eller finansiering av terrorism ska åtnjuta samma skydd. Detta oavsett om rapporteringen sker internt eller till Polismyndigheten.

Paragrafens andra stycke är vidare nytt. Bestämmelsen tydliggör att anställda, som har informerat om misstänkt penningtvätt internt eller genom rapportering till Polismyndigheten, inte får utsättas för ogynnsamma eller diskriminerande anställningsåtgärder. Detta under förutsättning att de hade anledning att räkna med att informationen borde ha lämnats. Bestämmelsen kompletterar den arbetsrättsliga regleringen och ger bl.a. vid handen att verksamhetsutövaren bör ha rutiner och vidta andra nödvändiga åtgärder för att säkerställa att detta skydd upprätthålls.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om nödvändiga åtgärder och rutiner för att skydda anställda och andra företrädare enligt förevarande paragraf.

Övervägandena finns i avsnitt 11.5.2.

Förbud mot anonyma konton och förbindelser med brevlådebanker

8 §

Bestämmelsen motsvaras av 2 kap. 14 § i den nuvarande lagen och genomför artikel 10.1 i direktivet.

Bestämmelsen innehåller ett förbud mot kreditinstitut och finansiella institut att föra anonyma konton eller utfärda anonyma motböcker. Förbudet omfattar alla slags konton och förbudet mot anonymitet gäller i förhållande till behöriga myndigheter (se även prop. 2008/09:70 s. 196).

Övervägandena finns i avsnitt 11.6.1.

9 §

Bestämmelsen motsvarar i stora delar 5 kap. 3 § i den nuvarande lagen och genomför artikel 24 i det nya direktivet.

Brevlådebank definieras i 1 kap. 6 § punkten 2 som ett utländskt institut som är registrerat inom en jurisdiktion inom vilken det saknar verklig etablering och ledning och där institutet inte heller ingår i en finansiell grupp som omfattas av tillsyn.

En förändring i förhållande till nuvarande lag är att bestämmelsen, förutom av kreditinstitut, även ska tillämpas av de verksamhetsutövare som är att betrakta som finansiella institut. Dessutom används begreppet ”korrespondentförbindelse” i stället för ”förbindelse”.

Bestämmelsen innebär att kreditinstitut och finansiella institut inte får upprätthålla korrespondentförbindelser med brevlådebanker och inte heller etablera eller upprätthålla sådana förbindelser med andra kreditinstitut som tillåter att deras konton används av brevlådebanker. Vad som avses med korrespondentförbindelse behandlas närmare i kommentaren till 3 kap. 19 §.

Övervägandena finns i avsnitt 11.6.1.

3 kap. Kundkännedom

Situationer som kräver kundkännedom

1–5 §§ motsvarar delvis 2 kap. 2 § i den nuvarande lagen. Bestämmelserna genomför artikel 11 i direktivet. Bestämmelserna behandlas även i avsnitt 12.3.

De föreslagna bestämmelserna tar sikte på situationer som kräver kundkännedom i stället för, som är fallet enligt den nuvarande lagen, situationer som kräver ”grundläggande” kundkännedom. Den förändrade terminologin motiveras av att termen ”grundläggande kundkännedom” saknar motsvarighet i både Fatfs rekommendationer och i penningtvättsdirektivet. Vilken grad av kundkännedom som krävs beror i högsta grad på risken för penningtvätt och finansiering av terrorism. Det krävs således att skärpta åtgärder vidtas om risken i någon av de situationer som anges är hög. I fall där risken för penningtvätt och finansiering av terrorism är låg kan det räcka med förenklade åtgärder för att uppnå kundkännedom. I ljuset av Fatfs rekommendationer och penningtvättsdirektivet förefaller termen ”grundläggande kundkännedomsåtgärder således något missvisande”.

1 §

Bestämmelsen reglerar de situationer som är generella och träffar samtliga verksamhetsutövare, om än i varierande utsträckning.

Punkten 1 anger att åtgärder för att uppnå kundkännedom ska vidtas vid etableringen av en affärsförbindelse och motsvarar delvis 2 kap. 2 § första stycket punkten 1 i den nuvarande lagen. Begreppet affärsförbindelse har givits en något förändrad betydelse i utredningens förslag. Vad detta innebär för en verksamhetsutövare har behandlats ovan, i kommentaren till 1 kap. 6 § punkten 1 ovan. Genom den förändrade definitionen av affärsförbindelse tydliggörs att en sådan kan etableras även genom konkludent handlande. Till skillnad från den nuvarande lagen anger punkten också att åtgärder för kundkännedom, efter att en affärsförbindelse har etablerats, ska vidtas fortlöpande – under hela den tid som affärsförbindelsen varar. Fortlöpande kontroller bör ske så ofta som det befinns nödvändigt med hänsyn till den risk som kan förknippas med kunden

(se även kommentaren till 12 § nedan). Detta tillägg bör i det närmaste ses som ett förtydligande och innebär inte någon egentlig förändring i sak.

Punkten 2 anger att åtgärder för att uppnå kundkännedom ska vidtas vid enstaka transaktioner som uppgår till ett belopp motsvarande 15 000 euro eller mer. Bestämmelsen motsvarar fullt ut 2 kap. 2 § första stycket 2 i den nuvarande lagen.

Punkten 3 anger att åtgärder för kundkännedom ska vidtas även vid transaktioner som understiger ett belopp motsvarande 15 000 euro men som kan antas ha samband med en eller flera transaktioner och som tillsammans uppgår till minst 15 000 euro. Bestämmelsen motsvarar fullt ut 2 kap. 2 § första stycket punkten 3 i den nuvarande lagen. En inte helt enkel fråga att besvara är hur en verksamhetsutövare ska identifiera transaktioner som kan antas ha samband. Varken Fatfs rekommendationer eller det nya direktivet ger någon närmare ledning om detta. Det är dock inte meningen att verksamhetsutövaren ska behöva genomföra kundkännedomsåtgärder vid samtliga transaktioner som understiger beloppsgränsen – enbart i syfte att identifiera samband. Om så hade varit fallet hade beloppsgränser inte behövts. I stället bör verksamhetsutövaren utgå från den information som finns tillgänglig om transaktionerna. Om en kund återkommer inom en kort tidsrymd i liknande ärenden torde ett samband ofta föreligga. I större verksamheter, där det finns flera verksamhetsställen, kan det emellertid krävas mer komplicerade metoder för att identifiera samband.

En annan fråga är hur verksamhetsutövaren skiljer mellan flera sambandstransaktioner och en affärsförbindelse. Inte heller här finns några entydiga besked att ge. En affärsförbindelse förutsätter emellertid att det rör sig om en kundrelation med viss varaktighet. Affärsförbindelsen kan inrymma både sambandstransaktioner och andra förfaranden. Transaktioner som kan sägas ha ett samband med varandra, utan att någon affärsförbindelse föreligger, torde inte sällan äga rum inom en förhållandevis kort tidsrymd. Ju längre tid det går mellan transaktionerna, desto svårare är det att konstatera att de har samband med varandra.

Punkten 4 anger att åtgärder för kundkännedom ska vidtas vid osäkerhet om tillförlitligheten eller tillräckligheten av tidigare mottagna uppgifter om kunden. Bestämmelsen motsvarar delvis 2 kap. 2 § första stycket punkten 4 i den nuvarande lagen. Till skillnad

från den nuvarande lagen ska dock åtgärder vidtas vid osäkerhet om tillförlitligheten eller tillräckligheten av tidigare mottagna uppgifter om kunden (dvs. inte bara om det råder osäkerhet om tidigare erhållna kundidentifieringsuppgifter). Således behöver åtgärder för kundkännedom även vidtas när det råder osäkerhet om andra uppgifter hänförliga till kunden. Också om det finns osäkerhet kring uppgifter hänförliga till den verkliga huvudmannen eller till affärsförbindelsens syfte och art bör därmed ytterligare kundkännedomsåtgärder vidtas. Den föreslagna lagändringen syftar till att tydliggöra detta. De situationer som avses torde i realiteten ofta sammanfalla med kravet på fortlöpande kontroller av en affärsförbindelse.

Övervägandena finns i avsnitt 12.3.3.

2 §

Bestämmelsen, som saknar motsvarighet i den nuvarande lagen, genomför artikel 11 b) ii) i direktivet. Den anger att åtgärder för kundkännedom ska vidtas vid utförandet av sådana överföringar av medel som avses i artikel 3.9 i förordningen om uppgifter som ska åtfölja betalningar och överföringar av medel, dock endast om överföringarna överstiger ett belopp motsvarande 1 000 euro eller mer. Med överföring av medel i artikel 3.9 i den angivna förordningen avses alla transaktioner som för en betalares räkning, åtminstone delvis, utförs på elektronisk väg – genom en betaltjänstleverantör. Definitionen omfattar bl.a. autogireringar, penningöverföringar och överföringar som genomförs med betalkort, ett instrument för elektroniska pengar, en mobiltelefon eller någon annan förbetald eller efterhandsbetald digital utrustning eller IT-utrustning med liknande egenskaper. En transaktion är vidare att anse som en överföring av medel oavsett om betalaren och betalningsmottagaren är samma person och oavsett om betalarens och betalningsmottagarens betaltjänstleverantör är en och samma person. Den föreslagna bestämmelsen träffar samtliga verksamhetsutövare som tillhandahåller överföringar av medel. De flesta aktörer som tillhandahåller sådana överföringar driver någon form av finansiell verksamhet, antingen som en del av en annan verksamhet eller som den huvudsakliga verksamheten. Vanligen rör det sig således om banker och andra aktörer som tillhandahåller betaltjänster.

Övervägandena finns i avsnitt 12.3.3.

3 §

Bestämmelsen, som saknar motsvarighet i den nuvarande lagen, genomför artikel 11 c) i direktivet. Bestämmelsen går längre än vad direktivet föreskriver. Bestämmelsen anger att de personer som yrkesmässigt handlar med varor ska vidta åtgärder för kundkännedom vid transaktioner där betalt eller mottaget belopp i kontanter (sedlar och mynt) motsvarar 5 000 euro eller mer oavsett om det rör sig om en transaktion eller flera transaktioner som kan antas ha samband med varandra (angående sambandstransaktioner se kommentaren till 1 § ovan). Skälet till detta är att motverka de stora risker för penningtvätt och finansiering av terrorism som kan förknippas med kontanthantering.

Denna grupp verksamhetsutövare ska också genomföra kundkontroller i andra fall än de som omfattas av den nu föreslagna bestämmelsen. Kundkontroller bör t.ex. vidtas om en affärsförbindelse etableras som inrymmer eller förväntas inrymma kontanthantering över den angivna beloppsgränsen, i enlighet med 1 § punkten 1. En sådan affärsförbindelse kan etableras vid upprepade köp inom en viss tid eller inköp från en viss leverantör. Sammanhängande med detta är att kundkännedomsåtgärder ska vidtas vid osäkerhet om tidigare vidtagna åtgärder för att identifiera kunden är tillförlitliga, i enlighet med 1 § punkten 4. Utöver detta ska gruppen, i likhet med övriga verksamhetsutövare, vid misstanke om penningtvätt och terrorismfinansiering vidta kundkännedomsåtgärder. Det innebär att handlaren i dessa situationer *i sin handel med kontanta medel* ska vidta åtgärder för kundkännedom, även i de fall transaktionen motsvarar ett lägre belopp än motsvarande 5 000 euro.

För gruppen kontanthandlare blir dock punkten 2 och 3 i praktiken inte aktuella eftersom det i denna bestämmelse anges att de ska vidta kundkännedomsåtgärder redan vid kontanta belopp som överstiger motsvarande 5 000 euro. Denna grupp behöver alltså *inte* vidta kundkännedomsåtgärder vid enstaka korttransaktioner.

Övervägandena finns i avsnitt 12.3.3.

4 §

Bestämmelsen, som saknar motsvarighet i den nuvarande lagen, genomför artikel 11 d) i direktivet. Den tar sikte på de verksamhetsutövare som tillhandahåller kasinospel enligt kasinolagen eller någon av de övriga speltjänster som penningtvättslagen föreslås omfatta. Av bestämmelsen följer att åtgärder för kundkontroll ska genomföras om det penningvärde som spelaren satsar, uppgår till minst ett belopp motsvarande 2 000 euro. Skyldigheten att genomföra kundkontroller gäller vidare vid uttag av vinster som uppgår till minst samma belopp. Även i den situationen en transaktion genomförs som innebär att satsat belopp och uttagen vinst tillsammans uppgår till minst motsvarande 2 000 euro ska kundkontroll genomföras. Bestämmelsen omfattar även sambandstransaktioner, vilket innebär att tillhandahållaren bör vidta åtgärder för kundkännedom även i de situationer där flera transaktioner som kan antas ha samband med varandra uppgår till minst motsvarande 2 000 euro (se närmare om sambandstransaktioner ovan, i kommentaren till 1 §).

Viktigt att komma ihåg är dock att dessa inte är de enda situationer då en verksamhetsutövare av denna typ ska vidta åtgärder för kundkännedom. De bör även vidta åtgärder för kundkännedom vid etableringen och uppföljningen av en affärsförbindelse, när penningtvätt eller finansiering av terrorism kan misstänkas m.m.

Ombud som tillhandahåller speltjänster till kunder för anordnarens räkning (säljer spel, löser in vinster m.m.), omfattas inte av lagen i egenskap av verksamhetsutövare. Däremot kommer de indirekt att träffas av reglerna om kundkännedom. Om en anordnare anlitar ett ombud för att tillhandahålla sina tjänster är det i realiteten ombudet som genomför de konkreta kundkännedomsåtgärderna. Ansvaret för att åtgärderna genomförs åvilar dock anordnaren som bl.a. genom avtal med ombudet har att säkerställa att åtgärder för kundkännedom vidtas.

Övervägandena finns i avsnitt 12.3.3.

5 §

Bestämmelsen motsvarar 2 kap. 2 § andra stycket i den nuvarande lagen.

Av bestämmelsen följer att en verksamhetsutövare alltid måste genomföra kundkännedomsåtgärder vid misstanke om penningtvätt eller finansiering av terrorism. Eventuella undantag från kraven på kundkännedom gäller således inte. Inte heller gäller de beloppsgränser som verksamhetsutövare vanligtvis har att tillämpa när det gäller situationer som kräver kundkännedom. Kravet på kundkännedom, som alltså t.ex. gäller även om det är fråga om en enstaka transaktion under beloppsgränserna, är förbehållet de situationer där det finns konkreta tecken som tyder på penningtvätt eller finansiering av terrorism. Det kan t.ex. röra sig om tecken på att kunden utnyttjar falsk legitimation eller att en verksamhetsutövare finner något anmärkningsvärt i kundens ägarförhållanden. Sådana tecken framkommer inte sällan i efterhand. Som penningtvättslagen är uppbyggd kan en verksamhetsutövare komma att genomföra en misstänkt transaktion utan att några uppgifter om kunden erhållits. Det är därför viktigt att verksamhetsutövaren, vid utformningen av riskbaserade rutiner, är medveten om att det kan krävas en beredskap för att hantera de fall då misstankar uppkommer i efterhand. Således kan en verksamhetsutövare i vissa fall behöva utforma rutiner som går utöver de obligatoriska kraven i penningtvättslagen. En verksamhetsutövare kan t.ex. finna det påkallat att, även om transaktionerna avser låga belopp, alltid hämta in uppgifter om kundens namn. De riskbaserade rutinerna bör, under alla förhållanden, omfatta förfaranden, riktlinjer eller dylikt som syftar till att fånga upp konkreta misstankar om penningtvätt eller finansiering av terrorism så tidigt som möjligt. Utbildningen av de anställda som möter kunder är här en viktig komponent.

Övervägandena finns i avsnitt 12.3.3.

Tidpunkt för identitetskontroller

6 §

Bestämmelsen, som genomför artiklarna 14.1 och 14.2 i direktivet, reglerar tidpunkt för när verksamhetsutövaren ska kontrollera kundens och den verkliga huvudmannens identitet.

Den motsvarar i huvudsak 2 kap. 9 § i den nuvarande lagen och har behandlats i tidigare förarbeten, se bl.a. prop. 2008/09:70 s. 193–194. Till skillnad från i den nuvarande lagen regleras dock tidpunkten för identitetskontroll av förmånstagare till livförsäkringar i en särskild bestämmelse (se nedan, kommentaren till 3 kap. 30 §).

Övervägandena finns i avsnitt 12.4.3.

Konsekvenser av att kundkännedom inte uppnås

7 §

Bestämmelsen, som genomför artikel 14.4 i direktivet, har sin fulla motsvarighet i 2 kap. 11 § i den nuvarande penningtvättslagen. Den reglerar konsekvenserna av att kundkännedom inte uppnås. För en närmare redogörelse av bestämmelsen, se bl.a. prop. 2008/09:70, s. 195.

Övervägandena finns i avsnitt 12.5.2.

Åtgärder för att uppnå kundkännedom

8–12 §§ motsvarar i huvudsak 2 kap. 3 § i den nuvarande lagen. Bestämmelserna genomför artikel 13 i direktivet. Bestämmelserna behandlas även i avsnitt 12.6.

De föreslagna bestämmelserna reglerar ”åtgärder för kundkännedom” i stället för, som är fallet enligt den nuvarande lagen, ”grundläggande åtgärder för kundkännedom”. Den förändrade terminologin motiveras av att termen ”grundläggande kundkännedom” saknar motsvarighet i både Fatfs rekommendationer och i penningtvättsdirektivet. De åtgärder för kundkännedom som regleras i 8–12 §§ är de som *åtminstone* alltid ska vidtas i de fall där riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism inte kan

bedömas som högre eller lägre än normalt. Är risken för penningtvätt och finansiering av terrorism hög bör följaktligen fler, skärpta kundkännedomsåtgärder vidtas.

Identifiering och kontroll av kunden

8 §

Bestämmelsen motsvarar till stora delar 2 kap. 3 § första stycket punkten 1 i den nuvarande lagen. Den genomför artikel 13.1 a) i direktivet.

I bestämmelsens *första stycke* regleras kravet på att verksamhetsutövare identifierar kunden och kontrollerar dennas identitet. Den föreslagna bestämmelsen har en något annorlunda språklig utformning än i den nuvarande lagen. Till skillnad från i den nuvarande lagen tydliggörs att kundkännedomsprocessen omfattar såväl identifiering av kunden som kontroll av dennas identitet. Bestämmelsen föreslås vidare formuleras på så sätt att en verksamhetsutövare ska kontrollera kundens identitet på ett tillförlitligt sätt, t.ex. genom identitetshandling eller registerutdrag eller på annat sätt. Tyngdpunkten läggs således på att medlet för att kontrollera identiteten ska vara tillförlitligt.

Med kund avses enligt den nuvarande penningtvättslagen den som har trätt i avtalsförbindelse med en verksamhetsutövare. Utredningen har inte funnit skäl att föreslå någon förändrad definition i den nya lagen. Det bör dock framhållas att definitionen omfattar samtliga de personer som etablerar en affärsförbindelse med en verksamhetsutövare. Vidare omfattas de som ingår avtal av mera tillfällig karaktär av definitionen. Således omfattar definitionen i princip varje person som utnyttjar en verksamhetsutövares tjänster eller produkter. En person som köper en vara eller en tjänst av verksamhetsutövaren är således att betrakta som kund. Även den person till vilken en verksamhetsutövare erbjuder sina tjänster och produkter omfattas av kundbegreppet.

I vanliga fall är det rätt så självklart vem som är kund. Det finns dock situationer när det kan vara svårt att avgöra. Finansiella institutioner agerar inte sällan för bakomliggande kunders räkning när de t.ex. önska köpa eller sälja värdepapper. Om företrädaren endast agerar för att introducera en kund för verksamhetsutövaren,

genom en fullmakt, torde det emellertid stå klart att det rör sig om ett ombudsförhållande. Kunden är då den för vars räkning affärsförbindelsen etableras eller den enstaka transaktionen utförs. Som exempel på när den som företräder en underliggande kund själv ska betraktas som kund i penningtvättsregleringens mening anger Grahn m.fl. bl.a. fondförsäkringsbolag som förvärvar andelar för kunds fondförsäkring.[2]

I bestämmelsens *andra stycke* tydliggörs att identitetskontrollerna även ska omfatta en person som uppger sig handla för kundens räkning. Denna persons behörighet att handla för kundens räkning bör kontrolleras, lämpligen genom att skriftlig fullmakt eller motsvarande visas upp.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om identifieringen och kontrollen av kunden.

Övervägandena finns i avsnitt 12.6.2.

Identifiering och kontroll av verklig huvudman

9 §

Bestämmelsen motsvarar delvis 2 kap. 3 § första stycket punkten 2 samt andra stycket i den nuvarande lagen. Den genomför artikel 13. 1 b) i direktivet.

Bestämmelsens *första stycke* rör identifiering och kontroll av verklig huvudman. Det bör här noteras att utredningen föreslagit en förändrad definition av verklig huvudman (se ovan, kommentaren till 1 kap. 6 §). Till skillnad från i den nuvarande lagen tydliggörs att kundkännedomsprocessen omfattar både identifiering av den verkliga huvudmannen och kontroll av den verkliga huvudmannens identitet. Verksamhetsutövare ska, genom att utreda kundens ägarförhållanden och kontrollstruktur, identifiera den verkliga huvudmannen. Verksamhetsutövaren ska även vidta åtgärder för att kontrollera den verkliga huvudmannens identitet.

Till skillnad från vad som föreskrivs i fråga om kontrollerna av kunden anges inte i paragrafen hur kontrollen av den verkliga huvudmannen ska ske. Hur långtgående och omfattande kontroller som behöver göras är beroende av riskerna för penningtvätt och

[2] Grahn, Thomas m.fl. (2010), s. 116–117.

finansiering av terrorism. Det är alltså riskbedömningen av den aktuella kunden som bör vara styrande för vilka och hur långtgående åtgärder som ska vidtas. I de mera riskfyllda fallen ökar behovet av att verksamhetsutövaren gör mera långtgående utredningar. Kravet på att verksamhetsutövare ska utreda kundens ägarförhållanden och kontrollstruktur är aktuellt i de situationer då kunden är en juridisk person eller en annan juridisk konstruktion (såsom t.ex. en utländsk trust). Om kunden kan förknippas med hög risk för penningtvätt eller finansiering av terrorism kan det i dessa fall krävas undersökningar av eventuella aktieägaravtal eller bolagsavtal. Kunden kontrolleras måhända av flera andra företag som i sin tur kontrolleras av en eller flera personer. Ett aktieägaravtal kan innehålla villkor som medför att en person som innehar en relativt liten andel räknat i aktier eller insatt kapital kan ha getts ett avgörande inflytande över den juridiska personen.

Det register över verkliga huvudmän som utredningen föreslår ska också tjäna som ett hjälpmedel för verksamhetsutövarna. Dock får inte verksamhetsutövare *uteslutande* förlita sig på uppgifterna i registret. Verksamhetsutövare måste fortfarande göra sin egen av vem som är verklig huvudman.

Andra stycket är nytt och har sin närmaste motsvarighet i 2 kap. 5 § punkterna 3–4 i den nuvarande lagen. Det utgör ett undantag från kravet på identifiering och kontroll av verklig huvudman. Av bestämmelsen följer att den verkliga huvudmannen inte behöver identifieras och kontrolleras om kunden är ett är företag vars överlåtbara värdepapper är upptagna till en handel på en reglerad marknad. Överlåtbara värdepapper definieras i 1 kap. 4 § punkten 2 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden såsom sådana värdepapper, utom betalningsmedel, som kan bli föremål för handel på kapitalmarknaden.

Om företaget har hemvist inom EES gäller att värdepappren ska vara upptagna till handel på en reglerad marknad i den mening som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU av den 15 maj 2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av direktiv 2002/92/EG och av direktiv 2011/61/EU. Om företaget har hemvist utanför EES gäller att företaget ska omfattas av motsvarande informationsskyldighet som företag med hemvist inom EES. Uttrycket ”motsvarande informationsskyldighet” syftar till de skyldigheter att offentliggöra information som följer av Europa-

parlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG av den 21 april 2004 om marknader för finansiella instrument och om ändring av rådets direktiv 85/611/EEG och 93/6/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/12/EG samt upphävande av rådets direktiv 93/22/EEG.

Skulle det inte gå att finna någon verklig huvudman ska verksamhetsutövare, enligt *det tredje stycket*, betrakta personer med ledande befattningar hos kunden (om kunden är en juridisk person) som verkliga huvudmän. Med personer i ledande befattning avses styrelseledamöter, verkställande direktör eller motsvarande personer i en juridisk person. Denna utväg bör utnyttjas om det finns rimliga orsaker till att någon verklig huvudman inte gått att identifiera eller om det finns skälig anledning att anta att rätt person inte identifierats. I de fall verksamhetsutövaren bör välja denna utväg är det viktigt att de åtgärder som dessförinnan har vidtagits för att försöka identifiera den verkliga huvudmannen dokumenteras. Bestämmelsen ska dock inte tillämpas om kunden är organiserad på ett sådant sätt att någon verklig huvudman inte finns. I dessa fall kan någon verklig huvudman helt enkelt inte anses existera; kravet på identifiering och kontroll av verklig huvudman träffar följaktligen inte den typen av konstruktioner.

Den närmare regleringen kring hur identitetskontrollerna av verkliga huvudmän ska gå till och vad de närmare ska inbegripa får regleras i författning av lägre valör än lag.

Övervägandena finns i 12.6.3.

Information om affärsförbindelsens syfte och art

10 §

Bestämmelsen motsvarar delvis 2 kap. 3 § första stycket punkten 3 i den nuvarande lagen. Den genomför artikel 13.1 c) i direktivet.

Av bestämmelsen följer att en verksamhetsutövare ska inhämta information om och bedöma affärsförbindelsens syfte och art genom att skaffa sig kännedom om kundens affärsverksamhet eller ekonomiska situation och grunderna för att en produkt eller tjänst används. Den föreslagna bestämmelsen är således något annorlunda utformad än sin nuvarande motsvarighet. Någon egentlig förändring i sak är dock inte avsedd. Innebörden av bestämmelsen är att

verksamhetsutövare ska inhämta tillräckligt med information för att förstå hur det egna företagets produkter eller tjänster ska användas av kunden och vad motpartens affärsverksamhet går ut på; hur den bedrivs och vilken omfattning den har. Målet är att verksamhetsutövare ska förstå och kunna bedöma de risker för penningtvätt och finansiering av terrorism som kan förknippas med affärsförbindelsen. I vissa fall framgår detta redan vid etableringen av förbindelsen, medan det i andra fall krävs mer ingående efterforskningar (se även prop. 2008/09:70, s. 187).

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om kravet på information om affärsförbindelsens syfte och art.

Övervägandena finns i avsnitt 12.6.5.

11 §

Bestämmelsen motsvarar 2 kap. 3 § tredje stycket i den nuvarande penningtvättslagen.

Bestämmelsen fördes in i den nuvarande lagen under 2015 i syfte att leva upp till Fatfs rekommendationer (se bl.a. prop. 2014/15:80 s. 23 ff.). Enligt bestämmelsen ska en verksamhetsutövare vidta åtgärder för att avgöra om en kund eller kundens verkliga huvudman är en person i politisk utsatt ställning. Åtgärderna ska vara riskbaserade. Underlaget för att bedöma om en person är en person i politisk utsatt ställning kommer normalt sett från den information som kunden själv lämnar. Informationen kan dock behöva kontrolleras mot andra informationskällor.

Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om kontrollerna.

Övervägandena finns i avsnitt 12.6.4.

12 §

Bestämmelsen motsvarar delvis 2 kap. 10 § i den nuvarande penningtvättslagen. Den genomför artikel 13.1 d) i direktivet och ska läsas tillsammans med 1 § punkten 1 (se kommentaren ovan).

Paragrafen behandlar kravet på fortlöpande kontroller av en pågående affärsförbindelse (se även kommentaren till 1 § ovan). Av

bestämmelsen följer att verksamhetsutövare ska se till att kundkännedomen hålls aktuell och att vidtagna åtgärder motsvarar den bedömda risken för penningtvätt och finansiering av terrorism. Detta bl.a. genom att kontrollera att de transaktioner som utförs överensstämmer med kunskaperna om kunden och den risk som kan förknippas med denna. Skyldigheten består under hela den tid affärsförbindelsen pågår. Handlingar, uppgifter och upplysningar rörande kontrollen ska hållas aktuella. Särskild uppmärksamhet bör riktas mot eventuella förändringar av kundens normala beteende och den betydelse detta kan ha för riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism. Om riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism så föranleder kan ytterligare kundkännedomsåtgärder vara nödvändiga. Det kan exempelvis bli aktuellt att kontrollera varifrån en kunds ekonomiska medel kommer.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om åtgärder för fortlöpande uppföljning av affärsförbindelsen och denna ska dokumenteras.

Övervägandena finns i avsnitt 12.6.6.

Omfattningen av åtgärderna för att uppnå kundkännedom

13 §

Bestämmelsen saknar motsvarighet i den nuvarande lagen och genomför artiklarna 13.2 och 13.3 i direktivet. Den är avsedd att tydliggöra kravet på att omfattningen av samtliga kundkännedomsåtgärder anpassas efter riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism.

Av bestämmelsens *första stycke* följer att det är de risker för penningtvätt eller finansiering av terrorism som kan förknippas med kunden som ska vara avgörande. De risker som kan förknippas med en kund benämns i paragrafen för ”kundens riskprofil”. Begreppet omfattar samtliga risker som är hänförliga till kunden, dvs. t.ex. de som kan förknippas med kunden som sådan, med kundens affärsförbindelse och med de transaktioner kunden genomför eller avser att genomföra. Bedömningen av kundens riskprofil ska göras med utgångspunkt i den övergripande riskbedömning som verksamhetsutövaren måste göra av sin verksamhet (se kommentaren till 2 kap. 3 §). Vid bedömningen av kundens riskprofil bör verk-

samhetsutövare även beakta omständigheterna i det enskilda fallet, bl.a. vad som är syftet med en affärsförbindelse, affärsförbindelsens regelbundenhet eller varaktighet, hur stora tillgångar som kunden deponerar eller transaktionernas storlek.

Omfattningen av kundkännedomsåtgärderna är alltså beroende av vilken riskprofil som kunden kan förknippas med. Om det står klart att kunden kan förknippas med en låg risk följer av *andra stycket* att det i vissa fall är möjligt att tillämpa förenklade åtgärder för att uppnå kundkännedom (dessa behandlas närmare i kommentarerna till 14–16 §§ nedan). Om det framkommer att riskerna är höga ska skärpta åtgärder för att uppnå kundkännedom vidtas (skärpta åtgärder behandlas närmare i kommentaren till 17–23 §§ nedan). De skärpta åtgärderna ska vidtas utöver de obligatoriska åtgärder som regleras i 8–12 §§. Kan kunden varken sägas vara förknippad med en högre eller lägre risk för penningtvätt eller finansiering av terrorism än normalt är de åtgärder som föreskrivs i 8–12 §§ oftast tillräckliga. Som framkommit ovan ska dock även omfattningen av dessa obligatoriska åtgärder bestämmas utifrån risken för penningtvätt och finansiering av terrorism.

Övervägandena finns i avsnitt 12.7.3.

Förenklade åtgärder för att uppnå kundkännedom

14–16 §§ reglerar de grundläggande förutsättningarna för att kunna använda sig av förenklade kundkännedomsåtgärder. Bestämmelserna genomför artiklarna 15 och 16 i direktivet.

Utformningen av direktivet medför att det inte längre är möjligt att, på sätt den nuvarande penningtvättslagen tillåter, undanta hela kategorier av kunder, produkter m.m., från flera av kraven på kundkontroll. Det nya direktivet förutsätter att såväl medlemsstaterna som verksamhetsutövarna anlägger en tydligare riskbaserad ansats. Medlemsstaterna har möjlighet att tillåta att förenklade åtgärder vidtas på de områden där riskerna typiskt sett kan tänkas vara lägre. Verksamhetsutövarna har sedan att, när de gör sina närmare analyser av verksamheten och de enskilda kunderna, produkterna m.m. att förvissa sig om att riskerna i de enskilda fallen verkligen är låga, innan några förenklade åtgärder kan vidtas.

14 §

Bestämmelsen, som saknar motsvarighet i den nuvarande lagen, anger vad förenklade åtgärder för kundkännedom innebär och genomför artiklarna 15.2 och 15.3 i direktivet.

Av *första stycket* följer att förenklade åtgärder för kundkännedom innebär att inhämtning av information, bedömning och löpande uppföljning enligt 8–12 §§ kan ske i mindre omfattning än vid normal eller hög risk för penningtvätt och finansiering av terrorism. Ett förenklat förfarande kan dock enbart tillämpas om det för verksamhetsutövaren – i det enskilda fallet – kan konstateras att riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism är låg. Verksamhetsutövaren måste också övervaka transaktionen eller affärsförbindelsen så noga att den kan upptäcka ovanliga eller misstänkta transaktionsmönster, något som följer av *andra stycket.*

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vad ett förenklat förfarande ska inbegripa.

Övervägandena finns i avsnitt 12.8.3.

15–16 §§

Bestämmelserna reglerar på vilka områden en verksamhetsutövare får vidta förenklade åtgärder för kundkännedom och genomför artiklarna 15.1 och 16 i direktivet. De motsvarar till viss del 2 kap. 5 § i den nuvarande lagen. Till skillnad mot i den nuvarande lagen tillåts dock förenklade förfaranden enbart i de situationer där en verksamhetsutövare kan konstatera att risken för penningtvätt och finansiering av terrorism – i det enskilda fallet – är låg (se ovan kommentarerna till 13–14 §§).

I *15 §* regleras de kundtyper på vilka förenklade förfaranden kan tillämpas (förutsatt att risken för penningtvätt och finansiering av terrorism i det enskilda fallet är låg).

Av *punkten 1* följer att förenklade förfaranden kan tillåtas om kunden är en svensk myndighet. Med svensk myndighet avses som tidigare samtliga svenska myndigheter, oavsett om de finns på statlig, kommunal eller regional nivå, och oavsett storlek eller något annat förhållande (nationella statliga eller kommunala bolag räknas dock inte som myndigheter, se närmare prop. 2008/09:70 s. 189).

Punkten 2 gäller kunder som är verksamhetsutövare enligt 1 kap. 2 § punkterna 1–11 (kreditinstitut och finansiella institut) och som har hemvist inom EES eller, under angivna förutsättningar, utanför EES (se även proposition 2008/09:70 s. 189).

I *punkten 3* regleras den situation då kunden är ett företag inom EES vars överlåtbara värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad i den mening som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU av den 15 maj 2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av direktiv 2002/92/EG och av direktiv 2011/61/EU. *Punkten 4* tar sikte på företag med hemvist utanför EES vars överlåtbara värdepapper är upptagna till motsvarande handel och omfattas av motsvarande informationsskyldighet. Som framgått av kommentaren till 9 § ska dessa företag vara undantagna kravet på kontroll av verklig huvudman. Av nu ifrågavarande paragraf följer att förenklade förfaranden kan tillåtas även i andra avseenden när det gäller dessa företag.

I *16 §* regleras de typer av produkter m.m. där förenklade åtgärder för kundkännedom kan tillämpas.

Av *första punkten* följer att livförsäkringar under i bestämmelsen angivna förutsättningar omfattas. Den *andra punkten* gäller pensionsförsäkringar enligt 58 kap. 4–6 §§ inkomstskattelagen som inte får återköpas (se närmare om vilka pensionsförsäkringar som avses i prop. 2008/09:70, s. 190).

Genom *punkten 3* möjliggörs fortsättningsvis förenklade förfaranden när det gäller vissa pensionsavtal och pensionsrätter (ang. vilka avtal och pensionsrätter som bestämmelsen avser, se prop. 2008/09:70 s. 190).

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om ytterligare kundtyper m.m. där förenklade åtgärder för kundkännedom kan tillåtas.

Övervägandena finns i avsnitt 12.8.3.

Skärpta åtgärder för att uppnå kundkännedom

17–25 §§ reglerar skärpta åtgärder för att uppnå kundkännedom och genomför artiklarna 18–23 i direktivet.

Direktivet medför några nyheter. Bland annat krävs att skärpta åtgärder, i det närmaste genomgående, tillämpas vid förbindelser med

kunder i s.k. högrisktredjeländer. En ytterligare skillnad är att direktivet inte längre innehåller något uttryckligt krav på att skärpta åtgärder som huvudregel alltid ska vidtas med någon på distans. Här är i stället verksamhetsutövarens bedömning av riskerna avgörande för om det är påkallat att tillämpa skärpta förfaranden. Krav på skärpta åtgärder när det gäller förbindelser på distans kan också aktualiseras i de föreskrifter som regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer bemyndigas att utfärda.

Skärpta krav på kundkännedom

17 §

Bestämmelsen motsvarar till viss del 2 kap. 6 § i den nuvarande lagen. Den genomför artikel 18.2 i direktivet.

Bestämmelsen anger vad skärpta åtgärder för att uppnå kundkännedom innebär och exempel på omständigheter en verksamhetsutövare bör beakta för att avgöra om risken för penningtvätt och finansiering av terrorism är hög. Bestämmelsen bör läsas tillsammans med 13 § som anger att skärpta åtgärder för att uppnå kundkännedom *alltid* ska vidtas när risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism är hög (jfr kommentaren ovan).

Av *första stycket* följer att skärpta åtgärder omfattar särskilt noggranna förfaranden enligt 8–12 §§ samt, utöver dessa, ytterligare åtgärder. Kundkännedomsåtgärderna ska vara tillräckligt omfattande för att motverka den höga risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Ju högre risken bedöms vara, desto mer omfattande åtgärder ska vidtas. Exempel på skärpta åtgärder är att identitetskontrollen görs på grundval av både skriftliga underlag och uppgifter som inhämtats från kunden eller tillförlitliga externa källor (se även prop. 2008/09:70, s. 191). Exempel på skärpta åtgärder är också att handlingar eller uppgifter kompletteras med bestyrkanden. Sådant bestyrkande kan även ske i elektronisk form.

I *andra stycket* exemplifieras några av de faktorer som verksamhetsutövaren särskilt ska uppmärksamma för att bedöma om hög risk föreligger. Stycket ska läsas tillsammans med 13 § tredje stycket. Förekomsten av en eller flera av de omständigheter som räknas upp kan tala för att risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism är hög och att skärpta åtgärder därmed ska vidtas.

Tredje stycket hänvisar till de särskilda situationer där risken för penningtvätt och finansiering av terrorism presumeras vara hög och skärpta åtgärder som huvudregel alltid ska vidtas.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter gällande skärpta åtgärder för att uppnå kundkännedom.

Övervägandena finns i avsnitt 12.9.3.

Förbindelser med högrisktredjeländer

18 §

En av de situationer där risken för penningtvätt och finansiering av terrorism alltid ska bedömas som hög, enligt det nya direktivet, är vid förbindelser med kunder i s.k. högrisktredjeländer. Bestämmelsen, som saknar motsvarighet i den nuvarande lagen, säger att skärpta åtgärder, som huvudregel, ska tillämpas i dessa situationer och genomför artikel 18.1 i direktivet.

Med *förbindelse* avses alla situationer då beröringspunkter föreligger med en kund i ett högrisktredjeland, inbegripet affärsförbindelser och enstaka transaktioner. Av bestämmelsens *första stycke* följer att skärpta åtgärder för att uppnå kundkännedom alltid ska vidtas vid förbindelser med fysiska eller juridiska personer med hemvist i ett land utanför EES, som av Europeiska kommissionen har identifierats som ett högrisktredjeland. Kommissionen ges befogenhet att identifiera högrisktredjeländer genom artikel 9.2 i direktivet.

I det *andra stycket* regleras ett begränsat undantag från huvudregeln. Undantaget tar sikte på vissa koncernförhållanden. Vid förbindelser mellan verksamhetsutövare och filialer eller majoritetsägda dotterföretag till denna behöver skärpta åtgärder inte alltid vidtas. I dessa fall kan det således räcka med ”normala åtgärder”. Detta dock enbart under förutsättning att verksamhetens övergripande riskbedömning och vidtagna kundkännedomsåtgärder enligt 8–11 §§ ger tillräckligt stöd för att hög risk inte föreligger samt att filialen eller dotterföretaget fullt ut tillämpar koncernens rutiner och andra förfaranden som antagits för att förhindra penningtvätt eller finansiering av terrorism. Skulle den fortlöpande uppföljningen av en affärsförbindelse indikera en förändring av risknivån i höjande riktning kan undantaget naturligtvis inte heller tillämpas.

Övervägandena finns i avsnitt 12.9.3.

Korrespondentförbindelser

19 §

Bestämmelsen genomför, tillsammans med 20 §, artikel 19 i direktivet. Den motsvarar delvis 2 kap. 6 § andra stycket punkten 2 i den nuvarande lagen.

Till skillnad från den nuvarande lagen omfattar dock den föreslagna bestämmelsen såväl kreditinstitut som finansiella institut. Vidare är bestämmelsen inte längre utformad som en presumtionsregel. Enligt den nuvarande lagen ska skärpta åtgärder vidtas vid denna typ av förbindelser ”om omständigheterna i det enskilda fallet” inte visar att risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism är låg. Det fjärde penningtvättsdirektivet tillåter dock inte en sådan ordning. Risken för penningtvätt ska alltid anses hög och skärpta åtgärder alltid vidtas. En ytterligare skillnad mot den nuvarande regleringen är att termen ”korrespondentförbindelse” används. Denna förändring motiveras av att korrespondentförbindelser numera definieras i direktivet. Enkelt uttryckt omfattar begreppet avtal om betalningar och andra uppdrag mellan kreditinstitut/finansiella institut.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter gällande skärpta åtgärder vid korrespondentförbindelser.

Övervägandena finns i avsnitt 12.9.3.

20 §

Som nämnts i kommentaren ovan genomför bestämmelsen, tillsammans med 19 §, artikel 19 i direktivet. Bestämmelsen reglerar vilka skärpta åtgärder som alltid ska vidtas vid korrespondentbankförbindelser enligt 19 § innan någon förbindelse etableras. Bestämmelsen motsvaras av 2 kap. 8 § i den nuvarande lagen.

Av *punkten 1* följer att information ska inhämtas för att kunna förstå motpartens verksamhet och bedöma dess anseende och tillsynens kvalitét. Som framgår av prop. 2008/09:70, s. 193, kan bedömningen göras med hjälp av offentligt tillgängliga uppgifter. Kvaliteten på tillsynen kan anses fullgjord om motparten omfattas av mot-

svarande tillsyn som verksamhetsutövaren (dvs. kreditinstitutet eller det finansiella institutet).

Enligt *punkten 2* ska en bedömning göras av motpartens kontroller för att förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism. Av *punkten 3* följer att respektive instituts ansvar att vidta kontroller ska dokumenteras. Det förutsätts även dokumentation av vilka åtgärder institutet faktiskt har genomfört. Kravet på dokumentation avser främst de kontrollåtgärder som ska vidtas för att förhindra penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Punkten 4 ställer krav på att verksamhetsutövaren inhämtar godkännande från sin behöriga beslutsfattare innan en korrespondentförbindelse etableras. Med detta avses en person på en hierarkisk nivå ovanför den som begär ett sådant godkännande. Vilken nivå detta innebär bör framgå av verksamhetsutövarens interna rutiner.

Punkten 5 gäller enbart för sådana kreditinstitut eller finansiella institut som har gett motpartens kunder direkt tillgång till konton (s.k. payable-through konton) hos kreditinstitutet eller det finansiella institutet.

Övervägandena finns i avsnitt 12.9.3.

Affärsförbindelser eller enstaka transaktioner med personer i politisk utsatt ställning, deras familjemedlemmar och kända medarbetare

21 §

Bestämmelsen genomför, tillsammans med 22 § och delar av 29 § (se kommentaren nedan), artikel 20 i direktivet. Den reglerar när skärpta åtgärder för att uppnå kundkännedom ska vidtas i de fall kunden eller kundens verkliga huvudman är en person i politisk utsatt ställning.

Bestämmelsen motsvaras i huvudsak av 2 kap. 6 a § i den nuvarande lagen (se prop. 2014/15:80). Det bör dock påminnas om att definitionen av person i politisk utsatt ställning är något förändrad i utredningens förslag till ny penningtvättslag (se kommentaren till 1 kap. 7 § ovan).

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skärpta åtgärder för kundkännedom i förhållande till personer i politisk utsatt ställning. Bemyndigandet in-

begriper föreskriftsrätt i fråga om den personkrets som ska vara att anse som personer i politisk utsatt ställning.

Övervägandena finns i avsnitt 12.9.3.

22 §

Som framkommit ovan genomför bestämmelsen, tillsammans med 21 §, artikel 20 i direktivet. Den reglerar vad som avses med skärpta åtgärder för att uppnå kundkännedom när kunden är en person i politisk utsatt ställning. Bestämmelsen har sin fulla motsvarighet i 2 kap. 7 § i den nuvarande penningtvättslagen (se bl.a. prop. 2008/09:70 s. 192 och prop. 2014/15: 80, s. 67).

Övervägandena finns i avsnitt 12.9.3.

23 §

Bestämmelsen, som saknar motsvarighet i den nuvarande lagen, genomför delar av artikel 21 i direktivet. Den ska läsas tillsammans med 29 och 30 §§ (se kommentarerna nedan).

Bestämmelsen reglerar de fall där förmånstagaren till en livförsäkring eller annan investeringsrelaterad försäkring eller förmånstagarens verkliga huvudman är en person i politisk utsatt ställning. Av bestämmelsen följer att skärpta åtgärder för att uppnå kundkännedom ska vidtas om risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism bedöms som hög. Till skillnad från vad som gäller när kunden eller kundens verkliga huvudman är en person i politisk utsatt ställning anses alltså inte hög risk *alltid* föreligga.

I det fall hög risk föreligger ska de skärpta åtgärder som anges i bestämmelsen alltid vidtas (utöver dem som följer av 8–12 §§).

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om den riskbedömning som avses i denna bestämmelse.

Övervägandena finns i avsnitt 12.9.3.

24 §

Bestämmelsen genomför artikel 23 i direktivet. Den motsvaras av 2 kap. 7 a § i den nuvarande lagen.

Av bestämmelsen följer att de åtgärder som ska vidtas i förhållande till en kund, verklig huvudman, förmånstagare till en livförsäkring eller annan investeringsrelaterad försäkring eller förmånstagarens verkliga huvudman som är en person i politisk utsatt ställning även ska tillämpas på familjemedlemmar och kända medarbetare till en sådan person. Som anges i prop. 2014/15:80 s. 67 innebär detta att bestämmelserna om att identifiera en person i politisk utsatt ställning och de särskilda bestämmelserna om kundkännedom ska tillämpas på dessa.

I *andra stycket* anges vilka personer som avses med familjemedlemmar. Kretsen personer är densamma som i nuvarande lag. *Tredje stycket* anger vilka personer som avses med kända medarbetare. Även denna krets personer är densamma. Dock bör påminnas om att definitionen av person i politisk utsatt ställning är något förändrat i förslaget till ny penningtvättslag (se kommentaren till 1 kap. 7 § ovan).

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får vidare meddela föreskrifter om vad som avses med känd medarbetare till en person i politisk utsatt ställning.

Övervägandena finns i avsnitt 12.9.3.

25 §

Bestämmelsen genomför artikel 22 i direktivet och går i viss mån längre än direktivets krav. Den motsvarar delvis 2 kap. 7 b § i den nuvarande lagen.

Paragrafen anger hur länge skärpta åtgärder ska vidtas i fråga om en person i politisk utsatt ställning som har upphört att utöva sina funktioner. I likhet med i den nuvarande lagen anges att åtgärderna ska tillämpas i minst 18 månader efter att personen har upphört att utöva funktionerna. Hur åtgärderna ska tillämpas därefter uttrycks emellertid något annorlunda. Huruvida skärpta åtgärder fortsättningsvis ska vidtas är alltjämt beroende av riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism. Dock är det *anknytningen* till personens tidigare funktion som ska vara avgörande vid riskbedömningen.

Det är alltså inte personen i sig som ska relateras till risken utan anknytningen till den tidigare funktionen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter gällande frågan om hur länge skärpta åtgärder ska tillämpas när en person upphört att utöva sina funktioner.

Övervägandena finns i avsnitt 12.9.3.

Åtgärder utförda av utomstående

26–28 §§ motsvarar i stora delar 2 kap. 3 § fjärde stycket och 2 kap. 4 § i den nuvarande lagen. Bestämmelserna genomför artiklarna 25–27 i direktivet. Bestämmelserna behandlas även i avsnitt 12.10. De reglerar de fall och under vilka förutsättningar verksamhetsutövare får förlita sig på kundkännedomsåtgärder vidtagna av utomstående.

26 §

I bestämmelsen regleras de grundläggande förutsättningarna för att få förlita sig på kundkännedomsåtgärder vidtagna av utomstående. Bestämmelsen genomför artikel 25 i direktivet.

Paragrafen motsvarar till stora delar 2 kap. 3 § fjärde stycket i den nuvarande lagen (för en närmare redogörelse av bestämmelsens innebörd, se bl.a. prop. 2014/15:80, s. 66). *Andra stycket* är emellertid nytt. Där förtydligas att verksamhetsutövaren svarar för att de åtgärder som en utomstående vidtagit är tillräckliga. Detta gäller även i dag, men någon uttrycklig bestämmelse om detta har inte tagits in i den nuvarande lagen. Det slutliga ansvaret för att kraven på kundkännedom är uppfyllda ligger alltid hos den verksamhetsutövare som anlitar en utomstående. Det innebär t.ex. att omfattningen av de åtgärder som en utomstående har vidtagit kan behöva ändras eller kompletteras för att motsvara den aktuella risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism (se även prop. 2008/09:70, s. 188).

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter gällande åtgärder för kundkännedom utförda av utomstående.

Övervägandena finns i avsnitt 12.10.2.

27 §

Av bestämmelsen framgår vilka utomstående som en verksamhetsutövare får förlita sig på för att utföra åtgärder för att uppnå kundkännedom. Bestämmelsen motsvaras i huvudsak av 2 kap. 4 § i den nuvarande lagen.

En skillnad är dock att anordnare av speltjänster inbegripits i den krets utomstående som en verksamhetsutövare kan anlita. På detta sätt kan svenska spelanordnare förlita sig på de kundkontroller som deras utländska samarbetspartners genomför – dock endast om samarbetspartner uppfyller de övriga kraven enligt 26 §.

Av direktivet följer vidare att det inte längre är nödvändigt att i penningtvättslagen uttryckligen kräva att de utomstående ska ha tillstånd eller vara registrerade i ett särskilt yrkesregister. Någon egentlig förändring i sak följer dock inte av detta. Dylika förutsättningar får dock till stor del anses inrymmas inom kravet på att aktörerna ska vara underkastade krav som motsvarar penningtvättsdirektivet, när det gäller åtgärder för kundkännedom och bevarande av handlingar, och stå under tillsyn över att dessa krav följs.

Bestämmelsen har vidare förtydligats på så sätt att den ska kunna tillämpas av verksamhetsutövare som bedriver verksamheter som motsvarar de verksamheter som avses i angivna punkter i 1 kap. 2 §. Syftet är att tydliggöra att tillämpningen inte är begränsad till verksamheter som bedrivs enligt vissa angivna svenska lagar.

Övervägandena finns i avsnitt 12.10.2.

28 §

Bestämmelsen, som saknar motsvarighet i den nuvarande lagen, genomför artikel 26.2 i direktivet. Den innebär ett förbud mot att anlita en utomstående som är etablerad i ett sådant högrisktredjeland som identifierats av Europeiska kommissionen.

Övervägandena finns i avsnitt 12.10.2.

Särskilda bestämmelser för vissa verksamheter

Särskilda bestämmelser som gäller livförsäkringar och andra investeringsrelaterade försäkringar

29 §

Bestämmelsen saknar motsvarighet i den nuvarande lagen. Den genomför, tillsammans med 30 och 31 §§ artikel 13.5 och delar av artikel 21 i direktivet.

Bestämmelsen behandlar de särskilda krav som ställs på vissa verksamhetsutövare i fråga om livförsäkringar och andra investeringsrelaterade försäkringar. Av den följer att de verksamhetsutövare, som enligt direktivet är att betrakta som kreditinstitut eller finansiella institut, ska genomföra vissa kundkännedomsåtgärder när det gäller livförsäkringar och andra investeringsrelaterade försäkringar.

De aktuella verksamhetsutövarna ska till en början, och utöver de krav på kundkännedom som följer av 8–12 §§, identifiera förmånstagaren till försäkringen och kontrollera förmånstagarens identitet.

När det gäller förmånstagare som identifierats som specifikt namngivna personer eller juridiska konstruktioner ska förmånstagarens namn fastställas. För förmånstagare som anges på något annat sätt ska tillräckliga identifieringsuppgifter inhämtas så att förmånstagarens identitet kan kontrolleras vid utbetalningstillfället (jämför kommentaren till 30 § nedan).

Av bestämmelsen följer även att verksamhetsutövare ska vidta åtgärder för att avgöra om förmånstagaren är en person i politisk utsatt ställning. Hur långtgående dessa åtgärder är beroende av riskerna för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Utgångspunkten måste vara den information som verksamhetsutövaren får från kunden. Underlaget kan dock behöva kontrolleras mot andra informationskällor.

När det gäller det ytterligare krav som följer av bestämmelsen att, vid behov, vidta åtgärder för att avgöra om förmånstagarens verkliga huvudman är en person i politiskt utsatt ställning kan sådant behov bl.a. anses föreligga när det finns indikationer på att en bakomliggande verklig huvudman kan finnas.

Om krav på skärpta åtgärder för kundkännedom när förmånstagaren till en livförsäkring eller annan investeringsrelaterad försäk-

ring är en person i politisk utsatt ställning: Se kommentaren till 23 § ovan.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om identifiering och kontroll av förmånstagare till livförsäkringar och andra investeringsrelaterade försäkringar.

Övervägandena finns i avsnitt 12.11.1.

30 §

Bestämmelsen genomför tillsammans med 29 § artikel 13.5 i direktivet.

Bestämmelsens *första stycke* behandlar tidpunkt för identitetskontroller av de förmånstagare som avses i 29 §. Där anges att kontrollen ska ske vid utbetalningen av den första försäkringsersättningen eller när annan rättighet enligt försäkringsavtalet utövas för första gången. Regleringen har en motsvarighet i 2 kap. 9 § första stycket i den nuvarande lagen.

I *andra stycket*, som saknar motsvarighet i gällande penningtvättslag, anges att kreditinstitut och finansiella institut även ska vidta vissa åtgärder för kundkännedom när en livförsäkring eller annan investeringsrelaterad försäkring överlåts. Detta dock enbart under förutsättning att verksamhetsutövarna känner till överlåtelsen. Om så är fallet ska de kontrollera förvärvarens verkliga huvudman när försäkringens värde övergår. Kravet på dessa kundkännedomsåtgärder omfattar både de fall när en försäkring överlåts helt och de fall där försäkringen enbart överlåts delvis. Omfattningen av åtgärderna ska vara riskbaserade.

Övervägandena finns även i avsnitt 12.11.1.

31 §

Bestämmelsen genomför, tillsammans med 29 §, delar av artikel 21 i direktivet. Den saknar motsvarighet i den nuvarande lagen.

Av bestämmelsen följer att de åtgärder för att avgöra om en förmånstagare eller förmånstagarens verkliga huvudman är en person i politisk utsatt ställning, som avses i 29 §, ska vidtas senast när försäkringen utbetalas eller överlåts.

Övervägandena finns i avsnitt 12.11.1.

Särskilda bestämmelser som gäller truster och liknande juridiska konstruktioner

32 §

Bestämmelsen saknar motsvarighet i den nuvarande lagen. Den genomför, tillsammans med 33 §, artikel 13.6 i direktivet.

Bestämmelsen behandlar de särskilda krav på kundkännedom som ställs på verksamhetsutövare när kunden är en trust eller liknande juridisk konstruktion i fråga om livförsäkringar och andra investeringsrelaterade försäkringar. Truster existerar inte inom ramen för svensk rätt. Dock kan kunden vara en utländsk trust eller liknande konstruktion.

När det gäller truster eller liknande juridiska konstruktioner som utpekats genom särskilda egenskaper eller klass ska verksamhetsutövare, utöver de kundkännedomsåtgärder som avses i 8–12 §§, även identifiera och kontrollera förmånstagare. Verksamhetsutövaren bör inhämta tillräckligt med information så att identiteten på förmånstagaren kan fastställas vid utbetalningstillfället. Hur långtgående undersökningar som behövs, dvs. vad som avses med tillräcklig information för att identifiera förmånstagare, är beroende av riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om identifiering och kontroll av förmånstagare.

Övervägandena finns i avsnitt 12.11.2.

33 §

Bestämmelsen saknar motsvarighet i den nuvarande lagen. Den genomför, tillsammans med 32 §, artikel 13.6 i direktivet.

I bestämmelsen förtydligas att kontrollen av förmånstagare till truster och liknande juridiska konstruktioner ska ske när förmånerna utbetalas eller när förmånstagaren hävdar annan förvärvad rättighet. Det är alltså vid dessa tidpunkter som identiteten på förmånstagaren ska fastställas med stöd av den information som ska inhämtas enligt 32 §.

Övervägandena finns i avsnitt 12.11.2.

Undantag beträffande elektroniska pengar

34 §

Bestämmelsen motsvaras delvis av 2 kap. 5 § punkten 8 i den nuvarande lagen. Den genomför artikel 12 i direktivet.

Paragrafen upptar en möjlighet till undantag för elektroniska pengar enligt lagen (2011:755) om elektroniska pengar. Undantaget är något snävare än sin nuvarande motsvarighet.

Med elektroniska pengar avses ett elektroniskt förvarat penningvärde som representerar en fordran på utgivaren och som ges ut i utbyte mot medel i syfte att genomföra betalningstransaktioner enligt lagen (2010:751) om betaltjänster samt godkänns som betalningsmedel av andra än utgivaren.

För att undantaget ska kunna tillämpas krävs, till en början att begränsade summor kan lagras eller lösas in. Betalningsinstrumentet får inte kunna återuppladdas och ska ha en månatlig gräns för penningtransaktioner på motsvarande högst 250 euro som endast kan användas här i landet. Det högsta belopp som kan lagras får inte heller överstiga ett belopp motsvarande 250 euro. Betalningsinstrumentet får vidare användas uteslutande för inköp av varor eller tjänster. Det ska inte kunna finansieras med anonyma elektroniska pengar och kontantinlösen eller kontantuttag får inte ske med ett belopp på över motsvarande 100 euro. Utgivaren av de elektroniska pengarna måste vidare övervaka affärsförbindelserna och transaktionerna så noga att ovanliga eller misstänkta transaktioner kan upptäckas och granskas enligt 4 kap. 1 §.

Den snävare utformningen är en följd av de begränsningar som artikel 12 i direktivet föreskriver. Det bör understrykas att om verksamhetsutövaren bedömer att risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism av något skäl är hög i ett fall som i sig omfattas av undantaget, bör skärpta åtgärder vidtas. Undantaget kan i dessa fall inte tillämpas. Vidare bör tillräckligt med information alltid inhämtas för att kunna pröva om undantaget är tillämpligt.

Övervägandena finns i avsnitt 12.11.3.

Särskilt om gemensamma konton som förvaltas av advokater eller biträdande jurister på advokatbyrå

35 §

Bestämmelsen motsvarar till stora delar 2 kap. 5 § punkten 9 i den nuvarande lagen.

Paragrafen upptar ett undantag från kravet på kontroll av verkliga huvudmän bakom gemensamma konton, eller mer specifikt klientmedelskonton. Till skillnad från den nuvarande lagen gäller undantaget konton som förvaltas av vissa advokater och *biträdande jurister på advokatbyrå* (i den nuvarande lagen omfattar undantaget konton som förvaltas av advokater *eller andra oberoende jurister*). Förändringen motiveras av att begreppet ”oberoende jurist” träffar en alltför obestämd grupp av yrkesutövare. Dessa är normalt inte är underkastade tillsyn med avseende på sin yrkesutövning i andra fall än dem som gäller tillämpningen av penningtvättsregelverket. Det går därför inte att säga att den gruppen potentiellt representerar låg risk. Att bibehålla möjligheten att tillämpa förenklade åtgärder för den gruppen skapar dessutom en omotiverad skillnad i förhållande till andra grupper av verksamhetsutövare som kan ha anledning att utnyttja klientmedelskonton.

En ytterligare skillnad är att möjligheten att göra undantag uttryckligen begränsas till de fall där risken för penningtvätt och finansiering av terrorism är låg. Verksamhetsutövare måste alltså göra en bedömning av omständigheterna i de fall där undantaget aktualiseras. Skulle bedömningen visa att riskerna inte är låga kan undantaget inte tillämpas.

Om risken konstateras vara låg behöver identitetskontroller av klienter bakom gemensamma konton som förvaltas av t.ex. en advokat inte ske av de verksamhetsutövare som tillhandahåller kontona (däremot kvarstår advokatens skyldigheter). Liksom inom ramen för gällande rätt är dock en förutsättning att uppgifter om den verkliga huvudmannens identitet, dvs. klienten, kan göras tillgängliga på begäran. Verksamhetsutövaren måste också övervaka affärsförbindelsen så noga att ovanliga eller misstänkta transaktioner kan upptäckas och granskas enligt 4 kap. 1 §.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om den reglering som omfattas av denna paragraf.

Övervägandena finns i avsnitt 12.11.4.

4 kap. Granskning och rapportering

Granskning- och rapporteringsskyldighet

1 §

Bestämmelsen motsvarar delvis 3 kap. 1 § första stycket i den nuvarande lagen. Den genomför, tillsammans med 2 och 5 §§, artikel 33.1 i direktivet.

Paragrafen, som reglerar verksamhetsutövares granskningsskyldighet, har ett förändrat fokus i förhållande till sin nu gällande motsvarighet. Bestämmelsen innebär att granskningen bör ha ett vidare fokus än bara transaktioner. De tre punkterna i bestämmelsen syftar till att adressera olika situationer och kundrelationer samt att skapa en tydlig koppling mellan verksamhetsutövarnas granskning och det arbete med typologier, beskrivningar av tillvägagångssätt och erfarenhetsutbyte som ska genomsyra systemet.

Den *första punkten* avser föremålet för granskningen vid pågående affärsförbindelser. Verksamhetsutövaren förutsätts i dessa situationer ha skaffat sig en bra bild av kundens verksamhet och kan förutsättas ha goda kunskaper om bl.a. vilka personer som företräder kunden, de normala förhållandena under vilka kunden företar ekonomiska aktiviteter, storleken på ekonomiska engagemang och normala transaktioner, vilka utomstående som kunden överför medel till och varifrån kundens ekonomiska medel kommer. Verksamhetsutövaren förutsätts också ha kännedom om sin egen verksamhet, vilka risker den innebär och därutöver känna till vanliga tillvägagångssätt för penningtvätt och finansiering av terrorism samt vilka specifika risker som finns i Sverige och inom EU. Det är med utgångspunkt i dessa kunskaper som verksamhetsutövaren ska bedöma om kundens aktiviteter framstår som normala, dvs. följer det mönster som kan förväntas, eller om det förekommer avvikelser som bör analyseras ytterligare.

Den *andra punkten* överlappar delvis den första punkten, men avser att även omfatta och beskriva föremålet för granskningen vid tillfälliga kundrelationer eller i relationer med mera sporadisk kontakt mellan verksamhetsutövaren och kunden. Även om en verksamhetsutövare är skyldig att uppnå kundkännedom även i sådana relationer har denna, till skillnad från de förbindelser som avses under första punkten, inte samma underlag för att bedöma vad som är normalt för den specifika kunden. Sådana verksamhetsutövare har däremot kännedom om vad som är normalt för kollektivet av kunder som vänder sig till verksamhetsutövaren, och det är denna erfarenhet och kunskap som, tillsammans med de riskbedömningar och annan extern kunskap som nämns i bestämmelsen, ska utgöra grunden för verksamhetsutövarens granskning. Även kundens beteende och förklaring till olika föreslagna förfaranden ska beaktas.

Den *tredje punkten* avser sådana fall där aktiviteter på annan grund än att de är avvikande ger upphov till misstanke om penningtvätt eller finansiering av terrorism. Punkten är avsedd att omfatta bl.a. sådana situationer då en verksamhetsutövare får anledning att misstänka att ett föreslaget och till synes helt normalt affärsförslag syftar till penningtvätt och finansiering av terrorism. Punkten syftar också till skapa en skyldighet att granska sådana aktiviteter eller mönster av aktiviteter som verksamhetsutövaren fått kännedom om från Polismyndigheten (Finanspolisen), andra myndigheter eller på annat sätt.

I *andra stycket* regleras vissa omständigheter som ska vara ledande för att bestämma övervakningens och granskningens inriktning och omfattning.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om granskningen enligt denna paragraf.

Övervägandena finns i avsnitt 13.2.

2 §

Bestämmelsen motsvaras till stor del av 3 kap. 1 § andra stycket i den nuvarande lagen. Den genomför, tillsammans med 1 och 5 §§, artikel 33.1 i direktivet.

Paragrafen reglerar verksamhetsutövares rapporteringsskyldighet. De aktiviteter som verksamhetsutövaren vid granskningen

enligt 1 § bedömer som avvikande eller på annat sätt ger skälig anledning att misstänka penningtvätt eller finansiering av terrorism bör liksom i dag genomgå ytterligare analys innan rapportering sker till Polismyndigheten. Syftet med analysen är att sålla ut sådana misstänkta aktiviteter som vid ett närmare påseende har andra naturliga förklaringar. Hur ingående analysen ska vara får avgöras från fall till fall. Det ligger dock i sakens natur att analysen inte kan vara alltför ingående, eftersom det finns ett starkt intresse av att misstanke om penningtvätt och finansiering av terrorism skyndsamt rapporteras till Polismyndigheten. Sådan rapportering ska ske utan dröjsmål om misstanke om penningtvätt eller finansiering av terrorism kvarstår efter en närmare analys.

Rapporten bör, liksom redan är fallet i dag, innehålla uppgifter om alla omständigheter som kan tyda på penningtvätt eller finansiering av terrorism. Det ska också anges om egendom som den eller de misstänkta aktiviteterna avser finns hos verksamhetsutövaren, liksom i förekommande fall uppgifter om vilka tillgodohavanden som kunden har hos verksamhetsutövaren och uppgifter om mottagare av en misstänkt transaktion. Till skillnad från den nuvarande bestämmelsen i penningtvättslagen följer av förslaget att det också ska framgå om verksamhetsutövaren har avstått från att utföra en transaktion med anledning av de misstankar som anges i rapporten. Detta tillägg föreslås för att vägleda verksamhetsutövare, med anledning av att skyldigheten att avstå från transaktioner, förtydligas så att det klart framgår att verksamhetsutövaren inte får genomföra en misstänkt transaktion så länge misstanke om penningtvätt eller finansiering av terrorism kvarstår (se kommentaren till 8 § nedan). För att kunna göra denna bedömning är verksamhetsutövaren bl.a. i behov av återkoppling från Polismyndigheten, som när det är möjligt bör upplysa verksamhetsutövaren när misstanke inte längre föreligger. Tillägget i rapporten ska således indikera för Polismyndigheten att det föreligger ett behov av återkoppling.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om rapporteringsskyldigheten.

Övervägandena finns i avsnitt 13.2.

3 §

Bestämmelsen motsvaras fullt ut av 3 kap. 1 a § i den nuvarande lagen.

I paragrafen förskrivs att Polismyndigheten är finansunderrättelseenhet vid tillämpningen av artikel 55.2 i förordning (EU) nr 1031/2010.

Krav på uppgiftslämning och upplysningsskyldighet

4 §

Bestämmelsen motsvaras delvis av 3 kap. 1 § fjärde stycket i den nuvarande lagen.

Paragrafens *första stycke* reviderar den frågerätt som Polismyndigheten (Finanspolisen) har enligt gällande lagstiftning. Förändringen innebär att krav på uppgiftslämning framledes föreligger för en verksamhetsutövare eller den som bedriver penninginsamling för vissa angivna ändamål. Sådana utövare, som framför allt bedriver verksamhet som ideella föreningar, har på senare år, särskilt internationellt, tilldragit sig ett stort intresse när det gäller finansiering av terrorism. Fatf har identifierat ideella insamlingsorganisationer som särskilt sårbara i detta avseende. Fatfs rekommendation 8 ålägger därför staterna att säkerställa att sådana organisationer inte kan missbrukas för sådana ändamål. I den mån myndigheterna får kännedom om att en ideell förening utnyttjas i syfte att finansiera terrorism är det av stor vikt att Polismyndigheten har möjlighet att få tillgång till relevanta uppgifter från föreningen.

Bestämmelsen i nu gällande penningtvättslag om att den som yrkesmässigt driver lotteri- och spelverksamhet omfattas av frågerätten utmönstras eftersom denna särreglering inte längre är motiverad då dessa verksamheter nu omfattas av lagen i egenskap av verksamhetsutövare.

När uppgifter har lämnats till Polismyndigheten enligt 2 § ska, liksom redan är fallet i dag, även andra fysiska och juridiska personer som avses i 1 kap. 2–5 §§ vara skyldiga att lämna de ytterligare uppgifter behövs för en utredning och penningtvätt eller finansiering av terrorism som Polismyndigheten begär. Denna reglering,

som följer av bestämmelsens *andra stycke*, har sin fulla motsvarighet i 3 kap. 1 § femte stycke i den nuvarande lagen.

Övervägandena finns i avsnitt 13.3.

5 §

Bestämmelsen motsvaras delvis av 3 kap. 7 § i den nuvarande lagen. Den genomför artikel 42 i direktivet. Bestämmelsen behandlar system för att besvara förfrågningar.

Till skillnad från i den nu gällande lagen omfattar den föreslagna bestämmelsen samtliga verksamhetsutövare (i den nu gällande lagen åläggs enbart kreditinstituten och de finansiella instituten att ha system för att besvara förfrågningar). Av bestämmelsen framgår att verksamhetsutövare ska inrätta system för att snabbt och fullständigt kunna lämna upplysningar om huruvida de under de senaste fem åren haft en affärsförbindelse med en viss person och, om så skulle vara fallet, om förbindelsens art. Något krav på att inrätta elektroniska system följer fortsättningsvis inte av bestämmelsen (jämför prop. 2008/09:70 s. 199). Verksamhetsutövare får i stället anpassa systemen utifrån storleken och arten på sin verksamhet. Kravet är att systemet ska vara effektivt såtillvida att det ska gå snabbt att lämna fullständiga upplysningar om en viss affärsförbindelse. Det bör framhållas att enstaka transaktioner inte omfattas av kravet – enbart sådana mer varaktiga kundrelationer som är att anse som affärsförbindelser.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om systemet.

Övervägandena finns i avsnitt 13.3.

6 §

Bestämmelsen motsvaras delvis av 3 kap. 6 § i den nuvarande lagen. Den genomför artikel 36 i direktivet.

Paragrafen behandlar myndigheternas underrättelseskyldighet till Polismyndigheten (Finanspolisen). *Första stycket* har sin fulla motsvarighet i gällande rätt.

Andra stycket är däremot nytt. Genom regleringen har underrättelseskyldigheten i viss mån utvidgats till att andra myndigheter

än tillsynsmyndigheterna. Skyldigheten gäller för alla myndigheter i situationer där dessa hanterar kontanter och uppgifterna kan lämnas utan hinder av sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Övervägandena finns i avsnitt 13.3.

Undantag från rapporterings- och uppgiftsskyldighet

7 §

Bestämmelsen motsvarar 3 kap. 2 och 3 §§ i den nuvarande lagen (se prop. 2003/04:156 s. 91 och prop. 2008/09:70 s. 198). Den genomför artikel 34.2 i direktivet.

I *första stycket* föreskrivs undantag från rapporterings- och uppgiftsskyldigheten enligt 2, 4 och 5 §§. Den omfattar advokater, biträdande jurister, andra oberoende jurister, godkända och auktoriserade revisorer samt skatterådgivare i fråga om information *de har fått när de försvarar eller företräder en klient eller i fråga om ett rättsligt förfarande.*

Andra stycket upptar undantag från rapporterings- och uppgiftsskyldigheten för advokater, biträdande jurister, andra oberoende jurister, godkända och auktoriserade revisorer samt skatterådgivare angående information *som de får del av i samband med att de bedömer en klients rättsliga situation.*

Övervägandena finns i avsnitt 13.4.

Skyldighet att avstå från vissa transaktioner

8 §

Bestämmelsen motsvaras delvis av 3 kap. 1 § tredje stycket i den nuvarande lagen. Den genomför artikel 35 i direktivet.

Första stycket inleds med huvudregeln att verksamhetsutövare ska avstå från att utföra transaktioner som den vet, eller misstänker är kopplade till penningtvätt eller finansiering av terrorism. Skyldigheten att avstå från transaktionen gäller även efter rapportering. Skyldigheten gäller så länge som det finns misstanke om penningtvätt eller finansiering av terrorism. För att avgöra frågan om hur länge misstanke föreligger är bl.a. Polismyndighetens (dvs. Finans-

polisens) fortsatta analys och utfallet av en eventuell förundersökning en viktig komponent. Det är därför angeläget att Polismyndigheten, i största möjliga utsträckning, återkopplar till verksamhetsutövaren. Verksamhetsutövarens egen analys och information från andra källor, såsom andra myndigheter, bör även tjäna som ledning.

I *andra stycket* regleras vissa undantag från huvudregeln. Vissa transaktioner är till sin natur sådana att det inte möjligt för verksamhetsutövaren att avstå från att genomföra dem. Sådana transaktioner undantas från skyldigheten. Undantaget avser framför allt sådana IT-baserade förfaranden som exempelvis banker tillhandahåller, där banken inte aktivt medverkar i överföringen och andra liknande förfaranden. Undantaget träffar i princip också sådana transaktioner som skett före det att misstanke om penningtvätt eller finansiering av terrorism uppstått. Inte heller sådana transaktioner kan av naturliga skäl hindras. Det andra undantaget är motiverat av intresset att kunna efterforska den som gynnas av en misstänkt transaktion. En förändring i förhållande till gällande rätt är att detta undantag begränsas i enlighet med detta, i syfte att vägleda verksamhetutövaren och minska undantagets räckvidd. Ytterligare en begränsning jämfört med gällande rätt är att det för verksamhetsutövaren måste framstå som sannolikt att en vägran att genomföra transaktionen motverkar försöken att efterforska den som gynnas av transaktionen. Kravet på sannolikhet innebär att det undantaget endast bör kunna tillämpas efter noggranna och väl motiverade överväganden från verksamhetsutövaren.

Övervägandena finns i avsnitt 13.5.

Tystnadsplikt

9 §

Bestämmelsen motsvarar 3 kap. 5 § i den nuvarande lagen och genomför artikel 37 i direktivet.

Första stycket föreskriver att den som lämnar uppgifter med stöd av 2, 4 eller 5 § inte får göras ansvarig för att ha åsidosatt tystnadsplikt om han eller hon var i god tro (se vidare prop. 2003/04:156 s. 92 och prop. 1992/93:207 s. 21 f.).

I *andra och tredje styckena* finns specialregler avseende vissa verksamheter.

Fjärde stycket omfattar en upplysning om att det finns särskilda bestämmelser om ansvar för revisorer i aktiebolag, ekonomiska föreningar och vissa andra företag i aktiebolagslagen (2005:551), lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar, stiftelselagen (1994:1220) och revisionslagen (1999:667).

10 §

Bestämmelsen motsvarar delvis 3 kap. 4 § i den nuvarande lagen. Den genomför artikel 39 i direktivet.

Begreppet meddelandeförbud har bytts ut mot begreppet tystnadsplikt för att bättre beskriva vad paragrafen egentligen reglerar.

I *första stycket* finns en tystnadsplikt med innebörden att de utpekade personerna inte får röja för kunden ifråga eller någon utomstående att en granskning har genomförts, att uppgifter har lämnats till Polismyndigheten (Finanspolisen) eller att en undersökning genomförs eller kommer att genomföras (se närmare prop. 2003/04 s. 92).

Andra stycket reglerar närmare vad som inte ska avses som obehörigt röjande, dvs. vilka situationer som inte omfattas av tystnadsplikten.

Den *första punkten* gäller uppgiftslämnande till tillsynsmyndigheter i ett disciplinärende eller annat ärende som motiverar att uppgiften lämnas. Detta undantag är redan infört i den nuvarande lagen.

Övriga punkter i bestämmelsen saknar motsvarighet inom ramen för gällande rätt.

Den *andra punkten*, som genomför artikel 39.3 i direktivet, gäller överföring av uppgift mellan kreditinstitut och finansiella institut som omfattas av lagen. Kreditinstitut och finansiella institut ska också ha möjlighet att överföra uppgifter till filialer och majoritetsägda dotterföretag under vissa förutsättningar. Dessa förutsättningar syftar till att säkerställa att filialer och dotterföretag i tredje land omfattas av samma krav på riktlinjer och rutiner för bl.a. informationsutbyte och frågor om penningtvätt och finansiering av terrorism som fastställts enligt lagen.

Den *tredje punkten*, som genomför artikel 39.4, gäller överföring av uppgifter mellan advokater och biträdande jurister på advokatbyrå, andra oberoende jurister, revisorer, tillhandahållare av bok-

föringstjänster och skatterådgivare. Dessa har enligt penningtvättslagen ett personligt ansvar, dvs. ansvaret enligt lagen åligger i huvudsak dem personligen och inte den juridiska person som de verkar i. Eftersom det är vanligt förekommande att de utpekade verksamhetsutövarna verkar i samma juridiska person eller organisation, klargörs att de kan lämna uppgifter till dem som verkar i organisationen utan att detta ska anses var obehörigt. Sådan uppgiftslämning kan också ske till utpekade verksamhetsutövare som verkar i tredje land, förutsatt att dessa tillämpar krav som är likvärdiga med dem som föreskrivs i lagen.

Den *fjärde punkten*, som genomför artikel 39.5, avser överföring av information mellan personer i samma yrkes- eller verksamhetskategori som berörs av samma kund och transaktion. En sådan överföring får endast ske om den mottagande fysiska eller juridiska personen omfattas av skyldigheter i fråga om tystnadsplikt och skydd för personuppgifter.

Den *femte punkten* anger att det inte är ett obehörigt röjande av uppgift att en kund direkt eller indirekt får kännedom om att en granskning har genomförts eller att uppgifter har lämnas eller att en undersökning utförts eller kan komma att utföras, när ett sådant röjande inte kan undvikas till följd av verksamhetsutövarens i denna lag angivna skyldigheter att avstå transaktioner, att avstå från att inleda en affärsförbindelse eller plikt att avsluta en sådan affärsförbindelse.

Det utbyte av uppgifter som medges enligt dessa bestämmelser om undantag från tystnadsplikten är inte avsedda att påverka förbudet mot samkörning, utan avser uppgiftslämnande på annat sätt och i andra situationer.

I *andra stycket* har tagits in en erinran om att ansvar för den som bryter mot tystnadsplikten i första stycke kan dömas för brott mot tystnadsplikt i 20 kap. 3 § brottsbalken (1962:700). Förändringen är en följd av att den ansvarsbestämmelse som finns i 7 kap. 1 § i den nuvarande lagen utmönstras.

Övervägandena finns i avsnitt 13.6.

Dispositionsförbud

11 §

Bestämmelsen motsvaras fullt ut av 3 kap. 8 § i den nuvarande lagen. Den genomför artikel 32.7 i direktivet.

Paragrafen reglerar förutsättningarna för att meddela ett dispositionsförbud och vem som får besluta om ett sådant förbud.

Övervägandena finns i avsnitt 13.7.

12 §

Bestämmelsen motsvaras fullt ut av 3 kap. 9 § i den nuvarande lagen.

Paragrafen reglerar det fortsatta förfarandet när ett beslut om dispositionsförbud har meddelats.

Övervägandena finns i avsnitt 13.7.

13 §

Bestämmelsen saknar motsvarighet i den nuvarande lagen.

Paragrafen har tillkommit till följd av utredningens förslag till förändrad definition av penningtvätt (se kommentaren till 1 kap. 1 § ovan). I 1 kap. 1 § föreslås, mer specifikt, att även sådana åtgärder med egendom som är ägnade att dölja att någon, genom fullföljande av en påbörjad brottsplan, avser att berika sig genom brottslig handling ska *jämställas* med penningtvätt vid tillämpning av lagen. Denna situation avser således att träffa situationer där egendom inte härrör från ett brott, men där egendomen vid brottsplanens fullbordande kommer att ha varit föremål för brott. I det skede som en verksamhetsutövare rapporterar misstanke om denna situation har något brott ännu inte skett och tidpunkten för brottets fullbordan kan ligga relativt lång fram i tiden. Om Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen tilläts meddela beslut om dispositionsförbud även beträffande sådan egendom skulle dispositionsförbudet kunna utsträckas under lång tid i avvaktan på att det planerade brottet eventuellt skulle komma att genomföras. En sådan ordning är varken proportionerlig eller lämplig. Genom den nu aktuella

bestämmelsen tydliggörs att dispositionsförbud inte kan meddelas beträffande denna typ av egendom.

Övervägandena finns i avsnitt 13.7.

5 kap. Bevarande av handlingar eller uppgifter

1 §

Bestämmelsen motsvaras delvis av 2 kap. 13 § och 3 kap. 1 b §. Den genomför, tillsammans med 2 §, bl.a. artikel 40.1 i direktivet.

Bestämmelsen reglerar bevarande av handlingar eller uppgifter. Av *punkten 1* följer att verksamhetsutövare i fem år ska bevara handlingar eller uppgifter som använts vid åtgärder för att uppnå kundkännedom. Till skillnad från den nuvarande lagen är femårsgränsen huvudregel – i den nuvarande lagen anges att handlingar eller uppgifter ska bevaras i *minst* fem år. Innebörden av bestämmelsen är att verksamhetsutövaren ska bevara handlingar och uppgifter som använts vid identitetskontroll, för att kontrollera den verkliga huvudmannen samt för att utreda affärsförbindelsens syfte och art. Även handlingar och uppgifter hänförliga till den fortlöpande uppföljningen av en affärsförbindelse ska bevaras.

Av *punkten 2* följer att en verksamhetsutövare i fem år ska bevara handlingar och uppgifter om den granskning och analys av aktiviteter som har gjorts enligt 4 kap. 2 § första meningen. Bestämmelsen omfattar uppgifter om den granskning och analys som har gjorts, inbegripet de åtgärder som därvid har vidtagits avseende en misstänkt aktivitet. Till skillnad från den nuvarande lagen omfattar kravet på att bevara handlingar alltså inte enbart handlingar eller uppgifter hänförliga till misstänkta transaktioner. Bestämmelsen omfattar även de fall när misstanke efter närmare analys inte kvarstår.

I *andra stycket* regleras hur tiden för bevarandet av handlingar och uppgifter ska räknas. När det gäller sådana handlingar eller uppgifter som avses i första stycket första punkten ska tiden räknas från det att identitetskontrollen utfördes eller, i de fall då en affärsförbindelse har etablerats, denna upphörde. Detta utgör inte någon skillnad i förhållande till gällande rätt. I fråga om handlingar och uppgifter som avses i första stycket 2 anges att tiden ska räknas

från det att aktiviteten utfördes eller från det att verksamhetsutövaren avstod från att utföra en transaktion.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om bevarande av handlingar eller uppgifter enligt denna paragraf.

Övervägandena finns i avsnitt 14.3.2.

2 §

Bestämmelsen, som saknar motsvarighet i den nuvarande lagen, genomför, tillsammans med 1 §, artikel 40.1 i direktivet. Genom bestämmelsen utnyttjas också den möjlighet till undantag som följer av artikel 16 i förordningen om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel.

Av bestämmelsens *första stycke* följer att de uppgifter som avses i 1 § i vissa fall får bevaras längre än fem år. Dock får den sammanlagda tiden inte överstiga tio år. Bestämmelsen motiveras av att det i vissa fall kan vara motiverat att bevara handlingar och uppgifter i mer än fem år. Ett pågående rättsligt förfarande kan vara ett sådant skäl. Undantaget kan dock enbart utnyttjas om det är nödvändigt och framstår som proportionerligt för att förebygga, upptäcka eller utreda penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Av *andra stycket* följer att även handlingar eller uppgifter som ska bevaras enligt artikel 16 i förordningen om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel får bevaras under en längre tid än fem år (femårsregeln är huvudregel även enligt förordningen), om det bedöms nödvändigt enligt de grunder som anges i första stycket. Även beträffande sådana handlingar eller uppgifter får dock den sammanlagda lagringstiden inte överstiga tio år.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om lagringstiden enligt denna paragraf.

Övervägandena finns i avsnitten 14.3.2 och 21.6.

6 kap. Behandling av personuppgifter

Allmänna utgångspunkter

1 §

Bestämmelsen motsvaras delvis av 4 kap. 1 § i den nuvarande lagen. Den bygger delvis på artikel 41.2 i direktivet.

Av paragrafens *första stycke* följer att en verksamhetsutövare får behandla personuppgifter i syfte att fullgöra sina skyldigheter enligt penningtvättslagen. Detta innebär i sig att ändamålet med personuppgiftsbehandlingen inte kan vara något annat än att förebygga och förhindra penningtvätt eller finansiering av terrorism. Behandling av personuppgifter som sker i något annat syfte än att verksamhetsutövaren ska kunna fullgöra sina skyldigheter, t.ex. kommersiella ändamål, är således inte tillåten.

I *andra stycket* anges att personuppgiftslagen (1998:204) gäller vid verksamhetsutövarens behandling av personuppgifter om något annat inte följer av kapitlet. Vid behandlingen av personuppgifter ska verksamhetsutövare alltså tillämpa personuppgiftslagen med de avvikelser som föreskrivs i kapitlet.

Övervägandena finns i avsnitt 14.2.2.

2 §

Bestämmelsen motsvaras delvis av 4 kap. 1 § i den nuvarande lagen.

Av bestämmelsen följer att kapitlet är tillämpligt både när behandlingen helt eller delvis är automatiserad och vid manuell behandling som är strukturerad.

Känsliga personuppgifter

3 §

Bestämmelsen motsvaras i av 4 kap. 2 § i den nuvarande lagen.

I paragrafen görs undantag från bestämmelsen i 13 § personuppgiftslagen om förbud mot behandling av känsliga personuppgifter. Känsliga personuppgifter får dock endast behandlas om det är

nödvändigt för att uppfylla något av de krav som framgår av de i punkterna 1–3 angivna bestämmelserna.

Övervägandena finns i avsnitt i avsnitt 14.2.2.

Behandling av personuppgifter som gäller lagöverträdelser

4 §

Bestämmelsen saknar motsvarighet i den nuvarande lagen.

Bestämmelsen reglerar verksamhetsutövarens rätt att behandla personuppgifter som avser lagöverträdelser.

Enligt personuppgiftslagen (21 §) är behandling av personuppgifter som avser lagöverträdelser som huvudregel förbehållen myndigheter. Datainspektionen får sedan meddela föreskrifter om undantag från förbudet eller i enskilda fall besluta om undantag från förbudet.

Det kan vara nödvändigt för en verksamhetsutövare att behandla personuppgifter som avser lagöverträdelse. Penningtvättslagen får i vissa fall t.o.m. sägas innebära en sådan skyldighet. Kravet på att verksamhetsutövaren ska göras en närmare analys av omständigheter som kan tyda på penningtvätt eller finansiering av terrorism – och rapportera in sådana misstankar till Polismyndigheten – är t.ex. en avvikelse från 21 § personuppgiftslagen. Bestämmelsen i penningtvättslagen innebär i realiteten en skyldighet för verksamhetsutövare att behandla uppgifter om att en person kan misstänkas ha begått brott. I tidigare lagstiftningsärenden har det följaktligen uttalats att penningtvättslagen går före personuppgiftslagen i detta avseende (se prop. 2014/15:80 s. 43). Genom den nu aktuella bestämmelsen tydliggörs detta. Dessutom anges att en verksamhetsutövare även får behandla uppgifter om lagöverträdelser i den mera ”allmänna och inledande granskningen”.

Vidare följer av bestämmelsen att verksamhetsutövare får behandla personuppgifter som gäller lagöverträdelser för att kunna uppfylla kravet på att bevara sådana handlingar och uppgifter som avses i 5 kap. 1 § första stycket punkten 2. Innebörden är att *behandling av personuppgifter* som avser lagöverträdelser får ske i den omfattning som är nödvändig för att uppgifter och handlingar, som avser granskning- och rapporteringsstadiet, ska kunna bevaras i enlighet med vad som följer av bestämmelserna i 5 kap.

Övervägandena finns i avsnitt 14.2.2.

Information till den registrerade

5 §

Bestämmelsen motsvaras fullt ut av 4 kap. 3 § i den nuvarande lagen. Den genomför artikel 41.4 i direktivet.

Huvudregeln, enligt personuppgiftslagen (1998:204) (se 23–27 §§) är att information om personuppgiftsbehandling ska lämnas till den registrerade. Av den informationen ska bl.a. ändamålet med personuppgiftsbehandlingen framgå. När det gäller personuppgiftsbehandling med anledning av penningtvättsregleringens krav bör sådan information följaktligen omfatta ett meddelande om verksamhetsutövarens skyldigheter enligt penningtvättslagen.

I den nu aktuella paragrafen anges däremot att personuppgifter som behandlas enligt 4 kap. 2 § första meningen inte får lämnas ut till den registrerade. Bestämmelsen upptar alltså ett visst undantag från huvudregeln. Detta undantag omfattar dock enbart information om den personuppgiftsbehandling som sker i samband med den närmare analysen och rapporteringen till Polismyndigheten. Bestämmelsen utgör därför, mer specifikt, en begränsning av rätten till registerutdrag enligt 26 § personuppgiftslagen (jfr prop. 2008/09:70 s. 200 med hänvisning till prop. 1998/99:19 s. 78). För en redogörelse av bestämmelsen, se även prop. 2014/15:80, s. 39 f.

Samkörning

6 §

Bestämmelsen motsvaras delvis av 4 kap. 4 § i den nuvarande lagen.

Paragrafen reglerar det s.k. samkörningsförbudet. Av *första stycket* följer huvudregeln: En verksamhetsutövares register får inte samköras med motsvarande register hos någon annan.

Andra stycket är nytt i förhållande till den nuvarande lagen. Där regleras vissa undantag från huvudregeln. Av stycket följer att de verksamhetsutövare som är att anse som kreditinstitut och finansiella institut i vissa fall får samköra sina register. Samkörning är tillåten mellan sådana verksamhetsutövare som ingår i samma koncern och som har hemvist i här i landet. Samkörning kan vidare ske mellan moderbolag med hemvist i Sverige och filialer och helägda dotterbolag med hemvist i utlandet. Detta dock enbart under för-

utsättning att filialen eller dotterbolaget är etablerat inom EES eller att lagstiftningen i det tredje landet omfattar bestämmelser som motsvarar kraven i det fjärde penningtvättsdirektivet och filialen eller det helägda dotterbolaget står under tillsyn med avseende på efterlevnaden av bestämmelserna. En ytterligare förutsättning för att samkörning ska kunna äga rum med filialer och helägda dotterföretag i utlandet är att detta inte hindras av den utländska lagstiftningen. Detta gäller alltså oavsett om filialen eller det helägda dotterföretaget har hemvist inom eller utanför EES.

Övervägandena finns i avsnitt 14.2.2.

Rättelse och skadestånd

7 §

Bestämmelsen motsvarar fullt ut 4 kap. 5 § i den nuvarande lagen.

Paragrafen innehåller en hänvisning till personuppgiftslagens bestämmelser i fråga om rättelse och skadestånd. Av bestämmelsen följer att bestämmelsen är tillämplig när personuppgifter behandlas enligt kapitlet. Annan behandling av personuppgifter regleras i personuppgiftslagen och omfattas därmed direkt av reglerna om rättelse och skadestånd där (se även prop. 2014/15:80, s. 70).

Tystnadsplikt

8 §

Bestämmelsen motsvaras till stor del av 4 kap. 6 § i den nuvarande lagen.

Av bestämmelsen följer att den som är verksam hos en verksamhetsutövare inte obehörigen får röja att uppgifter behandlas enligt 3–4 §§ eller 4 kap. 2 § första meningen. Tystnadsplikten omfattar således dels den personuppgiftsbehandling som sker i samband med den närmare analysen och rapporteringen till Polismyndigheten, dels att känsliga personuppgifter behandlas enligt kapitlet. Till skillnad från den nuvarande lagen omfattar den föreslagna bestämmelsen även ett förbud mot att obehörigen röja att uppgifter om lagöverträdelser behandlas (se även kommentaren till 4 § ovan).

En överträdelse av tystnadsplikten i nu åsyftat hänseende, dvs. att en personuppgiftsbehandling överhuvudtaget har skett, kan föranleda påförande av administrativa sanktioner – dock inte ansvar enligt 20 kap. 3 § brottsbalken (brott mot tystnadsplikten).

Övervägandena finns i avsnitt 14.2.2.

7 kap. Gränsöverskridande verksamheter

1 §

Bestämmelsen motsvaras delvis av 2 kap. 12 § första stycket i den nuvarande lagen. Den genomför, tillsammans med 2 §, delar av artikel 45.

Bestämmelsen reglerar penningtvättsregleringens tillämpning inom koncernförhållanden som har gränsöverskridande karaktär. Enligt *första stycket* ska verksamhetsutövare som anges i 2 kap. 5 § (dvs. verksamhetsutövare som är moderföretag inom en koncern) genomföra de koncerngemensamma rutinerna även vid sina filialer och majoritetsägda dotterföretag med hemvist i utlandet. Detta innebär att filialerna och dotterföretagen bör tillämpa det koncerngemensamma programmet mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Detta bör t.ex. inbegripa rutiner för att uppnå kundkännedom, behandling av personuppgifter och bevarande av handlingar. Bestämmelsen innebär således en utvidgning i förhållande till vad som nu gäller. I den nuvarande lagen är kravet begränsat till att avse åtgärder för kundkännedom och omfattar enbart kreditinstitut och finansiella institut.

Penningtvättslagen är inte direkt tillämplig på filialerna och dotterföretagen utan skyldigheten ligger på den verksamhetsutövare som är moderföretag inom koncernen. Varken uttrycket moderföretag eller begreppet dotterföretag är definierade i direktivet, men ansluter sig för svenskt vidkommande till definitionerna i 1 kap. 11 § aktiebolagslagen (2005:551). Det faktum att dotterföretaget ska vara majoritetsägt innebär att verksamhetsutövaren ska inneha mer än hälften av rösterna för samtliga aktier eller andelar i den juridiska personen.

Av *andra stycket* framgår att verksamhetsutövare i övrigt ska se till att filialer och majoritetsägda dotterföretag med hemvist i ett land utanför EES tillämpar penningtvättslagen, om hemvistlandets

lag för att förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism är mindre ingripande. I dessa fall ska alltså verksamhetsutövaren se till att filialerna eller dotterföretagen tillämpar regler som motsvarar de svenska. Detta innebär bl.a. att penningtvättslagens bestämmelser när det gäller krav på riskbedömning, riskbaserade rutiner, åtgärder för kundkännedom, bevarande av handlingar m.m. blir tillämpliga.

Övervägandena finns i avsnitt 15.3.

2 §

Bestämmelsen motsvaras delvis av 2 kap. 12 § andra stycket i den nuvarande lagen. Den genomför, tillsammans med 1 §, delar av artikel 45.

Paragrafen anger verksamhetsutövarens skyldigheter i de fall koncerngemensamma rutiner och, i det fallet hemvistlandets lag är mindre ingripande, penningtvättslagens bestämmelser inte kan tillämpas vid filialer och majoritetsägda dotterföretag med hemvist utanför EES. En verksamhetsutövare som är moderföretag inom en koncern åläggs i dessa fall att vidta åtgärder för att effektivt hantera risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Det är fråga om åtgärder som motverkar den i dessa situationer ökade risken. Vilka åtgärder som ska vidtas beror på den föreliggande risken, såsom t.ex. den risk som verksamheten är förenad med, vilka kunder verksamheten riktar sig till och vilka åtgärder som kan vidtas enligt den utländska statens lagstiftning. Frågan om vilka ytterligare åtgärder som ska vidtas, inbegripet vilka minimiåtgärder som kreditinstitut och finansiella institut ska vidta, kommer även behandlas i de tekniska standarder som håller på att arbetas fram av de europeiska tillsynsmyndigheterna (förslag ska lämnas senast den 26 december 2016).

Behöriga tillsynsmyndigheter ska skriftligen underrättas om att koncerngemensamma rutiner och de övriga bestämmelser som avses i 1 § förhindras och inte kan tillämpas. Underrättelse bör göras utan dröjsmål vid den tidpunkt då verksamhetsutövaren fått kännedom om att rutinerna och bestämmelserna inte kan tillämpas (jfr även prop. 2008/09:70, s. 196).

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilka ytterligare åtgärder en verksamhetsutövare ska vidta enligt denna paragraf.

Övervägandena finns i avsnitt 15.3.

8 kap. Ansvar för regelefterlevnad och intern kontroll m.m.

1 §

Bestämmelsen saknar motsvarighet i den nuvarande lagen. Den genomför artikel 8.5.

Bestämmelsen reglerar det slutliga ansvaret för en verksamhetsutövares rutiner. Av *första stycket* framgår att de interna rutinerna och i tillämpliga fall de koncerngemensamma rutinerna ska fastställas av verksamhetsutövarens styrelse. I sådana juridiska personer som inte har en styrelse ska denna skyldighet åligga den eller de personer som har motsvarande funktion och ansvar. Vid behov kan styrelsen eller motsvarande även uppdatera rutinerna. Rutinerna bör skärpas om ledningen gör bedömningen att rutinerna inte motsvarar riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism.

I *andra stycket* anges att styrelsen eller motsvarande kan delegera uppgifterna enligt första stycket, om det är lämpligt. Denna bestämmelses syfte är att skapa möjligheter för verksamhetsutövarna att själva organisera sin verksamhet. Det slutliga ansvaret för verksamhetens arbete mot penningtvätt och finansiering av terrorism åligger dock alltjämt styrelsen eller motsvarande.

Övervägandena finns i avsnitt 16.2.

2 §

Bestämmelsen saknar motsvarighet i den nuvarande lagen. Den genomför delar av artiklarna 8.4 a)–b) och 46.4.

Paragrafen reglerar ansvar för regelefterlevnad och intern kontroll. Av bestämmelsen följer vissa åtgärder som verksamhetsutövare ska vidta i de fall det bedöms motiverat av verksamhetens storlek och natur. Med *storlek* kan avses bl.a. omsättning, antal anställda, antal verksamhetsställen och andra liknande förhållanden. Med *natur* avses framför allt hur stor risken för penningtvätt och finan-

siering av terrorism som föreligger i verksamheten, vilket kan identifieras genom verksamhetens riskbedömning och på annat sätt. Andra omständigheter som kan beaktas är verksamhetens komplexitet, om det i verksamheten tillhandahålls tjänster av olika slag och andra liknande förhållanden.

Av *första punkten* följer att verksamhetsutövaren, när det bedöms motiverat, ska identifiera den styrelseledamot som ska ha det huvudsakliga ansvaret för att kontrollera att styrelsens beslut om åtgärder enligt denna lag genomförs. Den särskilda styrelseledamoten ska ha ansvaret för att kontrollera och följa upp att de åtgärder, rutiner eller andra förfaranden som beslutas också genomförs i verksamheten. Det är dock inte nödvändigt att den särskilt utsedda styrelseledamoten personligen genomför de kontroller och den uppföljning som ingår i dennas ansvarsområde, utan detta kan ske enligt delegation eller på annat sätt. Det viktiga är att styrelseledamoten som utses har ansvar för att initiera kontrollåtgärderna och se till att dess resultat följs upp.

Av *andra punkten* framgår att verksamhetsutövaren, i de fall det är motiverat av verksamhetens storlek och natur, ska utse en s.k. centralt funktionsansvarig. Den funktionsansvariga har ett ansvar för att *kontrollera* att de åtgärder, riktlinjer och rutiner som vidtas eller finns i verksamheten är effektiva och även i övrigt uppfyller de krav som ställs på verksamhetsutövaren enligt lagen. I kontrollansvaret ligger också att internt *rapportera* oegentligheter och brister som måste åtgärdas. Det naturliga är att rapportering sker till styrelsen, den särskilt utsedda styrelseledamoten, den person som har ansvar för att utarbeta rutinerna (om det delegerats från styrelsen) eller den verkställande direktören. Därutöver ska den funktionsansvariga, om en sådan utses, vara ”länken” mellan verksamhetsutövaren och Polismyndigheten, och ansvara för att vidarebefordra de uppgifter om misstänkt penningtvätt eller finansiering av terrorism som verksamhetsutövaren är skyldig att lämna till Polismyndigheten med stöd av lagen. Dessa uppgifter sammanfaller med det ansvar som redan i dag tillkommer den centralt funktionsansvariga som ska utses enligt 6 kap. 1 § Finansinspektionens föreskrifter FFFS 2009:1. Den centralt funktionsansvariga får således ett omfattande ansvarsområde. Denna ska kontrollera att de åtgärder, riktlinjer och rutiner som vidtas eller finns i verksamheten är effektiva och även i övrigt uppfyller de krav som ställs på verksamhets-

utövaren enligt lagen, rapportera brister i dessa avseenden till en behörig person samt vara länken mellan verksamhetsutövaren och Polismyndigheten. Det är uppenbart att alla dessa uppgifter inte alltid kan utföra av samma person. Den centralt funktionsansvariga bör således kunna utse en eller flera personer som biträder honom eller henne och delegera befogenheter till dessa personer.

Den som utses till centralt funktionsansvarig bör vara en person som ska tjänstgöra på ledningsnivå: en tjänsteman eller anställd som har tillräckliga kunskaper om verksamhetens riskexponering mot penningtvätt och finansiering av terrorism och som har tillräckliga befogenheter att fatta beslut som påverkar dess riskexponering, och behöver inte i alla fall vara styrelseledamot. Den funktionsansvariga bör också ha ett visst oberoende gentemot bolagets ledning samt relativ frihet att planera och prioritera sitt eget och i förekommande fall sina underställa medarbetares arbete. I 2 kap. 7 § andra stycket i det förevarande förslaget till penningtvättslag anges att anställda inte får utsättas för ogynnsamma eller diskriminerande anställningsåtgärder med anledning av att de internet eller externt har informerat om misstänkt penningtvätt eller finansiering av terrorism. Detta bör bereda den centralt funktionsansvariga visst oberoende vid utförandet av sina uppgifter.

I *tredje punkten* anges att verksamhetsutövare (när det är motiverat av verksamhetens storlek och natur) ska inrätta en oberoende granskningsfunktion för att granska de interna riktlinjer, kontroller och förfaranden som hanterar de risker för penningtvätt och finansiering av terrorism som finns i verksamheten. Skyldigheten att utse en oberoende granskningsfunktion bör vara förbehållen de verksamhetsutövare som har en särskilt omfattande verksamhet och stora risker för penningtvätt och finansiering av terrorism kopplade till verksamheten. Krav på sådana funktioner finns i dag för bl.a. banker och kreditmarknadsföretag och regleras i Finansinspektionens föreskrifter, men saknas för vissa andra verksamhetsutövare som omfattas av lagen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om ansvar för regelefterlevnad och intern kontroll enligt denna paragraf.

Övervägandena finns i avsnitten 16.3–16.5.

3 §

Bestämmelsen motsvaras av 5 kap. 1 § tredje stycket i den nuvarande lagen. Den genomför delar av artikel 46.1 i direktivet.

Bestämmelsen reglerar ansvaret för att genomföra riskbedömningar och upprätthålla rutiner i de fall verksamhetsutövaren är anställd av en juridisk person. Av bestämmelsen framgår att skyldigheten att göra riskbedömningen och upprätthålla rutiner åligger den juridiska personen i de fall en fysisk person driver sin verksamhet som anställd hos en juridisk person. En fastighetsmäklare med fullständig registrering eller hyresförmedlare till lokaler är dock alltid skyldig att vidta de aktuella åtgärderna, oavsett om denna driver verksamhet som anställd eller på annat sätt. Om verksamheten bedrivs som anställd, åligger skyldigheten således såväl den juridiska personen som den enskilda fastighetsmäklaren (inbegripet enskilda hyresförmedlare till lokaler) (se även prop. 2014/15:80, s. 49–50).

4 §

Bestämmelsen saknar motsvarighet i den nuvarande lagen. Den genomför artikel 45.9 i direktivet.

Bestämmelsen anger ramarna för när en verksamhetsutövare vars huvudkontor är beläget i en annan medlemsstat och som i Sverige bedriver sådan verksamhet som avses i 1 kap. 2 § 6 och 8 i annan form än filialer ska utse en central kontaktpunkt här i landet. De verksamheter som träffas av bestämmelsen är främst ombud till betalningsinstitut och utgivare av elektroniska pengar. Europeiska kommissionen ska, efter förslag från de europeiska tillsynsmyndigheterna, besluta om tekniska standarder i vilka ska anges kriterierna för när det är lämpligt att utse en central kontaktpunkt samt vilka funktioner denna bör ha. I skrivande stund kan således inte med någon precision förutses vilka omständigheter som ska beaktas vid bedömningen av frågan om när en central kontaktpunkt ska utses. Det är inte heller klarlagt vilka funktioner den centrala kontaktpunkten ska ha.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om utseendet av en central kontaktpunkt.

Övervägandena finns i avsnitt 16.6.

5 §

Bestämmelsen saknar motsvarighet i den nuvarande lagen. Den genomför artikel 61.2 a) och 61.3 i direktivet.

I bestämmelsen anges att verksamhetsutövare ska ha ändamålsenliga system för att från anställda omhänderta rapporter om eventuella överträdelser av förevarande lag eller av föreskrifter som meddelats med stöd av lagen. Det bör erinras om att personuppgiftslagen (1998:204) gäller vid verksamhetsutövarens behandling av personuppgifter.

Övervägandena finns i avsnitt 16.7.6.

6 §

Bestämmelsen saknar motsvarighet i den nuvarande lagen. Den genomför artikel 61.2 e) i direktivet.

Paragrafen innebär ett förbud mot obehörigt röjande avseende uppgifter i en anmälan om misstänkta överträdelser av penningtvättsregelverket, om uppgifterna kan avslöja anmälarens identitet.

Övervägandena finns i 16.7.7.

9 kap. Tillsyn

9 kap. i förslaget till ny penningtvättslag reglerar bestämmelser om tillsyn och motsvaras av 6 kap. i den nuvarande lagen. Genom förändringarna i kapitlet genomförs direktivets krav när det gäller tillsyn och sanktioner i fråga om länsstyrelsernas tillsynsobjekt (tillsynen över pantbankerna regleras dock separat, i pantbankslagen [1995:1000]). Bestämmelserna behandlas i kap. 17.

1 §

Bestämmelsen motsvaras i sak av 6 kap. 1 § i den nuvarande lagen.

Av *första stycket* följer att kapitlet är tillämpligt när det gäller tillsyn över de verksamhetsutövare som står under länsstyrelsens tillsyn (som anges ovan regleras dock tillsynen över pantbankerna av pantbankslagen [1995:1000]).

Andra stycket innehåller en upplysning om att tillsynsbestämmelser för andra verksamhetsutövare finns i respektive rörelselag.

2 §

Bestämmelsen överensstämmer med 6 kap. 2 § i den nuvarande lagen.

Den omfattar en beskrivning av syftet med tillsynsreglerna i kapitlet, dvs. att förhindra att finansiell verksamhet och annan näringsverksamhet utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism. I bestämmelsen läggs också tillsynens omfattning fast. Tillsynen omfattar endast de åtgärder som verksamhetsutövarna har att vidta enligt den förevarande lagen och föreskrifter som har meddelats med stöd av denna (se prop. 2008/09:70 s. 203). Det innebär att tillsynen inte omfattar hur verksamheten bedrivs i övrigt.

3 §

Bestämmelsen motsvarar i sak 6 kap. 3 § i den nuvarande lagen.

Paragrafen reglerar anmälningsplikten för de verksamhetsutövare som omfattas av kapitlet. Anmälan sker till Bolagsverket, som också för register över dessa verksamhetsutövare. Bestämmelser om registret finns i penningtvättsförordningen.

4 §

Bestämmelsen motsvarar i sak 6 kap. 4 § i den nuvarande lagen.

Paragrafens *första stycke* innebär att verksamhet som omfattas av anmälningsskyldigheten inte får bedrivas om en anmälan inte har skett.

Av *andra stycket* följer att tillsynsmyndigheten ska förelägga den verksamhetsutövare som omfattas av kapitlet – och som inte har gjort anmälan – att göra detta. Är det osäkert om det finns en anmälningsskyldighet, får tillsynsmyndigheten förelägga personen att lämna de upplysningar om verksamheten som behövs för att bedöma om så är fallet.

Av *tredje stycket* följer att en person som inte rättar sig efter ett föreläggande ska föreläggas att upphöra med verksamheten. Möjligheten att besluta ett föreläggande om att upphöra med verksamheten är inte beroende av om verksamhetsutövaren har lämnat upplysningar om verksamheten till tillsynsmyndigheten. Föreläggande kan förenas med vite enligt 17 §.

5 §

Bestämmelsen motsvaras delvis av 6 kap. 5 § i den nuvarande lagen. Paragrafen genomför direktivets artikel 47.3.

Paragrafens *första stycke* innebär ett förbud för en fysisk person, som i väsentlig utsträckning har åsidosatt skyldigheter i näringsverksamhet eller som har gjort sig skyldig till allvarlig brottslighet, att ägna sig åt anmälningspliktig verksamhet eller, om verksamheten bedrivs av en juridisk person, ingå i dess ledning eller utöva inflytande genom att ha ett kvalificerat innehav av andelar i den juridiska personen.

Andra stycket har ändrats på det sättet att tillsynsmyndigheten kan ingripa när en verksamhet bedrivs, oberoende av om någon anmälan har gjorts eller inte. Det är därför inte längre nödvändigt att först uppmana verksamhetsutövaren att göra en anmälan för att därefter inleda ett förfarande, som när verksamheten bedrivs av en fysisk person, innebär att han eller hon föreläggs att upphöra med verksamheten.

När ett förbud enligt första stycket ska gälla har tillsynsmyndigheten möjlighet att vidta åtgärder enligt något av de tre alternativ som anges i andra stycket.

Punkten 1: När verksamheten bedrivs av en fysisk person finns inga möjligheter till rättelse, enbart att förelägga den fysiska personen att upphöra med verksamheten. Det är således t.ex. inte möjligt för tillsynsmyndigheten att förelägga personen att betala sina skulder, även om detta någon gång skulle kunna leda till att en misskötsamhet inte bedöms som väsentlig. Däremot kan tillsynsmyndigheten allmänt bedöma om graden av misskötsamhet påverkas av om, när och i vilken omfattning skulder har reglerats.

Punkten 2: En juridisk person kan föreläggas att göra rättelse. Föreläggande om rättelse tar främst sikte på en situation då en olämplig person ingår i verksamhetsutövarens ledning. Den juridiska personen kan då föreläggas att skilja den diskvalificerade personen från dennes ledningsbefattning. Om rättelse inte görs kan den juridiska personen föreläggas att upphöra med verksamheten.

Har den juridiska personen inte anmält verksamheten till Bolagsverket ska tillsynsmyndigheten kunna förelägga såväl om rättelse som att göra anmälan.

Punkten 3: Den tredje möjligheten för ingripande tar sikte på situationen att någon som har ett kvalificerat innehav av andelar i den juridiska personen inte uppfyller vandelskravet i första stycket. Åtgärden ska då riktas mot den fysiska eller juridiska person som har ett kvalificerat innehav i den juridiska person som har eller borde ha anmält sin verksamhet till Bolagsverket. En fysisk person som har ett kvalificerat innehav kan föreläggas att avyttra en tillräckligt stor andel. Är det en juridisk person som har ett kvalificerat innehav och det i dess ledning finns en person som inte uppfyller vandelskravet kan tillsynsmyndigheten förelägga den juridiska personen att byta ut en diskvalificerad person i dess ledning.

I *tredje stycket* anges vad som avses med kvalificerat innehav.

Övervägandena finns i avsnitten 17.4.3 och 17.5.3.

6 §

Bestämmelsen motsvaras av 6 kap. 6 § i den nuvarande lagen.

Paragrafen innehåller ett krav på verksamhetsutövaren att anmäla förändringar som sker beträffande kvalificerat innehav eller ledning. Så snart verksamhetsutövaren har anmält verksamheten för registrering hos Bolagsverket står verksamhetsutövaren under tillsyn och är skyldig att anmäla förändringar.

7 §

Bestämmelsen motsvarar 6 kap. 7 § i den nuvarande lagen. Den genomför delar av artikel 48 i direktivet. Vissa språkliga ändringar har gjorts i syfte att förtydliga innebörden av bestämmelsen.

Enligt *första stycket* får tillsynsmyndigheten förelägga den som driver verksamhet som omfattas av kapitlet att lämna de upplysningar och ge tillgång till de handlingar som behövs för tillsynen.

Av *andra stycket* följer att om ett föreläggande enligt första stycket inte följs, får tillsynsmyndigheten förelägga verksamhetsutövaren att upphöra med verksamheten.

Enligt *tredje stycket* får tillsynsmyndigheten vidare – när den anser det nödvändigt – genomföra en undersökning hos en verksamhetsutövare som är föremål för tillsyn enligt kapitlet.

8 §

Bestämmelsen saknar motsvarighet i den nuvarande lagen. Den genomför delar av artikel 58 samt artiklarna 59.1 och 60.5 i direktivet.

Av *första stycket* följer att tillsynsmyndigheten får ingripa mot en verksamhetsutövare som överträder en bestämmelse i penningtvättslagen eller en föreskrift som meddelas med stöd av lagen.

I det *andra stycket* anges att tillsynsmyndigheten också får ingripa mot en verksamhetsutövare om personer i dess ledning överträder en bestämmelse i penningtvättslagen eller en föreskrift som meddelats med stöd av lagen. Den personkrets som regleringen tar sikte på omfattar styrelse eller verkställande direktör eller personer som på motsvarande sätt kan företräda verksamhetsutövare eller är ersättare för någon av dem. Av bestämmelsen följer vidare att ingripande mot verksamhetsutövaren även får ske om en sådan person brister i tillsyn och kontroll av en person, som är underställd den juridiska personen, i sådan omfattning att det gjort det möjligt för den underställde att begå en överträdelse till förmån för den juridiska personen.

I *tredje stycket* hänvisas till de kommande bestämmelserna i vilka anges *på vilka sätt* ingripande får sker.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.3.

9 §

Bestämmelsen motsvaras delvis av 6 kap. 7 a § i den nuvarande lagen. Den genomför artikel 59.2 b)–c) i direktivet.

Av *första stycket* följer att tillsynsmyndigheten får förelägga en verksamhetsutövare att göra rättelse vid en överträdelse enligt 8 §. På detta sätt bibehålls ordningen att även mindre allvarliga överträdelser ska kunna bli föremål för förelägganden om rättelse.

I *andra stycket* tydliggörs att föreläggande om att upphöra med verksamheten blir aktuellt att ta till först när överträdelsen är allvarlig, upprepad eller systematisk.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.3.

10 §

Bestämmelsen, som saknar motsvarighet i den nuvarande lagen, genomför artikel 59.2 e) i direktivet.

Paragrafen reglerar under vilka förutsättningar tillsynsmyndigheten får besluta om sanktionsavgifter mot juridiska och fysiska personer *i egenskap av verksamhetsutövare* samt storleken på den sanktionsavgift myndigheten får besluta.

Av *första stycket* följer att tillsynsmyndigheten får ingripa mot en verksamhetsutövare genom beslut om sanktionsavgift i de fall som överträdelsen enligt 8 § *inte* är ringa. Möjligheten att besluta om sanktionsavgift knyts alltså inte till att överträdelsen ska vara allvarlig. Anledningen till detta är att en sanktionsavgift bör gå att förena med ett föreläggande om rättelse, dock inte med förelägganden som innehåller ett krav på att verksamhetsutövare ska upphöra med verksamheten eller förenas med vite.

I *andra stycket* anges storleken på den sanktionsavgift som tillsynsmyndigheten får besluta gentemot de verksamhetsutövare som omfattas av kapitlet. Av bestämmelsen följer att sanktionsavgiften för verksamhetsutövare ska fastställas till högst två gånger den vinst som verksamhetsutövaren erhållit till följd av överträdelsen, om beloppet går att fastställa, eller ett belopp motsvarande en miljon euro. Det är det största av dessa belopp som ska gälla som högsta belopp. Sanktionsavgiften får inte fastställas till ett lägre belopp än 5 000 kronor.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.3.

11 §

Bestämmelsen saknar motsvarighet i den nuvarande lagen. Den genomför artiklarna 58.3, 59.2 d) och 59.2 e) i direktivet.

Paragrafen innebär att tillsynsmyndigheten ges möjlighet att rikta åtgärder och sanktioner mot vissa personer som ingår i verksamhetsutövarens ledning.

I *första stycket* definieras den personkrets som kan bli föremål för ingripande, nämligen styrelseledamöter, verkställande direktör, personer som på motsvarande sätt kan företräda verksamhetsutövare eller ersättare för någon av de angivna personerna. Med ”på motsvarande sätt kan företräda” avses personer som på den högsta eller

näst högsta ledningsnivån själva eller som ledamot av ett kollektivt beslutsorgan kan fatta bindande beslut för den juridiska personens räkning. Till kretsen personer som ”på motsvarande sätt” kan företräda en verksamhetsutövare hör bl.a. bolagsmän i handelsbolag[3], prokurister eller den som kan agera med stöd av en s.k. generalfullmakt. Även den som har utsetts till centralt funktionsansvarig med avseende på efterlevnaden av penningtvättsregelverket omfattas.

Andra stycket anger vilka förutsättningar som gäller för ingripande enligt första stycket. Ett ingripande ska ske endast om verksamhetsutövarens överträdelse är allvarlig och personen i fråga uppsåtligen eller av grov oaktsamhet orsakat överträdelsen.

I *tredje stycket* anges vilka ingripanden som kan bli aktuella för överträdelser enligt första stycket. Ingripande får ske dels genom beslut att personen i fråga under en viss tid, lägst tre år och högst tio år, inte får upprätthålla en funktion som avses i första stycket hos verksamhetsutövaren eller i en motsvarande verksamhet enligt 1 kap. 2 §, dels genom beslut om sanktionsavgift. Dessa ingripanden får användas tillsammans eller var för sig. Tillsynsmyndigheten får utifrån förutsättningarna i varje enskilt fall avgöra vilka ingripanden som bör komma i fråga.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.3.

12 §

Bestämmelsen saknar motsvarighet i den nuvarande lagen och genomför artikel 59.2 e) i direktivet.

Bestämmelsen anger storleken på den högsta sanktionsavgift som får fastställas för en fysisk person enligt 11 §. Det är det största av dessa belopp som utgör det högsta belopp sanktionsavgiften får fastställas till.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.3.

[3] Jämför 3 § lagen (2014:836) om näringsförbud.

13 §

Bestämmelsen, som saknar motsvarighet i den nuvarande lagen, reglerar förfarandet för beslut om sanktioner genom sanktionsföreläggganden samt verkställighet av beslut om sanktionsavgifter.

Av *första stycket* följer att tillsynsmyndigheten vid beslut om ingripande mot en fysisk person i ledningen ska tillämpa de bestämmelser om sanktionsföreläggande som finns i 15 kap. 9 a–9 d §§ lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse (LBF) (se även prop. 2014/15:57 s. 70 f.).

Ett sanktionsföreläggande innebär att den som bedöms vara ansvarig för en allvarlig, systematisk eller upprepad överträdelse föreläggs att inom en viss tid godkänna ett ingripande enligt 11 § som är bestämt till tid eller belopp. Ett godkänt föreläggande gäller som en domstols lagakraftvunna avgörande. Ett godkänt sanktionsföreläggande såvitt avser sanktionsavgift kan därmed verkställas enligt utsökningsbalkens bestämmelser (se 15 kap. 9 a § LBF).

För att kunna identifiera en överträdelse och avgränsa den mot andra förfaranden måste ett sanktionsföreläggande innehålla vissa specifika uppgifter. Dessa framgår av 15 kap. 9 b § LBF.

Av 15 kap. 9 b § LBF följer även att sanktionsföreläggandet ska innehålla en upplysning om att en ansökan om sanktion kan komma att ges in till domstol, om personen i fråga inte godkänner föreläggandet inom den tid som tillsynsmyndigheten anger.

Hänvisningen till 15 kap. 9 c § LBF ger vid handen att tillsynsmyndigheten får ansöka hos allmän förvaltningsdomstol om att sanktionen ska beslutas. En sådan ansökan ska göras hos den förvaltningsrätt som är behörig att pröva ett överklagande av tillsynsmyndighetens eventuella ingripanden mot verksamhetsutövaren för samma överträdelse. Prövningstillstånd krävs för överklagande till kammarrätten.

Genom hänvisningen till 15 kap. 9 d § LBF regleras preskription för sanktioner mot fysiska personer genom sanktionsföreläggande. Detta innebär att en sanktion för en överträdelse enligt 11 § får beslutas bara om sanktionsföreläggande har delgetts den som sanktionen riktas mot inom två år från den tidpunkt då överträdelsen ägde rum.

Av *andra stycket* följer att 15 kap. 11–14 § LBF ska tillämpas i fråga om verkställighet av beslut om sanktionsavgift enligt förevarande lag.

Hänvisningen till 15 kap. 11 § LBF innebär att en sanktionsavgift ska betalas till tillsynsmyndigheten inom trettio dagar efter det att beslutet vunnit laga kraft eller sanktionsföreläggandet godkänts eller den längre tid som anges i beslutet eller föreläggandet.

Hänvisningen till 15 kap. 12 § LBF innebär att tillsynsmyndighetens beslut att påföra sanktionsavgift får verkställas utan föregående dom eller utslag om avgiften inte har betalts inom den tid som anges i stycket ovan.

Hänvisningen till 15 kap. 13 § LBF medför att om sanktionsavgiften inte betalas i rätt tid ska tillsynsmyndigheten lämna den obetalda avgiften för indrivning.

Hänvisningen till 15 kap. 14 § LBF innebär att en sanktionsavgift som påförts faller bort i den utsträckning verkställighet inte har skett inom fem år från det att beslutet fick laga kraft eller sanktionsföreläggandet godkändes.

Bestämmelsen omfattar även en uttrycklig upplysning om att det som i LBF sägs om Finansinspektionen ska i stället avse tillsynsmyndigheten enligt förevarande kapitel.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.3.

14 §

Bestämmelsen saknar motsvarighet i den nuvarande lagen. Den genomför artikel 60.1 i direktivet.

Av bestämmelsen följer att tillsynsmyndigheten på sin webbplats får tillhandahålla de beslut om åtgärder som beslutas enligt förevarande kapitel.

När tillsynsmyndigheten avgör om uppgifter om beslut enligt lagen ska publiceras får myndigheten göra bedömning, enligt de kriterier som föreslås i 15 § (se kommentaren nedan). Offentliggörande måste inte ske om det är oproportionerligt. Länsstyrelsernas tillsyn enligt penningtvättslagen omfattas vidare av sekretess enligt 30 kap. 23 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) (OSL). Beslut om ingripanden och sanktioner med anledning av tillsynsverksamheten undantas inte generellt från sekretessens räckvidd.

Det föreligger en presumtion för att uppgifter om åtgärder eller sanktioner får offentliggöras, men sekretess råder om det kan antas att den berörde lider skada om uppgiften röjs. Bestämmelserna om sekretess i 30 kap. 4 § OSL utgör dock inte något hinder för att publicera besluten på det sätt som föreskrivs i bestämmelsen. Vid behov kan publiceringen göras på anonym grund.

Offentliggörande av sanktioner som beslutas för enskilda och ett offentliggörande av besluten på myndighetens webbplats utgör vidare en behandling av personuppgifter enligt personuppgiftslagen. Genom möjligheten att i vissa fall publicera besluten anonymt tillgodoses dock skyddet för personuppgifter. Om det ändå anses föreligga skäl för att offentliggöra personuppgifter, bör uppgifterna inte behållas på myndighetens webbplats under en längre tid än vad som är förenligt med personuppgiftslagen.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.3.

15 §

Bestämmelsen saknar motsvarighet i den nuvarande lagen. Den genomför artikel 60.4 i direktivet.

Paragrafen reglerar vilka hänsyn som ska tas vid valet av sanktion och åtgärder enligt 9–14 §§.

I *första stycket* anges att vid bedömningen ska hänsyn tas till alla relevanta omständigheter, däribland överträdelsens allvarlighet hur länge den har pågått, den vinst som erhållits genom överträdelsen om beloppet kan fastställas, den förlust för tredje man som överträdelsen vållat om beloppet kan fastställas samt tidigare överträdelser.

Av *andra stycket* följer att, vid beslut om sanktionsavgift, ska även beaktas den juridiska eller fysiska personens finansiella ställning. Med finansiell ställning avses exempelvis verksamhetsutövarens årsomsättning eller den fysiska personens årsinkomst, men även andra faktorer som t.ex. ett utdömt skadestånd eller ålagd företagsbot bör kunna beaktas. Frågan om förhållandet mellan sanktionsavgift och företagsbot behandlas bl.a. i prop. 2002/03:139 s. 551.

I *tredje stycket* anges vissa omständigheter som ska beaktas i förmildrande riktning, nämligen om verksamhetsutövaren eller den

fysiska personen genom ett aktivt samarbete har underlättat tillsynsmyndighetens utredning och om verksamhetsutövaren snabbt upphört med överträdelsen eller den fysiska personen snabbt verkat för att överträdelsen ska upphöra, sedan den anmälts till eller påtalats av tillsynsmyndigheten. För att bestämmelsen ska kunna medföra sanktionslindring krävs att det är fråga om ett samarbete av väsentlig betydelse. Det bör för regelns tillämpning krävas att företaget eller den fysiska personen självmant för fram viktig information som tillsynsmyndigheten inte redan förfogar över, och att institutet eller den fysiska personen när anmälan görs eller uppgifter lämnas upphört eller snarast verkar för att upphöra med överträdelsen. Bestämmelsen bör inte tolkas motsatsvis.

Bestämmelsen innebär att valet av sanktion, åtgärd och sanktionsavgiftens storlek påverkas av samtliga relevanta omständigheter, inte bara dem som anges särskilt.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.3.

16 §

Bestämmelsen motsvaras fullt ut av 6 kap. 8 § i den nuvarande lagen. Bolagsverket ska avföra registrerade verksamhetsutövare ur registret om verksamhetsutövaren anmäler att verksamheten har upphört eller om det på annat sätt framgår att så är fallet.

17 §

Bestämmelsen motsvaras fullt ut av 6 kap. 9 § i den nuvarande lagen. Av paragrafen framgår att förelägganden enligt förevarande lag får förenas med vite (se dock kommentaren till 10 § om att förelägganden som förenas med vite inte får kombineras med sanktionsavgift).

18 §

Bestämmelsen motsvaras delvis av 6 kap. 10 § i den nuvarande lagen.

Paragrafen reglerar överklagande av tillsynsmyndighetens beslut.

I paragrafens föreskrivs att alla beslut – utom förelägganden att lämna upplysningar om verksamheten enligt 4 § andra stycket andra meningen eller 7 § andra stycket *samt beslut om sanktionsföreläggande* – får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol (*första och andra styckena*). Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten (*tredje stycket*). Tillsynsmyndigheten får bestämma att beslutet ska gälla omedelbart.

Genom ett nytt *fjärde stycke* tydliggörs att, vid beslut om sanktion enligt 11 §, ska 15 kap. 9 c §§ LBF tillämpas i fråga om domstols prövning av tillsynsmyndighetens beslut (För den närmare innebörden av hänvisningen till LBF, se kommentaren till 13 § ovan).

10 kap. Central samordning

1 §

Bestämmelsen, som saknar motsvarighet i den nuvarande lagen, genomför artikel 7.2 och artikel 49 i direktivet.

Paragrafen reglerar de grundläggande förutsättningarna för den samordningsfunktion som utredningen föreslår.

Av *första stycket* följer att samordningsfunktionen ska vara placerad vid Polismyndigheten. Här avses inte Finanspolisen. Det är alltså inte denna sektion som ska vara basen för samordningsfunktionen.

I *andra stycket* regleras det övergripande syftet med funktionen, nämligen att den ska vara ett forum för utveckling och samordning av åtgärder för att förebygga penningtvätt och finansiering av terrorism.

I *tredje stycket* anges att samordningsfunktionen ska omfattas av de myndigheter som regeringen utser och att Sveriges advokatsamfund ska ges möjlighet att delta.

I det *fjärde stycket* anges att samordningsfunktionen ska ledas av en central ledningsgrupp.

Bestämmelsen bör läsas tillsammans med de ändringar som föreslås i penningtvättsförordningen, där samordningsfunktionens uppgifter framgår tydligare.

Samordningsfunktionen behandlas närmare i kapitel 18.

11 kap. Bemyndiganden

1 §

Bestämmelsen motsvaras delvis av 8 kap. 1 § i den nuvarande lagen.

Bestämmelsen reglerar de fall där regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter.

Av bestämmelsen *(första punkten)* följer att föreskrifter får meddelas i fråga om undantag för vissa speltjänster från hela eller delar av lagens tillämpningsområde (se även kommentaren till 1 kap. 2 § ovan).

Enligt bestämmelsen får regeringen eller de myndigheter regeringen bestämmer meddela föreskrifter om kartläggningen och riskbedömningen enligt 2 kap. 3 §, inbegripet undantag från kravet på dokumenterade riskbedömningar *(andra punkten)*.

Bestämmelsen omfattar även bemyndigande av riskbaserade interna och koncerngemensamma rutiner enligt 2 kap. 4–5 §§ *(tredje punkten)*, vilken information och utbildning som ska tillhandahållas anställda enligt 2 kap. 6 § *(fjärde punkten)* och nödvändiga åtgärder och rutiner för att skydda anställda och andra företrädare enligt 2 kap. 7 § *(femte punkten)*.

Föreskrifter får också meddelas i fråga om de kundkännedomsåtgärder som avses i 3 kap. 8–13 §§ inbegripet hur åtgärderna för att uppnå kundkännedom och den fortlöpande uppföljningen av en affärsförbindelse ska dokumenteras *(sjätte punkten)*.

Dessutom får föreskrifter meddelas om förenklade åtgärder för kundkännedom enligt 3 kap. 14–16 §§ inbegripet på vilka ytterligare områden förenklade åtgärder kan tillåtas *(sjunde punkten)*.

Föreskrifter får vidare meddelas avseende skärpta åtgärder för kundkännedom enligt 3 kap. 17–25 §§. Även vilka personer som ska anses vara en person i politisk utsatt ställning enligt 1 kap. 6 § punkten 5 omfattas och bestämmande av den personkrets som avses i 3 kap. 21 § och 24 § tredje stycket samt den riskbedömning som ska ske enligt 23 och 25 §§ *(åttonde punkten)*.

Möjligheten att meddela föreskrifter omfattar även åtgärder för kundkännedom utförda av utomstående inbegripet föreskrifter som gäller åtgärder vidtagna av utomstående inom samma koncern *(nionde punkten)*, åtgärder för kundkännedom när det gäller livförsäkringar, andra investeringsrelaterade försäkringar och truster m.m. och undantag från vissa kundkännedomsåtgärder när det gäller

elektroniska pengar enligt 3 kap. 29–34 §§ *(tionde punkten)* och åtgärder för kundkännedom i förhållande till gemensamma konton som förvaltas av advokater och biträdande jurister på advokatbyrå enligt 3 kap. 35 § *(elfte punkten)*.

Föreskrifter får även meddelas avseende granskning och uppgiftslämnande enligt 4 kap. 1–2 §§ *(tolfte punkten)*, system för att lämna upplysningar enligt 4 kap. 5 § *(punkten 13)* och hur handlingar eller uppgifter ska bevaras enligt 5 kap. 1–2 §§ samt de närmare förutsättningarna för att få bevara handlingar enligt den längre tidsperiod som anges i 5 kap. 2 § *(punkten 14)*.

Föreskriftsrätten omfattar även rutiner i samband med gränsöverskridande verksamhet enligt 7 kap. 2 § *(punkten 15)*, regelefterlevnad och intern kontroll m.m. enligt 8 kap. 2–3 §§ *(punkten 16)*, utseende av en central kontaktpunkt enligt 8 kap. 4 § *(punkten 17)* och rapporteringssystem enligt 8 kap. 5 § *(punkten 18)*.

Vidare omfattar föreskriftsrätten samordningsfunktionens sammansättning, uppgifter och arbetsformer *(punkten 19)*.

Slutligen får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter i fråga om skyldighet för verksamhetsutövare att lämna uppgifter om sin verksamhet, sina kunder och andra förhållanden som är nödvändiga för att tillsynsmyndigheter ska kunna bedriva en riskbaserad tillsyn *(punkten 20)*. Bakgrunden till och innebörden av detta bemyndigande behandlas närmare i avsnitt 17.7.1.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Lagen föreslås träda i kraft den 26 juni 2017. Vid samma tidpunkt ska också den nuvarande penningtvättslagen upphöra att gälla. När det gäller de övergångsbestämmelser som föreslås hänvisas till avsnitten 23.2.1 och 23.2.2.

26.2 Förslaget till lag om registrering i syfte att förebygga penningtvätt och finansiering av terrorism (2017:000)

Utredningens förslag till ny lag om registrering i syfte att förebygga penningtvätt och finansiering av terrorism införs för att genomföra det fjärde penningtvättsdirektivet i de delar som det ställer krav på juridiska personer att känna till sina verkliga huvudmän och vidarebefordra den informationen till myndigheter, verksamhetsutövare och till ett centralt register. Det centrala registret ska enligt utredningens förslag föras av Bolagsverket. Reglerna i lagen är uppdelade i tre kapitel. Det första kapitlet innehåller bestämmelser om tillämpningsområde, en definition av verklig huvudman och ett antal bestämmelser med hjälpregler som ska styra de juridiska personernas identifikation av vem som är deras verkliga huvudman. Andra kapitlet förtydligar vad den juridiska personen är skyldig att göra med uppgifterna om dess verkliga huvudman och behandlar frågor om när registreringsskyldighet uppkommer för olika juridiska personer. Det tredje kapitlet handlar i huvudsak om handläggningen hos Bolagsverket.

1 kap. Inledande bestämmelser

Lagens innehåll och syfte

1 §

Paragrafens *första stycke* anger lagens huvudsakliga innehåll.

Av bestämmelsens *andra stycke* framgår syftet med lagen.

Övervägandena finns i avsnitt 22.3.1.

Tillämpningsområde

2 §

Paragrafens *första stycke* beskriver lagens tillämpningsområde. Lagen är tillämplig på alla svenska juridiska personer. Med svensk juridisk person avses juridiska personer som bildats enligt svensk rätt eller som bildats i Sverige med avsikt att bedriva verksamhet här. För-

utom aktiebolag, ekonomiska föreningar och andra juridiska personer som omfattas av ett krav på registrering av den juridiska personen för att få rättskapacitet är lagen även tillämplig på de juridiska personer som inte är skyldiga att registrera sig i ett offentligt register, exempelvis ideella föreningar. Att lagen endast gäller juridiska personer innebär att t.ex. en filial, ett fideikommiss, ett enkelt bolag, en enskild näringsidkare, ett partrederi eller ett finansiellt konglomerat inte omfattas av lagen. Förvaltare av truster som bildats med stöd av utländsk rätt omfattas dock av lagen även om de inte är juridiska personer, vilket framgår i bestämmelsens tredje stycke.

I *andra stycket* anges vissa juridiska personer för vilka lagen inte gäller.

Genom *punkten 1* undantas staten, landstingen och kommunerna samt juridiska personer där det offentliga har ett bestämmande inflytande. Utöver statliga myndigheter omfattar undantaget också t.ex. aktiebolag som kontrolleras av ett offentligrättsligt subjekt ensam eller tillsammans med en privat aktör, förutsatt att det allmänna har ett bestämmande inflytande över den juridiska personen. Med bestämmande inflytande avses att stat, kommun eller landsting kontrollerar mer än hälften av rösterna i den juridiska personen eller utövar motsvarande kontroll på annat sätt.

Punkten 2 undantar bolag vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad i Sverige eller EU samt på sådana marknader i tredje land som omfattas av motsvarande krav på informationsskyldighet som gäller inom EU.

Punkterna 3–5 undantar dödsbon, konkursbon och samebyar från lagens tillämpningsområde.

I *tredje stycket* anges att lagen gäller för svenska fysiska och juridiska personer som är förvaltare i truster som bildats enligt utländsk rätt.

Övervägandena finns i avsnitt 22.3.2 och 22.3.3.

Definition av verklig huvudman

3 §

Definitionen i *första stycket* motsvarar definitionen i lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (penningtvättslagen). Av definitionen följer att en verklig huvudman alltid är en fysisk person. I de fall en juridisk person äger en annan juridisk person får en fysisk person sökas bakom den förra juridiska personen (se 6 §). Definitionen motsvarar den första delen av artikel 3.6 i direktivet.

Andra stycket innehåller en hänvisning till ett antal hjälpregler som anger under vilka förutsättningar en fysisk person ska presumeras vara verklig huvudman. Eftersom det rör sig om presumtionsregler kan omständigheterna i ett enskilt fall medföra att en fysisk person inte är verklig huvudman trots att förutsättningarna i t.ex. 4 § är uppfyllda. Så kan vara fallet i bulvanförhållanden när den reella bestämmanderätten tillkommer en annan person än den som formellt agerar som ägare. Omvänt kan det också förekomma att någon anses som verklig huvudman trots att förutsättningarna enligt hjälpreglerna inte är uppfyllda. Ett sådant exempel är om en fysisk person har rätt att utse hälften av styrelseledamöterna i en juridisk persons styrelse och bland dem utse styrelsens ordförande (jfr 5 § och 8 kap. 17 § aktiebolagslagen 2005:551).

Styrelsen i exempelvis ett aktiebolag ska kunna använda sig av hjälpreglerna för att bestämma vem som är verklig huvudman, om det inte på grund av särskilda omständigheter finns skäl att ifrågasätta den berörda personens inflytande. I praktiken kommer det därför sannolikt bli ovanligt att någon identifieras som verklig huvudman enbart utifrån första stycket.

I undantagsfall kan det förekomma att olika personer identifieras som verkliga huvudmän för samma juridiska person enligt hjälpreglerna. Så kan exempelvis vara fallet om en person utövar ett stort inflytande över röster på stämman medan en annan person har rätt att utse och avsätta flertalet styrelseledamöter. En bedömning får då göras om någon av personerna har en sådan ställning att han eller hon inte kan sägas utöva den yttersta kontrollen över den juridiska personen.

Det kan även förekomma att två familjemedlemmar anses vara verkliga huvudmän, men att deras inbördes kontroll är så olika att

endast en av dem anses ha den yttersta kontrollen över den juridiska personen. I situationer som avses i exemplen ovan är det med stöd av definitionen i denna bestämmelse som de juridiska personerna kan avgöra vem som är att betrakta som verklig huvudman om det finns flera tänkbara personer.

Övervägandena finns i avsnitt 22.4.1 och 22.4.2.

4 §

I paragrafen anges att en fysisk person som kontrollerar mer än 25 procent av rösterna i en juridisk person ska antas vara verklig huvudman. Bestämmelsen genomför en del av artikel 3.6 i direktivet.

Med röster avses sådan rätt att rösta vid en beslutande sammankomst som följer av exempelvis aktier i ett aktiebolag eller medlemskap i en förening. I ett aktiebolag är antalet aktier avgörande för en persons röststyrka vid en stämma, om det inte finns olika slag av aktier. Det är alltså inte fråga om kontroll över röster i styrelsen eller motsvarande funktion (jfr 5 §). Eftersom en stiftelse saknar medlemmar i den mening som här avses saknar hjälpregeln praktisk betydelse för dessa. I handelsbolag och kommanditbolag ska bestämmelsen tillämpas på förhållandet mellan bolagsmännen. Det innebär att om ett handelsbolag har tre delägare, som samtliga har lika stora möjligheter att kontrollera bolaget, så är dessa tre verkliga huvudmän. I en förening med endast tre medlemmar är samtliga verkliga huvudmän om de har samma rösträtt vid årsstämman.

I bestämmelsens *andra stycke* anges att inte bara röster som en person kontrollerar genom ägande eller eget medlemskap ska beaktas vid bedömningen av hur stor röstandel en person kontrollerar. Röster kan kontrolleras genom avtal med andra delägare eller medlemmar eller genom föreskrift i bolagsordningen, stadgar eller annan liknande handling. Med annan liknande handling avses bl.a. det avtal som är grunden för bolagsbildningen för en europeisk ekonomisk intressegruppering eller bolagsavtal i ett handelsbolag.

Övervägandena finns i avsnitt 22.4.3.

5 §

Paragrafen anger att en fysisk person som har rätt att utse eller avsätta mer än hälften av den juridiska personens styrelseledamöter eller motsvarande funktionärer har en sådan kontroll över den juridiska personen att den ska antas vara den juridiska personens verkliga huvudman. Bestämmelsen genomför en del av artikel 3.6 i direktivet och är även tillämplig på stiftelser. Rekvisitet ”motsvarande funktionärer” innebär att paragrafen även omfattar den som har rätt att utse mer än hälften av funktionärerna i en juridisk persons verkställande organ som inte kallas styrelse, men som har samma funktion.

Övervägandena finns i avsnitt 22.4.4.

6 §

Av paragrafen framgår att en fysisk person som indirekt kan kontrollera en juridisk person kan antas vara verklig huvudman i den på detta sätt kontrollerade juridiska personen. Bestämmelsen genomför en del av artikel 3.6 i direktivet.

Med indirekt kontroll avses, i det enklaste fallet, att en fysisk person äger ett aktiebolag till 100 procent. Det aktiebolaget äger i sin tur ett annat aktiebolag till 100 procent. I en sådan situation har den fysiska personen kontrollen över båda aktiebolagen, och är således den som ytterst kontrollerar båda juridiska personerna. Kontrollen av det bolag som formellt ägs av det mellanliggande aktiebolaget är indirekt. Den fysiska personen är verklig huvudman i båda bolagen.

Ett annat exempel är om en fysisk person äger två aktiebolag, A och B, till 100 procent. Aktiebolagen A och B kontrollerar i sin tur aktiebolag C med vardera 50 procent av rösterna. Den fysiska personen har då kontrollen över aktiebolag C genom indirekt kontroll och är dess verkliga huvudman. Detsamma är fallet om aktiebolagen A och B vardera kontrollerar 15 procent av rösterna i aktiebolag C, eftersom den fysiska personen genom de två juridiska personerna sammantaget kan utöva kontroll över 30 procent av rösterna i aktiebolag C.

Ytterligare ett exempel kan belysa situationen då flera fysiska personer är inblandade. I exemplet har tre fysiska personer (A, B

och C) kontroll över rösterna i tre aktiebolag (X, Y och Z). A kontrollerar 50 procent av rösterna i respektive bolag, B kontrollerar 30 procent av rösterna i respektive bolag och C kontrollerar 20 procent av rösterna i respektive bolag. De tre aktiebolagen (X, Y och Z) kontrollerar i sin tur ytterligare ett aktiebolag (Q) genom att respektive bolag kontrollerar 30 procent av rösterna i det bolaget. De tre aktiebolagen (X, Y och Z) kontrollerar aktiebolag Q på ett sätt som motsvarar direkt kontroll enligt 1 kap. 4 §. De fysiska personerna A och B kontrollerar enligt samma regel de tre aktiebolagen (X, Y och Z), vilket innebär att de genom indirekt kontroll även anses kontrollera aktiebolag Q och därmed är verkliga huvudmän i det bolaget. Däremot kontrollerar inte den fysiska personen C tillräcklig andel av rösterna i X, Y och Z för att anses ha kontroll över dessa bolag. C utövar därför inte heller indirekt kontroll över bolag Q och kan därför inte antas vara dess verkliga huvudman.

Frågan om verkligt huvudmannaskap i den juridiska person från vilken de fysiska personerna härleder sin kontroll ska också bedömas enligt de övriga hjälpreglerna. Det innebär således att flera fysiska personer kan vara verkliga huvudmän även genom indirekt kontroll, om de kontrollerar en juridisk person enligt 1 kap. 7 och 8 §.

Frågan om en eller flera juridiska personer kan utöva kontroll över en juridisk person ska avgöras utifrån bestämmelserna som avser direkt kontroll, dvs. 1 kap. 3, 4 och 5 §§. Det innebär t.ex. att om en person är verklig huvudman i två juridiska personer, som vardera har rätt att utse 30 procent av styrelsen i en tredje juridisk person, så utövar den verkliga huvudmannen sammantaget den yttersta kontrollen i den tredje juridiska personen, trots att de mellanliggande bolagen var för sig inte ensamma anses utöva sådan kontroll.

Övervägandena finns i avsnitt 22.4.5.

7 §

Paragrafen avser situationen då två eller flera fysiska personer agerar gemensamt för att tillsammans kontrollera en juridisk person. Den får praktisk betydelse då åtminstone en av dessa personer inte på egen hand uppfyller förutsättningarna för att anses som verklig

huvudman. Om ett sådant samarbete föreligger ska respektive persons andel av rösterna eller andra kontrollmedel läggas samman. Två eller flera personer kan alltså bli verkliga huvudmän i en juridisk person, trots att deras kontroll av röster sedda var för sig inte är tillräcklig.

Övervägandena finns i avsnitt 22.4.6.

8 §

Paragrafen avser situationen då två eller flera närstående utövar kontroll över samma juridiska person. I sådana fall ska de närståendes möjligheter till kontroll räknas samman. Om en sådan sammanräkning medför att de tillsammans når upp till kriterierna för kontroll i 3, 4, 5 eller 6 § ska samtliga närstående antas vara den juridiska personens verkliga huvudmän.

Med närstående avses maka, make, registrerad partner, sambo, myndiga och omyndiga barn och deras makar, registrerade partner eller sambo samt föräldrar. Till ledning för om två personer är sambos ska sambolagens (2003:376) bestämmelser tillämpas.

Övervägandena finns i avsnitt 22.4.7.

Särskilt om stiftelser

9 §

Stiftelser skiljer sig från övriga juridiska personer och har därför fått en egen reglering i denna bestämmelse. Paragrafen genomför artikel 3.6.c i direktivet och avses omfatta alla stiftelser som regleras enligt stiftelselagen (1994:1220) samt pensions- och personalstiftelser som regleras i lagen (1967:531) om tryggande av pensionsutfästelse m.m.

I *punkten 1* anges att en fysisk person som enligt föreskrifterna i stiftelseförordnandet kan få del av en väsentlig andel av stiftelsens utdelade medel ska antas vara verklig huvudman. Lydelsen innebär att en förmånstagare endast kan vara verklig huvudman i en stiftelse om det är möjligt att identifiera personen genom stiftelseförordnandet. Ett ytterligare krav är att den fysiska personen kan få del av en väsentlig andel av stiftelsens utdelade medel. Detta syftar

till att begränsa kretsen av verkliga huvudmän i de fall en stiftelse delar ut pengar till många olika fysiska personer, och grundas på övervägandet att det utifrån lagens syfte och med hänsyn till tillämpningssvårigheter inte är önskvärt att en stiftelse ska kunna ha tiotals verkliga huvudmän bland förmånstagarna. Det är svårt att sätta en exakt procentsats på rekvisitet ”väsentlig andel”, då det kan vara beroende av bl.a. antalet förmånstagare och stiftelsens omfattning. En utdelning om cirka 15 procent av de årligen utdelade medlen ska i regel anses vara en väsentlig andel.

I *punkten 2* framgår att ledamöterna i stiftelsens styrelse eller motsvarande funktion antas vara verkliga huvudmän. Rekvisitet ”motsvarande funktion” förtydligar att paragrafen även omfattar familjestiftelser som inte är skyldiga att utse en styrelse, och som valt att organisera sig på annat sätt. Bestämmelsen är inte avsedd att omfatta även styrelsesuppleanter, om de i praktiken inte verkar i en styrelseledamots ställe. I de fall som stiftelsen saknar en styrelse, dvs. vid anknuten förvaltning, är det förvaltarens styrelseledamöter eller personer med motsvarande funktion som ska antas vara verkliga huvudmän.

Om det finns en verklig huvudman bland förmånstagarna saknas utrymme att inte betrakta denna person som verklig huvudman endast på den grunden att det finns verkliga huvudmän i styrelsen, som utövar kontroll över stiftelsen. Detta följer av att förmånstagare och styrelseledamöter är verkliga huvudmän enligt olika led i definitionen i 3 § första stycket.

Övervägandena finns i avsnitt 22.4.9.

Definition av verklig huvudman i en trust som bildats med stöd av utländsk rätt

10 §

Bestämmelsen tar sikte på truster som bildats med stöd av utländsk rätt och införs för att genomföra artikel 3.6.b i direktivet. Bestämmelsen är utformad som en definition och inte som en hjälpregel och anknyter till den definition som anges i direktivet.

Övervägandena finns i avsnitt 22.4.10.

2 kap. Krav på dokumentation och anmälan m.m.

1 §

I paragrafen anges att de juridiska personerna ska ha tillförlitliga uppgifter om vem som är deras verkliga huvudman och om arten och omfattningen av personens intresse i den juridiska personen. Paragrafen genomför del av artikel 30.1 i direktivet.

Enligt *första stycket* ska uppgifterna vara tillförlitliga. De måste därför vara korrekta och baserade på ett aktuellt och uppdaterat underlag. Förutom uppgift om vem som är verklig huvudman ska den juridiska personen ha uppgift om arten och omfattningen av personens intresse. Med detta avses på vilket sätt, t.ex. ägande eller genom avtal, som den verkliga huvudmannen utövar kontroll och i vilken omfattning kontroll kan utövas, t.ex. storleken på en ägarandel.

Vissa juridiska personer saknar verkliga huvudmän. Detta kommer exempelvis många gånger att vara lätt att konstatera i större ideella och ekonomiska föreningar. I sådana situationer finns självklart inget krav på att förfoga över uppgifter om en verklig huvudman. I stället ska uppgiften att en verklig huvudman saknas finnas. I vissa situationer kan det vara svårt att utreda ägarförhållanden eller liknande. Om uppgifter som bedöms tillförlitliga inte kan tas fram ska en uppgift om detta finnas.

Av *första stycket sista meningen* framgår att informationen ska hållas aktuell och kontrolleras i den utsträckning som omständigheterna kräver. För att informationen ska betraktas som aktuell förutsätts att en undersökning vidtas varje gång den juridiska personen får anledning att anta att förhållandena om dess verkliga huvudman har ändrats. Undersökningen ska vara så grundlig som omständigheterna kräver. För t.ex. en bostadsrättsförening kan det vara relativt enkelt att konstatera att en verklig huvudman saknas och för ett aktiebolag som ägs av en eller två personer kan det vara lätt att konstatera vem som är bolagets verkliga huvudman. Förhåller det sig i stället så att ett aktiebolag har komplicerade ägarförhållanden i flera led ställs det således högre krav på undersökningen. I situationer där det råder osäkerhet om en juridisk persons verkliga huvudman ska det genomföras en undersökning som ska vara ett allvarligt försök till ett klarläggande. I det ligger att de åtgärder som vidtas ska vara sådana att de typiskt sett är ägnade att bringa

klarhet i frågan. Ett lämpligt sätt att behandla frågan kan ofta vara att uppmärksamma den i samband med en årsstämma. Styrelsen kan också vända sig till en person som bedöms kunna vara verklig huvudman eller en person som kan antas ha information om en sådan person.

I *andra stycket* regleras skyldigheten för den juridiska personen att dokumentera uppgifterna om den verkliga huvudmannen som den är skyldig att hålla enligt första stycket. I kravet på dokumentation ligger att det ska finnas ett dokument som redovisar vem som är den juridiska personens verkliga huvudman, eller uppgift om att en sådan saknas. I dokumentationen ska den juridiska personen redovisa vilka överväganden den har gjort för att komma fram till resultatet. Den juridiska personen ska också bevara de skriftliga handlingar som den haft tillgång till vid bedömningen.

Det kan dock inte krävas att de juridiska personerna ska ha tillgång till alla de handlingar som dess bedömning av det verkliga huvudmannaskapet grundas eller borde grundas på. Detta följer av att den juridiska personen inte har några befogenheter att kräva in dokument från t.ex. en medlem eller en ägare. Regleringen bygger i stället på att det finns en vilja hos medlemmar och ägare att medverka till den undersökning som den juridiska personen vidtar.

Av *andra stycket andra meningen* framgår att dokumentation avseende äldre förhållanden ska bevaras i fem år. Utgångspunkten för vad som är äldre förhållanden bör vara den tidpunkt då anmälan om ett nytt förhållande har anmälts för registrering.

Övervägandena finns i avsnitt 22.5.2.

2 §

Paragrafen reglerar till vilka utomstående som den juridiska personen måste tillhandahålla de uppgifter som den tagit fram och dokumenterat enligt 2 kap. 1 §. Paragrafen genomför en del av artikel 30.1 samt hela artikel 30.2 i direktivet.

Rekvisitet ”utan dröjsmål” i *första stycket* innebär att den juridiska personen inte kan dröja med ett utlämnande mer än någon dag. Om en juridisk person inte lämnar ut dokumentation som den är skyldig till enligt detta stycke kan ett föreläggande om sådant utlämnande meddelas enligt 3 kap. 9 §.

I *andra stycket* regleras verksamhetsutövares enligt penningtvättslagen rätt att ta del av dokumentationen. En vägran att lämna ut dokumentationen till verksamhetsutövare är inte förenad med någon sanktion. En sådan vägran kommer dock i regel att medföra att verksamhetsutövaren, med hänsyn till kraven på kundkännedom i penningtvättslagen, är förhindrad att ingå en affärsförbindelse eller utföra en enstaka transaktion med den juridiska personen, vilket är ett tillräckligt påtryckningsmedel på den juridiska personen i denna situation.

Övervägandena finns i avsnitt 22.5.3.

3 §

Paragrafen reglerar i vilka situationer som uppgifterna om den juridiska personens verkliga huvudman ska anmälas till registreringsmyndigheten samt vid vilka tillfällen detta ska ske. Paragrafen genomför artikel 30.3 i direktivet.

Av *första stycket* framgår att det är själva uppgifterna om verkligt huvudmannaskap som ska anmälas till registret. I de fall en juridisk person har en verklig huvudman ska namn och övriga personuppgifter anmälas. I anmälan ska i ett sådant fall också anges om den verkliga huvudmannen kontrollerar den juridiska personen genom ägande, medlemskap eller på annan grund, såsom möjligheten att utse en majoritet av styrelsens ledamöter. I de fall en juridisk person kontrolleras indirekt ska även uppgifter om det eller de mellanliggande företaget anmälas. De närmare kraven på anmälan och vad som kommer att framgå i registret regleras i förordning. Några handlingar som styrker de anmälda förhållandena eller det underlag som dokumenterats enligt 2 kap. 1 § andra stycket ska inte lämnas in till registreringsmyndigheten.

Andra stycket reglerar när en första anmälan för en juridisk person som omfattas av en skyldighet att registrera uppgifter om den juridiska personen i ett offentligt register, annat än det som förs enligt denna lag, senast ska ge in en anmälan. Bestämmelsen innebär att en anmälan till registret över verkliga huvudmän kan ske samtidigt som anmälan om registrering av den juridiska personen sker. Bestämmelsens andra stycke omfattar inte endast sådana juridiska personer som måste registreras för att få rättskapacitet, exem-

pelvis aktiebolag och ekonomiska föreningar, utan även sådana juridiska personer som av annat skäl omfattas av ett krav på registrering av den juridiska personen. Som exempel kan nämnas ideella föreningar och trossamfund som bedriver näringsverksamhet i sådan omfattning att de är skyldiga att registrera sig i handelsregistret enligt handelsregisterlagen (1974:157).

Tredje stycket reglerar vad som ska ske när förhållandena avseende en juridisk persons verkliga huvudmannaskap har ändrats. I sådana fall ska en ny anmälan göras utan dröjsmål. Det är endast ändrade förhållanden av betydelse för den registrerade uppgiften som måste anmälas. Om de uppgifter som den juridiska personen håller enligt 2 kap. 1 § ändras, men ändringarna inte innebär någon förändring av de uppgifter som ska registreras, ska en ny anmälan inte ske. Rekvisitet ”utan dröjsmål” innebär att en anmälan måste ske så snart det ändrade förhållandet blivit känt för den juridiska personen.

Övervägandena finns i avsnitt 22.5.5 och 22.5.6.

4 §

Paragrafen undantar vissa juridiska personer från skyldigheterna i lagen, fram till den tidpunkt då det med hänsyn till de juridiska personernas ekonomiska förbindelser med utomstående blir relevant att ha kännedom om deras verkliga huvudmän. Bestämmelsen gäller exempelvis alla ideella föreningar som inte omfattas av ett krav på registrering i handelsregistret.

Av *första stycket* framgår att 2 kap. 1–3 §§ inte gäller för dessa juridiska personer förrän en uppgift om verkligt huvudmannaskap lämnas till en verksamhetsutövare enligt 1 kap. 2 § penningtvättslagen, med anledning av åtgärder för kundkännedom. Åtgärder för kundkännedom vidtas bl.a. när en juridisk person öppnar bankkonto, anlitar en mäklare eller revisor eller anlitar advokat för vissa transaktionstjänster. Från det att en uppgift om verkligt huvudmannaskap lämnats till en verksamhetsutövare har den juridiska personen fyra veckor på sig att göra en anmälan till registreringsmyndigheten om dess verkliga huvudman.

Alla stiftelser, utom familjestiftelser, ska anmäla sig för registrering hos länsstyrelsen senast sex månader efter att stiftelsen bilda-

des. En stiftelse får dock rättskapacitet redan vid bildandet. Detta innebär att om en stiftelse före registrering hos länsstyrelsen har lämnat uppgift om verklig huvudman till en verksamhetsutövare blir stiftelsen anmälningsskyldig enligt denna bestämmelse. Har stiftelsen inte lämnat en sådan uppgift till en verksamhetsutövare blir den anmälningsskyldig till registret enligt 3 §, dvs. senast fyra veckor från det att länsstyrelsen har beviljat registrering.

Enligt *andra stycket* får en sådan juridisk person som avses i första stycket även anmäla uppgifter om sina styrelseledamöter eller motsvarande och firmatecknare om sådana uppgifter inte tidigare anmälts till ett offentligt register. Rekvisitet ”motsvarande” innebär att paragrafen även omfattar de personer i en juridisk persons verkställande organ som inte kallas styrelse, men som har samma funktion. Bestämmelsen skapar således en möjlighet att frivilligt anmäla uppgifter om den juridiska personen för registrering.

Av *tredje stycket* framgår att om en juridisk person som avses i första stycket tar emot eller samlar in pengar eller annan egendom i syfte att främja ett varaktigt ändamål som innebär att pengar eller egendom överförs till en annan fysisk eller juridisk person *ska* uppgifter om styrelseledamöter och firmatecknare anmälas till registret. En sådan juridisk person kan t.ex. vara en insamlingsstiftelse eller en ideell förening som har till syfte att samla in pengar för visst ändamål. Rekvisitet ”varaktigt ändamål” avser att klargöra att tillfälliga insamlingar i juridiska personer som normalt har ett annat syfte än det angivna inte omfattas av bestämmelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 22.5.7, 22.5.8 och 22.5.9.

5 §

Paragrafens *första stycke* innehåller ett undantag för juridiska personer som omfattas av 2 kap. 4 § och som har ett politiskt, religiöst, kulturellt eller annat sådant ändamål. Undantaget innebär att sådana juridiska personer inte måste anmäla namn på fysiska personer som är medlemmar i den juridiska personen, om en sådan anmälan innebär att medlemmen avslöjar sin åskådning i något av de avseenden som omfattas av grundlagsskyddet i 2 kap. 2 § regeringsformen. Detta innebär alltså att om en medlem är en styrelseledamot eller firmatecknare som ska anmälas enligt 2 kap. 4 §, eller om den juri-

diska personen har en verklig huvudman bland medlemmarna, så behöver dessa inte anmälas till registret. Den juridiska personen ska då i anmälan ange att det finns personer som i och för sig skulle kunna anmälas, då detta är en uppgift av intresse för den som tar del av registret. I övrigt gäller lagen oinskränkt för dessa juridiska personer, och anmälan ska utöver vad som följer av undantaget i denna bestämmelse innehålla samma uppgifter som för andra juridiska personer. Med begreppen ”åskådning” och ”annat sådant ändamål” avses samma sak som i 2 kap. 2 § regeringsformen.

I bestämmelsens *andra stycke* anges att undantaget i första stycket även gäller om en anmälan medför att en fysisk person ger sitt medlemskap i en fackförening till känna samt om en anmälan avslöjar uppgift om en fysisk persons hälsotillstånd eller sexualliv. Undantaget syftar till att undvika att känsliga personuppgifter enligt 13 § personuppgiftslagen (1998:204) behandlas i registret.

Övervägandena finns i avsnitt 22.5.10.

6 §

Paragrafen genomför artikel 31 i direktivet och innebär att samma bestämmelser som gäller för juridiska personer enligt lagen ska gälla förvaltaren av en trust.

Av *andra stycket* framgår att förvaltaren av en trust är skyldig att anmäla trustens verkliga huvudmän inom fyra veckor från det att förvaltarens uppdrag inleds. Med detta avses den dag då förvaltaren genom avtal eller förordnande i trustens urkund får sitt uppdrag, och senast den tidpunkt då förvaltaren får rådighet över den egendom som avskilts för trustens räkning. För förvaltare av truster som är anmälningsskyldiga enligt lagen saknas således betydelse när trusten får skattemässiga konsekvenser i Sverige, vilket innebär att denna bestämmelse går längre än direktivets minimikrav.

Övervägandena finns i avsnitt 22.5.11.

3 kap. Registrering m.m.

Registreringsmyndighet

1 §

Bolagsverket är registreringsmyndighet för de uppgifter som anmäls enligt lagen. Registret ska föras genom automatiserad behandling. Bestämmelser om innehållet i registret, kraven på anmälan och övriga registerbestämmelser ska regleras i förordning.

Övervägandena finns i avsnitt 22.6.1.

Brister i anmälan

2 §

Paragrafen reglerar vad Bolagsverket får göra för att avhjälpa brister i en anmälan.

Om den juridiska personen inte följt vad som enligt förordningen gäller för anmälan får Bolagsverket enligt *första stycket* förelägga den juridiska personen att yttra sig eller vidta rättelse inom viss tid. En brist i en anmälan kan t.ex. vara att uppgifter saknas eller att anmälan inte undertecknats på rätt sätt. Då bestämmelsen är fakultativ kan Bolagsverket välja att på andra sätt än genom föreläggande förmå en juridisk person att komplettera en anmälan.

Om ett föreläggande om komplettering av anmälan inte följs får Bolagsverket vägra registrering enligt *andra stycket*. Även denna bestämmelse är fakultativ, och Bolagsverket bör därför alltid noga pröva om en bristfällig anmälan trots bristerna kan ligga till grund för registrering, eftersom det är önskvärt att så många juridiska personer som möjligt ska förekomma i registret. Är en anmälan otjänlig ska Bolagsverket dock vägra registrering. Så är exempelvis fallet om fantasipersoner har angetts som verkliga huvudmän eller om anmälan helt saknar uppgift om det verkliga huvudmannaskapet. Bolagsverket måste också av anmälan kunna dra slutsatsen att den görs av en juridisk person samt vilken juridisk person som gör anmälan.

Övervägandena finns i avsnitt 22.6.2.

Utebliven anmälan

3 §

Paragrafen reglerar Bolagsverkets möjligheter att agera om en juridisk person inte har kommit in med en anmälan inom de tidsfrister som anges i 2 kap. 3 eller 4 §§ eller om registrering vägrats enligt 3 kap. 2 §.

Om Bolagsverket har fått kännedom om att en anmälningsskyldig juridisk person inte kommit in med en anmälan inom de tidsfrister som gäller enligt 2 kap. 3 eller 4 §§ får myndigheten förelägga den juridiska personen att komma in med en anmälan inom viss tid. Om Bolagsverket har vägrat registrering till följd av brister i anmälan ska denna bestämmelse också tillämpas, eftersom det inte heller i ett sådant fall föreligger någon registrerbar anmälan.

Då bestämmelsen är fakultativ kan Bolagsverket välja att på andra sätt än genom föreläggande förmå en juridisk person att komma in med anmälan. Det åligger därför Bolagsverket att i varje enskilt fall överväga om ett föreläggande är verkningsfullt och ändamålsenligt. I vissa situationer, exempelvis då en ideell förening blivit anmälningsskyldig enligt 2 kap. 4 §, är det sannolikt motiverat att Bolagsverket påminner om registrering på ett mindre ingripande sätt än genom ett formellt föreläggande, då den uteblivna anmälan i de flesta fall torde bero på okunskap om lagens krav och inte på en ovilja att följa dessa.

Övervägandena finns i avsnitt 22.6.3.

Felaktiga uppgifter

4 §

Paragrafen reglerar Bolagsverkets möjligheter att agera om det kan antas att uppgifterna i registret är felaktiga eller om det kan antas att anmälan innehåller felaktiga uppgifter.

Bolagsverket har inte någon skyldighet att självmant kontrollera att uppgifterna i registret är korrekta. Om Bolagsverkets får kännedom om omständigheter som gör att det kan antas att uppgifterna i registret är felaktiga, exempelvis genom en anmälan enligt 3 kap. 10 §, får Bolagsverket med stöd av denna bestämmelse rätt att förelägga den juridiska personen att komma in med korrekta uppgifter

om dess verkliga huvudman. Rekvisitet ”kan antas” innebär att det inte krävs att Bolagsverket har någon ingående kännedom om omständigheterna. I regel torde det räcka med att någon utomstående påtalar att uppgifterna kan vara felaktiga och anger någon omständighet som talar för detta. Av samma skäl som tidigare angetts i författningskommentaren till 3 kap. 2 och 3 §§ är det en möjlighet och inte en skyldighet för Bolagsverket att agera genom föreläggande. Huvudregeln när det gäller misstänkt felaktiga uppgifter är dock med hänsyn till bristens art att föreläggandemöjligheten bör användas om rekvisiten i bestämmelsen är uppfyllda.

Om den juridiska personen rättar uppgifterna efter ett sådant föreläggande ska de nya uppgifterna läggas till grund för registrering. Om den juridiska personen däremot alltjämt hävdar att de registrerade uppgifterna är korrekta kan Bolagsverket förstås godta även den uppgiften om den har fog för sig. Det kan emellertid inte uteslutas att det kommer att uppstå situationer då Bolagsverket är övertygat om att uppgifterna i registret är felaktiga, samtidigt som den juridiska personen gör gällande att de är korrekta. I en sådan situation ska Bolagsverket inte göra en egen sakprövning och själv ändra i registret, utan i stället överväga att göra en polisanmälan (jfr 15 kap. 10 § brottsbalken). I den mån en polisutredning visar att uppgifterna är felaktiga kan Bolagsverket rätta uppgiften med stöd av allmänna förvaltningsrättsliga principer. Rättelse kan även ske med stöd av personuppgiftslagen om den registrerade uppgiften felaktigt pekar ut en viss fysisk person som verklig huvudman.

Övervägandena finns i avsnitt 22.6.4.

Sanktionsavgift

5 §

Paragrafen reglerar Bolagsverkets möjlighet att ta ut en sanktionsavgift för det fall den juridiska personen inte har följt ett föreläggande som meddelats vid äventyr av sanktionsavgift.

Rekvisitet ”fullgöra en skyldighet enligt denna lag” i *första stycket* innebär att ett beslut om sanktionsavgift endast får meddelas om en juridisk person inte gjort en anmälan eller kommit in med uppgifter som den är skyldig till enligt lagen. Att inte komma in med kompletteringar av en anmälan som gjorts på frivillig grund, t.ex. kom-

pletterande uppgifter om styrelseledamöter som får lämnas in enligt 2 kap. 4 § andra stycket, kan således inte medföra beslut om sanktionsavgift. Om en komplettering eller en anmälan som gjorts efter ett föreläggande är tillräcklig för att en juridisk person ska anses ha följt föreläggandet, eller om sanktionsavgift ska beslutas, får avgöras utifrån förhållandena i varje enskilt fall. Om en anmälningsskyldig juridisk person förelagts att komma in med en anmälan, och anmälan då bedöms så bristfällig att den inte kan ligga till grund för registrering, ska i regel en sanktionsavgift beslutas. Om Bolagsverket meddelat ett föreläggande enligt 4 § och trots ett svar från den juridiska personen anser att uppgifterna i registret är felaktiga bör dock någon sanktionsavgift inte meddelas förrän det klarlagts att uppgifterna inte är korrekta genom en polisutredning eller på annat sätt, förutsatt att detta inte kan anses utgöra otillåten dubbelbestraffning.

Av *andra stycket* framgår att en förutsättning för att en sanktionsavgift ska kunna meddelas är att detta anges i föreläggandet. Föreläggandet måste också innehålla en tydligt angiven frist inom vilken den juridiska personen ska göra en anmälan eller komma in med uppgifter. Möjligheten att besluta om sanktionsavgift ställer också krav på Bolagsverkets förelägganden, som måste vara klara, tydliga och enkla att förstå och följa. Om föreläggandet uppfyller dessa krav och den juridiska personen har fått del av föreläggandet men inte följt detta, ska Bolagsverket besluta om en sanktionsavgift.

Av *tredje stycket* följer att storleken på sanktionsavgifterna ska beslutas i förordning.

Övervägandena finns i avsnitt 22.6.5.

6 §

Paragrafen reglerar de situationer då Bolagsverket har möjlighet att inte besluta om en sanktionsavgift trots att ett föreläggande vid äventyr av sådan avgift inte har följts.

Enligt *första stycket* ska en sanktionsavgift inte beslutas om underlåtenheten att följa föreläggandet framstår som ursäktlig med hänsyn till omständigheter som den juridiska personen inte har kunnat råda över eller om det framstår som uppenbart oskäligt att

ta ut avgiften. Omständigheter utanför den juridiska personens kontroll kan vara allvarlig sjukdom hos den juridiska personens ställföreträdare, hinder i postgången eller andra liknande omständigheter. Bolagsverket ska heller inte besluta om en sanktionsavgift om det framstår som uppenbart oskäligt att ta ut avgiften, även om anledningen till dröjsmålet inte är att anse som ursäktligt. Vid bedömningen av vad som är uppenbart oskäligt kan beaktas om föreläggandet uppfyllts en kort tid efter att fristen gick ut, den förpliktade juridiska personens ekonomiska förhållanden och liknande omständigheter.

Av *andra stycket* framgår att Bolagsverket självmant ska pröva om det finns skäl för att inte besluta om en sanktionsavgift. Den juridiska personen behöver således inte ha framställt en begäran om detta.

Övervägandena finns i avsnitt 22.6.6.

7 §

Bestämmelsen reglerar frågor om indrivning och verkställighet av en sanktionsavgift.

Övervägandena finns i avsnitt 22.6.7.

Vite

8 §

Paragrafen reglerar Bolagsverkets möjlighet att förena förelägganden enligt lagen med vite.

Ett vitesföreläggande får, i likhet med sanktionsavgift, inte avse uppgifter som den juridiska personen frivilligt får lämna enligt lagen. Ett vitesföreläggande ska inte automatiskt följa om en juridisk person inte följt ett föreläggande enligt lagen. Vite ska således föreläggas endast om Bolagsverket anser att det finns skäl för det, vilket kräver överväganden i varje enskilt fall om föreläggande vid vite är en ändamålsenlig och proportionerlig påtryckning för att förmå en juridisk person att agera på önskvärt sätt.

Bolagsverket bör i normalfallet först tillgripa möjligheten att med sanktionsavgifter förmå den juridiska personen att fullgöra

sina skyldigheter enligt lagen. Det finns dock inte något som hindrar att myndigheten, när ett föreläggande inte följts, tillgriper vitesföreläggande utan att först ha förelagt den juridiska personen vid äventyr av sanktionsavgift. Detta måste avgöras utifrån omständigheterna i varje enskilt fall.

Vite kan antingen riktas mot den juridiska personen eller någon av de fysiska personer som anges i bestämmelsen, dvs. den verkställande direktören, en styrelseledamot eller en annan motsvarande funktionär. Detta omfattar även suppleanter när de verkar i styrelseledamots ställe. Det är även möjligt att rikta föreläggandet mot flera fysiska personer. Detta kan kombineras med ett föreläggande även mot den juridiska personen. Bolagsverkets val av adressater för vitesföreläggandet ska grundas på en bedömning av vad som är det mest effektiva sättet att förmå den juridiska personen att rätta sig efter föreläggandet.

För vitesföreläggandet i övrigt gäller bestämmelserna i lagen (1985:206) om viten.

Övervägandena finns i avsnitt 22.6.8.

9 §

Bestämmelsen genomför artikel 30.2 i direktivet och syftar till att skapa ett effektivt och proportionerligt påtryckningsmedel om en juridisk person inte lämnar ut dokumentation om verkligt huvudmannaskap enligt 2 kap. 2 § första stycket. Bolagsverket har i en situation då en myndighet begär verkets biträde inte någon möjlighet att välja om ett föreläggande vid vite ska skickas eller inte, vilket uttrycks med att ett föreläggande vid vite *ska* ske om rekvisiten i bestämmelsen är uppfyllda.

Övervägandena finns i avsnitt 22.5.4.

10 §

Bestämmelsen reglerar Bolagsverkets handläggning vid vitesföreläggande.

Bolagsverket har enligt bestämmelsens *första stycke* behörighet att besluta om att förelagt vite ska dömas ut. Denna föreskrift innebär således att 6 § lagen (1985:206) om viten inte är tillämplig vid

vitesförelägganden som sker enligt denna lag. Vid beslut om utdömande av vite ska Bolagsverket tillämpa bestämmelserna i 9 § lagen om viten.

Bolagsverket ges även en möjlighet i *andra stycket* att, i samband med att vite döms ut, förelägga ett nytt, förhöjt vite.

I *tredje stycket* förtydligas att ett föreläggande vid vite enligt 8 § inte får förenas med föreläggande om sanktionsavgift.

Övervägandena finns i avsnitt 22.6.8.

Anmälan om oriktiga eller ofullständiga uppgifter i registret

11 §

Paragrafen innebär att det föreligger en anmälningsskyldighet för verksamhetsutövare enligt 1 kap. 2 § penningtvättslagen och myndigheter som använder registret, om dessa misstänker att uppgifterna i registret är felaktiga eller om de får kännedom om att en juridisk person inte gjort en anmälan inom den tid som anges i 2 kap. 3 och 4 §§.

Upptäcker en verksamhetsutövare under kundkännedomsprocessen att uppgifterna i registret inte stämmer överens med den bedömning om verkligt huvudmannaskap som verksamhetsutövaren gjort ska detta anmälas till Bolagsverket enligt *första stycket*. Rekvisitet ”har anledning att misstänka” innebär att anmälan ska ske trots att det inte är klarlagt att uppgifterna är felaktiga. Detsamma gäller om myndigheter vid kontakt med registret misstänker att uppgifterna är felaktiga.

Av *andra stycket* framgår att en anmälan till Bolagsverket ska ske om en verksamhetsutövare eller myndighet upptäcker att en uppgift i registret saknas för en juridisk person som borde förekomma i registret.

Övervägandena finns i avsnitt 22.6.10.

Överklagande

12 §

Bestämmelsen reglerar rätten att överklaga ett beslut enligt lagen. Överklagande ska ske till allmän förvaltningsdomstol enligt vanliga forumregler.

Beslut om föreläggande vid vite, utdömande av vite samt beslut om sanktionsavgift är beslut som de juridiska personerna kan överklaga. Prövningstillstånd krävs vid ett överklagande till kammarrätten.

Övervägandena finns i avsnitt 22.7.1.

Bemyndigande

13 §

Bestämmelsen bemyndigar regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela de föreskrifter som krävs för att reglera ingivning och Bolagsverkets hållande av registret.

Bemyndigandet ger även regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer rätt att meddela föreskrifter om avgifter för registrering enligt lagen.

Övervägandena finns i avsnitt 22.7.2.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Lagen föreslås träda i kraft den 26 juni 2017.

De juridiska personer som omfattas av registreringsskyldighet enligt 2 kap. redan vid lagens ikraftträdande får dröja med att komma in med en anmälan enligt samma kapitel sex månader från lagens ikraftträdande. I övrigt gäller lagen från ikraftträdande.

26.3 Förslaget till lag om ändring i rättegångsbalken (1942:740)

De föreslagna ändringarna i rättegångsbalken (1942:740) har i allt väsentligt tillkommit för att uppfylla direktivets krav när det gäller ingripanden, åtgärder och sanktioner. Nedan kommenteras de föreslagna ändringarna översiktligt.

8 kap.

6 §

Ändringen i paragrafen är föranledd av att 7 § tillförs ett nytt stycke.

7 §

I paragrafen införs ett nytt *femte stycke* som innebär en särreglering med avseende på överträdelser av en advokats skyldigheter enligt penningtvättslagen. Disciplinnämnden ska om den anser att advokaten ska tilldelas en varning eller erinran för en sådan överträdelse också bedöma om advokaten ska åläggas att betala en straffavgift enligt tredje stycket. Skulle disciplinnämnden, också med beaktande av den vidsträckta beloppsskala som följer av 7 a §, bedöma att beloppet bör bestämmas till mer än 50 000 kronor ska nämnden överlämna frågan om utdömande av en sanktionsavgift till Justitiekanslern. I en situation där advokaten utöver överträdelse av penningtvättslagen även gjort sig skyldig till överträdelse i annat avseende och disciplinnämnden anser att varning och dessutom straffavgift är befogad för den senare överträdelsen ska nämnden först bestämma storleken på straffavgiften för den överträdelsen och därefter bedöma om kvarvarande beloppsutrymme upp till 50 000 kronor är tillräckligt som reaktion på överträdelsen av penningtvättslagen. Om utrymmet inte är tillräckligt ska disciplinnämnden inte bestämma någon straffavgift för överträdelsen av penningtvättslagen utan överlämna hela frågan om påförande av sanktionsavgift till Justitiekanslern. Sanktionsavgift ska kunna beslutas inte bara då varning meddelas utan också då påföljden anses kunna stanna vid erinran.

Även när disciplinnämnden tilldelar advokaten en erinran, vilket innebär att någon straffavgift inte kan beslutas, ska alltså nämnden ändå bedöma om sanktionsavgift, med hänsyn till den praxis på olika områden som kan komma att utvecklas, bör utgå. Görs den bedömningen ska frågan om sanktionsavgift överlämnas till Justitiekanslern. Uttrycket ”som *kan* beslutas” är avsedd att ge uttryck för det utrymme som finns för att överlämna frågan även när endast erinran beslutats.

Den nya bestämmelsen tillsammans med de nya paragraferna 7 a § och 7 b § innebär att direktivets artiklar 58.1, 58. 2 samt 59.2 c) och 59.2 e) genomförs med avseende på advokatverksamhet.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.3.

7 a §

I paragrafen, som är ny, regleras sanktionsavgiftens storlek samt verkställigheten av ett sådant beslut. För en närmare redogörelse av vad hänvisningarna till lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse innebär, se författningskommentaren till 9 kap. 13 § förslaget till penningtvättslag.

I bestämmelsen regleras också vilka hänsyn som ska tas vid valet av åtgärd eller sanktion. För en närmare redogörelse hänvisas till författningskommentaren till 9 kap. 15 § förslaget till penningtvättslag.

Övervägandena finns i avsnitt i avsnitt 17.5.3.

7 b §

I paragrafen, som är ny, anges de tre situationer som medför att Justitiekanslern kan besluta om sanktionsavgift vid överträdelse av penningtvättslagen. När disciplinnämnden har beslutat att överlämna sitt beslut till Justitiekanslern för prövning ska Justitiekanslern fatta beslut om sanktionsavgift ska påföras. Skulle Justitiekanslern finna att överträdelsen inte är tillräckligt allvarlig för att motivera sanktionsavgift ska beslutet ange detta. Ska sanktionsavgift påföras ska Justitiekanslern också bestämma avgiftens storlek.

Skulle disciplinnämnden ha fattat beslut om varning (med eller utan straffavgift) eller erinran för en överträdelse av penningtvätts-

lagen ska Justitiekansler ha möjlighet att på eget initiativ påföra sanktionsavgift.

Den tredje situation i vilket ett sådant beslut kan aktualiseras är när Justitiekanslern avser att överklaga disciplinnämndens beslut och det finns skäl att utifrån den utgång av överklagandet som Justitiekanslern förutser, påföra sanktionsavgift. Justitiekanslern ska då, även om disciplinnämnden inte beslutat om vare sig varning eller erinran, kunna besluta om sanktionsavgift. Det öppnar för en möjlighet att pröva hela frågan om sanktion inom ramen för överklagandet.

Övervägandena finns i avsnitt i avsnitt 17.5.3.

8 §

Paragrafen har tillförts ett nytt stycke som innebär att Justitiekanslerns beslut om sanktionsavgift ska kunna överklagas till Högsta domstolen. Det ska då också vara möjligt att pröva frågan om varning eller erinran, dvs. hela frågan om sanktion för överträdelsen kan prövas.

Övervägandena finns i avsnitt i avsnitt 17.5.3.

56 kap.

12 §

Paragrafen har kompletterats med avseende på situationen då ett överklagande sker av Justitiekanslerns beslut om sanktionsavgift. I sådant fall ska överklagandeskriften ges in till Justitiekanslern. Det förutsätts att Justitiekanslern, om överklagandet också omfattar frågan om varning eller erinran, översänder en kopia av överklagandet till Advokatsamfundet.

Övervägandena finns i avsnitt i avsnitt 17.5.3.

26.4 Förslagen till ändringar i de rörelselagar som reglerar finansiella verksamheter

De ändringar som föreslås i de rörelselagar som reglerar de finansiella verksamheter som omfattas av penningtvättslagens tillämpningsområde är till stora delar föranledda av direktivets krav på en tillsyns- och sanktionsregim. I det följande redovisas en något mera utförlig kommentar till de föreslagna ändringarna i fråga om lagen (1996:1006) om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet.

Utredningens förslag till ändringar av de övriga rörelselagarna kommenteras mera översiktligt. I flera fall anknyter kommentarerna till vad som redovisats i anslutning till liknande bestämmelser som införts i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse i samband med genomförandet av kapitaltäckningsdirektivet (se prop. 2013/14:228 och prop. 2014/15:57).

26.4.1 Förslaget till lag om ändring i lagen (1996:1006) om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet

Utredningens förslag till ändringar av lagen (1996:1006) om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet ger vid handen att det nuvarande registreringsförfarandet förändras. En verksamhet som omfattas av lagen föreslås genomgå en granskning innan registrering äger rum för att bl.a. minska risken för att kriminella personer eller deras medhjälpare i något skede driver sådan verksamhet. Den som bedriver verksamhet förutsätts, enligt förslaget, ansöka om registrering i stället för att anmäla sig för registrering. Med anledning av detta föreslås lagens rubrik ändrad till lag (1996:1006) om valutaväxling och annan finansiell verksamhet. Vidare anpassas lagen till det fjärde penningtvättsdirektivets och den reviderade förordningens om uppgifter som ska åtfölja betalningar av medel krav när det gäller ingripanden, åtgärder och sanktioner.

1 §

I paragrafen finns bestämmelser som definierar valutaväxling, annan finansiell verksamhet och finansiellt institut.

Av kommentaren till 1 kap. 2 § ovan i utredningens förslag till ny penningtvättslag framgår att värdebolagens uppräkningsverksamhet föreslås omfattas av penningtvättsregleringen. Genom en förändring av denna paragraf görs värdebolagen därför registreringsskyldiga på så sätt att deras uppräkningsverksamhet föreslås omfattas av begreppet annan finansiell verksamhet enligt lagen. Lagändringen innebär mer specifikt att som annan finansiell verksamhet ska även anses tjänster för insamling, uppräkning, redovisning och försäljning av kontanter som bedrivs av värdebolag med tillstånd enligt lagen (1974:191) om bevakningsföretag.

Övervägandena finns i avsnitt 17.4.4.

2 §

Lagen är tillämplig på fysiska och juridiska personer som avser att ägna sig åt valutaväxling i väsentlig omfattning eller annan finansiell verksamhet (för en närmare redogörelse av begreppet valutaväxling i väsentlig omfattning, se bl.a. prop. 1995/96:216 s. 37 f.).

Genom de föreslagna förändringarna i bestämmelsens *första stycke* görs verksamheterna *registreringsskyldiga* i stället för *anmälningspliktiga*. Förändringen innebär att verksamheterna ska ansöka om registrering hos Finansinspektionen. De ska således genomgå en granskning innan registrering äger rum för att bl.a. minska risken för att kriminella personer eller deras medhjälpare i något skede driver sådan verksamhet. Granskningen sker genom att Finansinspektionen prövar om de förutsättningar som anges i paragrafen är uppfyllda, dvs. om det finns skäl att anta att verksamheten kommer att drivas enligt penningtvättslagen och föreskrifter som har meddelats med stöd av denna och det krav på ägare och ledning som anges i 3 § (se kommentaren nedan) är uppfyllda.

Från kravet på att ansöka om registrering undantas sedan vissa av aktörerna. Förändringarna i *första punkten* är enbart redaktionella och är en följd av förslaget till ny penningtvättslag. *Tredje punkten* är ny och innebär att fysiska eller juridiska personer som undantagits från tillståndsplikt att tillhandhålla betaltjänster enligt

lagen (2010:751) om betaltjänster (betaltjänstlagen) inte omfattas av registreringsskyldigheten enligt förevarande lag. Betaltjänstleverantörer, fysiska och juridiska personer, som har beviljats undantag från tillståndsplikt enligt betaltjänstlagen omfattas redan i dag av penningtvättsregelverket. Dessa registreras redan i dag hos Finansinspektionen enligt betaltjänstlagen och ett krav för att registrering ska ske, eller att leverantören ska fortsätta att vara registrerad, är att de följer bl.a. penningtvättslagens bestämmelser om att motverka penningtvätt och finansiering av terrorism och att den som ingår i ett bolags eller förenings styrelse, är verkställande direktör eller ansvarig för betaltjänstverksamheten inte har dömts för brott som rör penningtvätt, finansiering av terrorism eller annan ekonomisk brottslighet. Det saknas därför skäl att avkräva en registrerad betaltjänstleverantör en ansökan om registrering hos Finansinspektionen enligt förevarande lag. Betaltjänstlagen har även bestämmelser för tillsyn och ingripanden.

Andra stycket anger förutsättningarna för att Finansinspektionen ska registrera personer som kommit in med ansökan och reglerar alltså den prövning som ska göras av den fysiska eller juridiska personen.

Ändringarna i *tredje stycket* är följdändringar av några av de andra förändringar som föreslås i lagen.

Övervägandena finns i avsnitt 17.4.4.

3 §

Av bestämmelsen följer att den som i väsentlig utsträckning har åsidosatt skyldigheter i näringsverksamhet eller som har gjort sig skyldig till allvarlig brottslighet inte får ägna sig åt verksamhet som omfattas av lagen. Bestämmelsen genomför artikel 47 i direktivet.

Föreslagna förändringar i *första och tredje styckena* är en följd av att anmälningsplikten ersätts med ett krav på att ansöka om registrering.

3 a §

Paragrafen innehåller krav på att arbetsordning och instruktioner och instruktioner mellan bolagsorganen ska finnas i ett privat aktiebolag som ägnar sig åt verksamhet som omfattas av lagen.

Föreslagna förändringar i *första och andra styckena* är en följd av att anmälningsplikten ersätts med ett krav på ansöka om registrering.

7 §

Bestämmelsen behandlar krav på att de finansiella institut som omfattas av lagen är skyldiga att på begäran lämna viss information till Finansinspektionen.

Genom de föreslagna förändringarna knyts kravet på att lämna information till de finansiella institut som är *registrerade* i stället för, som i dag, till dem som har *anmält* sin verksamhet för registrering. Vidare utmönstras förordningen (EG) nr 1781/2006 om information om betalaren som ska åtfölja överföringar av medel ur bestämmelsen. Detta beror dels på att denna förordning kommer att upphöra när den reviderade förordningen träder i kraft, dels på att krav på efterlevnad av den reviderade förordningen föreslås regleras i annan lagstiftning (se avsnitt 21.2).

Det tillkomna *andra stycket* motsvaras av 10 § punkten 1 och andra stycket i den nuvarande lagen.

7 a §

Paragrafen ger Finansinspektionen en rätt att, när det anses nödvändigt, genomföra en undersökning hos ett finansiellt institut som omfattas av lagen. Bestämmelsen genomför delvis artikel 48 i direktivet.

Föreslagen förändring i *andra stycket* är en följd av att anmälningsplikten ersätts med ett krav på att ansöka om registrering. Någon annan förändring i sak är inte avsedd.

8 §

Paragrafen reglerar vad som händer om någon bedriver verksamhet utan att ha rätt till det enligt förevarande lag eller om osäkerhet råder om detta förhållande. Genom föreslagna förändringar knyts Finansinspektionens skyldighet att förelägga om rättelse och föreläggande om att upphöra med verksamheten eller begära upplysningar till registreringsskyldigheten i stället för, som i dag, till anmälningsplikten. Någon annan förändring i sak är inte avsedd.

9 §

Paragrafen reglerar Finansinspektionens skyldighet att kontrollera att det krav som avses i 3 § första stycket (se kommentaren ovan) är uppfyllt.

Förändringen i *första stycket,* dvs. att kravet på att Finansinspektionen ska utföra en kontroll när anmälan kommer in utmönstras, är föranledd av den prövning som föreslås införas i samband med att en verksamhet ansöker om registrering (se kommentaren till 2 § ovan). Någon annan ändring i sak är inte avsedd.

10 §

Bestämmelsen reglerar Finansinspektionens möjligheter att ingripa vid överträdelser av penningtvättsregleringen.

De föreslagna förändringarna är ett led i att anpassa lagen till direktivets krav när det gäller ingripandemöjligheter (bestämmelsen genomför artiklarna 58, 59.1 och 60.5). Genom förändringarna utmönstras även Finansinspektionens rätt att ingripa vid överträdelser enligt förordningen om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel. Möjligheterna att ingripa vid sådana överträdelser föreslås regleras i andra rörelselagar (se avsnitt 21.2, jfr även kommentaren till 7 § ovan). Den nuvarande bestämmelsen i första punkten flyttas till 7 § (se kommentaren ovan).

Av *första stycket* framgår huvudregeln att Finansinspektionen får ingripa mot ett institut som efter registrering överträder en bestämmelse i penningtvättslagen eller en föreskrift som har meddelats med stöd av denna.

I *andra stycket* anges att Finansinspektionen också får ingripa mot ett institut om personer i dess ledning överträder en bestämmelse i penningtvättslagen eller en föreskrift som meddelats med stöd av lagen. Den personkrets som regleringen tar sikte på omfattar styrelse eller verkställande direktör eller personer som på motsvarande sätt kan företräda verksamhetsutövaren eller är ersättare för någon av dem. Med ”på motsvarande sätt kan företräda” avses personer som på den högsta eller näst högsta ledningsnivån själva eller som ledamot av ett kollektivt beslutsorgan kan fatta bindande beslut för den juridiska personens räkning. Till kretsen personer som ”på motsvarande sätt” kan företräda ett institut hör bl.a. bolagsmän i handelsbolag[4], prokurister eller den som kan agera med stöd av en s.k. generalfullmakt. Även den som har utsetts till centralt funktionsansvarig med avseende på efterlevnaden av penningtvättsregelverket omfattas.

Av bestämmelsen följer vidare att ingripande mot institutet även får ske om en sådan person brister i tillsyn och kontroll av en person, som är underställd den juridiska personen, i sådan omfattning att det gjort det möjligt för den underställde att begå en överträdelse till förmån för den juridiska personen.

I *tredje stycket* hänvisas till de kommande bestämmelserna i vilka anges *på vilka sätt* ingripande får ske.

Bestämmelsen är uppbyggd på samma sätt som 9 kap. 8 § i förslaget till ny penningtvättslag.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

11 §

Den föreslagna bestämmelsen har delvis sin motsvarighet i 10 § första stycket punkten 2 och andra stycket i den nuvarande lagen.

Av *första stycket* följer att Finansinspektionen får förelägga ett finansiellt institut att göra rättelse vid en överträdelse enligt 10 §. På detta sätt bibehålls ordningen att även mindre allvarliga överträdelser ska kunna bli föremål för förelägganden om rättelse.

[4] Jämför 3 § lagen (2014:836) om näringsförbud.

I *andra stycket* tydliggörs att föreläggande om att upphöra med verksamheten blir aktuellt att ta till först när överträdelsen är allvarlig, upprepad eller systematisk.

Bestämmelsen är uppbyggd på samma sätt som 9 kap. 9 § i förslaget till ny penningtvättslag.

Övervägande behandlas i avsnitt 17.5.4.

12 §

Den föreslagna bestämmelsen saknar motsvarighet i den nuvarande lagen.

Den genomför artikel 59.3 a) i direktivet.

Paragrafen reglerar under vilka förutsättningar Finansinspektionen får besluta om sanktionsavgifter mot finansiella institut samt storleken på den sanktionsavgift inspektionen får besluta. Med institut avses fysisk och juridisk person som ägnar sig åt verksamhet som kräver registrering enligt förevarande lag. Det innebär att den norm som enligt artikel 59.3 a) i direktivet ska gälla juridiska personer också ska tillämpas om verksamheten bedrivs av en fysisk person.

Av *första stycket* följer att Finansinspektionen får ingripa mot ett institut genom beslut om sanktionsavgift i de fall som överträdelsen enligt 10 § *inte* är ringa. Möjligheten att besluta om sanktionsavgift knyts alltså inte till att överträdelsen ska vara allvarlig. Anledningen till detta är dels att en sanktionsavgift bör gå att förena med ett föreläggande om rättelse (dock inte med förelägganden som innehåller ett krav på att institutet ska upphöra med verksamheten eller förenas med vite), dels att motsvarande synsätt ska tillämpas som följer av lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.

I *andra stycket* anges storleken på den sanktionsavgift som Finansinspektionen får besluta gentemot de institut som omfattas av lagen. Av bestämmelsen följer att sanktionsavgiften för institutet ska fastställas till högst två gånger den vinst som verksamhetsutövaren erhållit till följd av överträdelsen, om beloppet går att fastställa, tio procent av koncernens omsättning närmaste föregående räkenskapsår, om överträdelsen begåtts av ett moderföretag eller dotterföretag i en koncern där moderföretaget är skyldigt att upprätta en koncernredovisning eller ett belopp motsvarande fem

miljoner euro. Det är det största av dessa belopp som ska gälla som högsta belopp. Sanktionsavgiften får inte fastställas till ett lägre belopp än 5 000 kronor.

Bestämmelsen är uppbyggd på ett liknande sätt som 9 kap. 10 § i förslaget till ny penningtvättslag. Taket för bestämmande av sanktionsavgiftens storlek skiljer sig dock åt.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

13 §

Den föreslagna bestämmelsen saknar motsvarighet i den nuvarande lagen. Den genomför artiklarna 58.3, 59.2 d) och 59.3 b) i direktivet.

Paragrafen innebär att Finansinspektionen ges möjlighet att rikta en sanktionsavgift mot vissa personer som ingår i verksamhetsutövarens ledning.

I *första stycket* definieras den personkrets som kan bli föremål för ingripande, nämligen styrelseledamöter, verkställande direktör, personer som på motsvarande sätt kan företräda verksamhetsutövare eller ersättare för någon av de angivna personerna. Med ”på motsvarande sätt kan företräda” avses personer som på den högsta eller näst högsta ledningsnivån själva eller som ledamot av ett kollektivt beslutsorgan kan fatta bindande beslut för den juridiska personens räkning. Till kretsen personer som ”på motsvarande sätt” kan företräda ett institut hör bl.a. bolagsmän i handelsbolag[5], prokurister eller den som kan agera med stöd av en s.k. generalfullmakt. Även den som har utsetts till centralt funktionsansvarig med avseende på efterlevnaden av penningtvättsregelverket omfattas.

Andra stycket anger vilka förutsättningar som gäller för ingripande enligt första stycket. Ett ingripande ska ske endast om institutets överträdelse är allvarlig och personen i fråga uppsåtligen eller av grov oaktsamhet orsakat överträdelsen.

I *tredje stycket* anges vilka ingripanden som kan bli aktuella för överträdelser enligt första stycket. Ingripande får ske dels genom beslut att personen i fråga under en viss tid, lägst tre år och högst tio år, inte får upprätthålla en funktion som avses i första stycket i

[5] Jämför 3 § lagen (2014:836) om näringsförbud.

ett finansiellt institut, dels genom beslut om sanktionsavgift. Dessa ingripanden får användas tillsammans eller var för sig. Finansinspektionen får utifrån förutsättningarna i varje enskilt fall avgöra vilka ingripanden som bör komma i fråga.

Bestämmelsen är uppbyggd på liknande sätt som 9 kap. 11 § i förslaget till ny penningtvättslag.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

14 §

Paragrafen saknar motsvarighet i den nuvarande lagen. Den genomför artikel 59.3 b) i direktivet.

Bestämmelsen anger storleken på den högsta sanktionsavgift som får fastställas för en fysisk person enligt 13 §. Det är det största av dessa belopp som utgör det högsta belopp sanktionsavgiften får fastställas till.

Bestämmelsen är uppbyggd på ett liknande sätt som 9 kap. 12 § i förslaget till ny penningtvättslag. Taket för sanktionsavgiftens storlek skiljer sig dock åt.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

15 §

Paragrafen saknar motsvarighet i den nuvarande lagen. Den reglerar förfarandet för beslut om sanktioner mot fysiska personer genom sanktionsföreläggande samt verkställighet av beslut om sanktionsavgifter.

Av *första stycket* följer att Finansinspektionen vid beslut om ingripande mot en fysisk person ska tillämpa de bestämmelser om sanktionsföreläggande som finns i 15 kap. 9 a–9 d §§ lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse (LBF).

Av *andra stycket* följer att 15 kap. 11–14 § LBF ska tillämpas i fråga om verkställighet av beslut om sanktionsavgift enligt förevarande lag.

Bestämmelsen är uppbyggd på samma sätt som 9 kap. 13 § i förslaget till ny penningtvättslag. För en närmare redogörelse av vad hänvisningarna till LBF innebär hänvisas därför kommentaren till den bestämmelsen.

Övervägande finns i avsnitt 17.5.4.

16 §

Paragrafen saknar motsvarighet i den nuvarande lagen. Den genomför artikel 60.1 i direktivet. Av bestämmelsen följer att Finansinspektionen på sin webbplats för tillhandahålla de beslut om åtgärder som beslutas enligt förevarande kapitel.

Sekretess enligt 30 kap. 4 § offentlighets- och sekretesslagen gäller för Finansinspektionens beslut. Bestämmelsen innebär att sekretess gäller för uppgift om affärs- eller driftförhållanden hos den som myndighetens verksamhet avser, om det kan antas att han eller hon lider skada om uppgiften röjs. Det föreligger alltså en presumtion för att Finansinspektionen får offentliggöra uppgifter om åtgärder eller sanktioner, men sekretess råder om det kan antas att den berörde lider skada om uppgiften röjs. Den nya bestämmelsen i penningtvättsdirektivet förutsätter offentliggörande men tillåter att offentliggörandet skjuts upp eller offentliggörs anonymiserat. Som framkommit i kommentaren till 9 kap. 14 § i förslaget till ny penningtvättslag finns det också en möjlighet att inte offentliggöra beslutet alls om det framstår som oproportionerligt. Mot denna bakgrund finns det skäl för att dra slutsatsen att bestämmelserna om sekretess i 30 kap. 4 § offentlighets- och sekretesslagen inte utgör hinder för att offentliggöra beslut på det sätt som föreskrivs i penningtvättsdirektivet.

För en mer nyanserad redogörelse av vad proportionalitetsbedömningen innebär, se kommentaren till 9 kap. 14 § i förslaget till ny penningtvättslag.

Överväganden finns i avsnitt 17.5.4.

17 §

Paragrafen saknar motsvarighet i den nuvarande lagen. Den genomför artikel 60.4 i direktivet.

Paragrafen reglerar vilka hänsyn som ska tas vid valet av sanktion och åtgärder enligt 11–16 §§.

I *första stycket* anges att vid bedömningen ska hänsyn tas till alla relevanta omständigheter, däribland överträdelsens allvarlighet hur länge den har pågått, den vinst som erhållits genom överträdelsen om beloppet kan fastställas, den förlust för tredje man som överträdelsen vållat om beloppet kan fastställas samt tidigare överträdelser.

Av *andra stycket* följer att, vid beslut om sanktionsavgift, ska även beaktas den juridiska eller fysiska personens finansiella ställning. Med finansiell ställning avses exempelvis verksamhetsutövarens årsomsättning eller den fysiska personen årsinkomst, men även andra faktorer som t.ex. ett utdömt skadestånd eller ålagd företagsbot bör kunna beaktas. Frågan om förhållandet mellan sanktionsavgift och företagsbot behandlas bl.a. i prop. 2002/03:139 s. 551.

I *tredje stycket* fastslås att i förmildrande riktning ska beaktas om ett institut eller en fysisk person genom ett aktivt samarbete underlättar Finansinspektionens utredning och om institutet snabbt upphör med överträdelsen eller den fysiska personen snabbt verkat för att överträdelsen ska upphöra, sedan den anmälts till eller påtalats av Finansinspektionen. För att bestämmelsen ska kunna medföra sanktionslindring krävs att det är fråga om ett samarbete av väsentlig betydelse. Det bör för regelns tillämpning krävas att institutet eller den fysiska personen självmant för fram viktig information som Finansinspektionen inte redan förfogar över, och att institutet eller den fysiska personen när anmälan görs eller uppgifter lämnas upphört eller snarast verkar för att upphöra med överträdelsen. Bestämmelsen bör inte tolkas motsatsvis.

Paragrafen innebär att valet av sanktion, åtgärd och sanktionsavgiftens storlek påverkas av samtliga relevanta omständigheter, inte bara dem som anges särskilt.

Bestämmelsen är uppbyggd på samma sätt som 9 kap. 15 § i förslaget till ny penningtvättslag.

Överväganden finns i avsnitt 17.5.4.

18 §

Paragrafen har sin motsvarighet i 11 § i den nuvarande lagen.

Bestämmelsens *första stycke* innebär – med föreslagna ändringar – att de förelägganden som Finansinspektionen meddelar med stöd av 7–9 och 11 §§ får förenas med vite (se dock kommentaren till 12 § om att förelägganden som förenas med vite inte får kombineras med sanktionsavgift).

Liksom redan är fallet i dag får inspektionen, enligt *andra stycket*, bestämma att ett beslut om föreläggande ska gälla omedelbart.

19 §

Paragrafen har delvis sin motsvarighet i 12 § i den nuvarande lagen.

Bestämmelsen reglerar överklagande av Finansinspektionens beslut.

I paragrafen föreskrivs att alla beslut – utom beslut som avses i 2 § tredje stycket första meningen och 8 § andra stycket *samt (genom föreslagen förändring) beslut om sanktionsföreläggande* – får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Genom ett nytt *tredje stycke* tydliggörs att, vid beslut om sanktion enligt 11 §, ska 15 kap. 9 c § LBF tillämpas i fråga om domstols prövning av tillsynsmyndighetens beslut. För den närmare innebörden av hänvisningen till LBF, se kommentaren till 9 kap. 13 § förslaget till ny penningtvättslag.

20 §

Paragrafen har sin motsvarighet i 13 § i den nuvarande lagen.

Förändringen i *första stycket* är föranledd av att anmälningsplikten ersätts med registreringsskyldighet. Någon annan ändring i sak är inte avsedd.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Lagen om ändring i lagen (1996:1006) om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet föreslås träda i kraft den 26 juni 2017. När det gäller den närmare redogörelsen för ikraftträdande och övergångsbestämmelser hänvisas till avsnitten 23.2.2 och 23.2.3.

26.4.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (2004:46) om värdepappersfonder

12 kap.

1 §

Paragrafen reglerar Finansinspektionens möjligheter att ingripa mot ett fondbolag. Bestämmelsen genomför delar av artikel 58 samt artiklarna 59.1 och 60.5 i direktivet.

Genom den föreslagna ändringen i *andra stycket*, som är nytt, utvidgas Finansinspektionens rätt att ingripa vid vissa överträdelser av penningtvättsregleringen. För en redogörelse av bestämmelsens innebörd hänvisas till kommentaren till 10 § i utredningens förslag till en förändrad lag om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet. Förändringarna i tredje stycket är följdändringar och reglerar på vilka sätt ingripande kan ske.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

1 a §

Paragrafen är ny och genomför artiklarna 58.3, 59.2 d) och 59.3 b) i direktivet. Den reglerar Finansinspektionen möjlighet att rikta åtgärder och sanktioner mot vissa fysiska personer i fondbolagets ledning vid överträdelser av penningtvättsregleringen. För den närmare innebörden av denna bestämmelse hänvisas till kommentaren till 13 § i utredningens förslag till en förändrad lag om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

2 §

De föreslagna ändringarna av paragrafen genomför artikel 60.4 i direktivet.

De föreslagna ändringarna i *första stycket*, som är nytt, reglerar vilka hänsyn som ska tas vid valet av åtgärd eller sanktion. För en närmare redogörelse av bestämmelsens innebörd hänvisas till kommentaren till 17 § i utredningens förslag till en förändrad lag om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet ovan.

Andra stycket ändras på så sätt att det, utöver fondbolag, också omfattar fysiska personer.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

2 a §

Paragrafen, som är ny, anger hur ett antal olika faktorer som inte är hänförliga till själva överträdelsen ska inverka på valet av sanktionen. Den genomför artikel 60.4 i direktivet.

Av *första stycket* framgår att i försvårande riktning ska beaktas om fondbolaget eller den fysiska personen tidigare har gjort sig skyldig till en överträdelse, varvid det är särskilt försvårande om överträdelserna är identiska eller likartade. Särskild vikt bör fästas vid den tid som förflutit mellan överträdelserna, varvid det får anses mer försvårande om det föreligger en kort tidsperiod mellan överträdelserna i fråga.

I *andra stycket* fastslås att i förmildrande riktning ska beaktas om ett fondbolag eller en fysisk person genom ett aktivt samarbete underlättar Finansinspektionens utredning och om fondbolaget snabbt upphör med överträdelsen eller den fysiska personen snabbt verkat för att överträdelsen ska upphöra. För en närmare redogörelse av vad detta innebär, se kommentaren till 17 § i utredningens förslag till en förändrad lag om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet ovan.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

7 §

Paragrafen anger under vilka förutsättningar som Finansinspektionen får besluta om sanktionsavgifter mot ett fondbolag.

Begreppet ”straffavgift” ersätts med ”sanktionsavgift”.

8 §

Paragrafen genomför artikel 59. 3 a) i direktivet.

Paragrafen anger storleken på den sanktionsavgift som Finansinspektionen enligt 7 § får besluta om gentemot fondbolag.

Ändringarna innebär att den tidigare begränsningen om att avgiften högst får uppgå till femtio miljoner kronor utgår. I stället

anges att sanktionsavgiften för fondbolag ska fastställas till högst det största av de belopp som räknas upp i paragrafen: Tio procent av fondbolagets omsättning närmast föregående räkenskapsår (om överträdelsen har skett under bolagets första verksamhetsår eller om uppgifter om omsättningen annars saknas för den uppskattas), tio procent av koncernens omsättning närmaste föregående räkenskapsår när det är fråga om en överträdelse av penningtvättsregleringen och överträdelsen begåtts av ett moderföretag eller dotterföretag i en koncern där moderföretaget är skyldigt att upprätta en koncernredovisning, två gånger summan av den vinst som överträdelsen medfört, om beloppet går att fastställa, eller ett belopp motsvarande fem miljoner euro.

Paragrafen ändras även språkligt, bl.a. genom att ordet straffavgift ersätts med sanktionsavgift.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

8 a §

Paragrafen är ny och genomför artikel 59. 3 b) i direktivet.

Bestämmelsen anger storleken på den högsta sanktionsavgift som får fastställas för en fysisk person.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

9 §

Paragrafen reglerar vilka hänsyn som ska tas vid fastställandet av sanktionsavgiftens storlek. Den genomför artikel 60.4 i direktivet.

För bestämmelsens innehåll i fråga om dess hänvisning till 2 § första stycket och 2 a § hänvisas till författningskommentarerna till dessa lagrum. I övrigt innebär bestämmelsen att storleken på en sanktionsavgift ska regleras med beaktande av fondbolagets eller den fysiska personens finansiella ställning. För en närmare redogörelse av vad detta innebär, se 17 § i utredningens förslag till en förändrad lag om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet ovan.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

9 a §

Paragrafen är ny. Den reglerar förfarandet för beslut om ingripanden mot fysiska personer genom sanktionsföreläggande.

Av *första stycket* följer att frågor om ingripanden mot fysiska personer för överträdelser av penningtvättsregleringen tas upp av Finansinspektionen genom sanktionsföreläggande.

Av *andra stycket* följer att Finansinspektionen vid beslut om ingripande mot en fysisk person ska tillämpa de bestämmelser om sanktionsföreläggande som finns i 15 kap. 9 a–9 d §§ lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse (LBF). För en närmare redogörelse av vad hänvisningarna till LBF innebär hänvisas till kommentaren till 9 kap. 13 § i förslaget till ny penningtvättslag.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

11–14 §§

11 och 14 §§ ändras på så sätt att de utvidgas till att gälla även för sanktionsföreläggande. I övrigt ändras paragraferna genom att begreppet ”straffavgift” ersätts med ”sanktionsavgift”.

14 kap.

1 §

Bestämmelsen reglerar överklagande av Finansinspektionens beslut.

Av ändringen i *första stycket* följer att beslut om sanktionsföreläggande inte får överklagas.

Genom ett *nytt fjärde stycke* tydliggörs att 15 kap. 9 c § LBF gäller vid domstolsprövning av Finansinspektionens beslut mot en fysisk person. För en närmare redogörelse av vad hänvisningen till LBF innebär, se kommentaren till 9 kap. 13 § förslaget till ny penningtvättslag.

26.4.3 Förslaget till lag om ändring i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse

15 kap.

1 §

Bestämmelsen reglerar när Finansinspektionen får ingripa mot ett kreditinstitut.

Genom förändringarna i det *andra stycket* utvidgas möjligheten att ingripa mot ett kreditinstitut vid vissa överträdelser av penningtvättsregleringen och förordningen av uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel. Bestämmelsen genomför artikel 60.5–60.6 i direktivet. För en redogörelse av bestämmelsens innebörd hänvisas till kommentaren till 10 § i utredningens förslag till en förändrad lag om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet.

Förändringarna i *tredje stycket* är följdändringar och reglerar på vilka sätt ingripande får ske. Förändringarna i *fjärde stycket* är av redaktionell karaktär.

1 a §

Paragrafen reglerar Finansinspektionen möjlighet att rikta sanktioner mot vissa personer som ingår i kreditinstitutets ledning. Bestämmelsen genomför artiklarna 58.3, 59.2 d) och 59.3 b) i direktivet och anpassar artikel 17 i förordningen om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel till svensk rätt.

Genom förändringarna *i första stycket* utvidgas den personkrets som sanktioner kan riktas emot. För den närmare innebörden av denna bestämmelse hänvisas till kommentaren till 13 § i utredningens förslag till en förändrad lag om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet.

Av *punkten 16*, som fått en ny utformning, följer att Finansinspektionen får rikta sanktioner mot en fysisk person om kreditinstitutet befunnits ansvarig för en allvarlig överträdelse av förordningen om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel.

Ändringen i *sista stycket* är en följdändring av att den personkrets som sanktioner kan riktas mot enligt första stycket ändras.

Bestämmelsen har också genomgått vissa andra redaktionella ändringar.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

8 §

Paragrafen genomför artikel 59. 3 a) i direktivet.

Paragrafen anger storleken på den sanktionsavgift som Finansinspektionen enligt 7 § får besluta om gentemot kreditinstitut.

Ändringarna i *första stycket* innebär att sanktionsavgiften för institut ska fastställas till högst det största av de belopp som räknas upp i paragrafen. Genom ändringarna i *punkterna 2 och 5* har tillkommit två tak för bestämmande av sanktionsavgiftens storlek; tio procent av koncernens omsättning närmaste föregående räkenskapsår när det är fråga om en överträdelse av penningtvättsregleringen eller förordningen om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel och överträdelsen begåtts av ett moderföretag eller dotterföretag i en koncern där moderföretaget är skyldigt att upprätta en koncernredovisning respektive ett belopp motsvarande fem miljoner euro.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

8 a §

Paragrafen genomför artikel 59.3 b) i direktivet och anger storleken på den sanktionsavgift som Finansinspektionen får besluta mot en fysisk person.

Genom ändringarna i *första stycket punkten 2* har tillkommit ett tak för bestämmande av sanktionsavgiftens storlek vid överträdelser av penningtvättsregleringen eller förordningen om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel; ett belopp som per den 25 juni 2015 i svenska kronor motsvarade fem miljoner euro.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

16 kap.

1 §

Paragrafen reglerar bemyndiganden.

Genom *punkten 15*, som är ny, bemyndigas regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om det rapporteringssystem som behandlas i 6 kap. 2 a §.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

26.4.4 Förslaget till ändring i lagen (2004:299) om inlåningsverksamhet

18 §

Paragrafen reglerar Finansinspektionens möjligheter att ingripa mot ett företag som driver inlåningsverksamhet. Paragrafen genomför artikel 60.5–60.6 i direktivet.

Genom förändringen i *första stycket punkten 4* utvidgas Finansinspektionens rätt att ingripa vid överträdelser av penningtvättsregleringen. För en redogörelse av bestämmelsens innebörd hänvisas till kommentaren till 10 § i utredningens förslag till en förändrad lag om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

18 a §

Paragrafen är ny. Den genomför artikel 59.3 a) i direktivet.

Bestämmelsen reglerar under vilka förutsättningar Finansinspektionen får besluta om sanktionsavgifter mot företag. För en närmare redogörelse av bestämmelsens innebörd hänvisas till kommentaren till 12 § i utredningens förslag till en förändrad lag om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

18 b §

Paragrafen är ny och genomför artikel 58.3, 59.2 d) och 59.3 b) i direktivet. Den reglerar Finansinspektionen möjlighet att rikta åtgärder och sanktioner mot vissa personer som ingår i företagets ledning vid överträdelser av penningtvättsregleringen. För den närmare innebörden av denna bestämmelse hänvisas till kommentaren till 13 § i utredningens förslag till en förändrad lag om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

18 c §

Paragrafen är ny och genomför artikel 60.4 i direktivet.

Bestämmelsen reglerar vilka hänsyn som ska tas vid valet av sanktion och åtgärder. För den närmare innebörden av denna bestämmelse hänvisas till kommentaren till 17 § i utredningens förslag till en förändrad lag om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

18 d §

Paragrafen är ny och genomför artikel 59.3 a) i direktivet.

Paragrafen anger storleken på den sanktionsavgift som Finansinspektionen enligt 18 a § får besluta om gentemot företag.

För en närmare redogörelse av bestämmelsen hänvisas till kommentaren till 13 § i förslaget till förändrad lag om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

18 e §

Paragrafen är ny och genomför artikel 59.3 b) i direktivet.

Bestämmelsen anger storleken på den högsta sanktionsavgift som får fastställas för en fysisk person. Det är det största av dessa belopp som utgör det högsta belopp sanktionsavgiften får fastställas till.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

18 f §

Paragrafen är ny och reglerar vilka hänsyn som ska tas vid fastställandet av sanktionsavgiftens storlek. Den genomför artikel 60.4 i direktivet.

För bestämmelsens innehåll i fråga om dess hänvisning till 18 c § hänvisas till författningskommentaren till detta lagrum. I övrigt innebär bestämmelsen att storleken på en sanktionsavgift ska regleras med beaktande av företagets eller den fysiska personens finansi-

ella ställning. För en närmare redogörelse av vad detta innebär, se 17 § i utredningens förslag till en förändrad lag om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet ovan.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

18 g §

Paragrafen är ny. Den reglerar förfarandet för beslut om sanktioner mot fysiska personer genom sanktionsföreläggande. Av bestämmelsen följer att Finansinspektionen vid beslut om ingripande mot en fysisk person ska tillämpa de bestämmelser om sanktionsföreläggande som finns i 15 kap. 9 a–9 d §§ lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse (LBF). För en närmare redogörelse av vad hänvisningarna till LBF innebär hänvisas till kommentaren till 9 kap. 13 § förslaget till ny penningtvättslag.

18 h §

Paragrafen är ny. Av bestämmelsen följer att 15 kap. 11–14 §§ lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse (LBF) ska tillämpas i fråga om verkställighet av beslut om sanktionsavgift enligt förevarande lag. För en närmare redogörelse av vad hänvisningarna till LBF innebär, se författningskommentaren till 9 kap. 13 § förslaget till ny penningtvättslag.

21 §

Bestämmelsen reglerar överklagande av Finansinspektionens beslut.

Av ändringen i *första stycket* följer att beslut om sanktionsföreläggande inte får överklagas.

Genom ett *nytt andra stycke* tydliggörs att 15 kap. 9 c § i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse (LBF) gäller vid domstolsprövning av Finansinspektionens beslut mot en fysisk person. För en närmare redogörelse av vad hänvisningen till LBF innebär, se kommentaren till 9 kap. 13 § förslaget till ny penningtvättslag.

26.4.5 Förslaget till lag om ändring i lagen (2005:405) om försäkringsförmedling

8 kap.

1 §

Paragrafen reglerar Finansinspektionens möjligheter att ingripa mot en försäkringsförmedlare.

Genom den föreslagna ändringen i *andra stycket*, som är nytt, utvidgas Finansinspektionens rätt att ingripa vid vissa överträdelser av penningtvättsregleringen. Bestämmelsen genomför artikel 60.5–60.6. För en redogörelse av bestämmelsens innebörd hänvisas till kommentaren till 10 § i utredningens förslag till en förändrad lag om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet.

Förändringarna i *tredje stycket* är följdändringar och reglerar på vilka sätt ingripande får ske.

Det *sista stycket*, som gäller de fall då Finansinspektionen får avstå från ingripande, utmönstras ur bestämmelsen för att i stället placeras i den nya föreslagna 1 b §.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

1 a §

Paragrafen är ny och genomför artiklarna 58.3, 59.2 d) och 59.3 b) i direktivet. Den reglerar Finansinspektionen möjlighet att rikta åtgärder och sanktioner mot vissa personer som ingår i en försäkringsförmedlares ledning vid överträdelser av penningtvättsregleringen. För den närmare innebörden av denna bestämmelse hänvisas till kommentaren till 13 § i utredningens förslag till en förändrad lag om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

1 b §

Paragrafen är ny och genomför artikel 60.4 i direktivet.

De föreslagna ändringarna i *första stycket* reglerar vilka hänsyn som ska tas vid valet av åtgärd eller sanktion. För en närmare redogörelse av bestämmelsens innebörd hänvisas till kommentaren till

17 § i utredningens förslag till en förändrad lag om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet ovan.

Bestämmelsen i *andra stycket*, som reglerar när Finansinspektionen får avstå från ingripande motsvaras av 8 kap. 1 § sista stycket i den nuvarande lagen. Förändringen innebär en omplacering av bestämmelsen och bestämmelsen utvidgas också till att omfatta fysiska personer.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

1 c §

Paragrafen, som är ny, anger hur ett antal olika faktorer som inte är hänförliga till själva överträdelsen ska inverka på valet av sanktionen. Den genomför artikel 60.4 i direktivet.

Av *första stycket* framgår att i försvårande riktning ska beaktas om förmedlaren eller den fysiska personen tidigare har gjort sig skyldig till en överträdelse, varvid det är särskilt försvårande om överträdelserna är identiska eller likartade. Särskild vikt bör fästas vid den tid som förflutit mellan överträdelserna, varvid det får anses mer försvårande om det föreligger en kort tidsperiod mellan överträdelserna i fråga.

I *andra stycket* fastslås att i förmildrande riktning ska beaktas om förmedlaren eller en fysisk person genom ett aktivt samarbete underlättar Finansinspektionens utredning och om förmedlaren snabbt upphör med överträdelsen eller den fysiska personen snabbt verkat för att överträdelsen ska upphöra. För en närmare redogörelse av vad detta innebär, se kommentaren till 17 § i utredningens förslag till en förändrad lag om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet ovan.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

12 §

Paragrafen anger under vilka förutsättningar som Finansinspektionen får besluta om sanktionsavgifter mot en försäkringsförmedlare, ett försäkringsföretag, eller utländsk försäkringsförmedlare som utövar försäkringsförmedling i Sverige enligt 3 kap. 2 § förevarande lag.

Begreppet ”straffavgift” ersätts med ”sanktionsavgift”.

13 §

Paragrafen genomför artikel 59.3 a) i direktivet.

Paragrafen anger storleken på den sanktionsavgift som Finansinspektionen enligt 12 § får besluta om gentemot försäkringsförmedlare, försäkringsföretag och vissa utländska försäkringsförmedlare. Bestämmelsen ska tillämpas på försäkringsförmedlare, försäkringsföretag och vissa utländska försäkringsförmedlare oavsett om verksamheten bedrivs av en juridisk eller fysisk person.

Ändringarna innebär att den tidigare begränsningen om att avgiften högst får uppgå till femtio miljoner kronor utgår. I stället anges att sanktionsavgiften för förmedlaren, försäkringsföretaget eller den utländska förmedlaren ska fastställas till högst det största av de belopp som räknas upp i paragrafen: Tio procent av omsättningen närmast föregående räkenskapsår (om överträdelsen har skett under det första verksamhetsåret eller om uppgifter om omsättningen annars saknas för den uppskattas), tio procent av koncernens omsättning närmaste föregående räkenskapsår när det är fråga om en överträdelse av penningtvättsregleringen och överträdelsen begåtts av ett moderföretag eller dotterföretag i en koncern där moderföretaget är skyldigt att upprätta en koncernredovisning, två gånger summan av den vinst som överträdelsen medfört, om beloppet går att fastställa, eller ett belopp motsvarande fem miljoner euro.

Sista stycket utmönstras för att i stället placeras i en ny paragraf, 13 b § (se kommentaren till 13 b § nedan).

Paragrafen ändras även språkligt, bl.a. genom att begreppet straffavgift ersätts med sanktionsavgift.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

13 a §

Paragrafen är ny och genomför artikel 59.3 b) i direktivet.

Bestämmelsen anger storleken på den högsta sanktionsavgift som får fastställas för en fysisk person.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

13 b §

Paragrafen reglerar vilka hänsyn som ska tas vid fastställandet av sanktionsavgiftens storlek. Bestämmelsen motsvaras delvis av 8 kap. 13 § sista stycket i den nuvarande lagen. Paragrafen genomför artikel 60.4 i direktivet.

För bestämmelsens innehåll i fråga om dess hänvisning till 1 b § första stycket och 1 c § hänvisas till författningskommentarerna till dessa lagrum. I övrigt innebär bestämmelsen att storleken på en sanktionsavgift ska regleras med beaktande av försäkringsförmedlarens, försäkringsföretagets, filialens till den utländska försäkringsförmedlaren eller den fysiska personens finansiella ställning. För en närmare redogörelse av vad detta innebär, se 17 § i utredningens förslag till en förändrad lag om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet ovan.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

13 c §

Paragrafen saknar motsvarighet i den nuvarande lagen. Den reglerar förfarandet för beslut om sanktioner mot fysiska ledningspersoner genom sanktionsföreläggande.

Av första stycket följer att frågor om ingripanden mot fysiska personer för överträdelser av penningtvättsregleringen tas upp av Finansinspektionen genom sanktionsföreläggande.

Av andra stycket följer att Finansinspektionen vid beslut om ingripande mot en fysisk person ska tillämpa de bestämmelser om sanktionsföreläggande som finns i 15 kap. 9 a–9 d §§ lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse (LBF). För en närmare redogörelse av vad hänvisningarna till LBF innebär hänvisas till kommentaren till 9 kap. 13 § i förslaget till ny penningtvättslag.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

15–18 §§

15 och 18 §§ ändras på så sätt att de utvidgas till att gälla även för sanktionsföreläggande. I övrigt ändras paragraferna genom att begreppet ”straffavgift” ersätts med ”sanktionsavgift”.

10 kap.

1 §

Bestämmelsen reglerar överklagande av Finansinspektionens beslut.

Av ändringen i *första stycket* följer att beslut om sanktionsföreläggande inte får överklagas.

Genom ett *nytt fjärde stycke* tydliggörs att 15 kap. 9 c § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse gäller vid domstolsprövning av Finansinspektionens beslut mot en fysisk person. För en närmare redogörelse av vad hänvisningen till LBF innebär, se kommentaren till 9 kap. 13 § förslaget till ny penningtvättslag.

26.4.6 Förslaget till lag om ändring i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden

23 kap.

15 §

Paragrafen reglerar bemyndiganden.

Genom *punkten 6*, som är ny, bemyndigas regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om det rapporteringssystem som behandlas i 8 kap. 4 a §.

Övervägandena finns i avsnitt 16.7.6.

25 kap.

1 §

Bestämmelsen reglerar när Finansinspektionen får ingripa mot ett svenskt värdepappersinstitut, en börs eller en svensk clearingorganisation.

Genom förändringarna i det *andra stycket* utvidgas möjligheten att ingripa mot värdepappersbolag vid vissa överträdelser av penningtvättsregleringen. Bestämmelsen genomför artikel 60.5–60.6 i direktivet. Ändringarna motsvarar den föreslagna lydelsen av 15 kap. 1 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse. Se författningskommentaren till den bestämmelsen.

I övrigt har paragrafen ändrats redaktionellt.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

1 a §

Paragrafen reglerar Finansinspektionen möjlighet att rikta sanktioner mot vissa personer som ingår i värdepappersbolags ledning. Bestämmelsen genomför artiklarna 58.3, 59.2 d) och 59.3 b) i direktivet.

Genom förändringarna *i första stycket* utvidgas den personkrets som sanktioner kan riktas emot. För den närmare innebörden av denna bestämmelse hänvisas till kommentaren till 13 § i utredningens förslag till en förändrad lag om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet.

Ändringen i *sista stycket* är en följdändring av att den personkrets som sanktioner kan riktas mot enligt första stycket ändras.

Paragrafen ändras även redaktionellt.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

9 §

Paragrafen genomför artikel 59.3 a) i direktivet.

Ändringarna motsvarar den föreslagna lydelsen av 15 kap. 8 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse. Se författningskommentaren till den bestämmelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

9 a §

Paragrafen genomför artikel 59.3 b) i direktivet.

Ändringarna motsvarar den föreslagna lydelsen av 15 kap. 8 a § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse. Se författningskommentaren till den bestämmelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

12 §

Genom ändringen i *första stycket* ges Finansinspektionen möjlighet att ingripa mot ett utländskt värdepappersföretag som hör hemma inom EES vid överträdelser av penningtvättsregleringen på i bestämmelsen angivna sätt.

Övervägandena finns i avsnitt 17.6.1.

26.4.7 Förslaget till lag om ändring i lagen (2010:751) om betaltjänster

1 kap.

8 §

Av paragrafen, som är ny, framgår att möjligheten till undantag från förordningen om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel enligt artikel 2.5 utnyttjas. Anledningen till att möjlighet till undantag ges för angivna överföringar är att spårbarhet för dessa transaktioner finns i och med att ett referensnummer bifogas. Dessutom är beloppen relativt låga.

Övervägandena finns i avsnitt 21.6.

3 kap.

12 §

Paragrafen genomför artikel 61.2 e) i direktivet och de krav som ställs på medlemsstaterna i artikel 21 i förordningen om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel.

Bestämmelse reglerar tystnadsplikt för den som är eller har varit knuten till ett betalningsinstitut eller en registrerad betaltjänstleverantör.

Genom förändringarna i *andra stycket* utvidgas tystnadsplikten till att även avse uppgift i en anmälan eller utsaga om en misstänkt överträdelse av en bestämmelse som gäller för ett betalningsinstituts eller betaltjänstleverantörs verksamhet om uppgiften kan avslöja anmälarens identitet. Direktivet och förordningen ställer krav på medlemsstaterna att införa regler som säkerställer att identiteten på den person som rapporterar en överträdelse följs. Av direktivet och förordningen följer att det är rapportering av överträdelser av penningtvättsregleringen och EU-förordningen som avses. Det är emellertid svårt att avgränsa regleringen till enbart anmälningar och utsagor som rör överträdelser av bestämmelser direkt knutna till direktivet och förordningen. Den valda lokutionen ”misstänkt överträdelse av en bestämmelse som gäller för ett betalningsinstituts eller registrerad betaltjänstleverantörs verksamhet” fångar visserligen överträdelser inom ett vidare regelområde än dem som direktivet

och förordningen strikt genomfört skulle ge, men det innebär att besvärliga gränsdragningsproblem kan undvikas. Samtidigt medför det ett både tydligare och säkrare skydd för anmälaren.

Tystnadsplikten gäller endast obehöriga röjanden.

Övervägandena finns i avsnitten 16.7.7 och 21.5.

28 a §

Paragrafen genomför artikel 61.2 a) i direktivet.

I *första stycket* anges att betalningsinstitut eller registrerad betaltjänstleverantör ska ha ändamålsenliga system för att från anställda omhänderta rapporter om misstänkta överträdelser av bestämmelser som gäller för verksamheten inom instituten eller hos de registrerade betaltjänstleverantörerna.

Andra stycket utgör en erinran om bestämmelserna i personuppgiftslagen (1998:204).

Övervägandena finns i avsnitten 16.7.6 och 21.5.

29 §

Paragrafen reglerar bemyndiganden.

Genom en ny *punkt 6* bemyndigas regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om det rapporteringssystem som avses i föreslagna 3 kap. 28 a §.

Övervägandena finns i avsnitten 16.7.6 och 21.5.

8 kap.

8 §

Paragrafen reglerar Finansinspektionens rätt att ingripa mot betalningsinstitut, bl.a. vid åsidosättandet av penningtvättsregleringen och förordningen om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel.

Ändringarna består i att *andra stycket* utmönstras ur bestämmelsen för att i stället placeras i en ny 8 b §.

8 a §

Paragrafen, som är ny, genomför artikel 60.5–60.6 i direktivet och anpassar svensk rätt till de krav som ställs på medlemsstaterna enligt artiklarna 17–18 i förordningen om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel.

Genom bestämmelsen utvidgas möjligheten att ingripa vid vissa överträdelser av penningtvättsregleringen och förordningen om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel. För en redogörelse av bestämmelsens innebörd hänvisas till kommentaren till 10 § i utredningens förslag till en förändrad lag om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

8 b §

Paragrafen, som är ny, motsvarar delvis 8 kap. 8 § andra stycket i den nuvarande lagen. Tillämpningsområdet utvidgas dock till att även omfatta överträdelser enligt den nya föreslagna 8 a §.

8 c §

Paragrafen är ny och genomför artiklarna 58.3, 59.2 d) och 59.3 b) i direktivet och anpassar svensk rätt till de krav som ställs på medlemsstaterna enligt artiklarna 17–18 i förordningen om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel. Den reglerar Finansinspektionen möjlighet att rikta åtgärder och sanktioner mot vissa personer som ingår i betalningsinstitutets ledning vid överträdelser av penningtvättsregleringen eller förordningen om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel. För den närmare innebörden av denna bestämmelse hänvisas till kommentaren till 13 § i utredningens förslag till en förändrad lag om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet.

Övervägandena finns i avsnitten 17.5.4 och 21.4.

9 §

De föreslagna ändringarna av paragrafen genomför artikel 60.4 i direktivet.

De föreslagna ändringarna i *första stycket*, som är nytt, reglerar vilka hänsyn som ska tas vid valet av åtgärd eller sanktion. För en närmare redogörelse av bestämmelsens innebörd hänvisas till kommentaren till 17 § i utredningens förslag till en förändrad lag om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet ovan.

Ändringarna i *andra stycket* innebär att bestämmelsen utvidgas till att även omfatta möjlighet att avstå från ingripanden vid vissa överträdelser enligt föreslagna 8 a–8 c §§. Bestämmelsen utvidgas också till att omfatta fysiska personer.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

9 a §

Paragrafen, som är ny, anger hur ett antal olika faktorer som inte är hänförliga till själva överträdelsen ska inverka på valet av sanktionen. Den genomför artikel 60.4 i direktivet.

Av *första stycket* framgår att i försvårande riktning ska beaktas om institutet eller den fysiska personen tidigare har gjort sig skyldig till en överträdelse, varvid det är särskilt försvårande om överträdelserna är identiska eller likartade. Särskild vikt bör fästas vid den tid som förflutit mellan överträdelserna, varvid det får anses mer försvårande om det föreligger en kort tidsperiod mellan överträdelserna i fråga.

I *andra stycket* fastslås att i förmildrande riktning ska beaktas om ett institut eller en fysisk person genom ett aktivt samarbete underlättar Finansinspektionens utredning och om institutet snabbt upphör med överträdelsen eller den fysiska personen snabbt verkat för att överträdelsen ska upphöra. För en närmare redogörelse av vad detta innebär, se kommentaren till 17 § i utredningens förslag till en förändrad lag om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet ovan.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

14 §

Paragrafen anger under vilka förutsättningar som Finansinspektionen får besluta om sanktionsavgifter mot ett institut.

Begreppet ”straffavgift” ersätts med ”sanktionsavgift”. I övrigt har viss redaktionell ändring gjorts när det gäller hänvisningar.

15 §

Paragrafen genomför artikel 59.3 a) i direktivet.

Paragrafen anger storleken på den sanktionsavgift som Finansinspektionen enligt 14 § får besluta om gentemot betalningsinstitut.

Ändringarna innebär att den tidigare begränsningen om att avgiften högst får uppgå till femtio miljoner kronor utgår. I stället anges att sanktionsavgiften för institut ska fastställas till högst det största av de belopp som räknas upp i paragrafen: Tio procent av institutets omsättning närmast föregående räkenskapsår (om överträdelsen har skett under institutets första verksamhetsår eller om uppgifter om omsättningen annars saknas för den uppskattas), tio procent av koncernens omsättning närmaste föregående räkenskapsår när det är fråga om en överträdelse av penningtvättsregleringen och överträdelsen begåtts av ett moderföretag eller dotterföretag i en koncern där moderföretaget är skyldigt att upprätta en koncernredovisning, två gånger summan av den vinst som överträdelsen medfört, om beloppet går att fastställa, eller ett belopp motsvarande fem miljoner euro.

Paragrafen ändras även språkligt, bl.a. genom att ordet straffavgift ersätts med sanktionsavgift.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

15 a §

Paragrafen är ny och genomför artikel 59.3 b) i direktivet.

Bestämmelsen anger storleken på den högsta sanktionsavgift som får fastställas för en fysisk person.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

16 §

Paragrafen reglerar vilka hänsyn som ska tas vid fastställandet av sanktionsavgiftens storlek. Den genomför artikel 60.4 i direktivet.

För bestämmelsens innehåll i fråga om dess hänvisning till 9 § första stycket och 9 a § hänvisas till författningskommentarerna till dessa lagrum. I övrigt innebär bestämmelsen att storleken på en sanktionsavgift ska regleras med beaktande av institutets eller den fysiska personens finansiella ställning. För en närmare redogörelse av vad detta innebär, se 17 § i utredningens förslag till en förändrad lag om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet ovan.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

16 a §

Paragrafen är ny. Den reglerar förfarandet för beslut om sanktioner genom sanktionsföreläggande.

Av *första stycket* följer att frågor om ingripanden mot fysiska personer för överträdelser av penningtvättsregleringen tas upp av Finansinspektionen genom sanktionsföreläggande.

Av *andra stycket* följer att Finansinspektionen vid beslut om ingripande mot en fysisk person ska tillämpa de bestämmelser om sanktionsföreläggande som finns i 15 kap. 9 a–9 d §§ lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse (LBF). För en närmare redogörelse av vad hänvisningarna till LBF innebär hänvisas till kommentaren till 9 kap. 13 § i förslaget till ny penningtvättslag.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

18–20 §§

18 och 20 §§ ändras på så sätt att de utvidgas till att gälla även för sanktionsföreläggande. I övrigt ändras paragraferna genom att begreppet ”straffavgift” ersätts med ”sanktionsavgift”.

21 §

Paragrafen reglerar Finansinspektionens rätt att ingripa mot vissa utländska företag som tillhandahåller betaltjänster i Sverige.

Ändringen i paragrafen är enbart av redaktionell karaktär – den nya beteckningen på den reviderade förordningen om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel förs in.

23 §

Paragrafen reglerar möjligheterna för Finansinspektionen att ingripa mot registrerade betaltjänstleverantörer.

Genom förändringarna i det *andra stycket* utvidgas möjligheten att ingripa vid vissa överträdelser av penningtvättsregleringen. Bestämmelsen genomför artikel 60.5–60.6 i direktivet. För en redogörelse av bestämmelsens innebörd hänvisas till kommentaren till 10 § i utredningens förslag till en förändrad lag om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

23 a §

Paragrafen är ny. Den genomför artikel 59.3 a) i direktivet.

Bestämmelsen reglerar under vilka förutsättningar Finansinspektionen får besluta om sanktionsavgifter mot registrerade betaltjänstleverantörer. Av paragrafen framgår även att sanktionsavgiftens storlek ska bestämmas enligt samma principer som för betalningsinstitut. I bestämmelsen tydliggörs också att en sanktionsavgift inte får beslutas om föreläggande om rättelse förenas med vite och inte heller vid föreläggande om att upphöra med verksamheten. Bestämmelsen ska tillämpas oavsett den registrerade betaltjänstleveratören är en juridisk eller fysisk person.

För en närmare redogörelse av bestämmelsens innebörd hänvisas till kommentaren till 12 § i utredningens förslag till en förändrad lag om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

23 b §

Paragrafen är ny och genomför artiklarna 58.3, 59.2 d) och 59.3 b) i direktivet och anpassar svensk rätt till de krav som ställs på medlemsstaterna enligt artiklarna 17–18 i förordningen om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel. Den reglerar Finansinspektionen möjlighet att rikta åtgärder och sanktioner mot vissa personer som ingår i registrerade betaltjänstleverantörers ledning vid överträdelser av penningtvättsregleringen eller förordningen om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel. För den närmare innebörden av denna bestämmelse hänvisas till kommentaren till 13 § i utredningens förslag till en förändrad lag om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

23 c §

Paragrafen är ny och genomför artiklarna 58.3, 59.2 d) och 59.3 b) i direktivet och anpassar svensk rätt ifråga om de krav som ställs på medlemsstaterna enligt artiklarna 17–18 i förordningen om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel.

Av bestämmelsens *första stycke* framgår vilken norm som ska användas vid bestämmande av sanktionsavgiftens storlek, när den avser fysiska ledningspersoner. Genom den föreslagna bestämmelsen tydliggörs att bestämmelserna om sanktionsföreläggande ska tillämpas när sanktioner riktas mot fysiska personer i ledningen.

Av andra stycket framgår att reglerna om verkställighet av beslut om sanktionsavgift m.m. i 18–20 §§ förevarande lag gäller även vid överträdelser hos registrerade betaltjänstleverantörer och personer i deras ledning.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

23 d §

Paragrafen är ny och genomför artikel 60.4 i direktivet.

Genom hänvisningar till 9 § första stycket, 9 a § och 16 § i förevarande lag regleras vilka omständigheter som ska beaktas vid valet av åtgärd eller sanktion och vid bestämmande av sanktionsavgiftens

storlek enligt 23 § och 23 a–23 c §§. För den närmare innebörden av detta hänvisas till författningskommentarerna till dessa lagrum.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

26 §

Bestämmelsen reglerar överklagande av Finansinspektionens beslut.

Av ändringen i *första stycket* följer att beslut om sanktionsföreläggande inte får överklagas. Dessutom görs en redaktionell ändring.

Genom ett *nytt fjärde stycke* tydliggörs att 15 kap. 9 c § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse gäller vid domstolsprövning av Finansinspektionens beslut mot en fysisk person. För en närmare redogörelse av vad hänvisningen till LBF innebär, se kommentaren till 9 kap. 13 § förslaget till ny penningtvättslag.

Övriga ändringar i paragrafen är av redaktionell karaktär.

26.4.8 Förslaget till lag om ändring i försäkringsrörelselagen (2010:2043)

18 kap.

1 §

Paragrafen reglerar Finansinspektionens möjligheter att ingripa mot ett försäkringsföretag.

Paragrafens *första stycke* ändras dels språkligt, dels införs en *ny fjärde punkt* som utvidgar Finansinspektionens rätt att ingripa vid vissa överträdelser av penningtvättsregleringen. Bestämmelsen genomför artikel 60.5–60.6. För en redogörelse av bestämmelsens innebörd hänvisas till kommentaren till 10 § i utredningens förslag till en förändrad lag om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

1 a §

Paragrafen är ny och genomför artiklarna 58.3, 59.2 d) och 59.3 b) i direktivet. Den reglerar Finansinspektionen möjlighet att rikta åtgärder och sanktioner mot vissa personer som ingår i försäkringsföretagets ledning vid överträdelser av penningtvättsregleringen. För den närmare innebörden av denna bestämmelse hänvisas till kommentaren till 13 § i utredningens förslag till en förändrad lag om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

2 a §

Paragrafen, som är ny, genomför artiklarna 58.3, 59.2 d) och 59.3 b) i direktivet.

Bestämmelsen reglerar vilka åtgärder och sanktioner som får riktas mot en fysisk person enligt 18 kap. 1 a §. För den närmare innebörden av denna bestämmelse hänvisas till kommentaren till 13 § i utredningens förslag till en förändrad lag om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

3 §

De föreslagna ändringarna av paragrafen genomför artikel 60.4 i direktivet.

De föreslagna ändringarna i *första stycket*, som är nytt, reglerar vilka hänsyn som ska tas vid valet av åtgärd eller sanktion. För en närmare redogörelse av bestämmelsens innebörd hänvisas till kommentaren till 17 § i utredningens förslag till en förändrad lag om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet ovan.

Genom förändringarna i *andra stycket* inkluderas även fysiska personer i de situationer där Finansinspektionen får avstå från ingripande.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

3 a §

Paragrafen, som är ny, anger hur ett antal olika faktorer som inte är hänförliga till själva överträdelsen ska inverka på valet av sanktionen. Den genomför artikel 60.4 i direktivet.

Av *första stycket* framgår att i försvårande riktning ska beaktas om företaget eller den fysiska personen tidigare har gjort sig skyldig till en överträdelse, varvid det är särskilt försvårande om överträdelserna är identiska eller likartade. Särskild vikt bör fästas vid den tid som förflutit mellan överträdelserna, varvid det får anses mer försvårande om det föreligger en kort tidsperiod mellan överträdelserna i fråga.

I *andra stycket* fastslås att i förmildrande riktning ska beaktas om ett företag eller en fysisk person genom ett aktivt samarbete underlättar Finansinspektionens utredning och om företaget snabbt upphör med överträdelsen eller den fysiska personen snabbt verkat för att överträdelsen ska upphöra. För en närmare redogörelse av vad detta innebär, se kommentaren till 17 § i utredningens förslag till en förändrad lag om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet ovan.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

16 §

Paragrafen anger under vilka förutsättningar som Finansinspektionen får besluta om sanktionsavgifter mot ett försäkringsföretag.

Begreppet ”straffavgift” ersätts med ”sanktionsavgift”.

17 §

Paragrafen genomför artikel 59.3 a) i direktivet.

Paragrafen anger storleken på den sanktionsavgift som Finansinspektionen enligt 16 § får besluta om gentemot ett försäkringsföretag.

Ändringarna innebär att den tidigare begränsningen om att avgiften högst får uppgå till femtio miljoner kronor utgår, dock enbart när det gäller överträdelser av penningtvättsregleringen. I stället anges att sanktionsavgiften för företag ska fastställas till högst det

största av de belopp som räknas upp i paragrafen: Tio procent av försäkringsföretaget omsättning närmast föregående räkenskapsår (om överträdelsen har skett under företagets första verksamhetsår eller om uppgifter om omsättningen annars saknas för den uppskattas), tio procent av koncernens omsättning närmaste föregående räkenskapsår när det är fråga om en överträdelse av penningtvättsregleringen och överträdelsen begåtts av ett moderföretag eller dotterföretag i en koncern där moderföretaget är skyldigt att upprätta en koncernredovisning, två gånger summan av den vinst som överträdelsen medfört, om beloppet går att fastställa, eller ett belopp motsvarande fem miljoner euro. Punkterna 2–4 i paragrafen ska alltså enbart tillämpas vid överträdelser av penningtvättsregleringen.

Paragrafen ändras även språkligt, bl.a. genom att ordet straffavgift ersätts med sanktionsavgift.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

17 a §

Paragrafen är ny och genomför artikel 59.3 b) i direktivet.

Bestämmelsen anger storleken på den högsta sanktionsavgift som får fastställas för en fysisk person.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

18 §

Paragrafen reglerar vilka hänsyn som ska tas vid fastställandet av sanktionsavgiftens storlek. Den genomför artikel 60.4 i direktivet.

För bestämmelsens innehåll i fråga om dess hänvisning till 3 § första stycket och 3 a §§ hänvisas till författningskommentarerna till dessa lagrum. I övrigt innebär bestämmelsen att storleken på en sanktionsavgift ska regleras med beaktande av försäkringsföretagets eller den fysiska personens finansiella ställning. För en närmare redogörelse av vad detta innebär, se 17 § i utredningens förslag till en förändrad lag om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet ovan.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

18 a §

Paragrafen är ny. Den reglerar förfarandet för beslut om sanktioner genom sanktionsföreläggande.

Av *första stycket* följer att frågor om ingripanden mot fysiska personer för överträdelser av penningtvättsregleringen tas upp av Finansinspektionen genom sanktionsföreläggande.

Av *andra stycket* följer att Finansinspektionen vid beslut om ingripande mot en fysisk person ska tillämpa de bestämmelser om sanktionsföreläggande som finns i 15 kap. 9 a–9 d §§ lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse (LBF). För en närmare redogörelse av vad hänvisningarna till LBF innebär hänvisas till kommentaren till 9 kap. 13 § i förslaget till ny penningtvättslag.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

20–23 §§

20 och 23 §§ ändras på så sätt att de utvidgas till att gälla även för sanktionsföreläggande. I övrigt ändras paragraferna genom att begreppet ”straffavgift” ersätts med ”sanktionsavgift”.

21 kap.

1 §

Bestämmelsen reglerar överklagande av Finansinspektionens beslut.

Av ändringen följer att beslut om sanktionsföreläggande inte får överklagas.

3 §

Genom ett *nytt tredje stycke* tydliggörs att 15 kap. 9 c § LBF gäller vid domstolsprövning av Finansinspektionens beslut mot en fysisk person. För en närmare redogörelse av vad hänvisningen till LBF innebär, se kommentaren till 9 kap. 13 § förslaget till ny penningtvättslag.

26.4.9 Förslaget till lag om ändring i lagen (2011:755) om elektroniska pengar

3 kap.

12 §

Paragrafen genomför artikel 61.2 e) i direktivet och de krav som ställs på medlemsstaterna enligt artikel 21 i förordningen om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel.

Ändringarna motsvarar den föreslagna lydelsen av 3 kap. 12 § lagen (2010:751) om betaltjänster (betaltjänstlagen). Se kommentaren till den bestämmelsen.

Övervägandena finns i avsnitten 16.7.7 och 21.5.

13 a §

Paragrafen, som är ny, genomför artikel 61.2 a) i direktivet.

Ändringarna motsvarar den föreslagna lydelsen av 3 kap. 28 a § betaltjänstlagen. Se kommentaren till den bestämmelsen.

Övervägandena finns i avsnitten 16.7.6 och 21.5.

5 kap.

8 §

Paragrafen reglerar Finansinspektionens rätt att ingripa mot institut för elektroniska pengar, bl.a. vid åsidosättandet av penningtvättsregleringen och förordningen om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel.

Ändringarna består i att andra stycket utmönstras ur bestämmelsen för att i stället placeras i en ny 8 b §.

8 a §

Paragrafen, som är ny, genomför artikel 60.5–60.6 i direktivet och anpassas svensk rätt till de krav som ställs på medlemsstaterna enligt artiklarna 17–18 i förordningen om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel.

Ändringarna motsvarar den föreslagna lydelsen av 8 kap. 8 a § i betaltjänstlagen. Se kommentaren till den bestämmelsen.

Övervägandena finns i avsnitten 17.5.4 och 21.4.

8 b §

Paragrafen, som är ny, motsvarar i delvis 5 kap. 8 § andra stycket i den nuvarande lagen. Bestämmelsen har dock utvidgas till att även omfatta överträdelser enligt den nya föreslagna 8 a §.

8 c §

Paragrafen är ny och genomför artiklarna 58.3, 59.2 d) och 59.3 b) i direktivet och anpassar svensk rätt till de krav som ställs på medlemsstaterna enligt artiklarna 17–18 i förordningen om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel.

Bestämmelsen motsvarar den föreslagna regleringen i 8 kap. 8 c § betaltjänstlagen. Se kommentaren till den bestämmelsen.

Övervägandena finns i avsnitten 17.5.4 och 21.4.

9 §

De föreslagna ändringarna av paragrafen genomför artikel 60.4 i direktivet.

Ändringarna motsvarar ändringarna i 8 kap. 9 § betaltjänstlagen. Se kommentaren till den bestämmelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

9 a §

Paragrafen, som är ny, genomför artikel 60.4 i direktivet.

Bestämmelsen motsvarar den föreslagna regleringen i 8 kap. 9 a § betaltjänstlagen. Se kommentaren till den bestämmelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

14 §

Paragrafen anger under vilka förutsättningar som Finansinspektionen får besluta om sanktionsavgifter mot ett institut.

Begreppet ”straffavgift” ersätts med ”sanktionsavgift”.

15 §

Paragrafen genomför artikel 59.3 a) i direktivet.

Paragrafen anger storleken på den sanktionsavgift som Finansinspektionen enligt 14 § får besluta om gentemot ett institut för elektroniska pengar.

Ändringarna i bestämmelsen motsvarar ändringarna i 8 kap. 15 § betaltjänstlagen. Se kommentaren till den bestämmelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

15 a §

Paragrafen är ny och genomför artikel 59.3 b) i direktivet.

Bestämmelsen anger storleken på den högsta sanktionsavgift som fastställas för en fysisk person.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

16 §

Paragrafen reglerar vilka hänsyn som ska tas vid fastställandet av sanktionsavgiftens storlek. Den genomför artikel 60.4 i direktivet.

Ändringarna i bestämmelsen motsvarar ändringarna i 8 kap. 16 § betaltjänstlagen. Se kommentaren till den bestämmelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

16 a §

Paragrafen är ny. Den reglerar förfarandet för beslut om sanktioner genom sanktionsföreläggande.

Ändringarna i bestämmelsen motsvarar ändringarna i 8 kap. 16 § betaltjänstlagen. Se kommentaren till den bestämmelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

18–20 §§

18 och 20 §§ ändras på så sätt att de utvidgas till att gälla även för sanktionsförelägganden. I övrigt ändras paragraferna genom att begreppet ”straffavgift” ersätts med ”sanktionsavgift”.

21 §

Paragrafen reglerar Finansinspektionens rätt att ingripa mot vissa utländska företag som ger ut elektroniska pengar eller tillhandahåller betaltjänster i Sverige.

Ändringen i paragrafen är enbart av redaktionell karaktär – den nya beteckningen på den reviderade förordningen om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel förs in.

23 §

Paragrafen reglerar möjligheterna för Finansinspektionen att ingripa mot registrerade betaltjänstleverantörer.

Ändringarna i *andra stycket*, som genomför artikel 60.5–60.6 i direktivet, motsvarar ändringarna i 8 kap. 23 § betaltjänstlagen. Se kommentaren till den bestämmelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

23 a §

Paragrafen är ny. Den genomför artikel 59.3 a) i direktivet och anpassar svensk rätt till de krav som ställs på medlemsstaterna enligt artiklarna 17–18 i förordningen om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel.

Bestämmelsen reglerar under vilka förutsättningar Finansinspektionen får besluta om sanktionsavgifter mot registrerade utgivare som kan vara både juridiska och fysiska personer. Ändringarna i bestämmelsen motsvarar den föreslagna regleringen i 8 kap. 23 a § betaltjänstlagen. Se kommentaren till den bestämmelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

23 b §

Paragrafen är ny och genomför artiklarna 58.3, 59.2 d) och 59.3 b) i direktivet och anpassar svensk rätt de krav som ställs på medlemsstaterna enligt artiklarna 17–18 i förordningen om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel.

Bestämmelsen är ny och motsvarar den föreslagna regleringen i 8 kap. 23 b § betaltjänstlagen. Se kommentaren till den bestämmelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

23 c §

Paragrafen är ny och genomför artiklarna 58.3, 59.2 d) och 59 3 b) i direktivet och anpassar svensk rätt ifråga om de krav som ställs på medlemsstaterna enligt artiklarna 17–18 i förordningen om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel.

Bestämmelsen motsvarar den föreslagna regleringen i 8 kap. 23 c § betaltjänstlagen. Se kommentaren till den bestämmelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

23 d §

Paragrafen är ny och genomför artikel 60.4 i direktivet.

Bestämmelsen motsvarar den föreslagna regleringen i 8 kap. 23 d § betaltjänstlagen. Se kommentaren till den bestämmelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

26 §

Bestämmelsen reglerar överklagande av Finansinspektionens beslut.

Ändringarna i bestämmelsen motsvarar de föreslagna ändringarna i 8 kap. 26 § betaltjänstlagen. Se kommentaren till den bestämmelsen.

27 §

Paragrafen reglerar bemyndiganden.

Genom en ny *punkt 11* bemyndigas regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om det rapporteringssystem som avses i föreslagna 3 kap. 13 a § förevarande lag.

26.4.10 Förslaget till lag om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder

14 kap.

1 §

Paragrafen reglerar Finansinspektionens möjligheter att ingripa mot svenska AIF-förvaltare.

Genom den föreslagna ändringen i *andra stycket*, som är nytt, utvidgas Finansinspektionens rätt att ingripa vid vissa överträdelser av penningtvättsregleringen. Bestämmelsen genomför artikel 60.5–60.6. För en redogörelse av bestämmelsens innebörd hänvisas till kommentaren till 10 § i utredningens förslag till en förändrad lag om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet.

Ändringarna i *tredje stycket* är följdändringar.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

1 a §

Paragrafen är ny och genomför artiklarna 58.3, 59.2 d) och 59.3 b) i direktivet. Den reglerar Finansinspektionens möjlighet att rikta åtgärder och sanktioner mot vissa personer som ingår i AIF-förvaltarens ledning vid överträdelser av penningtvättsregleringen. För den närmare innebörden av denna bestämmelse hänvisas till kommentaren till 13 § i utredningens förslag till en förändrad lag om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

2 §

De föreslagna ändringarna av paragrafen genomför artikel 60.4 i direktivet.

De föreslagna ändringarna i *första stycket*, som är nytt, reglerar vilka hänsyn som ska tas vid valet av åtgärd eller sanktion. För en närmare redogörelse av bestämmelsens innebörd hänvisas till kommentaren till 17 § i utredningens förslag till en förändrad lag om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet ovan.

Genom ändringarna i *andra stycket* utvidgas bestämmelsen till att även omfatta fysiska personer.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

2 a §

Paragrafen, som är ny, anger hur ett antal olika faktorer som inte är hänförliga till själva överträdelsen ska inverka på valet av åtgärd eller sanktion. Den genomför artikel 60.4 i direktivet.

Av *första stycket* framgår att i försvårande riktning ska beaktas om förvaltaren eller den fysiska personen tidigare har gjort sig skyldig till en överträdelse, varvid det är särskilt försvårande om överträdelserna är identiska eller likartade. Särskild vikt bör fästas vid den tid som förflutit mellan överträdelserna, varvid det får anses mer försvårande om det föreligger en kort tidsperiod mellan överträdelserna i fråga.

I *andra stycket* fastslås att i förmildrande riktning ska beaktas om en förvaltare eller en fysisk person genom ett aktivt samarbete underlättar Finansinspektionens utredning och om förvaltaren snabbt upphör med överträdelsen eller den fysiska personen snabbt verkat för att överträdelsen ska upphöra. För en närmare redogörelse av vad detta innebär, se kommentaren till 17 § i utredningens förslag till en förändrad lag om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet ovan.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

9 §

Paragrafen reglerar Finansinspektionens möjligheter att ingripa mot AIF-förvaltare som förvaltar alternativa investeringsfonder som inte överstiger vissa tröskelvärden.

Genom den föreslagna ändringen i *andra stycket*, som är nytt, utvidgas Finansinspektionens rätt att ingripa vid vissa överträdelser av penningtvättsregleringen. Bestämmelsen genomför artikel 60.5–60.6. För en redogörelse av bestämmelsens innebörd hänvisas till kommentaren till 10 § i utredningens förslag till en förändrad lag om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet.

Ändringarna i *andra stycket* är delvis följdändringar. Den sista meningen i andra stycket utmönstras ur bestämmelsen för att i stället placeras i en ny paragraf, paragraf 9 b.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

9 a §

Paragrafen är ny och genomför artiklarna 58.3, 59.2 d) och 59.3 b) i direktivet. Den reglerar Finansinspektionen möjlighet att rikta åtgärder och sanktioner mot vissa personer som ingår i AIF-förvaltarens ledning vid överträdelser av penningtvättsregleringen. Till skillnad från föreslagna 1 a § ovan tar denna bestämmelse sikte på AIF-förvaltare som förvaltar alternativa investeringsfonder som inte överstiger vissa tröskelvärden. För den närmare innebörden av denna bestämmelse hänvisas till kommentaren till 13 § i utredningens förslag till en förändrad lag om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

9 b §

Paragrafen är ny och genomför artikel 60.4 i direktivet.

Genom *första styckets* hänvisningar till 2 § första stycket och 2 a § förevarande lag regleras vilka omständigheter som ska beaktas vid valet av åtgärd eller sanktion.

Andra stycket motsvaras delvis av 14 kap. 9 § andra stycket sista meningen i den nuvarande lagen. I bestämmelsen tydliggörs när

Finansinspektionen får avstå från ingripande. Till skillnad från den nuvarande bestämmelsen omfattar den föreslagna regleringen även fysiska personer.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

11 §

Paragrafen anger under vilka förutsättningar som Finansinspektionen får besluta om sanktionsavgifter mot en AIF-förvaltare.

Begreppet ”straffavgift” ersätts med ”sanktionsavgift”.

12 §

Paragrafen genomför artikel 59.3 a) i direktivet.

Paragrafen anger storleken på den sanktionsavgift som Finansinspektionen enligt 11 § får besluta om gentemot AIF-förvaltare.

Ändringarna innebär att den tidigare begränsningen om att avgiften högst får uppgå till femtio miljoner kronor utgår. I stället anges att sanktionsavgiften för förvaltare ska fastställas till högst det största av de belopp som räknas upp i paragrafen: Tio procent av förvaltarens omsättning närmast föregående räkenskapsår (om överträdelsen har skett under förvaltarens första verksamhetsår eller om uppgifter om omsättningen annars saknas för den uppskattas), tio procent av koncernens omsättning närmaste föregående räkenskapsår när det är fråga om en överträdelse av penningtvättsregleringen och överträdelsen begåtts av ett moderföretag eller dotterföretag i en koncern där moderföretaget är skyldigt att upprätta en koncernredovisning, två gånger summan av den vinst som överträdelsen medfört, om beloppet går att fastställa, eller ett belopp motsvarande fem miljoner euro.

Paragrafen ändras även språkligt, bl.a. genom att ordet straffavgift ersätts med sanktionsavgift.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

12 a §

Paragrafen är ny och genomför artikel 59.3 b) i direktivet.

Bestämmelsen anger storleken på den högsta sanktionsavgift som får fastställas för en fysisk person.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

13 §

Paragrafen reglerar vilka hänsyn som ska tas vid fastställandet av sanktionsavgiftens storlek. Den genomför artikel 60.4 i direktivet.

För bestämmelsens innehåll i fråga om dess hänvisning till 2 § första stycket och 2 a § hänvisas till författningskommentarerna till dessa lagrum. I övrigt innebär bestämmelsen att storleken på en sanktionsavgift ska regleras med beaktande av AIF-förvaltarens eller den fysiska personens finansiella ställning. För en närmare redogörelse av vad detta innebär, se 17 § i utredningens förslag till en förändrad lag om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet ovan.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

13 a §

Paragrafen är ny. Den reglerar förfarandet för beslut om sanktioner genom sanktionsföreläggande.

Av *första stycket* följer att frågor om ingripanden mot fysiska personer för överträdelser av penningtvättsregleringen tas upp av Finansinspektionen genom sanktionsföreläggande.

Av *andra stycket* följer att Finansinspektionen vid beslut om ingripande mot en fysisk person ska tillämpa de bestämmelser om sanktionsföreläggande som finns i 15 kap. 9 a–9 d §§ lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse (LBF). För en närmare redogörelse av vad hänvisningarna till LBF innebär hänvisas till kommentaren till 9 kap. 13 § i förslaget till ny penningtvättslag.

15–18 §§

15 och 18 §§ ändras på så sätt att de utvidgas till att gälla även för sanktionsförelägganden. I övrigt ändras paragraferna genom att begreppet ”straffavgift” ersätts med ”sanktionsavgift.

16 kap.

1 §

Bestämmelsen reglerar överklagande av Finansinspektionens beslut,

Av ändringen i *första stycket* följer att beslut om sanktionsföreläggande inte får överklagas.

Genom ett *nytt fjärde stycke* tydliggörs att 15 kap. 9 c § LBF gäller vid domstolsprövning av Finansinspektionens beslut mot en fysisk person. För en närmare redogörelse av vad hänvisningen till LBF innebär, se kommentaren till 9 kap. 13 § förslaget till ny penningtvättslag.

26.4.11 Förslaget till lag om ändring i lagen (2014:275) om viss verksamhet med konsumentkrediter

20 §

Paragrafen reglerar Finansinspektionens möjligheter att ingripa mot ett företag.

Genom den föreslagna ändringen i *andra stycket*, som är nytt, utvidgas Finansinspektionens rätt att ingripa vid vissa överträdelser av penningtvättsregleringen. Bestämmelsen genomför artikel 60.5–60.6. För en redogörelse av bestämmelsens innebörd hänvisas till kommentaren till 10 § i utredningens förslag till en förändrad lag om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet.

Ändringarna i föreslagna *tredje stycket* utgör följdändringar.

Nuvarande *tredje stycket* utmönstras ur förevarande bestämmelse för att i stället placeras i en ny paragraf, 20 b §.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

20 a §

Paragrafen är ny och genomför artiklarna 58.3, 59.2 d) och 59.3 b) i direktivet. Den reglerar Finansinspektionen möjlighet att rikta åtgärder och sanktioner mot vissa personer som ingår i företagets ledning vid överträdelser av penningtvättsregleringen. För den närmare innebörden av denna bestämmelse hänvisas till kommentaren till 13 § i utredningens förslag till en förändrad lag om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

20 b §

Paragrafen är ny och genomför artikel 60.4 i direktivet.

Första stycket reglerar vilka hänsyn som ska tas vid valet av åtgärd eller sanktion. För en närmare redogörelse av bestämmelsens innebörd hänvisas till kommentaren till 17 § i utredningens förslag till en förändrad lag om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet ovan.

Andra stycket motsvarar delvis 20 § tredje stycket i den nuvarande lagen. Bestämmelsen utvidgas dock också till att omfatta fysiska personer.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

20 c §

Paragrafen, som är ny, anger hur ett antal olika faktorer som inte är hänförliga till själva överträdelsen ska inverka på valet av sanktionen. Den genomför artikel 60.4 i direktivet.

Av *första stycket* framgår att i försvårande riktning ska beaktas om företaget eller den fysiska personen tidigare har gjort sig skyldig till en överträdelse, varvid det är särskilt försvårande om överträdelserna är identiska eller likartade. Särskild vikt bör fästas vid den tid som förflutit mellan överträdelserna, varvid det får anses mer försvårande om det föreligger en kort tidsperiod mellan överträdelserna i fråga.

I *andra stycket* fastslås att i förmildrande riktning ska beaktas om ett företag eller en fysisk person genom ett aktivt samarbete

underlättar Finansinspektionens utredning och om företaget snabbt upphör med överträdelsen eller den fysiska personen snabbt verkat för att överträdelsen ska upphöra. För en närmare redogörelse av vad detta innebär, se kommentaren till 17 § i utredningens förslag till en förändrad lag om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet ovan.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

26 §

Paragrafen genomför artikel 59.3 a) i direktivet.

Paragrafen anger storleken på den sanktionsavgift som Finansinspektionen enligt 7 § får besluta om gentemot företag.

Ändringarna innebär att den tidigare begränsningen om att avgiften högst får uppgå till femtio miljoner kronor utgår. I stället anges att sanktionsavgiften för företag ska fastställas till högst det största av de belopp som räknas upp i paragrafen: Tio procent av företagets omsättning närmast föregående räkenskapsår (om överträdelsen har skett under företagets första verksamhetsår eller om uppgifter om omsättningen annars saknas för den uppskattas), tio procent av koncernens omsättning närmaste föregående räkenskapsår när det är fråga om en överträdelse av penningtvättsregleringen och överträdelsen begåtts av ett moderföretag eller dotterföretag i en koncern där moderföretaget är skyldigt att upprätta en koncernredovisning, två gånger summan av den vinst som överträdelsen medfört om beloppet går att fastställa eller ett belopp motsvarande fem miljoner euro.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

26 a §

Paragrafen är ny och genomför artikel 59.3 b) i direktivet.

Bestämmelsen anger storleken på den högsta sanktionsavgift som får fastställas för en fysisk person.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.4.

27 §

Paragrafen reglerar vilka hänsyn som ska tas vid fastställandet av sanktionsavgiftens storlek. Den genomför artikel 60.4 i direktivet.

För bestämmelsens innehåll i fråga om dess hänvisning till 20 b § första stycket och 20 c § hänvisas till kommentarerna till dessa lagrum. I övrigt innebär bestämmelsen att storleken på en sanktionsavgift ska regleras med beaktande av företagets eller den fysiska personens finansiella ställning. För en närmare redogörelse av vad detta innebär, se 17 § i utredningens förslag till en förändrad lag om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet ovan.

Bestämmelsen behandlas även i avsnitt 17.5.4.

27 a §

Paragrafen är ny. Den reglerar förfarandet för beslut om sanktioner genom sanktionsföreläggande.

Av *första stycket* följer att frågor om ingripanden mot fysiska personer för överträdelser av penningtvättsregleringen tas upp av Finansinspektionen genom sanktionsföreläggande.

Av *andra stycket* följer att Finansinspektionen vid beslut om ingripande mot en fysisk person ska tillämpa de bestämmelser om sanktionsföreläggande som finns i 15 kap. 9 a–9 d §§ lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse (LBF). För en närmare redogörelse av vad hänvisningarna till LBF innebär hänvisas till kommentaren till 9 kap. 13 § i förslaget till ny penningtvättslag.

29 och 31 §§

29 och 31 §§ ändras på så sätt att de utvidgas till att gälla även för sanktionsföreläggande.

35 §

Bestämmelsen reglerar överklagande av Finansinspektionens beslut.

Av ändringen i *första stycket* följer att beslut om sanktionsföreläggande inte får överklagas.

Genom ett *nytt fjärde stycke* tydliggörs att 15 kap. 9 c § LBF gäller vid domstolsprövning av Finansinspektionens beslut mot en fysisk person. För en närmare redogörelse av vad hänvisningen till LBF innebär, se kommentaren till 9 kap. 13 § förslaget till ny penningtvättslag.

26.5 Förslagen till ändringar i de rörelselagar som reglerar icke-finansiella verksamheter

De föreslagna ändringarna av rörelselagar som reglerar de icke-finansiella verksamheter som omfattas av penningtvättslagen är till stor del föranledda av direktivets krav på en tillsyns- och sanktionsregim. I det följande ges övergripande kommentarer till författningsförslagen i lotterilagen (1994:1000), kasinolagen (1999:355), pantbankslagen (1995:1000), revisorslagen (2001:883) och fastighetsmäklarlagen (2011:666).

26.5.1 Förslaget till lag om ändring i lotterilagen (1994:1000)

1 §

I paragrafens andra stycke, som är nytt, finns en upplysning om att penningtvättslagen är tillämplig på anordnare av vissa av de lotterier som tillhandahålls med stöd av lotterilagen (se även kommentaren till 1 kap. 2 § första stycket p 14 penningtvättslagen).

10 a §

Paragrafen, som är ny, genomför delvis artikel 47.2 och 47.3 i direktivet.

Bestämmelsen innebär, till en början, att tillstånd att anordna lotterier enligt lagen inte får ges till en fysisk person, som i väsentlig utsträckning har åsidosatt skyldigheter i näringsverksamhet eller som har gjort sig skyldig till allvarlig brottslighet. En sådan person får inte heller registreras som anordnare av lotterier. Bedrivs verksamheten av en juridisk person träffar förbudet den som ingår i dess ledning eller utövar inflytande genom att ha ett kvalificerat innehav av andelar i den juridiska personen. Vidare följer av be-

stämmelsen att en sammanslutning inte heller får registreras enligt 17 § om sådana omständigheter är vid handen. När det vidare gäller verksamhet som kräver registrering enligt 17 § omfattar detta förbud även sådana föreståndare som avses i 17 § punkten 7.

Övervägandena finns i avsnitt i avsnitt 17.4.9

45 §

Paragrafens andra stycke är nytt och anger i vilka fall regeringen får ge tillstånd att anordna lotterier i samarbete med utländska organisationer. Ändringsförslaget är en följd av penningtvättslagen utvidgas till att omfatta även anordnare av de lotterier som bedrivs med stöd av tillstånd eller registrering enligt lotterilagen.

Särskilt tillstånd att anordna lotterier i samarbete med utländska organisationer får enligt utredningens förslag bara ges om organisationen uppfyller de krav på utomstående som följer av 3 kap. 26–28 §§ penningtvättslagen (se kommentaren ovan). Av detta följer bl.a. att den utländska samarbetspartnern förutsätts omfattas av en reglering för att förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism som motsvarar penningtvättsdirektivets krav. Vidare bör den svenska anordnaren få del av uppgifter om kundkännedom som den utländska samarbetspartnern inhämtat utan dröjsmål och, på begäran, kunna få del av den dokumentation som den utländska samarbetspartner lagt till grund för kundkännedomsuppgifterna. För en närmare redogörelse av kraven på utomstående, se författningskommentaren till 3 kap. 26–28 §§ i förslaget till penningtvättslag.

Övervägandena finns i avsnitt i avsnitten 10.2.5 och 12.10.2.

48 a §

Av paragrafen, som är ny, följer att Lotteriinspektionen ska utöva tillsyn enligt penningtvättslagen.

Bestämmelsen innebär att det är Lotteriinspektionen som ska utöva tillsynen över att de anordnare som omfattas av penningtvättsregleringen följer denna. Detta även om en annan myndighet lämnat tillståndet till verksamheten eller registrerat anordnaren enligt 17 §. Det bör dock fortsättningsvis vara tillståndsmyndigheten eller den myndighet som registrerar en sammanslutning med

stöd av 17 § som genomför den s.k. vandelsprövningen, dvs. bedömer om anordnaren och personer i dess ledning är lämplig att bedriva verksamhet enligt lotterilagen.

Övervägandena finns i avsnitten 10.2.5 och 17.4.9.

48 b §

Paragrafen, som är ny, anger förutsättningarna för att en anordnare som omfattas av penningtvättsregleringen ska få tillhandahålla lotterier genom ombud.

Av *första stycket* framgår den grundläggande förutsättningen; för att en anordnare ska få tillhandahålla lotterier genom ombud måste ombudet vara registrerat hos Lotteriinspektionen. Det är anordnaren som ska anmäla ombudet för registrering.

I *andra stycket* anges vad en anmälan för registrering ska innehålla. Av bestämmelsen framgår att anmälan ska innehålla uppgifter om ombudet och, i de fall ombudet är en juridisk person, uppgifter om ombudets ledning. Vidare följer av bestämmelsen att anmälan ska innehålla uppgifter som visar att personerna i ombudets ledning eller, om ombudet är en fysisk person, är lämpliga att tillhandahålla lotterier. Det bör t.ex. inte förekomma att den som agerar som ombud för en anordnares räkning i väsentlig utsträckning har åsidosatt skyldigheter i näringsverksamhet eller gjort sig skyldig till allvarlig brottslighet. Detta skulle riskera att underminera ett effektivt system mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

I *tredje stycket* anges vad som avses med ombud, nämligen en fysisk eller juridisk person som efter medgivande av anordnaren säljer lotter, tar emot insatser eller förmedlar vinster i ett lotteri. Lotteribegreppet omfattar, i enlighet med lotterilagens systematik, alla lotterier och övriga spelformer som regleras i lagen.

Av *fjärde stycket* följer att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om villkor som ska gälla för att tillhandahålla lotterier genom ombud. Bemyndigandet omfattar även rätt att meddela föreskrifter om ytterligare information som anmälan enligt andra stycket ska innehålla. Sådan ytterligare information skulle t.ex. kunna bestå av särskilda handlingar som visar att ombuden är lämpliga att tillhandahålla tjänster i anordnarens ställe.

Anordnarens anmälan om registrering förutsätts möjliggöra för Lotteriinspektionen att göra samma typ av ledningsprövning som görs av ledningen i anordnaren.

Övervägandena finns i avsnitt 17.4.9.

48 c §

Paragrafen, som är ny, ska läsas tillsammans med 48 b §.

Med bestämmelsen följer en skyldighet för anordnare som omfattas av penningtvättslagen att anmäla förändringar i de ombudsförhållanden som avses i 48 b § ovan. Detta kan vara att avtalsförhållandet med ombudet avslutas. Det kan också vara att ombudet förändrar sin organisation och ledning.

Övervägandena finns i avsnitt 17.4.9.

48 d §

Paragrafen, som är ny, reglerar det register som Lotteriinspektionen ska föra över ombuden. Bestämmelsen ska läsas tillsammans med de föreslagna ändringarna i lotteriförordningen (1994:1451).

Av *första stycket* följer att Lotteriinspektionen, under förutsättning att anmälan uppfyller kraven i 48 b §, ska registrera ombudet i ett särskilt register. Registret ska vara offentligt tillgängligt samt uppdateras regelbundet.

Enligt *tredje stycket* ska ombudet avregistreras om anordnaren begär det, t.ex. med anledning av att ombudet inte längre nyttjas, eller om ombudet inte längre kan anses lämpligt att tillhandahålla lotterier.

Övervägandena finns i avsnitt 17.4.9.

50 a §

Av paragrafen, som är ny, följer att den som har tillstånd att anordna lotterier eller är registrerad enligt 17 § snarast ska anmäla till den myndighet som meddelat tillståndet eller den som genomförts registrering om det skett förändringar i den krets som har ett kvalificerat innehav i anordnaren eller i dess ledning. Om en juridisk

person har ett kvalificerat innehav i anordnaren ska den juridiska personen snarast anmäla ändringar av vilka som ingår i dess ledning till den myndighet som har meddelat tillstånd eller till registreringsmyndigheten.

Paragrafen har tillkommit som ett led i att genomföra artikel 47.2 i direktivet. Informationen krävs i syfte att myndigheterna fortlöpande ska kunna bedöma ledningens lämplighet.

Övervägandena finns i avsnitt 17.4.9.

52 a §

Paragrafen är ny och har tillkommit som ett led i att uppfylla artikel 47.2. i direktivet.

I *första stycket* regleras vilka möjligheter att ingripa som står till buds om den som har tillstånd att anordna lotterier eller anordnar lotterier efter registrering med stöd av 17 § väsentligen har åsidosatt skyldigheter i näringsverksamhet eller gjort sig skyldig till allvarlig brottslighet.

Punkten 1: Om anordnaren är en fysisk person finns inga möjligheter till rättelse, enbart att återkalla tillståndet eller förelägga den fysiska personen att upphöra med verksamheten. Det är således t.ex. inte möjligt för tillstånds- eller registreringsmyndigheten att förelägga personen att betala sina skulder, även om detta någon gång skulle kunna leda till att en misskötsamhet inte bedöms som väsentlig. Däremot kan tillsynsmyndigheten allmänt bedöma om graden av misskötsamhet påverkas av om, när och i vilken omfattning skulder har reglerats.

Punkten 2: En anordnare som är juridisk person kan föreläggas att göra rättelse. Föreläggande om rättelse tar främst sikte på en situation då en olämplig person ingår i verksamhetsutövarens ledning. Den juridiska personen kan då föreläggas att skilja den diskvalificerade personen från dennes ledningsbefattning. Om rättelse inte görs kan tillståndet återkallas eller, när det rör sig om anordnare som är registrerade enligt 17 §, anordnaren föreläggas att upphöra med verksamheten.

Den tredje möjligheten för ingripande, som regleras i *andra stycket*, tar sikte på situationen att någon som har ett kvalificerat innehav av andelar i den juridiska personen väsentligen åsidosatt

skyldigheter i näringsverksamhet eller gjort sig skyldig till allvarlig brottslighet. Åtgärden ska då riktas mot den fysiska eller juridiska person som har ett kvalificerat innehav i den juridiska personen. En fysisk person som har ett kvalificerat innehav kan föreläggas att avyttra en tillräckligt stor andel. Är det en juridisk person som har ett kvalificerat innehav och det i dess ledning finns en person som inte uppfyller vandelskravet kan tillstånds- eller registreringsmyndigheten förelägga den juridiska personen att byta ut en diskvalificerad person i dess ledning.

I *tredje stycket* anges vad som avses med kvalificerat innehav.

Övervägandena finns i avsnitt 17.4.9.

52 b §

Paragrafen, som är ny, reglerar tillsammans med de efterföljande paragraferna, 52 c–52 d §§, Lotteriinspektionens möjligheter att utöva tillsyn över att penningtvättsregleringen följs och de ingripandemöjligheter som står till buds vid överträdelser. Enligt bestämmelsen får Lotteriinspektionen – när den anser det nödvändigt – genomföra en undersökning hos den som har tillstånd att anordna lotterier enligt lagen eller som anordnar lotterier med stöd av 17 §. Bestämmelsen tillsammans med 52 c § genomför delvis artikel 48 i direktivet.

Övervägandena finns i avsnitten 17.4.9 och 17.5.3.

52 c §

Paragrafen är ny och anger i *första stycket* att ett ombud för en anordnare av lotterier är skyldig att på begäran av Lotteriinspektionen lämna de upplysningar och tillhandahålla de handlingar som behövs för tillsynen av anordnaren. Bestämmelsen syftar till att möjliggöra för Lotteriinspektionen att kunna utöva sin tillsyn över att anordnaren följer penningtvättsregleringen på ett effektivt sätt.

Av *andra stycket* följer att Lotteriinspektionen även får göra en underökning på plats hos ett ombud, när det bedöms vara nödvändigt.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.3.

52 d §

Paragrafen genomför artikel 59.2 i direktivet.

Bestämmelsen är ny och reglerar de möjligheter Lotteriinspektionen har att ingripa mot en anordnare av lotterier och en person i anordnarens ledning som överträtt en bestämmelse enligt penningtvättslagen. Möjligheterna att ingripa är i allt väsentligt desamma som enligt penningtvättslagen. För en närmare kommentar hänvisas således till kommentaren till 9 kap. 8 §, 10–15 §§ och 17 § i förslaget till penningtvättslag.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.3.

59 §

Paragrafen reglerar överklagande av beslut som fattats av en kommunal nämnd, en länsstyrelse eller Lotteriinspektionen.

Genom ett nytt *andra stycke* tydliggörs att, vid beslut om ingripande enligt 52 d § ska 9 kap. 18 § andra och fjärde stycket penningtvättslagen tillämpas. Hänvisningen till 18 § andra stycket innebär att Lotteriinspektionen kan bestämma att andra beslut än om sanktionsavgift ska gälla omedelbart. Hänvisningen till fjärde stycket avser att tydliggöra vad som gäller för domstols prövning av sanktionsföreläggande.

Av bestämmelsen *tredje stycke*, som också är nytt, följer att ett beslut om sanktionsföreläggande inte får överklagas.

Av ett nytt *fjärde stycke* följer att den domstol, som prövar frågan om ett beslut att förbjuda verksamheten ska bestå eller inte, om beslutet upphävs, också ska upphäva ett anslutande beslut om att återkalla tillstånd eller upphäva registrering.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.3.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Lagstiftningen föreslås träda i kraft den 26 juni 2017. I fråga om lotterilagen föreslås särskilda övergångsbestämmelser. Dessa behandlas, förutom i avsnitt 23.2.2, även i avsnitt 23.2.3.

26.5.2 Förslaget till lag om ändring i pantbankslagen (1995:1000)

4 §

Den föreslagna ändringen av paragrafen är en följd av att verksamhet som bedrivs enligt pantbankslagen ska omfattas av penningtvättsregleringen (se kommentaren till 1 kap. 2 § förslaget till penningtvättslag ovan).

Bestämmelsen reglerar förutsättningar för tillstånd att bedriva verksamhet enligt pantbankslagen. Den föreslagna ändringen innebär att tillståndsmyndigheten vid tillståndsgivningen ska beakta huruvida ett företag, med hänsyn till organisation, ledning och ägare med bestämmande inflytande kan antas komma att bedriva en sund pantbanksverksamhet samt uppfylla kraven i penningtvättslagen.

Övervägandena finns i avsnitt 17.4.5.

5 §

Paragrafen reglerar frågor om tillståndsprövning.

Genom ett nytt *tredje stycke* tydliggörs att, när en länsstyrelse har fattat ett beslut om tillstånd ska den länsstyrelsen underrätta den länsstyrelse som ska utöva tillsynen enligt penningtvättsregleringen.

Övervägandena finns i avsnitt 17.4.5.

23 a §

Paragrafen, som är ny, omfattar en upplysning om att lagen om penningtvätt och finansiering av terrorism är tillämplig på verksamhet enligt pantbankslagen.

Övervägandena finns i avsnitt 17.4.6.

24 a §

Paragrafen, som är ny, reglerar tillsynen över att bestämmelserna i penningtvättslagen följs och de ingripandemöjligheter som tillsynsmyndigheten har.

Av *första stycket* följer att de länsstyrelser som utövar tillsyn enligt 9 kap. penningtvättslagen ska utöva tillsynen över att pantbanken följer penningtvättsregleringen. Detta innebär att tillsyn över att pantbankerna följer penningtvättsregleringen ska utövas av någon av de tre länsstyrelserna i storstadslänen.

Genom hänvisningarna till penningtvättslagen i *andra stycket* genomförs bl.a. artikel 59.2 i direktivet. Härigenom införs det system för sanktioner och andra åtgärder som direktivet förutsätter. Möjligheterna att ingripa är alltså i allt väsentligt desamma som enligt penningtvättslagen. För en närmare kommentar hänvisas således till kommentaren till 9 kap. 7–15 §§ i förslaget till penningtvättslag.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.3.

28 §

Den föreslagna ändringen av paragrafen är ett ytterligare led i att uppfylla direktivets artikel 59.2.

Bestämmelsen reglerar möjligheter att återkalla tillstånd för pantbanksverksamhet. Genom *den fjärde punkten*, som är ny åläggs tillståndsmyndigheten återkalla ett tillstånd om den länsstyrelse som utövar tillsyn enligt penningtvättslagen förelagt företaget att upphöra med pantbanksverksamheten. En återkallelse av tillståndet kan aktualiseras innan beslutet att upphöra med verksamheten har vunnit laga kraft. Se också kommentaren till 24 a §.

Det upplyses också om att tillståndsmyndigheten ska bestämma hur verksamheten ska avvecklas och att den myndighet som utövar tillsyn enligt penningtvättslagen ska underrätta den tillståndsgivande myndigheten när ett beslut att förelägga företaget att upphöra med sin verksamhet har fattats och när beslutet har vunnit laga kraft.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.3.

31 §

Den ändring av paragrafen som föreslås är en följdändring av 28 §. Genom ändringen tydliggörs att tillståndsmyndigheten ska bestämma hur verksamheten ska avvecklas om ett tillstånd återkallas med stöd av den föreslagna fjärde punkten i 28 §.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.3.

35 §

Paragrafen reglerar överklaganden av beslut enligt pantbankslagen.

Av *första stycke*t framgår att vissa beslut inte får överklagas. Det gäller, förutom föreläggande enligt 30 kap. andra stycket, föreläggande enligt 9 kap. 7 § första stycket penningtvättslagen, dvs. att lämna upplysningar som behövs med avseende på tillsynen över efterlevnaden av penningtvättslagen (jämför 26 § första stycket pantbankslagen). Beslut om sanktionsföreläggande får inte heller överklagas.

Det *tredje stycket*, som är nytt, reglerar domstols prövning av beslut om sanktionsföreläggande.

Det *femte stycket*, som är nytt, innebär att en domstol som ändrar länsstyrelsens beslut om att upphöra med verksamheten också ska upphäva ett beslut om återkallelse av tillstånd.

Av 36 § pantbankslagen följer att länsstyrelsen får bestämma att ett beslut om förbud, föreläggande eller återkallelse ska gälla omedelbart. Det innebär att en återkallelse av tillståndet kan aktualiseras innan beslutet att förelägga pantbanken att upphöra med verksamheten har vunnit laga kraft.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.3.

26.5.3 Förslaget till lag om ändring i kasinolagen (1999:355)

2 §

Bestämmelsen har förändrats genom att en hänvisning till den nya föreslagna penningtvättslagen har förts in.

14 §

Bestämmelsen har förändrats genom att en hänvisning till den nya föreslagna penningtvättslagen har förts in.

14 b §

Bestämmelsen har förändrats genom att en hänvisning till den nya föreslagna penningtvättslagen har förts in

14 d §

Paragrafen, som är ny, innebär förbud mot att låta personer som bl.a. har gjort sig skyldig till allvarlig brottslighet att ingå i ledningen för tillståndshavaren. Bestämmelsen genomför direktivets artikel 47 med avseende på verksamhet som bedrivs enligt kasinolagen. De förhållanden som regleras i bestämmelsen kan aktualisera behov av indragning av tillstånd. Då ska 15 § tillämpas.

Övervägandena finns i avsnitt 17.4.8.

14 e §

Paragrafen, som är ny, innebär att tillståndshavaren är skyldig att underrätta Lotteriinspektionen om förändringar i tillståndshavarens ledning. Syftet är att möjliggöra kontroller för tillämpning av 14 d §.

Lotteriinspektionen bör, när det är erforderligt, underrätta regeringen i egenskap av tillståndsgivare.

Övervägandena finns i avsnitt 17.4.8.

14 f §

Paragrafen, som är ny, reglerar de åtgärder och sanktioner som Lotteriinspektionen kan vidta mot tillståndshavaren och personer i dess ledning. Detta sker genom hänvisning till motsvarande bestämmelser i penningtvättslagen. Den närmare innebörden av bestämmelserna redovisas i författningskommentarerna till den föreslagna penningtvättslagen.

Bestämmelsen genomför direktivets artiklar 58.3, 59.2 och 59.3 med avseende på verksamhet som bedrivs enligt kasinolagen.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.3.

17 §

Paragrafen har försetts med ett tillägg som avser de särskilda förfaranden som ska tillämpas vid sanktionsföreläggande. Den närmare innebörden av bestämmelserna redovisas i författningskommentarerna till penningtvättslagen.

Hänvisningen till 15 kap. 9 c § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse (LBF) avser det förfarande som ska tillämpas vid domstols prövning av beslut om sanktionsföreläggande. För en närmare redogörelse av vad hänvisningen till LBF innebär, se författningskommentaren till 9 kap. 13 § förslaget till penningtvättslag.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.3.

26.5.4 Förslaget till ändring i revisorslagen (2001:883)

29 a §

Paragrafen är ny och anger att Revisorsnämnden – när den anser det nödvändigt för en utredning om en överträdelse av penningtvättslagen – får genomföra en undersökning på plats hos en revisor eller ett registrerat revisionsbolag.

Bestämmelsen genomför delar av direktivets artikel 48 med avseende på revisorsverksamhet.

Övervägandena finns i avsnitt 17.4.7.

32 a §

Paragrafen är ny. Bestämmelserna anpassar revisorslagen till direktivets krav på åtgärder och sanktioner enligt artikel 59.2.

Av det *första stycket* följer att Revisorsnämnden vid överträdelse av penningtvättslagen i samband med att den meddelar varning eller erinran också får besluta om sanktionsavgift.

Enligt *andra stycket* gäller detta också om revisorn agerat som styrelseledamot, verkställande direktör eller företrädare på motsvarande sätt för ett registrerat revisionsbolag eller som ersättare för någon av dem. Det innebär i praktiken att en revisor oavsett om han eller hon agerar direkt som revisor eller som utövare av en ledande befattning ska kunna bli föremål för samma förfarande och åtgärder.

Ansvar ska t.ex. också kunna utkrävas av en revisor i egenskap av verkställande direktör om en anställd överträtt en bestämmelse och detta berott på bristande tillsyn eller kontroll från den verkställande direktörens sida. Att en sådan situation också kan medföra ansvar för det registrerade revisionsbolaget framgår av förtydligandet i 34 §.

32 b §

Paragrafen är ny och innebär att revisorslagen anpassas till direktivets krav på åtgärder och sanktioner enligt artikel 59.2 och 59.3.

Om en styrelseledamot, verkställande direktör eller någon som motsvarande sätt företräder ett registrerat revisionsbolag, utan att samtidigt vara revisor, orsakar att bolaget överträder en bestämmelse i penningtvättsregleringen kan åtgärder vidtas direkt mot den personen. Detta i form av ett beslut om att personen inte får utöva funktionen under viss tid eller beslut om sanktionsavgift. Ett förbud att utöva funktionen innebär att personen inte får kvarstå i sin funktion hos det registrerade revisionsbolaget men också förbud mot att utöva en motsvarande funktion i något annat registrerat revisionsbolag. En förutsättning är dock att överträdelsen är allvarlig, upprepad eller systematisk och personen begått överträdelsen uppsåtligen eller av grov oaktsamhet (*andra stycket*).

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.3.

32 c §

Paragrafen är ny och innebär att direktivets artikel 60.4 genomförs med avseende på verksamhet enligt revisorslagen.

Av paragrafen följer att 9 kap. 15 § penningtvättslagen ska tillämpas. För en närmare redovisning av vad detta innebär, se kommentarerna till detta lagrum. Bestämmelsen genomför artikel 60.4 i direktivet.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.3.

34 §

Paragrafen har kompletterats med att också föreskrifterna i 32 a § också ska gälla för registrerade revisionsbolag och revisorer från tredje land. Det innebär bl.a. att ett registrerat revisionsbolag kan förpliktas att betala en sanktionsavgift.

I *andra stycket*, som är nytt, har motsvarigheten till bestämmelsen i 9 kap. 8 § andra stycket i den föreslagna penningtvättslagen införts. Avsikten är att understryka det ansvar som en juridisk person har för vissa funktionärers ageranden.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.3.

34 a §

Paragrafen är ny och reglerar på vilket sätt sanktionsavgiftens storlek ska bestämmas. Då beloppets storlek bestäms ska de förhållanden som anges i 32 c § beaktas.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.3.

34 b §

Paragrafen är ny. I paragrafen regleras vilka bestämmelser som ska tillämpas vid verkställighet av beslut om sanktionsavgift.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.3.

35 a §

Paragrafen är ny. Den genomför artikel 60.1 i direktivet.

Av bestämmelsen följer att Revisorsnämnden på sin webbplats får tillhandahålla de beslut om åtgärder och sanktioner som avser överträdelser av penningtvättsregleringen. För en närmare redogörelse av den proportionalitetsbedömning m.m. som bör göras, se kommentaren till 9 kap. 14 § förslaget till ny penningtvättslag ovan.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.3.

36 §

Paragrafen reglerar överklaganden av beslut enligt revisorslagen.

Den föreslagna följdändringen innebär att beslut om sanktionsföreläggande inte får överklagas och att vid förfarande avseende sanktionsföreläggande ska bestämmelser i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse (LBF) tillämpas.

I det *tredje stycket* regleras de förfaranden som ska tillämpas i fråga om domstols prövning av beslut om sanktionsföreläggande.

26.5.5 Förslaget till lag om ändring i fastighetsmäklarlagen (2011:666)

5 §

Genom den föreslagna ändringen i paragrafen görs hyresförmedlare till lokaler registreringsskyldiga enligt fastighetsmäklarlagen. Ändringen är en följd av utredningens förslag om att dessa aktörer ska omfattas av penningtvättsregelverket.

De redan registrerade hyresförmedlare som redan i dag, förutom t.ex. förmedling av bostäder, ägnar sig åt lokalförmedling, kommer att behöva ansöka om registrering om de vill fortsätta med denna verksamhet. Sådana mäklare som både ägnar sig åt förmedling av hyresrätter till bostäder och hyresrätter till lokaler kommer således att behöva ha två registreringar.

Övervägandena finns i avsnitt 10.4.2.

6 §

Paragrafen reglerar förutsättningarna för att en fastighetsmäklare (dvs. även en hyresförmedlare till lokaler) ska registreras.

De föreslagna ändringarna i 5 § innebär att även hyresförmedlare till lokaler blir att omfattas av kraven enligt denna bestämmelse. Genom ett nytt *andra stycke* undantas dock hyresförmedlarna till lokaler från kravet på att ha försäkring för skadeståndsansvar.

Bestämmelsen ska läsas tillsammans med de föreslagna ändringarna i fastighetsmäklarförordningen (2011:668). Av denna framgår bl.a. att kravet på utbildning, när det gäller hyresförmedlare till lokaler, ska omfatta handledd praktik hos en registrerad fastighetsmäklare som ägnar sig åt sådan förmedling.

Övervägandena finns i avsnitt 10.4.2.

7 §

Paragrafen omfattar en upplysning om att penningtvättslagen är tillämplig för fastighetsmäklare med fullständig registrering och, genom föreslagen ändring, även fastighetsmäklare med registrering som hyresförmedlare till lokaler.

Övervägandena finns i avsnitt 10.4.2.

28 §

Paragrafen reglerar tillsyn.

Genom ett nytt *tredje stycke* ges Fastighetsmäklarinspektionen, vid tillsyn enligt penningtvättslagen, rätt att – om den anser det nödvändigt – genomföra en inspektion på plats hos en registrerad mäklare. Eftersom den föreslagna ändringen enbart behandlar tillsyn enligt penningtvättslagen är det enbart fastighetsmäklare med fullständig registrering eller med registrering som hyresförmedlare till lokaler som kan komma i fråga.

Bestämmelsen genomför delar av direktivets artikel 48.

Övervägandena finns i avsnitt 17.4.6.

29 §

Paragrafen reglerar de fall då Fastighetsmäklarinspektionen ska återkalla en registrering för en fastighetsmäklare.

Den föreslagna ändringen i *punkten 4* är ett led i att genomföra direktivets krav på åtgärder enligt artikel 59.2. Av den föreslagna ändringen följer att Fastighetsmäklarinspektionen ska återkalla registreringen för den fastighetsmäklare som överträder en bestämmelse i penningtvättslagen eller en föreskrift som meddelats med stöd av denna. Om det är tillräckligt får emellertid Fastighetsmäklarinspektionen i stället meddela varning eller erinran. Är förseelsen ringa, får påföljd helt underlåtas.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.3.

29 a §

Paragrafen är ny och är ett ytterligare led i att genomföra artikel 59.2 i direktivet.

Av *första stycket* följer att Fastighetsmäklarinspektionen, vid en överträdelse av penningtvättsregleringen, får ingripa mot en fastighetsmäklare genom beslut om sanktionsavgift. En förutsättning är att fastighetsmäklaren meddelas varning eller erinran.

I *andra stycket* anges storleken på den sanktionsavgift som inspektionen får besluta gentemot de fastighetsmäklare som omfattas av penningtvättsregleringen. Av bestämmelsen följer att sanktionsavgiften ska fastställas till högst två gånger den vinst som fastighetsmäklaren erhållit till följd av överträdelsen, om beloppet går att fastställa, eller ett belopp motsvarande en miljon euro. Det är det största av dessa belopp som ska gälla som högsta belopp. Sanktionsavgiften får inte fastställas till ett lägre belopp än 5 000 kronor.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.3.

29 b §

Paragrafen är ny. Av den följer att 15 kap. 11–14 §§ lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse (LBF) ska tillämpas i fråga om verkställighet av beslut om sanktionsavgift enligt förevarande lag.

För en närmare redogörelse av vad hänvisningen innebär, se kommentaren till 9 kap. 13 § förslaget till penningtvättslag ovan.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.3.

29 c §

Paragrafen, som är ny, genomför artikel 60.4 i direktivet.

Paragrafen reglerar vilka hänsyn som ska tas vid valet av sanktion och åtgärder enligt 29 § 4 och 29 a §. För en närmare redogörelse av bestämmelsens innebörd, se 9 kap. 16 § i förslaget till penningtvättslag ovan.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.3.

29 d §

Paragrafen är ny. Den genomför artikel 60.1 i direktivet.

Av bestämmelsen följer att Fastighetsmäklarinspektionen på sin webbplats får tillhandahålla de beslut om åtgärder som beslutats avseende överträdelser av penningtvättslagen. För en närmare redovisning av proportionalitetsbedömning m.m., se kommentaren till 9 kap. 14 § förslaget till penningtvättslag ovan.

Övervägandena finns i avsnitt 17.5.3.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Lagstiftningen föreslås träda i kraft den 26 juni 2017. I fråga om fastighetsmäklarlagen föreslås särskilda övergångsbestämmelser. Dessa behandlas, förutom i avsnitt 23.2.2, även i avsnitt 23.2.3.

26.6 Andra författningsförslag

26.6.1 Förslaget till lag om upphävande av lagen (2008:99) om tillämpning av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1781/2006 om information om betalningar som ska åtfölja överföringar av medel

Lagen upphävs vid den tidpunkt när den nya förordningen ska börja tillämpas.

Övervägandena finns i avsnitt 21.6.

26.6.2 Förslaget till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

30 kap.

4 b §

Paragrafen har kompletterats med syfte att säkerställa sekretess för uppgifter som kan avslöja anmälares namn inom ramen för verksamheter som bedrivs med stöd av lagen (2010:751) om betaltjänster och lagen (2011:755) om elektroniska pengar.

Bestämmelsen genomför artikel 61.2 e) i direktivet.

Övervägandena finns i avsnitten 16.7.7 och 21.5.

23 a §

Paragrafen, som är ny, genomför artikel 61.2 e) i direktivet innebär att sekretess ska gälla i en statlig myndighets verksamhet som består i tillsyn över efterlevnaden av penningtvättsregleringen för uppgift i en anmälan eller utsaga för misstänkta överträdelser av penningtvättsregleringen som kan avslöja anmälarens identitet. Bestämmelsen innebär att inte endast namnet på anmälaren utan även innehållet i anmälan eller utsagan kan omfattas av sekretess, om uppgiften på något sätt kan avslöja vem anmälaren är. Bestämmelsen medger också att förekomsten av en anmälan eller utsaga hålls hemlig helt, om endast förekomsten av en anmälan skulle kunna avslöja vem som gjort den. Sekretessen är absolut. Uppgifter som avses i

bestämmelsen kan dock omfattas av den rätt till insyn i mål eller ärende som tillkommer part enligt processrättsliga regler.

Av sista stycket framgår att sekretessen, för uppgifter i en allmän handling, gäller i högst femtio år. Angående beräkningen av sekretesstiden, se 7 kap. 5 § förevarande lag.

Övervägandena finns i avsnitt 16.7.7.

30 §

I paragrafen anges de sekretessbestämmelser i 30 kap. som inskränker rätten enligt tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen att meddela och offentliggöra uppgifter.

Ändringen i *första stycket* innebär att en hänvisning till den nya sekretessbestämmelsen i 23 a § införs.

Övervägandena finns i avsnitt 16.7.7.

26.6.3 Förslagen till ändringar i förordningar

De övriga förslag till författningsändringar som utredningen lägger fram utgör följdändringar till de ändringar och nya lagar som utredningen föreslår.

Till följd av den nya penningtvättslagen måste ändringar göras i penningtvättsförordningen. Utredningen har också, som en följd av föreslagna ändringar i lotterilagen och fastighetsmäklarlagen föreslagit ändringar i lotteriförordningen och fastighetsmäklarförordningen.

BILAGOR

5.6.2015 SV Europeiska unionens officiella tidning L 141/73

DIREKTIV

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV (EU) 2015/849

av den 20 maj 2015

om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt eller finansiering av terrorism, om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG och kommissionens direktiv 2006/70/EG

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 114,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska centralbankens yttrande ([1]),

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ([2]),

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ([3]), och

av följande skäl:

(1) Flöden av pengar från olaglig verksamhet kan skada den finansiella sektorns integritet, stabilitet och anseende och utgöra ett hot mot såväl unionens inre marknad som internationell utveckling. Penningtvätt, finansiering av terrorism och organiserad brottslighet är fortfarande betydande problem som bör angripas på unionsnivå. Som ett komplement till att vidareutveckla den straffrättsliga ansatsen på unionsnivå är inriktade och proportionella förebyggande åtgärder för att motverka att det finansiella systemet utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism oumbärliga och kan ge kompletterande resultat.

(2) Kreditinstitutens och de finansiella institutens sundhet, integritet och stabilitet samt tilltron till hela det finansiella systemet kan allvarligt äventyras av att brottslingar och deras medhjälpare försöker dölja ursprunget till vinning av brott eller slussa lagliga eller pengar från olaglig verksamhet till finansiering av terrorism. Personer som ägnar sig åt penningtvätt och som finansierar terrorism kan för sina brottsliga handlingar försöka utnyttja den frihet för kapitalrörelser och den frihet att tillhandahålla finansiella tjänster som hör till unionens integrerade finansiella område. Därför är vissa samordningsåtgärder nödvändiga på unionsnivå. Samtidigt bör målsättningarna att skydda samhället från brott och att skydda stabiliteten och integriteten i unionens finansiella system vägas mot behovet av att skapa ett regelverk som låter bolag utöka sin affärsverksamhet utan att ådra sig oproportionerliga kostnader för efterlevnad.

(3) Detta direktiv är det fjärde direktivet som behandlar bekämpning av penningtvätt. I rådets direktiv 91/308/EEG ([4]) definieras penningtvätt ur narkotikabrottssynpunkt, och skyldigheter införs endast för den

([1]) EUT C 166, 12.6.2013, s. 2.
([2]) EUT C 271, 19.9.2013, s. 31.
([3]) Europaparlamentets ståndpunkt av den 11 mars 2014 (ännu ej offentliggjord i EUT) och rådets ståndpunkt vid första behandlingen av den 20 april 2015 (ännu ej offentliggjord i EUT). Europaparlamentets ståndpunkt av den 20 maj 2015 (ännu ej offentliggjord i EUT).
([4]) Rådets direktiv 91/308/EEG av den 10 juni 1991 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för tvättning av pengar (EGT L 166, 28.6.1991, s. 77).

finansiella sektorn. Genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/97/EG ([1]) utvidgas tillämpningsområdet för direktiv 91/308/EEG i fråga om vilka brott, yrken och verksamheter som omfattas. Arbetsgruppen för finansiella åtgärder (*Financial Action Task Force*, nedan kallad *FATF*) reviderade i juni 2003 sina rekommendationer så att även finansiering av terrorism omfattas och fastställde mer detaljerade krav på identifiering och kontroll av kunder, situationer där högre risk för penningtvätt eller finansiering av terrorism kan motivera skärpta åtgärder liksom situationer där lägre risk kan motivera mildare kontroller. Dessa ändringar återspeglas i Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG ([2]) samt kommissionens direktiv 2006/70/EG ([3]).

(4) Penningtvätt och finansiering av terrorism bedrivs ofta internationellt. Att anta åtgärder enbart på nationell nivå eller unionsnivå, utan att beakta internationell samordning och internationellt samarbete, skulle få mycket begränsad verkan. De åtgärder som antagits av unionen på området bör därför vara förenliga med och minst lika stränga som andra åtgärder som internationella forum vidtar. Unionens insatser bör även i fortsättningen särskilt beakta rekommendationerna från FATF och instrumenten hos andra internationella organ som är verksamma i kampen mot penningtvätt och finansiering av terrorism. För att bekämpningen av penningtvätt och finansiering av terrorism ska kunna effektiviseras bör de relevanta unionsrättsakterna, där så är lämpligt, anpassas till de internationella standarderna för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism och spridning som FATF antog februari 2012 (nedan kallade *de reviderade FATF-rekommendationerna*).

(5) Vidare innebär missbruk av det finansiella systemet för att slussa olagliga eller till och med lagliga pengar till terrorism en uppenbar risk för det finansiella systemets integritet, funktion, anseende och stabilitet. De förebyggande åtgärderna som föreskrivs i detta direktiv bör därför rikta in sig mot hantering av pengar som härrör från grova brott och insamling av pengar eller egendom för terrorismändamål.

(6) Större kontantbetalningar kan mycket lätt användas för penningtvätt och finansiering av terrorism. För att öka vaksamheten och minska riskerna med sådana kontantbetalningar bör personer som handlar med varor omfattas av detta direktiv om de effektuerar eller mottar kontantbetalningar på minst 10 000 EUR. Medlemsstaterna bör ha rätt att anta lägre tröskelvärden, ytterligare allmänna begränsningar av användningen av kontanter och ytterligare strängare bestämmelser.

(7) Användningen av instrument för elektroniska pengar betraktas i allt högre grad som en ersättning för bankkonton vilket berättigar, utöver de åtgärder som föreskrivs i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/110/EG ([4]), att låta dessa instrument omfattas av skyldigheterna avseende bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism. Under vissa omständigheter där risken bevisligen är låg bör medlemsstaterna dock tillåtas att enligt strikta riskreducerande villkor undanta instrument för elektroniska pengar från vissa åtgärder för kundkännedom, t.ex. identifiering och kontroll av kunden och den verkliga huvudmannen, men inte från övervakning av transaktioner eller affärsförbindelser. De riskreducerande villkoren bör inbegripa ett krav på att instrument för elektroniska pengar som är föremål för undantag uteslutande ska användas för att köpa varor eller tjänster samt att det belopp som lagrats elektroniskt ska vara tillräckligt lågt för att hindra att reglerna om bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism kringgås. Ett sådant undantag bör inte påverka medlemsstaternas utrymme att efter eget skön tillåta ansvariga enheter att i enlighet med artikel 15 vidta förenklade åtgärder för kundkännedom med avseende på andra instrument för elektroniska pengar som medför lägre risker.

(8) Vad gäller de ansvariga enheter som omfattas av detta direktiv, skulle fastighetsmäklare i tillämpliga fall kunna anses inbegripa hyresförmedlare.

([1]) Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/97/EG av den 4 december 2001 om ändring av rådets direktiv 91/308/EEG om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för tvättning av pengar (EGT L 344, 28.12.2001, s. 76).

([2]) Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG av den 26 oktober 2005 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt och finansiering av terrorism (EUT L 309, 25.11.2005, s. 15).

([3]) Kommissionens direktiv 2006/70/EG av den 1 augusti 2006 om tillämpningsföreskrifter för Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG med avseende på definitionen av "person i politiskt utsatt ställning", samt tekniska kriterier för att kunna tillämpa lägre krav på kundkontroll och göra undantag på grund av finansiell verksamhet som drivs tillfälligt eller i mycket begränsad omfattning (EUT L 214, 4.8.2006, s. 29).

([4]) Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/110/EG av den 16 september 2009 om rätten att starta och driva affärsverksamhet i institut för elektroniska pengar samt om tillsyn av sådan verksamhet, om ändring av direktiven 2005/60/EG och 2006/48/EG och om upphävande av direktiv 2000/46/EG (EUT L 267, 10.10.2009, s. 7).

(9) Jurister enligt medlemsstaternas definitioner bör omfattas av detta direktiv om de deltar i finansiella transaktioner eller företagstransaktioner, inbegripet skatterådgivning, där risken är som störst att dessa juristers tjänster missbrukas för att tvätta pengar som härrör från vinning av brottslig handling eller för att finansiera terrorism. Emellertid bör undantag göras från skyldigheten om rapportering av information som erhållits före, under eller efter rättsliga förfaranden, eller vid utredningen av en klients rättsliga ställning. Juridisk rådgivning bör därför fortfarande omfattas av skyldigheten om tystnadsplikt, förutom då juristen medverkar till penningtvätt eller finansiering av terrorism, den juridiska rådgivningen ges i penningtvättssyfte eller i syfte att finansiera terrorism eller juristen känner till att klienten begär juridisk rådgivning i penningtvättssyfte eller i syfte att finansiera terrorism.

(10) Direkt jämförbara tjänster bör behandlas på samma sätt om de tillhandahålls av någon av de yrkeskategorier som omfattas av detta direktiv. För att säkerställa förenligheten för de rättigheter som garanteras i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (nedan kallad *stadgan*) bör revisorer, externa revisorer och skatterådgivare som i vissa medlemsstater får försvara eller företräda en klient inom ramen för ett rättsligt förfarande eller bedöma en klients rättsliga situation, när det gäller den information som dessa erhåller vid utförandet av sådana uppgifter inte omfattas av de rapporteringsskyldigheter som fastställs i detta direktiv.

(11) Det är viktigt att uttryckligen framhålla att *skattebrott* som rör direkta och indirekta skatter ingår i detta direktivs breda definition av *brottslig handling* i enlighet med de reviderade FATF-rekommendationerna. Eftersom det i olika medlemsstater kan vara olika skattebrott som betecknas som *brottslig handling* som är straffbar genom de påföljder som avses i artikel 3.4 f i detta direktiv kan definitionerna av skattebrott i nationell rätt skilja sig åt. Trots att ingen harmonisering av definitioner av skattebrott i medlemsstaternas nationella rätt eftersträvas, bör medlemsstaterna, i så stor utsträckning som är möjlig enligt deras nationella rätt, tillåta informationsutbyte och tillhandahållande av bistånd mellan finansunderrättelseenheter i EU (nedan kallade *FIU*).

(12) Det finns ett behov av att identifiera de fysiska personer som äger eller kontrollerar en juridisk enhet. För att säkerställa faktisk öppenhet bör medlemsstaterna se till att så många olika juridiska enheter som möjligt som registrerats eller bildats genom andra mekanismer på deras territorium omfattas. Samtidigt som en viss aktieandel eller ägarandel inte automatiskt leder till den verkliga huvudmannen bör den utgöra en faktor bland andra som bör beaktas. Medlemsstaterna bör dock kunna besluta att en lägre andel kan utgöra en indikation på ägande eller kontroll.

(13) Identifiering och kontroll av verkliga huvudmän bör när så är relevant utsträckas till juridiska enheter som äger andra juridiska enheter, och ansvariga enheter bör försöka ta reda på vilken eller vilka fysiska personer som genom ägande eller genom andra medel utövar kontroll över den juridiska enhet som är kund. Kontroll genom andra medel kan bland annat inbegripa de kriterier för kontroll som används för utarbetande av konsoliderade räkenskaper, t.ex. genom aktieägaravtal, utövande av bestämmande inflytande eller behörighet att utnämna företagsledningen. Det kan finnas fall då ingen fysisk person kan identifieras som i sista hand äger eller utövar kontroll över en juridisk enhet. I sådana undantagsfall kan ansvariga enheter, efter att ha uttömt alla andra möjligheter till identifiering och under förutsättning att skäl till misstanke inte föreligger, betrakta den eller de ledande befattningshavarna som den eller de verkliga huvudmännen.

(14) Behovet av korrekta och aktuella uppgifter om den verkliga huvudmannen är centralt vid spårandet av brottslingar som annars kan dölja sin identitet bakom en företagsstruktur. Medlemsstaterna bör därför se till att enheter som registrerats i deras territorium i enlighet med nationell rätt, utöver grundläggande information som bolagets namn och adress och bevis på bolagets registrering och juridiska ägarskap, inhämtar och bevarar tillräckliga, korrekta och aktuella uppgifter om verkligt huvudmannaskap. I syfte att öka öppenheten för att motverka missbruk av juridiska enheter bör medlemsstaterna se till att uppgifter om verkligt huvudmannaskap lagras i ett centralt register utanför bolaget, i full överensstämmelse med unionsrätten. Medlemsstaterna kan för det ändamålet använda en central databas där information om verkligt huvudmannaskap samlas in, eller bolagsregistret, eller ett annat centralt register. Medlemsstaterna kan besluta att ansvariga enheter ska ansvara för att föra in uppgifterna i registret. Medlemsstaterna bör se till att de uppgifterna görs tillgängliga för de behöriga myndigheterna och FIU och tillhandahålls de ansvariga enheterna när de sistnämnda vidtar åtgärder för kundkännedom. Medlemsstaterna bör också se till att andra personer som kan styrka ett berättigat intresse med avseende på penningtvätt, finansiering av terrorism och associerade förbrott – såsom korruption, skattebrott och

bedrägeri – beviljas tillgång till uppgifter om verkligt huvudmannaskap, i enlighet med uppgiftsskyddsbestämmelserna. De personer som kan styrka ett berättigat intresse bör ha tillgång till information om arten och omfattningen av det förmånsintresse som innehas, bestående av dess ungefärliga vikt.

(15) I det syftet bör medlemsstaterna kunna, inom ramen för nationell rätt, tillåta en mer omfattande tillgång än den som föreskrivs enligt detta direktiv.

(16) Snabb tillgång till uppgifter om verkligt huvudmannaskap bör säkerställas på ett sådant sätt att all risk undviks för att upplysningar avslöjas till det berörda bolaget.

(17) För att säkerställa lika villkor mellan de olika typerna av juridiska former bör förvaltare också vara skyldiga att inhämta, bevara och tillhandahålla uppgifter om verkligt huvudmannaskap till ansvariga enheter som vidtar åtgärder för kundkännedom och att förmedla de uppgifterna till ett centralt register eller en central databas, och de bör meddela ansvariga enheter sin status. Juridiska enheter såsom stiftelser och juridiska konstruktioner av samma typ som truster bör vara underkastade likvärdiga krav.

(18) Detta direktiv bör även tillämpas på internetverksamhet som bedrivs av ansvariga enheter.

(19) Ny teknik erbjuder företag och kunder tids- och kostnadseffektiva lösningar och bör därför tas med i beräkningen när risker bedöms. Behöriga myndigheter och ansvariga enheter bör vara proaktiva i kampen mot nya och innovativa sätt att tvätta pengar.

(20) Unionens representanter i ledningsorganen för Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling uppmuntras att tillämpa detta direktiv och att på bankens webbplats offentliggöra sin policy för bekämpning av penningtvätt som innehåller detaljerade förfaranden som skulle ge verkan åt detta direktiv.

(21) Det är oroande att spelsektorns tjänster används för att tvätta vinning av brottslig handling. För att minska riskerna med anknytning till speltjänster bör detta direktiv föreskriva en skyldighet för tillhandahållare av speltjänster där riskerna är högre att vidta åtgärder för kundkännedom vid enskilda transaktioner som uppgår till 2 000 EUR eller mer. Medlemsstaterna bör se till att ansvariga enheter tillämpar samma tröskelvärde på utbetalning av vinster, betalning av insatser, inbegripet köp eller inbyte av spelmarker, eller båda. Tillhandahållare av speltjänster med fysiska lokaler såsom kasinon och spelhus bör säkerställa att åtgärder för kundkännedom, om de vidtas vid inträdet i lokalerna, kan kopplas till kundens transaktioner i dessa lokaler. När det gäller förhållanden där risken bevisligen är låg bör medlemsstaterna dock tillåtas att undanta vissa speltjänster från några eller alla krav som föreskrivs i detta direktiv. En medlemsstats användning av undantag bör övervägas endast under strängt begränsade och motiverade förhållanden och när riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism är låga. Sådana undantag bör vara föremål för en särskild riskbedömning som även tar hänsyn till de tillämpliga transaktionernas sårbarhet. De bör meddelas kommissionen. Medlemsstaterna bör i riskbedömningen ange på vilket sätt de har beaktat eventuella relevanta resultat i de rapporter som kommissionen har utfärdat inom ramen för den överstatliga riskbedömningen.

(22) Riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism är olika från fall till fall. Följaktligen bör en holistisk riskbaserad metod användas. Den riskbaserade metoden är inte ett alternativ som ger medlemsstaterna och de ansvariga enheterna alltför stor valfrihet. Den inbegriper användning av ett evidensbaserat beslutsfattande för att mer effektivt kunna hantera de risker för penningtvätt och finansiering av terrorism som unionen och dess aktörer står inför.

(23) Som grund för den riskbaserade metoden behöver medlemsstaterna och unionen identifiera, förstå och minska de risker för penningtvätt och finansiering av terrorism som de möter. Vikten av en överstatlig metod för riskidentifiering har erkänts på internationell nivå, och Europeiska tillsynsmyndigheten (Europeiska bankmyndigheten, EBA), inrättad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1093/2010 [1], Europeiska tillsynsmyndigheten (Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten, Eiopa), inrättad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1094/2010 [2], och Europeiska tillsynsmyndigheten (Europeiska värdepappers- och

[1] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1093/2010 av den 24 november 2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska bankmyndigheten), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/78/EG (EUT L 331, 15.12.2010, s. 12).

[2] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1094/2010 av den 24 november 2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/79/EG (EUT L 331, 15.12.2010, s. 48).

marknadsmyndigheten, Esma), inrättad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1095/2010 ([1]), bör få i uppdrag att lämna ett yttrande, genom sin gemensamma kommitté, om riskerna för unionens finansiella sektor.

(24) Kommissionen har goda möjligheter att ha överblick över särskilda gränsöverskridande hot som kan påverka den inre marknaden och som inte kan identifieras och effektivt bekämpas av de enskilda medlemsstaterna. Den bör därför anförtros ansvaret att samordna bedömningen av de risker som har samband med gränsöverskridande verksamhet. Medverkan av relevanta experter, t.ex. expertgruppen för frågor som rör penningtvätt och finansiering av terrorism och företrädare för FIU, samt i förekommande fall andra organ på unionsnivå, är avgörande för den processens effektivitet. Nationella riskbedömningar och erfarenheter är också en viktig informationskälla för processen. En sådan bedömning av de gränsöverskridande riskerna genom kommissionens försorg bör inte inbegripa behandling av personuppgifter. Under alla omständigheter bör uppgifterna vara helt anonymiserade. Nationella och unionens tillsynsmyndigheter för uppgiftsskydd bör involveras endast om bedömningen av risken för penningvätt och finansiering av terrorism påverkar enskilda personers integritet och uppgiftsskydd.

(25) Resultaten av riskbedömningar bör vid behov göras tillgängliga för ansvariga enheter med nödvändig skyndsamhet, så de kan identifiera, förstå, hantera och minska sina egna risker.

(26) För att i högre utsträckning identifiera, förstå, hantera och minska riskerna på unionsnivå bör medlemsstaterna dessutom dela med sig av resultaten av sina riskbedömningar åt varandra, kommissionen och EBA, Eiopa och Esma (nedan kallade *de europeiska tillsynsmyndigheterna*).

(27) När detta direktiv tillämpas bör särdragen och behoven beaktas hos ansvariga mindre enheter som omfattas av dess tillämpningsområde och se till att de behandlas på ett sätt som motsvarar deras särskilda behov och verksamhetens natur.

(28) För att skydda unionens finansiella systems och den inre marknadens funktion mot penningtvätt och finansiering av terrorism bör befogenheten att anta akter i enlighet med artikel 290 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) delegeras till kommissionen för att identifiera de tredjeländers jurisdiktioner som har strategiska brister i sina nationella system för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism (nedan kallade *högrisktredjeländer*). Eftersom penningtvätt och finansiering av terrorism utgör hot av föränderlig art och underlättas genom en ständig utveckling av tekniken och de medel som står till brottslingars förfogande krävs det snabb och kontinuerlig anpassning av den rättsliga ramen vad beträffar högrisktredjeländer för att effektivt kunna ta itu med befintliga risker och förhindra att nya uppstår. Kommissionen bör ta hänsyn till information från internationella organisationer och normgivare på området för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism, som offentliga uttalanden från FATF, ömsesidiga utvärderingar eller detaljerade bedömningsrapporter eller publicerade uppföljningsrapporter, och i förekommande fall anpassa sina bedömningar till ändringarna i dessa.

(29) Medlemsstaterna bör åtminstone föreskriva skärpta åtgärder för kundkännedom som ska vidtas av de ansvariga enheterna när de har att göra med fysiska personer eller juridiska enheter som är etablerade i högrisktredjeländer som identifierats av kommissionen. Det bör även vara förbjudet att förlita sig på tredje parter som är etablerade i sådana högrisktredjeländer. Länder som inte finns upptagna på förteckningen bör inte automatiskt anses ha effektiva system för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism och riskkänsligheten hos fysiska personer eller juridiska enheter som är etablerade i sådana länder bör bedömas.

(30) Risker är i sig varierande, och variabler kan själva eller i förening öka eller minska de potentiella riskerna, vilket påverkar den lämpliga nivån på förebyggande åtgärder, exempelvis åtgärder för kundkännedom. Under vissa omständigheter bör därför skärpta åtgärder för kundkännedom vidtas, medan det i andra fall kan vara lämpligt med förenklade åtgärder.

(31) Det bör noteras att vissa situationer innebär en större risk för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Även om alla kunders identitet och affärsprofil bör fastställas finns det fall där det krävs särskilt noggranna kundidentifierings- och kundkontrollförfaranden.

([1]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1095/2010 av den 24 november 2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/77/EG (EUT L 331, 15.12.2010, s. 84).

(32) Detta gäller särskilt vid förbindelser med enskilda som innehar eller har innehaft en viktig offentlig funktion, inom unionen eller internationellt, särskilt personer från länder med utbredd korruption. Sådana förbindelser kan göra att särskilt den finansiella sektorn avsevärt riskerar sitt anseende och utsätts för rättsliga risker. De internationella insatserna mot korruption motiverar också att sådana personer uppmärksammas särskilt och att skärpta åtgärder för kundkännedom vidtas gentemot personer som innehar eller har innehaft viktiga offentliga funktioner nationellt eller utomlands och vad gäller ledande personer i internationella organisationer.

(33) Kraven som rör personer i politiskt utsatt ställning är av förebyggande och inte straffrättslig art och bör inte tolkas som en stigmatisering av personer i politiskt utsatt ställning genom ett påstående om att de skulle vara inblandade i brottsliga handlingar. Att vägra ingå en affärsförbindelse med en person enbart på grund av att fastställandet att denna är en person i politiskt utsatt ställning strider mot detta direktivs och de reviderade FATF-rekommendationernas bokstav och anda.

(34) Att företagsledningens godkännande inhämtas innan affärsförbindelser ingås behöver inte alltid innebära att styrelsens godkännande inhämtas. Ett sådant godkännande bör kunna ges av någon med tillräckliga kunskaper om institutets riskexponering mot penningtvätt och finansiering av terrorism och med tillräckligt ledande ställning för att fatta beslut som påverkar dess riskexponering.

(35) För att undvika att upprepade kundidentifieringsförfaranden drabbar affärsverksamheten i form av förseningar och ineffektivitet, är det med förbehåll för lämpliga skyddsåtgärder lämpligt att kunder som redan har identifierats på annat håll får introduceras för ansvariga enheter. När en ansvarig enhet förlitar sig på tredje man bör det slutgiltiga ansvaret för åtgärder för kundkännedom ligga på den ansvariga enhet till vilken kunden introduceras. Den tredje man eller person som introducerat kunden bör också ha ett fortsatt eget ansvar för att följa detta direktiv, inbegripet kravet att inrapportera misstänkta transaktioner och spara uppgifter, om denna har en förbindelse med kunden som omfattas av detta direktiv.

(36) När det gäller agenturförhållanden eller utkontraktering genom avtal mellan ansvariga enheter och externa personer som inte omfattas av detta direktiv kan skyldigheter att förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism bara härröra från avtalet mellan parterna och inte från detta direktiv, när det gäller dessa agenter eller utkontrakterande tjänsteleverantörer som del av de ansvariga enheterna. Skyldigheten att efterleva detta direktiv bör därför fortfarande primärt åligga den ansvariga enheten.

(37) För att bekämpa penningtvätt och finansiering av terrorism har alla medlemsstater inrättat eller bör alla medlemsstater inrätta operativt oberoende och självständiga FIU för att samla in och analysera mottagen information, för beläggande av samband mellan misstänkta transaktioner och bakomliggande brottslig handling. En operativt oberoende och självständig FIU bör innebära att FIU har behörighet och kapacitet att utföra sina uppgifter fritt, inbegripet självständig beslutanderätt att analysera, begära och sprida specifik information. Misstänkta transaktioner och annan information som är relevant för penningtvätt eller därmed associerade förbrott och finansiering av terrorism bör rapporteras till FIU som bör fungera som en central nationell enhet för mottagande, analys och förmedlande till behöriga myndigheter av analysresultaten. Alla misstänkta transaktioner, även försök till transaktioner, bör rapporteras oberoende av det belopp transaktionen gäller. Rapporterad information skulle också kunna inbegripa tröskelbaserad information.

(38) Genom undantag från det allmänna förbudet mot att utföra misstänkta transaktioner bör ansvariga enheter kunna utföra misstänkta transaktioner innan de underrättar de behöriga myndigheterna, när sådant utförande inte går att undvika eller ett undvikande sannolikt skulle motverka försök att efterforska dem som gynnas av ett fall av misstänkt penningtvätt eller finansiering av terrorism. Detta bör dock inte påverka tillämpningen av de internationella åtaganden som medlemsstaterna godkänt om att i enlighet med relevanta resolutioner från Förenta nationernas säkerhetsråd utan dröjsmål frysa penningmedel och andra tillgångar tillhörande terrorister, terroristorganisationer eller andra personer som finansierar terrorism.

(39) För vissa ansvariga enheter bör medlemsstaterna ha möjlighet att utse ett lämpligt självreglerande organ till det organ som primärt ska informeras i stället för FIU. I enlighet med rättspraxis från Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna är ett system med primär rapportering till ett självreglerande organ en viktig skyddsåtgärd för att upprätthålla de grundläggande rättigheterna när det gäller rapporteringsskyldigheter för advokater. Medlemsstaterna bör föreskriva hur tystnadsplikten, sekretessen och den personliga integriteten ska skyddas.

(40) Om en medlemsstat beslutar att utse ett sådant självreglerande organ får den tillåta eller begära att det organet inte vidarebefordrar några uppgifter till FIU som erhållits från personer som företräder det organet när sådan

information har mottagits från, eller erhållits om en av deras klienter i samband med att de utreder kundens rättsliga ställning, eller när de utför sin uppgift att försvara eller företräda den klienten i eller rörande rättsliga förfaranden, inbegripet att tillhandahålla rådgivning om att inleda eller undvika sådana förfaranden, om sådana uppgifter mottas eller inhämtas före, under, eller efter sådana förfaranden.

(41) Det finns ett antal fall där anställda som har rapporterat sina misstankar om penningtvätt och finansiering av terrorism har utsatts för hot eller fientliga handlingar. Även om detta direktiv inte kan påverka medlemsstaternas rättsliga förfaranden är det av största vikt att denna fråga hanteras för att säkerställa ett effektivt system för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism. Medlemsstaterna bör vara medvetna om problemet och göra vad de kan för att skydda enskilda personer, inbegripet anställda och företrädare vid den ansvariga enheten, från sådana hot eller fientliga handlingar och i enlighet med nationell rätt skydda sådana personer på lämpligt sätt, särskilt med avseende på deras rätt till skydd av personuppgifter och deras rätt till effektivt rättsligt skydd samt rätt att anlita ombud.

(42) Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG ([1]), i den form som det har införlivats i nationell rätt, är tillämpligt på behandlingen av personuppgifter vid tillämpningen av detta direktiv. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 45/2001 ([2]) är tillämplig när unionens institutioner och organ behandlar personuppgifter vid tillämpning av detta direktiv. Samtliga medlemsstater erkänner att bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism är ett viktigt allmänintresse. Detta direktiv påverkar inte skyddet av personuppgifter som behandlas inom ramen för polissamarbete och straffrättsligt samarbete, inklusive rådets rambeslut 2008/977/RIF ([3]), i den form som genomförts i nationell rätt.

(43) Det är nödvändigt att anpassningen av detta direktiv till de reviderade FATF-rekommendationerna görs med fullt iakttagande av unionsrätten, särskilt när det gäller unionens uppgiftsskyddsrätt och skyddet av de grundläggande rättigheterna i enlighet med stadgan. Vissa aspekter av detta direktivs genomförande inbegriper insamling, analys, lagring och utbyte av uppgifter. Sådan behandling av personuppgifter bör tillåtas samtidigt som de grundläggande rättigheterna respekteras till fullo, endast för de syften som anges i detta direktiv och för den verksamhet som krävs enligt detta direktiv såsom vidtagande av åtgärder för kundkännedom, fortlöpande övervakning, undersökning och rapportering av ovanliga och misstänkta transaktioner, identifiering av den verkliga huvudmannen bakom en juridisk person eller juridisk konstruktion, identifiering av en person i politiskt utsatt ställning, informationsutbyte från behöriga myndigheters och från kreditinstituts och finansiella instituts och andra ansvariga enheters sida. Ansvariga enheters insamling och efterföljande behandling av personuppgifter bör begränsas till vad som är nödvändigt för iakttagande av kraven i detta direktiv, och personuppgifter bör inte behandlas ytterligare på ett sätt som är oförenligt med det ändamålet. I synnerhet bör ytterligare behandling av personuppgifter för kommersiella ändamål vara strängt förbjuden.

(44) De reviderade FATF-rekommendationerna visar att ansvariga enheter, för att till fullo kunna samarbeta och snabbt kunna efterkomma begäranden om information från behöriga myndigheter för att förebygga, upptäcka eller utreda penningtvätt och finansiering av terrorism, under minst fem år bör spara de nödvändiga uppgifter som erhållits genom åtgärder för kundkännedom samt uppgifterna om transaktioner. För att undvika att skiljaktiga metoder används och för att kraven avseende skydd av personuppgifter och rättslig säkerhet ska uppfyllas bör den lagringstiden fastställas till fem år efter det att en affärsförbindelse har upphört eller efter det att en enstaka transaktion har utförts. Om det emellertid efter en bedömning av nödvändighet och proportionalitet visar sig nödvändigt för att förebygga, upptäcka eller utreda penningtvätt och finansiering av terrorism, bör medlemsstaterna ha rätt att tillåta eller kräva att uppgifter lagras ytterligare för en period som inte överstiger fem år och utan att det påverkar den nationella straffrätten om bevisning som är tillämpliga på pågående brottsutredningar och rättsliga förfaranden. Medlemsstaterna bör kräva att särskilda skyddsåtgärder vidtas för att säkerställa skyddet för uppgifter och bör fastställa vilka personer, personkategorier eller myndigheter som bör ha exklusiv tillgång till de lagrade uppgifterna.

(45) För att säkerställa en lämplig och effektiv rättskipning under den tid då detta direktiv införlivas i medlemsstaternas nationella rättsordningar, och för att möjliggöra en smidig samverkan mellan detta direktiv och de nationella rättegångsreglerna, bör upplysningar och handlingar som är relevanta för sådana rättsliga förfaranden för att

([1]) Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG av den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter (EGT L 281, 23.11.1995, s. 31).

([2]) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 45/2001 av den 18 december 2000 om skydd för enskilda då gemenskapsinstitutionerna och gemenskapsorganen behandlar personuppgifter och om den fria rörligheten för sådana uppgifter (EGT L 8, 12.1.2001, s. 1).

([3]) Rådets rambeslut 2008/977/RIF av den 27 november 2008 om skydd av personuppgifter som behandlas inom ramen för polissamarbete och straffrättsligt samarbete (EUT L 350, 30.12.2008, s. 60).

förebygga, upptäcka eller utreda eventuell penningtvätt eller finansiering av terrorism som pågår i medlemsstaterna den dag då detta direktiv träder i kraft lagras under fem år efter den dagen, och det bör vara möjligt att förlänga den perioden med ytterligare fem år.

(46) Den registrerade har rätt att få tillgång till personuppgifter som behandlas inom ramen för detta direktiv. Emellertid skulle effektiv bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism allvarligt undergrävas om den registrerade fick tillgång till uppgifter med anknytning till en rapport om en misstänkt transaktion. Det kan därför vara motiverat att den rätten undantas och begränsas i enlighet med artikel 13 i direktiv 95/46/EG och, i relevanta fall, artikel 20 i förordning (EG) 45/2001. Den registrerade har rätt att begära att en sådan tillsynsmyndighet som avses i artikel 28 i direktiv 95/46/EG eller, i tillämpliga fall, Europeiska datatillsynsmannen kontrollerar om behandlingen är lagenlig och har rätt att söka rättslig prövning som avses i artikel 22 i det direktivet. Den tillsynsmyndighet som avses i artikel 28 i direktiv 95/46/EG får också agera på eget initiativ. Utan att det påverkar begränsningarna av rätten till tillgång bör tillsynsmyndigheten ha möjlighet att underrätta den registrerade om att tillsynsmyndighetens alla nödvändiga kontroller har ägt rum, och om resultatet när det gäller huruvida den berörda behandlingen är tillåten.

(47) Detta direktiv omfattar inte personer som enbart omvandlar pappersdokument till elektronisk form på grundval av ett kontrakt med ett kredit- eller finansiellt institut, och inte heller personer som enbart tillhandahåller kredit- eller finansiella institut meddelandesystem eller andra stödsystem för vidarebefordring av medel eller clearing- och avvecklingssystem.

(48) Penningtvätt och finansiering av terrorism är internationella problem och kampen mot dem bör vara global. I de fall där unionens kreditinstitut och finansiella institut har filialer och dotterföretag i tredjeländer där kraven på det området är mindre stränga än medlemsstaternas krav bör dessa, för att undvika att mycket olika normer tillämpas inom institutet eller institutets koncern, på dessa filialer och dotterbolag tillämpa unionens normer eller, om tillämpningen av sådana normer visar sig inte vara möjlig, underrätta de behöriga myndigheterna i sin hemmedlemsstat.

(49) Där så är praktiskt genomförbart bör ansvariga enheter få återkoppling om hur användbara de rapporter om misstänkta transaktioner som dessa lagt fram har varit och om hur de följts upp. För att möjliggöra detta, och för att kunna granska effektiviteten hos deras system för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism, bör medlemsstaterna upprätthålla relevant statistik på området och förbättra dess kvalitet. För att ytterligare förbättra kvaliteten på och samstämmigheten hos statistiska uppgifter insamlade på unionsnivå bör kommissionen fortlöpande övervaka situationen i hela unionen beträffande bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism och bör offentliggöra regelbundna översikter.

(50) När medlemsstaterna kräver att utgivare av elektroniska pengar och betaltjänstleverantörer som är etablerade i deras territorium i annan form än filialer, och vars huvudkontor är beläget i en annan medlemsstat, utser en central kontaktpunkt på deras territorium bör de kunna kräva att en sådan central kontaktpunkt, som agerar på det utseende institutets vägnar, ser till att företagen följer reglerna för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism. De bör även säkerställa att det kravet är proportionellt och inte går utöver vad som är nödvändigt för att uppnå målet att reglerna för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism efterföljs, inklusive genom att underlätta övervakningen.

(51) När det gäller valutaväxlingskontor, checkinlösningskontor, tjänsteleverantörer till truster eller bolag eller tillhandahållare av speltjänster bör behöriga myndigheter se till att de personer som faktiskt direkt leder sådana enheters verksamhet samt de verkliga huvudmännen för sådana enheter är lämpliga. Kriterierna för att avgöra om en person är lämplig bör åtminstone avspegla behovet av att skydda dessa enheter från att missbrukas av sina förvaltare eller verkliga huvudmän i kriminella syften.

(52) När en ansvarig enhet driver företag i en annan medlemsstat, inbegripet genom ett nätverk av agenter, bör den behöriga myndigheten i hemmedlemsstaten vara ansvarig för övervakningen av att den ansvariga enheten tillämpar riktlinjer och förfaranden på gruppnivå rörande bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism. Detta skulle kunna inbegripa besök på plats hos företag som är baserade i en annan medlemsstat. Den behöriga myndigheten i hemmedlemsstaten bör samarbeta nära med den behöriga myndigheten i värdmedlemsstaten och bör informera den senare om frågor som kan påverka deras bedömning av huruvida företag uppfyller de regler rörande bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism som gäller i värdmedlemsstaten.

(53) När en ansvarig enhet driver företag i en annan medlemsstat, inbegripet genom ett nätverk av agenter eller personer som distribuerar elektroniska pengar i enlighet med artikel 3.4 i direktiv 2009/110/EG, förblir den behöriga myndigheten i värdmedlemsstaten ansvarig för att se till att företaget uppfyller kraven i reglerna för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism, inbegripet, i förekommande fall, genom inspektioner på plats och extern övervakning och genom lämpliga och proportionella åtgärder för att ta itu med allvarliga överträdelser av dessa krav. Den behöriga myndigheten i värdmedlemsstaten bör samarbeta nära med den behöriga myndigheten i hemmedlemsstaten och informera den senare om frågor som kan påverka dess bedömning av huruvida den ansvariga enheten uppfyller riktlinjer och processer på gruppnivå rörande bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism. För att sätta stopp för sådana allvarliga överträdelser av reglerna för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism som kräver omedelbara åtgärder bör den behöriga myndigheten i värdmedlemsstaten kunna vidta lämpliga och proportionella tillfälliga korrigerande åtgärder som i liknande fall är tillämpliga på ansvariga enheter som omfattas av dess behörighet, för att ta itu med sådana allvarliga brister, när så är lämpligt med bistånd av eller i samarbete med den behöriga myndigheten i hemmedlemsstaten.

(54) Samordning och samarbete mellan FIU är av största vikt, eftersom penningtvätt och finansiering av terrorism har gränsöverskridande natur. För att förbättra sådan samordning och sådant samarbete, och särskilt för att se till att rapporter om misstänkta transaktioner kommer FIU i den medlemsstat där de skulle vara till störst nytta till handa, fastställs detaljerade regler i detta direktiv.

(55) Plattformen för EU:s finansunderrättelseenheter (nedan kallad *EU FIU-plattformen*), en informell grupp bestående av företrädare för FIU och verksam sedan 2006, används för att underlätta samarbetet mellan FIU och diskutera samarbetsrelaterade frågor såsom effektivt samarbete mellan FIU samt mellan FIU och tredjeländers finansunderrättelseenheter, gemensam analys av gränsöverskridande fall samt trender och faktorer som är relevanta för bedömning av riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism på nationell och överstatlig nivå.

(56) För att hantera det faktum att penningtvätt och finansiering av terrorism har gränsöverskridande karaktär är det särskilt viktigt att förbättra informationsutbytet mellan FIU i unionen. Medlemsstaterna bör uppmuntra användning av säker utrustning för informationsutbyte, särskilt det decentraliserade datanätverket FIU.net eller dess efterföljare (nedan kallat *FIU.net*) och den teknik FIU.net erbjuder. Det inledande informationsutbytet mellan FIU som rör penningtvätt eller finansiering av terrorism för analysändamål och som inte vidarebehandlas eller sprids bör tillåtas, om inte ett sådant informationsutbyte skulle strida mot de grundläggande principerna i nationell rätt. De informationsutbyten om fall som FIU har identifierat som fall som eventuellt inbegriper skattebrott bör inte påverka informationsutbytet på skatteområdet i enlighet med rådets direktiv 2011/16/EU ([1]) eller i enlighet med internationella normer för informationsutbyte och administrativt samarbete i skattefrågor.

(57) För att fullständigt och snabbt kunna besvara förfrågningar från FIU behöver ansvariga enheter ha inrättat effektiva system som gör det möjligt för dem att genom säkra och konfidentiella kanaler få fullständig och snabb tillgång till information om de affärsförbindelser som de har eller har haft med bestämda personer. I enlighet med unionsrätten och nationell rätt skulle medlemsstaterna till exempel kunna överväga att inrätta system för bankregister eller elektroniska dataåtervinningssystem som skulle ge FIU tillgång till information om bankkonton, utan att detta påverkar kravet på domstols godkännande i tillämpliga fall. Medlemsstaterna skulle också kunna överväga att inrätta mekanismer för att säkerställa att behöriga myndigheter har infört förfaranden för att identifiera tillgångar utan att meddela ägaren på förhand.

(58) Medlemsstaterna bör uppmuntra sina behöriga myndigheter att snabbt, konstruktivt och effektivt sörja för ett så omfattande gränsöverskridande samarbete som möjligt vid tillämpningen av detta direktiv, utan att detta påverkar tillämpningen av de regler eller förfaranden som är tillämpliga på straffrättsligt samarbete. Medlemsstaterna bör särskilt se till att deras FIU fritt, spontant eller på begäran utbyter information med tredjeländers finansunderrättelseenheter, med hänsyn till unionsrätten och de principer som rör informationsutbyte som har utarbetats av Egmontgruppen av finansunderrättelseenheterna.

(59) Bekämpningen av penningtvätt och finansiering av terrorism är så viktig att medlemsstaterna i sin nationella rätt bör fastställa effektiva, proportionella och avskräckande administrativa sanktioner och åtgärder som ska tillämpas om de nationella bestämmelser som införlivar detta direktiv inte efterlevs. Medlemsstaterna har för närvarande en rad olika administrativa sanktioner och åtgärder som tillämpas när de viktigaste förebyggande bestämmelserna överträds. Den mångfalden kan vara till förfång för bekämpningen av penningtvätt och finansiering av terrorism,

([1]) Rådets direktiv 2011/16/EU av den 15 februari 2011 om administrativt samarbete i fråga om beskattning och om upphävande av direktiv 77/799/EEG (EUT L 64, 11.3.2011, s. 1).

och unionens motåtgärder riskerar att fragmenteras. Detta direktiv bör därför föreskriva en rad administrativa sanktioner och åtgärder tillgängliga för medlemsstaterna åtminstone vid allvarliga, upprepade eller systematiska överträdelser av kraven om åtgärder för kundkännedom, registerhållning, rapportering av misstänkta transaktioner och interna kontroller av ansvariga enheter. Spännvidden av sanktionerna och åtgärderna bör vara så stor att medlemsstaterna och behöriga myndigheter kan beakta skillnaderna mellan ansvariga enheter, särskilt skillnaderna mellan kreditinstitut och finansiella institut och andra ansvariga enheter, när det gäller storlek, egenskaper och verksamhetens natur. Vid införlivandet av detta direktiv bör medlemsstaterna se till att påförande av administrativa sanktioner och åtgärder i enlighet med detta direktiv och av straffrättsliga påföljder i enlighet med nationell rätt inte strider mot principen *ne bis in idem*.

(60) För att bedöma om personer som innehar en ledande befattning i eller på annat sätt kontrollerar ansvariga enheter är lämpliga bör allt informationsutbyte om fällande domar i brottmål ske i enlighet med rådets rambeslut 2009/315/RIF ([1]) och rådets beslut 2009/316/RIF ([2]), i den form som de har införlivats i nationell rätt, och med andra relevanta bestämmelser i nationell rätt.

(61) Tekniska standarder för tillsyn för finansiella tjänster bör säkerställa en konsekvent harmonisering och ett adekvat skydd för insättare, investerare och konsumenter i hela unionen. Det skulle vara ändamålsenligt och lämpligt att de europeiska tillsynsmyndigheterna med sin mycket specialiserade sakkunskap anförtros att utarbeta och för kommissionen förelägga förslag till tekniska standarder för tillsyn som inte inbegriper politiska val.

(62) De förslag till tekniska standarder för tillsyn som de europeiska tillsynsmyndigheterna utarbetar enligt detta direktiv bör kommissionen anta genom delegerade akter i enlighet med artikel 290 i EUF-fördraget och i enlighet med artiklarna 10–14 i förordningarna (EU) nr 1093/2010, (EU) nr 1094/2010 och (EU) nr 1095/2010.

(63) Givet de mycket omfattande ändringar som skulle behöva göras av direktiven 2005/60/EG och 2006/70/EG mot bakgrund av det här direktivet, bör dessa slås samman och ersättas för klarhetens och enhetlighetens skull.

(64) Eftersom målet för detta direktiv, nämligen att skydda det finansiella systemet genom att förebygga, upptäcka och utreda penningtvätt och finansiering av terrorism, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna, eftersom enskilda åtgärder som vidtas av medlemsstaterna för att skydda sina finansiella system kan vara oförenliga med en fungerande inre marknad och med vad som föreskrivs enligt rättsstatsprincipen och unionens allmänna ordning, utan snarare, på grund av åtgärdernas omfattning och verkningar, kan uppnås bättre på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta direktiv inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.

(65) Detta direktiv är förenligt med de grundläggande rättigheter och de principer som erkänns i stadgan, framför allt rätt till respekt för privatliv och familjeliv, rätt till skydd av personuppgifter, näringsfrihet, förbudet mot diskriminering, rätten till ett effektivt rättsmedel och till en opartisk domstol samt presumtionen för oskuld och rätten till försvar.

(66) I enlighet med artikel 21 i stadgan som förbjuder diskriminering ska medlemsstaterna säkerställa att detta direktiv genomförs utan diskriminering vid riskbedömningar inom ramen för åtgärder för kundkännedom.

(67) I enlighet med den gemensamma politiska förklaringen från medlemsstaterna och kommissionen om förklarande dokument av den 28 september 2011 ([3]) har medlemsstaterna åtagit sig att, i de fall detta är berättigat, låta anmälan av införlivandeåtgärder åtföljas av ett eller flera dokument som förklarar förhållandet mellan de olika delarna i direktivet och motsvarande delar i nationella instrument för införlivande. Med avseende på detta direktiv anser lagstiftaren att översändandet av sådana dokument är berättigat.

(68) Europeiska datatillsynsmannen har hörts i enlighet med artikel 28.2 i förordning (EG) nr 45/2001 och avgav ett yttrande den 4 juli 2013 ([4]).

([1]) Rådets rambeslut 2009/315/RIF av den 26 februari 2009 om organisationen av medlemsstaternas utbyte av uppgifter ur kriminalregistret och uppgifternas innehåll (EUT L 93, 7.4.2009, s. 23).
([2]) Rådets beslut 2009/316/RIF av den 6 april 2009 om inrättande av det europeiska informationssystemet för utbyte av uppgifter ur kriminalregister (Ecris) i enlighet med artikel 11 i rambeslut 2009/315/RIF (EUT L 93, 7.4.2009, s. 33).
([3]) EUT C 369, 17.12.2011, s. 14.
([4]) EUT C 32, 4.2.2014, s. 9.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

AVSNITT 1

Syfte, tillämpningsområde och definitioner

Artikel 1

1. Detta direktiv syftar till att förhindra att unionens finansiella system används för penningtvätt och finansiering av terrorism.

2. Medlemsstaterna ska säkerställa att penningvätt och finansiering av terrorism förbjuds.

3. Följande handlingar ska vid tillämpningen av detta direktiv anses som penningtvätt när de begås uppsåtligen:

a) Omvandling eller överföring av egendom, i vetskap om att egendomen härrör från brottslig handling eller från medverkan till brottslig handling, i syfte att hemlighålla eller dölja egendomens olagliga ursprung eller för att hjälpa någon som är delaktig i en sådan verksamhet att undandra sig de rättsliga följderna av sitt handlande.

b) Hemlighållande eller döljande av en viss egendoms rätta beskaffenhet eller ursprung, av dess belägenhet, av förfogandet över den, av dess förflyttning, av de rättigheter som är knutna till den, eller av äganderätten till den, i vetskap om att egendomen härrör från brottslig handling eller från medverkan till en sådan handling.

c) Förvärv, innehav eller brukande av egendom, i vetskap om, vid tiden för mottagandet, att egendomen härrörde från brottslig handling eller från medverkan till en sådan handling.

d) Deltagande, sammanslutning för att utföra, försöka att utföra och medhjälp, underlättande och rådgivning vid utförandet av någon av de handlingar som avses i leden a, b och c.

4. Penningtvätt ska anses som sådan även om de handlingar som frambringat den egendom som ska tvättas begåtts inom en annan medlemsstats territorium eller i ett tredjeland.

5. I detta direktiv avses med *finansiering av terrorism* allt tillhandahållande eller insamling av medel, oavsett tillvägagångssätt, direkt eller indirekt, i uppsåt att de ska användas eller med vetskap om att de helt eller delvis kommer att användas för att genomföra något av de brott som avses i artiklarna 1–4 i rådets rambeslut 2002/475/RIF ([1]).

6. Vetskap, uppsåt eller ändamål som utgör rekvisit för de handlingar som avses i punkterna 3 och 5 får härledas ur objektiva, faktiska omständigheter.

Artikel 2

1. Detta direktiv ska tillämpas på följande ansvariga enheter:

1) Kreditinstitut.

2) Finansiella institut.

3) Följande fysiska eller juridiska personer vid utövandet av deras yrkesmässiga verksamhet:

a) Revisorer, externa revisorer och skatterådgivare.

b) Notarier och andra oberoende jurister, där de på en klients vägnar och för dennes räkning deltar i finansiella transaktioner eller transaktioner avseende fast egendom eller bistår vid planering eller utförande av transaktioner för dennes räkning i samband med

i) köp och försäljning av fast egendom eller företag,

ii) förvaltning av en klients pengar, värdepapper eller andra tillgångar,

iii) öppnande eller förvaltning av bank-, spar- eller värdepapperskonton,

([1]) Rådets rambeslut 2002/475/RIF av den 13 juni 2002 om bekämpande av terrorism (EGT L 164, 22.6.2002, s. 3).

iv) säkerställande av nödvändigt kapital för att bilda, driva eller leda bolag,

v) bildande, drift eller ledning av truster, bolag, stiftelser eller liknande strukturer.

c) Tjänsteleverantörer till truster eller bolag som inte redan omfattas av led a eller b.

d) Fastighetsmäklare.

e) Andra personer som handlar med varor, i den utsträckning som betalt eller mottaget belopp är minst 10 000 EUR i kontanter, oavsett om transaktionen utförs vid ett tillfälle eller flera tillfällen som förefaller ha samband.

f) Tillhandahållare av speltjänster.

2. Med undantag för kasinon får medlemsstaterna efter en lämplig riskbedömning besluta att helt eller delvis undanta vissa tillhandahållare av speltjänster från de nationella bestämmelser genom vilka detta direktiv införlivas, på grundval av belägg för att sådana tjänster på grund av sin art och, i förekommande fall, driftsomfattning utgör en låg risk.

Medlemsstaterna ska, bland andra faktorer som de beaktar i sin riskbedömning, bedöma de tillämpliga transaktionernas sårbarhet, även med hänsyn till det betalningssätt som används.

Medlemsstaterna ska i sin riskbedömning ange på vilket sätt de har beaktat eventuella relevanta resultat i de rapporter som kommissionen har utfärdat enligt artikel 6.

Varje beslut som fattas av en medlemsstat enligt denna punkt ska meddelas kommissionen, tillsammans med en motivering grundad på en specifik riskbedömning. Kommissionen ska underrätta de övriga medlemsstaterna om beslutet.

3. Medlemsstaterna får besluta att fysiska eller juridiska personer som endast tillfälligt eller i mycket begränsad omfattning bedriver finansiell verksamhet, där risken för att penningtvätt eller finansiering av terrorism är mycket liten, inte ska omfattas av detta direktiv, om samtliga följande kriterier är uppfyllda:

a) Den finansiella verksamheten är begränsad i absoluta termer.

b) Den finansiella verksamheten är begränsad när det gäller transaktioner.

c) Den finansiella verksamheten är inte sådana personers huvudverksamhet.

d) Den finansiella verksamheten är en biverksamhet och direkt knuten till sådana personers huvudverksamhet.

e) Sådana personers huvudverksamhet är inte en sådan verksamhet som avses i punkt 1.3 a–d eller f.

f) Den finansiella verksamheten avser endast sådana personers huvudverksamhets kunder och är inte allmänt tillgänglig för allmänheten.

Första stycket ska inte tillämpas på personer som bedriver penningöverföring enligt definitionen i artikel 4.13 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/64/EG ([1]).

4. Vid tillämpningen av punkt 3 a ska medlemsstaterna kräva att den finansiella verksamhetens totala omsättning inte överstiger ett tillräckligt lågt tröskelvärde. Det tröskelvärdet ska fastställas på nationell nivå och bero på typen av finansiell verksamhet.

5. Vid tillämpningen av punkt 3 b ska medlemsstaterna tillämpa ett högsta tröskelvärde per kund och transaktion, oavsett om transaktionen utförs vid ett tillfälle eller flera tillfällen som förefaller ha samband. Detta tröskelvärde ska fastställas på nationell nivå och bero på typen av finansiell verksamhet. Det ska vara tillräckligt lågt för att säkerställa att de berörda transaktionstyperna är en opraktisk och ineffektiv metod för penningtvätt eller finansiering av terrorism och det får inte överstiga 1 000 EUR.

6. Vid tillämpningen av punkt 3 c ska medlemsstaterna kräva att den finansiella verksamhetens omsättning inte överstiger 5 % av den berörda fysiska eller juridiska personens totala omsättning.

([1]) Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/64/EG av den 13 november 2007 om betaltjänster på den inre marknaden och om ändring av direktiven 97/7/EG, 2002/65/EG, 2005/60/EG och 2006/48/EG samt upphävande av direktiv 97/5/EG (EUT L 319, 5.12.2007, s. 1).

7. När vid tillämpningen av denna artikel risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism bedöms ska medlemsstaterna särskilt beakta finansiell verksamhet vars natur gör att sannolikheten för att den ska användas eller missbrukas för penningtvätt eller för finansiering av terrorism blir särskilt stor.

8. I beslut som fattas av medlemsstaterna enligt punkt 3 ska motiven på vilka de grundar sig anges. Medlemsstaterna får besluta att återkalla sådana beslut när omständigheterna förändras. De ska anmäla sådana beslut till kommissionen. Kommissionen ska underrätta de övriga medlemsstaterna om sådana beslut.

9. Medlemsstaterna ska inrätta en riskbaserad övervakningsverksamhet eller vidta andra lämpliga åtgärder för att se till att undantag som beviljas genom beslut enligt denna artikel inte missbrukas.

Artikel 3

I detta direktiv gäller följande definitioner:

1. *kreditinstitut*: ett kreditinstitut enligt definitionen i artikel 4.1.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 [1], inbegripet filialer till detta enligt definitionen i artikel 4.1.17 i den förordningen, som är belägna inom unionen, oavsett om dess huvudkontor är beläget inom unionen eller i ett tredjeland.

2. *finansiella institut*:

   a) ett företag som inte är kreditinstitut och som bedriver en eller flera av de verksamheter som anges i punkterna 2–12, 14 och 15 i bilaga I till Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU [2], inbegripet sådan verksamhet som bedrivs vid valutaväxlingskontor,

   b) ett försäkringsföretag enligt definitionen i artikel 13.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG [3], i den mån som det utför sådan livförsäkringsverksamhet som omfattas av det direktivet,

   c) ett värdepappersföretag enligt definitionen i artikel 4.1.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG [4],

   d) ett företag för kollektiva investeringar som saluför sina andelar eller aktier,

   e) en försäkringsförmedlare enligt definitionen i artikel 2.5 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/92/EG [5] där den förmedlar livsförsäkringar och andra investeringsrelaterade tjänster, med undantag för en anknuten försäkringsförmedlare enligt definitionen i punkt 7 i den artikeln, och

   f) filialer inom unionen till finansiella institut som avses i leden a–e, oavsett om deras huvudkontor är beläget i en medlemsstat eller i ett tredje land.

3. *egendom*: alla slags tillgångar, fysiska eller icke fysiska, fasta eller lösa, materiella eller immateriella, samt juridiska dokument eller instrument, även i elektronisk eller digital form, som styrker äganderätten till eller rättigheter knutna till sådana tillgångar.

4. *brottslig handling*: alla former av kriminell inblandning i följande grova brott:

   a) handlingar enligt artiklarna 1–4 i rambeslut 2002/475/RIF,

   b) samtliga brott som avses i artikel 3.1 a i 1988 års FN-konvention mot olaglig hantering av narkotika och psykotropa ämnen,

---

[1] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 (EUT L 176, 27.6.2013, s. 1).

[2] Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG (EUT L 176, 27.6.2013, s. 338).

[3] Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG av den 25 november 2009 om upptagande och utövande av försäkrings- och återförsäkringsverksamhet (Solvens II) (EUT L 335, 17.12.2009, s. 1).

[4] Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG av den 21 april 2004 om marknader för finansiella instrument och om ändring av rådets direktiv 85/611/EEG och 93/6/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/12/EG samt upphävande av rådets direktiv 93/22/EEG (EUT L 145, 30.4.2004, s. 1).

[5] Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/92/EG av den 9 december 2002 om försäkringsförmedling (EGT L 9, 15.1.2003, s. 3).

c) handlingar som utförs av kriminella organisationer enligt definitionen i artikel 1 i rådets gemensamma åtgärd 98/733/RIF ([1]),

d) bedrägerier som riktar sig mot unionens ekonomiska intressen, åtminstone allvarliga fall, enligt definitionen i artiklarna 1.1 och 2.1 i konventionen om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen ([2]),

e) korruption, och

f) alla överträdelser, inbegripet skattebrott som rör direkta och indirekta skatter och enligt definitionen i medlemsstaternas nationella rätt, som är belagda med frihetsstraff eller frihetsberövande åtgärd med en högsta straffsats på mer än ett år eller, i medlemsstater som har en minimitröskel för brott i sitt rättssystem, alla brott som är belagda med frihetsstraff eller frihetsberövande åtgärd med en lägsta straffsats på mer än sex månader.

5. *självreglerande organ*: ett organ som representerar medlemmar i en yrkesgrupp och har i uppgift att reglera dem, utföra vissa funktioner av tillsyns- eller övervakningskaraktär och säkerställa att reglerna som rör dem följs.

6. *verklig huvudman*: fysiska personer som ytterst äger eller kontrollerar kunden och/eller den eller de fysiska personer för vars räkning en transaktion eller en verksamhet utförs och som innefattar åtminstone följande:

a) När det gäller företagsenheter:

i) Fysiska personer som ytterst äger eller kontrollerar en juridisk enhet genom direkt eller indirekt ägande av en tillräcklig andel av aktierna eller rösträtterna eller ägandeandelarna i den enheten, t.ex. genom innehav av innehavaraktier, eller genom kontroll genom andra medel, dock ej bolag noterade på en reglerad marknad som omfattas av informationsskyldighet enligt unionsrätten eller omfattas av motsvarande internationella normer som säkerställer tillräcklig öppenhet beträffande information om ägande.

Ett aktieinnehav på 25 % + 1 aktie eller en ägandeandel på mer än 25 % i kunden som innehas av en fysisk person ska vara en indikation på direkt ägande. Ett aktieinnehav på 25 % + 1 aktie eller en ägandeandel på mer än 25 % i kunden som innehas av en företagsenhet, som står under en eller flera fysiska personers kontroll, eller av flera företagsenheter, som står under samma fysiska persons eller personers kontroll, ska vara en indikation på indirekt ägande. Detta ska inte påverka medlemsstaternas rätt att besluta att en lägre andel kan utgöra en indikation på ägande eller kontroll. Kontroll genom andra medel får fastställas bland annat i enlighet med kriterierna i artikel 22.1–22.5 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/34/EU ([3]).

ii) Om, när alla tänkbara medel har utnyttjats och under förutsättning att det inte föreligger grund för misstankar, ingen person enligt led i har identifierats eller om det finns tvivel på att den eller de personer som har identifierats är verkliga huvudmän, den eller de fysiska personer som innehar ledande befattningar; ska de ansvariga enheterna dokumentera de åtgärder som vidtas för att identifiera det verkliga huvudmannaskapet enligt led i och detta led.

b) När det gäller truster:

i) Instiftaren.

ii) Förvaltaren eller förvaltarna.

iii) Beskyddaren, om sådan finns.

iv) Förmånstagarna eller, om det ännu inte har fastställts vilka enskilda personer som är förmånstagare med avseende på den juridiska konstruktionen eller enheten, de personer för vilka den juridiska konstruktionen eller enheten främst har inrättats eller verkar.

v) Eventuella andra fysiska personer som ytterst utövar kontroll över trusten genom direkt eller indirekt ägande eller genom andra medel.

([1]) Gemensam åtgärd 98/733/RIF av den 21 december 1998 beslutad av rådet på grundval av artikel K 3 i Fördraget om Europeiska unionen om att göra deltagande i en kriminell organisation i Europeiska unionens medlemsstater till ett brott (EGT L 351, 29.12.1998, s. 1).
([2]) EGT C 316, 27.11.1995, s. 49.
([3]) Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/34/EU av den 26 juni 2013 om årsbokslut, koncernredovisning och rapporter i vissa typer av företag, om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/43/EG och om upphävande av rådets direktiv 78/660/EEG och 83/349/EEG (EUT L 182, 29.6.2013, s. 19).

c) När det gäller juridiska enheter såsom stiftelser och juridiska konstruktioner av samma typ som truster, den eller de fysiska personer som innehar ställningar som är likvärda med eller liknar dem i led b.

7. *tjänsteleverantör till truster eller bolag*: alla personer som affärsmässigt tillhandahåller tredje man någon av följande tjänster:

a) Bildande av bolag eller andra typer av juridiska personer.

b) I egenskap av, eller vidtagande av åtgärder för att någon annan ska agera som styrelseledamot eller bolagsrättsligt ansvarig på ett bolag, partner i ett handelsbolag eller liknande ställning i andra juridiska personer, eller åtgärder för att någon annan ska utöva en sådan funktion.

c) Tillhandahållande av säte, kontorsadress, postadress eller administrativ adress och andra anknutna tjänster till aktiebolag, handelsbolag eller annan form av juridisk person eller konstruktion.

d) Förvaltning av en klassisk trust eller liknande juridisk konstruktion, eller åtgärder för att någon annan ska kunna utöva en sådan funktion.

e) Funktion som nominell aktieägare för en annan person, som inte är ett bolag noterat på en reglerad marknad som omfattas av informationsskyldighet i enlighet med unionsrätten eller omfattas av motsvarande internationella normer, eller åtgärder för att någon annan ska kunna utöva en sådan funktion.

8. *korrespondentförbindelse*:

a) tillhandahållande av banktjänster från en bank som korrespondent till en annan bank som motpart, inbegripet tillhandahållande av ett löpande konto eller annat passivkonto och härtill knutna tjänster, t.ex. likviditetsförvaltning, internationella överföringar av medel, checkavräkning, *payable-through*-konton och valutatjänster,

b) förbindelserna mellan kreditinstitut och finansiella institut där liknande tjänster tillhandahålls av ett korrespondentinstitut till ett motpartsinstitut, och inbegripet förbindelser som etablerats för värdepapperstransaktioner eller överföring av medel.

9. *person i politiskt utsatt ställning*: en fysisk person som innehar eller har innehaft viktiga offentliga poster, bland annat

a) stats- och regeringschefer, ministrar samt ställföreträdande eller biträdande ministrar,

b) parlamentsledamöter eller ledamöter av liknande lagstiftande organ,

c) ledamöter av politiska partiers styrelser,

d) domare i högsta domstolen, författningsdomstolar eller andra rättsliga organ på hög nivå vars beslut inte kan överklagas, utom under exceptionella omständigheter,

e) ledamöter i revisionsrätter eller i centralbankers styrelser,

f) ambassadörer, chargés d'affaires samt höga officerare inom försvarsmakten,

g) ledamöter i statsägda företags förvaltnings-, lednings- och tillsynsorgan,

h) direktörer, biträdande direktörer, styrelseledamöter och innehavare av liknande poster i en internationell organisation.

Inga offentliga tjänster som avses i leden a–h ska anses omfatta tjänstemän på mellannivå eller lägre tjänstemän.

10. *familjemedlemmar*, bland annat:

a) make/maka, eller en person som likställs med make/maka, till en person i politiskt utsatt ställning,

b) barn och deras makar/makor, eller personer som likställs med make/maka till en person i politiskt utsatt ställning,

c) föräldrar till en person i politiskt utsatt ställning.

11. *kända medarbetare*:

a) fysiska personer om vilka det är känt att de gemensamt är verkliga huvudmän till juridiska enheter eller juridiska konstruktioner, eller har andra nära affärsförbindelser med en person i politiskt utsatt ställning,

b) fysiska personer som är den enda verkliga huvudmannen bakom juridiska enheter eller juridiska konstruktioner om vilka det är känt att de i praktiken har inrättats till förmån en person i politiskt utsatt ställning.

12. *företagsledning*: en tjänsteman eller anställd som har tillräckliga kunskaper om institutets riskexponering mot penningtvätt och finansiering av terrorism och som har tillräckliga befogenheter att fatta beslut som påverkar dess riskexponering, och behöver inte i alla fall vara styrelseledamot.

13. *affärsförbindelse*: en affärsmässig, yrkesmässig eller handelsmässig förbindelse, som är förbunden med en ansvarig enhets yrkesmässiga verksamhet och som när förbindelsen ingås förväntas ha en viss varaktighet.

14. *speltjänster*: en tjänst som innebär att penningvärden satsas på slumpspel, inbegripet spel med inslag av skicklighet, exempelvis lotterier, kasinospel, pokerspel och vadhållning som tillhandahålls på en fysisk plats eller annars på distans, på elektronisk eller annan teknisk väg för att underlätta kommunikation, och på enskild begäran av en tjänstemottagare.

15) *grupp* (koncern): en grupp av företag som består av ett moderföretag, dess dotterföretag och enheter i vilka moderföretaget eller dess dotterföretag har ägarintressen samt företag som står till varandra i ett sådant förhållande som avses i artikel 22 i direktiv 2013/34/EU.

16. *elektroniska pengar*: elektroniska pengar enligt definitionen i artikel 2.2. i direktiv 2009/110/EG.

17. *brevlådebank*: ett kredit- eller finansiellt institut, eller ett institut som utför verksamhet som likställs med den som utförs av kreditinstitut eller finansiella institut, som är registrerat i en jurisdiktion där det saknar en meningsfull fysisk närvaro och ledning och inte är anknutet till en reglerad finansgrupp (koncern).

Artikel 4

1. Medlemsstaterna ska, i enlighet med den riskbaserade metoden, se till att tillämpningsområdet för detta direktiv helt eller delvis utvidgas till att omfatta andra yrken och företagskategorier än de ansvariga enheter som avses i artikel 2.1 och som bedriver verksamhet som med särskilt stor sannolikhet används för penningtvätt eller för finansiering av terrorism.

2. Om en medlemsstat utvidgar tillämpningsområdet för detta direktiv till att omfatta andra yrken eller företagskategorier än dem som avses i artikel 2.1 ska den meddela kommissionen detta.

Artikel 5

För förebyggande av penningtvätt och finansiering av terrorism får medlemsstaterna, inom gränserna för unionsrätten, införa eller behålla strängare regler på det område som omfattas av detta direktiv.

AVSNITT 2

Riskbedömning

Artikel 6

1. Kommissionen ska göra en bedömning av de risker för penningtvätt och finansiering av terrorism som påverkar den inre marknaden och berör gränsöverskridande verksamhet.

I detta syfte ska kommissionen senast den 26 juni 2017 utarbeta en rapport i vilken de riskerna identifieras, analyseras och bedöms på unionsnivå. Därefter ska kommission uppdatera sin rapport vartannat år, eller vid behov oftare.

2. Den rapport som avses i punkt 1 ska omfatta åtminstone följande:

a) De delar av den inre marknaden som är utsatta för störst risk.

b) De risker som är förknippade med varje relevant sektor.

c) De metoder som brottslingar oftast använder för att tvätta vinster från olaglig verksamhet.

3. Kommissionen ska göra den rapport som avses i punkt 1 tillgänglig för medlemsstaterna och ansvariga enheter för att hjälpa dem med att identifiera, förstå, hantera och minska riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism och så att andra berörda aktörer, inklusive nationella lagstiftare, Europaparlamentet, de europeiska tillsynsmyndigheterna och företrädare för FIU, bättre kan förstå riskerna.

4. Kommissionen ska utfärda rekommendationer till medlemsstaterna om lämpliga åtgärder för att ta itu med de identifierade riskerna. Om medlemsstaterna beslutar att inte tillämpa rekommendationerna inom sina nationella system för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism ska de anmäla detta till kommissionen och tillhandahålla skälen för ett sådant beslut.

5. Senast den 26 december 2016 ska de europeiska tillsynsmyndigheterna genom sin gemensamma kommitté lämna ett yttrande om de risker för penningtvätt och finansiering av terrorism som påverkar unionens finansiella sektor (nedan kallat *gemensamt yttrande*). Därefter ska de europeiska tillsynsmyndigheterna genom den gemensamma kommittén lämna ett yttrande vartannat år.

6. När den utför den bedömning som avses i punkt 1 ska kommissionen organisera arbetet på unionsnivå, beakta de gemensamma yttranden som avses i punkt 5, samt engagera medlemsstaternas experter på området bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism, företrädare för FIU och, när så är lämpligt, andra organ på unionsnivå. Kommissionen ska göra de gemensamma yttrandena tillgängliga för medlemsstaterna och ansvariga enheter för att bistå dem att identifiera, hantera och minska riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism.

7. Kommissionen ska vartannat år, eller vid behov oftare, till Europaparlamentet och rådet lämna en rapport om resultaten av de regelbundna riskbedömningarna och om de åtgärder som vidtagits på grundval av dessa resultat.

Artikel 7

1. Varje medlemsstat ska vidta lämpliga åtgärder för att identifiera, bedöma, förstå och minska de risker för penningtvätt och finansiering av terrorism som de påverkas av, liksom eventuella farhågor kopplade till skyddet av personuppgifter i detta sammanhang. Den ska uppdatera den riskbedömningen.

2. Varje medlemsstat ska utse en myndighet eller inrätta en mekanism genom vilken de nationella åtgärderna mot de risker som avses i punkt 1 samordnas. Myndighetens namn eller en beskrivning av mekanismen ska meddelas kommissionen, de europeiska tillsynsmyndigheterna och övriga medlemsstater.

3. När de gör de riskbedömningar som avses i punkt 1 i denna artikel ska medlemsstaterna använda resultaten i den rapport som avses i artikel 6.1.

4. Vad gäller de riskbedömningar som avses i punkt 1 ska varje medlemsstat

a) använda den till att förbättra sina åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, särskilt genom att identifiera områden där ansvariga enheter ska vidta strängare åtgärder, i tillämpliga fall med angivande av vilka åtgärder som ska vidtas,

b) där så är lämpligt identifiera sektorer eller områden med mindre eller större risk för penningtvätt och finansiering av terrorism,

c) använda den som hjälp vid fördelning och prioritering av resurser för att bekämpa penningtvätt och finansiering av terrorism,

d) använda den för att se till att lämpliga regler utarbetas för varje sektor eller område alltefter risken för penningtvätt och finansiering av terrorism,

e) skyndsamt göra lämplig information tillgänglig för ansvariga enheter för att underlätta deras egna bedömningar av risken för penningtvätt och finansiering av terrorism.

5. Medlemsstaterna ska göra resultaten av sina riskbedömningar tillgängliga för kommissionen, de europeiska tillsynsmyndigheterna och de övriga medlemsstaterna.

Artikel 8

1. Medlemsstaterna ska se till att ansvariga enheter vidtar lämpliga åtgärder för att identifiera och bedöma riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism, med beaktande av riskfaktorer inbegripet de som rör deras kunder, länder eller geografiska områden, produkter, tjänster, transaktioner eller distributionskanaler. Dessa åtgärder ska stå i proportion till de ansvariga enheternas typ och storlek.

2. De riskbedömningar som avses i punkt 1 ska dokumenteras, uppdateras och göras tillgängliga för relevanta behöriga myndigheter och berörda självreglerande organ. Behöriga myndigheter får besluta att enskilda dokumenterade riskbedömningar inte krävs, när de specifika risker som är förenade med sektorn är uppenbara och väl kända.

3. Medlemsstaterna ska se till att ansvariga enheter har riktlinjer, kontroller och förfaranden på plats för att minska och effektivt hantera de risker för penningtvätt och finansiering av terrorism som identifierats på unionsnivå, på medlemsstatsnivå och vid ansvariga enheter. Dessa riktlinjer, kontroller och förfaranden ska stå i proportion till de ansvariga enheternas typ och storlek.

4. De riktlinjer, kontroller och förfaranden som avses i punkt 3 ska omfatta följande:

a) Utveckling av interna riktlinjer, kontroller och förfaranden, inbegripet rutiner för modellriskhantering, åtgärder för kundkännedom, rapportering, registerhållning, intern kontroll, efterlevnadskontroll inbegripet utnämning av en efterlevnadsansvarig på ledningsnivå om det motiveras av verksamhetens storlek och natur samt bakgrundskontroll av personal.

b) En oberoende granskningsfunktion för att granska de interna riktlinjer, kontroller och förfaranden som avses i led a, om det motiveras av verksamhetens storlek och natur.

5. Medlemsstaterna ska kräva att ansvariga enheter inhämtar sin lednings godkännande av de riktlinjer, kontroller och förfaranden som de inför och övervakar och skärper vidtagna åtgärder, när så är lämpligt.

AVSNITT 3

Policy gentemot tredjeland

Artikel 9

1. Tredjeländers jurisdiktioner med sådana strategiska brister i sina nationella system för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism som utgör ett betydande hot mot unionens finansiella system (nedan kallade *högrisktredjeländer*) ska identifieras för att skydda en väl fungerande inre marknad.

2. Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 64 för att identifiera högrisktredjeländer, med beaktande av strategiska brister, särskilt med avseende på

a) tredjelandets rättsliga och institutionella ram för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism, framför allt

   i) kriminalisering av penningtvätt och finansiering av terrorism,

   ii) åtgärder som rör kundkännedom,

   iii) krav som rör registerhållning,

   iv) krav som rör rapportering av misstänkta transaktioner,

b) tredjelandets behöriga myndigheters befogenheter och förfaranden för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism,

c) effektiviteten hos systemet för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism vid tredjelandets insatser för att ta itu med riskerna för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

3. De delegerade akter som avses i punkt 2 ska antas inom en månad efter identifieringen av de strategiska brister som avses i den punkten.

4. Kommissionen ska, där så är lämpligt vid upprättandet av delegerade akter som avses i punkt 2, ta hänsyn till relevanta utvärderingar, bedömningar eller rapporter från internationella organisationer och normgivare med befogenheter på området förebyggande av penningtvätt och bekämpning av finansiering av terrorism när det gäller de risker som enskilda tredjeländer utgör.

KAPITEL II

ÅTGÄRDER FÖR KUNDKÄNNEDOM

AVSNITT 1

Allmänna bestämmelser

Artikel 10

1. Medlemsstaterna ska förbjuda sina kreditinstitut och finansiella institut att föra anonyma konton eller utfärda anonyma motböcker. Medlemsstaterna ska i alla händelser kräva att ägarna och förmånstagarna till befintliga anonyma konton eller anonyma motböcker så snart som möjligt, och under alla förhållanden innan kontona eller motböckerna nyttjas, omfattas av åtgärder för kundkännedom.

2. Medlemsstaterna ska vidta åtgärder för att förebygga missbruk av innehavaraktier och teckningsoptioner för innehavaraktier.

Artikel 11

Medlemsstaterna ska se till att ansvariga enheter vidtar åtgärder för kundkännedom under följande omständigheter:

a) När en affärsförbindelse ingås.

b) Vid utförandet av enstaka transaktioner som

   i) uppgår till minst 15 000 EUR, oavsett om den transaktionen utförs vid ett enda tillfälle eller flera tillfällen som förefaller ha samband, eller

   ii) utgör en överföring av medel enligt definitionen i artikel 3.9 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/847 ([1]) som överstiger 1 000 EUR.

c) När det gäller personer som handlar med varor, vid enstaka transaktioner om minst 10 000 EUR i kontanter, oavsett om transaktionen utförs vid ett enda tillfälle eller flera tillfällen som förefaller ha samband.

d) För tillhandahållare av speltjänster: vid utbetalning av vinster, betalning av insatser, eller båda, vid transaktioner om minst 2 000 EUR, oavsett om transaktionen utförs vid ett enda tillfälle eller flera tillfällen som förefaller ha samband.

e) När det finns misstankar om penningtvätt eller finansiering av terrorism, oavsett eventuella undantag eller tröskelbelopp.

f) När det råder osäkerhet om hur tillförlitliga eller tillräckliga tidigare erhållna kundidentifieringsuppgifter är.

Artikel 12

1. Genom undantag från artikel 13.1 första stycket a, b och c och artikel 14 och på grundval av en lämplig riskbedömning som visar på en låg risk får medlemsstaterna tillåta ansvariga enheter att inte vidta vissa åtgärder för kundkännedom i fråga om elektroniska pengar, där samtliga följande riskreducerande villkor är uppfyllda:

a) Betalningsinstrumentet kan inte återuppladdas eller har en månatlig gräns för betalningstransaktioner på 250 EUR som endast kan användas i den medlemsstaten.

b) Det högsta belopp som lagras elektroniskt överstiger inte 250 EUR.

([1]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/847 av den 20 maj 2015 om uppgifter som ska åtföljа överföringar av medel och om upphävande av förordning (EG) nr 1781/2006 (se sidan 1 i detta nummer av EUT).

c) Betalningsinstrumentet används uteslutande för inköp av varor eller tjänster.

d) Betalningsinstrumentet kan inte finansieras med anonyma elektroniska pengar.

e) Utgivaren övervakar transaktionen eller affärsförbindelsen så noga att denne kan upptäcka ovanliga eller misstänkta transaktioner.

Vid tillämpningen av första stycket b får en medlemsstat höja det högsta beloppet på 500 EUR för betalningsinstrument som endast kan användas i den medlemsstaten.

2. Medlemsstaterna ska se till att undantaget i punkt 1 inte är tillämpligt vid kontantinlösen eller kontantuttag av de elektroniska pengarnas penningvärde om detta överstiger 100 EUR.

Artikel 13

1. Åtgärder för kundkännedom ska omfatta följande:

a) Identifiering av kunden och kontroll av dennes identitet utifrån handlingar, uppgifter eller information som erhållits från en tillförlitlig och oberoende källa.

b) Identifiering av den verkliga huvudmannen och rimliga åtgärder för styrkande av den personens identitet, så att den ansvariga enheten anser sig ha full vetskap om vem den verkliga huvudmannen är, inbegripet rimliga åtgärder för att förstå kundens ägar- och kontrollstruktur i fallet juridiska personer, truster, bolag, stiftelser och liknande juridiska konstruktioner.

c) Bedömning och i förekommande fall inhämtande av information om affärsförbindelsens syfte och avsedda natur.

d) Fortlöpande övervakning av affärsförbindelsen, inbegripet granskning av transaktioner under förbindelsens hela existens för att säkerställa att de transaktioner som utförs motsvarar den ansvariga enhetens kundkännedom, verksamheten och riskprofilen, vid behov även medlens ursprung och säkerställande av att handlingarna, uppgifterna eller informationen uppdateras.

Ansvariga enheter ska också, när de utför de åtgärder som avses i första stycket a och b, kontrollera att en person som påstår sig handla på kundens vägnar verkligen är bemyndigad att göra det och identifiera den personen och kontrollera dennes identitet.

2. Medlemsstaterna ska se till att ansvariga enheter vidtar varje åtgärd för kundkännedom som föreskrivs i punkt 1. Ansvariga enheter får dock själva reglera sådana åtgärders omfattning utifrån en riskkänslighetsanalys.

3. Medlemsstaterna ska kräva att ansvariga enheter vid bedömningen av riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism åtminstone beaktar de variabler som anges i bilaga I.

4. Medlemsstaterna ska se till att ansvariga enheter för de behöriga myndigheterna eller självreglerande organen kan visa att åtgärderna är lämpliga med hänsyn till de identifierade riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism.

5. För livförsäkringsverksamhet eller annan investeringsrelaterad försäkringsverksamhet ska medlemsstaterna se till att, utöver de åtgärder för kundkännedom som krävs med avseende på kunden och den verkliga huvudmannen, ska kreditinstitut och finansiella institut vidta följande åtgärder för kundkännedom i fråga om livförsäkringars och andra investeringsrelaterade försäkringars förmånstagare, så snart som dessa har identifierats eller utpekats:

a) När det gäller förmånstagare som identifieras som specifikt namngivna personer eller juridiska konstruktioner: fastställande av personens namn.

b) När det gäller förmånstagare som utpekas genom egenskaper eller klass eller på annat sätt: inhämtande av tillräcklig information om dessa förmånstagare, så att kreditinstitutet eller det finansiella institutet anser sig kunna avgöra förmånstagarens identitet vid utbetalningstillfället.

Vad gäller leden a och b i första stycket ska kontrollen av förmånstagarnas identitet ske vid utbetalningstillfället. Vid överlåtelse, helt eller delvis, av livförsäkring eller annan investeringsrelaterad försäkring till tredje part ska kreditinstitut och finansiella institut med kännedom om överlåtelsen fastställa den verkliga huvudmannens identitet när försäkringens värde övergår till den personen eller den juridiska konstruktionen.

6. När det gäller trusters eller liknande juridiska konstruktioners förmånstagare som utpekas genom särskilda egenskaper eller klass ska en ansvarig enhet inhämta tillräcklig information om förmånstagaren så att den ansvariga enheten anser sig kunna fastställa dennes identitet vid utbetalningstillfället eller när förmånstagaren hävdar sina förvärvade rättigheter.

Artikel 14

1. Medlemsstaterna ska kräva att kontroll av kundens och den verkliga huvudmannens identitet sker innan en affärsförbindelse ingås eller en transaktion utförs.

2. Genom undantag från punkt 1 får medlemsstaterna tillåta att kontroll av kundens och den verkliga huvudmannens identitet slutförs när affärsförbindelsen ingås, om detta är nödvändigt för att inte störa den normala affärsverksamheten och om risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism är liten. I sådana situationer ska dessa förfaranden slutföras snarast möjligt efter inledande kontakt.

3. Genom avvikelse från punkt 1 får medlemsstaterna tillåta att ett konto öppnas hos ett kreditinstitut eller finansiellt institut, inbegripet konton som möjliggör transaktioner i överlåtbara värdepapper, om det finns tillräckliga skyddsåtgärder för att transaktioner inte kan utföras av kunden eller för kundens räkning innan de krav på kundkännedom som fastställs i artikel 13.1 första stycket a och b har uppfyllts.

4. Om en ansvarig enhet inte kan uppfylla de krav på kundkännedom som fastställs i artikel 13.1 första stycket a, b eller c ska medlemsstaterna kräva att vederbörande inte utför en transaktion via bankkonto, ingår en affärsförbindelse eller utför transaktionen, och att denne ska avbryta affärsförbindelsen och överväga att rapportera en misstänkt transaktion när det gäller denna kund till FIU i enlighet med artikel 33.

Medlemsstaterna ska undantagsvis inte tillämpa första stycket på notarier, andra oberoende jurister, revisorer, externa revisorer och skatterådgivare endast i den strikta utsträckning dessa personer utreder sin klients rättsliga ställning, försvarar eller företräder denne i eller rörande rättsliga förfaranden, inbegripet att tillhandahålla rådgivning om att inleda eller undvika förfaranden.

5. Medlemsstaterna ska kräva att ansvariga enheter inte bara vidtar åtgärder för kundkännedom gentemot alla nya kunder utan även vid lämpliga tidpunkter gentemot befintliga kunder, efter en riskkänslighetsanalys, bland annat när en kunds relevanta omständigheter förändras.

AVSNITT 2

Förenklade åtgärder för kundkännedom

Artikel 15

1. Om en medlemsstat eller en ansvarig enhet konstaterar att riskerna är lägre på vissa områden får medlemsstaten tillåta att ansvariga enheter vidtar förenklade åtgärder för kundkännedom.

2. Innan de vidtar förenklade åtgärder för kundkännedom ska ansvariga enheter förvissa sig om att affärsförbindelsen eller transaktionen har lägre risk.

3. Medlemsstaterna ska se till att ansvariga enheter övervakar transaktionerna och affärsförbindelserna så noga att de kan upptäcka ovanliga eller misstänkta transaktioner.

Artikel 16

Vid bedömningen av riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism för olika typer av kunder, geografiska områden och särskilda produkter, tjänster, transaktioner eller distributionskanaler ska medlemsstater och ansvariga enheter åtminstone beakta de faktorer för potentiella situationer med lägre risk som anges i bilaga II.

Artikel 17

Senast den 26 juni 2017 ska de europeiska tillsynsmyndigheterna för behöriga myndigheter och kreditinstitut och finansiella institut utfärda riktlinjer i enlighet med artikel 16 i förordningarna (EU) nr 1093/2010, (EU) nr 1094/2010 och (EU) nr 1095/2010 om de riskfaktorer som ska beaktas och åtgärder som ska vidtas i situationer där förenklade åtgärder för kundkännedom är lämpliga. Särskild hänsyn ska tas till företagets typ och storlek, och där så är lämpligt och proportionerligt ska särskilda åtgärder fastställas.

AVSNITT 3

Skärpta åtgärder för kundkännedom

Artikel 18

1. I de fall som avses i artiklarna 19–24 ska medlemsstaterna när de har att göra med fysiska personer eller juridiska enheter som är etablerade i tredjeländer som av kommissionen identifierats som högrisktredjeländer, samt även i andra fall av större risker som medlemsstaterna eller ansvariga enheter konstaterat, kräva att de ansvariga enheterna vidtar skärpta åtgärder för kundkännedom för att hantera och minska sådana risker på lämpligt sätt.

Skärpta åtgärder för kundkännedom behöver inte med automatik åberopas för filialer eller majoritetsägda dotterföretag till ansvariga enheter som är etablerade i unionen, belägna i högrisktredjeländer, när dessa filialer eller majoritetsägda dotterföretag helt och hållet följer koncernens riktlinjer och rutiner i enlighet med artikel 45. Medlemsstaterna ska se till att dessa fall hanteras av de ansvariga enheterna med användning av en riskbaserad metod.

2. Medlemsstaterna ska kräva att ansvariga enheter i möjligaste mån granskar bakgrunden till och syftet med alla komplexa och ovanligt stora transaktioner, och alla ovanliga transaktionsmönster som inte förefaller ha något ekonomiskt eller lagligt syfte. Ansvariga enheter ska särskilt skärpa övervakningen av affärsförbindelsen för att avgöra om dessa transaktioner eller aktiviteter framstår som misstänkta.

3. Vid bedömningen av riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism ska medlemsstater och ansvariga enheter åtminstone beakta situationer med potentiellt högre risk enligt bilaga III.

4. Senast den 26 juni 2017 ska de europeiska tillsynsmyndigheterna för behöriga myndigheter och kreditinstitut och finansiella institut utfärda riktlinjer i enlighet med artikel 16 i förordningarna (EU) nr 1093/2010, (EU) nr 1094/2010 och (EU) nr 1095/2010 om de riskfaktorer som ska beaktas och åtgärder som ska vidtas i situationer där skärpta åtgärder för kundkännedom är lämpliga. Särskild hänsyn ska tas till företagets typ och storlek, och där så är lämpligt och proportionerligt ska särskilda åtgärder fastställas.

Artikel 19

När det gäller gränsöverskridande korrespondentförbindelser med ett motpartsinstitut i ett tredjeland ska medlemsstaterna, utöver de åtgärder för kundkännedom som fastställs i artikel 13, kräva att deras kreditinstitut och finansiella institut

a) samlar in så mycket information om motpartsinstitutet att de har full insikt i dess affärsverksamhet och utifrån offentligt tillgänglig information kan bedöma dess anseende och övervakningens kvalitet,

b) gör en bedömning av motpartsinstitutets kontroller för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism,

c) inhämtar godkännande från sin ledning innan de ingår nya korrespondentförbindelser,

d) dokumenterar varje instituts respektive ansvar,

e) för *payable-through*-konton försäkrar sig om att motpartsinstitutet har kontrollerat kundens identitet och löpande vidtagit åtgärder för kundkännedom med avseende på de kunder som har direkt tillgång till korrespondentinstitutets konton och att det på begäran kan tillhandahålla korrespondentinstitutet relevanta kundkännedomsuppgifter.

Artikel 20

När det gäller transaktioner eller affärsförbindelser med personer i politiskt utsatt ställning, ska medlemsstaterna utöver de åtgärder för kundkännedom som fastställs i artikel 13 kräva att ansvariga enheter

a) har lämpliga riskhanteringssystem på plats, inklusive riskbaserade förfaranden, för att kunna avgöra om kunden eller kundens verkliga huvudman är en person i politiskt utsatt ställning,

b) tillämpar följande åtgärder vid affärsförbindelser med personer i politiskt utsatt ställning:

i) Inhämtar sin lednings godkännande av att affärsförbindelser med sådana personer ingås eller fortlöper.

ii) Vidtar lämpliga åtgärder för att fastställa varifrån förmögenheten och medlen härstammar som förknippas med affärsförbindelser eller transaktioner med sådana personer.

iii) Bedriver löpande skärpt övervakning av de affärsförbindelserna.

Artikel 21

Medlemsstaterna ska kräva att ansvariga enheter vidtar rimliga åtgärder för att avgöra om livförsäkringars eller andra investeringsrelaterade försäkringars förmånstagare och/eller vid behov förmånstagarens verkliga huvudman är personer i politiskt utsatt ställning. Dessa åtgärder ska vidtas senast då försäkringen helt eller delvis utbetalas eller överlåts. Om högre risker konstaterats, ska medlemsstaterna utöver att tillämpa de åtgärder för kundkännedom som fastställs i artikel 13 kräva att ansvariga enheter

a) informerar sin ledning innan försäkringsbeloppet utbetalas,

b) skärper kontrollen av hela affärsförbindelsen med försäkringstagaren.

Artikel 22

Om en person i politiskt utsatt ställning inte längre har en viktig offentlig funktion i en medlemsstat eller ett tredjeland eller i en internationell organisation ska ansvariga enheter, åtminstone under 12 månader, vara skyldiga att beakta om personen fortfarande utgör en risk och tillämpa motsvarande lämpliga riskkänslighetsåtgärder tills personen inte längre anses utgöra någon specifik risk för personer i politiskt utsatt ställning.

Artikel 23

Åtgärderna enligt artiklarna 20 och 21 ska också tillämpas på familjemedlemmar och kända nära medarbetare till personer i politiskt utsatt ställning.

Artikel 24

Medlemsstaterna ska förbjuda kreditinstitut och finansiella institut att ingå eller upprätthålla korrespondentförbindelser med brevlådebanker. De ska kräva att dessa institut vidtar lämpliga åtgärder för att se till att de inte ingår eller fortsätter att upprätthålla korrespondentförbindelser med ett kreditinstitut eller finansiellt institut som är känt för att tillåta att dess konton används av brevlådebanker.

AVSNITT 4

Utförande av tredje part

Artikel 25

Medlemsstaterna får tillåta ansvariga enheter att anlita tredje part för att uppfylla de krav på kundkännedom som föreskrivs i artikel 13.1 första stycket a, b och c. Det slutliga ansvaret för att uppfylla dessa krav ska dock ligga hos den ansvariga enhet som anlitar denna tredje part.

Artikel 26

1. Vid tillämpning av detta avsnitt avses med *tredje part* en ansvarig enhet som är förtecknad i artikel 2, en sådan ansvarig enhets medlemsorganisationer eller branschorganisationer eller något annat institut eller någon annan person i en medlemsstat eller ett tredjeland

a) som tillämpar sådana krav på åtgärder för kundkännedom och på registerhållning som överensstämmer med kraven i detta direktiv, och

b) vars iakttagande av kraven i direktivet övervakas i överensstämmelse med kapitel VI avsnitt 2.

2. Medlemsstaterna ska förbjuda ansvariga enheter att anlita tredje parter som är etablerade i högrisktredjeländer. Medlemsstaterna får från det förbudet undanta filialer och majoritetsägda dotterföretag till ansvariga enheter som är etablerade i unionen om dessa filialer och majoritetsägda dotterföretag helt och hållet följer koncernens riktlinjer och rutiner i enlighet med artikel 45.

Artikel 27

1. Medlemsstaterna ska se till att ansvariga enheter från anlitad tredje part erhåller nödvändiga uppgifter om kraven på kundkännedom som fastställs i artikel 13.1 första stycket a, b och c.

2. Medlemsstaterna ska se till att de ansvariga enheter som kunden hänvisas till vidtar lämpliga åtgärder för att se till att tredje part omedelbart på begäran överlämnar relevanta kopior av identifierings- och kontrolluppgifter och andra relevanta handlingar om kundens eller den verkliga huvudmannens identitet.

Artikel 28

Medlemsstaterna ska se till att den behöriga myndigheten i hemmedlemsstaten (för koncernens riktlinjer och förfaranden) samt den behöriga myndigheten i värdmedlemsstaten (för filialer och dotterföretag) kan anse att en ansvarig enhet följer de bestämmelser som antas i enlighet med artiklarna 26 och 27 genom sitt koncernprogram, om alla följande villkor är uppfyllda:

a) Den ansvariga enheten förlitar sig på de uppgifter som lämnats av en tredje part som ingår i samma koncern.

b) Koncernen vidtar åtgärder för kundkännedom, följer bestämmelser om registerhållning och har program mot penningtvätt och finansiering av terrorism i enlighet med detta direktiv eller likvärdiga bestämmelser.

c) Det effektiva genomförandet av de krav som avses i led b övervakas på koncernnivå av en behörig myndighet i hemmedlemsstaten eller av tredjelandet.

Artikel 29

Detta avsnitt ska inte tillämpas på utkontraktering eller agenturförhållanden, där den utkontrakterande tjänsteleverantören eller agenten enligt avtalet ska anses ingå i den ansvariga enheten.

KAPITEL III

UPPGIFTER OM VERKLIGT HUVUDMANNASKAP

Artikel 30

1. Medlemsstaterna ska se till att de bolag och andra juridiska enheter som är registrerade på deras territorium är skyldiga att inhämta och förfoga över adekvata, korrekta och aktuella uppgifter om sitt verkliga huvudmannaskap, inbegripet uppgifter om sina förmånsintressen.

Medlemsstaterna ska se till att dessa enheter är skyldiga att, utöver uppgifter om sin lagliga ägare, tillhandahålla ansvariga enheter uppgifter om verkliga huvudmän, när de ansvariga enheterna vidtar åtgärder för kundkännedom i enlighet med kapitel II.

2. Medlemsstaterna ska kräva att behöriga myndigheter och FIU med nödvändig skyndsamhet i tid kan få tillgång till de uppgifter som avses i punkt 1.

3. Medlemsstaterna ska se till att uppgifterna som avses i punkt 1 återfinns i ett centralt register i varje medlemsstat, exempelvis ett handelsregister, ett sådant bolagsregister som avses i artikel 3 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/101/EG ([1]), eller ett offentligt register. Medlemsstaterna ska informera kommissionen om egenskaperna hos dessa nationella mekanismer. De uppgifter om verkligt huvudmannaskap som återfinns i den databasen får samlas in i enlighet med nationella system.

4. Medlemsstaterna ska kräva att de uppgifter som återfinns i det centrala register som avses i punkt 3 är adekvata, korrekta och aktuella.

5. Medlemsstaterna ska se till att uppgifterna om verkligt huvudmannaskap är tillgängliga i samtliga fall för

a) behöriga myndigheter och FIU utan inskränkning,

b) ansvariga enheter, inom ramen för åtgärder för kundkännedom i enlighet med kapitel II,

c) varje person eller organisation som kan styrka ett berättigat intresse.

De personer eller organisationer som avses i c ska ha tillgång till åtminstone den verkliga huvudmannens namn, födelsemånad och födelseår, medborgarskap och bosättningsland, samt arten och omfattning av det förmånsintresse som innehas av den verkliga huvudmannen.

Vid tillämpningen av denna punkt ska tillgången till uppgifterna om verkligt huvudmannaskap vara förenlig med uppgiftsskyddsbestämmelserna och kan tillgången kopplas till ett krav på registrering online och erläggande av en avgift. De avgifter som tas ut för att lämna ut uppgifterna ska inte överstiga de administrativa kostnaderna för utlämnandet.

6. Det centrala registret som avses i punkt 3 ska se till att behöriga myndigheter och FIU kan få snabb och obegränsad tillgång utan att den berörda enheten varnas. Det ska också ge ansvariga enheter snabb tillgång när de utför åtgärder för kundkännedom.

7. Medlemsstaterna ska se till att behöriga myndigheter och FIU med nödvändig skyndsamhet kan tillhandahålla behöriga myndigheter och FIU i andra medlemsstater de uppgifter som avses i punkterna 1 och 3.

8. Medlemsstaterna ska kräva att ansvariga enheter inte uteslutande förlitar sig på det centrala register som avses i punkt 3 för att uppfylla kraven avseende åtgärder för kundkännedom i enlighet med kapitel II. Vid fullgörandet av dessa krav ska en riskbaserad metod användas.

9. Medlemsstaterna får i enskilda fall under exceptionella omständigheter föreskriva ett undantag från den tillgång till alla uppgifter eller vissa av uppgifterna om verkligt huvudmannaskap som avses i punkt 5 b och c när tillgången skulle utsätta den verkliga huvudmannen för en risk för bedrägeri, kidnappning, utpressning, våld eller hotelser eller om den verkliga huvudmannen är minderårig eller på annat sätt saknar rättslig handlingsförmåga. Undantag som beviljas enligt denna punkt ska inte tillämpas på kreditinstitut och finansiella institut och de ansvariga enheter som avses i artikel 2.1.3 b som är offentliga tjänstemän.

10. Senast den 26 juni 2019 ska kommissionen till Europaparlamentet och rådet lämna en rapport med en bedömning av villkoren och de tekniska specifikationerna och förfarandena för att säkerställa en säker och effektiv sammankoppling av de centrala registren som avses i punkt 3 via den centrala europeiska plattform som inrättats genom artikel 4a.1 i direktiv 2009/101/EG. Rapporten ska vid behov åtföljas av ett lagstiftningsförslag.

Artikel 31

1. Medlemsstaterna ska kräva att förvaltare av truster (*express*) som regleras av deras rätt ska inhämta och förfoga över adekvata, korrekta och aktuella uppgifter om trustens verkliga huvudmannaskap. I dessa uppgifter ska ingå identiteten hos

a) trustens instiftare,

b) förvaltare,

c) beskyddare (om tillämpligt),

([1]) Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/101/EG av den 16 september 2009 om samordning av de skyddsåtgärder som krävs i medlemsstaterna av de i artikel 48 andra stycket i fördraget avsedda bolagen i bolagsmännens och tredje mans intressen, i syfte att göra skyddsåtgärderna likvärdiga inom gemenskapen (EUT L 258, 1.10.2009, s. 11).

d) förmånstagarna eller förmånstagarkategorierna, och

e) alla andra fysiska personer som utövar faktisk kontroll över trusten.

2. Medlemsstaterna ska se till att förvaltare lämnar uppgift om sin status och tillhandahåller de uppgifter som avses i punkt 1 till ansvariga enheter med nödvändig skyndsamhet, om de som förvaltare har en affärsförbindelse eller utför enstaka transaktioner som överstiger den tröskel som anges i artikel 11 b, c och d.

3. Medlemsstaterna ska kräva att behöriga myndigheter och FIU med nödvändig skyndsamhet kan få tillgång till de uppgifter som avses i punkt 1.

4. Medlemsstaterna ska kräva att uppgifterna som avses i punkt 1 återfinns i ett centralt register när trusten får skattemässiga konsekvenser. Det centrala registret ska se till att behöriga myndigheter och FIU kan få snabb och obegränsad tillgång utan att parterna i den berörda trusten varnas. Det får också ge ansvariga enheter snabb tillgång inom ramen för åtgärder för kundkännedom i enlighet med kapitel II. Medlemsstaterna ska informera kommissionen om egenskaperna hos dessa nationella mekanismer.

5. Medlemsstaterna ska kräva att de uppgifter som återfinns i det centrala register som avses i punkt 4 är adekvata, korrekta och aktuella.

6. Medlemsstaterna ska se till att ansvariga enheter inte uteslutande förlitar sig på det centrala register som avses i punkt 4 för att uppfylla kraven avseende åtgärder för kundkännedom som föreskrivs i kapitel II. Vid uppfyllandet av dessa krav ska en riskbaserad metod användas.

7. Medlemsstaterna ska se till att behöriga myndigheter och FIU med nödvändig skyndsamhet kan tillhandahålla behöriga myndigheter och FIU i andra medlemsstater de uppgifter som avses i punkterna 1 och 4.

8. Medlemsstaterna ska se till att de åtgärder som föreskrivs i denna artikel tillämpas på andra typer av juridiska konstruktioner med trustliknande struktur eller funktioner.

9. Senast den 26 juni 2019 ska kommissionen till Europaparlamentet och rådet lämna en rapport med en bedömning av villkoren och de tekniska specifikationerna och förfarandena för att säkerställa säker och effektiv sammankoppling av de centrala registren. Den rapporten ska vid behov åtföljas av ett lagstiftningsförslag.

KAPITEL IV

RAPPORTERINGSSKYLDIGHETER

AVSNITT 1

Allmänna bestämmelser

Artikel 32

1. Alla medlemsstater ska inrätta en FIU för att förebygga, upptäcka och effektivt bekämpa penningtvätt och finansiering av terrorism.

2. Medlemsstaterna ska skriftligen underrätta kommissionen om namn på och adress till de myndigheter som utsetts till FIU.

3. Varje FIU ska vara operativt oberoende och självständig, vilket innebär att FIU ska ha behörighet och kapacitet att utföra sina uppgifter fritt, inklusive att kunna fatta självständiga beslut om att analysera, begära och sprida specifik information. FIU ska som central nationell enhet ansvara för att ta emot och analysera rapporter om misstänkta transaktioner och annan information som är relevant för penningtvätt, därmed associerade förbrott eller finansiering av terrorism. FIU ska ansvara för att till behöriga myndigheter sprida resultaten av sina analyser och andra relevanta uppgifter, när det finns skäl att misstänka penningtvätt, därmed associerade förbrott eller finansiering av terrorism. FIU ska kunna erhålla ytterligare uppgifter från ansvariga enheter.

Medlemsstaterna ska tillhandahålla sina FIU tillräckliga finansiella, personella och tekniska resurser för att kunna fullgöra sina uppdrag.

4. Medlemsstaterna ska se till att deras FIU med nödvändig skyndsamhet har direkt eller indirekt tillgång till de finansiella och administrativa uppgifter samt brottsbekämpningsuppgifter som de behöver för att kunna fullgöra sina uppdrag. Om behöriga myndigheter i respektive medlemsstat begär uppgifter, ska FIU kunna lämna svar, om en sådan begäran om uppgifter motiveras av farhågor om penningtvätt, därmed associerade förbrott eller finansiering av terrorism. Det är FIU som ska besluta om genomförande av en analys eller spridande av uppgifter.

5. FIU har ingen skyldighet att tillmötesgå en begäran om uppgifter om det finns objektiva grunder att anta att utlämnande av sådana uppgifter skulle inverka negativt på pågående undersökningar eller analyser, eller om uppgiftslämnandet i undantagsfall skulle vara klart oproportionerligt mot en fysisk eller juridisk persons legitima intressen eller också irrelevant för det ändamål för vilket det har begärts.

6. Medlemsstaterna ska kräva att behöriga myndigheter lämnar återkoppling till FIU om användningen av de uppgifter som lämnats i enlighet med denna artikel och om resultatet av de undersökningar eller inspektioner som genomförts på grundval av de uppgifterna.

7. Medlemsstaterna ska se till att FIU har befogenheter att direkt eller indirekt vidta brådskande åtgärder om det finns en misstanke om att en transaktion är kopplad till penningtvätt eller finansiering av terrorism, och uppskjuta eller vägra samtycka till en transaktion som är under utförande för att kunna analysera den, styrka misstankarna och sprida resultaten av analysen till behöriga myndigheter. FIU ska ha befogenheter att direkt eller indirekt vidta sådana åtgärder på begäran av en FIU från en annan medlemsstat för de perioder och på de villkor som anges i den nationella rätt som omfattar den FIU som mottar begäran.

8. FIU:s analys ska bestå av följande:

a) En operativ analys som är inriktad på enskilda fall och särskilda mål eller på lämpliga utvalda uppgifter, beroende på de mottagna uppgifternas typ och volym och den förväntade användningen av uppgifterna efter spridningen.

b) En strategisk analys av trender och mönster i penningtvätt och finansiering av terrorism.

Artikel 33

1. Medlemsstaterna ska kräva att ansvariga enheter, och i tillämpliga fall deras styrelseledamöter och anställda, utan dröjsmål samarbetar fullt ut genom att

a) självmant underrätta FIU, inbegripet genom att lämna in en rapport, i de fall den ansvariga enheten vet, misstänker eller har rimliga skäl att misstänka att medel, oberoende av vilket belopp det gäller, utgör vinning av brottslig handling eller har koppling till finansiering av terrorism, och genom att skyndsamt besvara FIU:s begäran om ytterligare uppgifter i sådana fall,

b) på FIU:s begäran direkt eller indirekt ge den all nödvändig information i enlighet med de förfaranden som inrättats genom tillämplig rätt.

Alla misstänkta transaktioner, även försök till transaktioner, ska rapporteras.

2. Den person som utsetts i enlighet med artikel 8.4 a ska vidarebefordra de uppgifter som avses i punkt 1 i denna artikel till FIU i den medlemsstat där den ansvariga enhet som vidarebefordrar informationen är etablerad.

Artikel 34

1. När det gäller de ansvariga enheter som avses i artikel 2.1.3 a, b och d, får medlemsstaterna genom undantag från artikel 33.1 utse ett lämpligt självreglerande branschorgan till den myndighet som ska ta emot informationen enligt artikel 33.1.

Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 2 ska det utsedda självreglerande organet enligt första stycket i denna punkt skyndsamt och i obearbetat skick överlämna uppgifterna till FIU.

2. Medlemsstaterna ska inte tillämpa de skyldigheter som föreskrivs i artikel 33.1 på notarier, andra oberoende jurister, revisorer, externa revisorer och skatterådgivare, endast i den strikta utsträckning som ett sådant undantag gäller information som dessa får eller erhåller från en klient i samband med att de utreder dennes rättsliga ställning, försvarar eller företräder denne i eller rörande rättsliga förfaranden, inbegripet att tillhandahålla rådgivning om att inleda eller undvika förfaranden, om sådana uppgifter fås eller inhämtas före, under eller efter sådana förfaranden.

Artikel 35

1. Medlemsstaterna ska kräva att ansvariga enheter avstår från att utföra sådana transaktioner som de vet eller misstänker har samband med vinning av brottslig handling eller med finansiering av terrorism, tills de har avslutat de nödvändiga åtgärderna i enlighet med artikel 33.1 första stycket a och följt alla ytterligare specifika instruktioner från FIU eller de behöriga myndigheterna i enlighet med rätten i den relevanta medlemsstaten.

2. I de fall där det är omöjligt att avstå från att utföra sådana transaktioner som avses i punkt 1, eller där att utföra dem sannolikt motverkar försök att efterforska de som gynnas av en misstänkt transaktion, ska de berörda ansvariga enheterna omedelbart efteråt informera FIU.

Artikel 36

1. Medlemsstaterna ska se till att de behöriga myndigheterna utan dröjsmål informerar FIU, om de vid sina kontroller av de ansvariga enheterna som avses i artikel 48 eller på annat sätt upptäcker omständigheter som kan ha samband med penningtvätt eller finansiering av terrorism.

2. Medlemsstaterna ska se till att tillsynsorgan som enligt bestämmelse i lag eller annan författning ska övervaka aktiehandeln, valutahandeln och den finansiella derivatmarknaden underrättar FIU om de upptäcker omständigheter som kan ha samband med penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Artikel 37

Om en ansvarig enhet, eller en anställd eller en styrelseledamot vid en sådan ansvarig enhet i god tro röjer uppgifter i enlighet med artiklarna 33 och 34 ska detta inte innebära en överträdelse av någon regel om tystnadsplikt som följer av avtal, lag eller annan författning och ska detta inte medföra ansvar för den ansvariga enheten eller dess styrelseledamöter eller anställda, även under omständigheter där de inte var medvetna om de exakta bakomliggande brottsliga handlingarna och oavsett om någon olaglig verksamhet faktiskt förekom.

Artikel 38

Medlemsstaterna ska se till att enskilda personer, inbegripet anställda och företrädare vid den ansvariga enheten, som rapporterar misstänkt penningtvätt eller finansiering av terrorism internt eller till FIU skyddas från att utsättas för hot eller fientliga handlingar och i synnerhet från ogynnsamma eller diskriminerande anställningsåtgärder.

AVSNITT 2

Förbud mot röjande av uppgifter

Artikel 39

1. Ansvariga enheter samt deras styrelseledamöter och anställda får inte för berörd kund eller annan tredje person röja att uppgifter vidarebefordras, kommer att vidarebefordras eller har vidarebefordrats i enlighet med artiklarna 33 eller 34, eller att en analys avseende penningtvätt eller finansiering av terrorism pågår eller kan komma att utföras.

2. Det förbud som fastställs i punkt 1 får inte omfatta röjande av uppgifter till de behöriga myndigheterna, inbegripet de självreglerande organen, eller att uppgifter röjs i brottsbekämpande syfte.

3. Det förbud som fastställs i punkt 1 får inte hindra att uppgifter röjs mellan kreditinstitut och finansiella institut eller mellan dessa institut och deras filialer och majoritetsägda dotterföretag belägna i tredjeländer, förutsatt att dessa filialer och majoritetsägda dotterföretag helt och hållet följer koncernens riktlinjer och rutiner, inbegripet rutiner för informationsutbyte inom koncernen, i enlighet med artikel 45 och att koncernens riktlinjer och rutiner uppfyller de krav som fastställs i detta direktiv.

4. Det förbud som fastställs i punkt 1 får inte hindra att uppgifter lämnas mellan sådana ansvariga enheter som avses i artikel 2.1.3 a och b, eller enheter från tredjeländer som tillämpar krav som är likvärdiga med dem som fastställs i detta direktiv, och som bedriver sin yrkesverksamhet som anställda eller annat inom samma juridiska person eller en större struktur som personen tillhör och som har gemensamt ägande, gemensam ledning eller efterlevnadskontroll.

5. För sådana ansvariga enheter som avses i artikel 2.1.1, 2.1.2 och 2.1.3 a och b får det förbud som anges i punkt 1 i den här artikeln, i fall som avser samma kund och samma transaktion som omfattar två eller fler ansvariga enheter, inte hindra att uppgifter lämnas mellan berörda ansvariga enheter, förutsatt att de kommer från en medlemsstat, eller är enheter i ett tredjeland som tillämpar krav som är likvärdiga med dem som fastställs i detta direktiv, tillhör samma yrkeskategori och omfattas av skyldigheter i fråga om tystnadsplikt och skydd av personuppgifter.

6. Om de ansvariga enheter som avses i artikel 2.1.3 a och b försöker avråda en klient från att begå olagligheter, får detta inte betraktas som röjande av uppgifter i den mening som avses i punkt 1 i den här artikeln.

KAPITEL V

UPPGIFTSSKYDD, LAGRING AV HANDLINGAR OCH STATISTIK

Artikel 40

1. Medlemsstaterna ska kräva att ansvariga enheter lagrar följande handlingar och uppgifter i enlighet med nationell rätt för att FIU eller andra behöriga myndigheter ska kunna förebygga, upptäcka och utreda möjlig penningtvätt eller finansiering av terrorism:

a) När det gäller åtgärder för kundkännedom: en kopia av de dokument och uppgifter som är nödvändiga för att uppfylla kraven som fastställs i fråga om åtgärder för kundkännedom i kapitel II, för en period på fem år efter det att affärsförbindelsen med kunden har upphört eller efter den dag då en enstaka transaktion utfördes.

b) Styrkande handlingar och registreringar av transaktioner i form av originalhandlingar eller i rättsliga förfaranden godkända kopior enligt tillämplig nationell rätt, vilka behövs för att identifiera transaktioner, för en period på fem år efter det att affärsförbindelsen med kunden har upphört eller efter den dag då en enstaka transaktion utfördes.

Efter utgången av de lagringstider som avses i första stycket, ska medlemsstaterna se till att ansvariga enheter förstör personuppgifter, såvida inte annat föreskrivs i nationell rätt, vilket ska avgöra under vilka omständigheter ansvariga enheter därefter får eller ska lagra uppgifter. Medlemsstaterna får tillåta eller kräva att uppgifterna lagras längre, efter att ha gjort en grundlig bedömning av huruvida en sådan ytterligare lagring är nödvändig och proportionell och bedömer att den är nödvändig för att förebygga, upptäcka eller utreda penningtvätt eller finansiering av terrorism. Den ytterligare lagringstiden ska inte överstiga en period på ytterligare fem år.

2. I de fall där det den 25 juni 2015 i en medlemsstat pågår rättsliga förfaranden som rör förebyggande, upptäckt, utredning eller lagföring av misstänkt penningtvätt eller finansiering av terrorism, och en ansvarig enhet innehar information eller handlingar som rör dessa pågående förfaranden, får den ansvariga enheten lagra den informationen eller dessa handlingar i enlighet med nationell rätt för en period på fem år från och med den 25 juni 2015. Medlemsstaterna får, utan att det påverkar nationell straffrätt, tillåta eller kräva att sådana uppgifter eller handlingar lagras i ytterligare fem år, om det har fastställts att en sådan ytterligare lagringstid är nödvändig och proportionerlig för att förebygga, upptäcka, utreda eller lagföra misstänkt penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Artikel 41

1. Behandling av personuppgifter enligt detta direktiv omfattas av direktiv 95/46/EG, införlivat med nationell rätt. Personuppgifter som behandlas enligt detta direktiv av kommissionen eller av de europeiska tillsynsmyndigheterna omfattas också av förordning (EG) nr 45/2001.

2. Personuppgifter ska behandlas av ansvariga enheter på grundval av detta direktiv endast i syfte att förebygga sådan penningtvätt och finansiering av terrorism som avses i artikel 1 och får inte senare behandlas på ett sätt som är oförenligt med dessa syften. Behandling av personuppgifter på grundval av detta direktiv för något annat ändamål, exempelvis kommersiella ändamål, ska vara förbjuden.

3. Ansvariga enheter ska ge nya klienter den information som krävs enligt artikel 10 i direktiv 95/46/EG innan en affärsförbindelse ingås eller en enstaka transaktion utförs. Den informationen ska särskilt innehålla ett allmänt meddelande om de ansvariga enheternas rättsliga skyldigheter enligt det här direktivet för att behandla personuppgifter för att förebygga sådan penningtvätt och finansiering av terrorism som avses i artikel 1 i det här direktivet.

4. Vid tillämpningen av det förbud om röjande av uppgifter som anges i artikel 39.1 ska medlemsstaterna anta lagstiftningsåtgärder genom vilka den registrerades rätt att få tillgång till personuppgifter som rör honom eller henne begränsas helt eller delvis, i den mån som en sådan partiell eller fullständig begränsning utgör en nödvändig och proportionerlig åtgärd i ett demokratiskt samhälle med vederbörlig hänsyn till den berörda personens legitima intressen för att

a) göra det möjligt för den ansvariga enheten eller behöriga nationella myndigheten att på ett korrekt sätt fullgöra sitt uppdrag vid tillämpning av detta direktiv, eller

b) inte hindra officiella eller rättsliga utredningar, analyser, förundersökningar eller förfaranden vid tillämpning av detta direktiv och för att se till att förebyggandet, utredningen och upptäckten av penningtvätt och finansiering av terrorism inte äventyras.

Artikel 42

Medlemsstaterna ska kräva att deras ansvariga enheter inför system för att till fullo och snabbt kunna besvara förfrågningar från FIU eller andra myndigheter, i enlighet med sin nationella rätt, om huruvida de har eller under en femårsperiod som föregår den förfrågan har haft en affärsförbindelse med specificerade personer och om denna förbindelses natur, genom säkra kanaler och på ett sätt som säkerställer att förfrågningarna behandlas konfidentiellt.

Artikel 43

Behandling av personuppgifter på grundval av detta direktiv för att förebygga sådan penningtvätt och finansiering av terrorism som avses i artikel 1 ska betraktas som något som är i det allmännas intresse enligt direktiv 95/46/EG.

Artikel 44

1. Medlemsstaterna ska för att bidra till utarbetandet av riskbedömningar enligt artikel 7 se till att de kan se över effektiviteten hos sina system för bekämpning av penningtvätt eller finansiering av terrorism, genom att föra omfattande statistik över frågor av betydelse för dessa systems effektivitet.

2. Statistiken som avses i punkt 1 ska omfatta följande:

a) Uppgifter om storlek och betydelse när det gäller de olika sektorer som omfattas av detta direktiv, inklusive antalet enheter och personer samt varje sektors ekonomiska betydelse.

b) Uppgifter om rapportering, utredningar och rättsliga faser i det nationella systemet för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism, inklusive antalet rapporter om misstänkta transaktioner som lämnats till FIU, uppföljningen av dessa rapporter och på årsbasis antalet fall som utretts, antalet personer som åtalats, antalet personer som dömts för penningtvätt eller finansiering av terrorism, typ av förbrott, där sådana uppgifter finns tillgängliga, samt värdet i euro på egendom som har frysts, beslagtagits eller förverkats.

c) Om tillgängligt, uppgifter om antalet och procentandelen rapporter som leder till vidare utredning, tillsammans med årsrapporten till ansvariga enheter om hur användbara deras rapporter har varit och om hur de följts upp.

d) Uppgifter om antalet gränsöverskridande begäranden om uppgifter som har gjorts, tagits emot, avslagits och helt eller delvis besvarats av FIU.

3. Medlemsstaterna ska se till att en konsoliderad översyn av deras statistik offentliggörs.

4. Medlemsstaterna ska vidarebefordra statistiken som avses i punkt 2 till kommissionen.

KAPITEL VI

RIKTLINJER, RUTINER OCH TILLSYN

AVSNITT 1

Interna rutiner, utbildning och återkoppling

Artikel 45

1. Medlemsstaterna ska kräva att ansvariga enheter inom en koncern genomför koncernens riktlinjer och rutiner, inbegripet dataskyddsriktlinjer samt riktlinjer och rutiner för informationsutbyte inom koncernen för att bekämpa penningtvätt och finansiering av terrorism. Dessa riktlinjer och rutiner ska genomföras effektivt inom filialer och majoritetsägda dotterföretag i medlemsstater och tredjeländer.

2. Medlemsstaterna ska kräva att ansvariga enheter som driver företag i en annan medlemsstat ser till att dessa företag iakttar denna medlemsstats nationella bestämmelser med avseende på införlivandet av detta direktiv.

3. Om ansvariga enheter har filialer eller majoritetsägda dotterföretag i tredjeländer där minimikraven för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism är mindre stränga än i medlemsstaten ska medlemsstaten se till att dessa enheters filialer och majoritetsägda dotterföretag i tredjeländer uppfyller medlemsstatens krav, inbegripet avseende uppgiftsskydd, om tredjelandets rätt så tillåter.

4. Medlemsstaterna och de europeiska tillsynsmyndigheterna ska underrätta varandra om fall där tredjelandets rätt inte tillåter att den politik och de förfaranden som krävs enligt punkt 1 genomförs. I dessa fall får samordnade åtgärder vidtas för att finna en lösning.

5. Om ett tredjelands rätt inte tillåter genomförandet av den politik och de förfaranden som krävs enligt punkt 1 ska medlemsstaterna kräva att ansvariga enheter säkerställer att filialer och majoritetsägda dotterföretag i det tredjelandet vidtar ytterligare åtgärder för att effektivt hantera risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism, och att de informerar hemmedlemsstatens behöriga myndigheter. Om de ytterligare åtgärderna inte är tillräckliga ska hemmedlemsstatens behöriga myndigheter vidta ytterligare tillsynsåtgärder, bland annat kräva av koncernen att den inte ingår eller att den avbryter affärsförbindelser och att den inte utför transaktioner och, om så är nödvändigt, begära att koncernen avvecklar sin verksamhet i tredjelandet.

6. De europeiska tillsynsmyndigheterna ska utarbeta förslag till tekniska standarder för tillsyn och ange typen av sådana ytterligare åtgärder som avses i punkt 5 och de minimiåtgärder som ska vidtas av kreditinstitut och finansiella institut, om rätten i ett tredjeland inte tillåter genomförandet av de åtgärder som krävs enligt punkterna 1 och 3.

De europeiska tillsynsmyndigheterna ska till kommissionen lämna de förslag till tekniska standarder för tillsyn som avses i första stycket senast den 26 december 2016.

7. Till kommissionen delegeras befogenhet att anta de tekniska standarderna för tillsyn enligt punkt 6 i denna artikel i enlighet med artiklarna 10–14 i förordningarna (EU) nr 1093/2010, (EU) nr 1094/2010 och (EU) nr 1095/2010.

8. Medlemsstaterna ska se till att informationsutbytet inom koncernen tillåts. Information om misstankar om att medel utgör vinning av brottslig handling eller har koppling till finansiering av terrorism som rapporteras till FIU ska utbytas inom koncernen, såvida inte FIU anger något annat.

9. Medlemsstaterna får kräva att utgivare av elektroniska pengar enligt definitionen i artikel 2.3 i direktiv 2009/110/EG och betaltjänstleverantörer enligt definitionen i artikel 4.9 i direktiv 2007/64/EG som är etablerade på deras territorier i annan form än filialer och vars huvudkontor är beläget i en annan medlemsstat utser en central kontaktpunkt på deras territorium för att på den utnämnande institutionens vägnar säkerställa att reglerna om bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism efterlevs samt för att underlätta de behöriga myndigheternas tillsyn, bland annat genom att på begäran förse de behöriga myndigheterna med handlingar och information.

10. De europeiska tillsynsmyndigheterna ska utarbeta förslag till tekniska standarder för tillsyn om kriterierna för avgörande av när det är lämpligt att inrätta en central kontaktpunkt enligt punkt 9 och vilka funktioner denna bör ha.

De europeiska tillsynsmyndigheterna ska till kommissionen lämna det förslag till tekniska standarder för tillsyn som avses i första stycket senast den 26 juni 2017.

11. Till kommissionen delegeras befogenhet att anta de tekniska standarder för tillsyn som avses i punkt 10 i den här artikeln i enlighet med artiklarna 10–14 i förordningarna (EU) nr 1093/2010, (EU) nr 1094/2010 och (EU) nr 1095/2010.

Artikel 46

1. Medlemsstaterna ska kräva att ansvariga enheter vidtar åtgärder som står i proportion till deras risker, typ och storlek, så att deras anställda är medvetna om gällande bestämmelser som antagits i enlighet med detta direktiv, inbegripet relevanta krav på skydd av personuppgifter.

Åtgärderna ska inbegripa att de anställda deltar i särskilda fortlöpande utbildningsprogram för att hjälpa dem att känna igen transaktioner som kan vara kopplade till penningtvätt eller finansiering av terrorism samt ge dem vägledning om hur de ska handla i sådana fall.

Om en fysisk person som tillhör någon av de kategorier som avses i artikel 2.1.3 bedriver yrkesverksamhet som anställd hos en juridisk person ska skyldigheterna enligt detta avsnitt gälla den juridiska och inte den fysiska personen.

2. Medlemsstaterna ska se till att ansvariga enheter har tillgång till aktuell information om tillvägagångssätt för personer som ägnar sig åt penningtvätt och finansierar terrorism samt om uppgifter som gör det möjligt att upptäcka misstänkta transaktioner.

3. Medlemsstaterna ska se till att det i de fall det är möjligt lämnas lämplig feedback till de ansvariga enheterna avseende effektiviteten och uppföljningen av rapporter om misstänkt penningtvätt eller finansiering av terrorism.

4. Medlemsstaterna ska kräva att de ansvariga enheterna i tillämpliga fall identifierar den styrelseledamot som ska ansvara för det genomförande av lagar och andra författningar som krävs för att följa detta direktiv.

AVSNITT 2

Tillsyn

Artikel 47

1. Medlemsstaterna ska föreskriva att valutaväxlings- och checkinlösningskontor samt tjänsteleverantörer till truster eller bolag ska ha tillstånd eller vara registrerade och att tillhandahållare av speltjänster ska regleras.

2. Medlemsstaterna ska kräva att de behöriga myndigheterna ser till att de personer som har en ledande befattning inom de enheter som avses i punkt 1, eller är deras verkliga huvudmän, är lämpade.

3. När det gäller sådana ansvariga enheter som avses i artikel 2.1.3 a, b och d ska medlemsstaterna se till att de behöriga myndigheterna vidtar nödvändiga åtgärder för att hindra att brottslingar som dömts inom relevanta områden eller deras medhjälpare har en ledande befattning inom eller är verkliga huvudmän bakom dessa ansvariga enheter.

Artikel 48

1. Medlemsstaterna ska kräva att de behöriga myndigheterna effektivt övervakar och vidtar de åtgärder som är nödvändiga för att säkerställa att detta direktiv efterlevs.

2. Medlemsstaterna ska se till att de behöriga myndigheterna har tillräckliga befogenheter, exempelvis att kräva att det lämnas uppgifter som är relevanta för övervakning av efterlevnaden och för utförande av kontroller, samt har tillräckliga ekonomiska, personella och tekniska resurser för att fullgöra sitt uppdrag. Medlemsstaterna ska se till att dessa myndigheters personal håller hög yrkesmässig standard, bland annat när det gäller konfidentialitet och uppgiftsskydd, samt har stor integritet och rätt kompetens.

3. För kreditinstitut, finansiella institut och tillhandahållare av speltjänster ska de behöriga myndigheterna ha förstärkta tillsynsbefogenheter.

4. Medlemsstaterna ska se till att de behöriga myndigheterna i den medlemsstat där den ansvariga enheten driver företag kontrollerar att dessa företag iakttar denna medlemsstats nationella bestämmelser vid införlivandet av detta direktiv. När det gäller de företag som avses i artikel 45.9 kan sådan kontroll inbegripa vidtagande av lämpliga och proportionella åtgärder för att rätta till allvarliga brister som kräver omedelbart avhjälpande. Dessa åtgärder ska vara tillfälliga och avbrytas när de identifierade bristerna rättas till, inbegripet med stöd från eller i samarbete med de behöriga myndigheterna i den ansvariga enhetens hemmedlemsstat, i enlighet med artikel 45.2.

5. Medlemsstaterna ska se till att de behöriga myndigheterna i den medlemsstat där den ansvariga enheten driver företag ska samarbeta med de behöriga myndigheterna i den medlemsstat där den ansvariga enheten har sitt säte, för att säkerställa effektiv övervakning av kraven i detta direktiv.

6. Medlemsstaterna ska se till att de behöriga myndigheterna då de tillämpar en riskbaserad tillsynsmetod

a) har en klar uppfattning om riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism i sin medlemsstat,

b) har intern och extern tillgång till all relevant information om de specifika nationella och internationella risker som är kopplade till de ansvariga enheternas kunder, produkter och tjänster,

c) baserar den interna och externa tillsynens frekvens och intensitet på de ansvariga enheternas riskprofil och på risker för penningtvätt och finansiering av terrorism i den medlemsstaten.

7. Bedömningen av ansvariga enheters riskprofil för penningtvätt och finansiering av terrorism, inklusive riskerna för bristande efterlevnad, ska ses över regelbundet och vid viktiga händelser inom eller förändringar av deras ledning och verksamhet.

8. Medlemsstaterna ska se till att de behöriga myndigheterna beaktar den ansvariga enhetens manöverutrymme och på ett lämpligt sätt granskar de riskbedömningar som ligger till grund för detta, samt huruvida denna enhets interna riktlinjer, kontroller och förfaranden är tillräckliga och genomförs.

9. För de ansvariga enheter som avses i artikel 2.1.3 a, b och d får medlemsstaterna tillåta att uppgifterna i punkt 1 i den här artikeln utförs av självreglerande organ, under förutsättning att dessa självreglerande organ överensstämmer med punkt 2 i den här artikeln.

10. Senast den 26 juni 2017 ska de europeiska tillsynsmyndigheterna i enlighet med artikel 16 i förordningarna (EU) nr 1093/2010, (EU) nr 1094/2010 och (EU) nr 1095/2010 utfärda riktlinjer åt de behöriga myndigheterna om de utmärkande dragen för en riskbaserad tillsynsmetod och vilka åtgärder som ska vidtas vid tillsyn som grundar sig på en riskbaserad metod. Särskild hänsyn ska tas till företagets typ och storlek, och där så är lämpligt och proportionerligt ska särskilda åtgärder föreskrivas.

AVSNITT 3

Samarbete

Underavsnitt I

Nationellt samarbete

Artikel 49

Medlemsstaterna ska se till att beslutsfattare, FIU, tillsynsmyndigheter och andra behöriga myndigheter som arbetar med bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism har effektiva samarbets- och samordningsmekanismer för att på nationell nivå utveckla och genomföra politik och åtgärder för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism, bland annat så att de kan fullgöra sin skyldighet enligt artikel 7.

Underavsnitt II

Samarbete med de europeiska tillsynsmyndigheterna

Artikel 50

De behöriga myndigheterna ska förse de europeiska tillsynsmyndigheterna med alla uppgifter de behöver för att tillåta dem att utföra sina uppgifter enligt detta direktiv.

Underavsnitt III

Samarbete mellan FIU och kommissionen

Artikel 51

Kommissionen kan lämna den hjälp som behövs för att underlätta samordningen, bland annat informationsutbytet mellan FIU i unionen. Den får regelbundet sammankalla möten inom EU:s FIU-plattform bestående av företrädare för medlemsstaternas FIU, så att samarbete mellan FIU kan underlättas, åsikter kan utbytas och råd kan ges om genomförandefrågor som är relevanta för FIU och rapporterande enheter samt om samarbetsrelaterade frågor såsom effektivt FIU-samarbete, identifiering av misstänkta transaktioner med en gränsöverskridande dimension, standardisering av rapporteringsformat genom nätverket FIU.net eller dess efterföljare, gemensam analys av gränsöverskridande ärenden och identifiering av trender och faktorer av relevans för bedömning av riskerna för penningtvätt och terrorismfinansiering på både nationell och överstatlig nivå.

Artikel 52

Medlemsstaterna ska se till att FIU i största möjliga utsträckning samarbetar med varandra, oavsett organisatorisk ställning.

Artikel 53

1. Medlemsstaterna ska se till att FIU spontant eller på begäran utbyter alla uppgifter som kan vara relevanta för deras bearbetning eller analys av information med koppling till penningtvätt eller finansiering av terrorism och berörda fysiska eller juridiska personer, även om typen av förbrott som det kan röra sig om inte är känd vid tidpunkten för utbytet.

En begäran om upplysningar ska innehålla relevanta fakta, bakgrundsinformation, motiven till begäran och information om hur de begärda uppgifterna ska användas. Olika utbytesmekanismer får tillämpas om FIU så har beslutat sinsemellan, särskilt vad gäller utbyten via FIU.net eller dess efterföljare.

När en FIU får in en rapport enligt artikel 33.1 första stycket a ska den, om rapporten berör en annan medlemsstat, omgående vidarebefordra denna till FIU i den medlemsstaten.

2. Medlemsstaterna ska se till att den FIU som begäran ställs till är skyldig att använda samtliga tillgängliga befogenheter som den normalt skulle ha använt på nationellt plan för inhämtande och analys av information, när den besvarar en begäran om uppgifter enligt punkt 1 från en annan FIU. Den FIU som begäran ställs till ska svara med nödvändig skyndsamhet.

När en FIU önskar erhålla ytterligare information från en ansvarig enhet som är etablerad i en annan medlemsstat som verkar på dess territorium ska begäran riktas till FIU i den medlemsstat på vars territorium den ansvariga enheten är etablerad. Denna FIU ska skyndsamt förmedla begäranden och svar.

3. En FIU får endast i undantagsfall vägra att utbyta information, om utbytet skulle kunna strida mot de grundläggande principerna i dess nationella rätt. Dessa undantagsfall ska specificeras på ett sådant sätt att missbruk och onödiga begränsningar av det fria utbytet av information för analysändamål förhindras.

Artikel 54

Upplysningar och handlingar som mottas enligt artiklarna 52 och 53 ska användas för att utföra FIU:s uppgifter som föreskrivs i detta direktiv. Vid utbytet av upplysningar och handlingar enligt artiklarna 52 och 53 får vidarebefordrande FIU uppställa restriktioner och villkor för användningen av de upplysningarna. Mottagande FIU ska iaktta dessa restriktioner och villkor.

Artikel 55

1. Medlemsstaterna ska se till att de upplysningar som utbyts enligt artiklarna 52 och 53 endast används för det ändamål för vilket de begärdes eller lämnades ut och att all spridning av de upplysningarna av mottagande FIU till annan myndighet, annat organ eller annan avdelning, samt all användning av dessa upplysningar för andra ändamål än de som ursprungligen godkänts måste godkännas på förhand av den FIU som lämnar upplysningarna.

2. Medlemsstaterna ska se till att anmodade FIU omgående och så långt det är möjligt lämnar förhandsgodkännande till spridning av upplysningarna till behöriga myndigheter. Anmodade FIU får inte vägra att lämna sitt godkännande till sådan spridning såvida inte detta skulle falla utanför tillämpningsområdet för dess bestämmelser om bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism, skulle kunna försvåra en brottsutredning, uppenbart skulle vara oproportionerligt i förhållande till en fysisk eller juridisk persons eller den anmodade FIU:s medlemsstats legitima intressen, eller av annan anledning skulle strida mot de grundläggande principerna i den nationella rätten i den medlemsstaten. Varje vägran att lämna godkännande ska vederbörligen förklaras.

Artikel 56

1. Medlemsstaterna ska kräva att deras FIU använder skyddade kommunikationskanaler sinsemellan och uppmuntra användningen av FIU.net eller dess efterföljare.

2. Medlemsstaterna ska se till att deras FIU samarbetar vid tillämpningen av den senaste tekniken i enlighet med nationell rätt för att utföra uppgifterna enligt detta direktiv. Denna teknik ska, genom att säkra fullgott skydd av personuppgifter, ge FIU möjlighet att anonymt jämföra sina uppgifter med andra FIU, för att spåra personer av intresse för FIU i andra medlemsstater och fastställa deras inkomster och medel.

Artikel 57

Skillnader i definitioner av skattebrott i nationell rätt får inte begränsa FIU:s förmåga att i största möjliga utsträckning enligt nationell rätt utbyta information eller ge stöd åt en annan FIU.

AVSNITT 4

Sanktioner

Artikel 58

1. Medlemsstaterna ska se till att ansvariga enheter kan hållas ansvariga för överträdelser av de nationella bestämmelser som införlivar detta direktiv i enlighet med den här artikeln och artiklarna 59–61. Alla eventuella sanktioner eller åtgärder ska vara effektiva, proportionella och avskräckande.

2. Utan att det påverkar medlemsstaternas rätt att föreskriva och påföra överträdare straffrättsliga påföljder ska medlemsstaterna fastställa regler om administrativa sanktioner och åtgärder och se till att deras behöriga myndigheter får påföra överträdare sådana sanktioner och föreskriva sådana åtgärder vid överträdelser av de nationella bestämmelser varigenom detta direktiv införlivas samt se till att dessa tillämpas.

Medlemsstater kan besluta att inte fastställa regler för administrativa sanktioner eller åtgärder för överträdelser som omfattas av straffrättsliga påföljder i deras nationella rätt. I det fallet ska medlemsstaterna meddela kommissionen de relevanta straffrättsliga bestämmelserna.

3. Om skyldigheter gäller juridiska personer i händelse av överträdelse av de nationella bestämmelser varigenom detta direktiv införlivas ska medlemsstaterna se till att sanktioner och åtgärder kan tillämpas på ledningen och andra fysiska personer som enligt nationell rätt bär ansvar för överträdelsen.

4. Medlemsstaterna ska se till att de behöriga myndigheterna har alla de tillsyns- och undersökningsbefogenheter som de behöver för att kunna fullgöra sitt uppdrag.

5. De behöriga myndigheterna ska på något av följande sätt utöva sina befogenheter att påföra administrativa sanktioner och föreskriva åtgärder i enlighet med detta direktiv och nationell rätt:

a) Direkt.

b) I samarbete med andra myndigheter.

c) På eget ansvar genom delegering till sådana andra myndigheter.

d) Genom hänvändelse till de behöriga rättsliga myndigheterna.

När de behöriga myndigheterna utövar sina befogenheter att påföra överträdare administrativa sanktioner och föreskriva åtgärder ska de föra ett nära samarbete för att se till att dessa administrativa sanktioner eller åtgärder ger önskat resultat, och de ska samordna sina åtgärder när de hanterar gränsöverskridande fall.

Artikel 59

1. Medlemsstaterna ska se till att denna artikel åtminstone tillämpas på sådana överträdelser hos ansvariga enheter som är allvarliga, upprepade, systematiska, eller en kombination härav, av de krav som anges i

a) artiklarna 10–24 (åtgärder för kundkännedom),

b) artiklarna 33, 34 och 35 (rapportering av misstänkta transaktioner),

c) artikel 40 (registerhållning), och

d) artiklarna 45 och 46 (interna kontroller).

2. I de fall som avses i punkt 1 ska medlemsstaterna se till att de administrativa sanktioner och åtgärder som kan tillämpas åtminstone inbegriper följande:

a) Ett offentligt meddelande vari den fysiska eller juridiska personen liksom överträdelsens karaktär anges.

b) En anmodan om att den fysiska eller juridiska personen ska upphöra med sitt agerande och inte upprepa detta.

c) Återkallande eller tillfällig indragning av auktorisering, om en ansvarig enhet är föremål för en auktorisation.

d) Ett tillfälligt förbud för personer med ledningsansvar inom en ansvarig enhet eller andra fysiska personer som hålls ansvariga för överträdelsen att utöva ledningsfunktioner inom ansvariga enheter.

e) Maximala administrativa sanktionsavgifter på minst två gånger den vinst som har erhållits genom överträdelsen, om det går att fastställa denna vinst, eller minst 1 000 000 EUR.

3. Medlemsstaterna ska genom undantag från punkt 2 e se till att också följande sanktioner kan tillämpas, om den berörda ansvariga enheten är ett kreditinstitut eller finansiellt institut:

a) Om det rör sig om en juridisk person, maximala sanktionsavgifter på minst 5 000 000 EUR eller 10 % av den totala årsomsättningen enligt den senaste tillgängliga redovisning som godkänts av ledningen; om den ansvariga enheten är ett moderföretag eller ett dotterföretag till ett moderföretag som är skyldigt att upprätta en koncernredovisning i enlighet med artikel 22 i direktiv 2013/34/EU ska den relevanta totala årsomsättningen vara den totala årsomsättningen eller motsvarande typ av inkomst i enlighet med de relevanta redovisningsdirektiven enligt den senaste tillgängliga koncernredovisning som godkänts av ledningen för det yttersta moderföretaget.

b) Om det rör sig om en fysisk person, maximala sanktionsavgifter på minst 5 000 000 EUR eller, i medlemsstater som inte har euron som valuta, motsvarande värde i nationell valuta den 25 juni 2015.

4. Medlemsstaterna får ge behöriga myndigheter befogenhet att påföra ytterligare typer av administrativa sanktioner utöver dem som anges i punkt 2 a–d eller påföra administrativa sanktionsavgifter som överstiger de belopp som avses i punkterna 2 e och 3.

Artikel 60

1. Medlemsstaterna ska se till att de behöriga myndigheterna på sin officiella webbplats offentliggör beslut som inte kan överklagas om administrativa sanktioner eller åtgärder till följd av överträdelser av de nationella bestämmelser som införlivar detta direktiv omedelbart efter det att den person som påförts en sanktion har informerats om beslutet. Offentliggörandet ska åtminstone innehålla information om vilken typ och art av överträdelse det rör sig om och vilka personer som är ansvariga. Medlemsstaterna ska inte vara skyldiga att tillämpa detta stycke på beslut om föreskrivande av åtgärder av utredningskaraktär.

Om den behöriga myndigheten anser att ett offentliggörande av identiteten hos de ansvariga personer som avses i första stycket eller personuppgifterna för sådana personer är oproportionellt, mot bakgrund av en bedömning av proportionaliteten i offentliggörandet av sådana uppgifter i det enskilda fallet, eller om offentliggörandet äventyrar finansmarknadernas stabilitet eller en pågående utredning, ska de behöriga myndigheterna

a) skjuta upp offentliggörandet av beslutet om påförande av en administrativ sanktion eller föreskrivande av åtgärden tills det inte längre finns någon anledning att inte offentliggöra det,

b) offentliggöra beslutet om påförande av en administrativ sanktion eller föreskrivande av åtgärden på anonym grund i enlighet med nationell rätt, om ett sådant offentliggörande på anonym grund säkerställer ett effektivt skydd av personuppgifterna i fråga; vid ett beslut om att offentliggöra en administrativ sanktion eller åtgärd på anonym grund får offentliggörandet av de relevanta uppgifterna skjutas upp under en rimlig tidsperiod, om det antas att anledningen till att offentliggörandet ska ske på anonym grund kommer att upphöra att vara giltig under denna tidsperiod,

c) över huvud taget inte offentliggöra beslutet om påförande av en administrativ sanktion eller föreskrivande av en åtgärd om de alternativ som anges i leden a och b inte anses tillräckliga för att säkerställa att

i) finansmarknadernas stabilitet inte äventyras, eller att

ii) offentliggörandet av beslutet är proportionellt vad gäller åtgärder som bedöms vara mindre betydelsefulla.

2. Om medlemsstaterna tillåter offentliggörandet av beslut som kan överklagas ska de behöriga myndigheterna omedelbart på sin officiella webbplats också offentliggöra sådan information och eventuell senare information om resultatet av överklagandet. Dessutom ska alla beslut om ogiltigförklarande av ett tidigare beslut om påförande av en administrativ sanktion eller föreskrivande av en åtgärd offentliggöras.

3. De behöriga myndigheterna ska se till att alla offentliggöranden som görs i enlighet med denna artikel ligger kvar på deras officiella webbplats i fem år efter offentliggörandet. Personuppgifter i offentliggörandet ska dock endast finnas på den behöriga myndighetens officiella webbplats under den tidsperiod som är nödvändig i enlighet med tillämpliga regler om uppgiftsskydd.

4. När de behöriga myndigheterna fastställer typen av och nivån på administrativa sanktioner eller åtgärder, ska medlemsstaterna se till att de beaktar alla relevanta omständigheter, däribland följande, i tillämpliga fall:

a) Överträdelsens allvarlighetsgrad och varaktighet.

b) Den ansvariga fysiska eller juridiska personens ansvar.

c) Den finansiella ställningen för den fysiska eller juridiska person som hålls ansvarig, med till exempel den totala omsättningen för den juridiska person som hålls ansvarig eller årsinkomsten för den fysiska person som hålls ansvarig som indikation.

d) Den vinst som den fysiska eller juridiska person som hålls ansvarig har erhållit genom överträdelsen, i den mån den kan fastställas.

e) Förluster för tredje man som överträdelsen vållat, i den mån dessa kan fastställas.

f) Den vilja att samarbeta med den behöriga myndigheten som den fysiska eller juridiska person som hålls ansvarig visar.

g) Tidigare överträdelser som begåtts av den fysiska eller juridiska person som hålls ansvarig.

5. Medlemsstaterna ska se till att juridiska personer kan ställas till svars för de överträdelser som avses i artikel 59.1 och som begås till deras förmån av någon som agerar antingen enskilt eller som en del av den juridiska personens organisation och som har en ledande ställning i denna, grundad på

a) befogenhet att företräda den juridiska personen,

b) befogenhet att besluta för den juridiska personens räkning, eller

c) befogenhet att utöva kontroll inom den juridiska personen.

6. Medlemsstaterna ska också se till att juridiska personer kan ställas till ansvar när brister i den tillsyn eller kontroll som ska utföras av en sådan person som avses i punkt 5 i denna artikel har gjort det möjligt för en person som är underställd den juridiska personen att till dennes förmån begå överträdelser enligt artikel 59.1.

Artikel 61

1. Medlemsstaterna ska se till att de behöriga myndigheterna etablerar effektiva och tillförlitliga mekanismer för att uppmuntra rapportering till de behöriga myndigheterna om potentiella eller faktiska överträdelser av de nationella bestämmelser varigenom detta direktiv införlivas.

2. De mekanismer som avses i punkt 1 ska åtminstone omfatta följande:

a) Särskilda förfaranden för mottagande av rapporter om överträdelser och uppföljning av dem.

b) Tillbörligt skydd för anställda eller personer i jämförbar ställning inom ansvariga enheter som anmäler överträdelser begångna inom den ansvariga enheten.

c) Tillbörligt skydd för den tilltalade personen.

d) Skydd av personuppgifter avseende både den person som rapporterar en överträdelse och den fysiska person som påstås bära ansvaret för den, i enlighet med principerna i direktiv 95/46/EG.

e) Tydliga regler som under alla omständigheter ser till att konfidentialiteten för den person som anmäler överträdelser begångna inom den ansvariga enheten garanteras, såvida inte offentliggörande krävs i enlighet med nationell rätt i samband med ytterligare utredningar eller efterföljande rättsliga förfaranden.

3. Medlemsstaterna ska kräva att ansvariga enheter inrättar lämpliga rutiner, så att deras anställda eller personer i jämförbar ställning kan rapportera överträdelser internt genom en särskild, självständig och anonym kanal som står i proportion till den berörda ansvariga enhetens typ och storlek.

Artikel 62

1. Medlemsstaterna ska se till att deras behöriga myndigheter informerar de europeiska tillsynsmyndigheterna om alla administrativa sanktioner och åtgärder som i enlighet med artiklarna 58 och 59 påförts kreditinstitut och finansiella institut, inbegripet eventuella överklaganden med anledning av dessa samt resultatet därav.

2. Medlemsstaterna ska se till att deras behöriga myndigheter i enlighet med sin nationella rätt kontrollerar huruvida det i kriminalregistret finns uppgift om att den berörda personen har en relevant fällande dom mot sig. Allt utbyte av information för dessa ändamål ska ske i enlighet med beslut 2009/316/RIF och rambeslut 2009/315/RIF i den form som de har genomförts i nationell rätt.

3. De europeiska tillsynsmyndigheterna ska ha en webbplats med länkar till varje behörig myndighets offentliggörande av administrativa sanktioner och åtgärder som i enlighet med artikel 60 påförts kreditinstitut och finansiella institut samt visa under vilken tidsperiod varje medlemsstat offentliggör administrativa sanktioner och åtgärder.

KAPITEL VII

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 63

Artikel 25.2 d i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 ([1]) ska ersättas med följande:

"d) Den centrala motparten är etablerad eller auktoriserad i ett tredjeland som av kommissionen i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/849 (*) inte anses ha strategiska brister i sitt nationella system för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism som utgör betydande hot mot unionens finansiella system.

(*) Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/849 av den 20 maj 2015 om förhindrande av att det finansiella systemet används för penningtvätt och finansiering av terrorism, om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG och kommissionens direktiv 2006/70/EG (EUT L 141, 5.6.2015, s. 73)."

Artikel 64

1. Befogenheten att anta delegerade akter ges till kommissionen med förbehåll för de villkor som anges i denna artikel.

2. Den befogenhet att anta delegerade akter som avses i artikel 9 ska ges till kommissionen tills vidare från och med den 25 juni 2015.

3. Den befogenhet att anta delegerade akter som avses i artikel 9 får när som helst återkallas av Europaparlamentet eller rådet. Ett beslut om återkallelse innebär att delegeringen av den befogenhet som anges i beslutet upphör att gälla. Beslutet får verkan dagen efter det att det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*, eller vid ett senare i beslutet angivet datum. Det påverkar inte giltigheten av delegerade akter som redan har trätt i kraft.

4. Så snart kommissionen antar en delegerad akt ska den samtidigt delge Europaparlamentet och rådet denna.

5. En delegerad akt som antas enligt artikel 9 ska träda i kraft endast om varken Europaparlamentet eller rådet har gjort invändningar mot den delegerade akten inom en period av en månad från den dag då akten delgavs Europaparlamentet och rådet, eller om både Europaparlamentet och rådet, före utgången av den perioden, har underrättat kommissionen om att de inte kommer att invända. Denna period ska förlängas med en månad på Europaparlamentets eller rådets initiativ.

Artikel 65

Senast den 26 juni 2019 ska kommissionen ta fram en rapport om direktivets genomförande och lämna den till Europaparlamentet och rådet.

Artikel 66

Direktiven 2005/60/EG och 2006/70/EG ska upphöra att gälla från och med den 26 juni 2017.

Hänvisningar till de upphävda direktiven ska anses som hänvisningar till det här direktivet och ska läsas i enlighet med den jämförelsetabell som anges i bilaga IV.

Artikel 67

1. Medlemsstaterna ska sätta i kraft de bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv senast den 26 juni 2017. De ska genast överlämna texten till dessa bestämmelser till kommissionen.

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser ska de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen ska göras ska varje medlemsstat själv utfärda.

2. Medlemsstaterna ska till kommissionen överlämna texten till de centrala bestämmelser i nationell lagstiftning som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

([1]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 av den 4 juli 2012 om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister (EUT L 201, 27.7.2012, s. 1).

Artikel 68

Detta direktiv träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 69

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Strasbourg den 20 maj 2015.

På Europaparlamentets vägnar	*På rådets vägnar*
M. SCHULZ	Z. KALNIŅA-LUKAŠEVICA
Ordförande	*Ordförande*

BILAGA I

Följande är en icke uttömmande förteckning över riskvariabler som ansvariga enheter ska beakta när de fastställer i vilken omfattning de ska vidta åtgärder för kundkännedom i enlighet med artikel 13.3:

i) Syftet med ett konto eller en förbindelse.

ii) Hur stora tillgångar som en kund deponerar eller transaktionernas storlek.

iii) Affärsförbindelsens regelbundenhet eller varaktighet.

BILAGA II

Följande är en icke uttömmande förteckning över faktorer och typer av indikatorer på potentiellt lägre risk enligt artikel 16:

1. Kundriskfaktorer:

   a) Offentliga bolag noterade på en fondbörs och med krav på uppgiftslämning (enligt fondbörsbestämmelser, lagstiftning eller annat tvingande sätt), som innebär krav på adekvat öppen redovisning av verkligt huvudmannaskap.

   b) Offentliga förvaltningar eller företag.

   c) Kunder som är etablerade i geografiska områden med lägre risk enligt punkt 3.

2. Riskfaktorer för produkter, tjänster, transaktioner eller distributionskanaler:

   a) Livförsäkringar med låg premie.

   b) Pensionsförsäkringar, om förtida återköp inte är möjligt och försäkringen inte får användas som säkerhet.

   c) Pensionsordningar, pensionskassor eller liknande system som innebär pensionsförmåner för anställda, där inbetalning sker i form av löneavdrag och systemet inte tillåter överlåtelse av rättigheter.

   d) Finansiella produkter eller tjänster som innebär väl definierade och begränsade tjänster för vissa typer av kunder, för förbättrad ekonomisk integration.

   e) Produkter där riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism styrs av andra faktorer, som ekonomiska begränsningar eller insyn i ägandet (exempelvis vissa typer av elektroniska pengar).

3. Geografiska riskfaktorer:

   a) Medlemsstater.

   b) Tredjeländer med effektiva system för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism.

   c) Tredjeländer som enligt trovärdiga källor har låg korruption eller annan brottslig handling.

   d) Tredjeländer som på grundval av trovärdiga källor såsom ömsesidiga utvärderingar, detaljerade bedömningsrapporter eller offentliggjorda uppföljningsrapporter har krav för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism som överensstämmer med de reviderade FATF-rekommendationerna och som effektivt genomför dessa krav.

BILAGA III

Följande är en icke uttömmande förteckning över faktorer och typer av indikatorer på potentiellt högre risk enligt artikel 18.3:

1. Kundriskfaktorer:

   a) Affärsförbindelsen försiggår under ovanliga omständigheter.

   b) Kunder etablerade i geografiska områden med högre risk enligt punkt 3.

   c) Juridiska personer eller konstruktioner som är personliga lösningar på tillgångsförvaltning.

   d) Bolag som har nominella aktieägare eller andelar utställda på innehavaren.

   e) Kontantintensiva företag.

   f) Bolagets ägarstruktur framstår som ovanlig eller alltför komplicerad för dess verksamhet.

2. Riskfaktorer för produkter, tjänster, transaktioner eller distributionskanaler:

   a) Bankverksamhet inriktad på privatpersoner.

   b) Produkter eller transaktioner som kan gynna anonymitet.

   c) Indirekta affärsförbindelser eller transaktioner utan vissa skyddsåtgärder såsom elektroniska underskrifter.

   d) Betalningar från en tredje man som är okänd eller oberoende.

   e) Nya produkter och nya affärsmetoder, inklusive nya leveranssystem och användning av ny teknik eller teknik under utveckling för både nya och befintliga produkter.

3. Geografiska riskfaktorer:

   a) Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 9, länder som enligt trovärdiga källor, exempelvis ömsesidiga utvärderingar, detaljerade bedömningsrapporter eller offentliggjorda uppföljningsrapporter, har fastställts sakna effektiva system för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism.

   b) Länder som enligt trovärdiga källor har betydande korruption eller annan brottslig handling.

   c) Länder som är föremål för sanktioner, embargon eller liknande åtgärder från exempelvis unionens eller Förenta nationernas sida.

   d) Länder som finansierar eller stödjer terroristverksamhet eller med utpekade terroristorganisationer verksamma i landet.

BILAGA IV

Jämförelsetabell

Detta direktiv	Direktiv 2005/60/EG	Direktiv 2006/70/EG
—		Artikel 1
—		Artikel 3
—		Artikel 5
—		Artikel 6
—		Artikel 7
Artikel 1	Artikel 1	
Artikel 2	Artikel 2	
Artikel 2.3–2.9		Artikel 4
Artikel 3	Artikel 3	
Artikel 3.9, 3.10 och 3.11		Artikel 2.1, 2.2 och 2.3
Artikel 4	Artikel 4	
Artikel 5	Artikel 5	
Artiklarna 6–8	—	
Artikel 10	Artikel 6	
Artikel 11	Artikel 7	
Artikel 13	Artikel 8	
Artikel 14	Artikel 9	
Artikel 11 d	Artikel 10.1	
—	Artikel 10.2	
Artiklarna 15, 16 och 17	Artikel 11	
—	Artikel 12	
Artiklarna 18–24	Artikel 13	
Artikel 22		Artikel 2.4
Artikel 25	Artikel 14	
—	Artikel 15	
Artikel 26	Artikel 16	
—	Artikel 17	
Artikel 27	Artikel 18	
Artikel 28	—	
Artikel 29	Artikel 19	
Artikel 30	—	
Artikel 31	—	
—	Artikel 20	
Artikel 32	Artikel 21	
Artikel 33	Artikel 22	

Detta direktiv	Direktiv 2005/60/EG	Direktiv 2006/70/EG
Artikel 34	Artikel 23	
Artikel 35	Artikel 24	
Artikel 36	Artikel 25	
Artikel 37	Artikel 26	
Artikel 38	Artikel 27	
Artikel 39	Artikel 28	
—	Artikel 29	
Artikel 40	Artikel 30	
Artikel 45	Artikel 31	
Artikel 42	Artikel 32	
Artikel 44	Artikel 33	
Artikel 45	Artikel 34	
Artikel 46	Artikel 35	
Artikel 47	Artikel 36	
Artikel 48	Artikel 37	
Artikel 49	—	
Artikel 50	Artikel 37a	
Artikel 51	Artikel 38	
Artiklarna 52–57	—	
Artiklarna 58–61	Artikel 39	
—	Artikel 40	
—	Artikel 41	
—	Artikel 41a	
—	Artikel 41b	
Artikel 65	Artikel 42	
—	Artikel 43	
Artikel 66	Artikel 44	
Artikel 67	Artikel 45	
Artikel 68	Artikel 46	
Artikel 69	Artikel 47	

5.6.2015 SV Europeiska unionens officiella tidning L 141/1

I

(Lagstiftningsakter)

FÖRORDNINGAR

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EU) 2015/847

av den 20 maj 2015

om uppgifter som ska åtföljа överföringar av medel och om upphävande av förordning (EG) nr 1781/2006

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 114,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska centralbankens yttrande ([1]),

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ([2]),

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ([3]), och

av följande skäl:

(1) De flöden av pengar från olaglig verksamhet som skapas genom överföringar av medel kan skada den finansiella sektorns integritet, stabilitet och anseende och utgöra ett hot mot såväl unionens inre marknad som internationell utveckling. Penningtvätt, finansiering av terrorism och organiserad brottslighet är fortfarande betydande problem som bör angripas på unionsnivå. Den sundhet, integritet och stabilitet som präglar systemet för överföring av medel och tilltron till det finansiella systemet i dess helhet kan allvarligt sättas på spel genom brottslingars och deras medhjälpares försök att antingen dölja ursprunget till vinning från brott eller att överföra medel för brottslig verksamhet eller terroriständamål.

(2) För att underlätta sin brottsliga verksamhet är det sannolikt att personer som ägnar sig åt penningtvätt och som finansierar terrorism utnyttjar den fria rörligheten för kapital inom unionens integrerade finansiella område, om inte vissa samordnade åtgärder antas på unionsnivå. Internationellt samarbete inom ramen för arbetsgruppen för finansiella åtgärder (*Financial Action Task Force* – FATF) och en global tillämpning av dess rekommendationer syftar till att förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism vid överföring av medel.

(3) På grund av räckvidden på de åtgärder som vidtas bör unionen säkerställa att de internationella standarder för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism och spridning som FATF antog den 16 februari 2012

([1]) EUT C 166, 12.6.2013, s. 2.
([2]) EUT C 271, 19.9.2013, s. 31.
([3]) Europaparlamentets ståndpunkt av den 11 mars 2014 (ännu ej offentliggjord i EUT) och rådets ståndpunkt vid första behandlingen av den 20 april 2015 (ännu ej offentliggjord i EUT). Europaparlamentets ståndpunkt av den 20 maj 2015 (ännu ej offentliggjord i EUT).

(nedan kallade *de reviderade FATF-rekommendationerna*) och i synnerhet FATF:s rekommendation nr 16 om elektroniska överföringar (nedan kallad *FATF:s rekommendation nr 16*) och den reviderade tolkningsnoten om dess genomförande, genomförs på ett enhetligt sätt i hela unionen och att det i synnerhet inte förekommer någon diskriminering eller diskrepans mellan, å ena sidan, nationella betalningar inom medlemsstaterna och, å andra sidan, gränsöverskridande betalningar mellan medlemsstaterna. Enskilda medlemsstaters icke samordnade åtgärder kan på området gränsöverskridande överföringar inverka väsentligt på betalningssystemens funktion på unionsnivå och kan därför skada den inre marknaden på området finansiella tjänster.

(4) För att främja ett enhetligt internationellt tillvägagångssätt och öka effektiviteten i kampen mot penningtvätt och finansiering av terrorism, bör man vid unionens ytterligare åtgärder ta hänsyn till utvecklingen på internationell nivå, närmare bestämt de reviderade FATF-rekommendationerna.

(5) Genomförandet och verkställigheten av denna förordning, inklusive FATF:s rekommendation nr 16, utgör lämpliga och effektiva sätt att förebygga och bekämpa penningtvätt och finansiering av terrorism.

(6) Denna förordning är inte avsedd att leda till omotiverade bördor eller oproportionella kostnader för betaltjänstleverantörer eller personer som använder deras tjänster. I detta avseende bör den förebyggande strategin vara målinriktad, proportionell och i full överensstämmelse med den fria rörligheten för kapital som garanteras i hela unionen.

(7) I unionens reviderade strategi mot finansiering av terrorism av den 17 juli 2008 (nedan kallad *den reviderade strategin*) påpekades att insatser för att förebygga finansiering av terrorism och att kontrollera hur misstänkta terrorister använder sina egna finansiella medel måste fortsätta. Det fastslås att FATF ständigt arbetar för att förbättra sina rekommendationer och skapa en samsyn om hur de ska genomföras. I den reviderade strategin noteras att det regelbundet utvärderas hur alla FATF-medlemmar och medlemmar av regionala organ efter FATF-modell genomför de reviderade FATF-rekommendationerna och att det därför är viktigt att medlemsstaterna intar en gemensam hållning till genomförandet.

(8) För att förebygga finansiering av terrorism har åtgärder vidtagits i syfte att frysa vissa personers, gruppers och enheters penningmedel och ekonomiska resurser, däribland rådets förordningar (EG) nr 2580/2001 ([1]), (EG) nr 881/2002 ([2]) och (EU) nr 356/2010 ([3]). Av samma skäl har åtgärder vidtagits i syfte att skydda det finansiella systemet mot att penningmedel och ekonomiska resurser överförs för terroriständamål. Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/849 ([4]) innehåller ett antal sådana åtgärder. Dessa åtgärder kan dock inte helt hindra terrorister eller andra brottslingar från att få tillgång till betalningssystem för att överföra sina medel.

(9) För att penningtvätt och finansiering av terrorism ska kunna förebyggas, upptäckas och utredas och restriktiva åtgärder ska kunna genomföras, särskilt de som införs genom förordningarna (EG) nr 2580/2001, (EG) nr 881/2002 och (EU) nr 356/2010, och i full överensstämmelse med unionens förordningar som genomför sådana åtgärder, är det särskilt viktigt och värdefullt att överföringar av medel fullständigt kan spåras. För att säkerställa att uppgifterna vidarebefordras genom hela betalningskedjan är det därför lämpligt att införa en skyldighet för betaltjänstleverantörerna att till överföringar av medel foga uppgifter om betalaren och betalningsmottagaren.

(10) Denna förordning bör tillämpas utan att det påverkar tillämpningen av restriktiva åtgärder som införs genom förordningar som grundas på artikel 215 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget), såsom förordningarna (EG) nr 2580/2001, (EG) nr 881/2002 och (EU) nr 356/2010, som kan kräva att både betalarna och betalningsmottagarna samt förmedlande betaltjänstleverantörer vidtar lämpliga åtgärder för att frysa vissa medel eller att de iakttar särskilda restriktioner avseende vissa överföringar av medel.

([1]) Rådets förordning (EG) nr 2580/2001 av den 27 december 2001 om särskilda restriktiva åtgärder mot vissa personer och enheter i syfte att bekämpa terrorism (EGT L 344, 28.12.2001, s. 70).

([2]) Rådets förordning (EG) nr 881/2002 av den 27 maj 2002 om införande av vissa särskilda restriktiva åtgärder mot vissa med nätverket al-Qaida associerade personer och enheter (EGT L 139, 29.5.2002, s. 9).

([3]) Rådets förordning (EU) nr 356/2010 av den 26 april 2010 om införande av vissa särskilda restriktiva åtgärder mot vissa fysiska eller juridiska personer, enheter eller organ mot bakgrund av situationen i Somalia (EUT L 105, 27.4.2010, s. 1).

([4]) Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/849 av den 20 maj 2015 om förhindrande av att det finansiella systemet används för penningtvätt eller finansiering av terrorism, om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG och kommissionens direktiv 2006/70/EG (se sidan 73 i detta nummer av EUT).

(11) Denna förordning bör även gälla utan att det påverkar den nationella lagstiftning som införlivar Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG ([1]). Exempelvis bör inte personuppgifter som insamlas för de ändamål som avses i denna förordning behandlas på ett sätt som är oförenligt med direktiv 95/46/EG. Särskilt bör senare behandling av personuppgifter för kommersiella ändamål vara strängt förbjuden. Samtliga medlemsstater anser att bekämpningen av penningtvätt och finansiering av terrorism har ett starkt allmänintresse. Vid tillämpningen av denna förordning bör därför överföring av personuppgifter till ett tredjeland som inte säkerställer en adekvat skyddsnivå i enlighet med artikel 25 i direktiv 95/46/EG tillåtas i enlighet med artikel 26 i direktivet. Det är viktigt att betaltjänstleverantörer som är verksamma i flera jurisdiktioner med filialer eller dotterföretag utanför unionen inte förhindras att överföra information om misstänkta transaktioner inom samma organisation förutsatt att de tillämpar lämpliga säkerhetsåtgärder. Betalarens och betalningsmottagarens betaltjänstleverantör samt den förmedlande betaltjänstleverantören bör dessutom förfoga över lämpliga tekniska och organisatoriska medel för att skydda personuppgifter mot oavsiktlig förlust, ändring och obehörigt röjande eller obehörig åtkomst.

(12) Personer som endast omvandlar pappersdokument till elektroniska uppgifter och som agerar enligt ett kontrakt med en betaltjänstleverantör och personer som tillhandahåller betaltjänstleverantörer enbart med meddelandesystem eller andra stödsystem för överföring av medel eller system för clearing och avveckling omfattas inte av denna förordnings tillämpningsområde.

(13) Överföringar av medel som motsvarar de tjänster som avses i artikel 3 a–m och o i Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/64/EG ([2]) omfattas inte av denna förordning. Det är också lämpligt att undanta överföringar av medel där risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism är liten. Sådana undantag bör omfatta betalkort, instrument för elektroniska pengar, mobiltelefoner eller annan förbetald eller efterhandsbetald digital utrustning eller it-utrustning med liknande egenskaper, där de uteslutande används för köp av varor eller tjänster och kortets, instrumentets eller utrustningens nummer åtföljer alla överföringar. Användningen av ett betalkort, ett instrument för elektroniska pengar, en mobiltelefon eller annan förbetald eller efterhandsbetald digital utrustning eller it-utrustning med liknande egenskaper för att verkställa en överföring från person till person omfattas dock av denna förordning. Dessutom bör uttag från uttagsautomater, betalning av skatter, böter eller andra avgifter, överföringar av medel som görs genom checkavbildningar, inklusive trunkerade checkar eller växlar, och överföringar av medel där både betalaren och betalningsmottagaren är betaltjänstleverantörer som agerar för egen räkning, undantas från denna förordnings tillämpningsområde.

(14) För att beakta de nationella betalningssystemens särskilda egenskaper, och förutsatt att det alltid är möjligt att spåra överföringen av medel tillbaka till betalaren, bör medlemsstaterna dessutom kunna undanta vissa inhemska överföringar av medel som avser låga belopp som används för köp av varor eller tjänster, inbegripet elektroniska girobetalningar, från denna förordnings tillämpningsområde.

(15) Betaltjänstleverantörer bör se till att uppgifter om betalaren och betalningsmottagaren inte saknas eller är ofullständiga.

(16) För att inte inverka negativt på betalningssystemens effektivitet och för att skapa en rimlig avvägning mellan risken för att transaktioner kommer att ske utanför det officiella systemet som ett resultat av alltför strikta identifieringskrav och det potentiella terroristhot som små överföringar av medel innebär, bör, vid överföringar av medel där en kontroll ännu inte har ägt rum, skyldigheten att kontrollera att uppgifterna om betalaren eller betalningsmottagaren är riktiga endast tillämpas på enskilda överföringar som överstiger 1 000 EUR, om inte överföringen förefaller vara sammankopplad till andra överföringar av medel som tillsammans skulle överstiga 1 000 EUR, medlen har tagits emot eller betalats ut i kontanter eller i anonyma elektroniska pengar eller det finns rimliga skäl att misstänka penningtvätt eller finansiering av terrorism.

(17) När det gäller överföringar av medel där en kontroll anses ha ägt rum bör betaltjänstleverantörer inte vara skyldiga att kontrollera de uppgifter om betalaren eller betalningsmottagaren som åtföljer varje överföring av medel, förutsatt att skyldigheterna i direktiv (EU) 2015/849 är fullgjorda.

([1]) Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG av den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter (EGT L 281, 23.11.1995, s. 31).

([2]) Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/64/EG av den 13 november 2007 om betaltjänster på den inre marknaden och om ändring av direktiven 97/7/EG, 2002/65/EG, 2005/60/EG och 2006/48/EG samt upphävande av direktiv 97/5/EG (EUT L 319, 5.12.2007, s. 1).

(18) Mot bakgrund av unionens lagstiftningsakter om betaltjänster, nämligen Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 924/2009 ([1]), Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 260/2012 ([2]) samt direktiv 2007/64/EG, bör det vara tillräckligt att föreskriva att endast förenklade uppgifter, såsom betalkontonummer eller en unik transaktionsidentifierare, åtföljer överföringar av medel inom unionen.

(19) För att myndigheter som ansvarar för bekämpning av penningtvätt eller finansiering av terrorism i tredjeländer ska kunna spåra källan till de medel som används för sådana ändamål bör överföringar av medel från unionen till tredjeländer åtföljas av fullständiga uppgifter om betalaren och betalningsmottagaren. Dessa myndigheter bör endast ges tillgång till fullständiga uppgifter om betalaren och betalningsmottagaren för att kunna förebygga, upptäcka och utreda penningtvätt eller finansiering av terrorism.

(20) Medlemsstaternas myndigheter som ansvarar för att bekämpa penningtvätt och finansiering av terrorism och berörda rättsliga och brottsbekämpande organ i medlemsstaterna bör intensifiera samarbetet sinsemellan och med berörda myndigheter i tredjeländer, inklusive i utvecklingsländer, i syfte att ytterligare stärka öppenheten, samt utbytet av information och bästa praxis.

(21) Vad gäller medel som överförs från en enskild betalare till flera betalningsmottagare med batchfiler som innehåller enskilda överföringar från unionen till tredjeländer, bör det föreskrivas att sådana enskilda överföringar endast ska åtföljas av betalarens betalkontonummer eller den unika transaktionsidentifieraren samt fullständiga uppgifter om betalningsmottagaren, under förutsättning att batchfilen innehåller fullständiga verifierade uppgifter om betalaren och fullständiga uppgifter om betalningsmottagaren, som är fullständigt spårbara.

(22) För att kunna kontrollera om erforderliga uppgifter om betalaren och betalningsmottagaren åtföljer överföringarna av medel, och för att upptäcka misstänkta transaktioner, bör betalningsmottagarens betaltjänstleverantör och den förmedlande betaltjänstleverantören ha effektiva metoder för fastställande av huruvida uppgifter om betalaren och betalningsmottagaren saknas eller är ofullständiga. Dessa metoder bör inbegripa efterhandsövervakning eller övervakning i realtid där så är lämpligt. De behöriga myndigheterna bör säkerställa att betaltjänstleverantörerna inkluderar den nödvändiga transaktionsinformationen i den elektroniska överföringen eller i ett tillhörande meddelande genom hela betalningskedjan.

(23) Mot bakgrund av den potentiella risk för penningtvätt och finansiering av terrorism som anonyma betalningar utgör bör det krävas att betaltjänstleverantörer begär uppgifter om betalaren och betalningsmottagaren. I enlighet med den riskbaserade metod som FATF utvecklat bör områden med högre respektive lägre risk fastställas för att risken för penningtvätt och finansiering av terrorism ska kunna motverkas bättre. Därför bör betalningsmottagarens betaltjänstleverantör och den förmedlande betaltjänstleverantören ha effektiva riskbaserade förfaranden som är tillämpliga när en överföring av medel saknar de nödvändiga uppgifterna om betalaren eller betalningsmottagaren, för att de ska kunna avgöra om de ska verkställa, avvisa eller avbryta den överföringen och fastställa de lämpliga uppföljningsåtgärder som ska vidtas.

(24) Betalningsmottagarens betaltjänstleverantör och den förmedlande betaltjänstleverantören bör vara särskilt vaksamma och bedöma riskerna när de antingen får kännedom om att uppgifter om betalaren eller betalningsmottagaren saknas eller är ofullständiga och bör rapportera misstänkta transaktioner till de behöriga myndigheterna i enlighet med rapporteringsskyldigheterna i direktiv (EU) 2015/849 och med nationella åtgärder som införlivar det direktivet.

(25) Bestämmelserna om överföringar av medel avseende vilka uppgifter om betalaren eller betalningsmottagaren saknas eller är ofullständiga är tillämpliga utan att det påverkar betaltjänstleverantörers eller förmedlande betaltjänstleverantörers skyldigheter att avbryta och/eller avvisa överföringar av medel som strider mot en civilrättslig, förvaltningsrättslig eller straffrättslig bestämmelse.

(26) I syfte att hjälpa betaltjänstleverantörerna att inrätta effektiva förfaranden för att upptäcka fall där de tar emot överföringar av medel som saknar uppgifter eller har ofullständiga uppgifter om betalaren eller betalningsmottagaren samt vidta uppföljningsåtgärder, bör Europeiska tillsynsmyndigheten (Europeiska bankmyndigheten,

([1]) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 924/2009 av den 16 september 2009 om gränsöverskridande betalningar i gemenskapen och om upphävande av förordning (EG) nr 2560/2001 (EUT L 266, 9.10.2009, s. 11).

([2]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 260/2012 av den 14 mars 2012 om antagande av tekniska och affärsmässiga krav för betalningar och autogireringar i euro och om ändring av förordning (EG) nr 924/2009 (EUT L 94, 30.3.2012, s. 22).

EBA), inrättad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1093/2010 ([1]), Europeiska tillsynsmyndigheten (Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten, Eiopa), inrättad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1094/2010 ([2]), och Europeiska tillsynsmyndigheten (Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten, Esma), inrättad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1095/2010 ([3]), utfärda riktlinjer.

(27) För att göra det möjligt att snabbt vidta åtgärder för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism bör betaltjänstleverantörerna skyndsamt besvara en begäran om uppgifter om betalaren och betalningsmottagaren som kommer från myndigheter med ansvar för bekämpning av penningtvätt eller finansiering av terrorism i den medlemsstat där dessa betalningstjänstleverantörer är etablerade.

(28) Antalet arbetsdagar i den medlemsstat där betalarens betaltjänstleverantör finns avgör antalet dagar för att besvara en begäran om uppgifter om betalaren.

(29) Eftersom det inte alltid är möjligt i brottsutredningar att identifiera de uppgifter som behövs eller de personer som varit inblandade i en transaktion förrän flera månader eller till och med år efter den ursprungliga överföringen av medel, och för att tillgängliggöra viktig bevisning i utredningar, är det lämpligt att kräva att betaltjänstleverantörerna bevarar uppgifterna om betalaren och betalningsmottagaren under en tidsperiod i syfte att förebygga, upptäcka och utreda penningtvätt eller finansiering av terrorism. Den perioden bör begränsas till fem år, varefter alla personuppgifter bör raderas, såvida inte annat föreskrivs i nationell rätt. Medlemsstaterna bör om det är nödvändigt för att förebygga, upptäcka eller utreda penningtvätt eller finansiering av terrorism och efter att ha gjort en bedömning av åtgärdens nödvändighet och proportionalitet, kunna tillåta eller kräva fortsatt lagring av uppgifter för ytterligare en period som inte är länge än fem år, utan att det påverkar nationell straffrätt om bevis som är tillämpliga på pågående brottsutredningar och rättsliga förfaranden.

(30) För att förbättra efterlevnaden av denna förordning, och i enlighet med kommissionens meddelande av den 9 december 2010 med titeln *Reinforcing sanctioning regimes in the financial services sector*, bör de behöriga myndigheternas befogenheter att vidta tillsynsåtgärder och deras sanktionsbefogenheter stärkas. Administrativa sanktioner och åtgärder bör föreskrivas och mot bakgrund av hur viktig bekämpningen av penningtvätt och finansiering av terrorism är bör medlemsstaterna fastställa sanktioner och åtgärder som är effektiva, proportionella och avskräckande. Medlemsstaterna bör underrätta kommissionen samt EBA:s, Eiopas, och Esmas (nedan kallade *de europeiska tillsynsmyndigheterna*) gemensamma kommitté om sanktionerna och åtgärderna.

(31) För att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet av kapitel V i denna förordning bör kommissionen tilldelas genomförandebefogenheter. Dessa befogenheter bör utövas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 ([4]).

(32) Ett antal länder och territorier som inte utgör en del av unionens territorium ingår i en monetär union med en medlemsstat, tillhör en medlemsstats valutaområde eller har undertecknat ett monetärt avtal med Europeiska unionen företrädd av en medlemsstat, och har betaltjänstleverantörer som direkt eller indirekt deltar i den medlemsstatens betalnings- och avvecklingssystem. För att tillämpningen av denna förordning på överföringar mellan berörda medlemsstater och dessa länder eller territorier inte ska medföra betydande negativa effekter på dessa länders eller territoriers ekonomier bör sådana överföringar av medel kunna behandlas som överföringar av medel inom de berörda medlemsstaterna.

([1]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1093/2010 av den 24 november 2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska bankmyndigheten), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/78/EG (EUT L 331, 15.12.2010, s. 12).

([2]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1094/2010 av den 24 november 2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/79/EG (EUT L 331, 15.12.2010, s. 48).

([3]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1095/2010 av den 24 november 2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/77/EG (EUT L 331, 15.12.2010, s. 84).

([4]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter (EUT L 55, 28.2.2011, s. 13).

(33) Mot bakgrund av det antal ändringar som skulle behöva göras av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1781/2006 ([1]) i enlighet med den här förordningen, bör den förordningen för tydlighetens skull upphöra att gälla.

(34) Eftersom målen för denna förordning inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna utan snarare, på grund av åtgärdens omfattning eller verkningar, kan uppnås bättre på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget). I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.

(35) Denna förordning är förenlig med de grundläggande rättigheter och de principer som erkänns i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, särskilt rätten till respekt för privatlivet och familjelivet (artikel 7), rätten till skydd av personuppgifter (artikel 8), rätten till ett effektivt rättsmedel och till en opartisk domstol (artikel 47) samt *ne bis in idem*-principen.

(36) För att säkerställa ett smidigt införande av ramen för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism bör datumet för tillämpningen av denna förordning sammanfalla med utgången av tidsfristen för införlivandet av direktiv (EU) 2015/849.

(37) Europeiska datatillsynsmannen har hörts i enlighet med artikel 28.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 45/2001 ([2]) och avgav ett yttrande den 4 juli 2013 ([3]).

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

SYFTE, TILLÄMPNINGSOMRÅDE OCH DEFINITIONER

Artikel 1

Syfte

I denna förordning fastställs bestämmelser om de uppgifter om betalare och betalningsmottagare som ska åtföljа överföringar av medel, i alla valutor, i syfte att förebygga, upptäcka och utreda penningtvätt och finansiering av terrorism, när minst en av de betaltjänstleverantörer som är involverade i överföringen av medel är etablerad inom unionen.

Artikel 2

Tillämpningsområde

1. Denna förordning ska tillämpas på överföringar av medel, i alla valutor, som sänds eller tas emot av en betaltjänstleverantör eller en förmedlande betaltjänstleverantör som är etablerad inom unionen.

2. Denna förordning ska inte tillämpas på de tjänster som förtecknas i artikel 3 a–m och o i direktiv 2007/64/EG.

3. Denna förordning ska inte tillämpas på överföringar av medel som utförs med hjälp av ett betalkort, ett instrument för elektroniska pengar, en mobiltelefon eller annan förbetald eller efterhandsbetald digital utrustning eller it-utrustning med liknande egenskaper, om följande villkor är uppfyllda:

a) Det kortet, det instrumentet eller den utrustningen används uteslutande för att betala för varor eller tjänster.

b) Alla överföringar i samband med transaktionen åtföljs av numret på det kortet, det instrumentet eller den utrustningen.

([1]) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1781/2006 av den 15 november 2006 om information om betalaren som skall åtföljа överföringar av medel (EUT L 345, 8.12.2006, s. 1).
([2]) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 45/2001 av den 18 december 2000 om skydd för enskilda då gemenskapsinstitutionerna och gemenskapsorganen behandlar personuppgifter och om den fria rörligheten för sådana uppgifter (EGT L 8, 12.1.2001, s. 1).
([3]) EUT C 32, 4.2.2014, s. 9.

Denna förordning ska dock gälla när ett betalkort, ett instrument för elektroniska pengar, en mobiltelefon eller annan förbetald eller efterhandsbetald digital utrustning eller it-utrustning med liknande egenskaper används för att verkställa en överföring av medel från person till person.

4. Denna förordning ska inte tillämpas på personer som inte har någon annan verksamhet än att omvandla pappersdokument till elektroniska uppgifter och som gör detta i enlighet med ett avtal med en betaltjänstleverantör eller personer som inte har någon annan verksamhet än att tillhandahålla betaltjänstleverantörer meddelandesystem eller andra stödsystem för överföring av medel eller system för clearing och avveckling.

Denna förordning ska inte gälla för överföringar av medel

a) som involverar att betalaren tar ut kontanter från betalarens eget betalkonto,

b) som överför medel till en offentlig myndighet som betalning för skatter, böter eller andra avgifter inom en medlemsstat,

c) där både betalaren och betalningsmottagaren är betaltjänstleverantörer som agerar för egen räkning,

d) som görs genom checkavbildningar, inklusive trunkerade checkar.

5. En medlemsstat kan besluta att inte tillämpa denna förordning på överföringar av medel inom dess territorium till en betalningsmottagares betalkonto som uteslutande möjliggör betalning för tillhandahållande av varor eller tjänster när samtliga följande villkor är uppfyllda:

a) Betalningsmottagarens betaltjänstleverantör omfattas av direktiv (EU) 2015/849.

b) Betalningsmottagarens betaltjänstleverantör har möjlighet att med hjälp av en unik transaktionsidentifierare via betalningsmottagaren spåra överföringar av medel från den person som har ingått ett avtal med betalningsmottagaren om tillhandahållande av varor eller tjänster.

c) Överföringen av medel överskrider inte 1 000 EUR.

Artikel 3

Definitioner

I denna förordning gäller följande definitioner:

1. *finansiering av terrorism*: finansiering av terrorism i enlighet med definitionen i artikel 1.5 i direktiv (EU) 2015/849.

2. *penningtvätt*: penningtvätt i enlighet med artikel 1.3 och 1.4 i direktiv (EU) 2015/849.

3. *betalare*: en person som är betalkontoinnehavare och som godkänner en överföring av medel från detta betalkonto eller, om det inte finns något betalkonto, som lämnar en order om överföring av medel.

4. *betalningsmottagare*: en person som är den avsedda mottagaren av överföringen av medel.

5. *betaltjänstleverantör*: de kategorier av betalningstjänstleverantörer som avses i artikel 1.1 i direktiv 2007/64/EG, fysiska eller juridiska personer som omfattas av ett undantag enligt artikel 26 i direktivet och juridiska personer som omfattas av ett undantag enligt artikel 9 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/110/EG [1], vilka tillhandahåller tjänster för överföring av medel.

6. *förmedlande betaltjänstleverantör*: en betaltjänstleverantör som inte är betalarens eller betalningsmottagarens betaltjänstleverantör och som tar emot och verkställer en överföring av medel på uppdrag av betalarens eller betalningsmottagarens betaltjänstleverantör eller en annan förmedlande betaltjänstleverantör.

7. *betalkonto*: ett betalkonto enligt definitionen i artikel 4.14 i direktiv 2007/64/EG.

8. *medel*: medel enligt definitionen i artikel 4.15 i direktiv 2007/64/EG.

[1] Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/110/EG av den 16 september 2009 om rätten att starta och driva affärsverksamhet i institut för elektroniska pengar samt om tillsyn av sådan verksamhet, om ändring av direktiven 2005/60/EG och 2006/48/EG och om upphävande av direktiv 2000/46/EG (EUT L 267, 10.10.2009, s. 7).

9. *överföring av medel*: alla transaktioner som för en betalares räkning åtminstone delvis utförs på elektronisk väg genom en betaltjänstleverantör för att göra tillgångar tillgängliga för en betalningsmottagare genom en betaltjänstleverantör, oavsett om betalaren och betalningsmottagaren är en och samma person och oavsett om betalarens och betalningsmottagarens betaltjänstleverantör är en och samma person, inbegripet

   a) en betalning enligt definitionen i artikel 2.1 i förordning (EU) nr 260/2012,

   b) en autogirering enligt definitionen i artikel 2.2 i förordning (EU) nr 260/2012,

   c) en penningöverföring enligt definitionen i artikel 4.13 i direktiv 2007/64/EG, oavsett om den är nationell eller gränsöverskridande,

   d) en överföring som genomförts med ett betalkort, ett instrument för elektroniska pengar, en mobiltelefon eller någon annan förbetald eller efterhandsbetald digital utrustning eller it-utrustning med liknande egenskaper.

10. *batchöverföring*: ett paket av flera enskilda överföringar av medel som sammanförts för vidarebefordran.

11. *unik transaktionsidentifierare*: en kombination av bokstäver, siffror eller symboler som betaltjänstleverantören fastställt i enlighet med protokollen för det betalnings- och avvecklingssystem eller meddelandesystem som används för överföringen av medel och som gör det möjligt att spåra transaktionen tillbaka till betalaren och betalningsmottagaren.

12. *överföring av medel från person till person*: en transaktion mellan fysiska personer som agerar i egenskap av konsumenter för andra ändamål än sin handelsverksamhet, affärsverksamhet eller sitt yrke.

KAPITEL II

SKYLDIGHETER FÖR BETALTJÄNSTLEVERANTÖRER

AVSNITT 1

Skyldigheter för betalarens betaltjänstleverantör

Artikel 4

Uppgifter som ska åtföljа överföringar av medel

1. Betalarens betaltjänstleverantör ska se till att överföringar av medel åtföljs av följande uppgifter om betalaren:

a) Betalarens namn.

b) Betalarens betalkontonummer.

c) Betalarens adress, officiella personliga dokumentnummer, kundnummer eller födelseort och födelsedatum.

2. Betalarens betaltjänstleverantör ska se till att överföringar av medel åtföljs av följande uppgifter om betalningsmottagaren:

a) Betalningsmottagarens namn.

b) Betalningsmottagarens betalkontonummer.

3. Genom undantag från punkterna 1 b och 2 b, i fall där en överföring inte görs från eller till ett betalkonto, ska betalarens betaltjänstleverantör se till att överföringen av medel åtföljs av en unik transaktionsidentifierare i stället för betalkontonummer.

4. Innan betalarens betaltjänstleverantör överför medel ska denne kontrollera riktigheten i de uppgifter som avses i punkt 1, på grundval av handlingar, uppgifter eller upplysningar från en tillförlitlig och oberoende källa.

5. Den kontroll som avses i punkt 4 ska anses ha ägt rum när

a) betalarens identitet har kontrollerats i enlighet med artikel 13 i direktiv (EU) 2015/849 och uppgifterna från kontrollen har sparats i enlighet med artikel 40 i det direktivet, eller

b) betalaren omfattas av artikel 14.5 i direktiv (EU) 2015/849.

6. Utan att det påverkar de undantag som anges i artiklarna 5 och 6 ska betalarens betaltjänstleverantör inte verkställa en överföring av medel fram till dess att kraven i den här artikeln har fullgjorts i sin helhet.

Artikel 5

Överföringar av medel inom unionen

1. Om alla betaltjänstleverantörer i betalningskedjan är etablerade inom unionen ska överföringar av medel, genom undantag från artikel 4.1 och 4.2, åtminstone åtföljas av både betalarens och betalningsmottagarens betalkontonummer eller, där artikel 4.3 är tillämplig, av den unika transaktionsidentifieraren, utan att detta i tillämpliga fall påverkar informationskraven i förordning (EU) nr 260/2012.

2. Utan hinder av punkt 1 ska betalarens betaltjänstleverantör, inom tre arbetsdagar efter att ha mottagit en begäran om information från betalningsmottagarens betaltjänstleverantör eller den förmedlande betaltjänstleverantören, lämna följande:

a) För överföringar av medel som överstiger 1 000 EUR, oavsett om dessa överföringar utförs i en enda transaktion eller i flera transaktioner som förefaller vara kopplade, de uppgifter om betalaren eller betalningsmottagaren som avses i artikel 4.

b) För överföringar av medel som uppgår till högst 1 000 EUR som inte förefaller vara kopplade till andra överföringar av medel som tillsammans med överföringen i fråga överstiger 1 000 EUR, åtminstone

   i) betalarens och betalningsmottagarens namn, och

   ii) betalarens och betalningsmottagarens betalkontonummer eller, där artikel 4.3 är tillämplig, den unika transaktionsidentifieraren.

3. Genom undantag från artikel 4.4 ska betalarens betaltjänstleverantör, vid överföringar av medel som avses i punkt 2 b i den här artikeln, inte vara skyldig att kontrollera uppgifterna om betalaren, såvida inte betalarens betaltjänstleverantör

a) har tagit emot de medel som ska överföras i kontanter eller i anonyma elektroniska pengar, eller

b) har rimliga skäl att misstänka penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Artikel 6

Överföringar av medel från unionen till tredjeländer

1. Vid en batchöverföring från en enskild betalare där betalningsmottagarnas betaltjänstleverantörer är etablerade utanför unionen ska artikel 4.1 inte tillämpas på enskilda överföringar som sammanförts i batchöverföringen, under förutsättning att batchfilen innehåller de uppgifter som avses i artikel 4.1, 4.2 och 4.3 och att dessa uppgifter har kontrollerats i enlighet med artikel 4.4 och 4.5, och att de enskilda överföringarna åtföljs av betalarens betalkontonummer eller, där artikel 4.3 är tillämplig, den unika transaktionsidentifieraren.

2. Genom undantag från artikel 4.1 och, i tillämpliga fall, utan att det påverkar de uppgifter som krävs enligt förordning (EU) nr 260/2012, ska, om betalningsmottagarens betaltjänstleverantör är etablerad utanför unionen, överföringar av medel som inte överstiger 1 000 EUR och som inte förefaller vara kopplade till andra överföringar av medel som tillsammans med överföringen i fråga överstiger 1 000 EUR, åtföljas av åtminstone

a) betalarens och betalningsmottagarens namn, och

b) betalarens och betalningsmottagarens kontonummer eller, där artikel 4.3 är tillämplig, den unika transaktionsidentifieraren.

Genom undantag från artikel 4.4 ska betalarens betaltjänstleverantör inte vara skyldig att kontrollera de uppgifter om betalaren som avses i denna punkt, såvida inte betalarens betaltjänstleverantör

a) har tagit emot de medel som ska överföras i kontanter eller i anonyma elektroniska pengar, eller

b) har rimliga skäl att misstänka penningtvätt eller finansiering av terrorism.

AVSNITT 2

Skyldigheter för betalningsmottagarens betaltjänstleverantör

Artikel 7

Upptäckt av saknade uppgifter om betalaren eller betalningsmottagaren

1. Betalningsmottagarens betaltjänstleverantör ska genomföra effektiva förfaranden för fastställande av huruvida fälten för uppgifter om betalaren och betalningsmottagaren inom det meddelande- eller betalnings- och avvecklingssystem som används för att verkställa överföringen av medel har fyllts i med hjälp av de vedertagna tecken eller inmatningsdata som är tillåtna i enlighet med det systemet.

2. Betalningsmottagarens betaltjänstleverantör ska genomföra effektiva förfaranden, inbegripet, om så är lämpligt, efterhandsövervakning eller övervakning i realtid, för fastställande av huruvida följande uppgifter om betalaren eller betalningsmottagaren saknas:

a) Vid överföringar av medel där betalarens betaltjänstleverantör är etablerad inom unionen: de uppgifter som avses i artikel 5.

b) Vid överföringar av medel där betalarens betaltjänstleverantör är etablerad utanför unionen: de uppgifter som avses i artikel 4.1 och 4.2.

c) Vid batchöverföringar där betalarens betaltjänstleverantör är etablerad utanför unionen: de uppgifter som avses i artikel 4.1 och 4.2 med avseende på den batchöverföringen.

3. Vid överföringar av medel som överstiger 1 000 EUR, oavsett om dessa överföringar utförs i en enda transaktion eller flera transaktioner som förefaller vara sammankopplade, ska betalningsmottagarens betaltjänstleverantör, innan denne krediterar betalningsmottagarens betalkonto eller gör medlen tillgängliga för betalningsmottagaren, kontrollera att de uppgifter om betalningsmottagaren som avses i punkt 2 i den här artikeln är riktiga, på grundval av handlingar, uppgifter eller upplysningar från en tillförlitlig och oberoende källa, utan att detta påverkar kraven i artiklarna 69 och 70 i direktiv 2007/64/EG.

4. Vid överföringar av medel som uppgår till högst 1 000 EUR och som inte förefaller vara sammankopplade till andra överföringar av medel som tillsammans med överföringen i fråga överstiger 1 000 EUR, ska betalningsmottagarens betaltjänstleverantör inte vara skyldig att kontrollera riktigheten i uppgifterna om betalningsmottagaren, såvida inte betalningsmottagarens betaltjänstleverantör

a) utbetalar medlen i kontanter eller i anonyma elektroniska pengar, eller

b) har rimliga skäl att misstänka penningtvätt eller finansiering av terrorism.

5. Den kontroll som avses i punkterna 3 och 4 ska anses ha ägt rum när

a) betalningsmottagarens identitet har kontrollerats i enlighet med artikel 13 i direktiv (EU) 2015/849 och uppgifterna från den kontrollen har lagrats i enlighet med artikel 40 i det direktivet, eller

b) betalningsmottagaren omfattas av artikel 14.5 i direktiv (EU) 2015/849.

Artikel 8

Överföringar av medel där uppgifter om betalaren eller betalningsmottagaren saknas eller är ofullständiga

1. Betalningsmottagarens betaltjänstleverantör ska genomföra effektiva riskbaserade förfaranden, bland annat förfaranden som grundar sig på den riskbedömning som avses i artikel 13 i direktiv (EU) 2015/849, för att avgöra om en överföring av medel som saknar erforderliga fullständiga uppgifter om betalaren och betalningsmottagaren ska verkställas, avvisas eller avbrytas samt för vidtagandet av lämpliga uppföljningsåtgärder.

Om betalningsmottagarens betaltjänstleverantör vid mottagandet av överföringen av medel får kännedom om att de uppgifter som avses i artikel 4.1 eller 4.2, artiklarna 5.1 eller 6 saknas eller är ofullständiga eller inte har fyllts i med hjälp av de vedertagna tecken eller inmatningsdata som är tillåtna enligt det meddelandesystem eller betalnings- och avvecklingssystem som avses i artikel 7.1, ska betalningsmottagarens betaltjänstleverantör avvisa överföringen eller begära de uppgifter som krävs om betalaren och betalningsmottagaren före eller efter krediteringen av betalningsmottagarens betalkonto eller tillgängliggörandet av tillgångar för betalningsmottagaren, på grundval av en riskbedömning.

2. Om en betaltjänstleverantör upprepade gånger underlåter att tillhandahålla de erforderliga uppgifterna om en betalare eller en betalningsmottagare ska betalningsmottagarens betaltjänstleverantör vidta åtgärder, som inledningsvis kan bestå i att utfärda varningar och fastställa tidsfrister, innan denne antingen avvisar alla framtida överföringar av medel från den betaltjänstleverantören eller begränsar eller avslutar sin affärsrelation med den betaltjänstleverantören.

Betalningsmottagarens betaltjänstleverantör ska meddela den underlåtenheten och de åtgärder som vidtagits till den behöriga myndighet som ansvarar för att övervaka efterlevnaden av bestämmelser som rör bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism.

Artikel 9

Bedömning och rapportering

Betalningsmottagarens betaltjänstleverantör ska beakta saknade eller ofullständiga uppgifter om betalaren eller betalningsmottagaren som en faktor när den bedömer om överföringen av medel, eller därmed relaterade transaktioner, är misstänkt och om den ska rapporteras till finansunderrättelseenheten (nedan kallad *FIU*) i enlighet med direktiv (EU) 2015/849.

AVSNITT 3

Skyldigheter för förmedlande betaltjänstleverantörer

Artikel 10

Lagring av uppgifter om betalaren och betalningsmottagaren som åtföljer överföringen

Förmedlande betaltjänstleverantörer ska se till att alla mottagna uppgifter om betalaren och betalningsmottagaren som åtföljer en överföring av medel lagras med överföringen.

Artikel 11

Upptäckt av saknade uppgifter om betalaren eller betalningsmottagaren

1. Den förmedlande betaltjänstleverantören ska genomföra effektiva förfaranden för att fastställa om fälten för uppgifter om betalaren och betalningsmottagaren inom det meddelande- eller betalnings- och avvecklingssystem som används för att verkställa överföringen av medel har fyllts i med hjälp av de vedertagna tecken eller inmatningsdata som är tillåtna enligt detta system.

2. Den förmedlande betaltjänstleverantören ska genomföra effektiva förfaranden, inbegripet, om så är lämpligt, efterhandsövervakning eller övervakning i realtid, för fastställande av huruvida följande uppgifter om betalaren eller betalningsmottagaren saknas:

a) Vid överföringar av medel där betalarens och betalningsmottagarens betaltjänstleverantörer är etablerade inom unionen: de uppgifter som avses i artikel 5.

b) Vid överföringar av medel där betalarens eller betalningsmottagarens betaltjänstleverantör är etablerad utanför unionen: de uppgifter som avses i artikel 4.1 och 4.2.

c) Vid batchöverföringar där betalarens eller betalningsmottagarens betaltjänstleverantör är etablerad utanför unionen: de uppgifter som avses i artikel 4.1 och 4.2 med avseende på den batchöverföringen.

Artikel 12

Överföringar av medel där uppgifter om betalaren eller betalningsmottagaren saknas

1. Den förmedlande betaltjänstleverantören ska inrätta effektiva riskbaserade förfaranden för att avgöra om en överföring av medel som saknar erforderliga uppgifter om betalaren och betalningsmottagaren ska verkställas, avvisas eller avbrytas samt för att vidta lämpliga uppföljningsåtgärder.

Om den förmedlande betaltjänstleverantören vid mottagandet av överföringen av medel får kännedom om att de uppgifter som avses i artikel 4.1 eller 4.2, artiklarna 5.1 eller 6 saknas eller inte har fyllts i med hjälp av de vedertagna tecken eller inmatningsdata som är tillåtna enligt meddelandesystemet eller betalnings- och avvecklingssystemet, som avses i artikel 7.1, ska denne avvisa överföringen eller begära uppgifter som krävs om betalaren och betalningsmottagaren före eller efter det att överföringen av medel gjorts, på grundval av en riskbedömning.

2. Om en betaltjänstleverantör upprepade gånger underlåter att tillhandahålla erforderliga uppgifter om betalaren eller betalningsmottagaren ska den förmedlande betaltjänstleverantören vidta åtgärder som inledningsvis kan bestå i att utfärda varningar och fastställa tidsfrister, innan denne antingen avvisar alla framtida överföringar av medel från den betaltjänstleverantören eller begränsar eller avslutar sin affärsrelation med den betaltjänstleverantören.

Den förmedlande betaltjänstleverantören ska meddela den underlåtenheten och de åtgärder som vidtagits till den behöriga myndighet som ansvarar för att övervaka efterlevnaden av bestämmelser som rör bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism.

Artikel 13

Bedömning och rapportering

Den förmedlande betaltjänstleverantören ska beakta saknade uppgifter om betalaren eller betalningsmottagaren som en faktor när den bedömer om en överföring av medel, eller därmed relaterade transaktioner, är misstänkt och om den ska rapporteras till FIU i enlighet med direktiv (EU) 2015/849.

KAPITEL III

UPPGIFTER, UPPGIFTSSKYDD OCH LAGRING

Artikel 14

Tillhandahållande av uppgifter

Betaltjänstleverantörer ska till fullo och utan dröjsmål, inbegripet genom en central kontaktpunkt i enlighet med artikel 45.9 i direktiv (EU) 2015/849, om en sådan kontaktpunkt har inrättats, och i enlighet med formella krav som anges i nationell rätt i den medlemsstat där de är etablerade, besvara förfrågningar angående de uppgifter som krävs enligt denna förordning uteslutande från de myndigheter som ansvarar för bekämpning av penningtvätt eller finansiering av terrorism i den medlemsstaten.

Artikel 15

Uppgiftsskydd

1. Behandling av personuppgifter enligt denna förordning omfattas av direktiv 95/46/EG, införlivat med nationell rätt. Personuppgifter som behandlas enligt denna förordning av kommissionen eller av de europeiska tillsynsmyndigheterna omfattas också av förordning (EG) nr 45/2001.

2. Personuppgifter ska behandlas av betaltjänstleverantörer på grundval av denna förordning endast i syfte att förebygga penningtvätt och finansiering av terrorism och får inte senare behandlas på ett sätt som är oförenligt med dessa syften. Behandling av personuppgifter på grundval av denna förordning för kommersiella ändamål ska vara förbjuden.

3. Betaltjänstleverantörer ska tillhandahålla nya kunder den information som krävs enligt artikel 10 i direktiv 95/46/EG innan en affärsrelation ingås eller en enstaka transaktion genomförs. Denna information ska särskilt innehålla allmän information om betaltjänstleverantörernas rättsliga förpliktelser enligt denna förordning när personuppgifter behandlas i syfte att förebygga penningtvätt och finansiering av terrorism.

4. Betaltjänstleverantörerna ska säkerställa konfidentialiteten för de uppgifter som behandlas.

Artikel 16

Lagring av uppgifter

1. Uppgifter om betalaren och betalningsmottagaren ska inte lagras längre än vad som är absolut nödvändigt. Betalarens och betalningsmottagarens betaltjänstleverantörer ska lagra de uppgifter som avses i artiklarna 4–7 under en period på fem år.

2. Vid utgången av den lagringsperiod som avses i punkt 1 ska betaltjänstleverantörer se till att personuppgifterna raderas om annat inte föreskrivs i nationell rätt, vilken ska avgöra under vilka omständigheter betaltjänstleverantörer får eller ska fortsätta att lagra uppgifterna. Medlemsstaterna får tillåta eller kräva fortsatt lagring endast sedan de har genomfört en grundlig bedömning av nödvändigheten och proportionaliteten av en sådan lagring och när de anser det vara motiverat därför att det är nödvändigt för att förebygga, upptäcka eller utreda penningtvätt eller finansiering av terrorism. Den förlängda lagringsperioden får inte överstiga fem år.

3. Om det den 25 juni 2015 pågår rättsliga förfaranden som rör förebyggande, upptäckt, utredning eller lagföring av misstänkt penningtvätt eller finansiering av terrorism i en medlemsstat, och en betaltjänstleverantör innehar information eller handlingar som rör dessa pågående förfaranden, får betaltjänstleverantören lagra de uppgifterna eller dessa handlingar i enlighet med nationell rätt i fem år från och med den 25 juni 2015. Medlemsstaterna får, utan att det påverkar nationell straffrätt om bevis som är tillämpliga på pågående brottsutredningar och rättsliga förfaranden, tillåta eller kräva ett fortsatt bevarande av sådana uppgifter eller sådana handlingar för en period på ytterligare fem år om nödvändigheten och proportionaliteten av en sådan förlängd lagringsperiod för att förebygga, upptäcka eller utreda penningtvätt och finansiering av terrorism har fastställts.

KAPITEL IV

SANKTIONER OCH ÖVERVAKNING

Artikel 17

Administrativa sanktioner och åtgärder

1. Medlemsstaterna ska, utan att det påverkar rätten att föreskriva och påföra straffrättsliga påföljder, fastställa regler för administrativa sanktioner och åtgärder vid överträdelser av bestämmelserna i denna förordning och vidta alla nödvändiga åtgärder för att se till att de tillämpas. Sanktionerna och åtgärderna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande och ska vara förenliga med dem som fastställs i enlighet med kapitel VI avsnitt 4 i direktiv (EU) 2015/849.

Medlemsstaterna får besluta att inte fastställa regler för administrativa sanktioner eller åtgärder vid överträdelser av de bestämmelser i denna förordning som omfattas av straffrättsliga påföljder i deras nationella rätt. I det fallet ska medlemsstaterna informera kommissionen om de relevanta straffrättsliga bestämmelserna.

2. Då betaltjänstleverantörer omfattas av skyldigheter ska medlemsstaterna, vid överträdelse av bestämmelserna i denna förordning och om ingenting annat föreskrivs i nationell rätt, se till att sanktioner eller åtgärder kan tillämpas på styrelseledamöterna och på alla andra fysiska personer som enligt nationell rätt bär ansvar för överträdelsen.

3. Senast den 26 juni 2017 ska medlemsstaterna underrätta kommissionen och den gemensamma kommittén för de europeiska tillsynsmyndigheterna om de regler som avses i punkt 1. De ska utan dröjsmål underrätta kommissionen och den gemensamma kommittén för de europeiska tillsynsmyndigheterna om eventuella senare ändringar av dessa.

4. I enlighet med artikel 58.4 i direktiv (EU) 2015/849 ska de behöriga myndigheterna ges alla de tillsyns- och undersökningsbefogenheter som de behöver för att utföra sina uppgifter. När de behöriga myndigheterna utövar sina befogenheter att påföra administrativa sanktioner och åtgärder ska de i nära samarbete se till att dessa administrativa sanktioner eller åtgärder får önskad effekt och samordna sina åtgärder när de hanterar gränsöverskridande fall.

5. Medlemsstaterna ska se till att juridiska personer kan ställas till ansvar för de överträdelser som avses i artikel 18 som begås till förmån för dem av en person som agerar antingen enskilt eller som en del av den juridiska personens organisation och har en ledande ställning inom den juridiska personen, på grundval av någon av följande befogenheter:

a) Befogenhet att företräda den juridiska personen.

b) Befogenhet att fatta beslut på den juridiska personens vägnar.

c) Befogenhet att utöva kontroll inom den juridiska personen.

6. Medlemsstaterna ska också se till att juridiska personer kan ställas till ansvar när brister i den övervakning eller kontroll som utförs av en person som avses i punkt 5 i den här artikeln har gjort det möjligt att begå någon av de överträdelser som avses i artikel 18 till förmån för den juridiska personen av en person under dess ledning.

7. De behöriga myndigheterna ska utöva sina befogenheter att påföra administrativa sanktioner och åtgärder i enlighet med denna förordning på något av följande sätt:

a) Direkt.

b) I samarbete med andra myndigheter.

c) På eget ansvar genom delegering till sådana andra myndigheter.

d) Genom hänvändelse till de behöriga rättsliga myndigheterna.

När de behöriga myndigheterna utövar sina befogenheter att påföra administrativa sanktioner och åtgärder, ska detta ske i ett nära samarbete för att se till att dessa administrativa sanktioner eller åtgärder får önskad effekt och samordna sina åtgärder när de hanterar gränsöverskridande fall.

Artikel 18

Särskilda bestämmelser

Medlemsstaterna ska se till att deras administrativa sanktioner och åtgärder åtminstone omfattar de som fastställs i artikel 59.2 och 59.3 i direktiv (EU) 2015/849 vid följande överträdelser av denna förordning:

a) Upprepad eller systematisk underlåtenhet från en betaltjänstleverantörs sida att inkludera erforderliga uppgifter om betalare eller betalningsmottagare, i strid med artikel 4, 5 eller 6.

b) Upprepad, systematisk eller allvarlig underlåtenhet från en betaltjänstleverantörs sida att lagra uppgifter i strid mot artikel 16.

c) Underlåtenhet från en betaltjänstleverantörs sida att genomföra effektiva riskbaserade förfaranden i strid mot artiklarna 8 eller 12.

d) Allvarligt åsidosättande av artikel 11 eller 12 från en förmedlande betaltjänstleverantörs sida.

Artikel 19

Offentliggörande av sanktioner och åtgärder

I enlighet med artikel 60.1, 60.2 och 60.3 i direktiv (EU) 2015/849 ska de behöriga myndigheterna offentliggöra administrativa sanktioner och åtgärder som påförts i de fall som avses i artiklarna 17 och 18 i denna förordning utan onödigt dröjsmål, inklusive uppgifter om överträdelsens art och slag samt identiteten på de personer som är ansvariga för överträdelsen, om nödvändigt och proportionellt efter en bedömning i det enskilda fallet.

Artikel 20

De behöriga myndigheternas tillämpning av sanktioner och åtgärder

1. När de behöriga myndigheterna ska fastställa vilken typ av administrativa sanktioner eller åtgärder som ska tillämpas, och storleken på sanktionsavgifterna, ska de beakta alla relevanta omständigheter, inklusive dem som förtecknas i artikel 60.4 i direktiv (EU) 2015/849.

2. Artikel 62 i direktiv (EU) 2015/849 ska tillämpas vad gäller administrativa sanktioner och åtgärder som åläggs i enlighet med denna förordning.

Artikel 21

Rapportering av överträdelser

1. Medlemsstaterna ska inrätta effektiva mekanismer som uppmuntrar rapportering till de behöriga myndigheterna av överträdelser av denna förordning.

De mekanismerna ska åtminstone omfatta de som avses i artikel 61.2 i direktiv (EU) 2015/849.

2. Betaltjänstleverantörerna ska i samarbete med behöriga myndigheter fastställa lämpliga interna rutiner för att deras anställda, eller personer i jämförbar ställning, internt ska kunna rapportera om överträdelser genom en säker, oberoende, särskild och anonym kanal, som står i proportion till den berörda betaltjänstleverantörens typ och storlek.

Artikel 22

Övervakning

1. Medlemsstaterna ska kräva att de behöriga myndigheterna effektivt övervakar och vidtar de åtgärder som krävs för att säkerställa att kraven i denna förordning uppfylls, och för att, genom effektiva mekanismer, uppmuntra rapportering till de behöriga myndigheterna av överträdelser av bestämmelserna i denna förordning.

2. Efter det att medlemsstaterna har anmält de regler som avses i punkt 1 i den här artikeln till kommissionen och den gemensamma kommittén för de europeiska tillsynsmyndigheterna, i enlighet med artikel 17.3, ska kommissionen lägga fram en rapport för Europaparlamentet och rådet om tillämpningen av kapitel IV, med särskilt beaktande av gränsöverskridande fall.

KAPITEL V

GENOMFÖRANDEBEFOGENHETER

Artikel 23

Kommittéförfarande

1. Kommissionen ska biträdas av kommittén för förebyggande av penningtvätt och finansiering av terrorism (nedan kallad *kommittén*). Denna kommitté ska vara en kommitté i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011.

2. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 5 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas.

KAPITEL VI

UNDANTAG

Artikel 24

Överenskommelser med länder och territorier som inte utgör en del av unionens territorium

1. Kommissionen kan bemyndiga en medlemsstat att ingå överenskommelser med ett tredjeland eller med ett territorium utanför det territoriella tillämpningsområdet för EU-fördraget eller EUF-fördraget enligt artikel 355 i EUF-fördraget (nedan kallat *det berörda landet eller territoriet*), som innehåller undantag från denna förordning, varigenom det blir möjligt att behandla överföringar av medel mellan det landet eller territoriet och den berörda medlemsstaten som överföringar av medel inom den medlemsstaten.

Sådana överenskommelser får bemyndigas endast när samtliga följande villkor är uppfyllda:

a) Det berörda landet eller territoriet ingår i en monetär union med den berörda medlemsstaten eller utgör en del av den medlemsstatens valutaområde eller har undertecknat ett monetärt avtal med unionen företrädd av en medlemsstat.

b) Betaltjänstleverantörer i det berörda landet eller territoriet deltar direkt eller indirekt i den medlemsstatens betalnings- och avvecklingssystem.

c) Det berörda landet eller territoriet kräver att betaltjänstleverantörer som verkar inom dess jurisdiktion ska tillämpa samma bestämmelser som de som fastställs i denna förordning.

2. En medlemsstat som önskar ingå en sådan överenskommelse som avses i punkt 1 ska lämna in en begäran till kommissionen och tillhandahålla den alla uppgifter som krävs för att bedöma begäran.

3. När kommissionen tagit emot en sådan begäran ska överföringar av medel mellan denna medlemsstat och det berörda landet eller territoriet provisoriskt behandlas som överföringar av medel inom den medlemsstaten fram till dess att ett beslut har fattats i enlighet med denna artikel.

4. Om kommissionen inom två månader efter mottagandet av begäran inte anser sig ha alla uppgifter som krävs för att bedöma begäran, ska den kontakta den berörda medlemsstaten och specificera vilka ytterligare uppgifter som krävs.

5. Inom en månad efter det att den har mottagit alla uppgifter som den anser krävs för att bedöma begäran, ska kommissionen underrätta den ansökande medlemsstaten om detta och vidarebefordra kopior av begäran till de övriga medlemsstaterna.

6. Inom tre månader efter den underrättelse som avses i punkt 5 i den här artikeln ska kommissionen, i enlighet med artikel 23.2, besluta om den ska bemyndiga den berörda medlemsstaten att ingå det avtal som är föremål för begäran.

Kommissionen ska i alla händelser anta ett beslut enligt första stycket inom 18 månader efter att ha tagit emot begäran.

7. Medlemsstater som har bemyndigats att ingå överenskommelser med ett land eller territorium som berörs enligt kommissionens genomförandebeslut 2012/43/EU [1], kommissionens beslut 2010/259/EU [2], 2009/853/EG [3] eller 2008/982/EG [4] ska förse kommissionen med alla de uppdaterade uppgifter som är nödvändiga för en bedömning enligt punkt 1 andra stycket c senast den 26 mars 2017.

Inom tre månader från mottagandet av sådana uppgifter ska kommissionen granska de tillhandahållna uppgifterna för att säkerställa att det berörda landet eller territoriet kräver att betaltjänstleverantörer som verkar inom dess jurisdiktion ska tillämpa samma bestämmelser som de som fastställs i denna förordning. Om kommissionen efter en sådan granskning anser att villkoret i punkt 1 andra stycket c inte längre är uppfyllt, ska den upphäva det relevanta kommissionsbeslutet eller kommissionsgenomförandebeslutet.

---

[1] Kommissionens genomförandebeslut 2012/43/EU av den 25 januari 2012 om bemyndigande för Konungariket Danmark att sluta avtal med Grönland och Färöarna om att överföringar av medel mellan Danmark och dessa båda territorier ska behandlas som överföringar inom Danmark i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1781/2006 (EUT L 24, 27.1.2012, s. 12).

[2] Kommissionens beslut 2010/259/EU av den 4 maj 2010 om bemyndigande för Republiken Frankrike att ingå överenskommelse med Furstendömet Monaco om att överföringar av medel mellan Republiken Frankrike och Furstendömet Monaco ska behandlas som överföringar inom Republiken Frankrike, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1781/2006 (EUT L 112, 5.5.2010, s. 23).

[3] Kommissionens beslut 2009/853/EG av den 26 november 2009 om bemyndigande för Frankrike att ingå ett avtal med Saint-Pierre och Miquelon, Mayotte, Nya Kaledonien, Franska Polynesien, Wallis och Futuna om överföring av medel mellan Frankrike och vart och ett av dessa områden, som ska behandlas som överföringar av medel inom Frankrike, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1781/2006 (EUT L 312, 27.11.2009, s. 71).

[4] Kommissionens beslut 2008/982/EG av den 8 december 2008 om bemyndigande för Förenade kungariket att ingå en överenskommelse med förvaltningsområdena Bailiwick of Jersey, Bailiwick of Guernsey och Isle of Man om att överföringar av medel mellan Förenade kungariket och vart och ett av dessa områden ska behandlas som överföringar inom Förenade kungariket i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1781/2006 (EUT L 352, 31.12.2008, s. 34).

Artikel 25

Riktlinjer

Senast den 26 juni 2017 ska de europeiska tillsynsmyndigheterna utfärda riktlinjer som riktar sig till de behöriga myndigheterna och betaltjänstleverantörerna i enlighet med artikel 16 i förordningarna (EU) nr 1093/2010, (EU) nr 1094/2010 och (EU) nr 1095/2010 om åtgärder som ska vidtas i enlighet med den här förordningen, särskilt vad gäller genomförandet av artiklarna 7, 8, 11 och 12.

KAPITEL VII

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 26

Upphävande av förordning (EG) nr 1781/2006

Förordning (EG) nr 1781/2006 ska upphöra att gälla.

Hänvisningar till den upphävda förordningen ska anses som hänvisningar till den här förordningen och ska läsas i enlighet med jämförelsetabellen i bilagan.

Artikel 27

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Den ska tillämpas från och med den 26 juni 2017.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Strasbourg den 20 maj 2015.

På Europaparlamentets vägnar	*På rådets vägnar*
M. SCHULZ	Z. KALNIŅA-LUKAŠEVICA
Ordförande	*Ordförande*

BILAGA

JÄMFÖRELSETABELL

Förordning (EG) nr 1781/2006	Den här förordningen
Artikel 1	Artikel 1
Artikel 2	Artikel 3
Artikel 3	Artikel 2
Artikel 4	Artikel 4.1
Artikel 5	Artikel 4
Artikel 6	Artikel 5
Artikel 7	Artikel 7
Artikel 8	Artikel 7
Artikel 9	Artikel 8
Artikel 10	Artikel 9
Artikel 11	Artikel 16
Artikel 12	Artikel 10
—	Artikel 11
—	Artikel 12
—	Artikel 13
Artikel 13	—
Artikel 14	Artikel 15
Artikel 15	Artiklarna 17–22
Artikel 16	Artikel 23
Artikel 17	Artikel 24
Artikel 18	—
Artikel 19	—
—	Artikel 26
Artikel 20	Artikel 27

Jämförelsetabell

Direktiv (EU) 2015/849	Svensk rätt
Artikel 1.1	–
Artikel 1.2	Penningtvätt och finansiering av terrorism är sedan tidigare förbjuden genom straffrättsliga bestämmelser i bl.a. lagen (2014:307) om straff för penningtvättsbrott, 9 kap. 6, 7 och 11 §§ och 17 kap. 11 § brottsbalken (1962:700) och lag (2002:444) om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall.
Artikel 1.3	1 kap. 1 § förslaget till ny penningtvättslag.
Artikel 1.4	1 kap. 1 § förslaget till ny penningtvättslag.
Artikel 1.5	1 kap. 1 § förslaget till ny penningtvättslag.
Artikel 1.6	–
Artikel 2.1	1 kap. 2 § och 3 § förslaget till ny penningtvättslag.
Artikel 2.2	Bemyndigande 11 kap. 1 § punkten 1 förslaget till ny penningtvättslag.
Artikel 2.3–2.9	Ej införd.
Artikel 3	1 kap. 6–7 §§ förslaget till ny penningtvättslag.
Artikel 4.1	Genom 1 kap. 2 § punkterna 4,12,15 och 16 förslaget till ny penningtvättslag utvidgas tillämpningsområdet till att avse andra aktörer än de som avses i artikel 2.1.
Artikel 4.2	–
Artikel 5	Möjligheten att införa eller behålla strängare regler har utnyttjats i flera avseenden.
Artikel 6	Gäller kommissionen.

Direktiv (EU) 2015/849	Svensk rätt
Artikel 7.1	Kravet på regelbundna och uppdaterade nationella riskbedömningar genomförs inom ramen för förslaget till samordningsfunktion, 10 kap. 1 § förslaget till ny penningtvättslag.
Artikel 7.2	Kravet på att utse en myndighet eller inrätta en mekanism för samordning föreslås genomföras genom inrättandet av samordningsfunktionen, se kommentaren vid artikel 7.1.
Artikel 7.3	Se kommentaren vid artikel 7.1.
Artikel 7.4	Se kommentaren vid artikel 7.1.
Artikel 7.5	Se kommentaren vid artikel 7.1.
Artikel 8.1–2	2 kap. 3 § förslaget till ny penningtvättslag.
Artikel 8.3	2 kap. 4 § förslaget till ny penningtvättslag och föreskrifter i författning av lägre valör än lag.
Artikel 8.4	8 kap. 2 § punkten 2 förslaget till ny penningtvättslag och i övrigt föreslås artikeln genomföras genom föreskrifter i författning av lägre valör än lag.
Artikel 8.5	8 kap. 1 § förslaget till ny penningtvättslag.
Artikel 9	Gäller kommissionen.
Artikel 10.1	2 kap. 8 §§ förslaget till ny penningtvättslag.
Artikel 10.2	6 kap. 2 § aktiebolagslagen (2005:551).
Artikel 11	3 kap. 1–5 §§ förslaget till ny penningtvättslag.
Artikel 12	3 kap. 34 § förslaget till ny penningtvättslag samt föreskrifter i författning av lägre valör än lag.
Artikel 13.1.a	3 kap. 8 § förslaget till ny penningtvättslag samt föreskrifter i författning av lägre valör än lag.
Artikel 13.1.b	3 kap. 9 § förslaget till ny penningtvättslag samt föreskrifter i författning av lägre valör än lag.
Artikel 13.1.c	3 kap. 10 § förslaget till ny penningtvättslag samt föreskrifter i författning av lägre valör än lag.
Artikel 13.1.d	3 kap. 12 § förslaget till ny penningtvättslag samt föreskrifter i författning av lägre valör än lag.
Artikel 13.2–4	3 kap. 13 § förslaget till ny penningtvättslag samt föreskrifter i författning av lägre valör än lag.
Artikel 13.5	3 kap. 29–30 §§ samt föreskrifter i författning av lägre valör än lag.
Artikel 13.6	3 kap. 32–33 §§ samt föreskrifter i författning av lägre valör än lag.
Artikel 14.1–2	3 kap. 6 § förslaget till ny penningtvättslag.
Artikel 14.3	Ej genomförd.
Artikel 14.4	3 kap. 7 § förslaget till ny penningtvättslag.
Artikel 14.5	Genomförs genom 3 kap. 12 § och övergångsbestämmelser till den nya penningtvättslagen.
Artikel 15.1	3 kap. 15–16 §§ samt 35 § förslaget till ny penningtvättslag samt föreskrifter i författning av lägre valör än lag.

Direktiv (EU) 2015/849	Svensk rätt
Artikel 15.2–3	3 kap. 14 § förslaget till ny penningtvättslag samt föreskrifter i författning av lägre valör än lag.
Artikel 16	3 kap. 15–16 §§ förslaget till ny penningtvättslag samt föreskrifter i författning av lägre valör än lag.
Artikel 17	Gäller de europeiska tillsynsmyndigheterna.
Artikel 18.1	3 kap. 18 § förslaget till ny penningtvättslag samt föreskrifter i författning av lägre valör än lag.
Artikel 18.2–3	3 kap. 17 § förslaget till ny penningtvättslag samt föreskrifter i författning av lägre valör än lag.
Artikel 18.4	Gäller de europeiska tillsynsmyndigheterna.
Artikel 19	3 kap. 19–20 §§ förslaget till ny penningtvättslag samt föreskrifter i författning av lägre valör än lag.
Artikel 20	3 kap. 21–22 §§ förslaget till ny penningtvättslag samt föreskrifter i författning av lägre valör än lag.
Artikel 21	3 kap. 23 och 29 §§ förslaget till ny penningtvättslag samt föreskrifter i författning av lägre valör än lag.
Artikel 22	3 kap. 25 § förslaget till ny penningtvättslag samt föreskrifter i författning av lägre valör än lag.
Artikel 23	3 kap. 24 § förslaget till ny penningtvättslag samt föreskrifter i författning av lägre valör än lag.
Artikel 24	2 kap. 9 § förslaget till ny penningtvättslag.
Artikel 25	3 kap. 26 § förslaget till ny penningtvättslag samt föreskrifter i författning av lägre valör än lag.
Artikel 26.1	3 kap. 27 § förslaget till ny penningtvättslag samt föreskrifter i författning av lägre valör än lag.
Artikel 26.2	3 kap. 28 § förslaget till ny penningtvättslag samt föreskrifter i författning av lägre valör än lag, det undantag från förbudet som artikeln erbjuder är ej genomfört.
Artikel 27	3 kap. 26 § förslaget till ny penningtvättslag samt föreskrifter i författning av lägre valör än lag.
Artikel 28	Genomföras i föreskrifter i författning av lägre valör än lag.
Artikel 29	–
Artiklarna 30–31	Genomföras genom förslaget till ny lag om registrering i syfte att motverka penningtvätt och finansiering av terrorism.
Artikel 32	Finanspolissektionen inom Polismyndigheten är Sveriges finansunderrättelseenhet. Några lagstiftningsåtgärder föreslås inte i nuläget.
Artikel 33.1.a	4 kap. 1–2 §§ förslaget till ny penningtvättslag samt föreskrifter i författning av lägre valör än lag.
Artikel 33.1.b	4 kap. 4 § förslaget till ny penningtvättslag.
Artikel 33.2	8 kap. 2 § punkten 2 förslaget till ny penningtvättslag samt föreskrifter i författning av lägre valör än lag.

Direktiv (EU) 2015/849	Svensk rätt
Artikel 34.1	Ej genomförd.
Artikel 34.2	4kap. 7 § i förslaget till ny penningtvättslag.
Artikel 35	4 kap. 8 § förslaget till ny penningtvättslag.
Artikel 36	4 kap. 6 § förslaget till ny penningtvättslag.
Artikel 37	4 kap. 9 § förslaget till ny penningtvättslag.
Artikel 38	2 kap. 7 § förslaget till ny penningtvättslag samt föreskrifter i författning av lägre valör än lag.
Artikel 39.1	4 kap. 10 § första stycket förslaget till ny penningtvättslag.
Artikel 39.2	4 kap. 10 § andra stycket punkten 1 förslaget till ny penningtvättslag.
Artikel 39.3	4 kap. 10 § andra stycket punkten 2 förslaget till ny penningtvättslag.
Artikel 39.4	4 kap. 10 § andra stycket punkten 3 förslaget till ny penningtvättslag.
Artikel 39.5	4 kap. 10 § andra stycket punkten 4 förslaget till ny penningtvättslag.
Artikel 39.6	4 kap. 10 § andra stycket punkten 5 förslaget till ny penningtvättslag.
Artikel 40.1	5 kap.1–2 §§ förslaget till ny penningtvättslag samt föreskrifter i författning av lägre valör än lag.
Artikel 40.2	Ej genomförd.
Artikel 41	Personuppgiftslagen (1998:204) och 6 kap. förslaget till ny penningtvättslag.
Artikel 42	4 kap. 5 § förslaget till ny penningtvättslag.
Artikel 43	Se kommentar till artikel 41.
Artikel 44.1	Föreslås bl.a. genomföras inom ramen för de flera arbeten som pågår.
Artikel 44.2	Statistiken finns i flera avseenden redan tillgänglig och förutsättningarna förbättras inom de arbeten med kriminalstatistiken som pågår fortlöpande.
Artikel 44.3–4	Genomföras genom eventuella regeringsuppdrag.
Artikel 45.1	2 kap. 5 § och 7 kap. 1 § förslaget till ny penningtvättslag.
Artikel 45.2	–
Artikel 45.3	7 kap. 1 § förslaget till ny penningtvättslag.
Artikel 45.4	–
Artikel 45.5	7 kap. 2 § förslaget till ny penningtvättslag samt i föreskrifter i författning av lägre valör än lag.
Artikel 45.6	Gäller de europeiska tillsynsmyndigheterna.
Artikel 45.7	Gäller de europeiska tillsynsmyndigheterna.
Artikel 45.8	Se bl.a. 6 kap. 6 § förslaget till ny penningtvättslag.
Artikel 45.9	8 kap. 4 § förslaget till ny penningtvättslag samt i föreskrifter i författning av lägre valör än lag.
Artikel 45.10	Gäller de europeiska tillsynsmyndigheterna.
Artikel 45.11	Gäller kommissionen.
Artikel 46.1	2 kap. 6 § förslaget till ny penningtvättslag.

Direktiv (EU) 2015/849	Svensk rätt
Artikel 46.2	Sådana uppgifter faller bl.a. inom ramen för den föreslagna samordningsfunktionens uppdrag.
Artikel 46.3	Inga direkta lagstiftningsåtgärder (se dock 4 kap. 8 § förslaget till ny penningtvättslag), utredningen konstaterar att Finanspolisens arbete i denna del behöver vidareutvecklas.
Artikel 46.4	8 kap. 2 § punkten 1 förslaget till ny penningtvättslag.
Artikel 47.1	Se 9 kap. 3 § förslaget till penningtvättslag (tjänsteleverantörer till truster eller bolag) och förslaget till lag om ändring i lagen (1996:1006) om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet. Bestämmelser som reglerar tillstånd finns också bl.a. i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse. Tillhandahållare av speltjänster är reglerade genom kasinolagen (1999:355) och lotterilagen (1994:1000).
Artikel 47.2	Se 9 kap. 5 § förslaget till penningtvättslag samt 3 § i förslaget till lag om ändring i lagen (1996:1006) om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet. Bestämmelser finns också i bl.a. lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse. Vidare föreslås kasinolagen (1999:355) kompletteras med bestämmelser som tar sikte på prövning av ledningens lämplighet och i lotterilagen (1994:1000) som gäller prövning av ägare m.fl.
Artikel 47.3	Några nya särskilda lagstiftningsåtgärder föreslås inte när det gäller advokater, biträdande jurister, revisorer och fastighetsmäklare. Prövningen förutsätts äga rum inom ramen för gällande rätt. När det gäller övriga, se 9 kap. 5 § förslaget till ny penningtvättslag.
Artikel 48.1	–
Artikel 48.2	Tillsyn utövas med avseende på samtliga slag av verksamhetsutövare med stöd av penningtvättslagen eller de särskilda rörelselagar som styr verksamheterna.
Artikel 48.3	9 kap. förslaget till ny penningtvättslag. Förslaget till lag om ändring i lagen (1996:1006) om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet. Se även de olika rörelselagstiftningar – med föreslagna ändringar – som reglerar tillsynen över verksamhetsutövare.
Artikel 48.4	Se bl.a. 8 kap. 21 § lagen (2010:751) om betaltjänster och 5 kap. 21 § lagen (2011:755) om elektroniska pengar.
Artikel 48.5	Ytterligare lagstiftningsåtgärder föreslås inte. Krav på samarbete regleras bl.a. i flera av de finansiella rörelselagstiftningarna.
Artikel 48.6	Föreslås bl.a. vara ett av samordningsfunktionens uppdrag att inhämta, förädla och vidareförmedla sådan information. Tillsynsmyndigheter och andra organ som utövar tillsyn föreslås ingå i samordningsfunktionen.
Artikel 48.7	Se kommentaren till 48.6.

Direktiv (EU) 2015/849	Svensk rätt
Artikel 48.8	_
Artikel 48.9	Sveriges advokatsamfund utövar tillsyn enligt penningtvättslagen över advokater och biträdande jurister på advokatbyrå.
Artikel 48.10	Gäller de europeiska tillsynsmyndigheterna.
Artikel 49	Genomförs inom ramen för den föreslagna samordningsfunktionens arbete.
Artikel 50	_
Artikel 51	Gäller kommissionen.
Artiklarna 52–57	Några ytterligare lagstiftningsåtgärder föreslås inte. Regler som reglerar Finanspolisens informationsutbyte med andra finansunderrättelseenheter m.m. finns bl.a. i lagen (2003:343) om internationellt polisiärt samarbete, polisdatalagen (2010:361), polisdataförordningen (2010:1155) och personuppgiftslagen (1998:204).
Artiklarna 58–59	Direktivets krav på en sanktionsregim genomförs genom 9 kap. i förslaget till ny penningtvättslag och, därutöver genom föreslagna ändringar i: - 8 kap. rättegångsbalken (1942:70) - 52 c–52 d §§ lotterilagen (1994:1000) - 24 a § pantbankslagen (1995:1000) - 10–17 §§ lagen (1996:1006) om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet - 14 f § kasinolagen (1999:355) - 32–34 b §§ revisorslagen (2001:883) - 12 kap. lagen (2004:46) om värdepappersfonder - 15 kap. lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse - 18–18 h §§ lagen (2004:299) om inlåningsverksamhet - 8 kap. lagen (2005:405) om försäkringsförmedling - 23 kap. lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden - 8 kap. lagen (2010:751) om betaltjänster - 18 kap. försäkringsrörelselagen (2010:2043) - 29–29 c §§ fastighetsmäklarlagen (2011:666) - 5 kap. lagen (2011:755) om elektroniska pengar - 14 kap. lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder - 20–27 a §§ lagen (2014:275) om viss verksamhet med konsumentkrediter

Direktiv (EU) 2015/849	Svensk rätt
Artikel 60.1–60.3	Genomföras genom 9 kap. 14 §. Liknande bestämmelser föreslås också i 16 § förslaget till lag om ändring i lagen (1996:1006) om anmälningsplikt avseende viss finansiell verksamhet. Även i de övriga lagar som tar sikte på icke finansiella verksamheter föreslås kravet på offentliggörande regleras i lag, antingen genom en uttrycklig bestämmelse, eller genom hänvisning till penningtvättslagen. I de finansiella rörelselagarna föreslås kravet genomgående, förutom i den nämnda anmälningslagen, regleras i förordning.
Artikel 60.4	Se kommentaren till artiklarna 58–59.
Artikel 60.5–60.6	Se kommentaren till artiklarna 58–59.
Artikel 61.1	Genomföras på förordningsnivå.
Artikel 61.2 a)	Genomföras på förordningsnivå.
Artikel 61.2 b)	Några särskilda lagstiftningsåtgärder har inte bedömts som nödvändiga för att genomföra direktivet. Regler om skydd för anställda finns i lagen (1982:80) om anställningsskydd. Förslag angående förstärkt skydd för visselblåsare har lagts fram i SOU 2014:31.
Artikel 61.2 c)	Några särskilda lagstiftningsåtgärder har inte bedömts som nödvändiga för att genomföra direktivet. Särskilda förfaranderegler finns bl.a. i förvaltningslagen (1986:223), rättegångsbalken (1942:740) och förundersökningskungörelsen (1947:948).
Artikel 61. 2 d)	Några särskilda lagstiftningsåtgärder har inte bedömts som nödvändiga. Särskilda regler om skydd för personuppgifter finns i personuppgiftslagen (1998:204) och i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).
Artikel 61.2 e)	8 kap. 6 § förslaget till ny penningtvättslag 3 kap. 12 § lagen (2010:751) om betaltjänster, 3 kap. 12 § lagen (2011:755) om elektroniska pengar och 1 kap. 10 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse. Förslag till ändring i 30 kap. 4 b § och en ny bestämmelse, 23 a § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).
Artikel 61.3	8 kap. 5 § förslaget till ny penningtvättslag, 3 kap. 28 a § lagen (2010:751) om betaltjänster, 3 kap. 13 a § lagen (2011:755) om elektroniska pengar och 6 kap. 1 a § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse samt i föreskrifter i författning av lägre valör än lag.
Artikel 62.1	Genomföras genom förordning.
Artikel 62.2	Genomföras genom förordning.
Artikel 62.3	Gäller de europeiska tillsynsmyndigheterna.
Artikel 63	_
Artikel 64	_
Artikel 65	Gäller kommissionen.
Artikel 66	_

Direktiv (EU) 2015/849	Svensk rätt
Artikel 67.1	Utredningen föreslår att lagstiftningen ska träda i kraft den 27 juni 2017.
Artikel 67.2	–
Artikel 68	–
Artikel 69	–

Statens offentliga utredningar 2016

Kronologisk förteckning

1. Statens bredbandsinfrastruktur som resurs. N.
2. Effektiv vård. S.
3. Höghastighetsjärnvägens finansiering och kommersiella förutsättningar. N.
4. Politisk information i skolan – ett led i demokratiuppdraget. U.
5. Låt fler forma framtiden! Del A + B. Ku.
6. Framtid sökes – Slutredovisning från den nationella samordnaren för utsatta EU-medborgare. S.
7. Integritet och straffskydd. Ju.
8. Ytterligare åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Fjärde penningstvättsdirektivet – samordning – ny penningtvättslag – m.m. Del 1 + 2. Fi.

Statens offentliga utredningar 2016

Systematisk förteckning

Finansdepartementet

Ytterligare åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Fjärde penningtvättsdirektivet – samordning – ny penningtvättslag – m.m. Del 1 + 2.[8]

Justitiedepartementet

Integritet och straffskydd. [7]

Kulturdepartementet

Låt fler forma framtiden! Del A + B. [5]

Näringsdepartementet

Statens bredbandsinfrastruktur som resurs. [1]

Höghastighetsjärnvägens finansiering och kommersiella förutsättningar. [3]

Socialdepartementet

Effektiv vård. [2]

Framtid sökes – Slutredovisning från den nationella samordnaren för utsatta EU-medborgare. [6]

Utbildningsdepartementet

Politisk information i skolan – ett led i demokratiuppdraget. [4]